

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

HİŞAM ÂL-İ KATÎT

Beyrut'tan

HAKİKATE YOLCULUK

Çeviri:

Cevher CADUK

Kitabın Adı: Beyrut'tan Hakikate Yolculuk

Yazar: Hişam Âl-i Katîf

Orijinal Adı: Vekteşeftu'l-Hakîkate,

Min Beyrut Kaneti'l-Hidaye

Çeviri: Cevher Caduk

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika: 27185)

Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu

Topkapı / İstanbul Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: Mayıs 2015

Not: Çeviride kitabın 1423 h.k (2002) yılında Beyrut'ta

Müessesetü'n-Nur Yayınları tarafından yayımlanan

2. baskısı esas alınmıştır

Dağıtım:

Kevser Yayınları

Haznedar Mah. Şevketdağ Cad.

No: 67 / A Güngören – İSTANBUL

Tel: 0212 – 555 16 66

Faks: 0212 – 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

Rahman ve Rahim Allah'ın Adıyla

**“Ve topluca Allah'ın ipine sımsıkı sarılın.
Dağılıp ayrılmayın.”**

(Âl-i İmran (3), 103)

İmam Salebî *Tefsir*'inde bu ayetin Ehlibeyt (Muhammed, Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin) hakkında nazil olduğunu tahriç eder. Nitekim İmam Ebu Bekir İbn Şihabüddin de *Raşfetü's-Sadî* adlı eserinde İmam Şafî'nin şu mısralarını aktarır:

“Ben insanların mezheplerinin kendilerini sapıklık ve cehalet bataklıklarına sürüklediğini görünce Allah'ın adıyla necat gemisine bindim ki bunlar Resullerin Hatemi Mustafa'nın Ehlibeyt'idir.

Allah'ın ipine sımsıkı sarıldım ki bu ip onların velasıdır. Nitekim biz ipe sımsıkı sarılmakla da emrolunduk.”

Hablullah (Allah'ın ipi) Ehlibeyt'tir. Bu şiir Ebu Bekir Şihabüddin eş-Şafî'nin Mısır İlamiyeye basımlı *Raşfetü's-Sadî* (s. 15) adlı eserinde geçmektedir.

HİŞAM'IN DİYALOGU

Bana dedi ki hakikati gördüm, ufkum genişledi
Susuz kalp, hidayetin yağmurundan feyizlendi
Tarih açıkça dile getirmektedir ki
Bizden gizlediler, akıl yankının getirdiği sesi anında kapar
Kalpler nuruyla ışıldar
Akıllar çiseleyen yağmurun damllarını emer
Eşsiz gül çiçekleri açılır
Gitarın rana misk kokularını
Aydınlığın parıltısını avuçlarım,
Ağarmanın şualarını bahçelerin üzerine yay
Ben, bu cömert sabah, geldim.
Tere çiçeğinizi kızıl bir şekilde yolunuza sermeye geldim.
Kalbim diyalogla kalplerinize hitap ediyor
Sadece açık hakka doğru koşuyor
Akıl basiretler güzelliğinde yüzüyor
Ayetler sevindirici bir metot olarak nazil oluyor
Diyaloğa geç Hişam ölçülü kanıtlarla

Davana bağlan, düşmanların tuzaklarından korkma
Diyalog hidayete ileten yoldur
Nidayı işiten kimseyi güven içinde döndür.
Hanelerimizin arasını hakkın yollarıyla nurlandır
Çözüşünü katışksız altın ve zeberced⁽¹⁾
İnatçı bir kişiden dolayı ne ye'se kapıl ne de hüünlen
Sapıklık başıyla oynamış da inatlaşmış
Sancağını dalgalanacak bir şekilde göge yükselt
Hakkın yolunu ortaya koy ve dosdoğru yürü.

İbrahim Muhammed Cevad

8 Perşembe 1421 Muharrem

13 Nisan 2000

1- Zeberced: Zümrütten daha açık yeşil olan ve zümrüt kadar değeri olmayan bir şş taşı. Çev. Ferit Devellioğlu, Luğat, s. 1173

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

İTHAF

Bu eseri diyalog çağında, kültürlerin çatıştığı, çeşitli görüşlerin ve nazariyelerin olduğu bir ortamda yaşayan çağdaş, kültürlü ve kavrayışlı gençlere hediye ediyorum.

Çalışmamızı bu asırda ufku açık Kur'an ve sünnet ışığında İslam'ı inceleyen, düşüncesine ve kültürüne karışan bütün şeyleri atan gençlere armağan ediyorum.

"Geliniz buluşalım, geliniz diyaloga geçelim, mukaddesat konusunda korkuya diyalogun getireceği semere yeter." şiarını yükselten gençlere hediye ediyorum.

Yapıcı bilimsel diyalogun önünde hiçbir mukaddes yoktur. Uluhiyet, tevhid, nübüvvet ve mead konularında diğer görüşü şe diyalog kapısını açan ilk unsur, Kur'an-ı Kerim'dir.

Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teâla şu buyruğuyla bütün meselelerde özgür diyalog kuralı tesis etmektedir: **"Kullarımı müjdele: O kullarımı ki, onlar sözü dinlerler, sonra da en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. Gerçek akıl sahipleri de onlardır."** (Zümer 39 / 17-18)

Bütün bu gençlere Allah-u Teâla'dan beni bu eserimden yararlandırması, bu dünyadan göçmemden sonra ve kıyamet gününde bana azık kılmasını ümit ederek çalışmamızı bütün bu gençlere hediye ediyorum.

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın Adıyla

Hız. Peygamber'in (s.a.a) Duasından:

Allah'ım, kardeşim Musa senden istekte bulunarak şöyle dedi:

“Rabbim, göğsümü genişlet; işimi kolaylaştır. Bir de dilimden bağı çöz ki, sözümü anlansınlar. Bana ailemden bir yardımcı ver. Kardeşim Harun'u; onunla sırtımı pekıştir ve onu işimde ortak yap!”⁽¹⁾

Sen de ona “Seni kardeşinle destekleyecek ve ikinize bir sultan vereceğim.” şeklinde vahyettin. Allah'ım, ben de senin kulun ve Resulün Muhammedim. “Rabbim, benim de göğsümü genişlet; işimi kolaylaştır. Bana ailemden bir yardımcı olarak Ali'yi ver...”⁽²⁾

Sahih-i Buhari'de şöyle geçmektedir:

“Ali'nin bana göre konumu Harun'un Musa'ya olan konumu gibidir. Ancak benden sonra peygamber yoktur.”⁽³⁾

1- Taha (20), 25-32.

2- İbn Sabbağ el-Malikî, *el-Fusulu'l-Mühimme*, s. 108; er-Riyadü'n-Nadira, c. 2, s. 214, tarihsiz.

3- Sahih-i Buhari, Kitabu Bed'i'l-Halk, Tebuk Gazvesi babı; Sahih-i Muslim, Kitabu Fezaili's-Sahabe; Müsned-i Ahmed İbn Hanbel, Babu Fezaili Ali İbn Ebi Talib.

ÖNSÖZ

Bu eser sessizliğin hâkim olduğu, zifiri karanlığın hüküm sürdüğü bir ortamda hakkın gür nidasından ibarettir. Hakikatin kimden olduğunu öğrenmiş şaşkın ve yolunu şaşırmış bir kişinin çığlığıdır.

Mazlumiyetini ifade eden, taşı yaran, dağları paramparça eden sözlerinden etkilenmişim. Kalbimin derinliklerine nüfuz eden, mazlumiyetini ifade eden Emîrü'l-Müminin Ali b. Ebu Talib'in sözleri... Bu nasıl bir mazlumiyettir ki kişiyi içine atmak zorunda bırakıyor? Bu mazlumiyet benliğimde büyük bir tesir bırakmış, onun sayesinde betimlenen hakikati elde etmişim. Bazen bir eleştirmekte bazen de sorgulamaktaydım.

Ben dalalette miydim ki hidayete eriştim? Elbette... Kaynağı hakikati tanımamaya dayalı bir cahilliği yaşamaktaydım. Zira ben bu hakikatlerin aşinası değildim.

Allah-u Teâla şöyle buyuruyor:

“Ve şüphe yok ki ben bütün suçlarını örterim tövbe edip inananın ve iyi işlerde bulunup sonra da doğru yolu bulanın.”⁽¹⁾

İmam Sadık'a (a.s) “tövbe, iman, salih amelden sonra hidayete erişilecek şey nedir ki?” diye soruldu. İmam (a.s) “Biz

1- Taha (20), 82.

Ehlibeyt'in velayetine." buyurdular. Hz. Resulullah (s.a.a) *"Ben münzirim, Ali (a.s) de Hadî'dir. Benden sonra hidayete erişecek olanlar seninle ey Ali, hidayete erişirler."* buyurdular.⁽¹⁾

Resulullah (s.a.a), *"Ey Ammar tüm insanların bir vadiye gittiklerini ve onlara muhalif olarak da Ali'nin başka bir vadiye gittiğini görürsen Ali'yi takip et ve insanları bırak. Nitekim Ali seni asla doğruluktan çıkarmayacağı gibi sapıklığa da sürüklemes."*⁽²⁾ buyurmuşlardır.

Bu mantık örgüsünden, Kur'anî ve Nebevî delillerden yola çıktım... Ey Ali seninle hidayete ulaştım. Çünkü sen Allah Resulü'nden sonraki Hadî'sin.

Hz. Ali'nin girdiği yola girmeye, onun hakkını gasbeden, zevcesini vefat edinceye kadar miras hakkından mahrum bırakan ve vefat edinceye kadar kendilerine öfkeli olduğu kimselerin (yani I. ve II. Halife'nin) yollarından ayrılmaya karar verdim.

Ali'nin (a.s) yolunu takip etmeyecek olursam dalalet üzereyim demektir. Bunda hiçbir kuşku bulunmamaktadır. Çünkü bize, Hz. Ali'ye uymamızı emreden Allah Resulü'nün (s.a.a) buyruğuna kim muhalefet edebilir? Ben nasıl bu sözü bir kenara atar da o uğursuz Sakife olayının açtığı yolda bulunabilirim. Bu konuda asla üçüncüsü olmayan iki hat bulunmaktadır. Ya hatt-ı hak ya da hatt-ı dalal. Hangi bahanelere ve temelsiz tevellere sığınıp da kendimi kandırabilirim. Sakife olayının açtığı bakış açısına sahip olanların ileri sürdükleri mazeret ve tevelleri bir kenara bırakarak tevil ve mazeretten uzak yola girdim. Çelişkileri ve hakikatin üzerini örten yaldızlı bilgileri de bir kenara attım.

1- İbn Asakir, *Tarihu Dımaşk*, Tercümetü'l-İmam Ali İbn Ebi Talib, c. 2, s. 417.

2- age, c. 3, s. 170; Harezmî el-Hanefî, *el-Menakıb*, s. 570.

Hakkında *“Ali hak ile birlikte; hak da Ali ile. Bu ikisi kıyamet gününde havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır.”*⁽¹⁾ buyrulan yola geçtim.

Şûraya dayalı olan yolu elimin tersiyle bir kenara ittim. Şûra vadisinin ne olduğunu nereden bileceksin.

Hz. Resul'ün (s.a.a) *“Benim Ehlîbeyt'imın aranızdaki misali Nuh'un gemisi gibidir. Ona binen kurtulur. Binmeyip geri duran ise boğulur.”* buyruğuna uydum.⁽²⁾

Hakkında *“Ashabım gökteki yıldızlar gibidir. Hangisine uyarsanız hidayete erişirsiniz.”* denilen yolu terk ettim.

Bunun yerine hakkında *“Yıldızlar gök ehli için güvencedirler. Benim Ehlîbeyt'im de ümmetimin için bir güvencedir.”* denilen yola uydum.⁽³⁾

Ey Ali (a.s), senin hakkının gasbedilmesine neden olan, ümmetin sana karşı haksızlıkta bulunmasına neden olan (Cemel, Sıffin ve Nehrevan savaşları) yolu terk ederek *“Ali (a.s) ve hak Kur'an ile birlikte; Kur'an ve hak da Ali ile birlikte. Bu ikisi havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır.”*⁽⁴⁾ buyrulan vadiye geçtim.

Aziz okuyucum, tarih, sîret ve sıhah hadis mecmualarını tekrar gözden geçir. Ali'nin (a.s) sürekli bir şekilde hak ile haksın da Ali nereye dönerse dönsün onun ile birlikte olduğunu göreceksin. Seyyidim ne acayip mazeret (!!!). Ben henüz bir

1- Tarihu Dımaşk, Tercümetü'l-İmam Ali İbn Ebi Talib, c. 2, s. 152

2- Ebu Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c. 4, s. 206; el-Hatib el-Bağdadî, *Tarihu Bağdad*, c. 12, s. 19; Ebu Hakim en-Nişaburî, *el-Müstedrek ala's-Sahihayn*, c. 2, s. 343

3- Cüveynî, *Feraidü's-Sımtayn*, c. 2, s. 241.

4- age, c. 1, s. 177.

çocuğum. Ebu'l-Müeyyed hatiplerin hatibi Muvaffak İbn Ahmed el-Harezmî el-Meksî, Hafızların Seyyidi Ebu Mansur Şehrdar b. Şireveyh ed-Deylemî'nin *Müsned*'inden o da Zeyd b. Ali b. el-Hüseyn'den, o da babası Hüseyin'den, o da babası Emîrül-Müminin'den rivayet ettiğine göre Hz. Emîr şöyle buyurmuşlardır:

Resulullah (s.a.a) Allah'ın kudretiyle Hayber'in fethedildiği gün şöyle buyurdular: "Hıristiyanların İsa b. Meryem hakkındaki sözlerini ümmetinden bir taife senin hakkında söylemeyecek olsaydı kuşkusuz senin hakkında öyle bir söz söylerdim ki uğradığın Müslüman topluluklardan senin ayağının toprağından ve abdest suyunun artığından almayan hiçbir kimse kalmazdı. Ancak ey Ali, senin benden, benim de senden olman, senin bana benim de sana varis olmam, senin bana Hz. Harun'un Hz. Musa (a.s) konumunda bulunman yeterlidir. Ancak benden sonra peygamber yoktur. "

"Ey Ali! Sen benim borçlarımı eda eder; sünnetim üzere savaşır. Sen ahirette bana insanların en yakınısın. Sen yarın havuz başına benim halifem olarak geleceksin. Sen havuz başına ilk gelen kimsesin."⁽¹⁾

Bütün bunlardan sonra "*benim de senden; senin bana, benim de sana varis olmam*" cümlelerinin üzerinde düşünmeye başladım. Evreni sarsan ve âlemi titreten bu sözcükler nerede, sahabeler ve halifeler nerede!?

İmam Ali'nin zevce-i tahiresi Zehra'nın miras alma hakkından mahrum bırakılması, arazisinin müsadere edilmesi karşısında gönüller titremektedir. Zehra'nın (a.s) onlara hitap ettiği cümlelerde kullandığı kelimeler ve ifadeler üzerinde ne

1- Kunduzî, Yenabiü'l-Mevedde, c. 1, s. 130.

zaman düşündüysem gözyaşlarıma hâkim olamadım; hayretim arttı. Allah Resulü'nün ciğerparesi Zehra'nın dilinden dökülen şu sözcüklere bir bakınız.

“Ey Ebu Kuhafe'nin oğlu, Allah'ın Kitabı'nda senin için babasına varis olur yazılı iken benim için varis olamaz mı yazılı? Çok çirkin bir iş yapıyorsun. Allah'ın Kitabı'nı göz göre göre bir kenara mı itiyorsun?”

Çünkü Kur'an-ı Kerim “Süleyman Davud'dan miras aldı.” buyurmaktadır.

Yine Yahya b. Zekerriyya'nın kıssasında “**Tarafından bana bir veli (oğul) ver. Ki o bana varis olsun; Yakub hanedanına da varis olsun.**”⁽¹⁾ buyurmuyor mu?

“Allah'ın kitabına göre yakın akrabalar birbirlerine (varis olmağa) daha uygundur.”⁽²⁾

“Allah size, çocuklarınız hakkında, erkeğe, kadının payının iki misli (miras vermenizi) emreder.”⁽³⁾

“Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır bırakacaksa anaya, babaya, yakınlara uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur.”⁽⁴⁾

Hiçbir payımın, babamdan bana hiçbir mirasın kalmadığını mı iddia ediyorsun? Allah-u Teâla babamı dışta tuttuğu bir ayetle mi sizlere özgü kılmıştır?

Yahut da “İki farklı dinden olduğumuzu söyleyerek varis olamayacağımızı mı söylüyorsunuz?” Ben ve babam aynı milletten değil miyiz?

1- Meryem (19), 5-6.

2- Enfal (8), 75.

3- Nisâ (4), 11.

4- Bakara (2), 180.

Yahut da sizler Kur'an-ı Kerim'in umumunu ve hususunu babamdan ve amcam oğlundan daha mı iyi biliyorsunuz? Ama bil ki, mahşere geldiğin gün yaptıklarınla karşılaşacaksın. O gün ki, hâkim Allah ve kefil Hz. Muhammed (s.a.a)! Ne güzel gündür o gün, o günde batıla uyanlar ziyana uğrarlar; o zaman pişmanlık da hâlinize bir yarar sağlamayacaktır! Her bir sözün (hakikatin) gerçekleşeceği bir yer ve zaman vardır.⁽¹⁾

Kuvvetinden, belagatinden ve fesahatinden dolayı insanın yapısını sarsan sözcükler!!! İlahî! Bu sözler onun mazlumiyetini açıkça ortaya koyuyor.

Hz. Resulullah (s.a.a), Fatıma (a.s) hakkında *“Fatıma benden bir parçadır; onu öfkeliendiren beni öfkeliendirmiş olur.”*⁽²⁾ ve hadisin bir diğer naklinde *“Allah senin gazabınla gazap eder. Razi olmanla da razı olur.”*⁽³⁾ buyurdular.

Etraflıca düşünen bir kimse için bu naslar ve hadisler kanıt ve burhan olarak yeter. Kıyamet gününde nefsini kurtarabilmek için (ruhum kendilerine feda olsun) mazlum Ehlibeyt'e tabi olmak, siretlerine ve metotlarına uymak gereklidir. **“Şüphesiz ki bunda akıllı olan veya hazır bulunup kulak veren kimseler için bir öğüt vardır.”**⁽⁴⁾ buyruğunda geçen kimseler için bu, bir kanıttır.

Değerli okuyucum, uzatmak istemiyorum. Eserimizin serüveni yolculuğumuzun ilk dönemlerindeki diyaloglarla

1- Sahih-i Buharî, Babu Menakıbı Karabeti'r-Rasul, c. 4, s. 281, Darü'l-Hadis.

2- Buharî, *Sahih*, Resulullah'ın yakınlarının menkıbeleri babı, c. 4, s. 281, Darü'l-Hadis.

3- el-Müstedrek ala's-Sahihayn, Kitabu Menakıbı's-Sahabe, s. 154, Kahire.

4- Kaf (50), 37.

başlamaktadır. Çalışmamız etraflica bir araştırmadan sonra benimsediğim görüşü ilan etmeme kadar nasıl vardığımızı göstermektedir. Bende büyük bir etki bırakan naslardan ve Ehlisünnet uleması ile Şia uleması arasında yaşadığım mücadele yolculuğunun açıklamasına dayanarak çalışmamıza bu adı verdim.

Nihayet Allah-u Teâla'nın beni muvaffak kılmasıyla Ehlibeyt düşüncesine ve metoduna davet eden büyük bilginlerden birisiyle karşılaştım. O bana netameli yolculuğunu anlattı. Kendisi Bağdat Üniversitesinin İslam Şeriatı Fakültesinden mezun olduktan sonra araştırmalara başlamış. Nihayetinde Ehlibeyt yolunu seçmişti.

Bana Yuhanna'nın Dört Ehlisünnet Mezhebi'nin bilginleriyle yaptığı diyalogu içeren resimli bir diyalog kitabını takdim etti. Ehlisünnet bilginleri Kur'an ve sünnetten delil, kanıt ve açıklamalara dayalı yapıcı bu diyalogun ardından Şia Mezhebi'ni benimsediklerini ilan etmişlerdir. Kitap bu yolda karşılaşılan tecrübeyi anlatmaktaydı. Diyaloga dayalı bu eseri okuduktan sonra Şia Mezhebi'ne geçtiğimi ilan ettim. Bundan sonra da oldukça önemli bir görev beni beklemekteydi. Bu da çeşitli gerekçelerle Şia Mezhebi'ne geçtiklerini ilan eden Ehlisünnet bilginlerinin ve aydınlarının tecrübelerini anlatan bir çalışmanın ortaya konulmasıydı. Böyle bir çalışmaya rastlayamamıştım.

Şia ile arama giren iftira ve şayiaların bir bölümüne açıklık getirdim. Deliller ışığında bu şayiaları inceledim. Tarih boyunca bu şayiaların kurbanı olmuş çok sayıda aydının olduğunu açıkladım.

Ayrıca insafli davranıp Ehlibeyt hattına yardımcı bulunan bu şayialardan etkilenmeyen aydınların bulunduğunu da eserimizde açıkladık.

Eserimizde *Dar* hadisi ve *Sekaleyn* hadislerini araştırmamızın neticesi olarak bazı hakikatlerin farkına vardığımızı ele alan bir bölüm de vardır. Bu çalışmalarından Sekaleyn hadisinin “Allah’ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti” şeklindeki mürsel varyantının zayıf olduğunu anladım. Ayrıca “Halifeler 12 tanedir.” hadisinde geçen 12 halifeden kastın Ehlibeyt olduğunu, bu hadislerin Sahih-i Buharî, Sahih-i Müslim ve diğeri siret ve tarih kaynaklarında geçtiğini öğrendim.

Aklî ve naklî delillere, tercih edici unsurlara ve karşılaştırmalara dayanarak İslam fırkaları içinde fırka-i naciye’nin kim olduğunu öğrendim.

Şiîliğimi ilan etmek, Ehlibeyt’in velayetini kabul ve düşmanlarından da beri olduğumu ilan etmek için sorumluluk gerektiren bazı olayları açıkladım. Son olarak da Ali’ye (a.s) uymamı gerektiren nedenleri, delilleri ve nasları açıkladım. Bütün Müslümanlar nezdinde meşhur ve mütevatir olan Gadir, Menzilet, “Ali beşerin en hayırlısıdır. Bunu kabul etmekten kaçınan kimse inkâr etmiş olur.” hadislerinin nassıyla ve Ali’nin diğeri faziletleriyle onun (a.s) Allah Resulü’nün hak halifesi olduğuna kesin kanaat getirdim. Sonuçta Ehlişünnet’ten Ehlişia’ya geçtim. Delilim İmam Sadık’ın “Bizler delilin oğluyuz. Delil bizi nereye götürürse ona meylederiz.” hadisi ile “De ki: Eğer doğru sözlülerden iseniz kanıtınızı getiriniz.” ayetidir.

Hişam Âl-i Katit

Suriye - Kamışlı (Remiylan)

2/4/2000

Birinci Bölüm:

- İlk Diyaloglar
- Doktor Abdülfettah Sakar (Beirut) İle Karşılaşmam
- Sorgulama, Kuşku ve Şaşkınlığın Başlaması
- Bir Rastlantı
- Sorgulama Sürüyor

İLK DİYALOGLAR

Köyde bulunduğum dönemlerde ve üniversitenin öğrencilik yıllarında yöredeki bazı mescitlere giderdim. Ulemanın konuşma tarzlarının bütünüyle birbirine benzemekte olduğunu görürdüm. Hitabetin giriş, gelişme, sonuç ve dua kısımları bilginler arasında aynılık göstermekteydi. Ben bilginlerimizin bir konuyu sunarken rutin bir stili uygulamakta oldukları düşüncesine kapılmıştım. Bir mescidin imamı hastalık gerekçesiyle mescide gelemeyecek olur veya belirli bir dönem camiden uzak kalacak olursa hutbe vermesi için yerine namaz kılan kardeşlerden birisini görevlendirirdi. O şahıs da minbere çıkar, bize düz ve hızlı bir şekilde hutbeyi okurdu. Ben de çevreme bakar ve insanların bir bölümünün uyuduklarını, diğer bölümünün ise sanki bir otobüste yolculuk yapıyorlarmış gibi davrandıklarını görürdüm. Bu hutbeler bir konuya kapı aralayabilme veya ufuk açma niteliğinden bütünüyle uzaktı. Çünkü bizler gelişime kapalı miras alınmış taklitsel bir düşünce tarzıyla yetişmiştik. Hâlbuki İslam dini gelişime açık ve elastiki bir yapıya sahiptir. Ufuk açıcı ve muamele dindir. Nasihati öngören, ahlaki ilkelere sahip, insancıl, müsamahakâr, izzet ve ululuğu barındıran bir dindir. Bu hanif dinimizin ilkeleri Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'e (s.a.a) vahiyle nazil olmuştur.

Bilginlerden birisine bir soru sorduğumuzda iki türlü tavırla karşılaştık.

a) Ya bana cevap verir ya da bana "ortaya attığın bu mesele de neyin nesi!" diyerek sorumun gereksiz olduğunu söyler.

b) Eğer sorum belirli bir mezhep ile ilgili ise ve Şeyh'in de buna dair bir cevabı yok ise beni böyle bir soru sormaktan alıkoymaya çalışarak "Bu tür sorular caiz değildir. Yahut da senin sorun boş bir sorudur. Bu konuda cedele düşmek caiz değildir ve günahdır. Namazını kıl, orucunu tut yeter. Kendini niçin bu tür düşüncelerle sıkıntıya sokuyorsun?" der.

Yöremizde yaşayan Şeyh, diktatör müdür?

Kendi kendime "İlâhî! Dinimi araştırmak istediğimde veya zihnime gelen kimi güç meselelere cevap aradığımda hemen yasaklarla karşılaşıyorum." diyordum. Bu yasak terörü, Şeyh'in çevresindeki insanlarla beni ayrı dünyaların insanları hâline getirmişti. Beni ve düşüncelerimi anlamıyorlardı. Ben ise bir hayret ve şaşkınlık içinde ömrümü sürdürüyordum. Bir defasında lise yıllarında öğrenciyken arkadaşlarımdan birisi bana "Büyük bilgin Allame Şeyh İzzeddin el-Haznevî'yi ziyaret edelim desem ne dersin?" diye bir öneride bulundu. Söz konusu şeyh Kamışlı'nın doğu tarafına düşen Telmaruf köyünde yaşamaktadır. Ben ona bu yolculuğa hazır olduğumu söyledim. Ben ve arkadaşım yola koyulduk. Kafamda bir takım sorular hazırlamıştım. Oldukça sevinçliydim. Dostumun beni bu sıkıntılı durumdan kurtarmak istediğini hissedebiliyordum. Şeyh Haznevi'nin Telmaruf köyüne ulaştık. Binlerce insanın oluşturduğu bir grup gördüm. Elleriyle ve binitli olarak Şeyh'e ulaşabilmek için on metrelik bir alanda ilerlediklerini, Şeyh'e ulaştınca da onun ellerini ve alnını öptüklerini gördüm. Arka arkaya yığılmış büyük bir grup vardı. Bir soru sormak isteyen Şeyh'in yanında bir dakikalığına oturmakta, sorusunu sormakta ve sonra da çekip gitmekteydi. Ben arkadaşşıma "Bu korkunç kalabalığın ortasında soru sorabilecek miyim ki?" dedim.

Şu kalabalığın içinde nasıl tartışma cüretinde bulunabilirim.

Arkadaşıma “Eğer soru sorup da tartışmaya girecek olursam Şeyh’in çevresinde bulunan şu hizmetkârlar beni paramparça ederler.” deyince o, “Haydi, Şeyh’den bereket isteyelim. Ona selam verelim ve sonra da çıkalım.” dedi.

Üç saatten fazla kalmamıza rağmen Şeyh’e ulaşamadık. Hiçbir şey elde edemedim köye geri döndük. Kendi kendime “Din acaba diktatörlük ve imparatorluk mudur?” diye düşünmeye ve sorgulamaya başladım.

Yarın inşallah petrol alanlarının (Remiylan) güneydoğusunda yer alan bir köye gideceğim dedim. Bölgede Şeyh Muhammed Nurî adında bir bilgin bulunmaktadır. Soru sormak için oraya gittiğimde ve mescidin namaz kılınan bölümünün doğu tarafında yer alan konukların ağırlandığı bölüme girdiğimde orada bulunanlar bana “Şeyh hastadır. Sorulara cevap verebilecek kudrette değildir.’ dediler.

Günler ayları, aylar yılları takip etti. Halep’te lisans tahsilimi bitirmiştım.

Takdir-i ilahî, Beyrut’ta ilim hizmetinde bulunmamı gerektirmişti. Bitirdikten sonra bazı kütüphaneleri ziyaret ediyordum ve okumak için kütüphanelerde oturuyordum. Çünkü boş bir mekânın bulunmayışından dolayı muntıkada okuyabileceğim yegâne yer burasıydı. Lise yıllarında zihnimi kurcalayan sorularımın yanıtını bulabilirim ümidiyle bazı dinî eserleri ödünç alıp okumaya başladım. Resulullah (s.a.a) “*Ümmetim 73 fırkaya ayrılacak. Fırka-i naciye hariç diğer 72 tanesi cehennemdedir.*” türü hadislerden kaynaklanan fırka-i naciye hangisidir sorusu sorularımın arasında bulunmaktaydı.

Israrla sorguladığım ve kafamı kurcalayan sorulardan bir soru da şuydu: Allah-u Teâla Hz. Âdem ve Hz. Havva’yı yaratmışız

tır. Âdem'in çocukları kız kardeşleriyle mi evlenmişlerdi?

Bazı arkadaşlarıma Şeyh'e gidip birtakım sorular sormayı önerdim. Kabul görünce Şeyh'in yanına gidip evren ve İlâh ile ilgili bazı inançsal konuları sordum. Akıl düşünceler üretmekte, insan yapısı itibariyle soru sormayı sevmektedir. Bilginlerin de belirttiği gibi ilmin dayanaklarını sorular oluşturmaktadır.

Hz. Resulullah (s.a.a) *"Şu iki kişi ilim öğrenemez: Hayâ eden ve büyüklenen."* *"Dinde hayâ yoktur."* buyurmuşlardır.

Allah-u Teâla da Kitab-ı Hakim'inde **"Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" "Allah'tan hakkıyla ancak âlimler korekar."** buyurmaktadır.

Ben kendimi bildim bileli meraklı ve sorgulayıcı bir yapıya sahibimdir. Bir meseleyi ve konuyu anlayabilmek için çokça soru sorurum. Bu şekilde Beyrut'ta ilim hizmetinde bulunduğum dönemlerde Dahlullah adında bir dost ile tanıştım. Bu şahıs Beyrut'un güneyinde Hayyü's-Silm adında bir bölgede oturmaktaydı. Bir defasında kendisini ziyaret etmem için beni davet etti. Bu benim onu ilk ziyaretim idi. Onu ziyaret ettiğimde küçük bir kütüphanesinin olduğunu gördüm. Öğrenme iştiyakı ve boş durmam beni bu kitaplara ve içeriğine bakmaya sevk etti. Gözüm *el-Müracaat* adında bir esere ilişti. Ben dostuma eserin konusunu sorunca o "Bu eser bir Sünnî bilgin ile bir Şîî bilginin Resulullah'tan sonraki hilafet ve imamet hakkındaki mektuplaşmalarından ibarettir." dedi.

Ben ona "Güzel. Doğal olarak bu diyalogdan Sünnî bilgin gaiilip çıkmıştır." dedim.

Dostum gülerek "Sünnî bilgin Şîî bilgine galebe çalacak hal! Bu olanaksız." dedi. O an dostumun Şîî olduğunu anladım. Dostum sofrayı kurmakla uğraşıyordu. Ben dehşetler için-

deydim. Zira bölgedeki bilginlerden birisi bana sürekli olarak Şiîlerle dostluk kurmamamı ve onlarla diyaloga geçmememi tavsiye ediyor ve “Haklı olsan dahi Şiîlerle diyaloga girme.” diyordu.

Bu Şiîler, İmamımız Hüseyin’i (r.a) şehit ettiler. Allah-u Teâü la’nın kendilerini bağışlayacağı ümidiyle kendileri, hanımları ve çocukları pişmanlık ve korkudan dolayı şu ana kadar ağlayıp, sine vurmakta ve mersiyeler söylemektedirler.

Şu Şiîler risaletin Hz. Ali Efendimize indiğine ancak Cebrail’in vahy konusunda yanılığa düşerek Muhammed Mustafa’ya (s.a.a) getirdiğine inanmaktadırlar.

Taşa secde eder; sahabeye sövgülerde bulunur; takiyyeye göre hareket eder; kendilerini izhar etmezler. Boğazladıkları hayvanlar haram olup kestiklerinden yememiz bize caiz değildir.

Bölgemizdeki Şeyh’in sözlerini hatırladım. Kendisine zarif bir şekilde yemek yiyemeyeceğimi belirttim. Dostuma karşı olumsuz şeyler de hissetmedim. Onunla kahve ve çay içtim.

Dostum bana “Niçin yemiyorsun? Bu eti senin için getirmiştim.” deyince “Ben et yiyemiyorum.” dedim.

Zihnim karmakarışıkta ve çatışma hâlindeydim.

“İlâhî! Şeyh’in bize söylediği sözler bunlar; benim ise gözümâ le gördüğüm olaylar ise şöyle.” diye düşünüyordum.

Bölgemizin Şeyh’i bize şöyle diyordu: Bir Şiî namazını bitirdikten sonra üç defa “Cebrail vahyi getirirken şaşırды.” der.

Benim ise bilfiil gözlerimle gördüm manzara şuydu: Dostum taşa namaz kılıyor. Ellerini üç defa kulağına kadar kaldırıyor ve bir takım şeyler söylüyordu. Bu sözleri sessiz bir şekilde söylediğinden dolayı ne dediğini anlayamıyordum. Bu man-

zara karşısında Şeyh'in sözlerinin kesin doğru olduğuna kanaat getirdim.

Şeyh, onların bizim sorularımıza takkiye ile amel etmelerinden ötürü doğruyu söylemeyeceklerini söyler, takiyyenin oldukça tehlikeli olduğunu vurgular. Şeyh'in sözlerine göre onlar dinlerini kimseye söylemezlerdi. Çünkü onların zahiren söyledikleri ile batınen inandıkları birbirinden farklıydı ve batınlarını da kimseye açmazlardı.

Dostum bana dilersem bu kitabı ödünç verebileceğini söyledi. Ben de ondan *el-Müracaat* adlı eseri bir haftalığına ödünç olarak aldım. Kendimden emin bir şekilde kitabın da sapık bir kitap olduğuna inanarak okumaya başladım. Kitabın delillerini çürütecek, Sünnî ile Şii'nin kim olduğunu anlayacaktım.

Kitabın tercümesini okumaya başladım. Eserden iki yüzü aşkın sayfa okudum. İrkilmiş ve bu sapkın kitaptan dehşete düşmüştüm. İlk defa karşılaştığım bu garip bilgiler karşısında şaşkındım. Özellikle de bilginlerimiz sürekli olarak saptırıcı kitapları okumaktan bizi sakındırıyorlardı. Ben de kendi kendime "Ben bu eseri okumaya devam edecek olursam sapacağım." dedim. Bunda mutlak olarak kuşku bulunmamaktaydı. Delilleri araştırmaya kalkışsam böyle bir konuyu araştırabilecek yeterli bir zamanım olmadığı gibi elimde kaynaklar da yoktu. Kitabı kapattım. Çünkü kafam karmakarışıktı.

Doktor Abdülfettah İle Buluşma⁽¹⁾

el-Müracaat adlı eseri okuyup da beni düşünceli bir hâle sevk eden meseleleri görüp de eseri kapattıktan bir hafta sonra

1- Doktor Şeyh Abdülfettah Sakar Ezher'in Beyrut Aişe Bekkar bölgesinin elçilerindendir. Külliyyetü'ş-Şeria'da hocadır. Ara sıra cuma günleri Darü'l-Fetva'da hutbe verir.

kuvvetli bir dürtü Şeyh Abdülfettah Sakar ile görüşme kararına varmama neden oldu. Sormak için Şeriat Fakültesine gittim. Fakülteçiler bana Şeyh'in şu an **Seken Bölgesinde** bulunduğunu söylediler. Seken, Aişe Bekkâr Mıntıkasını geçtikten sonra Ebu Talib Nezlesi adında bir bölgede bulunmaktaydı. Ben derhal oraya doğru hareket ettim. Denilen bölgede indim ve Seken bölgesine ulaşınca kadar sormaya başladım. Biraz yukarı çıkıp kapıyı çaldım. Fazla beklemeden kapı açıldı. Kapıyı açana Doktor Şeyh Abdülfettah Sakar ile görüşmek istediğim belirttim.

Aniden bir ses bana "Ey oğulcuğum buyur, gel." dedi.

İçeri girip de birkaç saniye oturduktan sonra "Ey kardeş, neredensin?" diye sordu. Ben de Suriye'den olduğumu söyledim.

O: "Hoş geldin sefalar getirdin. Biz ve Suriye biriz. Mısır ve Suriye halkı tek bir millettir." dedi.

Ben de onun sözlerini tasdik ettim.

O bana "Ey kardeş neyi sormak istiyorsun?" dedi.

Ben de ona "Saygıdeğer Şeyh'im, dostlardan birisi beni davet etmişti. Ben onun Şiî olduğuna bilmiyordum. Onun Şiî olduğunu bilseydim onu ziyaret etmezdim. Çünkü bizim bölgemizde bulunan Şeyh bizi Şiîlerle dostluk kurmaktan ve dinî konuları onlarla konuşmaktan sakındırıyordu." dedim.

Şeyh Abdülfettah benim bu sözlerim karşısında şöyle dedi: "Şiîler çok abartılı düşüncelere sahiptirler. Resulullah'ın (s.a.a) sözlerinden birçoğunu İmam Ali'ye nispet etmektedirler. Ayrıca bazı hadisleri de tahrif etmektedirler."

Ben, "Şeyh'im, *el-Müracaat* adlı eser hakkında ne düşünüyorsunuz?" dedim.

Şeyh cevaben şöyle dedi: “Yavrucuğum, bu hayalî kitaptan uzak dur. Bu eseri Abdülhüseyn Şerefüddin, Ezher Şeyhi Selim el-Bişrî’nin vefatından sonra kaleme almıştır. Aman ha bu kitabı okuma. Yavrucuğum farklı yollar seni saptırmasın. Şia’yla ne işin var ki senin! Mutezile’ye mukabil olarak kurulmuş bir fırkadır.”

Şeyh Abdülfettah’a veda ederken kendisinden dua talep ettim. *el-Müracaat* adlı eseri arkadaşşıma vermek için geri döndüm. Eseri incelemeyi sonlandırmıştım.

İlim hizmeti doksanlı yıllarda alçak Mişel Aun ile savaşın bitişinden sonra sona erdi. Ailemin belini büken yoksulluk ve karşılaştığı çetin koşullar nedeniyle direkt olarak memleketime yolculuk yapamadım.

Özellikle maddi koşullar zorunlu hizmetimi tamamladıktan sonra serbest kaldığım dönemde ailemin yanına gitme olanağını bana sunmuyordu. Çaresiz olarak Beyrut’ta bir müddet daha kaldım. “Halde” (Nail Sükna bölgesinde bir yapı) denilen semtte Suriyeli gençlerle birlikte yaşamaya başladım. Bu semtte köyden ve şehirden gelen gençler vardı. Ben de onlarla birlikte kalmaktaydım. Öğretimi bıraktım. İlkokul ve lisenin zorluk ve meşakkatlerinden iyi bir tecrübe elde etmiştim. Amcam Ebu Tallal ile birlikte Beyrut’a yolculuk yapmaktaydım. Amcam bana demir ve çimento ticaretini öğretti. Bu sahada artık bir usta olmuşum. İlim hizmetine son verdikten sonra iki aydan fazla bir zaman orada kaldım. Bir haftayı aşkın bir süre daha orada çalıştıktan sonra tatil dönemine girmiştik. Bir hafta daha orada çalıştım. İşsiz amelelerle birlikte durağı anımsatan bir mekânda sabahleyin beklemekteydim. Bir ameleye veya demirci ustasına ya da bir marangozcuya ihtiyaç duyan birisi gelinceye kadar orada saatlerce bekledim. Ve böylece günler ve geceler akıp geçiyordu. Bir gün o

Şîi arkadaşımın (Dahlullah'ın) ameleler çarşısına geldiğini ve işçilerin yüzlerine baktığını gördüm. Onların içinde bana bakıyordu. İki konum birbirinden ne de uzak! O dönemde askerî bir elbise giymiştim. Şimdi ise bir işçi elbisesi üzerimde.

Şîi dostum bana "Benimle birlikte çalışır mısın? Kaldırım taşını düzenleme işinde çalışıyorum." dedi.

Ben de bir müddet bekledikten sonra "Evet." dedim.

Ben ve Şîi dostum eşit olarak çalışmaya başladık. Sonraki gün bana "Ey kardeşim, *el-Müracaat* adlı eserde nereye ulaştığını neden bana söylemiyorsun?" dedi.

Ben de ona "Vallahi, eseri gerektiği şekilde bitiremedim. Çünkü ey dostum okuma saf bir zihne ihtiyaç duymaktadır. Denildiği gibi ilim oldukça dikkat isteyen bir yapı ister. Ona her şeyini verirsen o ancak sana bir bölümünü verir. Sen ona benliğinin yarısını verirsen o sana hiçbir şey vermez." dedim.

Ben katı bilginlerimizin Şîilerle dostluk kurmaktan ve onlarla diyaloga girmekten kaçınılmasına ilişkin tavsiyelerinden dolayı ona karşı büyüklük taşıyordum.

Bir taraftan *el-Müracaat*, diğer taraftan dostum bütün prangalarını çözmekteydi. Bölgemizde yaşayan Şeyh'in açıklamalarının ve Doktor Abdülfettah Sakar'ın "Yavrucuğum. Bu hayalî eser Ezher Şeyhinin vefatından sonra Şîi bir bilgin tah rafından kaleme alınmıştır." şeklindeki sözlerinin üzerinde düşünmeye başlamıştım. Kendi kendime düşünüyör, "Ben ömrünü eğitim-öğretimle geçiren ve İslam âleminin başkenö tinde bulunan Ezher Üniversitesinin İslam Şeriatında ihtisaslaşan şu doktordan daha mı akıllıyım!" diyor ve bunun mücadelesini veriyordum. Bir gün lise öğrencisi olan kardeşim yaz tatilinde çalışmak gayesiyle Beyrut'a geldi. Onunla bu konu çerçevesinde konuşarak kendisine "Ey kardeşim!

Beyrut'ta benimle birlikte yerleşip yaşamak hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordum.

Kardeşim bana "Niçin?" dedi

Ben "Şia hakkında bazı sorularım var." dedim.

Ben kendisine altı ay kadar öncelerde Darü'l-Fetva'ya gittiğimi, Şeyh Mısırî ile karşılaştığımı söyledim. Bugün ise Burc-u Ebi Haydar mescidine gitmek istediğimi, orada Abdullah el-Hererî adında bir bilgin bulunduğunu ve onunla görüşmek istediğimi belirttim. Bu amaçla ben ve küçük kardeşim ed-Dahham bir mescide gittik. Tarık el-Lahham adında bir bilgin ile karşılaştık. Akşam namazını Şeyh'in arkasında eda ettikten sonra kendisine yaklaştım ve onunla musafaha ettim. "Allah amellerinizi kabul eylesin." dedim.

O da: "bilmukabele sizlerinkini de." dedi.

Ben: "Efendim, bir takım sorularım var." deyince o "Buyurunuz." dedi.

Şeyh, fasih bir Arapça aksanıyla konuşuyordu.

Ben kendisine "Şiûlerin *el-Müracaat* adlı eseri hakkında düa şünceleriniz nelerdir?" dedim.

Şeyh Tarık, "Neredensin?" diye sorunca ben de "Suriyeliyim ve aslen de Haleb'in yeşillik alanlarındandım. Şu anda Kamışlı'da ikamet etmekteyiz." dedim.

Bana anında "Tunuslu sapık Ticanî'nin '*Ve Hidayete Erdim*' adlı eserini okudun mu? Eğer o kitabı okuduysan veya yanında mevcut ise hemen yak." dedi.

Ben kendisine bu adla anılan bir kitabı ilk defa duyduğumu söyledim.

O "Eserin müellifi hayalîdir. Öyle bir şahıs mevcut değil." dedi.

Eserin yazarı et-Ticanî es-Semavîdir. Şîiler bu adla bir eser telif etmişler. Onun başlangıçta Sünnî olduğunu, sonraları teşeyyü ettiğini ve Şîiliğe davete başladığını söylemektedirler.

Bizler Tunus'la bağlantı kurduk. Onlar bize bu isimde bir kimsenin olmadığını söylediler.

el-Müracaat adlı esere gelince ise sakın ha o kitabı okuma. Okuman ve sayfalar senin bilgini alıp sürüklemesin. Yoksa Mushafî (kitapları okuyup sapan kimse) olarak isimlendirilirsin. Çünkü okumaya ilişkin kurallar vardır. Bu kurallardan birisi de “Yollar seni saptırmasın.” ilkesidir.

Boş vakitlerinde dersler için bize gel. Çünkü bizde ilim telakkî ileidir. Şeyhi olmayan kimsenin şeyhi şeytandır.

Bana “Kütüphaneye buyur.” dedi.

Şeyh Abdullah el-Herarî'nin *el-Makalatü's-Seniyye fi Keşfi Dalalati İbn Teymiyye* adında bir kitabı bana hediye etti. Ben de onun bu hediyesini kabul ederek oradan ayrıldım. Ticanî Semavî'nin *Ve Hidayete Erdim* adlı kitabını incelemek için bende düşünceler oluşmaya başladı. Ben ve kardeşim oradaki mekânımız olan Nailü's-Süknâ kurumuna geri döndük. Bir hafta sonra bir de baktım ki Şiî dostum bana *Ve Hidayete Erdim* adlı kitabı takdim etti. Bu kitap Şeyh Tarık'ın bana okumamamı şiddetle tavsiye ettiği ve yazarının hayal ürünü olduğunu söylediği eserin ta kendisiydi. Kitabı alarak “Bu şahıs hayal ürünüdür.” dedim.

Dahlullah kardeş bana “O bir aydır Beyrut'taydı. Ben kendim onu bizzat gördüm.” dedi.

Devamla şöyle dedi: Ey kardeş bu sözleri bırak. Sen mutaassıp bir insansın. Düşüncen miras olarak aldığın taklidî bir kanala dayanmaktadır. Bana sürekli olarak “Bizim oralarda-

ki Şeyh şöyle dedi, Şeyh böyle buyurdu." deyip duruyorsun. Kendi aklınla hareket et, Şeyh'in aklıyla değil.

Ben dostuma "Affedersin. Ben ve sen bilginlerden ve şeyhlerden daha mı çok kavrayışlıyız' dedim.

Şii dostum "Sizler Sünnîsiniz. Din sizde ibadet değil, adettir." diyerek sözümü reddetti.

Ben ona "Nasıl yani, bana anlatsana." dedim.

O "Şeyhler sizin düşünce dünyalarınızda bir tür kudsiyet makamına ulaşmıştır." dedi.

"Şeyh deyince siz de akan sular duruyor. Şeyh şöyle dedi dedikten sonra sizinle tartışacak ve diyaloga geçecek alan kalmıyor." dedi.

Ben "Siz, şeyhlere nasıl davranıyorsunuz?" deyince

O, "Biz şeyhlere saygı gösteririz. Ancak Şii'ler arasında uyguslanan saygı ne kadarsa o kadar. Eğer bir âlimin hatası varsa, onu uyarırız. O da bunu gönül rahatlığıyla kabul eder." dedi.

Ben kendisine "Bu mantıklı mıdır?" dedim.

Bizde âlimle kimse tartışamaz. Beğenmediği bir soruyu sorduğumuzda asla cevap vermez.

Sana bir örnek vereceğim.

Ben bir defasında Emevî Mescidine gittim. Bu mescitteki Dımaşk Müftüsüyle görüşmek istiyordum. Mühendis Abdülhen kim es-Sellûm de benimle birlikteydi. Müftüye fırka-i naciye-yi ve 12 halifenin kim olduğunu sordum. Bana "Üzgünüm." dedi.

Ben soruyu tekrarlayınca o da tekrar "Üzgünüm." dedi.

Sorumu üçüncü defa tekrarlayınca yüksek bir sesle “Üzgüüm.” dedi.

Mahcup bir şekilde çıktım. Sorularıma neden cevap vermedi?

Şî dostum şöyle dedi: “Şimdi bu âlim midir?” (Âlim alçak gönüllü ve yumuşak huylu olur. Kaba ve katı yürekli olmaz.) İnsanların sorularına cevap verir.

İnsanların onun çevresinde pervane olması gerekir. Çünkü âlim vera ve salah ehli olursa âlem de düzelir. Âlim bozulursa âlem de bozulur.

Ümmetin bu bilgileri İslam toplumunun öncüleridir ve güzel bir örnek olmalıdırlar.

Ancak biz Şia'nın önemli bir meselesi vardır: Tartışma ve tartışma yaloglarda delil. Delil Kur'an ve sünnetten olmalıdır. Mezhep imamımız İmam Sadık (a.s) “Bizler delilin oğullarıyız. Delil nerede olursa ona meylederiz.” der.

Ben cevaben kendisine “Biz batıl üzere miyiz ki bana Kur'an ve sünnetten delilimizi soruyorsun. Biz ne üzereyiz!? Kur'an ve sünnetten değil miyiz ki?” dedim.

Şî dostum: “Kardeşim, varsayalım ki tartışıyoruz. Bu kitap da sapırtıcı bir kitaptır. Ehlisünnet bilginleriniz neden bu esere reddiye yazmıyor?” dedi.

Ben kendisine: “Hayal ürünü bir şahsiyeti mi reddedecekler? Teessüf ederim ey dostum. Hayal ürünü olan bir insanı nasıl reddedecekler?” dedim.

Şî dostum: “Varsayalım ki Ticanî hayal mahsulü bir şahsiyet. Kitabında geçen deliller de hayal mahsulü müdür? Bana bunun yanıtını ver.” dedi.

Tam köşeye sıkışmıştım. Çünkü *Summe'htedeytu=Ve Hidayete*

Erdim kitabının içeriğinden habersizdim. Şeyh Tarık bu eseri okumamdan şiddetle beni sakındırmış ve bana eseri yakmamı söylemişti.

Çıkmaza düşmüştüm. Bir taraftan Şîî dostumun “Bilginleriniz niçin reddiyeler yazmıyor?” şeklindeki sözleri, diğer taraftan Şeyh Tarık’ın “Sakın ha, bu eseri okuma. Eseri yak.” ifadeleri. İlahî, beni bu girdaptan kurtar. Allah-u Ekber.

Neden acaba! Araştırma ve zahmet! Bu nasıl bir kıssa. Bu Şîî bana nereden geldi? Düşüncelerimi altüst etmek, hayatımın hakkını verememem için mi gelmişti? Ben çimentoda, zor, güç ve meşakkatli işlerde çalışan bir kişiyim. Aklım ve nefsim keskin bir çatışmanın içinde bulunuyordu. Aklım bana *Summe’htedeytu=Ve Hidayete Erdim* kitabını okumamı ve içindekileri öğrenmemi söylerken nefsimi ise korku ve Şeyh Tarık’ın uyarıları sarmıştı.

Gündüz Şîî dostum tarafından köşeye sıkıştırılmışım.

Dostum bana “Sen mutaassıp birisisin. Delil sunamıyorsun. *Sahih-i Buharî* ve *Sahih-i Müslim*’i iştmedin mi? *Summe’htedeytu=Ve Hidayete Erdim* adlı eserin bütün delilleri *Sahih-i Buharî* ve *Sahih-i Müslim*’dendir.” dedi.

Ben bunun üzerine kendisine “Buharî ve Müslim’in oynanmış ve değiştirilmiş nüshaları vardır.” dedim.

Ey dostum! Bilginlerinizin dediği gibi Ticanî’nin hayal mahsulü bir şahsiyet olduğuna, Buharî ve Müslim’den düzmece deliller getiren bir şahıs olduğuna ilişkin senin düşüncelerin nedir?

Ey dostum, nasıl olsun ki. Beni kendi hâlime bırak. İnşallah hepimiz Müslümanız. **“Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir.”**

Her gün bana "Düşün, aklını kullan." diyordu... Ehlibeyt Mezhebî'ni düşün. Düşün ki Ali b. Ebi Talib'i veli edinmekle nefsinin kurtarasın.

Kendisine "Ben ve sen Ali'nin (k.v) sevgisi konusunda ittifak hâlindeyiz. Ancak Ehlibeyt Mezhebi kavramını ilk defa duyduyorum." dedim.

Devamında kendisine: "Ali'yi veli edinmek ifadesinden kasıtın nedir?" dedim.

Şî arkadaşım bana: "Sizler Muaviye'nin (r.a) Efendimiz Hasan'ı şehit ettiğini söylemiyor musunuz?" dedi.

Ben de: "Evet. Bilginlerimiz bunu dile getirirler. Muaviye'nin içtihat ettiğini, içtihadında yanılığa düştüğünden dolayı eğer bir yarısını aldığını söylerler." dedim.

Şî arkadaşım: "*Sahih-i Buharî* hakkında ne düşünüyorsun?" dedi.

Ben: "O bize göre en doğru kitaptır. Kuşku duyulmaz bir eserdir." dedi.

Şî arkadaşım: "Buharî *Sahih*'inde bize meşhur ve mütevatir bir hadis aktarıyor. Bilginlerinize şu hadisin ne anlama geldiğini sor?" dedi.

"Ey Ammar seni azgın bir topluluk öldürecek; Ammar onları cennete, onlar da onu cehennem ateşine davet ederler."

Hadisin ifadelerinden anlaşıldığına göre Ammar'ı şehit eden azgın topluluk Muaviye'nin topluluğu değil midir?

Resulullah (s.a.a) Ammar hakkında "*Ammar başından ayaklarına kadar imanla doludur.*" buyurmamış mıdır?

Ben ona "Evet." dedim.

O şöyle dedi: "Sığınılacak dal mı var? İctihat yapabileceği yer mi var ki mükâfatın yarısını alsın! Resulullah'ın hakkında 'Sabredin, sabredin ey Yasir Ailesi! Ecriniz cennettir.' buyurduğu Ammar b. Yasir gibi yüce bir sahabiye şehit etmiştir."

Ammar b. Yasir'i şehit edişinden dolayı kaçacak yeri mi var?

Gece olmuş, yine çatışma hâli başlamıştı. Aklım "Bilginlerimiz tarih boyunca sapıtmuşlar mı? Bilginlerimiz bilgiyi ters yüz mü etmişler? Onların düşünceleri miras olarak alınan taklitsel bir kanala mı dayanmaktaydı?" türünde düşünceleri le boğuşuyordum.

Bilginlerimiz tartışmalara, diyaloglara kapalıydı. Bilginlerimiz düşünsel olarak muhalif olanları kâfirlikle ve fasıklıkla itham etmekte, dünyayı onlara dar etmekteydiler. Çünkü düşünsel olarak kendilerine muhalif idi. Meclislerde onu teşhir etmekte, insanları onlara karşı uyarmakta, bu tür kişilerden uzak ve mesafeli durulması gerektiği telkininde bulunmaktaydılar. Hem de sadece sorgulama yapıp bunu yaydıklarından dolayı!

Bilginlerimiz muhaliflerine cevap ve bu konulara dalınmasını istemezlerdi.

Benim bilgili hocam araştırmamı istemez. Bırak beni araştıran yım, bırak beni okuyayım.... Bırak beni düşüneyim.

"Okuman yasak, araştırma yapman yasak, düşünmen yasak." şeklindeki cümleler ve yasaklar ne zamana kadar devam edecek.

Ancak Şeyh'in izniyle okuyup araştırabilir. Aksi takdirde izni olmaksızın okuyup araştırarak olursam beni fasıklıkla suçlar ve beni perişan eder. Yöre halkı da bana had uygular. Allah-u Ekber! Nasıl bir saltanat ve despotizm bu.

Nefsim ise bana sakın ha okuma diyor. Korku hüküm sürmekte. Yörenin Şeyh'inin ve Doktor Abdülfettah Sakar'ın uyarıları... Şeyh Tarık el-Lahham'ın net uyarıları. Bu çıkmazdan nasıl kurtulacağım. Bir gece bünyemi hırpalayan ve beni oldukça zorlayan bu şiddetli içsel çekişmeden dolayı uyan-dım. Şiî dostumun düşünceleri ve diyalogda kullandığı üslup ikna ediciydi. "Eğer bu kitap dalaleti içeren bir kitap ise bilginleriniz reddiyeler yazsın."

Bu kitaba ilişkin karşılıklı değerlendirmelerde bulunsunlar. Eğer böyle bir ameliyeye girişmeyeceklerse bu kitap sağlıklı bilgiler içermektedir. Nasıl bir düşünceye sahipsin ve Efendimiz Muaviye (r.a) sözlerini nasıl kullanırsın? O, efendimiz Ammar'ı şehit etmedi mi? Efendimiz Muaviye cennet ehli gençlerin efendisi İmam Hasan'ı zehirlemedi mi veya öldürmedi mi? Bu nasıl şiddetli bir çelişki!

Din çelişkiler yumağını mı teşri etmektedir. Hayır, vallahi, böyle bir çelişkiyi din ortaya koymaz.

Ertesi gün işimi bitirdikten sonra kardeşime dedim ki: "Benimle birlikte Beyrut'a yerleşmek hakkında düşüncelerin nelerdir?"

Kardeşim: "Bugün oldukça yorgunum." dedi.

Tek başıma yerleşmeye karar verdim. Mescide giderek Şeyh Salih Ayzukû ile görüştüm. Akşam namazını onun arkasında eda ettikten sonra kendisine "Ey Ulu Efendim! Sormak istediğim bir takım sorular var." dedim.

O bana: "Neredensin?" dedi.

Ben: "Suriye'den." dedim.

Bana: "Ben Şam'da öğrenim gördüm. Şam'ın şeyhlerinin rahle-i tedrisatından geçtim." dedi.

Ben kendisine: “Saygıdeğer Şeyhim, senden sahih hadis mecmuaları hakkında beni doğruya iletmeni istiyorum. Eh-lisünnet sahih hadis mecmualarının bütünü güvenilir mi-dir?” dedim.

O, bana “Yavrucuğum, Allah bizden öncekilere rahmet eylesin. Bizim sahih hadis mecmualarımız Mesihiyat ve İsrailiyat ile doludur. Ayrıca bir takım hakikatler de ters yüz edilmiştir.” dedi.

Ben kendisine: “Buharî ve Müslim’de de Mesihiyat ve İsrailiyat bulunmakta mıdır?” dedim.

O, “Evet.” dedi ve şöyle devam etti: Bütünü Yahudî Ka’bü’l-Ah-bar’dan, Hıristıyan Temimü’d-Darî’den vs. gelmiştir.

Ben kendisine dedim ki: “Saygıdeğer Şeyh, bana tavsiyeniz nedir? Şurada bir Şîî dostum var. Ben ve o Halde bölgesinde bir atölyede çalışmaktayız. O, bana *el-Müracaat* ve *Summe’htedytu=Ve Hidayete Erdim* adında iki eser sundu.”

Bilginlerimizin fetvalarından dolayı bu iki eseri okumaktan kaçınmıştım. Ancak onunla bu konuda aramızda bazı şeyler geçti. Diyaloglarımızdan birisinde çıkmaza düştüm.

Bana şöyle dedi: “Ey kardeşim, Şia beşinci mezheptir. İctihat kapısı onlarda açıktır. Diyalog meselesine gelince ise onlar zeki insanlardır. Tarih boyunca zulme uğramalarından ve baskı altında yaşamalarından kendilerini savunmak gayesiyle konuşma sanatının bütün inceliklerini ve üsluplarını öğrenmek zorunda kalmışlardır. Bu durum onları haklılıklarını ispatlayabilmek gayesiyle bizdeki sıhah hadis mecmualarını ve tarih kaynaklarını elekten geçirmelerine neden olmuştur. Çünkü dört mezhep ulemamızın bilginleri onların hak mezhep olduğunu kabul etmemişlerdir.”

Şöyle devam etti: “Bu arkadaşınla diyaloga girmemeni sana öğütleyebilirim. Çünkü bu konu netamelidir ve uzun bir araştırmaya dayanır. Yolu çetin ve yorucudur. Onların ikna edici delilleri olduğu gibi bizim de ikna edici delillerimiz var. Ey kardeş bu meselelerle uğraşma.”

Ben Şeyh Salih’e veda ederek çalıştığım yere geri döndüm. Şeyh Salih’in sözlerini düşünmeye başladım.

Akşam oldu ve yine düşüncelere daldım. Şeyh’in bana söylediği “Onların ikna edici delilleri olduğu gibi bizim de ikna edici delillerimiz vardır.” sözlerini düşünüyordum. *el-Müracaat* ve *Summe’htedeytu=Ve Hidayete Erdim* adlı eserlerini okumamı engelleyen unsurlar neydi? Bu delillere vakıf olabilmek mi acaba?

Tam bir çelişki içindeydim. Şeyh Mısrî, Şeyh Tarık beni uyarıyor. Bu şeyh ise bana bir kapı açıyordu. Ancak yine de tartışma hâlim devam etmekteydi. Niçin inceleme yolculuğumu tamamlamayayım?

Atölyede benimle birlikte çalışan dostlardan birisine “Cemaat namazını size kıldıran kimdir?” diye sordum.

O, bana “Bizler Burcu’l-Beracine’de yaşamaktayız. Şeyh İsmail Arnasî adında büyük bir Şeyhimiz var.” dedi.

Sonraki gün işten çıktıktan sonra onunla görüşmek üzere yola koyuldum. Mescitte akşam namazını ve Şeyh’in gelişini beklemeye başladım. Şeyh geldi ve arkasında cemaatle akşam namazını kıldık. Namazı bitirince kendisiyle musafaha yapararak ona yaklaştım ve kendisine şöyle dedim:

“Saygıdeğer Şeyhim, ben Suriyeli bir gencim. Halde bölgede bir atölyede çalışmaktayım. Beni meşgul eden Şîî bir

dostum var. Sürekli benimle dinî konuları konuşuyor; bana sorular soruyor ve beni çıkmaza sürüklüyor. Allah aşkına ey Şeyh, beni rahatlatacak ne gibi öğütlerin var?"

Şeyh bana şöyle dedi: "Ey yavrucuğum! 40 yılı aşkındır bu mescitteyim. Şimdiye kadar bir Şiîyle konuşmuşluğum olmadı. Bütünü bunu bilir. Ancak sana şunu tavsiye edebilirim. Şiîler namazdan sonra üç defa 'Cebraîl vahy noktasında ihanet etti.' derler. Hz. Resul'e bazı sözler nispet ederler ve İmam Ali şöyle dedi deyip dururlar."

Ben kendisine şöyle dedim: "Efendim, ben Şiîlerin namaz hoşcası kitabını okudum. Eserdeki bilgiye göre onlar namazın sonunda üç defa Allah-u Ekber derler."

O reddetmek üzere "Ey yavrucuğum, şu takiyye ile amel eden Şiîlerin zekâsı hakkında ne biliyorsun ki!"

Onların imamı, Sadık: "*Takiyye, benim ve babalarımın dinidir.*" demektedir.

Ben ise evime bu görüşmeden eli boş mahcup, şaşkın ve çaresiz olarak döndüm.

Tam bir kişisel çıkmaza düşmek üzereydim. Kararsızlık içine deydim. Çalışabilecek takatim yoktu. Şiddetli bir sarsıntı geçiriyor ve titriyordum. Kardeşim beni alıp doktora götürdü.

Doktor "Bedensel olarak hiçbir şeyin yok. Sen düşünsel ve psikolojik bir sıkıntı içindesin. Kardeşim, ne düşünüyorsun ki? Şu dünya düşünmeye değmez. Çalıştığın yerden izin al ve memleketine bir yolculuk yap." dedi.

Bu düşüncelerden kurtulabilmek için iki gün yatakta yattım. Bitkin ve yorgun olan nefsimi rahatlatmak için arkadaşlarımla birlikte televizyon programları ve diziler seyrediyordum.

el-Müracaat adlı eserini bitirme kararını alarak Şîî dostuma şöyle dedim: “İznin olursa yarın seninle birlikte *el-Müracaat* adlı eseri değerlendirelim.”

Bu teklifime dostum sevinmişti.

“İki gündür nerelerdedin?” dedi.

Ona “Vallahi sinirlerim ve bedenim yıpranmıştı. Kardeşim Dehham beni doktora götürdü. Doktor da bana iş yerinden izin alıp dinlenmeye ihtiyacımın olduğunu söyledi.” dedim.

Sonraki gün Şîî dostum bana *el-Müracaat* adlı eseri getirdi. Ben de eseri okumaya başladım. Eserin 71. sayfasına varınca sonradan Şia Mezhebi’ne geçen Şeyh Antakî el-Halebî’nin (*el-İhtilafu Beyne’l-Mezahibi’l-Erbaa*) sözleriyle karşılaştım. Eserin 75. sayfasında ise gönle şiddetli bir şekilde etki eden İmam Ali’nin şu sözüyle karşılaştım:

“Şiar, ashap, hazineler ve (Peygamber’in ilminin) kapıları biziz. Evlere ancak kapılardan girilir; eve kapıların dışında başka yerlerden gelen, hırsız sayılır.”

Eserin 82. sayfasında ise cahillere çağrıda bulunan, gafillere ünlünen, ilerleyen sayfalarda etraflıca açıklamaya çalışacağımız Hz. Peygamber’in şu hadisi geçmektedir.

“Ey insanlar tutunduğça asla sapıtmayacağınız şey/ler/i size bırakıyorum: Allah’ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim.”

Yine o (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Aranızda benden sonra tutduğunuz müddetçe asla sapıtmayacağınız bir şey bırakıyorum. Gökten yeryüzüne uzatılmış ip olan Allah’ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeyt’imdir. Bu ikisi havuz başında bana varıncaya kadar

birbirlerinden ayrılmayacaklardır. Bu iki şey hakkında bana nasıl uyacağınıza dikkat ediniz.”⁽¹⁾

Şii bilginin *el-Müracaat* adlı eserde aktardığı hadislerin kaynaklarını tescil ettim. İki gün sonra Şiîlerin sözlerinde doğruluğunu görebilmek ve kaynakları gözden geçirmek amacıyla Darü'l-Fetva Kütüphanesine (Aişetü Bekkar) gittim. Hadisin *Sahih-i Tirmizî*'de olup olmadığını görebilmek için elime eseri alıp da baktığımda rivayetin verilen adreste olduğunu gördüm. Bir özgüven hissederek oldukça sevindim. Diğer kaynakları da araştırmaya koyuldum. İbn Kesir'in de *Tefsir-i* ni raftan indirdim. Aynı şekilde verilen adreste söz konusu hadisi gördüm. Allah-u Ekber. Allah-u Ekber. Haykırmaya başladım. Ne büyük bir zafer. Sabret, sabret. Kendi kendime, konuyu araştır ve ümitsizliğe düşme diyordum. Cesaretlenmiştim. Yarın değil şimdi devam etmelisin diyordum kendi kendime. Kaynağını teyit ettirdiğim ve cebime koyduğum bir yaprağa kaydettiğim bu hadis hakkında Şeyh Abdülfettah Sakar ile tartışmalıydım. Bu yaprağın üstünü örtmüştüm. Bir hazine bulmuş gibiydim.

Sabret diyerek kendi kendime konuşuyordum. Büyük bir sevinç içinde sabrediyordum. Eseri okumaya tekrar başlamıştım. Beni etkileyen her bir şeyin doğruluğunu araştırıyor, kütüphaneye gidip oturuyordum. Sünnî bilginlerimizin genelinin “tahrif edilmiştir” ve “düzmedir” dediği Şia'nın sahih olarak kabul ettiği kaynaklar için kütüphanemize gidiyor

1- İlk hadisi sıhahlarımızdan Sahih-i Tirmizî (c. 5, s. 28, hadis no: 3874, Darü'l-Fikir basımı, Beyrut), Hanefî el-Kunduzî'nin *Yenabiü'l-Mevedde'si* (s. 232, Haydariyye basımı), Tefsir-i İbn Kesir (c. 4, s. 12, Darü İhyai'l-Kütübi'l-Arabiyye, Mısır), Suyutî'nin *İhyaü'l-Meyyit* adlı eseri (s. 114, Halebî basımı) ve İbn Esir'in *Camiü'l-Usul'u* (c. 1, s. 187, hadis no: 65, Mısır basımı) rivayet etmiştir. İkinci hadis de aynı kaynaklarda geçmektedir.

ve oturuyordum. Oldukça şaşırđığım bir diğer hadis beni etkilemişti. Rivayet, Zeyd b. Erkam'dandı. Zeyd b. Erkam'dan, o Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu söylüyordu:

“Benim gibi yaşamak ve benim gibi ölüp Rabbimin bana vaat ettiği cennete gitmek isteyen, Ali'yi dost edinsin. O, sizi hiç bir zaman doğru yoldan çıkarıp eğri yola saptırmaz.”⁽¹⁾

Bu hadisin kaynağını da araştırdım ve doğrulattım. Okumaya devam etmekteydim. 137. sayfaya ulaşmıştım:

“Sizin veliniz ancak Allah, O'nun Resulü ve namaz kılan ve rükû hâlinde iken zekât veren müminlerdir.”⁽²⁾

Neseî, *Sahih'*inde bu ayetin Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu bildiren bir rivayeti Abdullah b. Selam'dan aktarır. *el-Cem'u Beyne's-Sıhahi's-Sitte* adlı eserin müellifi (Zerrin çev.) de Maide Suresi'nin tefsirinde bu ayetin İmam Ali hakkında nazil olduğunu tahriç eder. Salebî, *Tefsirü'l-Kebir'*inde ayetin Emîrül-Müminin Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu bildiren bir rivayeti tahriç eder. Adres olarak verilen bütün kaynakları tetkik ettim ve hepsinin verilen adreste olduğunu gördüm. Şii bilgin, Resulullah'tan (s.a.a) sonra velayetin Ali b. Ebu Talib'e ait olduğuna dair delillendirmelerde bulunuyor ve peşi sıra sözü Maide Suresi'nin **“Ey Elçi, Rabbin tarafından sana indirilen mesajı tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, O'nun elçisi olma**

1- Hakim en-Nisaburî, el-Müstedrek, 30. Cüz s. 128; et-Taberanî, Muce-mül-Kebir; Ebu Nuaym, Fazailü's-Sahabe; Kenzü'l-Ummal, c. 6, s. 155, Müntahabü'l-Kenz, c. 5, s. 32

2- Maide (5), 55. Bu sözlerin sahihliğine vakıf oldum.

Şii bilgin şöyle diyordu: Ehlisünnet'in çaplı bilginlerinden Eşarî Kuş-cî'nin de *Şerhü't-Tecrid* adlı eserinin Mebhasü'l-İmame bölümünde itiraf ettiği gibi müfessirler bu ayetin rükûdayken yüzüğünü sadaka olarak veren Ali hakkında nazil olduğu hususunda icma etmişlerdir.

görevini yerine getirmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Allah kâfirleri (bu mesajı inkâr edenleri) amaçlarına ulaştırmaz.”⁽¹⁾ ayetine getiriyordu.⁽²⁾

Şiî bilgin şöyle diyordu: Resulullah (s.a.a) Gadir gününde bu hükmü kafa çatlatırcasına tebliğ etmedi mi? Söze başlamış ve açık seçik bir şekilde bu hükmü bildirmemiş miydi? Allah-u Teâla o gün **“Bugün sizin dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm’a razı oldum.”⁽³⁾** ayetini indirdi.⁽⁴⁾ Görmüyor musunuz? Allah onun velayetini açıkça inkâr etmeğe kalkışıp Resulullah’ın (s.a.a) yüzüne karşı bağırarak: **“Allah’ım! Eğer bu, senin katından gelmiş gerçekte, başımıza gökten taş yağdır yahut bize acı bir azap getir!”⁽⁵⁾** diyen şahsın başına Fil Ashabı’na yapıldığı gibi Allah-u Teâla bir taş atmış da ölüp gitmişti. Onun bu durumu hakkında da şu ayet indirilmişti:

“İsteyen biri, istedi gelip çatacak azabı. O azap ki kâfirlerin başından def edecek yok.”⁽⁶⁾

1- Maide (5), 67.

2- Maide Suresi’nin 67. ayeti hicretin 10. yılında Zilhicce ayının 17’sinde Veda Hacc’nda Hz. Peygamber’in Mekke’den Medine’ye dönüşünde Gadir-i Hum denilen yerde tebliğ edildi. Allah-u Teâla Peygamber’ine kendisinden sonra yerine Ali’yi imam ve halife olarak atamasını emretti.

3- Maide (5), 3.

4- Bu ayet 8 Zilhicce 10 tarihinde Gadir-i Hum günü nazil oldu. Hz. Peygamber (s.a.a) ashabına hitap etmiş ve Emîrü’l-Müminin Ali b. Ebu Talib’i kendisinden sonra yerine atamıştır.

5- Enfal (8), 32.

6- Mearic (70), 1-2. Bu ayetler Hz. Peygamber’in (s.a.a) Ali’yi (a.s.) hilafete ataması hakkında kuşkuya düşen ve azaba duçar olan Numan b. Malik el-Fihri hakkında nazil olmuştur. bk. el-Haskanî, Şevahidü’t-Tenzil, c. 2, s. 286, hadis no: 1030-1-2; Sibt İbn Cevzi el-Hanefi, Tezkiretü’l-Havass, s. 30.

Analiz etme ve mücadele dönemi gelip çatmıştı. Meseleyi kendi iç dünyamda ölçüp biçiyordum. Kaynaklara müracaat ediyor, rivayetlerin üzerinde duruyordum. Şîî bilginin getirdiği delillerin doğruluğunu görüyordum. Bu bilginin delillendirmesinin kuvvetliliği, tarih, siret, sıhahlara ilişkin dakik bilgisi karşısında şaşkınlığımı gizleyemiyordum. Eser cezbe dicit üslubuyla, latif ve parlak edasıyla beni sürüklüyordu. İlâhî! Nereye gidiyorum diye düşünmeden de edemiyordum.

Bilginlerimiz bu esere ilişkin ne tür değerlendirme içindeydiler? Bilginlerimiz bu eserde sunulan delillere vakıf mıydılar acaba? Yoksa bu hakikatleri bizden gizlemeye mi çalışmaktaydılar? Çünkü dinî konularda araştırma yapmak bizim özelliğimiz değildir. Bu bilgiler sadece bilginler ve şeyhler için miydi? Yoksa bunlar da bu eserdeki hakikate vakıf değil miydiler?

Okumaya devam etmekteydim. Nihayet *el-Müracaat* adlı eserin 680. sayfasındaki Şikşikiyye Hutbesi'ne ulaşmaktaydım. Eser bana İmam Ali'nin hutbelerini ve hikmet dolu sözlerini sunmaktaydı. Artık esere pür dikkat kesilmiştim.

İmam Ali'nin Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonraki mazlumiyetine ilişkin açık ve net beyanlar karşısında düşüncelerimin tutsağı olmuşum. Bu hutbeler ve satırlarda İmamımız Ali (a.s), hilâfeti döneminde acılarını ve çektiği elemeleri anlatıyordu.

O, bu bağlamda şöyle diyordu:

“Andolsun Allah'a falanca (Ebu Kuhafe'nin oğlu), onu bir gömlek gibi giyindi; oysa daha iyi bilirdi o, ben hilâfete nispetle değirmen taşının mili gibiydim; hilâfet benim çevremde dönerdi; sel benden akardı; hiçbir kuş, uçtuğum yere uçamazdı. Hilâfetle arama bir perde çektim; onu koltuğumdan silkip attım. Düşündüm; kesilmiş elimle hamle mi edeyim; yoksa bu kapkaranlık körlüğe sabır mı ede-

yim? Hem de öylesine bir körlük ki ihtiyarları tamamıyla yıpratır; çocuğu kocaltır; inanan da Rabbine ulaşınca dek bu zulmette zahmet çeker. Gördüm ki sabretmek daha doğru; sabrettim; ettim ama gözümde diken vardı, boğazımda kemik; mirasımın yağmalandığı görüyordum...”

Kureyşlilerden gördüğü zulümlere ilişkin ise şu sözlerle şikâyet ediyordu:

“Allah’ım! Ben Kureyş ve Kureyş’in yardımcıları hakkında senden yardım diliyorum. Zira onlar benimle akrabalık bağıni kestiler; yüce makamımı küçümsediler ve hakkım olan hilafet hususunda benimle savaşmak için el ele verdiler. Sonra da kalkıp ‘Agah olun hakta, alınacak şeyler de var; terk edilecek şeyler de var.’ dediler.”

Allah’ım, ne büyük sözler bunlar. Taşı parçalayacak türden. Kan ve et değil.

İmam (a.s) sözlerine şöyle devam ediyordu:

“Bir de baktım ki, etrafımda Ehlibeytimin dışında hiç bir yardımcım yok. Onları ölüme sürüklemeye kıyamadım. Sabrettim, tadı, Ebu cehil karpuzu kadar acı olan bir meselenin acısına sabrettim.”

Sürekli sorguluyordum. Ali’nin (a.s) tarihteki günahı ne idi? Allah-u Ekber. Konuyu yeni baştan incelemeye başlamıştım. Ruhum kendisine feda olsun Seyyidim, İmamım Ali’nin (a.s) bu hutbeleri ve hikmetli sözleri hakkında tefekkür edebilmek ve etraflıca düşünebilmek için bütün benliğimi bu sözlere vermiştim.

Ali’nin her bir sözünü ağlayarak okumaktaydım.

Ali başka bir defasında şikâyetlerine şöyle devam etmekteydi:

“Kureyş benim hakkımı vermez oldu. Benimle bağlarını

kestiler. Annemin oğlunun yetkisini benden aldılar.”

“Nerede bizden başka ilimde kökleşmiş olduklarını iddia edenler. Eğer bunu iddia edenler varsa onlar bize karşı yalan söyleyenler ve zulüm tasarlayanlardır. Zira Cenab-ı Allah bizi yüceltip onları alçaltmış, bize vermiş, onları mahrum etmiş, bizi içeri yerleştirmiş, onları dışarı çıkarmıştır. Hidayet bizimle elde edilir, kör gözler bizimle açılır. Kureyş’ten gelecek olan imamlar Haşim’in şu boyuna yerleştirilmiştir. Onlardan olmayan kimseler vali olmaya salahiyyetli değildir.”

Kendisine biat edildikten sonra verdiği hutbedeki şu sözler de şikâyetini yansıtıyordu:

“Bu ümmetten hiç kimse Muhammed’in Ehlibeyt’iyle mukayese edilemez. Hiç bir zaman (Ehlibeyt’in) nimetlerinin üzerine aktığı kimseyle (Ehlibeyt) bir sayılmaz. Onlar dinin esası, yakinin direğidir.”

“İleri gidip aşırıya kaçanlar döner, onlara katılır. Geri kalan gelir onlara uyar (orta yol onlardır). Velayet hakkının özellikleri sadece onlarındır. Vasiyet ve veraset de onlardadır. Hak şimdi ehline döndü ve intikal etmesi gereken yerine intikal etti.”

İmam’a biat edildikten sonra dile getirdiği sözler, benimsemiş olduğumuz görüşü desteklemektedir.

Hangi bölüme ulaştıysam elemim artıyordu. Bu kuvvetli kelimeler sıradan bir insanın ağzından çıkacak türden değildir. Hadd-i zatında mucize olarak kabul edilecek türden sözler. Bu sözlerden yayılan şualar kalbimin derinliklerine nüfuz etmektedir. Üzerinde tefekkür ederek okuyan kimseyi etkisi altına alan kuvvetli, delili sağlam ibareler...

İmam’ın şu hutbesindeki ibareleri sana yeter.

“Ondan sonra bir bölük toplukları üzerinde geri döndüler. Helak edici çeşitli yollarda yürüdüler. İçlerinden geçen batıl inançlara dayandılar. Yakın olmayanlarla birleştiler; sevgileri emredilen sebebi (Ehlibeyt’i) terk ettiler; binayı temelinden söküp, başka bir yerde kurdular. Onlar her hatanın kaynağı, insanı şaşkırtan her şiddetin, aşırılığın kapısıdır. Şaşkınlıkta bocaladılar; sarhoşlukta kendilerinden geçtiler. Firavun ehlinin sünnetine uyararak, bir kısmı dünyaya bağlandı; bir kısmı da dinden ayrılıp din düşmanı oldu.”

Kendime hâkim olamıyor, gözyaşlarına boğuluyordum. Bu ümmet ve Müslüman olduğumu iddia eden bu topluluk karşısında apışıp kalmıştım. Nasıl da tesirli sözler! Kendimi salıvermiştim. Okuduğum şeyler karşısında kendime sahip olamıyordum. Çünkü okuduğum sözler kimin sözleriydi!? Vasilerin Efendisinin, Allah Resulü’nün halifesinin sözlerini okumaktaydım. Bu hutbelerin doğru oluşlarının ötesinde bir şeyler bilmiyordum. Ancak duygularıma yenik düşmüştüm.

Acaba bu sözcükler İmam Ali’den mi sadır olmaktadır, diye de sorguluyordum. Hilafet kimden gasbedilmişti? Bu cümlelerin muteber bir isnat zinciri var mıydı? Yığınlarca soru birikiyor ve bunlar kafamı kurcalıyordu.

İmam Ali’nin şûra gününe ilişkin o hikmet dolu sözlerinin geçtiği bölümü okuyuncaya kadar araştırmaya devam ettim.

Şûra günü ne dehşetengiz bir gün!

Ali b. Ebu Talib’in Şûra Olayına İlişkin Sözleri

Harezmî el-Hanefî dedi ki: Şeyh İmam Şihabüddin Efdalü’l-Huffaz Ebu’n-Necib Sa’d b. Abdullah b. Hasan el-Hemedanî (el-Muruzî lakabıyla nam salmıştır) Hemedan’dan bana yazdığı mektupta şöyle haber vermektedir: Hafız Ebu

Ali el-Hasan b. Ahmed b. Hasan el-Haddad aktarmama izin verdiği bir rivayeti bana haber verdi ve dedi ki: Bana Şeyh Edip Ebu Ya'la Abdürrezzak b. Ömer b. İbrahim et-Tahrânî hicretin 473 yılında haber verdi ve dedi ki: Bana İmam Hafız Muhaddislerin Üstadı Ebu Bekir Ahmed b. Musa b. Merdeveyh el-İsfahanî haber verdi ve dedi ki: Bana Şeyhül-İmam Şihabüddin Ebu'n-Necib Sa'd b. Abdullah el-Hemedanî haber verdi ve dedi ki: Bize bu hadisi İmam, Hafız Süleyman b. İbrahim el-İsfahanî İsfahan'dan 488 yılında yazdığı mektupta Ebu Bekir Ahmed b. Musa Mürdeveyh'ten aktararak haber verdi ki Ebu Bekir Ahmed şöyle demiştir: Bize Süleyman b. Muhammed b. Ahmed rivayet etti ve dedi ki: Bana Ya'la b. Sa'd er-Razî rivayet etti ve dedi ki: Bana Muhammed b. Humeyd rivayet etti ve dedi ki: Bana Zahir b. Süleyman b. el-Hars b. Muhammed, Ebu't-Tufayl Amir b. Vaile'den rivayet ettiğine göre Amir şöyle demiştir: Şûra günü ben de kapı önündeydim. İmam Ali'nin şûradakilere şöyle dediğini işittim:

“Size öyle bir delil getireceğim ki, ne Arabınız ve ne de Aceminiz onu değiştiremeyecektir.”

Sonra şöyle buyurdu: Ey Topluluk! Allah aşkına hepiniz söyleyin bakalım; acaba sizin aranızda benden önce Allah'ı birleyen biri var mıdır?

Halk: Hayır

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri Cafer-i Tayyar gibi meleklerle birlikte cennete uçan kardeşi olan biri var mıdır?

Halk: Allah'a andolsun ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri Allah'ın ve Resulullah'ın aslanı olan Seyyidü's-Şüheda Hamza gibi amcası olan biri var mıdır?

Halk: Allah'a andolsun ki yoktur.

Hiz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri cennet kadınlarının efendisi olan Resulullah'ın kızı Fatıma gibi zevcesi olan biri var mıdır?

Halk: Allah'a andolsun ki yoktur.

Hiz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri cennet gençlerinin efendileri olan Hasan ve Hüseyin gibi iki oğlu olan var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hiz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden önce defalarca sadaka vererek Resulullah ile özel görüşmede bulunan kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hiz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri Hiz. Resulullah'ın, hakkında: *"Ben kimin mevlasıysam Ali de onun mevlasıdır; ey Allah'ım, onu seveni sen de sev; ona düşman olana sen de düşman ol; ona yardım edene sen de yardım et; hazır olanlar burada bulunmayanlara bunları ulaştırırsınlar."* diye buyurduğu bir kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hiz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri Hiz. Resulullah'ın hakkında *"Allah'ım, sana ve bana en sevimli olanı, seni ve en beni en çok seveni gönder ki benimle birlikte şu kuştan yesin."* diye dua edip de ona varan ve o kuştan yiyen kimse var mı?

Onlar: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hiz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri Hiz. Resulullah'ın hakkında *"Yarım sancağı öyle birisine vereceğim ki Allah'ı ve Resulünü sever ve Allah ve Re-*

sulü de kendisini sever. Allah onun elinden fetih verecektir.” dediği kimse var mı? Zira benim dışındakiler hezimetle uğramış olarak dönmüşlerdi.

Onlar: Andolsun Allah’a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda ben-den gayri Hz. Resulullah’ın hakkında Benî Velia heyetine *“Size, nefsi benim nefsim gibidir. Ona itaat bana itaattir, ona is-yan bana isyandır. Sizi kılıçla öldürür.”* dediği kimse var mı?

Onlar: Andolsun Allah’a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda ben-den gayri Hz. Resulullah’ın, hakkında: *“Buna buğz ettiği hâlde beni sevdiğini iddia eden kimse yalancıdır.”* dediği kimse var mı?

Onlar: Andolsun Allah’a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda ben-den gayri bir saat içinde Cebrail, Mikail ve İsrail’in de aralarında bulunduğu üç bin meleğin kendisine selam verdiği kimse var mı? Çünkü kuyudan Resulullah’a suyu bir tek ben getirebilmişim.

Onlar: Andolsun Allah’a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda ben-den gayrisi için Cebrail’in *“İşte fedakârlık budur.”* sözlerine Allah Resulü’nün *“O, bendendir; ben de ondanım.”* karşılık verdiği, Cebrail’in de bunun üzerine *“Öyleyse ben de ikinizi denim.”* dediği kimse var mı?

Onlar: Andolsun Allah’a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda ben-den gayri hakkında *“Zülfikâr’dan başka kılıç; Ali’den başka da yiğit yoktur.”* diye gökten nida edilen kimse var mı?

Onlar: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri hakkında Peygamber'in diliyle *"O, Nakisin, Kasitin ve Marikin ile çarpışır."* diye buyrulan kimse var mı?

Onlar: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayri Hz. Resulullah'ın, hakkında; *"Ben Kur'an'ın tenzili üzerine savaştım; sen ise tevili üzerine savaşacaksın."* diye buyurduğu bir kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayrisi için ikinci namazını eda etsin diye güneşin geri döndürüldüğü kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayrisi için Resulullah'ın Ebu Bekir'den beraati almasını emrettiği, Ebu Bekir'in de bunun üzerine *"Hakkımda bir ayet mi nazil oldu?"* dediği, Allah Resülü'nün de *"Bunu ancak benim yerime Ali eda edebilir."* dediği kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayrisi için Resulullah'ın hakkında *"Seni ancak müminin sever; sana ancak kâfir buğz eder."* dediği kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayrisi için Allah-u Teâla'nın kapıların kapatılmasını ve benim kapımın açılmasını emrettiğini, sizin de bu konuda ileri geri konuştuğunuzu, Allah Resülü'nün *"Ne sizin kapınızı kapatışım ne de onun kapısını açık bırakışım ken-*

diliğimden değildir. Allah-u Teâla sizlerin kapısını kapattı ve onun kapısını açık bıraktı.” dediği kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah’a ki yoktur.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, acaba sizin aranızda benden gayrısı için Resulullah’ın Taif Savaşı’nda sadece benimle çok uzun bir şekilde özel görüşmede bulunduğu, sizin de “Sadece onunla özel görüşmede bulundu. Bizimle görüşmedi.” dediğiniz, bunun üzerine Allah Resulü’nün “Ben onunla kendiliğimden özel görüşmede bulunmadım. Allah-u Teâla onu bu işe seçti.” dediğini biliyor musunuz?

Halk: Andolsun Allah’a ki biliyoruz.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, Hz. Resulullah’ın; *“Hak Ali iledir; Ali de hak ile. Ali nereye dönecek olursa hak da onunla birlikte döner.”* dediğini biliyor musunuz?

Halk: Andolsun Allah’a ki evet.

Hz. Ali: Allah aşkına söyleyin, Resulullah’ın (s.a.a) *“Size iki ağır emanet bırakıyorum: Allah’ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim. Bu ikisine sımsıkı tutduğunuz müddetçe asla sapıtmazsınız. Bu ikisi havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır.”* dediğini biliyor musunuz?

Halk: Andolsun Allah’a ki evet.

Hz. Ali (a.s): İçinizden benim dışımda Hz. Resulullah’ı (s.a.a) korumak için canını ortaya koyan ve bunun için onun yatağında yatan kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah’a ki hayır.

Hz. Ali (a.s): İçinizden benim dışımda cenk meydanına savaşmak için davet ettiğinde Amr b. Abdüvedd el-Amirî’nin karşısına çıkan kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah’a ki hayır.

Hiz. Ali (a.s): İçinizden benim dışında cenk meydanına savaşmak için davet ettiğinde Amr b. Abdevudd el-Amirî'nin karşısına çıkan kimse var mıdır?

Halk -"Andolsun Allah'a ki hayır.

Hiz. Ali (a.s): Allah aşkına söyleyin, içinizde benim dışında Allah-u Teâla'nın hakkında tathir ayetini indirdiği kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki hayır.

Hiz. Ali (a.s): Allah aşkına söyleyin, içinizde benim dışında Allah Resulü'nün hakkında "*Sen Arab'ın seyyidisin.*" dediği kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki hayır.

Hiz. Ali (a.s): Allah aşkına söyleyin, içinizde benim dışında Allah Resulü'nün, hakkında: "*Kendim için neyi istediysen senin için de onu istedim.*" dediği kimse var mıdır?

Halk: Andolsun Allah'a ki hayır.

Amir b. Vasile'den şöyle rivayet edilmiştir:

Ben şura olayında kapının nundaydim. Ali'nin şöyle dediğini işittim: "Allah aşkına söyleyiniz. İçinizden Allah Resulü'nün Gadir-i Hum günü velayete atadığı kimse var mı?"

Onlar: Allah'a andolsun ki hayır, dediler.⁽¹⁾

Sorgulama, Kuşku ve şaşkınlığın Başlaması

Tahkik ve taliki Hüseyin er-Razi tarafından yapılan ve Darü'l-İslamiyye yayınevi tarafından 1986 yılında basılan Al-lame şerefüddin'in *el-Müracaat* adlı eserinin 680. sayfasında

1- İbn Meğazilî eş-şafî, *el-Menakıb*, s. 222.

geçen İmam Ali'nin hutbeleri ve hikmet dolu sözlerinden oldukça etkilenmiştim. Okuduktan sonra etkilendiğim ve çok geçirdiğim doğrudu. Ancak ben Şîî olan bu Seyyid'in sahip olduğu görüşün doğru olup olmadığını araştırmaya başladım. Bunların bir bölümünü İbn Ebi'l-Hadid el-Mutezilî'nin *Şerhu Nehci'l-Belağa* adlı eserinde naklettiğini gördüm. Kendi kendime İbn Ebi'l-Hadid Mutezilîdir, Şîî değildir ki! Onun sözlerini kendi mezhebinin veya inancının haklılığı noktasında neden sunuyor ki diyordum. *Nehcü'l-Belâğa*'nın İmam Ali'ye ait olduğu müsellemler hakikatlerdendir. Kimi laf cambazlarının ve taassup sahibi bazı kimselerin dediği gibi Şerif er-Razî'nin eseri değildir. Ezher şeyhi Şeyh Muhammed Abî duh ve Lübnan Üniversitesinin öğretim üyesi Subhî Salih gibi Ehlişünnet'in kimi büyük uleması da *Nehcü'l-Belâğa*'yı şerh etmiş ve bir takım notlar düşmüşlerdir.

İmam Ali'nin şûra günündeki bu hikmet dolu sözlerinin doğru olduğu ortaya çıktığına göre geriye benim açımdan tek bir mesele kalıyor: Şîî oluşumu, Ehlibeyt Mektebi'nin haklılığını ve onların velayetini kabul ettiğimi ilan etmek.

Bu hutbenin kaynaklarını okuyup tahkik ettiğimde hutbenin birçok kaynaktan geçtiğini gördüm. Bunlardan bazıları:

1- Şeyhü'l-İslam eş-Şafiî el-Hamvinî'nin *Feraidü's-Sımtayn* adlı eseri.

2- İbn Meğazilî eş-Şafiî'nin *Menakıbu Ali b. Ebi Talib* adlı eseri.

Buradan bir başka konuya şûra hutbesinin analizine geçiş yaptım.

İmam Ali'nin dile getirdiği hadislerin ve kanıtlandırmaların kaynaklarına vakıf olabilmek gayesiyle araştırmaya giriştim. Kanıt olarak kullanılan hadis ve ayetlerin kaynaklarına baktım. Kaynağa vakıf oluyor ve *el-Müracaat* adlı eserde ge-

çen şeylerin bütünüünün adres olarak gösterilen kaynaklarda buluyordum.

Bir Rastlantı

Beyrut'ta hakikati araştırdığım dönemde bazı kaynakları incelediyordum. Bu dönemde Darü'n-Neşr'de bir şeyhle karşılaştım. İkramları kendisiyle tanışmama neden oldu.

Şeyh: Ben Iraklı Şeyh Abdülemir el-Huveydi, dedi.

Nereli olduğumu sordu. Ben de cevaben Suriyeli olduğumu belirttim. "Burada ne yapıyorsun?" dedi.

Ben: Şîî bir genç bana el-Müracaat adlı eseri verdi. Bu eserle de araştırma, şaşkınlık ve sorgulamaya başladım.

Şeyh: Neden kendini o kadar yoruyorsun ki! $2 \times 2 = 4$ etmez mi? Sana sadece bir soru soracağım: Hz. Peygamber (s.a.a) vasiyet etmiş midir, etmemiş midir?

Ben: Nereye ulaşmak istiyorsun?

Şeyh: Bizim bütün ihtilaflarımız Resulullah sonrası hilafet meselesine dayanmıyor mu? Resulullah (s.a.a) vasiyette bulunmuş ise bu İmam Ali'ye aittir. Eğer Hz. Resul (s.a.a) vasiyette bulunmamış ise hataya düşmüştür. Onun sözü de Kur'an'a aykırıdır.

Ben: Haşa, Allah Resülü Kur'an'a muhalefet etmez.

O: Sen Resul'ün Kur'an'a aykırı davranmayacağına eminsin değil mi?

Ben: Elbette ki bundan eminim.

O: "Biriniz ölürken kendisinden sonra bir hayır bırakacaksa anasına, babasına ve yakınlarına, örfе uyarak vasiyette bulun-

malı.”⁽¹⁾ ayetini okuyarak “Resulullah’ın vasiyet etmeksizin vefat etmesine akıl hiç olanak verir mi?” dedi. Devamla şöyle dedi: Kur’an-ı Kerim “**Peygamber, size ne verirse alın onu ve neden vazgeçmenizi emrederse vazgeçin ondan.**”⁽²⁾ buyuracak beri taraftan Allah Resulü Kur’an’a muhalefet edecek! Olur şey mi bu!

Daha sonra yayınevi sahibine yönelerek “Şuna *el-İmamu’s-Sadık ve’l-Mezahibü’l-Erbaa*⁽³⁾ adlı eseri ver.” dedi.

Bana yönelerek: “Sana bunu hediye ediyorum. Seni bununla hesaba çekeceğim. Eserin ikinci bölümünde Cahız’a ait bir risale var. O bölümü etraflıca ele al; üzerinde düşün ve kafa yor. Hakikati göreceksin. Ben meşgulüm ve müsaadeni istiyorum. Allah’a emanet ol.” dedi.

Ben de: Seni nerede görebilirim.

O: “Şam’daki telefonumu kaydet.

Ben de telefonunu kaydettim.

O: “Allah’a emanet ol.” dedi.

Yayınevinden ayrılarak dostumu ziyaret etmek amacıyla yola koyuldum. Onu ziyaret ettikten sonra Şeyh el-Hüveydî’nin işaret ettiği bu risaleyi okuyabilmek için erkenden ayrıldım.

1- Bakara (2), 180.

2- Haşr (59), 7.

3- Bu eser Esed Haydar’a aittir. Eserin tahkiki Darü’t-Tearüf tarafından yapılmış ve bu yayınevi tarafından basıma sunulmuştur. çev

Şeyh Huveydî'nin İşaret Ettiği Ali'nin Üstünlüğünü Gösteren Cahız'ın Risalesi⁽¹⁾

Cahız şöyle der: Bu eser kuşku ve zannı, dava ve hevayı terk eden, yakın, Allah ve Resul'üne itaatten, Peygamber'inden sonra Kitab ve sünnetin içerdiği hakikatlerden oluşan icmaa ve sıkalığa tutunan, diğer görüşleri terk eden kimsenin kitabıdır. Görüşler hatalı olabildiği gibi doğruya da ulaşabilir. Çünkü ümmet Peygamber'in Bedir esirlerine nasıl davranıu lacağı hususunda müşavere ettiği ve fidye almayı kabul ettiği noktasında icma etmiştir.

Allah-u Teâla **“Yeryüzünde ağır basıncaya (küfrün belini kırıncaya) kadar hiçbir peygambere esirleri alması yaraşmaz.”**⁽²⁾ ayetlerini indirdi.

Görüşlerin yanlış ve doğru olabileceklerini, yakın ifade etmediklerini biliyorsun. Hücçet, Allah'a, Resulüne ve ümmetin Allah'ın Kitabı ve Resulullah'ın sünnetine dayalı icmaa aittir. Bizler Resulullah'ı (s.a.a) da, ümmetin, hakkında ihtilafa düştüğü en haklı kimseyi de idrak edebilmiş değiliz. Kur'an-ı Kerim'in **“Sadıklarla birlikte bulunun.”** ifade ettiği sadıkların kimler olduğunu nereden bilebiliriz ki onlarla birlikte olabilelim. Kimin batıl üzere olduğunu nereden bilebiliriz ki ondan kaçınabilelim.

Nitekim Allah-u Teâla **“Ve Allah sizi, analarınızın karnından çıkardı, hiçbir şey bilmezsiniz.”**⁽³⁾ buyurmaktadır. Bizler ilmi nasıl idrak edeceğiz ki dinî marifetleri ve ehlini, sıdk ve hak ehlini talep edebilelim. İnsanların birbirlerinden beri oluşlarını ilan ettiklerini gördük. Bu ihtilaflarında onları iki ana başlık altında toplayabiliriz.

1- el-İmamu's-Sadık ve'l-Mezahibu'l-Erbaa.

2- Enfal (8), 67.

3- Nahl (16), 78.

İlki: Hz. Peygamber (s.a.a) yerine kimseyi atamaksızın vefat etmiştir. Halifelik meselesini Müslümanların seçkisine bırakmış, onlar da Ebu Bekir'i seçmişlerdir.

Diğerleri ise Hz. Peygamber (s.a.a) Ali'yi (a.s) yerine halife olarak atamıştır diyenler. Bunlar Ali'yi (a.s) Resulullah'tan sonraki imam olarak kabul etmektedir. Her bir grup kendisinin haklı olduğunu iddia etmektedir. Bunu görerek iki fırkanın olduğuna vakıf olduğumuza göre kimin haklı, kimin haksız olduğunu nasıl bileceğiz?

Onların bütününe sorduk: "İnsanlar için bayramlarını ikame edecek, zekâtlarını toplayacak, hak edenlere bölüp dağıtacak, aralarında hüküm verecek, kuvvetli kimselerden alıp zayıflara haklarını iade edecek ve hadleri uygulayacak bir vali gerekli midir?"

Onlar dediler ki: "Bu gereklidir."

Biz: "Bir insan Allah'ın Kitabına ve Peygamber'inin sünnetine bakmaksızın birisini veli olarak seçme hakkına sahip midir?" diye sorduk.

Onlar: "Seçme hakkı ancak Kitap ve sünnete bakarak caiz olabilir." dediler.

Onların bütününe Allah-u Teâla'nın emrettiği İslam'ın ne olduğunu sorduk.

Onlar: "Allah'ın yegâne ilah olduğuna, Hz. Muhammed'in O'nun Resülü olduğuna şehadet etmek, Allah katından gelen şer'î emirleri ikrar etmek, namaz kılmak, oruç tutmak, gücü yeten için hacetmek, Kur'an ile amel etmek, helalini helal, haramını haram olarak kabul etmek." dediler.

Bu noktada icma ettiklerinden ötürü bu cevaplarını kabul ettik.

Sonra onlara: "Allah-u Teâla'nın yarattığı kullar içinden seçme hakkı var mıdır?" diye sorduk.

Onlar: "Evet." dediler.

Biz: "Kanıtınız nedir?" diye sorduk.

Onlar: "**Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Onların seçim hakkı yoktur.**"⁽¹⁾ ayetini okudular.

Biz onlara: "Seçilenler kimlerdir?" diye sorduk.

Onlar: "Onlar muttakilerdir." diye cevap verdiler.

Onlara: "Deliliniz nedir?" sorduk.

Onlar: "**Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır.**"⁽²⁾ ayetini okuyarak cevap verdiler.

Biz: "Allah-u Teâla'nın muttakilerin arasından seçme hakkı var mıdır?" diye sorduk.

Onlar: "Evet. O, mallarıyla cihad edenleri seçer." diyerek "**Allah, malları ve canları ile cihad edenleri, derece bakımından oturanlardan üstün kıldı.**"⁽³⁾ ayetini okudular.

Biz: "Allah-u Teâla'nın mücahitlerden seçme hakkı var mıdır?" diye sorduk.

Onlar: "Evet. Cihad eden muhacirlerden öncü olanları." diyerek "**Elbette içinizden, fetihten önce harcayan ve savaşanlar, daha sonra harcayıp savaşanlara eşit değildir.**"⁽⁴⁾ ayetini okudular.

1- Kasas (28), 68.

2- Hucurat (49), 13.

3- Nisa (4), 95.

4- Hadid (57), 10.

Bu konuda icma etmiş olduklarından ötürü bu sözlerini de onlardan kabul ettik. Allah-u Teâla'nın cihada çıkan muhacirlerden ilk muhacirlerin Allah-u Teâla tarafından seçilmiş olduğunu anladık.

Peki: "Allah-u Teâla'nın bunların içinden seçme hakkı var mıdır?" diye sorunca da "Evet." dediler.

Biz: "Kimdir bunlar?" diye sorduk.

Onlar: "Cihatta en çok sıkıntı çekenler. Bilfiil savaşın içinde bulunup yaralananlar ve Allah yolunda şehit düşenlerdir." diyerek "**Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu görür.**"⁽¹⁾ ve "**Namazı kılın, zekâtı verin, önceden kendiniz için yaptığınız her iyiliği Allah'ın katında bulacaksınız.**"⁽²⁾ ayetlerini okudular.

Bu cevaplarını da kabul ettik ve cihada en çok çaba gösteren, nefsini Allah-u Teâla'ya itaat yolunda sunan ve düşmanları en çok öldüren kimsenin seçkinlerin en seçkini olduğunu kavradık.

Onlara Ali b. Ebu Talib (a.s) ve Ebu Bekir'den hangisinin savaşta daha çok zahmet çektiğini ve Allah yolunda hangisinin en güzel bir şekilde belaya duçar kaldığını sorduk.

Her iki grup da Müminlerin Emîri Ali b. Ebu Talib'in daha çok sıkıntı çektiği, daha fazla savaşa katıldığı, savaşlarda daha şiddetli olduğu, Allah'ın dini ve Resulü yolunda daha çok çaba gösterdiği hususunda görüş birliği ettiler.

Her iki grubun icması, Kitab ve sünnetin delaletiyle İmam Ali'nin daha faziletli olduğu kesinleşti.

Onlara ikinci olarak muttakilerden seçilenin kim olduğunu sorduk.

1- Zilzal (99), 7.

2- Bakara (2), 110.

Onlar: "Huşulu olanlardır." diyerek "Cennet de takva sahiplerine yaklaştırılır; (onlardan) uzakta olmayacaktır. İşte size vadedilen cennet! Ki o, daima Allah'a yönelen, (O'nun buyruklarını) koruyan, görmeden Rahman'a saygı gösteren ve (Allah'a) dönük bir kalp getiren herkesin (mükâfatı budur)."⁽¹⁾ ayetlerini okudular.

Biz onlara "Kimdir bu huşulu olanlar?" diye sorunca da "Bilginlerdir." diyerek "Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan (gereğince) korkar."⁽²⁾ ayetini okudular.

Biz onlara: "İnsanların en bilgisi kimdir?" diye sorduk.

Onlar: "İnsanların en bilgisi, içlerinde sözü en iyi bilen, insanları hakka en iyi bir şekilde hidayet edendir. En haklı olan, tabi değil metbu olmalıdır." diyerek "İçinizden adalet sahibi iki kişi hükmeder."⁽³⁾ ayetini okudular. Hükümet adalet ehline ait olmalıdır, dediler.

Bu cevaplarını da kabul ederek kendilerine "İnsanların içinde adaleti en iyi bilen kimdir?" diye sorduk.

Onlar: "Adaleti en iyi bir şekilde gösteren." dediler.

Biz onlara "Adaleti en iyi şekilde gösteren kimdir?" diye sorduk.

Onlar "Hakka en iyi bir şekilde hidayet edendir. Hakkı en iyi bilen, uyan değil uyulan olmalıdır." diyerek "Öyle ise hakka ileten mi uyulmaya daha lâyıktır; yoksa hidayet verilmedikçe kendi kendine doğru yolu bulamayan mı?"⁽⁴⁾ ayetini okudular.

Allah'ın Kitabı, Peygamber'in sünneti ve icma Hz. Peygam-

1- Kaf (50), 31-33.

2- Fatır (35), 28.

3- Maide (5), 95.

4- Yunus (10), 35.

ber'den sonra ümmetin en faziletlisinin Emîrû'l-Müminin Ali b. Ebu Talib olduğunu göstermektedir. Çünkü o, en çok cihad eden, en muttaki olanıdır. En muttaki olan ise onların en huşulu olanıdır. Onların en huşulu olanı insanların en bilgisi olanıdır. İnsanların en bilgisi olan kimse adaleti en iyi gösteren kimsedir de. Adaleti en fazla gösteren kimse ümmeti haka en çok hidayet eden olur. Hidayeti en iyi gösteren kimse, uyulmaya daha çok yararır. Böyle bir şahıs uyan değil, uyulan bir hâkim olmalıdır.

Ümmet, Hz. Peygamberin kendisinden sonra Allah'ın Kitabını bıraktığı ve ümmetine bir olayla karşılaşmaları hâlinde ona ve Peygamber'in sünnetine müracaat etmeyi emrettiği hususunda icma etmiştir. Ümmet, Kitab ve sünnet üzerinde gereğince düşünmeli ve bu ikisinden karışıklığı giderecek hükümler çıkarmalıdır. Sizin en iyi kıraat edeniniz **“Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer.”**⁽¹⁾ okusun.

Kendisine “bunu belirle.” denilince **“Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır.”**⁽²⁾ ve **“Cennet de takva sahiplerine yaklaştırılır; (onlardan) uzakta olmayacaktır. İşte size vadedilen cennet! Ki o, daima Allah'a yönelen, (O'nun buyruklarını) koruyan, görmeden Rahman'a saygı gösteren...”**⁽³⁾ ayetlerini okur.

Bu ayet muttakilerin huşulu olduğuna delalet etmektedir.

Sonra da **“Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan (gereğince) korkar.”**⁽⁴⁾ ayetini okur.

1- Kasas (28), 68.

2- Hucurat (49), 13. İbn Mesud ayeti şu şekilde kıraat etmiştir: “İnne hayrekum indellahi etgakum” yani “Sizin Allah katında en hayırlı olanınız, en çok sakınanınızdır.”

3- Kaf (50), 31-33.

4- Fatır (35), 28.

Kendisine oku ki âlimlerin diğerlerinden daha faziletli olup olmadığını görelim.

O, “**De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?**”⁽¹⁾ ayetine ulaşınca ulemanın diğerlerinden daha faziletli olduğu anlaşılır.

Kendisine okumaya devam et, denilir.

O da “**Allah sizden inananları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin.**”⁽²⁾ ayetini okur.

Denilir ki: Bu ayet-i kerime Allah-u Teâla'nın bilginleri seçtiğine, onları daha faziletli kıldığına ve derecelerle yükselttiğine delalet eder. Ümmet de ulemanın Allah Resulü'nün ashabından olduğu hususunda icma etmiştir.

Kendilerinden ilim alınanlar şu dört kişidir: Ali b. Ebu Talib, Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Mesud ve Zeyd b. Sabit.

Ulemanın bir bölümü bu grubun içine Ömer'i de katarlar.

Biz ümmete “Namazda imamete en layık olan kimdir?” diye sorunca onlar: “Hz. Peygamber (s.a.a), ‘*Kıraati en iyi bileniniz imamınız olsun.*’ buyurdu.” derler.

Ümmet bu dört kişinin kıraati en iyi bilenler olduğu hususunda icma etmiştir. Dolayısıyla Ömer kendiliğinden düşmektedir.

Ümmete “Bu dört kişiden Allah-u Teâla'nın Kitabını en iyi kıraat eden, ihtilafa düştüklerinde dinî konularda en fakih olan kimdir? Bunları bize bildirin ki bizler bilebilelim.” dedik.

Ayrıca onlara “Bunlardan hangisi imamete geçmeye daha önceliklidir.” diye sorduk.

1- Zümer (39), 9.

2- Mücadele (58), 11.

Onlar: “Kureyş’ten iki fakih âlim bulunacak olursa yaşça daha büyük olanının ve daha önce hicret edeninin takdim edilmesinin gerekliliği hususunda ümmet görüş birliği etmişlerdir.” dediler.

Bu durumda Abdullah b. Abbas da düşünüyor.

Geriye Ali b. Ebu Talib kalıyor. İmam Ali (a.s) Kitab’ın ve sünnetin delaleti ve ümmetin icmaıyla imamete en layık kişi olmuş oluyor.⁽¹⁾ (Cahiz’in risalesi burada sona erdi.)

* * *

Bu kıymetli risaleyi okuduktan sonra Ehlibeyt’in haklılığına ve İmam Ali’nin Allah Resulü’nden sonraki hilafete en layık ve o makamı hak eden kişi olduğuna kesin kanaat getirdim.

Ancak zihni kurcalayan bütün sorulara cevap verilmesi zorunluydu. Bu da araştırmaya devam edilmesini gerektiriyordu. Telefon ile Şeyh el-Hüveydî’yi aradım. Kendisinden Seyyide Zeyneb’te buluşacağımıza dair söz aldım.

Sözleşme vakti gelmişti. Artık karşılaşmamız an meselesiydi... Buluştuk, oturduk ve konuşmaya başladık. Diyaloglar uzayıp gitti.

O bana: “Zeynebiyye İlim Havzasının yerini biliyor musun?” dedi.

Ben: “Hayır bilmiyorum.” dedim.

Bana, “Makamdan çıkarsın. Şam yolunu takip edersin. Kısmü’l-Emni’l-Cinaî bölümünün karşısında Celal Meaş’ı sorarü

1- Bu risaleyi Ebu’l-Hasan Ali b. Said Fahreddin İsa b. Ebu’l-Feth el-Erbilî zikretmiş ve şöyle demiştir: Ben bunu Emîr Ebu Muhammed el-Hasan b. İsa el-Muktedir Billah’ın mecmuundan neshettim. Keşfü’l-Ğumme, s. 12-13.

sin. Onunla karşılaşınca ona şeyh Hveyd'nin sana selamı var, de. Sana şi davet Seyyid Ali Bedrî'nin evini göstersin dersin." dedi.

Ben ondan adresi aldım. Adresi bir kğit parçasına yazarak bana uzattı. Veda ederek kendisinden ayrıldım.

Sorgulama Sürüyor

şeyhel-Hveyd'ye veda edip Seyyide Zeyneb'in makamından çıktıktan sonra yolda "Rukayye'ye, Rukayye'ye" diye bağıran bir servis şoförünün sesini işittim. Meraklı bir bakışla sese yöneldim. şam'da Rukayye adında bir semt mi vardı acaba! Bu semtin nerede bulunduğunu öğrenmek için sorma gereği duydum. Sorduğum kişi bana "Nerelisin?" diye sordu.

Ben "Kamışlılıyım" dedim.

O, ah çekti. Suriye'nin sonunda...

"Ey kardeşim! İraniiler, Lübnanlılar, Halililer bu makamlara kudsiyet atfetmekte diler. Ben de müşteri bulmak için bağırmaktayım. İşte şimdi onların dönemi. Çünkü her yaz bu makamları ziyaret etmek için buralara gelirler." dedi.

Ben de buraları görmek için şoförle birlikte gitmeye karar verdim. Makam-ı şerife ulaşmıştım. Oldukça kalabalık olduğundan içeri giremiyordum. Allah-u Ekber! Ne de büyük bir kalabalık!

Bu kadar büyük bir kalabalık nasıl ve nerelerden gelerek oluştu acaba! Bir müddet bekledikten sonra ancak içeri girebildim. İnsanların sinelerine vurup "Ya Hüseyin, ya Hüseyin, ya Rukayye, ya Rukayye, ey mazlum kızcağız, ey mazlum kızcağız." diye feryat ettiklerini gördüm. Makama girip kabre ulaştım. Fatıha Suresi'ni okuyarak kimin kızı olduğunu bil-

mediğim bu Seyyide için Allah'a kurbet kastıyla iki rekât nağ maz kıldım. Ancak insanların girip, ziyarette bulduklarını ve bu kabri öptüklerini görünce ben de aynısını yaptım. Bu makamın yüce ve faziletli bir hanımefendinin makamı olduğunu anladım. Sinesine ve başına vuran, alnının üzerine "Ya Hüseyin" yazılı bandajlı bir gence yaklaştım.

Ona: "Seyyide Rukayye kimin kızı?" diye sorunca genç soruma şaşırarak güldü.

Bana: "Nerelisin?" diye sordu.

Ben: "Kamışlıyım." diye cevap verdim.

O: "Kamışlı şehri nerededir?" diye sordu.

Ben: "Yaklaşık olarak buraya 1.000 km uzaklıktadır." dedim.

O: "Suriyelisin ve bu makamı bilmiyorsun ha!" dedi.

"Sünnî misin" diye de ekledi.

Ben: "Evet." dedim.

O: "Bilmemekte haklısın." dedi.

Bu Seyyide, Hz. İmam Hüseyin'in (a.s) kızıdır. Ehlibeyt, Irak'tan Şam'a esir olarak geldiğinde İmam Hüseyin'in başı mızrak ucuna takılıydı.

Ehlibeyt esirleri Ümeyye Camiine ulaşınca ordu İmam Hüseyin'in başını lanetli Yezid'in önüne koydu. Yezid bağırıp böğürmeye başladı. Haricilerin lideri Hüseyin b. Ali b. Ebu Talib'in başını getirdik diye bağırıyordu.

Ben gencin sözünü keserek: "Cennet ehli gençlerin efendisi İmam Hüseyin'in başını mızrağın ucunda taşımaktaydılar ha! Şam'a getiriyorlardı. Kardeş sen ne söylediğinin farkında mısın? Onu öldürenler Şiiler değil miydi? Şimdi onlar İmam

Hüseyin'i öldürdüklerinden dolayı ağlamıyorlar mı? Pişmanlıkları ve bunca acıları kendilerinin İmam Hüseyin'i şehit etmelerinden kaynaklanmıyor mu?" dedim.

Genç sert bir şekilde sözümü keserek: "Sen öğretmen misin?" dedi

Ben: "Evet. Üniversite eğitimimi tamamladım. Ancak Allah'a kasem olsun ki bu olayları hiç duymamıştım. Çünkü bunlar benim ihtisas sahama girmiyor. Kader beni buralara getirdi." dedim.

O: "Ey kardeşim! Senden çok çok özür diliyorum. Çünkü insan bilmediği şeyin düşmanıdır. Ben sana inançlarımı ve kanaatimi baskıyla kabul ettirmek istemiyorum." dedi.

"Ancak sen kendin de bu hakikatleri araştırmalısın." diye de ekledi.

Devamında "İmam Hüseyin'in Ümeyye Camiindeki makamını ziyaret etmek istiyorsan..." dedi.

Konu uzamakta ve dallanıp budaklanmaktaydı. Seyyide Rukayye konusuna tekrar döndük.

İmam Hüseyin'in kızı Seyyide Rukayye vefat ettiğinde yaklaşık olarak 3 yaşındaydı. Ehlibeyt Şam'a getirildiğinde bu kızcağız halası Zeyneb ile birlikteydi. Hz. İmam Hüseyin'in kız kardeşi Hz. Zeyneb'in makamını biliyor musun?

Ben "Evet." dedim.

Şimdi oradan geliyorum.

O şöyle devam etti: İmam Hüseyin'in mübarek başını tepsi içine koyduklarında kızcağız ağlayıp çığlık atıyordu. Babasını isteyen ve ağlayan bir kız çocuğu...

Melun Yezid "Bu başı alın. Babasını görmesi için kızcağızın önüne koyun." dedi.

Kızcağız babasının mübarek başını görünce yüz üstü yere kapandı. Kızcağız gördüğü bu manzaraya takat getiremeyerek babasının başının üstünde vefat etti.

Ben "Ey kardeş, sen ne diyorsun ya, neler söylüyorsun böyle!" dedim.

Bu doğru muydu acaba? Bu Şîi gencin sözleri beni kendimden almıştı. Peşi sıra sorular sormaya başlamıştım. Her bir defasında aynı cevabı almaktaydım. Gözyaşlarım akmaya başlamıştı. Bir taraftan feryat ediyor, diğer taraftan soru soruyordum. Cennet gençlerinin efendisi İmam Hüseyin'in kızı... Bu şekilde vefat etti ha! Böyle öldü ha! Bilinçsiz bir şekilde Şîinin "ey mazlumcağız, ey mazlumcağız, ey Rukayye, ey Rukayye" gibi sözlerini tekrarlıyordum. Bu konuşmadan sonra ondan ayrılarak Ümeyye Camiine yöneldim. Doğu tarafına yöneldiğimde feryat eden ve sinelerine vuran büyük bir kalar balık gördüm. "Ya Hüseyin, ya Hüseyin, Allah sana zulmedene lanet etsin, seni şehit edene Allah lanet eylesin, Allah Yezid'e lanet etsin." şeklinde nidalar... Kapıya ulaşmış, kalabalığın şiddetinin oluşturduğu kuvvet ile içeriye girmeye muvaffak olmuştum. Nihayet İmam Hüseyin'in mübarek başının bulunduğu bölüme ulaştım.

Mübarek başın olduğu makamı öptüm, göz yaşlarıma hakim olamıyordum.

Kendi kendime konuşuyor "Neler gerçekleşmiş şöyle, mesele neydi, neler olmuş?" diye söyleniyordum.

Bu Şîi kardeş bana "İmam Hüseyin'in katili, Yezid değil mi?" dedi.

Demek ki Şiîler doğu bölgesindeki bilginlerimizden birisinin dediği gibi değilmiş.

Eskiden yaşadığım içsel tartışmayla tekrar karşı karşıyaydım. Tekrar sorgulamaya başlamış ve yine hayretler içindeydim. Şiîler İmam Hüseyin'in kanından beri mi idiler? Şiîlerin İmam Hüseyin'in şehit etmedikleri doğru muydu? Öyleyse neden sine vuruyor, ağlıyor ve "Ya Hüseyin, ya Hüseyin" şeklinde feryat ediyorlardı!?

Şeyh'in Şiîlerle dostluk kurmama ve onlarla diyaloga geçmeme şeklindeki telkinleri aklıma takıldı. Şiîler İmam Hüseyin'i şehit eden kimselerdi. Ümeyye Camiinin göbeğinde bulunan Yahya b. Zekerriyya Peygamberi ziyaret etmek için İmam Hüseyin'in mübarek başının bulunduğu makamdan çıktım. Kabre ulaşınca kabri öptüm ve iki rekât namaz kıldım. Gürültünün, vurulan sinelerin, ağlama seslerinin meydana getirdiği şiddetten dolayı namazımı tamamlamakta zorlanıyordum. Namazımı iade ettim. Bitirdim; ama bin bir güçlkle.

Namazdan sonra lehçesinden Iraklı olduğu anlaşılan bir yaşlıyı gördüm. Bu yaşlı şahıs feryat ediyor ve insanlara "Ey dostlar! Ey Şiîler! Bugün imamınız şehit edildi. Bugün... mazlum kızcağz..." diye hitap ediyordu. İmam Hüseyin (a.s) yeryüzünde üç gün öylece bırakılmıştı. O, kumdan yastık yapmıştı. Kimi askerler İmam Hüseyin'in kendileri için bir tuzak kurduklarını sandılar.

Onlar: "İmam Hüseyin'in böyle bir şeyi yapması mümkün değildir." dediler.

Bir bölümü ise "Yaraların tesiri altında olduğundan ayakta duramıyor." dediler.

Askerlerden birisi de "Bu adam oldukça gayretkeştir. Durumunu öğrenmek istiyorsanız çadırlara saldırınız." dedi.

Çadırlara saldırdılar, kadınları ve çocukları korkuttular. Hz. Zeyneb dışarı çıkarak tepecikte durdu. Sonrasında kalpleri yaralayan acı bir sesle “Ey annemin oğlu, ey Hüseyin! Ey sevgili, ey Hüseyin. Eğer hayatta isen yardımımıza koş. Bu atlar bize hücum etmektedir. Eğer şehit olduysan bizim de senin de akıbetin Allah’a aittir.” diyor ve ondan yardım talep ediyordu.

İmam Hüseyin (a.s), bacısının sesini duyunca doğrulmaya çalıştı; ancak yüz üstü yere kapandı. İkinci bir defa ayağa kalktı; ancak yine yüz üstü yere yığılmıştı. Üçüncü defa da aynı girişimde bulunup da yere düşünce şöyle haykırdı:

“Ey Ebu Süfyan Ailesinin izleyicileri! Eğer dininiz yok ve ahiretten de korkmuyor iseniz dünyanızda hür kimseler gibi yaşayınız. Eğer iddia ettiğiniz gibi öz be öz Arap iseniz kendi aslınıza dönünüz.”

Şimr, haykırarak “Ey Fatıma’nın oğlu! Ne diyorsun?” dedi.

İmam (a.s): “Sizinle savaştığım benim! Hanımların hiçbir günahları yok ki! Hayatta olduğum müddetçe azgınlarınızı ve şerir insanlarınızı haremime saldırmaktan engelleyiniz.” buyurdular.

Şimr: “Adamın haremine ilişmeyin. Onun kendisine saldırın.” dedi.

Bu emri alan ordu atlarıyla Ebu Abdullah Hüseyin’e (a.s) yöne neldi...

Şeyh sözlerini burada tamamlayarak hitap etmeye başladı.... O konuştuğunda insanlar sızlıyor ve ağlıyorlardı.

Hatip şöyle devam etti: Esirler Şam yolunda ilerlemekteydi. İçinde bir rahibin kilisesinin bulunduğu bir menzilde konakladılar. İmam Hüseyin’in başını uzun bir kargının ucuna ta-

karak rahibin kilisesinin yanında koymuşlardı. Gece karanlığı çökmeye başlayınca rahip baştan arı uğultusuna benzer tespih ve takdis içerikli bazı sesler işitti. Rahip bu mübarek başa baktı. Bir de ne görsün! Bir nurun parıldadığını görüyor. Baştan çıkan bu nur göğün ufuklarına ulaşmaktaydı. Kapıya bakınca da göğün kapılarının açıldığını, meleklerin bölük bölük inerek "es-Selamu aleyke ya Eba Abdillah, es-selamu aleyke yebne Resulillah." dediklerini gördü.

Rahip çok şiddetli bir şekilde sızladı. Sonra da askerlere "Beraberinizde bulunan bu şey nedir?" dedi.

Onlar: "Irak topraklarında sultana karşı çıkan ve Ubeydullah b. Ziyad tarafından öldürülen bir haricînin başıdır." dediler.

Rahip: "Adı nedir?" diye sordu.

Onlar: "Hüseyin b. Ali." dediler.

Rahip: "Peygamberinizin kızı Fatıma'nın ve Peygamberinizin amcası oğlunun oğlu mudur?" dedi.

Onlar: "Evet." dediler.

Rahip: "Yazıklar olsun size! Vallahi! Eğer İsa b. Meryem hayatta olsaydı, kuşkusuz biz onu gözümüz gibi korur, sırtımızda taşırdık. Ama sizler Peygamberinizin kızının oğlunu öldürdüğünüzü söylüyorsunuz." dedi.

Semavî haberler de onun bu sözlerini tasdik etmektedir. Bu adam öldürülecek olursa gökyüzünden taze kan akacaktır. Böyle bir durum ya öldürülenin bir peygamber veya bir peygamberin vasisi olması durumunda mümkündür.

Sonra: "Benim sizden bir hacetim var." dedi.

Onlar: "Hacetin nedir?" dediler.

Rahib dedi ki: Liderinize söyleyiniz ki benim yanımda babalarımın miras olarak aldığım 10.000 dirhem var. Bu 10.000 dirhemi benden alın ve bana bu başı veriniz. Bu baş yolculuğunuza devam edeceğiniz ana kadar yanımda kalsın. Yolculuğa çıkacağınız zaman size geri veririm.

Ömer b. Sa'd bunu kabul etti. Rahip de başı alarak onlara 10.000 dirhemi verdi. Rahib, başı alarak yıkadı, temizledi, misk kokusunu sürdü. Sonrasında da bir ipek kumaş parçasının içine yerleştirdi ve onu bir taşa koydu. Ağlamaya ve ağıtlar yakmaya başladı.

Bir taraftan da bu mübarek başa "Ey mübarek baş! Allah-u Teâlâ'nın senin üzerindeki hakkı için benimle konuş." diyerek de onunla konuşuyordu.

Mübarek baş: "Benden ne istiyorsun?" dedi.

Rahip: "Sen kimsin?" dedi.

Mübarek baş: "Ben Muhammed Mustafa'nın, Aliyye'l-Murtaza'nın ve Fatimatü'z-Zehra'nın oğluyum. Kerbela şehidiyim. Susuz ve garip olarak şehit düşenim ben." dedi.

Rahip çok şiddetli bir şekilde ağlayıp sızlanmaya ve şöyle demeye başladı: Seyyidim! Allah seni aziz eylesin. Vallahi senin uğrunda ilk şehit düşen ben olmak istiyorum, dedi.

Rahip, askerlerin kendisine seslenip ondan bu mübarek başı isteyinceye kadar ağlamaya devam etti.

Rahip: "Ey mübarek baş! Allah'a kasem olsun ki, kendime hâkim olamıyorum. Lütfen, yarın kıyamet gününde benim için ceddin Muhammed'in (s.a.a) yanı başında Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve resulü olduğuna ve senin elinle Müslüman olduğuma ve senin mevlan olduğuma şahitlikte bulun." dedi.

Şeyh kalpleri paralayan hazin bir sesle ağlayarak şöyle dedi:
“Hıristiyan Müslüman oldu. Bu Hıristiyan İmamınızın başını korumaya çalıştı.”

Sizler de Müslüman olduğunuzu iddia etmektesiniz. Bu sözler karşısında kendimi tutamayarak ağlamaya başladım. Bir taraftan gözyaşlarım akıyor, diğer taraftan inliyordum. Beni hiçbir kimse görmesin diye de çevreme bakınıyordum. Soruluyor ve düşünüyordum. Peygamber’in kızının oğlunun başı mızrak başına takılıp şehir şehir dolaştırılarak teşhir ediliyor. Yezid de beri taraftan Müslümanlık iddiasında bulunuyor! Hıristiyan rahip İmam Hüseyin’in başından gördüğü mucize ile iman ediyor. İlâhî! Gökten kan mı yağıyor! İmam Hüseyin’in başı şehir şehir, belde belde dolaştırılıyor ha. Reasulullah’ın (s.a.a) “*Kuduz bir köpek olsa dahi, müslede⁽¹⁾ bulunmayınız.*” buyruğunu düşündüm. Ümmetin bu davranışının İslam ile ne gibi bir alakası var.

Yezid’e ve onu atayana lanet etmeye başladım. Onu atayan kimdi? Muaviye idi. Muaviye’yi atayan kimdi acaba! Ardi arkası kesilmeyen ve cevap bekleyen yığınlarca soru!... Rahibin kıssasından ve İslam’a girişinden oldukça etkilenmişim. Sine vurup ağlayan bu kalabalıktan da etkilenmişim. İlâhî! Bu hutbeler neydi? Durum nedir? Ümmetin geçirdiği serencam neydi? Mescitten ayrıldığım hâlde zihnimi kurcalayan sorular devam etmekteydi!? Beni şu Şialardan sakındıran köyüm müzün şeyhi nerede acaba!?

O, bana “Hüseyin’i öldüren şu Şialardır.” diyordu.

Ümmetin başına gelen bu elem dolu olay neydi? Şu mazlum

1- Müsle; başkalarına ibret olsun diye, burnunu, kulağını ve sair uzuvlarını kesip, gözlerini oyarak kendisini çirkin bir şekle sokmak suretiyle düşmana ceza vermek. (çev.)

kızcağız! Seyyide Zeyneb bölgesine gitmek üzere Ümeyye Camiinden çıkmıştım. Düşünceli düşünceli yol alıyordum. Köyümüzdeki Şeyhin sözleri mi yoksa şu Şîî gencin sözleri mi doğrudu! Rahip Müslüman oluyor, ağlıyor ve ağıtlar yakıyor! İmam Hüseyin'e (a.s) *"Benim için şahitlikte bulun ki ben senin elinle Müslüman oldum."* diyor. Ceddin Hz. Muhammed'in huzurunda benim için şهادette bulun, diyor. Ne zaman bir dinginliğe ulaşsam, zihnimi kurcalayan kimi suallerden kurtulsam yeni bir kasırğa ile karşı karşıya kalıyorum. Sorular, sorular, sorular...

İlâhî! Bütün bunları neden bilemiyorum acaba! İlâhî! Bu şaşkınlık girdabından ne zaman kurtulacağım!

Ümmetin başına çöreklenen bu hüüzün bulutu beni bıkip usanmaksızın yeni bir himmete itti hem de şiddetlice. Hakikati inceleme...

Şîî gencin sözü mü yoksa şehrimizdeki şeyhin sözleri mi doğrudu acaba! Seyyide Zeyneb'e (r.a) gitmek için servise bindim. Düşünceler ve sorular dalgalar gibi beni sarsmaktaydı. Bazen duruyor ve dinginleşiyor, bazen sorguluyordum. Bizim oraların Şeyh'inin sözleri doğru mudur acaba! Bazen de sorguluyor ve isyan ediyordum. Rahibin mübarek baş ile geçirdiği macera.

Yezid meselesi! Yezid, ümmetin başına neler getirmişti! Yine derin düşünceler içindeydim! Seyyide Zeynep semtinde inmem gerektiğini unutmuşum. Dolayısıyla orasını geçmiş, Zeyyabiye'ye varmışım. Yine düşüncelerim sükûnete ermişti.

Şoförün *"Zeyyabiye, inen var mı? sözleriyle ancak kendime gelebilmişim.*

Ona: *"Lütfen beni indiriniz."* dedim.

İndim, Zeynebiyye İlmî Havzasını sormak için tekrar Seyyide Zeyneb'e döndüm. İlim Havzasını sora sora buldum ve oraya ulaştım. Şeyh Celal Meaş'ı sordum. Gençlerden birisi Şeyh'in akşam namazından sonra geleceğini söyledi.

Akşam namazından sonra döndüm. Şeyh'i sordum ve onu ilk kattaki kütüphanesinde gördüm. Kapıyı çalarak Şeyh'i sordum. Genç bana "Buyur, gel şöyle otur. Şimdi Şeyh gelir. Şu da odası." dedi. (Odası kütüphanenin bitişiğindedi.)

Oturmaya başladım. Sürekli kafamı kurcalayan soruları düşürüyor. Kimi zaman parlıyor, kimi zaman da dinginleşiyordum.

Bir genç aniden "İşte görüşmek istediğin Şeyh Celal şu." diye bana seslendi. Şeyh ile sıcak bir şekilde tokalaştım. Ona durumumu ve beni kimin gönderdiğini açıkladım. Beni oldukça sıcak bir şekilde karşılayarak odasına davet etti. Oradan da kütüphaneye geçtik.

Kendi kendime düşünüyordum. Sanki problemimi biliyor gibiydi. Elhamdülillah. Birlikte kütüphaneye geçtik. Beni kütüphanede şöyle bir dolaştırdı. Ben eser isimlerine bakıyordum. Aniden *Sahih-i Buharî* ile karşılaştım. Baskısına baktım. Beldemizde bulunan Şeyhimizin evinde bulunan baskıyla aynıydı.

Sahih-i Müslim, Sünen-i Tirmizî, Sahih-i Neseî ve diğer siret ve sünen eserlerinin bütünü...

Tefsir-i İbn Kesir, Tefsir-i Celaleyn, Tefsir-i Kurtubî, Tefsir-i Fahr-i Razî... İlahî! Bu bir Sünnî'ye ait kütüphane, bu kütüphane bir Şiî'ye ait olamaz, diyordum içimden. İlâhî, bu engeller ve şayyialar neyin nesi! Bilginlerimiz bizim cahil kalmamızı mı istiyorlar acaba! Yoksa bilginlerimiz bizi saptırıyorlar mı? Yahut da bilginlerimiz hakikatten mi bîhaberler?

İlâhî! Bilginlerimizin birisi bana onların kaynaklarının muharref, dejenere edilmiş ve oynanmış olduğunu söylemişti. Peki bunu nasıl ve neye dayanarak iddia edebilmişti!? Akait, İlaı hiyat âleminde araştırma ve ihya hareketi buradan olabilir. Okumanın ufuk açıcı penceresi, tereddütsüz araştırma ancak buradan hareketle gerçekleşebilirdi. Şeyh'e veda ederek beni bu kütüphanedeki kitaplardan haberdar ettiği için kendisine teşekkür ettim.

Kendisine "Senden Sünnî iken Şîî olan Iraklı bilgin bir âlimin adresini istiyorum. Zira onunla buluşmak istiyorum." dedim. O da bana söz konusu bilginin adresini verdi. Ben de oradan ayrıldım.

İkinci Bölüm

- Davetçi Büyük Şî Bilgin Allame Bedrî İle Birinci Karşılaşma:
- İkinci Buluşma
- Üçüncü Buluşma (Fiilî Araştırmanın ve Diyalogun Başlaması)
- Dördüncü Buluşma
- Beşinci Buluşma
- Altıncı Buluşma
- Yedinci Buluşma
- Sekizinci Buluşma
- Son Buluşma (Benimle Davetçi Bedrî Arasındaki Diyalogların Sona Ermesi)

Davetçi Büyük Şîf Bilgin Allame Bedrî İle İlk Buluşma

Ertesi gün öğle namazından sonra Seyyid Bedrî'nin evine gittim. Birinci kata çıkarak üzerinde Seyyid Ali Bedrî'nin adının yazılı olduğu zile bastım. Kalbim sevinçten çarpıyordu. İlâhî! Hanım efendim, Zeyneb! Bu soru girdabından, kuşkular batağından kurtuluşu istiyorum. İmdadıma yetişin, imdadıma yetişin.

Ey Ali b. Ebu Talib'in (a.s) kızı, yardımına koş. Ali (a.s) sözcüA ğünü söyler söylemez kapı açıldı. Geniş omuzlu, gür ve uzun sakallı bir adam karşımdaydı. Yüzü nur gibi ışıltıyor, heybet ve vakar duruşundan okunuyordu.

Bana "Ey İbn Cezire'nin oğlu! Buyur geç." dedi.

Ben de içeri geçtim. Titremekteydim. İlâhî! Benim Cezire'den olduğumu nasıl bilmişti acaba!? Allah-u Ekber Allahu Ekber! Alahumme salli ala Muhammed ve Al-i Muhammed!

Seyyid beni içeri alarak kütüphanenin ortasına oturttu.

Bana "Sen hastasın ve sıkıntı içindesin. Hastalığın da bedenî değil, nefsidir. Sen bir kuşku girdabındasın. Sen Şîiler ile karşılaşmış, onlarla bazı konuları konuşmuş ve diyaloglarda bulunmuşsun. Onlar da bu diyalogda sana galip gelmiş ve sen de Sünnî bilginlerinize müracaat etmişsin. Onlar da senin düşüncelerini değiştirmişler. Düşüncelerinde şaşkın

ve hayretler içindesin. Bu hastalık, hastalık ve şaşkınlık türlerinin en şiddetlisidir. Afiyet bulasın inşallah, afiyet bulasın inşallah.” dedi.

Araştırmaların devamlılığı birçok genci araştırma yapmaktan etmektedir. Şiî bir kardeşle diyaloga geçip de bazı konuları konuştuktan sonra bölgelerindeki bir bilgine yahut da bir mescidin imamına müracaat eder, onlar da onu Şiîlerle dostluk kurmaktan sakındırırlar. Araştırmaya başlayan şahıs da araştırmalarının devamlılığını durdurur ve Şia'nın en amansız düşmanlarından olur... Araştırmaların süreklilik göstermesi zorunludur.

Şeyh, yerinden kalkarak beni öptü ve şöyle dedi: Yüce olan Allah'a kasemler olsun ki! Anne ve baban senden razıdırlar. Fıtratın pak, kalbin de arıdır. Onların simaları yüzlerindedir. Senin devan bendedir. Ey yavrucuğum! Sana yaşamımı kısa ve öz olarak anlatacağım. Ben (Bağdat'ta) Keradetü's-Şarkiyye bölgesinden bir Sünnîydim. Bedrî ailesi de Irak'ta Sünnîlikleriyle meşhurdur. Bizim oralarda önemli bir bilgin vardır. Sen de işitmişsindir. Büyük araştırmacı Doktor Abdülaziz Bedrî! Saddam onu hileyle yakaladı. Çünkü o, Saddam'a muhalif idi.

Ben Sünnî bir muhitte yetiştim. Nihayet Irak eş-Şeriatü'l-İslamiyye fakültesine kaydoldum. Sonrasında da Irak'taki birçok Şiî ile karşılaşma imkânım oldu. Sen de biliyorsun ki Irak nüfusunun % 65'i Şiî'dir ve Şiîler Irak'ın en büyük grubunu teşkil etmektedirler. Araştırmaya ve Şiî bilginlerle konuşmaya başladım. Fakülteden mezun olduğum yıllarda onların önüne netameli birçok konuyu koyuyor ve onlarla tartışıyordum... Şia'nın Sünnîlere karşı sahih hadis mecmualarından ileri sürdükleri bütün delilleri incelemeye devam ettim. Araştırmalarımın yedinci yılında Şiî olduğumu ilan ettim. Bei

nimseyerek seçtiğim Şii Mezhebi'ne davet etmeye başladım. Bana ilk tepkiler ailemden geldi. Yaşadığım bölgeyi terk ettim. Irak Şii'lerinin lideri Ayetullah Uzma Seyyid Ebu'l-Kay sım el-Huî tarafından Mısır Şialarının vekili olarak görevlendirildim. Iraklı hanımı boşadım. Kahire'de yerleştiğim beş yıllık süreçte Mısırlı Şia Mezhebi'ni benimsemiş, Allah-u Teâ-la'nın hidayetiyle Ehlibeyt Mezhebi'ne geçmiş mesleği doktor olan bir hanım ile evlendim. Şimdi o kadın evlatlarıyla birlikte İran'da yaşamaktadır. Mısır'dan İran'a geri döndüm. Oradan da şu tertemiz beldenize ve bizi kucaklayan Suriye'ye geçtim. Beldenizde din adamlarına saygı gösterilmekte ve takdir edilmektedir. Bir yılı aşkın bir süredir de Suriye'deyim.

Allah'ın fazlıyla davet tecrübem büyüktür. Sudan, Tanzanya, Açe, Bombay ve Pakistan gibi ülkelerde Şiilik ile ilgili enstitüler kurdum.

Mısır'da da böyle bir merkez kurdum. Mısır'da da Şii'lerin simge isimleri vardır. Ebu Kebir köyündeki Şeyh Hasan Şehate ve hâlen Mısır Şialarının vekili olan ve Kahire'de yaşayan Hüseyin ed-Darğamî, Üstad Muhammed Abdülhafız el-Mısırî gibileri bunlardandır. Ezher doktorlarından bir bölümü Allah-u Teâla'nın fazlı ve inayetiyle Şiiliklerini ilan ettiler.

Sana yarar sağlayacağına inandığım bir kitabı takdim etmek istiyorum. Müteşeyyi Doktor Tunusî'nin *Summe'htedeytu =Ve Hidayete Erdim* adlı eseri. Bir diğer eser ise Sudanlı yazar Şeyh Mutasım Seyyid Ahmed'in *el-Hakikatü'd-Daia/Yitik Hakikat* adlı eseri. Yazar Sünnîlikten Şia'ya geçiş öyküsünü deliller ve kanıtlarla anlatıyor. Bu çerçevede daha değişik kitaplar da bulunmaktadır.

Sana diyaloga dayalı bir olayı da anlatmak istiyorum. Hıristiyan din bilginlerinden İslam'ın merkezî şehirlerinden Bağdat'a gelir ve orada Ehlisünnet bilginleriyle diyaloga

geçer. Onlara hidayete erdiğini söyler. Ehlisünnet'in dört mezhebindeki çelişkileri gördükten sonra da Şiîliğini ilan eder. Hastalığını tedavi edecek bir diğer eseri sunayım sana. Şeyh Muhammed Merî el-Antakî'nin *Li-Maza İhterhu Mezhebe's-Şia Mezhebe Ehli'l-Beyt Aleyhimü's-salam* adlı eseri. Bu şahıs aslen Halepli olup ve oranın kadılığını yapmaktadır. Ayrıca Ezher Üniversitesinden de mezundur. Sonraları Şiîliğini ilan etmiştir.

Şiîliğe geçişi, kardeşi Şeyh Ahmed Merî el-Antakî kanalıyladır. Konuyla ilgili olarak *Fi-Tarikî ile't-Teşeyyu* adlı bir eser kaleme almıştır.

Son olarak Ürdünlü müteşeyyi avukat Ahmed Hüseyin Yakub tarafından kaleme alınan *Nazariyyetu Adaleti's-Sahabe* adlı esere dikkat çekmek istiyorum. Bu eser onların Resulullah'a karşı geldikleri bazı olayları ele almaktadır.

Bedrî daha sonra bana şöyle dedi: Sünnî bilginlerden birisi seninle diyaloga geçer de kanıtlandırma amaçlı olarak "Şia takiyeye yapmaktadır ve Kur'an'ın tahrifine inanmaktadır." diyecek, Tevbe Suresi'nin 40. ayetini ve Abdullah b. Sebe kıssasını anlatacak olur ise sana Musa Musevî'nin *el-Hutu-tu'l-Arizat* veya *eş-Şiatü ve't-Tashih* adlı eserlerini önerebilirim.

Özür dilerim Seyyid Bedrî! Siz onların ortaya attığı sorunlardan haberdarsınız, dedim.

Yerimden kalktım ve Saygıdeğer Seyyid'in alnından öptüm.

Seyyid bana "Otur, otur ki İnşallah seni bu girdaptan kurtarabileyim de bana tevfik için dua edesin." dedi.

Seyyid oturduğu yerden dağılık kitapların ilk rafına işaret ederek "Şu yapağın başından sonuna kadar al." dedi.

1- Doktor Alaüddin el-Kazvinî'nin *Mea Muse'l-Musevî fi Kitabihî eş-Şiatu ve't-Tashih* adlı eseri.⁽¹⁾

2- Ayetullah Safi Gülpaygani'nin *Mee'l-Hatib fi Hututihi'l-Arîza* adlı eseri.⁽²⁾

3- Seyyid Murtaza Rezevî'nin *el-Burhan ala Ademi Tahri-fi'l-Kur'an* adlı eseri

4- Seyyid Allame Murtaza Askerî'nin *Abdullah İbn Sebe ve Esatiru Uhra* adlı eseri.

5- *et-Takiyyetü ve'r-Reddu ala Men Yekûlu bi-Enneha Şubhe.*

6- Avukat Ahmed Hüseyin Yakub'un *Nazariyyetu Adaleti's-Sahabe* adlı eseri.

7- Sudanlı bilgin Şeyh Mutasım Seyyid Ahmed'in *el-Hakikatü'd-Daia* adlı eseri

8- Şeyh Muhammed Merî el-Antakî'nin *Li-Maza İhtertu Mezhebe's-Şiati Mezhebe Ehli'l-Beyt Aleyhimü's-Selam* adlı eseri.

9- Ezher Şeyhi ile Abdülhuseyn Şerefüddin arasındaki mektuplaşmalardan oluşan *el-Müracaat* adlı eser.

10- Şeyh Muzaffer'in *Delailu's-Sıdk* adlı eseri.

11- Doktor Ticanî Semavî'nin *Summe'htedeytu* adlı eseri.

12- *Mushafu Fatıma Ma Hakikatuh.* Bu eser Şia'nın Mushafu Fatıma adlı bir eseri vardır diyenlere reddiye olarak kaleme alınmıştır.

1- Eser Şii bir ailede yetişip de Ehlisünnet'e geçen Musa Musevî'nin Şia-
lığa yönelik tenkitlerini konu edinmektedir. (çev.)

2- Eser Muhıbbüddin Hatib'in *el-Hututu'l-Arîza* adlı eserini tetkike tabi
tutmaktadır. (çev.)

Seyyid bana “Yarın sabah seni saat on gibi bekliyorum. Sana Yuhanna’nın dört mezhep bilginleriyle aralarında geçen dia yalogdan bahsedeceğim.” dedi. Benim için bir karton kitap hazırlayıp iple de iyice bağladı.

Sana bu kitapları İmam Mehdi’nin mallarından emaneten veriyorum. Bizler sadece Şiîlere kitap vermeyiz. Senin gibi hakikati araştıran kültürlü Sünnî gençlere de kitap veririz.

Ona teşekkür ederek veda ettim ve alnından öptüm. Ondandua talebinde bulundum. Allah’a emanet ol diyerek orandan ayrıldım.

İkinci Buluşma

Sonraki gün saat onda kapıyı çaldım. Seyyid Bedrî bana kapıyı açtı ve beni içeri aldı. Kütüphanenin ortasına oturttu.

Bana: “Buyur. Şu eser Yuhanna’nın dört mezhebin bilginleriyle olan diyalogunu konu edinen bir eserdir.” dedi. Bu eserin yanında *Mu’temeru Ulemai Bağdad=Bağdad Âlimleri Konferansı* adlı hacimce küçük bir eser de verdi.

Bağdad Âlimleri Konferansı adlı eserin içeriğini sormak gereğinden duyduğum.

Seyyid: Ey yavrucuğum! Bu eser Selçuklular döneminde Bağdat’ta gerçekleşen 700 yıldan daha öncelere ait bir kitaptır. Eser, Ehlisünnet ile Ehlişia arasındaki bir münazarayı konu edinmektedir. Şöyle ki Ehlisünnet ile Ehlişia arasındaki tartışmalar zirvesine ulaşmıştı. Selçuklu Sultanı, vezirini bu iki grup arasındaki çekişmeyi sona erdirmekle yükümlü kılmak zorunda kalmıştı.

Vezir de bu görevi yerine getirmek için harekete geçmiş, erkânlarından birisini Ehlisünnet ve Ehlişia’nın en bilgili ve

en fakih 15 bilginini toplamasını emretmişti. Bu bilginler Selçuklu Sultanı'nın huzuruna çıktıklarında melik, vezire aralarından her iki grubun en bilginini seçmeleri emrini vermişti. Sünnîler Şeyh Abbasî adında birisini, Şîîler ise içlerinden Şeyh Alevî adında birisini seçmişlerdi.

Münazara üç gün devam etmişti. Bir kaynağa ihtiyaç duyduklarında kütüphaneye gönderir ve delili sunarlardı. Münazara sona erdikten sonra vezir ve Selçuklu meliki Şîîliklerini ilan ettiler. Nihayetinde hem melike hem de vezire karşı bir fitne fesat çıkarmaya çalıştılar.

Yazar (Âl-ı Katit): Saygıdeğer Seyyid'in kıssası dikkatleri celp ediciydi.

Saygıdeğer Seyyidimiz, bütün samimiyetimle şunu demek istiyorum: Senden kafamı kurcalayan soruları gizlemeyeceğim.

Ondan sormak için bizim oralardaki Sünnî âlimin ortaya koyduğu meseleleri derledim. Çünkü bir taraftan kendim muhtaç idim, diğer taraftan ise hakikate karşı da aç idim.

Ben, Seyyid'e "Senden münazaraya başlayabilmemiz için bir oturum düzenlemeni istiyorum." dedim.

O bana: "Kafanı kurcalayan soruları bir hafta sonraki buluşmamıza sakla. Önumüzdeki hafta akşam namazından sonra gelirsin. Direkt olarak münazaraya başlarız." dedi.

Engin hoşgörüsünden, tevazuundan ve soracağım bütün soruları kabul etmesinden dolayı Seyyid'e teşekkür ederek veda ettim. İlâhî! Ne kadar da yüce bir insan!

Üçüncü Buluşma

(Fiilî Araştırmamızın Başlangıcı ve Münazara)

Akşam namazını kılar kılmaz hemen oraya vardım. Münazara için sorularımı hazırlamıştım. Öyle sorular ki araştırma ve derin analizlere rağmen bir sonuca ulaşamadığım türden...

Ben: Saygıdeğer Bedrî siz Şiîler İmam Ali'nin (r.a) Resulullah'tan sonra imam ve halife olduğuna, onun dışında başka bir kimsenin bu makama layık olmadığına, onun bu makamı daha çok hak ettiğine inanmaktasınız. Halifelerin (Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın) öne geçmesindeki, onların Ali'yi (r.a) devre dışı bırakarak imamet iddialarında bulunmalarının ve kendilerinin İmam Ali'den daha çok hak sahibi olduklarının iddialarının gerekçeleri nedir?

Seyyid: Ben de araştırmaya başlarken zihnime ilk olarak bu konu takılmıştı. Ey yavrucuğum her Sünnî bu soruyu sorur ve cevabını bulmaya çalışır.

Bu, benim inandığım ilkelerden değildir ve senden buna inanmanı istiyorum. Allah-u Teâla ve Hz. Resulullah (s.a.a) bunu murat etmiştir. Bütün Müslümanlar nezdinde sahîh ve müa tevâtir olarak kabul edilen hadislerde, Ehli-sünnet ve Şia'nın ittifakla kabul ettiği Kur'an-ı Kerim ayetlerinde, Ali'nin hali-feliğini ispat eden naslar ve aktarılan deliller buna hüküm etmektedir. Ali'nin (a.s) hilafete daha müstahak olduğunu ispat eden Kur'anî delillerden bazıları şunlardır.

İlki; tebliğ ayeti: Allah-u Teâla şöyle buyurmaktadır:

“Ey Elçi, Rabbin tarafından sana indirilen mesajı tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, O'nun elçisi olma görevini yerine getirmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur.”⁽¹⁾

1- Mâide (5), 67.

Allah-u Teâla, Peygamberi Hz. Muhammed'e (s.a.a) bu ayet-i kerimeyi Gadir-i Hum vakasında tebliğ etmesini emretmiştir. Şîi ve Sünnî müfessirler bu ayetin Gadir-i Hum'da Ali (a.s) hakkında nazil olduğunda, hilafetin ve imametin tahkikine ve bunun Allah tarafından bir nas olduğu hususunda icma etmişlerdir.

Yazar: Saygıdeğer Efendim, Ali'nin (r.a) hilafete daha layık olduğunu ispat eden zikrettiğiniz bu kıymetli deliller benim tahdide ilişkin soruma cevap vermemektedir. Özellikle de ümmetin çoğunluğunun Ebu Bekir'in halifelîği hususunda icma ettiğini göz önüne alacak olursak sorum daha bir önem kazanmaktadır.

Seyyid Bedrî: Sana Kur'an-ı Kerim'den şu delili sunacağım ki itibar edebilesin. Çünkü bizim ilk teşri kaynağımız Kur'an-ı Kerim, ikincisi ise sünnet-i nebeviyedir. Şimdi sana cevap veriyor ve ekseriyetin görüşünün kanıt olmadığını açıklıyorum. Ey yavrucuğum! Sen sahih tarihin kayıt altına aldığı şeylere vakıf olsaydın kuşkusuz Ali'nin (a.s) bu hususta onları onaylamadığını veya buna rıza göstermediğini bilirdin. Ayrıca insanların çoğunluğunun rıza göstermesi onların doğruluklarına ve haklı olduklarına dair ilmî bir delil olamaz. Nitekim Kur'an-ı Kerim'in birçok ayeti bunu açıkça bildirmektedir.

Çoğunluk Haklılığın Ölçütü Değildir

Çoğunluğun haklılığın ölçütü olmadığını gösteren ayetlerden bazıları şunlardır:

“Yeryüzünde bulunan (insan)ların çoğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. (Çünkü) onlar ancak zanna uyarlar ve sadece tahmin yürütürler.”⁽¹⁾

1- En'am (6), 116.

“Kullarımdan şükreden azdır!”⁽¹⁾

“Onların çoğunda ahde bağlılık diye bir şey bulmadık. Tersine çoğunu yoldan çıkmış bulduk.”⁽²⁾

“Ama insanların çoğu ille nankörlük edip diretmiştir.”⁽³⁾

“Şüphesiz Allah, insanlara karşı lütuf (bağış) sahibidir; fakat onların çoğu şükretmezler.”⁽⁴⁾

“Onlar Allah’ın nimetini bilirler (itiraf ederler). Sonra da onu inkâr ederler. Onların çoğu kâfirdir.”⁽⁵⁾

“Hayır, onların çoğu hakkı bilmezler; bu yüzden de yüz çevirirler.”⁽⁶⁾

Bütün bu ayetler çoğunluğun haklı olmadığına ve genellikle azınlığın haklı olduğuna delalet etmektedir. Ey kardeşim! Eğer etraflıca düşünecek olursan tarih boyunca ekseriyetin isyankârlar olduğunu, kulların içinde ihlaslı muti olanların az olduğunu, insanların çoğunluğunun cahil olduğunu ve bilgilerin az olduğunu görürdün. Mürüvvet ve şecaat ehlinin oldukça az olduğunu, fazilet ve menkıbe ehlinin ise tek tük olduğunu görürdün. Hakkın bilinebilmesindeki ölçüt, delil ve kanıttır.

Emîrü'l-Müminin Ali (a.s), Yedi Peygamberden Örnek Taşımaktadır

İmam Ali'nin (a.s) kılıç ve mızrak kullanmayarak öncekilerin cihadını terk etmesinin nedenlerine ilişkin İbn Ebi'l-Hadid'in

1- Sebe (34), 13.

2- En'am (7), 102.

3- Furkan (25), 50.

4- Yunus (10), 60.

5- Nahl (16), 83.

6- Yunus (21), 24.

Şerhu Nehci'l-Belağa adlı eserinde ve diğer tarihçilerin eserlerinde aktardıkları nakiller ve verilerden doyurucu nitelikte cevaplar elde edebiliyoruz.

“Eğer bu topluluk biat için toplanmasaydı, yardımcılarının varlığıyla hüccet ikame edilmeseydi ve Allah zalimlerin çatlayasıya doyarken, mazlumların aklıktan kırılmasına (mani olması) hususunda âlimlerden söz almasaydı hilafet devesinin yularını sırtına atar, terk ederdim. Hilafetin sonunu ilk kâsesiyle suvarırdım (Daha önce peşinde koşmadığım gibi şimdi de peşinde koşmaz, onu hemen terk ederdim.”⁽¹⁾

Sen ey kardeşim, Ali'nin (a.s) cihadı terk etmekteki ve üç halife ile mücadele etmemesindeki nedenin yardımcılarının olmayışına ilişkin açık sözünü görmektesin. Hâlbuki o, yardımcılarını bulduğundan Cemel Savaşı'nda Nakisin, Siffin Savaşı'nda Muaviye ve Nehrevan Savaşı'nda Marikin (Hariciler) ile savaşmıştır. Çünkü o öncekilerle savaşacak olsaydı asıl ve furuu ile din ortadan kalkabilirdi. İslam'ın henüz başlangıç aşamasıydı ve insanlar yeni Müslüman olmuşlardı. Birazcık basirete sahip olan kimse diğer üç grubun böyle olmadığını görür. “Ali (a.s) Talha, Zübeyr ve Muaviye ile savaşa giriştiği gibi diğer üç halife ile niçin mücadeleye girmemiştir.” diyen bir kimseye İmam birtakım hususlara değinerek cevap vermiştir. İşte İmam Ali'nin sözleri:

Benim durumuma dair yedi peygamberden örnek var:

İlki, Nuh'tur. Allah-u Teâla, Kamer Suresi'nde Hz. Nuh'un şu sözlerini aktarmaktadır. **“Bunun üzerine, Rabbine: Ben yenik düştüm, bana yardım et, diyerek yalvardı.”**⁽²⁾

1- Nehcü'l-Belağa, Hutbe No: 3 s. 30, Subhî Salih tahkikli. çev.

2- Kamer (54), 10.

Eğer bana “O mağlup olmadı.” diyecek olursan Kur’an-ı Kerim’i yalanlamış olursun. Eğer bana “Nuh mağlup oldu.” diyecek olursan bu İmam Ali’nin daha çok mazeret sahibi olduğunu gösterir.

İkincisi; İbrahim’dir. Allah-u Teâla Meryem Suresi’nde şöyle buyurmaktadır: **“Sizden de, Allah’ın dışında taptığınız şeylerden de uzaklaşıyor ve Rabbime yalvarıyorum.”**⁽¹⁾

Eğer bana İbrahim’in (a.s) gelişigüzel ayrıldığını söylersen kuşkusuz kâfir olursun. Yok, eğer İbrahim’in istemeyerek ayrıldığını söyleyecek olursan Ali (a.s) daha çok mazur sayılır.

Üçüncüsü Hz. İbrahim’in teyzesi oğlu Hz. Lut’tur. Allah-u Teâla Hud Suresi’nde onun şu sözlerini aktarmaktadır: **“Keşke benim size karşı (koyacak) bir gücüm olsaydı veya güçlü bir kaleye sığınabilseydim, dedi.”**⁽²⁾

Eğer bana Hz. Lut’un onlara karşı kuvvetinin olduğunu söyleyecek olursan Kur’an’ı yalanlamış olursun. Yok, eğer kuvvetinin olmadığını söyleyecek olursan Ali (a.s) daha çok mazur sayılmalıdır.

Dördüncüsü: Allah’ın Peygamberi Hz. Yusuf’tur. Allah-u Teâla Yusuf Suresi’nde Hz. Yusuf’un şöyle buyurduğunu bize haber vermektedir: **“Rabbim! Bana zindan, bunların benden istediklerinden daha iyidir!”**⁽³⁾

Eğer sen bana Yusuf’un (a.s) herhangi bir baskı olmaksızın Allah’ın öfkelenildiği bir şey için dua ettiğini söyleyecek olursan kuşkusuz kâfir olursun. Eğer bana Allah-u Teâla’nın kızgınlık duyduğu bir şey için dua ettiğini ve zindanı seçtiğini

1- Meryem (19), 48.

2- Hud (11), 80.

3- Yusuf (12), 33.

söyleyecek olursan bu durumda Ali (a.s) daha çok mazur sayılmalıdır.

Beşincisi: Hz. Harun b. İmran'dır. Allah-u Teâla Hz. Harun'un şu sözlerini bize haber vermektedir: **"Anam oğlu! Bu kavim beni cidden zayıf gördüler ve nerede ise beni öldüreceklerdi."**⁽¹⁾

Eğer sen bana İsrail oğullarının Hz. Harun'u zayıf bir konuma düşürmediklerini söyleyecek olursan kuşkusuz Kur'an'ı yalanlamış olursun. Ama onu neredeyse öldürme pozisyonuna geldiğini söyleyecek olursan İmam Ali (a.s) daha çok mazurdur.

Altıncısı: Hz. Musa Kelimullah'tır. Allah-u Teâla onun sözlerini bize haber vermektedir: **"Sizden korkunca da hemen aranızdan kaçtım. Sonra Rabbim bana hikmet bahşetti ve beni peygamberlerden kıldı."**⁽²⁾

Eğer sen bana Hz. Musa'nın herhangi bir korku olmaksızın onlardan kaçtığını söyleyecek olursan kuşkusuz Kur'an'ı yalanlamış olursun. Ama korktuğundan dolayı onlardan kaçtığını söyleyecek olursan Ali (a.s) daha çok mazur sayılmalıdır.

Yedincisi: Hz. Muhammed Mustafa'dır. O, mağaraya sığınmıştır.

Eğer sen bana Hz. Peygamber'in korkmaksızın mağaraya kaçtığını söyleyecek olursan kuşkusuz gerçeği gizlemiş ve inkâr etmiş olursun. Eğer bana Kureyşlilerin Hz. Peygamber'i korkuttuğunu, kanını dökmek istediklerini, öldürmeye kalkıştıklarını ve onun kaçma dışında başka bir seçeneğinin olmadığını söyleyecek olursan İmam Ali (a.s) daha çok mazur sayılmalıdır.⁽³⁾

1- A'raf (7), 150.

2- Şuara (26), 21.

3- Şeyh Saduk, İlelü'ş-Şerayi, c. 1, s. 148. çev.

Yazar: Saygıdeğer efendim, İslamî olsun İslamî olmasın bütün gruplar Hz. Ali'nin (a.s) insanların en şecaatlisi olduğunu bilmektedirler. Siz Şiîler ise Ali'nin (a.s) masum olduğunu iddia etmektesiniz. Eğer hilafet Ebu Bekir'in hakkı olmamış olsaydı kuşkusuz Ali (a.s) bu konuda onunla mücadeleye girişirdi. Mücadeleye girişmemesi siz Şiîlerin imamının masum olması gerektiği ve masumiyetin sıhhat şartı olduğu şeklindeki nazariyenizi çökertmektedir.

Seyyid Bedrî: Öncelikle Ali'nin (a.s) Ebu Bekir ile savaşmaması ne masumiyetine ne de insanların en şecaatlisi olduğu şeklindeki gerçeğe halel getirir. Ayrıca kanıt olarak ileri sürmeye çalıştıkları bu dayanaklarının da sahih olduğuna delalet etmez. Böyle bir delillendirmenin batıl olduğu açıktır. Akli olan ve dinî konularda biraz bilgisi olan kimse bu hususta kuşkuya düşmez.

İkinci olarak İmam Ali'nin (a.s) onlarla savaşmaktan ve vuruşmaktan kaçınmasında büyük menfaatler ve yararlar söz konusudur. Kavrayışlar ve anlayışlar bu yararlarla ulaşabilmiştir. Bunlardan bazıları şunlardır.

Eğer İmam Ali (a.s) onlarla savaşa girişecek olsaydı kuşkusuz Medine'nin dışında uzak yerlerde ve diğer İslamî beldelelerde yaşayanların zihinlerinde Hz. Peygamber'in peygamberliği noktasında kuşku oluşurdu. Zira onlar öldürme ve savaşmanın nübüvvet, hilafet ve imamet olgularından dolayı değil ancak dünyevî liderlik ve mülk talebiyle gerçekleştiğini düşünürlerdi. Bu da Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa'nın peygamberliğinin sahihliği noktasında kuşku ların meydana gelmesine neden olurdu. Özellikle bu şahısların İslamiyet ile yeni tanıştıklarını ve İslam'ın da henüz ilk dönemlerini yaşadığını göz önüne aldığımızda durum daha da belirginleşmektedir.

Ayrıca İslam'ın bir karmaşayla karşılaşmasını ve bir vakianın çıkmasını uman münafıkları da göz ardı etmemek gerekmektedir. Bu durumda İslam'a girip de Müslüman olanların münafıkların eylemiyle İslam dininden çıkmalarından ve beyinsiz gafillerin durumu kavrayamamalarından daha büyük bir fesat var mıdır?

Bir diğer gerekçe de şudur: İmam Ali'nin o gün onlarla savaşmaması hem onların arasında hem de günümüze kadar onların bağlıları arasında Şia'nın yayılmasına neden oldu. Bunun delili şudur ey kardeşim! Hafız Zehebî'nin *Mizan* adlı eserinde Eban b. Tağlib'in tercüme-i hâlinin sunulduğu bölüme bak. Hafız Zehebî bu bölümde şöyle der:

“Tabiin ve Tebeü't-Tabiin döneminde din, vera ve sıdk ile birlikte teşeyyü arttı. Eğer bu Şiîlerin hadisi reddedilecek olursa kuşkusuz sünnet-i nebeviyyenin bir bölümü ortadan kalkar. Bu kanıtı olan bir husustur.”⁽¹⁾

Yazar: Seyyid'in sözünü keserek **“Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler.”**⁽²⁾ ayetinin ifade ettiği anlamı nereye koyacağız, dedim.

Seyyid Bedrî: Kardeşim, sakın ol biraz. Delillerin ispatını sonlandırıyorum. Sana bu ayetin ifade ettiği anlamı ve onun yorumunu açıklayacağım.

Bir diğer gerekçe: İmam Ali'nin imametine delalet eden sünnetlerin ortadan kalkması. Eğer İmam Ali (a.s) onlarla savaşacak olur ve onları öldürseydi kimin haklı olduğu bilinemeyecek ve iş karmakarışık bir hâl alacaktı. Bundan

1- Hafız Zehebî, *Mizanü'l-İtidal*, c. 1, s. 5. çev.

2- Fetih (48), 29.

dolayıdır ki Siffin Savaşı'nda mızrak uçlarına Mushafları takan Şamlıların bu hileli davranışına Irak ehlinin büyük bir çoğunluğunun aldanmasından dolayı İmam'ın barışa razı olacağını görürsünüz. İmam (a.s), bir safı diğeriyle yer değiştirebilirdi. Ancak o, zorunlu olarak iki zarardan hafif olanı tercih etti. Çünkü İmam (a.s) onların birçoğunun kendisine karşı çıktığından sonra tekrar hakka döneceklerini bilmekteydi. Bu tür ulvî gayeler ve kıymetli sonuçlar İmam'ın halifelerle savaşmayı terk etmesini ve onlarla güzel geçinmesini gerektirmekteydi.

Bu gerekçelerden birisi de şudur: İmam'ın halife ve taraftarlarıyla savaşmaması onların kendisinin önüne geçmelerine razı olduğu anlamına gelmediği gibi Hz. Peygamber'den sonra hilafete layık olduğu şeklindeki hakkını da düşürmemektedir. Değilse Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hudeybiye Barışı'nda müşriklerle savaşmaması ve isminin başında bulunan peygamberlik ibaresinin silinmesine rıza göstermesi de onun peygamberlikten düşmesini, müşriklerin suçlarına razı olmasını gerektirir. Buharî'nin *Sahih*'inde tahririne göre müşriklerle savaşmak için sefere çıkan ve Hudeybiye Gazvesi'nde bulunan Müslümanların sayısı 1.400'tür.⁽¹⁾ Eğer siz bunun doğru olduğunu ve bu davranışın Hz. Peygamber'in peygamberliğini düşürdüğünü söyleyecek olursanız bu sizi bağlar; ancak bunun batıl olduğu da açıktır. Gerçi Hz. Peygamber (s.a.a) birçoğunun kavrayamadığı bazı gerekçelerin farkında olduğundan Hudeybiye Barış Anlaşması'nı kabul etmiş ve buna rıza göstermiştir.

Bu gerekçelerden birisi de şudur: Hz. Peygamber (s.a.a) olanak bulduğu ölçüde kan dökmekten kaçınır, savaş ve adam öldürmekten hoşlanmazdı. Onun resulluğu apaçık beyyine-

1- Sahih-i Buharî, c. 2, s. 29, Kitabü'l-Meğazî.

ler ve açık mucizelerle sabit olduğundan mübarek isminden Resulullah ifadesinin silinmesi peygamberliğinde herhangi bir gevşeklik meydana getirmemiştir.

Hız. Muhammed (s.a.a) İle Ona Uyan Hız. İmam Ali (a.s) Arasında Karşılaştırmalar

a) Peygamber Efendimiz (s.a.a) müşriklerin birçoğunun Mekk'e'nin fethinden sonra Müslüman olacaklarını bilmekteydi.

b) Ashabının hayatını korumaya çalışması. Hız. Peygamber (s.a.a) kendisinin gelecek yıl silahsız ve savaşız olarak ashabıyla birlikte Mekke-i Mükerreme'ye gireceğini bilmekteydi.

c) Hudeybiye Anlaşması'nı gerçekleştirmek yerine onlarla çarpışacak olsaydı fetih o kadar da kolay olmayacaktı. Hatta insanlar onun bu davranışına karşı çıkarlardı. Onların ileri gelenleri Hız. Peygamber'in gücünün azametinden ve farkında olmaksızın saldırıya uğrama korkusundan dolayı yollara casuslar koyarlardı.

d) Hız. Peygamber (s.a.a) kendisinden sonra asla ortaya konulamayacak ve böyle bir durumla karşılaşan her insanın uygulayabilecekleri yüce bir düstur ve güzel bir ilke ortaya koydu.

Bu ve bundan kat be kat fazla gerekçelerle Hız. Peygamber (s.a.a) barışa ve anlaşmaya meyletti. Kur'an-ı Kerim "Eğer onlar barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş."⁽¹⁾ buyurmaktadır.

Bundan dolayıdır ki Ali'nin (a.s), peygamberine, onun şeriatine ve metoduna uyararak savaşmadığını ve onları öldürmediğini görmekteyiz. Onun hakkını savunanlar da yüce gerekçelerden dolayı savaşmamışlardır. Bu gerekçelerin en büyüğü,

1- Enfal (8), 61.

bütün yönleriyle ve boyutlarıyla dinin korunmasıdır. Koşullar hakkını ve mirasını korumasını değil, dinin korunması, bekası, sürekliliği ve yayılması yolunda çoğu defa tertemiz benliğini takdim etmesini gerektiriyordu.

Özetle İmam, dinin korunmasına ve muhafazasına kendi hakkını korumaktan daha fazla önem vermektedir.

Onun nazarında hakkının zayı olması dinin ortadan kaldırılmasından ve zevalinden daha basit idi. İmam'ın bu eylemi aklen ve şer'an bir zorunluluktaki. Çünkü ehemmin (en önemlinin) mühime (önemliye) tercih edilmesi gerekliydi ki bu da ümmetin korunmasıdır. Daha açık bir ifadeyle ümmetin korunması, milletin bir arada tutulması kendi kişisel hakkına tercih etmesini gerektiriyordu. İslam dininde tearuz hâlinde barışa meyletmek ve hakkından feragat etmek vacib-i zarurî kapsamına girmektedir ki bu da doğru noktada en faziletli olandır.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, delilleriniz ikna edicidir ve kuvvetlidir. Ancak **“Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler.”**⁽¹⁾ ayetini nereye koyacağız.

Seyyid Bedrî: Niçin bu ayeti delil olarak ileri sürüyorsun ey kardeşim. Beni bırak da delilleri anlatıp bitirebileyim. İnşallah sana bunun cevabını vereceğim, biraz sabır ey kardeşim.

İmam Ali'nin (a.s) *Nehcü'l-Belâğ'a* da geçen meşhur Şıkşıkıyye hutbesinde buyurduklarını işitmedin mi!?

“Allah'a andolsun ki Ebu Kuhafe'nin oğlu, hilafete göre yerimin, değirmen taşının mili gibi olduğunu bildiği hâlde hilafeti bir gömlek gibi giyindi. Oysa sel benden akar

1- Muhammed (48), 29.

ve hiç bir kuş benim uçtuğum yerlere uçamazdı. Ben de hilafetle arama bir perde çektim, ondan yüz çevirdim.”

“Başladım düşünmeye; kesilmiş elimle atağa mı geçeyim, yoksa kapkaranlık körlüğe sabır mı edeyim? Öyle bir karanlık ve körlük ki bu, büyüğü tamamıyla yıpratır, küçüğü tümüyle ihtiyarlatır; mümin kimse de Rabbine ulaşınca dek bu karanlık körlükte zahmetten zahmete düşer.”

“Gördüm ki sabretmek akla daha yatkın, sabrettim. Ama gözümde diken vardı, boğazımda kemik. Mirasımın yağmalandığını görüyordum. Ta ki birincisi yolunu tamamlayıp, onu kendinden sonraki Hattab’ın oğluna verdi, gitti.”⁽¹⁾

Yine İbn Ebi’l-Hadid *Şerhu Nehci’l-Belâğa*’nın (s. 308) bir başka yerinde İmam’ın Basra’ya hareket ettiği esnada verdiği hutbeyi aktarmaktadır.

O şöyle der: Kelbî, İmam Ali’nin Basra’ya hareket etmek istediği esnada verdiği hutbede şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Peygamber (s.a.a) vefat ettikten sonra Kureyş bize karşı birleşerek, tüm insanlardan daha layık olduğumuz o hakkı bizden aldı. Ben Müslümanların tefrikaya düşmesinden korkarak sabretmenin daha iyi olduğunu gördüm. Zira eğer sabretmeseydim Müslümanlar arasında ihtilâf çıkar, kanlar dökülürdü. Çünkü Müslümanlar daha yeni İslam’a girmişlerdi. Din büyük bir sarsıntı geçiriyordu. En küçük bir şey dini bozacaktı...”⁽²⁾

Emîrû’l-Müminin Ali’nin *Nehcü’l-Belâğa*’da Mısır halkına Malik Eşter ile gönderdiği bir mektup var. Bu mektubun bir bölümünde şöyle geçmektedir:

1- Nehcü’l-Belağa, s. 26-7, Subhî Salih tahkikli.

2- Şerhu Nehci’l-Belağa, c. 1, s. 308.

“Hamdüsena ve salatüselamdan sonra gerçekten de noksan sıfatlardan münezzehe olan Allah, Muhammed’i âlemlere korkutucu, peygamberlere tanık olarak gönderdi. O göçünce Müslümanlar hilafet hususunda ayrılığa düştüler. Birbirleriyle çekiştiler. Andolsun Allah’a ki Arab’ın bu işi, Peygamber’den sonra Ehlîbeyt’inden alacağını, benim halifeliğime engel olacağını hatırıma bile getirmedi. Fakat bir de baktım, gördüm ki halk, filan kişiye biat etmekte; elimi çekti; sonunda insanların dinden döndüklerini, Allah’ın salâtı ona ve soyuna olsun, Muhammed’in (s.a.a) dinini iptale kalkıştıklarını, halkı buna çağırduklarını görünceye dek dayandım. Fakat bu işe giriştikleri zaman, İslâm’a yardım etmezsem onda bir gedik açılacağından, onun yıkılacağından korktum; çünkü bu musibet bana, az bir gün sürecek, sonra serap gibi yitip gidecek yahut bulut gibi dağılıp yiticek olan hilâfetten, size emir olmaktan mahrum kalmaktan da daha büyük olacaktı. Bu olaylar sırasında kalktım, işe giriştim; sonunda batıl yok olup gitti, din, olduğu gibi karar etti.”

İbn Ebi’l-Hadîd, İmam Ali’nin Muhammed b. Ebu Bekir’in şehadetinden sonraki hutbesi başlığı altında şöyle demektedir: İbrahim (*el-Ğarat* adlı eserin müellifi) kendi ricalleri kanalıyla Abdurrahman b. Cündeb’ten, o da babasından şöyle rivayet etmektedir: Hz. İmam Ali (a.s) Mısır fethi ve Muhammed b. Ebu Bekir’in şehadetinden sonra bir hutbe verdi. Bu hutbede Hz. Peygamber’in (s.a.a) vefatından sonra gerçekleşen acıklı olayları ve Mısır ahalisine yazdığı bir takım şeyleri zikretti. Hutbesinde Ömer b. Hattab’ın direktifleri çerçevesinde kurulan şûraya da işaret ederek şöyle dedi:

“Yönetimi Osman’a bıraktılar ve beni yönetimden uzaklaştırdılar. Sonra da ‘Hadi. Biat et.’ dediler. İstemeyerek biat ettim. Sabretmeye başladım.”

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

“Adamın biri şöyle dedi: Ey İbn Ebi Talib, sen bu hilâfet işine çok hırslısın!”

“Ben de cevaben dedim ki: Siz benden daha hırslı ve o makamdan daha uzaksınız. Hangimiz bu konuda daha hırslıyız? Allah-u Teâla ve Resulü’nün bizlere bıraktığı mirası ve hakkı isteyen ben mi, yoksa benim hakkımı elimden alan, benle hakkım arasında engel olan sizler mi?”

“Bunun üzerine oradakiler apışıp kaldılar. Şüphesiz Allah-u Teâla zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.”

İmam’ın açıklamalarından oluşan delillerden, mazlumiyetini, hak aramama gerekçesini ve oturuşunun nedenini ortaya koyan bu meşhur hutbesinin üzerine söz söylemek lafı uzatmaktır.

Yazar: Şıkkıkiye hutbesi İmam Ali’nin midir yoksa *Nehcü’l-Belâğ’a*’yı derleyen Şerif Razi’nin sözleri ve kurguladığı şeylerden midir? Tarihî olarak İmam Ali’nin kendisinden önceki Raşid Halifelere karşı intikam duygusuyla hareket etmediği, dahası onlardan hoşnut olduğu ve onlara iman ettiği sabittir. Saygıdeğer Efendim, *Nehcü’l-Belâğ’a*’nın İmam Ali’nin sözlerinden oluştuğuna dair bana bir delil sunabilir misiniz?

Sunamayacak olursanız bu sözler ve hutbeler reddedilmesi gereken kısma girmiş olur.

Seyyid Bedrî: Ey Üstad! *Nehcü’l-Belâğ’a*’yı şerh edenler sizin bilginlerinizdir. İbn Ebi’l-Hadid, Mutezilî olup Şiû değildir. Bu bir.

İkinci olarak; Mısır Müftüsü Şeyh Muhammed Abduh’un *Nehcü’l-Belâğ’a*’ya ilişkin bir şerhi vardır. Bu da *Nehcü’l-Belâğ’a*’nın İmam Ali’nin sözlerinden olduğunu ispatlamaktadır.

Üçüncüsü: Sünnî Bilginlerden Şeyh Muhammed el-Hudarî.

Onun *Muhadaratu Tarihi'l-Ümeme'l-İslamiyye* adında bir eseri bulunmaktadır. O, bu eserinde (s. 27) Şıkşikiyye hutbesinin İmam Ali'nin hutbelerinden olduğunu açıkça belirtmektedir. Şıkşikiyye hutbesinin *Nehcü'l-Belâğ'a*'nın diğer hutbelerinin söz dizimine ve yapısına uygun olduğundan ötürü İmam Ali'nin sözlerinden olduğunu belirten kırkı aşkın Sünnî ve Şîî bilgin bulunmaktadır.

İbn Ebi'l-Hadid, Şıkşikiyye hutbesinin şerhinde bunun Razî'ye ait olduğu şeklindeki iddiaları aktardıktan sonra şöyle der:

“Ne Razî ne de başka birisi böyle bir üslupla konuyu aktaramaz. Bizler Şerif Razi'nin risalelerine ve onun nesirdeki üslubuna vakıfız.”

Şıkşikiyye Hutbesi Şerif Razi'nin Veladetinden Önce

Kaynaklarda Kayıtlıdır

İbn Haşşab'ın ve diğerlerinin işaret ettiği mukayeseler nelerdir acaba! Onlar, Şerif Razi'nin ve babası Ebu Ahmed Nakib'in doğumlarından önce bu hutbeyi kitaplarda dağınık olarak gördüklerini belirtmişlerdir.

İbn Ebi'l-Hadid, bu hutbenin şerhinde İbn Haşşab olarak meşhur olan Şeyh Abdullah b. Ahmed'den şöyle aktarır:

“Vallahi, ben bu hutbeyi Şerif Razi'nin dünyaya gelmesinden yaklaşık olarak yüz yıl önce tasnif edilmiş eserlerde gördüm. Bu hutbeyi tanıdığım hatlarla yazılmış bir şekilde gördüm. Bu hatların Şerif Razi'nin babası Ebu Ahmed Nakib'in dünyaya gelmesinden önce yaşayan hangi bilginlere ve edebiyatçılara ait olduğunu biliyorum.”

İbn Ebi'l-Hadid devamında şöyle der:

“Bizzat kendim bu hutbenin birçok bölümünü Bağdat Mutezililerinin İmamı Şeyhimiz Ebu'l-Kasım Belhî'nin

tasniflerinde gördüm. Şeyhimiz Şerif Razi'nin dünyaya gelmesinden uzunca bir zaman önce Muktedir döneminde yaşamıştı."

"Ayrıca bu hutbenin birçok bölümünü Ebu Cafer b. Kubbe'nin (İmamiyye mütekellimlerinden birisidir) *el-İnsaf* adıyla şöhret bulan eserinde gördüm. Bu Ebu Cafer, Şeyh Ebu'l-Kasım Belhî'nin öğrencilerindendir. O da aynı şekilde Şerif Razi'nin dünyaya gelmesinden önce vefat etmişti."

"Aynı şekilde bu hutbeyi Vezir İbn Furat'ın hattıyla kaleme alınan eserde de gördüm. O da bu hutbeyi Şerif Razi'nin dünyaya gelmesinden 60 yıl önce kaleme almıştı."

Hekim ve muhakkık Kemalüddin İbn Meysem Bahranî *Şerhu Nehci'l-Belağa* adlı eserinde bu hutbenin şerhinde şöyle der:

"Ben bu hutbeyi Şerif Razi'nin dünyaya gelmesinden önce vefat eden İbn Kubbe'nin *el-İnsaf* adlı eserinde gördüm."

Dördüncü Buluşma

İhtilafli meselelerde münazaranın ve diyalogun tamamlanması ve hakikatin ortaya çıkması için gerçekleştirilecek olan dördüncü buluşma Seyyid tarafından belirlendi. Şöyle ki ben münakaşa ve münazara etmek için Seyyid'e oldukça ısrar etmiştim.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim! Sizden "**Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler.**"⁽¹⁾ buyruğunun cevabını bekliyorum. Halifeler, ayetin kâfirlere karşı şiddetlidirler ve Allah Resulü ile birliktedirler diyerek övdüğü kimselerden değil midir? Ayet-i kerimenin ifade ettiği anlam bu değil mi-

1- Fetih (48), 29.

dir? Buna ne cevap veriyorsunuz? Allah Resulü'nün ashabının seçkinlerinden ve liderlerinden olan Ebu Bekir, Ömer ve Osman (r.a) gibi halifeler hakkında neler düşünüyorsunuz? Onlar ayette belirtilen şekilde olduklarına, ayet-i kerimenin müminlerin niteliklerine ilişkin delaletiyle de övüldüklerine ve takdir edildiklerine göre hilafete insanlar içinde en çok hak sahibi olan kimseler olmuş olurlar. Bu onların yanıdığı ve saptığı şeklindeki yargıyı çürütmüş olur.

Seyyid Bedrî: Ben diyorum ki: Ey Üstad! Ayet mutlaklığı ve umumîliği ile Talha, Zübeyr, Abdurrahman b. Avf, Ebu Hümeire, Ebu Ubeyde Amir b. Cerrah, Ebu'd-Derda, Sa'd, Said, Ebu Musa Eş'arî, Ebu Süfyan, Amr b. As, Muğire b. Şube, Muaviye, Malik b. Nüveyre, Ebu Muayt, Yezid, Velid b. Ukbe, Abdullah b. Selul vb. kimseleri kapsamaktadır. Sadece zikretmiş olduğun üç halife değil; bu isimlerin bütünü Hz. Peygamber (s.a.a) ile birlikte idiler.

Ayet-i kerime Hz. Resulullah (s.a.a) ile birlikte bulunan herkesi kapsayan mutlak-umum sığısı üzerine gelmiştir. *"Muhammed Allah'ın Resulüdür. Onunla birlikte bulunanlar..."* Ayet, sadece üç halifeyi sınırlandırmamış ve övgüyü üç kişiye özgü kılmamıştır. Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın Kur'an'da ve övgü kapsamında değerlendirilen bütün noktalara dâhil edilmesi gerekiyorsa ayet Resulullah (s.a.a) ile birlikte bulunan diğer herkesin de girmesini gerektirmektedir. Aynı şekilde ayet bu şeylerin bütününe Resulullah ile birlikte bulunan herkesin girmesini gerektirmektedir. Çünkü bunların bütünü Allah Resulü'nün ashabı olup onunla birlikte bulunmaktaydılar. Birçoğu Allah Resulü ile birlikte cihad etmekte ve İslam'ın zaferi için çalışmaktaydılar. Ayetten Ebu Bekir, Ömer, Osman (r.a) için bir yorum elde edilemediği müddetçe hangi kanala başvurularak ayetten sadece halifelere özgü olduğu sonucu çıkartılabilir ki! Bütünü ayette geçen övgüde eşit olduğu hâlâ

de neye dayanarak ve hangi kriterden hareket ederek övgüleri üç halifeye özgü kıldınız ve diğer sahabileri çıkardınız? Övgülerin özel olduğuna dair bir muhassısın ve tercih edici bir unsurun olması gerekmektedir ki bu, ayette aklen batıldır.

Eğer bana ayetin Hz. Peygamber ile zamanda veya mekânda birlikte bulunanları ya da zahiren Müslüman gözüken herkesi murat ettiğini söyleyecek olursan büyük bir çıkmaza düşmüş olursun. Zira böyle bir görüş, Hz. Peygamber ile birlikte bulunan kâfirlerin ve münafıkların övülmesi anlamına gelmektedir. Münafıklar Hz. Resulullah'a (s.a.a) zahiren Müslüman olduklarını göstermeye çalışıyorlar, Kur'an'ın açıkça belirttiği gibi kalplerindeki nifakı da gizliyorlardı.

Yazar: Seyyid'in sözünü keserek şöyle dedim: Bizler sahabe-nin değerinin düşürülmesini istemiyoruz. Ben ancak Kur'an'dan ve sünnetten delili kabul ederim.

Seyyid Bedrî: Sahabenin Allah Resulü'ne muhalefet ettiklerini gösteren Kur'an-ı Kerim'den ve sünnetten deliller bulunmaktadır.

Sahabenin Allah Resulü'ne Muhalefetlerinden Örnekler

1- Sahabe Allah Resulü'nün Hudeybiye Barış Anlaşması'nı imzalamasından hoşlanmamış ve Buharî'nin *Sahih*'inde hikâye ettiklerine göre hoşnutsuzluğu ifade eden sözler de kullanmışlardır.⁽¹⁾

2- Sahabe Benî Mustalak Gazvesi'nde Safvan b. Muattal ile birlikte geciken Ümmü'l-Müminin Aişe'nin iffetine ilişkin söz söyleme noktasında çok acele davranmışlar.⁽²⁾ Nihayet Üm-

1- Sahih-i Buharî, c. 2, s. 974, hadis no: 2581-2, Babu'ş-Şurut fi'l-Cihad.

2- age, c. 4, s. 1517, hadis no: 3910, İfk Hadisi babı.

mü'l-Müminin hakkında **“(Peygamber’in eşine) bu ağır iftirayı uyduranlar şüphesiz sizin içinizden bir guruptur. Bunu kendiniz için bir kötülük sanmayın; aksine o, sizin için bir iyiliktir. Onlardan her bir kişiye, günah olarak ne işlemişse (onun karşılığı ceza) vardır.”**⁽¹⁾ ayeti nazil olmuştur.

3- Hz. Peygamber’e karşı oldukça cüretli davranmış münafık İbn Übeyy’e kıldığı cenaze namazına karşı çıkmışlardır. Öyle ki Resulullah (s.a.a) namazda olduğu hâlde ridasından çekmişlerdir.⁽²⁾

4- Hz. Resulullah (s.a.a) cuma günü minberde hutbe vermek üzereyken Kureyş’e ait bir kervan Şam’dan gelmişti. Beraberlerinde davul çalan bir kişi de vardı. Bu şahıs İslam’ın haram kıldığı şeyi kullanmaktaydı. Resulullah’ı (s.a.a) minberde öyle ayakta durur bir hâlde bıraktılar ve oyuna ve eğlenceye doğru hareket ederek onu terk edip dağıldılar. Onun öğütlerinden yararlanmayı istemedikleri gibi Resul’ün okuyacağı Kur’an ayetlerini de dinlemek istemediler. Nihayet onlar hakkında **“Onlar bir ticaret veya bir eğlence gördükleri zaman seni ayakta bırakıp ona doğru yöneldiler. De ki: Allah’ın yanındaki, eğlenceden de ticaretten de hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır.”**⁽³⁾ ayeti nazil oldu.

5- Buharî’nin *Sahih*’inde tahric ettiği göre ashap Hz. Peygamber (s.a.a) döneminde bir defasında karşılıklı hakaretaleşmeye ve onun huzurunda ayakkabılarla dövüşmeye kadar işi vardırıdılar.⁽⁴⁾ Halebi’nin *es-Siretü’l-Halebiyye*’sinde zikrettiğine göre Evs ve Hazrec, Resulullah (s.a.a) dönetti

1- Nur (24), 11.

2- age, c. 5, s. 2184, hadis no: 5460, Babu Lübsi’l-Kamis.

3- Cum’a (62), 11.

4- age, c. 2, s. 958, hadis no: 48, Babu Havfi’l-Mümini an Yahbeta Ame-luhu ve Huve la Yeş’ur.

minde işi vuruşmaya, silahları kuşanmaya ve savaş için saf tutmaya kadar vardıldılar.⁽¹⁾ Hem de Buharî'nin *Sahih*'inde geçen Resulullah'ın Müslümana sövmek fasıklık, çarpışmak ise küfürdür sözünü bile bile bunu yapmışlardı.⁽²⁾ Hz. Resulullah (s.a.a) Allah-u Teâla'nın kendilerine vacip kıldığı huzurunda riayet edilmesi gereken edep ilkelerini ve seslerini yükseltmemelerini öğretmişti. Allah-u Teâla **"Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamber'in sesinin üstüne yükseltmeyin. Birbirinize bağırduğunuz gibi, Peygamber'e yüksek sesle bağırmayın; yoksa siz farkına varmadan amelleriniz boşa giderir."**⁽³⁾ buyurmaktadır.⁽⁴⁾

Koşulların elverişli olmamasından ötürü şimdi zikredemeyeceğimiz sahabenin Allah Resulü'ne muhalefetini gösteren birçok örnek vardır.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, niçin Ebu Bekir'in (r.a) Hz. Resulullah (s.a.a) ile birlikte mağarada kalış faziletinden niçin bahsetmiyorsunuz. Ayetin anlamına göre o, mağarada Allah Resulü ile birlikte değil miydi? Siz Şiîler bunu niçin inkâr ediyorsunuz?

Resulullah (s.a.a) ile birlikte hicret etme şerefine sahip değil midir? Bu İlk Halife'nin en büyük faziletlerinden değil midir? Ayette geçen sekînet ona nazil olmamış mıdır? Bu şeylere karşı neden gafil davranıyor ve niçin münakaşa etmiyorsunuz? Bu taassup ve Şia'yı savunma değil midir?

1- es-Siretü'l-Halebiyye, c. 2, s. 107.

2- age, c. 2, s. 958, hadis no: 48, Babu Havfi'l-Mümini an Yahbeta Ameluhu ve Huve la Yeş'ur.

3- Hucurat (49), 2.

4- age, c. 2, s. 958, hadis no: 48 Babu Havfi'l-Mümini an Yahbeta Ameluhu ve Huve la Yeş'ur.

Seyyid Bedrî: Taberî'nin *Tarih*'inde zikrettiğine göre Ebu Bekir Hz. Peygamber'in hicret edeceğini bilmiyordu. Ali b. Ebu Talib'in (a.s) yanına varıp da Hz. Resulullah'ı sorunca Ali (a.s) ona Resulullah'ın Medine yönüne doğru hicrete çıktığını haber verdi. Ebu Bekir, Hz. Peygamber ile karşılaşabilmek için hızlıca yola koyuldu. Onunla yolda karşılaştı. Peygamber (s.a.a) onu kendi yanına aldı.

Hz. Peygamber (s.a.a) Ebu Bekir'i daha önceden bir karar olmadan yanına aldı. Yoksa durum senin dediğin gibi değildir. Nitekim kimi muhakkıklar şöyle derler: Ebu Bekir, Hz. Peygamber (s.a.a) ile yolda karşılaştıktan sonra nebevî hikmet onu yanına almasını ve kendisinden ayırmamasını gerektirmişti. Çünkü Ebu Bekir'in hicret olayını ifşa etmesi mümkündü. Hâlbuki hicretin gizli olması gerekmektedir. Büyük bilginlerinizden Şeyh Ebu'l-Kasım b. Sabbağ bu hususa dikkat çekmekte, *en-Nuru ve'l-Burhan* adlı eserinde bunu dile getirmektedir.

Hz. Peygamber (s.a.a) Ali'ye (a.s) yatağında uyumasını emretti. Ebu Bekir'in de müşriklere kendisini göstermesinden korktuğundan kendisiyle birlikte mağaraya götürdü.

Ey Üstad! Ayet-i kerimenin tescil ettiği Ebu Bekir'in faziletini açıklamayı ve ayette kanıt olan nokta hakkında bana bilgi vermeni istiyorum.

Yazar: Allah-u Teâla şöyle buyurmaktadır:

“Eğer siz ona (Peygamber'e) yardım etmezseniz (bu önemli değil); kâfirler onu iki kişiden biri olarak (Mekke'den) çıkardığı zaman Allah ona yardım etmiştir. Hani onlar mağaradaydılar; hani o, arkadaşına, 'Üzülme, şüphesiz Allah bizimledir.' diyordu. Allah da sükûnetini (sükûnet ve huzur sağlayan emniyetini) ona indirdi, sizin görmediğiniz ordularla onu destekledi ve kâfir olan-

**ların sözünü aşağı kıldı. Allah'ın sözü ise en yücedir.
Allah üstündür ve hikmet sahibidir.”⁽¹⁾**

Kanıt olan yer açık olduğu gibi fazilet ise daha açıktır.

İlk olarak: Hz. Peygamber (s.a.a) ile sohbeti. Allah-u Teâlâ Sıddık'ı (s.a.a) Allah Resulü'nün (s.a.a) sahabeti olarak ifade etmektedir.

İkinci olarak: “Şüphesiz Allah bizimledir.” cümlesi.

Üçüncü olarak: Allah katından Efendimiz Ebu Bekir'e (r.a) sekînenin nazil oluşu.

Bütün bu veriler üst üste konduğunda Efendimiz Sıddık'ın en faziletli sahabeti olduğu ve hilafete en layık sima olduğu ispatlanmış olur.

Ey Seyyid, sizin de açıkça belirttiğiniz gibi hiç kimse Ebu Bekir'in sahabetinin büyüklerinden, Müslümanların ileri gelenlerinden olduğunu ve kızını Allah Resulü ile evlendirmiş olduğunu inkâr edemez.

Seyyid Bedrî: Bunların bütünü onun hilafete daha layık olduğuna delalet etmemektedir.

Ayet-i kerimeden yaptığın çıkarsamaların ve kanıtlandırmaların Ebu Bekir'in özel fazileti olamaz. Hatta bir kimse “Seça kinlerle ve iyi insanlarla dostluk kurmak, iyiliğe ve hayra delil olmayabilir. Çünkü kimi müminlerle ve peygamberlerle dostluk kuran ve birlikte yolculuk yapan nice kâfirler vardır.” türünde itiraz edebilir.

1- Tevbe (9), 40.

Sohbet (Sahabîlik) Fazilet Değildir

Yusuf Sure-i Celilesinde Allah-u Teâla şöyle buyurmaktadır:

“Ey zindan arkadaşlarım (ya sahibeyi’s-sicni)! Çeşitli tanrılar mı daha iyi, yoksa gücüne karşı durulamaz olan bir tek Allah mı?”⁽¹⁾

Müfessirler Hz. Yusuf’un iki arkadaşının melikin aşçısı ve sakisi oldukları, bu ikisinin kâfir oldukları ve onunla birlikte hapse girdikleri hususunda ittifak hâlindeyler. Ayrıca bunlar Hz. Yusuf ile beş yıl arkadaşlık yapmışlardır. Allah-u Teâla’ya iman etmedikleri gibi nihayetinde hapisten kâfir olarak çıkmışlardır. Acaba Allah’ın Peygamberi Hz. Yusuf ile sahabîlik/arkadaşlık yapmış olmak bu iki şahıs için menkıbe ve fazilet olarak görülebilir mi?

İkinci olarak: Allah-u Teâla şöyle buyurmaktadır:

“Karşılıklı konuşan arkadaşları ona hitaben: Sen, dedi, seni topraktan, sonra nütfe (spermden) yaratan, daha sonra seni bir adam biçimine sokan Allah’ı inkâr mı ettin?”⁽²⁾

Müfessirler iki arkadaştan mümin olanın -ki ismi Yahuda’dır- kâfir olana -ki ismi Bratus’tur- bazı şeyler dediğini zikrederler. Fahreddin Razi’nin de aralarında bulunduğu müfessirler bu iki arkadaş arasındaki diyalogu naklederler. Bu arkadaşlığı olumsuzlayabilecek hiçbir gerekçe bulunmamaktadır. Bratus’un Yahuda ile arkadaşlığı akranlarına nazaran kendisi için bir fazilet ve üstünlük sayılır mı?

Yahut da Kur’an-ı Kerim’in “*seni topraktan yaratan Allah’ı inkâr mı ettin?*” açık ifadesine rağmen arkadaşlık Bratus’un iman edişine delil olabilir mi? Arkadaşlık tek başına kendisini

1- Yusuf (12), 39.

2- Kehf (19), 37.

diğerlerinden ayıran ve diğerlerinden üstün kılan bir fazilet ve şerefe delalet edemez.

Senin Ebu Bekir'in sahabenin en faziletli oluşuna dair ayette geçen Hz. Peygamber'in "Üzülme, şüphesiz Allah bizimlee dir, diyordu." sözünü kanıt olarak kullanmana gelince ise şöyle deriz: Ayetin bu bölümü hiçbir kimseye ne bir fazilet ne de bir ayrıcalık sağlamaktadır. Çünkü Allah-u Teâla sadece müminlerle birlikte değildir. Dahası o mümin olmayanlarla da birlikte dir:

"Üç kişinin gizli konuştuğu yerde dördüncüsü mutlaka O'dur. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde altıncısı mutlaka O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar mutlaka O, onlarla beraberdir."⁽¹⁾

Bu ayet-i kerime şu hükmü ortaya koymaktadır: Allah-u Teâla mümin, kâfir ve münafık herkes ile birlikte dir.

Yazar: Efendim "*şüphesiz Allah bizimlee dir.*" ilahî buyruğunun ifade ettiği anlam şudur: Allah-u Teâla kendisine itaat eden, kullukta bulunanlara lütuf ve inayetlerle muamele etmektedir. Yani inayetleri ve lütufları bizi kuşatmaktadır. Ayetin muradı budur. Yoksa belirttiğiniz anlam doğrudur: O herkes ile birlikte olup herkesin kalbini bilir. Dolayısıyla delillendirmeniz ikna edici değildir.

Açıklanması Gereken Hakikatler

Seyyid Bedrî: Sana mesellerde hiçbir şekilde münakaşa olmayacağını belirtmek istiyorum. Çünkü meseller sadece ve rilmek içindir, kendilerine kıyas edilmez. Buna dair sana bazı örnekler vereceğim.

1- Mücadele (58), 7.

1- İblis -o Allah-u Teâla'ya öyle kullukta bulundu ki menlekler arasında dahi böyle bir kulluğu yapan azdı- ilahî lütuflara ve rabbani inayetlerin kapsamına girmişti. Ancak Halık'ının emrine muhalefet edip de heva ve hevesine uyunca ve gurura kapılınca Allah-u Teâla kendisine **"Allah şöyle buyurdu: Öyle ise oradan çık! Artık kovuldun! Muhakkak ki kıyamet gününe kadar lânet senin üzerine olacaktır!"**⁽¹⁾ buyurdu.

2- Barsisa. İsrail oğullarından Allah-u Teâla'ya ibadet etme noktasında oldukça mesafe kat edenlerdendi. Sonunda mukarreb kullar arasına girdi ve duaları da makbul idi. Ancak sonunda kötü bir sınav vererek kaybetti. Rabbü'l-Âlemine ibadet etmeyi terk etti ve İblis-i Lain'e secde etti. Hüsrana uğrayanlardan oldu:

"Münafıkların durumu tıpkı şeytanın durumu gibidir. Çünkü şeytan insana 'İnkâr et.' der. İnsan inkâr edince de: Ben senden uzağım; çünkü ben Âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım, der."⁽²⁾

İnsanın ortaya koyduğu güzel bir davranış onun ömrünün sonuna kadar iyi bir insan olduğuna ve hayırlı bir akıbetle biteceğine delalet etmez. Bundan dolayıdır ki Ehlibeyt'in dualarında "Allah'ım, işlerimizin sonunu hayır eyle." şeklinde geçmektedir.

3- Bir diğer örnek Bel'am b. Baura'dır. Müfessirler **"Onlara (Yahudilere), kendisine ayetlerimizden verdiğimiz ve fakat onlardan sıyrılıp çıkan, o yüzden de şeytanın takibine uğrayan ve sonunda azgınlardan olan kimsenin haberini oku."**⁽³⁾ ayeti-

1- Hicr (15), 34-35.

2- Haşr (59), 16.

3- A'raf (7), 175.

nin tefsirinde şöyle derler: Bel'am kendisine ism-i azam verilinceye kadar ibadetle Allah-u Teâla'ya yaklaştı. İsm-i azamın bereketiyle duası kabul olunuyordu. Hatta onun duasının neticesi olarak Hz. Musa (a.s) dünyaya geldi. İsrail oğulları ve birçok ümmet yeryüzünü doldurdu.

Ancak liderliği ve dünyayı talep edince sınavı kaybetti ve şeytana tabi oldu. Rahman'a karşı çıkararak sapkınlık ve azgınlık yoluna girdi. Nihayetinde cehennem ateşinde ebedi kalanlardan oldu. Onun kıssasının detaylarını öğrenmek isteyen *Mefatihü'l-Gayb*'a bakabilir. Razi bu ayetin tefsirinde İbn Abbas, İbn Mesud ve Mücahid'den detaylı aktarımlarda bulunur.⁽¹⁾

Yazar: Oturumdan ayrılmak için izin istedim. Diyalogun vardığı noktaya artık tahammül edemiyor, halifelerin ve Allah Resulü'nün ahabının İblis'e, Barsisa'ya ve Bel'am b. Bau-ra'ya benzetilmesine ve bu keskin sözlere dayanamıyordum. Kapıya doğru hareket ettim. Saygıdeğer Seyyid arkamdan koştu ve şöyle dedi: Ben sana "Ey kardeşim, sabret sabret." demedim mi?

Ben de bunun üzerine kendisine "Lütfen." dedim. Saygıdeğer Seyyid, bunun üzerine konuyu değiştirdi.

Seyyid Bedrî: Ben bu kıssaları sonlandırdım. Ben oturumun başında örnek verilir; ancak kıyas edilmez demedim mi? "Örneklerde münakaşa olmaz, demedim mi?" Ancak ey kardeşim! Örnekler konunun somutlaştırılması için verilir. Verilen örneklerden kasıt, örnek verilen iki kişinin bütün yönlerden birbirlerine benzemeleri değildir. Sadece tek bir yönden dahi birbirlerine benzemeleri yeterlidir. Zaten diyalogumuzun konusunu da mesellerdeki bu yön oluşturmaktadır.

1- Fahreddin Razî, *Mefatihü'l-Gayb*, c. 4, s. 462.

Allah-u Teâla'ya kalem ediyorum ki ey kardeşim! Ben verdiğim bu örneklerden amacım bir kimseyi küçük düşürmek değildir. Aksine konu ve diyalog kimi durumlarda görüşümü destekleyecek kanıt sunabilmem, maksadımı ve muradımı açıklayabilmem için bunu zikretmemi gerektirmektedir.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, Allah-u Teâla'nın *"Allah bizimledir."* buyruğunu bana açıkladınız. Bu sözlerden maksadın Allah-u Teâla'nın kâfirlerle, mümin ve münafıklarla birlikte olduğunu ortaya koydunuz. Peki, Efendimiz Ebu Bekir için büyük bir fazilet ve menkıbe sayılan şu kesin delili nereye koyuyorsunuz!

Allah-u Teâla **"Allah da sekinetini (sükûnet ve huzur sağlayan emniyetini) ona indirdi."** buyurmaktadır. Ona (aleyhi) sözcüğünde geçen "o" zamiri Ebu Bekir Sıddık'a dönmektedir. Bu da Allah-u Teâla tarafından bağışlanan bir şeref ve büyük bir makamdır. Ona bu makamla ikramda bulunmuştur. Niçin bu hakikate karşı gözünüzü kapatıyorsunuz?

Seyyid Bedrî: Bu kelimede zikretmiş olduğunuz bu zamir Ebu Bekir'e değil, Hz. Peygamber'e dönmektedir. Bir sonraki cümle de bunu desteklemektedir: *"sizin görmediğiniz ordularla onu destekledi."*

Müfessirlerin bütünü şu hususu açıkça dile getirmişlerdir: Allah-u Teâla'nın ordularıyla desteklenen, Hz. Peygamberdir.

Yazar: Biz de şöyle diyoruz: Ordularla desteklenen Hz. Peygamber'dir. Ancak Ebu Bekir de mağarada Hz. Peygamber ile birlikte bulunmasından ötürü o da desteklenmiştir.

Seyyid Bedrî: Ey Üstad, ilk oturumda bana Arap dili öğretimi gördüğünüzü söylediniz. Eğer durum dediğiniz gibi olsaydı ayet-i kerimedeki zamirler tesniye (ikil) olarak gelirdi. Hâl-buki ayetteki zamirler müfret olarak gelmiştir. Bu durumda

yardım ve sükûnet gibi ilahî inayetler ve lütufların Hz. Peygamber'i dışta bırakması sadece Ebu Bekir için kullanılması ve onu kapsadığı söylenmesi gerekir ki bunu da kimse iddia edemez. Yani yardım ve sükûnet gibi ilahî inayetlerin Resulullah'ın dostu Ebu Bekir'i değil de Hz. Resulullah'ı kapsadığı seçeneği kalıyor.

Yazar: Saygıdeğer Seyyid, Hz. Resulullah'ın sekîneye ihtiyacı bulunmamaktadır. Çünkü zaten o sekînet hâlini sürekli yaşar ve bu durum ondan ayrılmaz. Ancak Efendimiz Ebu Bekir'in durumu bu şekilde değildir. O (r.a), sükunete ihtiyaç duymaktadır. Bundan dolayı da Allah-u Teâla kendisine sekîneti indirmiştir.

Seyyid Bedrî: Kardeşim sözü tekrarlamakla neden vakti zayi ediyorsun.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilahî sekînete ihtiyaç duymadığını hangi delile dayanarak söylüyorsun. Hâlbuki Allah-u Teâla **"Sonra Allah, sekînetini (sükûnet ve huzur sağlayan emniyetini) Resulü ile müminler üzerine indirdi ve bir de sizin görmediğiniz ordular indirdi."**⁽¹⁾ buyurarak Huneyn Gazvesi'nde Resul'üne sükunet indirdiğini söylemektedir.

Allah-u Teâla başka bir ayette **"Allah da elçisine ve müminlere sükûnet ve güvenini indirdi, onların takva sözünü tutmalarını sağladı."**⁽²⁾ buyurmaktadır. Mekke-i Mükerrreme'nin fethinde de sükunet nazil olmuştur.

Ey değerli üstadım! Allah-u Teâla'nın bu iki ayet-i kerimede önce Hz. Peygamber'i, sonra da müminleri zikretmesini etraf-lica gözden geçir.

1- Tevbe (9), 26.

2- Fetih (48), 26.

Eğer Tevbe Suresi'nin 40. ayetinde söz konusu edilen Ebu Bekir ilahî sekinetin kapsamına giren müminlerden olmuş olsaydı kuşkusuz Allah-u Teâla Hz. Peygamber'i zikrettiği gibi onu da zikrederdi veya "Fe-enzelallahu sekînetehu aleyhima/ Allah da sekînetini (sükûnet ve huzur sağlayan emniyetini) o ikisine (Peygamber'e ve Ebu Bekir'e) indirdi." derdi.

Büyük bilginlerinizden birçoğu şunu açıkça belirtmişlerdir: "Aleyhi" (=ona) sözcüğünde geçen zamir Ebu Bekir'e değil, Hz. Peygamber'e dönmektedir. Bu bağlamda İbn Ebi'l-Hadid'in üstadı Allame Şeyh Ebu Cafer el-İskafî'nin *Nakzü'l-Osmaniyye* adlı eserine bakılabilir. O, Ebu Osman el-Cahız'ın batıl iddialarına ret ve cevap sadedinde değerli bir eser kaleme almıştır.

Ayrıca ey değerli üstad, müsaade edersen diğer delilleri de senin için sunayım.

Bizler ayet-i kerimede senin görüşünü nakzeden bir cümleyle de karşılaşıyoruz.

Soru: Allah-u Teâla "Hani o, arkadaşına, 'Üzülme.' diyordu." buyurmaktadır.

Hiz. Peygamber (s.a.a) dostuna üzülme nehyediyor.

Ey kardeşim, sana şu soruyu yöneltiyorum: Ebu Bekir'in hüznü Allah ve Resul'üne bir itaat midir yoksa bir masiyet midir?

Yazar: Elbette ki Efendimiz Ebu Bekir'in hüznü Allah-u Teâla'ya bir itaattir? Böyle bir şey -Allah korusun- Allah'a nasıl masiyet olur?

Seyyid Bedrî. Ebu Bekir'in hüznü senin dediğin gibi Allah'a itaat için olsaydı Resulullah (s.a.a) onu neden bu hüznünden engelliyor ve ona neden "üzülme" diyor. Ayetin bu bölümüne de geçen "la" edatı nehy (yasaklama) içindir. Nehy/yasak da

itaati değil, masiyeti ortadan kaldırmaya yönelik olur. Ayet Ebu Bekir'in faziletini belirtmemekte ve onu övmemektedir; aksine onu yermektedir. Kötülük sahibi, ilahî inayet ve sükûnetin kapsamına giremez. Çünkü ilahî inayet ve sükûnet, Peygamber'e (s.a.a) ve müminlere özgüdür. Onlar da Allah dışında hiçbir kimseden korkmayan kimselerdir ve Allah'ın velileridir. Velilerin en önemli alametlerinden birisi ayet-i kerimenin de **"Bilesiniz ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur; onlar üzülmeyecekler de."** sözleriyle belirttiği üzere korkmamalarıdır.

Bu konuları konuştuğumuz esnada akşam namazının vakti yaklaşmıştı. İki tarafın da yorgun oluşundan dolayı oturunun ertelenmesi gerekmektedir. Beri taraftan diğer konuların da tamamlanması gerekmektedir.

Beşinci Buluşma

Saygıdeğer Seyyid, **"Muhammed, Allah'ın Resulüdür. Onunla birlikte bulunanlar..."** ayeti ile Tevbe Suresi'nin 40. ayetinin içeriğini açıklamıştı. Elimde Efendimiz Ebu Bekir'in (r.a) Hz. Resulullah'tan sonraki hilafete en layık kişi olduğunu ispatlayan yeni deliller ve açık naslar bulunmaktaydı.

Bu naslar şunlardı:

İlki: Ebu Bekir'e emrediniz. Müslümanlara namaz kıldırın. (Bu hadisi Buharî rivayet etmiştir.)

İkincisi: Eğer Rabbimin dışında yer ehlinde bir kimseyi dost edinecek olsaydım, kuşkusuz Ebu Bekir'i dost edinirdim. Ebu Bekir'in kapısı hariç mescide açılan hiçbir kapı kalmasın. (Bu hadisi Buharî rivayet etmiştir.)

Üçüncüsü: Ümmü'l-Müminin Aişe'den (r.a) rivayet edildiğine göre o şöyle demektedir: Hastalığının başladığı gün

Allah Resulü benim yanıma vardı ve şöyle dedi: Bana kardeşini ve babanı çağır ki Ebu Bekir için bir kitap yazayım. Sonra da şöyle dedi: "Allah ve Müslümanlar Ebu Bekir'den başkasını kabul etmekten kaçındılar." (Bu hadisi Buharî rivayet etmiştir.)

Hilafeti En Çok Hak Edenin Ebubekir Olduğunu İspatlayan Naslar Hakkında Münazara

Seyyid Bedrî: Ben derim ki: Hz. Peygamber'in vefatına neden olan hastalığının başlangıcında onun insanlara namaz kıldırması için Ebu Bekir'e emir verdiğini kabul edelim. Peki senin görüşünü ve sözünü kabul etmeyen birisi "Buharî'nin *Sahih*'inde tahric ettiği göre sahabenin cumhuru Resulullah'a hastalığındayken onun sayıkladığını söylememiş midir?" diyecek olursa ne dersin?⁽¹⁾

İbn Abbas'tan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: "Hani o perşembe günü! O perşembe günü, ne acı gündü? İbn Abbas yerdeki kumları ıslatacak kadar ağladı."

Sonra şöyle demişti: Perşembe günü Allah'ın Resulü'nün ağır rırlarının şiddeti yükseldi ve Allah'ın Resulü şöyle buyurdu: "*Bana kalem kâğıt getirin. Size bir vasiyetname yazdırayım ki, ona dan sonra yolunuzu şaşırıp hiç helâke düşmeyesiniz!*" Ve Allah'ın Peygamberi'nin yanında tartışma olmaması gerekirken orada bulunanlar (yazılsın, yazılmasın diye) ihtilâf ettiler ve sonra dediler ki Allah'ın Resulü sayıklıyor.

Ve bunun üzerine Allah'ın Peygamberi buyurdu ki: "*Yalnız kalmak bana attığınız bu iftiralardan daha iyidir.*"

1- Sahih-i Buharî, c. 7, s. 9; c. 5, s. 137, 2, 132, 4, 65-6; Sahih-i Müslim, c. 2, s. 16; c. 5, s. 75; c. 11, s. 94-95; Müsned-i Ahmed, c. 1, s. 955.

Yazar: Affınıza sığınırım Saygıdeğer Seyyidim! Ele aldığım nassın ve delilin mevzusunun kapsamının dışına çıktığınızı görüyorum.

Seyyid Bedrî: Ey Üstad! Münazarada sabretmeyi ve tahammülkâr olmayı öğren. Aceleci davranma! Ağır ol. Kanıt olarak ileri sürdüğün ve delil olduğuna kanaat getirdiğin bu nassın analizine geçebilmem için sana birtakım muhalefetleri sunacağım.

Sana şu soruyu yöneltmek istiyorum: Hz. Peygamber'in (s.a.a) hastalığında Halife Ömer b. Hattab "Nebî'nin muhakak ki, hastalığı ağırlaşmıştır. Yanımızda ise Allah'ın kitabı vardır, o bize yeter." demedi mi?

İlk rivayete göre o Hz. Resulullah (s.a.a) hakkında "O sayıklıyor." demiştir.⁽¹⁾

Yazar: Efendimiz Ömer b. Hattab, Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.a) için "O, sayıklıyor" mu dedi? Bu sözü nereden getiriyorsun? Ey Seyyid! Nereden buldun bu sözü!? Oldukça tuhaf bir söz! Bu sözden Allah'a sığınırım.

Seyyid Bedrî: Ey kardeşim! Öfkelenme, sakın ol ve sabret.

Yazar: Sen Efendimiz Ömer'e saldırıyor ve onu itham altında bırakıyorsun; sonra da benden sabırlı ve sakın olmamı bekliyorsun!?

Seyyid Bedrî: Ey Üstad! *Sahih-i Buharî* hakkında ne düşünüyorsun!?

Yazar: *Sahih-i Buharî* bizim nezdimizde Kur'an-ı Kerim'den sonraki en sağlam kaynaktır.

1- Ebu Hamid Gazzali, Sırru'l-Âlemin ve Keşfu ma fî'd-Dareyn, s. 21.

Seyyid Bedrî: *Sahih-i Buharî*'nin zimmet ehline şefaât edilir ve onlarla alışveriş yapılır mı babına bir bak.

Bütün bu delillendirmeleri senin sözüne bağlamak istiyorum.

Rivayet şöyledir: İbn Abbas'tan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: Resulullah (s.a.a) ölüm döşeğinde, yanında Ömer'inde aralarında bulunduğu bir kaç kişi olduğu bir anda der ki: *"Bana mürekkeple kağıt getirin; size bir vasiyet yazayım ki, ondan sonra asla dalalete düşmeyesiniz."*

Ömer itiraz edip şöyle der: "Peygamber acıların tesiri altında kalmıştır; sizin elinizde Kur'an vardır; Allah'ın kitabı bize yeter."

Ömer'e de itiraz edenler olur ve bir anda Peygamber'in huzurunda bir kargaşa kopar, kimi kâğıt kalem getirir, kimi de Ömer'in dediğini tekrarlar. Gürültü had safhaya gelince Peygamber: "Hepiniz dışarı çıkın." der.

İbn Abbas, hep derdi: Musibet, bütün musibet Peygamber'in (s.a.a) yazmak istediği vasiyete mani olmaktadır.⁽¹⁾

Bu olay, "perşembe günü musibeti" olarak meşhurdur.

Ebubekir'in Namaz Kıldırması Hadisinin Doğru Yorumu

Hz. Peygamber'in Hastalığında Ebubekir

Seyyid Bedrî: Ehlisünnet ve Şia'nın birlikte rivayet ettikleri mütevatir sahih hadise göre Hz. Peygamber (s.a.a) Halife Ebu Bekir'i bu namazdan ve Müslümanlara imam olmaktan

1- Sahih-i Buharî, c. 2, s. 118, "İslam Çatısı Altındaki Kâfirlerle Alışveriş Yapılır Mı" babı.

engellemiştir. Çünkü Resulullah (s.a.a) Ebu Bekir'in namaz kıldırmak için öne geçtiğini duyunca Ali (a.s) ve Abbas'ın arasında bedenindeki yorgunluğa ve zayıflığa rağmen salına salına yürüyerek mescide gelmiştir. Böyle ağır bir hasta ancak zaruret hâli var ve daha büyük bir fitnenin gerçekleşmesine den korkuyorsa harekete geçer. Hz. Peygamber (s.a.a), Ebu Bekir'in yerine getirmek için üstlendiği bu görevden onu azletti. Nitekim Sihah kitaplarınız da bunu söylemektedir. Ey kardeşim, namaz için öne geçişinin Hz. Peygamber'in emriyle olmadığını, bu fikrin kızı Ümmü'l-Müminin Aişe tarafından ortaya atıldığını ve bunun da sadece sabah namazı için söz konusu olduğunu büyük hafız İmam Müslim'in *Sahih*'inde tahric ettiği hadis size gösterir.⁽¹⁾

Sana Ümmü'l-Müminin Aişe'den başka bir rivayet aktaracağım: Resulullah'ın (s.a.a) hastalığı ağırlaştığı zaman, namaz vaktinin geldiğini kendisine haber vermek için Bilal geldi. Resulullah (s.a.a): *"Ebu Bekir'e emredin de cemaata namaz kıldır-sın."* buyurdular.

Ben: Ey Allah'ın Resülü! Gerçekten Ebu Bekir yufka yürekli bir zattır. Senin yerine geçtiği vakit cemaata sesini işittiremez. Keşke Ömer'e emretseydiniz, dedim.

Resulullah (s.a.a) yine *"Siz Ebu Bekir'e emredin de cemaate namazı kıldırıversin."* buyurdular.

Bunun üzerine Hafsa'ya: Peygamber'e (s.a.a) söyle, de ki: *"Ebu Bekir yufka yürekli bir adamdır; senin makamına geçtiği vau kit cemaata işittiremez. Sen Ömer'e emretmelisin."* dedim.

1- Sahih-i Müslim, c. 1, Kitabü's-Salat, Kendisine Hastalık, Yolculuk ve Bunlardan Başka Bir Şey Arız Olduğu Vakit, İmamın Cemaata Namaz Kıldırarak Bir Kimseyi Halef Tayin Etmesi babı.

Hafsa bunları ona söyledi. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) “Hiç şüphe yok ki sizler Hz. Yusuf’ın (aleyhisselâm) zamanının kadınlarsınız. Ebu Bekir’e emredin de cemaate namazı kıldırın.” buyurdular.

Aişe der ki: Artık Ebu Bekir’e emrettiler, o da cemaate namazı kıldırdı.⁽¹⁾

Ey kardeşim! Namaz meselesini hilafet meselesine neden bağlamaya çalışıyorsun. Ümmü’l-Müminin Aişe’nin hadisinin sahih olduğunu kabul etsek ve şu an ileri sürdüğümüz gerekçeleri göz ardı etsek dahi Ebu Bekir’in arkasında namaz kılınmasını emretmesi şu gerekçelerden dolayı onun Müslümanların genel imamı olmasını gerektirmez.

İlk olarak: İbn Kesir’in *el-Bidayetü ve’n-Nihaye* adlı eserinde naklettiğine göre sizin sünnet imamlarınız ve hadis hafızlarınız Resulullah’ın (s.a.a) Abdurrahman b. Avf’ın arkasında namaz kıldığında ittifak etmişlerdir.⁽²⁾

Bu bilgi hakkında aykırı bir ses bulunmamaktadır. Bu Abdurrahman b. Avf’ın Resulullah’a karşı bir faziletinin oluşunu gerektirmediği gibi onun Resulullah ve diğer sahabe tarafından itaat edilmesi vacip bir imam olmasını da gerektirmez.

Nasıl ki Hz. Peygamber’in (s.a.a) Abdurrahman b. Avf’ın arkasında namazı eda etmesi onun Resulullah’a ve diğer insanlara imam olmasını gerektirmiyorsa Ebu Bekir’in de namaz kıldırması da onun diğer insanlara imam olmasını gerektirmiyor.

İkinci olarak: İbn Kesir’in *el-Bidaye* adlı eserinde naklettiğine göre Resulullah’ın Zatü’s-Selasil Gazvesi için Amr b. As’ı

1- age, agb.

2- İbn Kesir, *el-Bidayetü ve’n-Nihaye*, c. 5, s. 22.

Ebu Bekir, Ömer, muhacirler ve ensardan oluşan bir gruba yönetici yaptığı, onun da bunlara namaz kıldırıldığı noktada Ehlisünnet ile Şia arasında herhangi bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır.⁽¹⁾ Onlara namaz kıldırması onlara imam olmasını gerektirmediği gibi⁽²⁾ ne zahiren ne de Allah katında onlardan daha faziletli olduğunu da göstermez. Ebu Bekir'in onlara namaz kıldırması da bu şekildedir. Namaz kıldırması onlardan ne üstün olduğunu ne de onlara imam olması gerektiğini gösterir.

Üçüncüsü: Şu Buharî size göre en sahih kaynağızdır. O, kendi *Sahih*'inde İbn Ömer'den şöyle nakletmektedir: İlk muhacirler Kuba'ya vardıklarında Ebu Hüzeyfe'nin mevlası Salim (ki onların en çok Kur'an-ı Kerim'i bileniydi) onlara imam oldu.⁽³⁾

Bu grup Hz. Resulullah'tan önce Medine'ye varmışlardır. Nasıl ki Ebu Hüzeyfe'nin mevlası Salim'in ilk muhacirlere imamı onlardan daha faziletli olduğuna ve genel imametliğe, risalet-i Muhammediye'nin hilafetine delalet etmiyorsa aynı şekilde Ebu Bekir'in Müslümanlara imametliği de onun faziletli oluşuna, genel imametliğe geçmesi gerektiğine, Resul'un halifesi olduğuna delalet etmiyor.

Dördüncüsü: Attab b. Useyd, Ebu Bekir'den daha çok hilafete hak sahibidir.

Çünkü Mekke'yi fetheden Allah Resülü kendisi Mekke'de mukim olduğu hâlde namaz kıldırması için Attab'ı atadı. Ebu

1- age, c. 4, s. 173.

2- Amr b. As'ın Ebu Bekir ve Ömer'e namaz kıldırması noktasında şu kaynaklara müracaat ediniz: es-Siretü'l-Halebiyye, c. 3, s. 19; Tari-hü'l-Hamis, c. 2, s. 89; Dehlanî, Siretü'l-Halebiyye'nin Hamişi s. 11.

3- Sahih-i Buharî, c. 1, s. 89, Kitabu'l-Âzan, Babu İmame'ti'l-Abdi min Ebvabi Salati'l-Cemaa.

Bekir de onunla birlikte Attab b. Useyd'in arkasında namaz kıldı. Resulullah (s.a.a), Mescid-i Haram'da herhangi bir zaruret ve illet olmaksızın insanlara namaz kıldırması için onu öne geçirdi. Bunda ümmetin icmaı vardır.

Resulullah (s.a.a) öğle ve ikindi namazlarını insanlara kıldırdı.

Attab b. Useyd de ümmetin icmayla üç tane namaz kıldırdı. Ümmetin icmaına göre Mescid-i Haram'da namaz kılmak Mescid-i Nebevî'de namaz kılmaktan, Mekke de Medine'den daha faziletlidir. Buna göre Resulullah'ın (s.a.a) herhangi bir gerekçe bulunmaksızın en faziletli yerde namaz kıldırması için öne geçirdiği kimse derece bakımından ondan daha aşağı bulunan bir yerde zarureten öne geçirdiği kimseden daha faziletlidir. Bunu etraflıca düşün ey kardeşim.

Size Göre İyi ve Fasık Kişinin Arkasında Kılınan Namaz Caizdir

Seyyid Bedrî: Ayrıca sizler Resulullah'ın ister salih olsun ister fasık olsun namaz kıldırın herkesin arkasında namaz kılınmasını teşvik ettiğini ittifakla kabul etmektesiniz.⁽¹⁾

Fasık ve facir herkesin arkasında namaz kılmak, Ehlisünnet ulemasının icmasıyla caizdir. Bu hüküm hem nassen, hem amelen hem de fetva yönüyle böyledir. Eğer Müslümanlara namaz kıldırması Ebu Bekir'in Hz. Peygamber'in halifesi ve ümmetin imamı oluşuna delil ise yukarıda ismi geçen namaz kıldırın bütün şahıslar da imamdırlar ve Allah Resulü'nün vefatından sonra onun halifeleridirler. Bu durumda Allah-u Teâla'nın "**Sakın zalimlere meyletmeyiniz; yoksa ateş size dokunur.**" ayeti anlamsız olmuş olur.

1- Sünen-i Beyhakî, c. 4, s. 19; el-Fethü'l-Kebir, c. 2, s. 190.

“Ebu Bekir’in Kapısı” Hadisi Hakkında Bir Münazara

Yazar: Halife Ebu Bekir’in (r.a) namazı çerçevesinde birçok delil zikrettiniz ve namaz kıldırmasına ilişkin delillerimizi de delillerle iptal ettiniz. Saygıdeğer Seyyid, Hz. Peygamber’in (s.a.a) *“Eğer Rabbimin dışında yer ehlinden bir kimseyi dost edinecek olsaydım, kuşkusuz Ebu Bekir’i dost edinirdim. Ebu Bekir’in kapısı hariç mescide açılan hiçbir kapı kalmasın.”* hadisi hakkındaki görüşünüz nedir?

Bu hadis Efendimiz Ebu Bekir’in (r.a) halifeliliğine kesin bir delil değil midir?

Seyyid Bedrî: Bu hadis öncelikle ahad haberdur.

İkinci olarak: Bu hadis senet açısından kendisinden daha kuvvetli olan kaynaklarınızın naklettiği bir hadisle çatışmaktadır. Bu hadis de şudur:

“Şayet şöyle olsaydı şunu yapardım demeyiniz. Ancak Allah-u Teâla takdir eder veya Allah-u Teâla dilerse şöyle yapardım, deyiniz. Çünkü (lev) sözcüğü Şeytan’ın amelîne kapı aralar.”

Ümmetin Resulü ve imamı “lev/şayet” sözcüğünü kullanmamızı bize yasaklayacak, bunun Şeytan’ın amelîne yol açtığını söyleyecek, beri taraftan kendisi de bununla söze başlayacak, olur şey mi bu!? Bu hadis Hz. Peygamber’in dilinden çıkmışsa var sen düşün!

Üçüncü olarak: Bu hadis bize göre meşhur muahat hadisinin mukabili olarak uydurulmuştur. Muahat hadisi Hz. Peygamber’in (s.a.a) Ali’ye (a.s) söylemiş olduğu şu buyruktur: *“Senin bana oranla konumun Harun’un Musa’ya oranla konumu gibidir. Ancak benden sonra peygamber yoktur.”*

Dördüncü olarak: Hadisin ikinci bölümü “Ebu Bekir’in kapısı hariç mescide açılan hiçbir kapı kalmasın.”, “*Ali’nin kapısı hariç bütün şu kapıları kapatınız.*” hadisine mukabil olarak uydurulmuştur. Ücretli kalemşörlere sahih hadiste geçen “bab” sözcüğünü tahrif edip değiştirerek o sözcüğün yerine “havha (kapıcık)” sözcüğünü getirmişlerdir.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, affınıza sığınıyorum. Resulullah (s.a.a) Efendimiz Ebu Bekir’in açık havhasını bırakmıştır. “Havha” sözcüğü küçük kapı anlamına gelmektedir.

Seyyid Bedrî: Eğer Hz. Peygamber (s.a.a) Ebu Bekir’e ikramda bulunmak isteseydi kuşkusuz onun için büyük bir kapı açardı. Neden küçük kapıyı açık bırakıyor ki!

Ey kardeşim, sana bu hadisin “*Ali’nin kapısı hariç bütün kapıları kapatınız.*” hadisinin mukabilinde uydurulmuş olduğunu kesin kanıtlarla ve delillerle ispatlayacağım.

İlk olarak: Resulullah (s.a.a) mescidi cünüplükten ve cünüp kimseden temizlemek için sahabenin mescide açılan bütün kapılarının kapatılmasını emretti. Ancak geriye Ali’nin (a.s) kapısını bıraktı ve Allah-u Teâla tarafından kendisine mubah olarak mescitte cünüp bir şekilde kalabileceğini belirtti. Nitekim bu Hz. Harun için de mubah idi. Bu da bize Hz. Ali’nin Hz. Harun’a benzetilmesinden kastın genel ve bütün yönlerden olduğunu göstermektedir. Nitekim Hz. Harun için de mescitte cünüp olarak kalmak mubah idi.⁽¹⁾

Ümmetin büyük bilgini İbn Abbas şöyle der: Hz. Resulullah (s.a.a) Ali’nin kapısı dışında mescide açılan bütün kapıları

1- Ali’nin kapısı hariç bütün kapıların kapatılması hakkındaki hadisin kaynakları hakkında bk: İbn Meğazilî, *Menakıbu Ali İbn Ebi Talib*, s. 255-303; İbn Asakir, *Tarihu Dımaşk*, Tercümetü’l-İmam Ali, c. 1, s. 266.

kapattırdı. Ali (a.s) mescide cünüp olarak giriyordu. Onun mescide girebileceği bundan başka yolu yoktu.⁽¹⁾

Allah Resulü'nün ashabından bazı kimselerin mescide açılan kapıları vardı. Allah Resulü, "Ali'nin (a.s) kapısı hariç şu bütün kapıları kapatınız." buyurdu. İnsanlar bu konuda ileri geri konuşmaya başladılar.

Bunun üzerine Hz. Resulullah (s.a.a) hutbe okumak için ayağa kalktı; Allah-u Teâla'ya hamdüsenalarda bulunduktan sonra şöyle buyurdu:

"İmdi! Ben Hz. Ali'nin (a.s) kapısı dışında bütün bu kapıların kapatılmasını emrettim. Sizden birileri de ileri geri konuştu. Allah'a kasem olsun ki, bu kapıları ne ben kendiliğimden kapattım ne de (Ali'nin kapısını) kendiliğimden açık bıraktım. Ancak kapıların kapatılması emri bana emredildi. Ben de bu emre uydum."⁽²⁾

Taberanî, bu hadisi *Mu'cemü'l-Kebir*'inde İbn Abbas'tan rivayet etmiştir. İbn Abbas şöyle der: Allah Resulü bir gün ayağa kalktı ve şöyle dedi:

Ben sizleri kendiliğimden çıkarmadım ve onu da kendim terk etmiş değilim. Sizi çıkartan ve onun kapısını açık bırakan, Allah-u Teâla'dır. Ben memur bir kulum. Emrolundu-

1- Müsned-i İmam Ahmed İbn Hanbel, c. 5 s. 25. Hadisin isnad zinciri sahihtir. Darü'l-Mearif; Neseî, *el-Hesais*, s. 15, Beyrut; İbn Hacer Askalanî, *el-İsabe*, c. 2, s. 509; Tarih-i İbn Asakir, c. 15, s. 185.

2- Hafız Neseî, *Hasaisu Emîri'l-Müminin*, s. 73, Haydariyye matbaası; Şeyh Suyutî, *el-Havî li'l-Fetava*, c. 2, s. 57; İbn Meğazilî, *Menakıbu Ali İbn Ebi Talib*, s. 257, Tahran; er-Riyadü'n-Nazira, c. 2, s. 253; İbn Asakir, *Tarihu Dımaşk*, Tercümetü'l-İmam Ali, c. 1, s. 255; Hakim Nisaburî, *el-Müstedrek*, c. 3, s. 125; Gencî Şafiû, *Kifayetü't-Talib*, s. 203 Haydariyye matbaası; el-Kunduzî, *Yenabiü'l-Mevedde*, s. 87, İstanbul.

ğum şeyi yaptım. Ben ancak bana vahyedilene uyarım.”⁽¹⁾

Ya Ali! Bu mescitte senden ve benden başkasının cünüp olarak bulunması caiz değildir.⁽²⁾

Sa'd b. Ebu Vakkas, Bera b. Azib, İbn Abbas, İbn Ömer, Huzeyfe b. Useyd el-Gaffarî'den rivayet edildiğine göre bütünü şöyle demişlerdir: Resulullah (s.a.a) Mescide çıktı ve şöyle dedi:

“Allah-u Teâla Peygamberi Musa'ya (a.s) “Benim için tahir bir mescit bina et. Bu mescitte sen ve Harun hariç kimse oturmasın.” şeklinde vahyetti. Allah-u Teâla bana da tahir bir mescit bina etmemi ve bu mescitte ben ve kardeşim Ali'den başka kimsenin oturmamasını vahyetti.”⁽³⁾

Menzilet Hadisi ve Hz. Harun'un Hz. Musa Nezdindeki Konumları

Seyyid Bedrî: Ey Üstad, hakikati araştırma noktasında basiret üzere olabilmen için sana yukarıda geçen Hullet (dostluk) hadisinin Menzilet hadisinin mukabilinde uydurulmuş olduğunu ispatlayacağım. Bana düşen şer'î sorumluluk nefsinin içine düştüğün bu girdaptan, çelişkiden ve şaşkınlıktan kurtarabilmen için sana hakikatleri açıklamaktır.

İşte İmam Buharî ve İmam Müslim bize *Sahih*lerinde Ali b. Ebu Talib'in menakıbı hakkında Hz. Peygamber'den şu hadisi aktarmaktadırlar:

1- İbn Meğazilî, *Menakıbu Ali İbn Ebi Talib*, s. 252, Tahran; Kunduzî, *Yenabiü'l-Mevedde*, s. 87, İstanbul.

2- Sahih-i Tirmizî, c. 5, s. 303, hadis no: 3811.

3- İbn Meğazilî, *Menakıbu Ali İbn Ebi Talib*, s. 252, Tahran; Kunduzî, *Yenabiü'l-Mevedde*, s. 87, İstanbul ve Haydariyye basımı, s. 99.

H.z. Peygamber (s.a.a) Ali'ye (a.s) şöyle buyurdular:

“Sen bana, Musa'ya nispetle Harun konumundasın. Şu kadarı var ki, benden sonra peygamber yoktur.”⁽¹⁾

Kur'an-ı Kerim'de Taha Suresi'nde Allah-u Teâla Hz. Musa'nın şu sözlerini bize aktarmaktadır:

“Musa: Rabbim! dedi, yüreğime genişlik ver. İşimi bana kolaylaştır. Dilimden (şu) bağı çöz. Ki sözümü anlasınlar. Bana ailemden bir de vezir (yardımcı) ver, kardeşim Harun'u. Onun sayesinde arkamı kuvvetlendir. Ve onu işime ortak kıl. Böylece seni bol bol tespih edelim. Ve çok çok analım seni. Şüphesiz sen bizi görmektesin. Allah: Ey Musa! dedi, istediğin sana verildi.”⁽²⁾

Sen de biliyorsun ki ey kardeşim, Hz. Harun'un Hz. Musa nezdinde birçok konumu bulunmaktadır. Sana Hz. Harun ve onun Hz. Musa (a.s) nezdindeki konumuna ilişkin bazı değerlendirmeler sunacağım ki İmam Ali'nin (a.s) de Allah Resulü'nden sonra hak halife olduğunu bilebilesin.

İlki: Hz. Harun (a.s) Hz. Musa'nın veziriydi. Aynı şekilde Ali (a.s) da Allah Resulü'nün veziriydi.

İkincisi: Hz. Harun (a.s) Hz. Musa'nın işinde ortağıydı. Ali (a.s) da Allah Resulü'nün işinde hilafet ve imamet üzere ortağıydı. Tabi nübüvvet konusunda ortağı değildi. Hadiste konumların genelliğinin kapsamına giren nübüvvet istisna edilmiştir.

Üçüncüsü: Hz. Harun (a.s) kavmi içerisinde Hz. Musa'nın ikincisiydi. Ali (a.s) da Allah Resulü'nün ümmeti içinde ikincisiydi.

1- Sahih-i Buharî, c. 2, s. 197, Menakıbu Ali İbn Ebi Talib; Sahih-i Müslim, aynı bab.

2- Taha (20), 28-36.

Dördüncüsü: Hz. Harun (a.s), Hz. Musa'nın (a.s) kardeşıydi. Ehlisünnet ve Ehlişia kaynakları tarafından mütevatir olarak aktarılan muahat hadisinin delaletiyle Ali (a.s) da Allah Resulü'nün kardeşıydi. Yine Hz. Peygamber (s.a.a), buyruğunda Ali (a.s) için nübüvvet dışında hiçbir şeyi istisna etmemiştir. Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'inde Amr b. Meymun kanalıyla İbn Abbas'tan rivayet ettiği hadiste o, Ali'ye (a.s) ait olup diğer sahabeler için söz konusu olmayan on küsur fazilet belirtmiştir.⁽¹⁾

Beşincisi: Allah katında ve Hz. Musa (a.s) nezdinde Hz. Harun (a.s) Hz. Musa'nın (a.s) kavminin en üstünüydü. Allah ve Hz. Muhammed (s.a.a) nezdinde de Ali (a.s) ümmetin en üstünüdür.

Altıncısı: Olmadığı ortamlarda ve dönemlerde mutlak olarak Hz. Harun (a.s) Hz. Musa'nın yerine kaim idi. Ali (a.s) da Resulullah'ın olmadığı durumlarda onun yerine kaim idi. Bu konuda ehl-i imandan iki kişinin hakkında kuşku duymayacağı açık ve net nas gelmiştir. Hz. Peygamber (s.a.a) "*Sen benim halifem olmadan benim gitmem yaraşır değildir.*" buyurmuştur.⁽²⁾

Yedincisi: Hz. Harun (a.s) Hz. Musa'nın kavminin en bilgisiydi. Ali (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ümmetinin en bilgilisidir. Hz. Peygamber (s.a.a) "*Benden sonra ümmetimin en bilgilisi Ali b. Ebu Talib'dir.*" buyruklarıyla bunu açıkça dile getirmiştir.⁽³⁾

Sekizincisi: Hz. Musa'nın vasisi Yuşa b. Nun'un da aralarında

1- Müsnedu Ahmed İbn Hanbel, s. 220; Muhibbüddin Taberî, *er-Rıyadü'n-Nazıra*, Babu Fezaili Ali İbn Ebi Talib.

2- Müsnedu Ahmed İbn Hanbel, c. 1 s. 330.

3- Müntehabu Kenzi'l-Ummal, Müsnedü'l-İmam Ahmed İbn Hanbel'in 5. cildinin hamışinde.

bulunduğu İsrail oğullarının Hz. Harun'a itaat etmeleri vacip idi. Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın da aralarında bulunduğu Peygamber ümmetinin Ali'ye (a.s) itaat etmeleri vaciptir.

Dokuzuncusu: Allah-u Teâla'nın ve Hz. Musa'nın en çok sevdiği birey Hz. Harun (a.s) idi. Allah-u Teâla'nın ve Hz. Muhammed'in (s.a.a) en çok sevdiği birey Ali'dir (a.s).

Onuncusu: Allah-u Teâla Hz. Musa'yı kardeşi Hz. Harun ile destekledi. Hz. Muhammed'i (s.a.a) de kardeşi Hz. Ali (a.s) ile destekledi.

On birincisi: Hz. Harun (a.s) hatadan, unutkanlıktan, kaymadan ve isyandan masum idi. Ali (a.s) da hatadan, unutkanlıktan, kaymadan ve isyandan masum idi.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim! Hz. Ali'nin (a.s) hilafete en layık kişi olduğunu ispatlayan başka delilleriniz var mıdır? Lütfen diğerlerini de sayınız.

Seyyid Bedrî: Sana sunduğum bu veriler, Ali b. Ebu Talib'in faziletlerinden denizde katre sayılacak türdendir.

Ben sana Ali'nin (a.s) bütün peygamberlerin faziletlerini kene disinde topladığını söyleyecek olursam ikna olur musun?

Yazar: Beni ikna edecek deliller ve kanıtlar varsa neden ikna olmayayım ki!?

İmam Ali (a.s) Bütün Peygamberlerin Faziletlerini Kendisinde Toplamıştır

Seyyid Bedrî: Resullerin seyyidi ve nebilerin hatemi Muhammed Mustafa (s.a.a) buna tanıklık etmektedir. O şöyle buyurmaktadır:

“Adem'in ilmine, Nuh'un fehmine, Yahya b. Zekeriya'nın

zühdüne, Musa b. İmran'ın kuvvetine bakmak isteyen Ali b. Ebu Talib'e baksın."⁽¹⁾

İbn Sabbağ Malikî *el-Fusulu'l-Mühimme* adlı eserinde bize şunu nakleder: "Adem'in ilmine, Nuh'un azmine, İbrahim'in hilmine, Musa'nın heybetine, İsa'nın zühdüne bakmak isteyen Ali b. Ebu Talib'e baksın."

er-Riyadü'n-Nazira adlı eserde şöyle geçmektedir: Molla Ömer b. Hızır *Siret'*inde şöyle tahriç eder: "Ey Allah'ın Resulü! Ali (a.s) hamd sancağını taşımaya nasıl güç yetirebilir, denildi."

Hz. Resulullah (s.a.a): "Nasıl taşıyamasın ki. Allah-u Teâla ona çeşitli hasletler vermiştir. Sabrım gibi sabır, Yusuf'un güzelliği gibi güzellik, Cebrail'in kuvveti gibi kuvvet vermiştir."⁽²⁾

Seyyid Mir Ali Hemedanî *Meveddetü'l-Kurba* adlı eserinin "sekizinci meveddet" başlığı altında şöyle der: Cabir'den rivayet edildiğine göre o Allah Resulü'nün şöyle buyurduğunu akitmiştir:

"İsrafil'in heybetine, Mikail'in rütbesine, Cebrail'in celaletine, Adem'in ilmine, Nuh'un haşyetine, İbrahim'in dostluğuna/hulletine, Yakub'un hüznüne, Yusuf'un cema-line, Musa'nın münacatına, Eyyub'un sabrına, Yahya'nın zühdüne, İsa'nın ibadetine, Yunus'un verasına, Muhammed'in hasebine ve ahlakına bakmak isteyen, Ali İbn Ebu Talib'e baksın. Zira Allah-u Teâla'nın onda topladığı ve başkasına vermediği doksan haslet vardır."

Yazar: Affınıza sığınırım saygıdeğer Seyyidim! Sizler beni Ali'nin (k.v) peygamberlerle mukayesesi noktasına sürüklediniz ki bu da sizin probleminizdir.

1- el-Harezmî, *Menakıb*, s. 49 ve 245; *er-Riyadü'n-Nazira*, c. 2, s. 217; *Zehairu'l-Ukba*, s. 93.

2- *er-Riyadü'n-Nazira*, c. 2, s. 202

Seyyid Bedrî: Ey kardeşim, kulak ver ki sana kimi tarihçilerin naklettiği bazı hususları rivayet edeyim. Eğer deliller seni ikna etmezse benimle münakaşaya girişebilirsin.

Ali'nin (a.s) Peygamberlerle Mukayesesi

Tarihçiler ve muhaddisler bize onun değerli ömrünün son günlerinde ölüm ve şehadet döşeğinde bulunduğu bir döü nemde aralarında Sa'saa b. Suhan'ın bulunduğu kendisini ziyarete gelen bir grubun hazır olduğu bir ortamda şöyle buyurduğunu rivayet ederler. Sa'saa b. Suhan Kufe Şiîlerînin büyüklerinden, eşsiz bir hatip, parlak bir mütekellim ve sizin Kütüb-ü Sitte müelliflerinizin ve müsned sahiplerinizin nezdinde güvenilir ravilerdendir. Muhaddisleriniz onun İmam Ali'den naklettiği hadisleri rivayet ederler. *el-İstiab* adlı eserin müellifi İbn Abdülbirr, *et-Tabakat'*ın müellifi İbn Sa'd, *el-Mearif*'in müellifi İbn Kuteybe ve diğer birçok müellif onun tercüme-i hâlini sunmuş, onun âlim ve sadık olduğunu, diînine bağlı bir şahsiyet olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca o, Emîrül-Müminin Ali b. Ebu Talib'in özel ashabındandır. O gün, Sa'saa İmam Ali'ye "Ey Müminlerin Emîri! Bana açığın layın lütfen, sen mi daha faziletlisin yoksa Adem (a.s) mi?" diye sordu.

İmam Ali (a.s) "İnsanın kendisini tezkiye etmesi çirkindir. Ancak Allah-u Teâla'nın "**Rabbinin nimetini minnet ve şükranla an.**" buyruğu olmamış olsaydı bu soruya cevap vermezdim. Ey Sa'saa! Ben Adem'den (a.s) daha faziletliyim. Çünkü Allah-u Teâla Hz Adem'e cennette bulunan bütün nimetleri mubah kıldı ve kendisine sadece buğday yemeyi yasakladı. Ancak Adem (a.s) Rabbine isyan ederek bundan yedi.

Bana tertemiz olan yiyecekleri dahi men etmediği ve bana buğday yemeyi yasaklamadığı hâlde ben itaat ve rağbet

olsun diye buğday yemekten yüz çevirdim.

Sa'saa: Sen mi daha faziletlisin yoksa Nuh mu?

İmam (a.s) şöyle buyurdular:

"Ben Nuh'tan (a.s) daha faziletliyim. Çünkü o kavminden gelen sıkıntılara tahammül gösterdi. Onların inat ettiği gibi görünce onlara beddua etti. Kavminin eziyet etmelerine sabredemedi Nuh: **'Rabbim! dedi, yeryüzünde kâfirlerden hiç kimseyi bırakma!**'⁽¹⁾ diyerek bedduada bulundu. Ben ise sevgilim Allah Resulü'nün vefatından sonra kavminden gelen eziyetlere ve onların inat etmelerine tahammül gösterdim. Onlar bana çokça zulmettiler. Zulümlerine sabrettim ve onlara beddua etmedim."⁽²⁾

Sa'saa: Sen mi daha faziletlisin yoksa İbrahim (a.s) mi?

İmam (a.s):

"Ben İbrahim'den (a.s) daha faziletliyim. Çünkü O Rabbine: **'Ey Rabbim! Ölüyü nasıl dirilttiğini bana göster, demişti. Rabbi ona: Yoksa inanmadın mı? dedi. İbrahim: Hayır! İnanırdım: fakat kalbimin mutmain olması için (görmek istedim), dedi.'**⁽³⁾ Ben ise dedim ve hâla da diyorum: "Eğer gözümdeki perdeler kalkacak olsa yine de yakinimde bir artma gerçekleşmez."

Sa'saa: Sen mi daha faziletlisin yoksa Musa (a.s) mı?

İmam (a.s):

"Ben Musa'dan (a.s) daha faziletliyim. Çünkü Allah-u Teâla ona Firavun'a gitmesini ve risaletini tebliğ etmesini em-

1- Nuh (71), 26.

2- Değerli okuyucu Nehcü'l-Belağa'ya Şıksıkiyye Hutbesine müracaat ediniz.

3- Bakara (2), 260.

redince o ‘Rabbim! Ben onlardan birini öldürmüştüm, beni öldürmelerinden korkuyorum.’⁽¹⁾ dedi.”

“Ancak Habibim Allah Resulü Allah’ın emriyle bana Müşrik olan Mekke ahalisine Beraat Suresi’ni tebliğ etmemi emretti. Hâlbuki ben onların birçok gözdelelerini ve adamlarını öldürmüştüm. Buna rağmen işi savsaklamayarak hemen görevi yerine getirmek için yola koyuldum. Korkusuzca ve çekinmeksizin tek başıma gittim. Tevbe Suresi’nden yüksek sesle onların duyacağı şekilde açıkladık-tan sonra geri döndüm.”

Sa’saa: Sen mi daha faziletlisin yoksa İsa (a.s) mı?

İmam (a.s):

“Ben İsa’dan (a.s) daha faziletliyim. Çünkü İmran’ın kızı Meryem İsa’yı (a.s) doğurmak istediğinde Beytü’l-Makdis’de idi. Kendisine ‘Ey Meryem! Evden dışarı çık! Bu ev ibadet evidir, doğum evi değildir.’ Hz. Meryem (a.s) Beytü’l-Makdis’den çıktı. **Doğum sancısı onu bir hurma ağacına (dayanmaya) sevk etti.**”⁽²⁾

Ama benim annem Esed kızı Fatıma’nın doğum vakti yaklaştığında Mesdcidü’l-Haram’a gelip, Kâbe’ye iltica ederek Rabbine doğumunun kolaylaştırması için dua edip yalvarmıştı. Bunun üzerine Beytü’l-Haram’ın duvarı yarılıp: Ey Fatma, eve gir, diye gaybî bir nida geldi. Bunun üzerine Fatma duvardan içeri girdi ve beni Allah’ın haremindedevinde dünyaya getirdi. Bu fazilet benden önceki ve sonrakilerin hiçbirine nasip olmamıştır.”

Oturumumuz burada sonlandı. Ben sorgulamaya devam ediyor ve kendi kendime “Bıkıp usanmadan araştırmaya devam et.” diyordum.

1- Kasas (28), 33.

2- Meryem (19), 23.

Altıncı Buluşma

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim! Geçen oturumda Hz. Resulullah'ın (s.a.a) *“Bana babanı ve kardeşini çağır ki Ebu Bekir için bir mektup yazayım. Allah ve Müslümanlar Ebu Bekir'den başkasını kabul etmekten kaçınırlar.”* buyruğunu ele alamadık.

Bu hadisten anladığım kadarıyla Resulullah (s.a.a) kendisinden sonra Ebu Bekir'in halifeliğini kararlı ve samimi bir şekilde arzulamaktadır. Dahası Resulullah'ın (s.a.a) bir yazı yazmayı arzulaması da bu noktadaki yargımı güçlendirmektedir. Hadisin emir fiille başlaması da bunu pekiştirmektedir.

Seyyid Bedrî: Resulullah (s.a.a) Halife Ömer b. Hattab'ın vaz ettiği bir yazıyı yazmayı kastetmemiş miydi? O, *“Allah Resulü acıların tesiri altındadır ve sayıklıyor.”* demişti. Masum olan Resul'ün (s.a.a) sayıklaması ve hezeyana varan sözler söylemesi mümkün müdür ey Üstad? Resulullah (s.a.a) *“Yanından kalkın. Bir peygamberin huzurunda tartışma yaraşır şey değildir.”* dedi.

Çünkü Hz. Peygamber (s.a.a) kitabı/vasiyeti yazma hususunda ısrarcı olsaydı kuşkusuz bunlar *“O, sayıklıyor.”* diyeceklerdi.

Ayrıca bu hadis, Allah Resulü'nün *“Bana bir divit ve kağıt getirin de benden sonra asla sapıtmayacağımız bir kitabı sizin için yazayım.”* hadisinin karşılığında uydurulan bir hadistir. Orada bulunan topluluk Hz. Peygamber'e katı ve gönül yaralayıcı sözlerle karşılık vermeye kalkışmıştı. Hz. Peygamber (s.a.a) de mübarek ömrünün son günlerinde gerçekleşen bu olay üzerine dini korumak, Allah-u Teâlâ'nın kendisine vacip kıldığı en önemliyi önemliye takdim etme şeklindeki ilkeyi uyguladı. O, bu yazıyı yazmaktan vazgeçmenin hikmete ve maslahata daha uygun olduğunu gördü.

İbn Ebi'l-Hadid Mutezilî'nin *Şerhu Nehci'l-Belağa*'da kaydettiği bilgiyi sana aktarmak istiyorum.

O, İbn Ebu Tayfur diye şöhret bulan Ahmed b. Ebu Tahir'den -ki bu şahıs Hicret-i Nebeviyye'nin ikinci asrında yaşamıştı ve *Tarihu Bağdad* adlı eserin sahibiydi- o da İbn Abbas'tan rivayet ettiğine göre kendisiyle Halife Ömer b. Hattab arasında uzunca bir diyalog gerçekleşir.

Ömer, İbn Abbas'ın sözlerine birtakım cevaplar verir ki bu cevapların özeti şudur:

Ömer şöyle der: "Ben Hz. Peygamber'in ölüm döşğinde hilafeti Ali'ye (a.s) vereceği bir yazı yazmak istediğini ve onun için ahit alacağını anlayınca bu davranışına engel oldum. Çünkü ben Arab'ın Ali'ye duydukları öfke ve kinden dolayı bu işi bozacaklarını biliyordum."⁽¹⁾

Ey Üstad, bu söz onların Ali (a.s) ilgili önceki nassı bildiklerini ancak sahabenin ümmetin maslahatının bunda olduğunu, Arapların bu işe rıza göstermeyeceklerini, peygamberlik ve imametın Ehlıbeyt'te toplanmasına rağbet etmeyeceklerini sana gösterir.

Ömer İle İbn Abbas Arasındaki Diyalog, Hakikatin Üstündeki Perdeyi Kaldırıyor

Seyyid Bedrî hadise devam ederek şöyle dedi: Bu diyalog ey kardeşim, Hz. Resulullah'ın yazmak istediği yazının Halife Ömer b. Hattab tarafından bir şekilde engellenmesi, gizli bir anlaşmanın olduğunu gösteriyor. Nitekim *Tarih-i Taberî*'de ve İbn Esir'in *el-Kamil*'inde geçen şu diyaloga kulak ver.

1- Şerhu Nehci'l-Belâğa, c. 3, s. 97.

İbn Abbas şöyle anlatır:

Ömer şöyle dedi: “Ey İbn Abbas! Biliyor musun Muhammed’den (s.a.a) sonra kavminiz sizden neden çekindi?”

Ben ona cevap vermekten hoşlanmadım, dedim ki: “Ben bunu biliyorsam Emîru’l-Müminîn bana söyleyebilir.”

O, “Bu insanlar Haşimoğulları’nda peygamberliğin ve hilafetin bir arada olmasını istememiştir. Öyle olsaydı, siz kavminize karşı bir hayli övünüp dururdunuz. Onun için Kureyş kendisi için emîrlere tayin etti ve Allah da onları bu konuda muvaffak kıldı.” dedi.

Bunun üzerine ona şöyle dedim: “Ey Müminlerin Emîri! Eğer kızmayacak olursan bana müsaade et; bu konuda bazı şeyler söyleyeyim.”

O da: “Buyur, söyle.” dedi.

Dedim ki: “Kureyş kendi nefsi için emîrlere tayin etti ve bu konuda isabet edip başarıya ulaştı.” sözünüze gelince, gerçekten Kureyş Yüce Allah ona peygamberini seçip gönderdiği zaman eğer öyle değil de kendisi için seçmiş olsaydı böyle reddedilir ve kıskanırdı. Yine Kureyş’in peygamberlik ve hilafetin bizde toplanmasını istememeleri sözünüze gelince, Allah-u Teâla bir kavmi şöyle vasıflandırmıştır: **“Böyledir; çünkü onlar Allah’ın indirdiğinden hoşlanmamışlar, Allah da amellerini heder etmiştir.”**

Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: “Heyhat! İbn Abbas, gerçekten ben senin hakkında bazı şeyler işitmiştim. Eğer onları sana itiraf ettirecek olursam sana karşı muhabbetim azalır diye korkuyordum.”⁽¹⁾

Bundan dolayıdır ki Ömer b. Hattab şöyle diyor: Hz. Pey-

1- Tarih-i Taberî, c. 4, s. 223; el-Kamil fi’l-Tarih, c. 3, s. 34.

gamber (s.a.a) işini yerine getirmek istiyordu. Ölüm döşeğindeyken bu ismi açıkça belirtmek istediğinde ben İslam'ın korunması ve Peygamber'e canım yandığı hâlde onun bu davranışına engel oldum.

Hayır, şu Kâbe'nin Rabbine andolsun ki Kureyş hiçbir zaman onun etrafında bir araya gelmeyecektir. Eğer bunu yerine getirseydi tüm bölgelerdeki Arap kabileleri ona karşı isyanlara kalkışacaktı. Bundan dolayı Peygamber (s.a.a) aklımdan geçen düşünceleri anlamış ve bundan vazgeçmişti.⁽¹⁾

Soru: Yaptığınız bütün bu açıklamalar, sorgulamalar, münaa kaşalar ve reddiyelerle nereye ulaşmamı istiyorsunuz?

Seyyid Bedrî: Ey kardeşim! Bizler senin Şia olmana veya olı mamana muhtaç değiliz. Yeryüzünde 300 milyonun üzerinde Şiû var. Ancak benim şer'î sorumluluğum sana delilleri, kanıtları sunmamı, hakkın ne olduğunu açıklamamı gerektirmektedir. İncancından emin olan bir Müslüman diyalogdan kaçmadığı gibi ilmî tartışmalar da kendisini korkutmaz. Diyalogdan neden korkulsun ki!

Sana bir örnek vereceğim. Ben Bağdat sakinlerinden Seyyid Ali Bedrî. Sünnî bir ortamda büyüdüm. Ailemin yaşadığı ve düşündüğü şekilde ben de yaşamakta ve düşünmekteydim. (Din bizde ibadet değil, bir adettir.) Şer'î eğitim ve öğretimin mi Bağdat Üniversitesinde yerine getirdikten sonra yüksek öğretimimi bitirmek için el-Ezhere gittim. Ehlibeyt akidesi ile Şia akidesini karşılaştırmaya başladım. Yorucu araştırmalardan ve uzun çalışmalarından sonra Ehlibeyt medresesini ya da bugün Şia Mezhebi denilen mezhebi seçtim. Şîlik Mezheş bi'ne geçtiğimi ilan ettim. Seyyid Ebu'l-Kasım Huî'nin Mısır

1- Muhammed Cevad Şeriy, *Emîrül-Müminin*, s. 162-163, İbn Ebi'l-Haddid'in *Nehcü'l-Belağ'a* sını ve Tarih-i Taberî'yi nakden.

vekili oldum. Sonrasında da ister İslam dünyasında olsun ister diğer diyarlarda olsun bütün insanları Şia'ya davet etmeye başladım. Kendimden emin bir şekilde konuşmaktayım. Zira ben hem Ehlisünnet'in hem de Ehlişia'nın kaynaklarını inceledim ve mütalaa ettim. İş o raddeye vardı ki *Sahih-i Buhari*'yi, diğer sıhahları ve tarih kitaplarını diyalogda ve münazarada kullanılacak olan önemli sayfaların rakamlarını ezberledim.

Her Yasak Caziptir

Sana şu kıssayı hikâye edeyim. Ben küçük bir çocuk iken hoü calarımdan birisi beni Şiî kaynakları okumamam hususunda uyarıyordu.

Kendisine “Ey Üstad! Niçin bizi Şiî kaynaklar konusunda süğ rekli uyarıyorsunuz? dedim.

Sana bir soru soracağım: Bu korkunç (saklı) kitaplar ya hakikati barındırmaktadırlar ya da batıl üzeredirler. Eğer ilk durum söz konusu ise bizi hakikate uymaktan niçin sakındırıyorsunuz? Yok eğer batıl eserler ise niçin bunun içindeki bilgileri reddetmiyor ve şüpheli yollara sapmayalım diye bu şüpheleri bizlere açıklamıyorsunuz ey Üstad!?

Üstad gülerek bana şöyle dedi: Babam da beni bu eserlere karşı ikaz ediyordu.

Kendisine “Ey Üstad! Ne zamana kadar bu yersiz korku ve endişelerle hareket edeceğiz?” dedim.

Üstad'ın bu ikazlarından dolayı ben de bu kitapları okumaya karşı şiddetli bir arzu oluştu. Allah-u Teâla'ya hamdüsenalear olsun ki bugünkü noktaya ulaştım. Ey kardeşim! Allah'a yakın olman için cesaret göstermeni istiyorum. Ben hasta bir adamım. Ömrümün son demlerindeyim. Bir sonraki yılı görür müyüm göremez miyim bilemiyorum. Ey yavrucuğum, araş-

tırmaya ve sorgulamaya devam et. Çünkü ilmin temeli sorgulamadır. Allah-u Teâla sana tevfik inayet ve nasip eylesin. Seyyid Bedrî'nin hastalığı nedeniyle bu oturum da sona erdi.

Yedinci Buluşma

Sabah saat tam onda Şiî davetçi Seyyid Alî Bedrî'nin evine vardım. Kapıyı çaldım. Vakur hanımı bana kapıyı açınca irkil-dim ve dehşete kapıldım. Bana Seyyid'in şiddetli bir şekilde hasta olduğunu söyledi.

"Kalbinde bir acı vardı. Müçtehit Hastanesinin Kalp Hastalıkları bölümündedir." dedi.

Ben derhal süratlice merdivenden indim. Koşarak yola çıktım. Hastaneye gidebilmek için Müçtehit Hastanesine giden bir araba beni aldı. Uzun bir ömre sahip olması için kendisine yol boyunca dua ettim. O, doğru sözlü, amelinde ihlaslı olarak görebildiğim yegâne insan idi. Sekseninde ak saçlı bir adam... Konuşuyor, yolculuk yapıyor, gençlerin önünde yolu aydınlatmak için mübarek eliyle kitapları hazır ürünler hâline getiriyor. Kalp yoğun bakım bölümünün önünde dueran kapıcıya sordum. O beni içeri aldı. Koridorda yürüdüm. Hemşirelerden birisine Seyyid Ali Bedrî'nin odasını sordum.

"Ak saçlı Şeyhi mi soruyorsun?" dedi.

Ben de "Evet." dedim.

O "Üçüncü odada." dedi.

Üçüncü odaya girerek alnından öptüm.

Seyyid bana "Ey yavrucuğum, sen geldin ha!" dedi.

Ben de "Evet." dedim.

O "Sana zihnindeki bütün kuşkuları bertaraf edebilmek için

Allah-u Teâla'dan bir yıl da olsa ömrümü uzatmasını istiyorum." dedi.

Ben de kendisine "Ey saygıdeğer Seyyid, inşallah ömrün uzun olacak." dedim.

Seyyid "Benden istediğin bir şey var mı?" Şu boş yatağa otur dedi.

Ben de oturdum.

O, başını yastıktan kaldırdı.

Müçtehid Hastanesindeki Yarım Saatlik Diyalog

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim! Seninle konuşmak ve sana bir soru sormak istiyorum.

Seyyid Bedrî: Sor ey kardeşim, kalbim attığı müddetçe sana cevap vereceğim. İmam Ali (a.s), Zehra-i Betül ve İmam Hüccet bana yardım edecektir.

Yazar: Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra Efendimiz Ebu Bekir'in halifeliğine dair bir icma ve şûra söz konusu deî ğil midir?

Seyyid Bedrî: Bana icma ve şûranın sahihliğine ilişkin delilleri açıklamamı istiyorum.

Yazar: İlk olarak: Ebu Bekir'in halifeliğine dair ümmetin icmaı vardır.

İkinci olarak: Yaşının büyük oluşu ve yaşlılığı. Ümmet, İmam Ali (k.v) gibi yaşça küçük olanların halife olmasını kabul etmez. Ey Seyyidim, şayet insaflıca düşünürseniz Müslümanlara hak verirsiniz. Ehlinin büyükleri ve kavminin yaşlıları olduğu hâlde yeni yetme henüz gençlik çağına yeni ayak basmış birisinin böyle büyük bir iş için öne geçirilmesi aklen caiz

değildir. Eğer Efendimiz Ali (k.v) geriye çekilir de başa geçmezse bu onun için eksiklik değil, aksine bir kemaldır. Onun akranlarına oranla daha faziletli olduğu sabittir. Zaten biz de bunu inkâr ediyor değiliz.

Ayrıca ben Ehlisünnet bilginlerinden defalarca şu sözü işittim: Ömer Efendimiz “Nübüvvet ve yönetim bir evde toplai namaz.” demiştir.

Bunlar hilafet konusunda Ebu Bekir’in öne geçip Ali’nin (a.s) geride kalmasının gerekçeleridir. “*Ümmetim dalalet veya hata üzere birleşmez.*”

Seyyid Bedrî: Ey kardeşim, ileri sürdüğün deliller yavrusunu yitiren anneyi güldürecek türdendir. Sen bu sözlerinle gözlerini kapatıp kuşluk vakti berrak güneşi görmeyerek kör gibi davranana, gündüzün aydınlığını inkâr edene benzemekten sin. Gözlerini aç ve hidayet چراğlarına bak. Hak yola uy ve hevana tabi olma. Dünya seni aldatmasın. Kuşkusuz ahiret daha hayırlı ve daha bakidir.

Benim senden isteğim, Şîi kaynaklarını dikkatlice okuman, delillerimiz ve kanıtlarımız hakkında etraflıca düşünmendir.

Ben bunu söylerim. Çünkü ben sakinlerinin veya hakimlerinin Ehlisünnet olduğu Kahire, Hicaz, Halic, Ürdün, Şam, Endonezya, Tanzania, Bombay gibi İslamî şehirlerin caddelerini gezip inceledim. Kütüphanelerinde Şîi kaynaklara rastlayaı madım. Üzülerek söyleyeyim ki sizler Şia kaynaklarını müs talaa etmemeye yemin etmiş gibisiniz. Bilemiyorum, siz bu kaynakların kütüb-i dalle olduğuna ve okunmasının haram olduğuna mı hükümettiniz!? Ben Ehlisünnet kardeşlerimizin bilgin olanlarının da olmayanlarının da birçoğunun evine konuk oldum. Özellikle de kendi evlerinde özel kütüphaneleri bulunan, kitapları mütalaa eden kişilere konuk olmuşum.

Onların kütüphanelerinde Doğulu ve Batılı gayrimüslim yazarların çeşitli kitaplarını gördüm. Ancak Şia'nın tek bir tane kaynağını görmedim.

Bizler ise kendi memleketlerimizde Ehlisünnet'in kaynaklarını basar ve yayınlıyoruz. İlim erbabını ve kültürlü gençlerimizi bu eserleri mütalaa etmeye davet ederiz.

İşte Irak'ın Necef-i Eşref ve Kerbela-i Mukaddese şehirleri. İlmî havzalarımızın ve büyük taklit mercilerimizin bulunduğu Meşhed, Kum, Şiraz, Tahran ve Isfahan kentleri.

Sıhahlarınızı, müsnedlerinizi, eserlerinizi, tarihî kaynaklarınızı ve tefsirlerinizi içinde barındırmayan bize ait ne genel kütüphanemizi görebildim ne de özel kütüphane. Hem de bu eserlere ihtiyacımız olmadığı hâlde. Çünkü Ehlibeyt medresesi zengindir ve İtret-i Tahire'den aktarılan haberler hayatın bütün yönlerini, insanın din ve dünya hususunda ihtiyaç duyduğu bütün şeyleri içermektedir. Ayrıca ey kardeşim, dikkatini önemli bir meseleye çekmek istiyorum. Ey kardeş, bunu dikkate al.

Bana Ehlişia'dan Ehlisünnet'e geçen Şîi bir âlim olduğuna dair bir delil sunmanı istiyorum. Çünkü buna dair bir örnek bulamazsın. Sana Ehlisünnet'in bilginlerinden ve aydınlarından Şia'ya geçen onlarca belki yüzlerce örnek sunabilirim. Bu konu üzerinde düşün ve insaflica davran.

Ebubekir'in Halifeliği Konusunda İcma Söz Konusu Değildir

Saygıdeğer Seyyid sözlerine şöyle devam etti:

Ey kardeşim! Birazcık düşünsen, insaflica davransan sonra da Sakife'de gerçekleşen olayların üzerinde etraflıca kafa yorsan ve manzarayı görmeye çalışsan kuşkusuz Ebu Bekir'in hilafetin ehl-i hall ve akdin muvafakatiyle olmadığını görür ve

icmanın gerçekleşmediğini anlardın. Ömer b. Hattab'ın sizin nezdinizde Allah'ın Kitabından sonra en sahih kaynağınız olan *Sahih-i Buharî*'de geçen bu icmanın gerçekleşmesi ve Sakife'de biat edilmesine ilişkin söylediği söze bak:

“Ebu Bekir'e yapılan biat bir oldu bittiydi. Ancak Allah-u Teâla onun şerrinden korudu... Kim ki Müslümanların istişaresi olmaksızın bir emîre biat ederse onun biati yoktur; o emîre biat edenin de biati yoktur. Biat eden de, biat edilen de ölüme namzettir. Ancak ensar bize muhalefet edip bütünü Benî Saide Sakifesi'nde toplanmışlardı. Ali, Zübeyr ve beraberindekiler de bize muhalefet etmişlerdi.”⁽¹⁾

Yazar: Ey Üstad, sana bazı deliller daha sunayım.

İcma iddiana gelince ise bilginlerinizin birçoğu bu iddiayı kabul etmemektedir. *el-Mevakif* adlı eserin müellifi, Fahreddin Razî, Celaledin Suyutî, İbn Ebi'l-Hadid, Taberî, Buharî ve Müslim b. Haccac bu bilginlerden bazılarıdır.

Allame Askalanî, Belazurî (*Tarih*'inde), İbn Abdulberr (*el-İstıab*'ında) ve diğer bilginler şunu zikrederler: Sa'd b. Ubade, Hazrec'ten bir grup, Kureys'ten bir cemaat Ebu Bekir'e biat etmediler. Sahabenin büyüklerinden 18 kişi Ebu Bekir'e biat etmekten kaçındılar. Bunlar Ali b. Ebu Talib'in Şiaları ve onun yardımcılarıdır. Bilginler bunların isimlerini şöyle sıralarlar:

- 1- Selman-i Farisî
- 2- Ebuzer Gaffarî
- 3- Mikdad b. Esved el-Kindî
- 4- Übeyy b. Ka'b

1- Sahih-i Buharî, c. 4, s. 119, Evli Kadının Zina Edip Hamile Olmasından Dolayı Recmedilmesi babı.

- 5- Ammar b. Yasir
- 6- Halid b. Said b. As
- 7- Büreyde Eslemî
- 8- Huzeyme b. Sabit Zu'ş-Şehadeteyn
- 9- Ebu'l-Heysem b. Teyyihan
- 10- Sehl b. Huneyf
- 11- Osman b. Huneyf
- 12- Ebu Eyyub el-Ensarî
- 13- Cabir b. Abdullah el-Ensarî
- 14- Huzeyfe b. Yeman
- 15- Sa'd b. Ubade
- 16-Kays b. Sa'd
- 17- Abdullah b. Abbas
- 18- Zeyd b. Erkam

Yakubî, kendi *Tarih'*inde şöyle der. Muhacir ve ensardan oluşan bir grup Ebu Bekir'e biate yanaşmadılar ve Ali b. Ebu Talib'in yanında yer aldılar. Abbas b. Abdülmuttalib, Fazl b. Abbas, Zübeyr b. Avvam, Halid b. Said b. As, Mikdad, Selman-i Farisî, Ebuzer Gaffarî, Ammar b. Yasir, Bera b. Azib ve Übeyy b. Ka'b bunlardan bazılarıdır.

Ben Derim ki: Belirtilen isimler Hz. Peygamber'in (s.a.a) seçkin, ona yakın ve onun nezdinde değerli olan ashabından değil midir? Peki Halife Ebu Bekir niçin bunlarla istişarede bulunmadı? Eğer bu seçkinler ehl-i hall ve akd'dan, şûra ve seçkinlik noktasında basiret ve re'y sahibi değilse başka kim basiret ve rey sahibidir?

Hız. Resulullah (s.a.a) ile sürekli birlikte bulunan bu isimlerin görüşlerine önem vermeyecek, önemli işlerde onlarla istişarede bulunmayacak ve görüşlerine dayanmayacak ise başka kimlerin görüşlerini nazara alacak, ümmetin önemli işlerinde ve karar bekleyen meselelerinde kimin görüşlerini ölçüt olarak kabul edecek!?

Ehlibeyt'in Ebubekir'in Halifeliğine Muhalefeti

Seyyid sözlerine şöyle devam etti:

Ebu Bekir'e ilk muhalefet edenler Ehlibeyt'tir. Ehlibeyt ümmetin icmasıyla sahabenin en faziletlisidir. Onlar ehl-i hall ve akdin ilk tabakasını ve öncü grubunu oluştururlar. Ehlibeyt'in icması Hz. Peygamber'in "Size iki ağır emanet bırakıyorum. Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeyt'im. Bu ikisine tutunduğunuz müddetçe benden sonra asla sapıtmazsınız." buyruğundan hareketle ümmeti bağlayıcı bir kanıt özelliğine sahiptir.

Yazar: Özür diliyorum, saygı değer Seyyid! Siz hadisi "Size iki ağır emanet bırakıyorum. Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeyt'im." şeklinde zikrettiniz. Neden hadisi "Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti." olarak zikretmediniz. Hadisin "İtretim olan Ehlibeytim." varyantını da nereden çıkardınız?

Seyyid Bedrî: Ey Üstad! Sözlerinizin doğruluğuna dair bana bir kanıt sununuz!

Yazar: Sözlerime dair bir delil olmadığından dolayı şaşkın bir şekilde öylece kalakaldım. "Bir şeye sahip olmayan başkasına o şeyi veremez."

Seyyid'e "İnşallah bir sonraki oturumda delilimi sunacağım." dedim.

Seyyid Bedrî: Ey kardeşim, kendine eziyet verme. Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'inde Ebu Sa'id Hudrî ve Zeyd b. Erkam'dan (c. 3, s. 17; c. 3 s. 26 ve 59; c. 4, s. 267), Müslim *Sahih*'inde (c. 2, s. 238) bu hadisi tahrîç etmişlerdir. "Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti." şeklindeki hadisi ise İmam Malik *Muvatta*'nda (c. 2, s. 899, Daru İhyai't-Türasi'l-Arabi, Tahkik Muhammed Fuad Abdülbakî) geçmektedir.

Hadisin metni şu şekildedir: Bana Malik'ten tahdis edildi. Kendisine de Hz. Resulullah'tan (s.a.a) ulaştı ki Hz. Resulullah (s.a.a) "Size iki şey bırakıyorum. Bunlara sımsıkı bağlandığınız sürece, asla doğru yoldan sapmayacaksınız. Bunlar, Allah'ın kitabı ve Peygamberinin sünnetidir." buyurmuştur.

Bu hadis, sizin cerh ve tadil ulemanızın ve hafızlarınızın nezdinde dayanak olarak alınamayacak mürsel bir hadistir. Maalesef aranızda hadisin bu varyantı şöhet bulmuştur. "Nice meşhur şeyler vardır ki dayanaktan yoksundur." Sağlam olan sıhahlar Sekaleyn'e tutunmanın vacipliğini tevatüren gösermektedir. Sekaleyn hadisi 20 küsur sahabîden bize aktarılmıştır. Resulullah (s.a.a) alınları çatlatırcasına çeşitli yerlerde bu hadisi dile getirmiştir. Bu hadisi gah Gadir-i Hum'da, gah Veda Haccı'nın Arefe gününde, gah Taiif'ten ayrılırken, gah Medine'de minberinde gah da ölüm döşegindeyken evinde sahabeinin huzurunda söylemiştir.

"Ey insanlar! Aniden ruhumun kabzedilip de vefat etmem yakındır. Ben sizlere sizin için mazeret olsun diye sözümü söyledim. Agah olun! Aranızda iki şey bırakıyorum: Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim."

Resulullah (s.a.a) daha sonra Hz. Ali'nin elini tutup kaldırarak şöyle buyurdu:

"Şu Ali (a.s) Kur'an iledir; Kur'an da Ali iledir. Havuz ba-

şında bana varıncaya kadar birbirlerinden ayrılmazlar.⁽¹⁾

Şam'daki Müctehid Hastanesindeki diyalog burada sona erdi.

Sekizinci Buluşma

Hastaneden çıktıktan sonra geçmiş olsun dileğimi belirtmek için sabah erkenden Seyyid Bedrî'nin evine vardım. Bana "Şimdi Lübnanlı bir toplulukla görüşmem var. Ey kardeşim, müsaadenle diyalogu ve araştırmayı akşam namazından sonra tamamlayalım." dedi.

Dokuzuncu Buluşma

Akşam namazını kıldıktan sonra ilmî münakaşa ve araştırmayı tamamlamak amacıyla evine gittim.

Delillerin Münakaşası ve Eleştirisi

Seyyid Bedrî: Halife Ebu Bekir'in yaşının ileri olduğundan ötürü sahabenin yaşça Ali b. Ebu Talib'den daha büyük birisini öne geçirmeyi tercih ettikleri şeklindeki iddiana geçelim.

Sakife Ashabının İmam Ali'nin (a.s) Ebu Bekir'e biat etmesini sağlamak için bu delille istidlal ettikleri doğrudur.⁽²⁾ Ancak

1- Taberanî, *Erbainü'l-Erbain*; Celaleddin Suyutî, *İhyai'l-Meyyit fi Fezaili Ehli'l-Beyt*.

2- İbn Kuteybe, *el-İmame ve's-Siyase* (s. 12) adlı eserinde şöyle der: Ebu Ubeyde b. Cerrah, Ali'ye (k.v) şöyle dedi: Ey amca oğlu! Sen gençsin. Bunlar ise kavminin yaşı geçmiş insanlarıdır. Senin onlar gibi ne tecrüben var ne de meseleler hakkında bilgin. Benim bildiğim yegane şey bu iş hususunda Ebu Bekir'in senden daha kuvvetli ve bunu daha çok taşıyabilecek güçte olduğudur. Bu işi Ebu Bekir'e teslim et. Eğer sen yaşayacak olur ve uzun ömürlü olacak olursan zaten bu iş

bu delil zayıftır ve temelsizdir. Eğer hilafete geçmenin ölçütü yaşın ileri olması olsaydı Müslümanlar ve sahabe içinde Ebu Bekir'den daha büyük olanları vardı. Hatta babası Ebu Kuhafe dahi o gün hayatta idi. Neden onu değil de oğlunu öne geçirdiler.

Yazar: Affınıza sığınıyorum Saygıdeğer Seyyid. Bize göre o yaş itibariyle olgun idi ve ilk Müslüman olanlardan idi. Ebu Bekir Efendimiz önemli işlerdeki deneyimi sağlamdı ve Allah Resulü tarafından da sevilmekteydi. Ali Efendimiz (k.v) ise henüz daha genç idi ve tecrübesi de o kadar fazla değildi.

Seyyid Bedrî: Ey Üstad! İleri sürdüğün gerekçenin doğru ve geçerli olduğunu kabul edecek olursak Allah Resulü'nün (s.a.a) İmam Ali'yi birçok meselede ve olayda öne geçirmesini nasıl açıklayacağız?

İlk olarak: *Şerhu Nehci'l-Belağa*'da geçen bir nükteyi sana rivayet etmek istiyorum: Ebu Bekir'in hilafete geçtiği gün babası Ebu Kuhafe'ye "Oğlun halife oldu." denildi. **"De ki: Mülkün gerçek sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin ve mülkü dilediğinden geri alırsın."** ayetini okudu. Sonra da "Onu niçin hilafete geçirdiler." dedi.

Onlar: "Yaşının büyük oluşundan dolayı." dediler.

Ebu Kuhafe: "Ben ondan daha yaşlıyım." dedi.⁽¹⁾

İkinci olarak: Tebük Gazvesi'nde. Hz. Resulullah (s.a.a) Müslümanlarla birlikte Tebük Gazvesi'ne çıkmak istediğinde münafıkların Medine'de harekete geçmesinden ve infial

sana kalır ve sen de bu işi fazlından, dininden, ilminden, kavrayışından, İslamiyetteki önceliğinden ve Resulullah'ın damadı oluşundan dolayı hak etmiş olursun.

1- *Şerhu Nehci'l-Belağa*, c. 1, s. 222. Daru İhyai't-Türasi'l-Arabi, Beyrut.

yaratmasından korkarak Medine’de dinî, siyasî ve toplumsal olayları idare etmesi için Ali’yi (a.s) geride bıraktı. Sonra da kendisine “*Sen Ehlibeyt’im ve hicret yurduum hakkında benim halifemsin. Senin bana nazaran konumun Harun’un Musa’ya konumu gibidir. Ancak şu var ki benden sonra hiçbir peygamber yoktur.*” buyurdu.

Üçüncü olarak: Beraet Suresi’nin ayetlerinin Mekke müşriklerine tebliği. Resulullah (s.a.a) bu önemli görevi yerine getirmesi için Ebu Bekir’i atamış ve onu Mekke’ye göndermişti. Ebu Bekir bir müddet yol aldıktan sonra da Allah-u Teâla peygamberine onu bu görevden azledip yerine mesajı tebliğ etmesi için Ali’yi atamasını emretti. Hz. Peygamber (s.a.a) bu emri yerine getirmek üzere Hz. Ali’yi göndermiş. Hz. Ali de Ebu Bekir’den bu görevi almıştır. Ebu Bekir Medine’ye geri dönmüş, İmam Ali (a.s) da Mekke’ye giderek Kureyş’in ileri gelenlerinin karşısında yüksek sesle Tevbe Suresi’nin ayetlerini okumuş ve risaleti tebliğ etmiş, emri yerine getirerek Medine’ye geri dönmüştür.⁽¹⁾

1- Şerhu Nehci’l-Belağa, s. 4612. Daru İhyai’t-Türasi’l-Arabi, Beyrut basısında şöyle der: Zübeyr İbn Bekkar *el-Muvafakiyyat* adlı eserinde Abdullah b. Abbas’tan şöyle rivayet eder: Bir gün Medine sokaklarında Ömer’le karşılaştım. O, bana “Bana göre dostun ancak mazlumdur.”

Kendi içimden “Vallahi, bu konuda benim önüme geçemeyecek.” geçirdikten sonra şöyle dedim: “Ey Müminlerin Emîri! Hakkını ona geri ver.”

O, elini elimin üzerinden çekerek, bir müddet mırıldandı. Sonra da şöyle dedi: “Ey İbn Abbas! Öyle zannediyorum ki insanların onu bu hakkından engellemelerinin yegâne gerekçesi, kavminin onu küçük görmesidir.

Ben kendi kendime “Bu öncekinden daha kötü.” dedim ve sonra şöyle dedim: “Vallahi, Allah Resulü’ne dostundan beraat emrini alması-

Dördüncü olarak: Hz. Peygamber (s.a.a) Yemen ahalisini İslam'a hidayet etmesi, onlara dini tebliğ etmesi, çıkan anlaşmazlıklarda hüküm vermesi için onu Yemen'e göndermiştir. Ali (a.s) bu görevi en güzel şekilde yerine getirmiştir.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, Ömer Efendimizin "Peygamberlik ve hüküm bir evde toplanamaz." şeklindeki sözüne cevabınız nedir?

Seyyid Bedrî: Ömer'in sözü Allah-u Teâla'nın "Yoksa onlar, Allah'ın lütfundan verdiği şeyler için insanlara haset mi ediyorlar? Oysa İbrahim soyuna Kitab'ı ve hikmeti verdik ve onlara büyük bir hükümlerlik bahsettik."⁽¹⁾ buyruğunun delaletiyle batıldır ve çürüktür.

Eğer bu kelimeler Ömer'e nispet ediliyorsa bu onun Kur'an ayetlerinden ve kavramlarından habersiz olduğuna delalet etmektedir. Yok eğer bu sözü Ömer Allah Resulü'nden rivayet ediyorsa bu hadis Allah-u Teâla'nın yüce Kitabına aykırı olduğundan dolayı uydurmadır.

Ayrıca ey münazaracı kardeşim! Bizim nezdimizde Peygamber'in halifeliği Hz. Harun'un kardeşi Hz. Musa b. İmran'a halifeliği gibidir. Allah-u Teâla "Musa, kardeşi Harun'a dedi ki: Kavmimin içinde benim yerime geç, onları ıslah et, bozguncuların yoluna uyma."⁽²⁾ buyurmaktadır.

ni emrettiğinde ne Allah ne de Resulü onu küçük görmedi."

Bu sözler karşısında Ömer benden yüzünü çevirerek uzaklaştı. Ben de geri döndüm.

Bunu ayrıca Muhibbüddin Taberî, *er-Rıyadü'n-Nadıra* (c. 2, s. 173) adlı eserinde rivayet etmektedir.

1- Nisa (4), 54.

2- A'raf (7), 142.

Eğer siz bir Müslümanın Hz. Harun'un Hz. Musa'nın halifesi oluşunu kabul etmeme hakkı olduğunu kabul ediyorsanız Ali'nin de Hz. Hatemü'n-Nebiyin'in halifesi olduğunu kabul etmeyebilirsiniz.

Ayrıca Kur'an-ı Kerim'in açık nassı hilafet ve nübüvvetin Hz. Musa'nın babası İmran'ın Ehlibeytinde toplandığını göstermektedir. Aynı şekilde birçok nassın da delalet ettiği gibi her iki olgu Hz. Muhammed (s.a.a) ve Hz. Ali'yi evinde barındıran Abdülmuttalib'in evinde toplanmıştır.

Yazar: Saygıdeğer Efendim, bu tür konuları ele alma ve müş nakaşalarda bulunma Müslümanların arasında kin, nefret ve ayrılıktan başka hiçbir sonuç doğurmuyor. Geçmişte olan olmuş; artık biz bugüne bakalım. Bizler Sakife'de bulunmadık ki olayı bilfiil görmüş olalım ve olayları inceleyelim. Ben sana "Onlar bir ümmet idi. Gelip geçtiler." derim. Onlar hata yapmışlar ise bizler onların hatalarından sorguya çekilmeyiz.

Seyyid Bedrî: Bu cevap, şer'î kanıtı ve delili bulunmayan kimselerin vereceği bir cevaptır. "Onlar bir ümmet idi. Gelip geçtiler." Her Müslümanın hakka uyması vaciptir, günümüzde de uygulanan şeylere değil. Şu an yürürlükte olan ve varlığını sürdüren nice sapık ve batıl düşünceler vardır. Bir Müslüman bu batıl düşüncelere uyabilir ve bunları kabul edebilir mi? "Bu bir vakiadır. Bize düşen sadece vakiaya uymaktır." denebilir mi?

İslam tahkik dinidir, taklit dini değil.

Allah-u Teâla "Sözü dinleyip, sonra da en güzeline uyan kullarımı müjdele."⁽¹⁾ buyurmaktadır.

Ömer'in mi sözü daha güzel yoksa Allah Resulü'nün mü sözü?

1- Zümer (39), 17-18.

Bir Müslüman Sahihlerinizde ve tarihî kaynaklarınızda Hz. Resulullah'tan (s.a.a) aktarılan bunca hadisi ve açık seçik nasları görmemezlikten gelebilir mi!?

Yazar: Ali'nin (a.s), Haşimoğulları'nın, sahabenin çoğunluğunun Ebu Bekir'in halifelğine razı olmadıkları ve ona biat etmedikleri şeklindeki sözlerinizi tekrarlayıp duruyorsunuz. Bizler bütün tarihî kaynaklarda Ali Efendimizin, Haşimoğulları'nın ve Allah Resülü'nün bütün ashabının Ebu Bekir'e biat ettiğini görmekteyiz.

Seyyid Bedrî: Doğrudur, biat etmişlerdir. Ancak sana şu soruyu sormak istiyorum: Bu biat nasıl gerçekleşmiştir?

Tarih ve hadis kaynaklarından Ali'nin (a.s), Haşimoğulları'nın, sahabenin bir çok büyüğünün tehdit ve cebirle altı ay sonra ancak biat ettiklerini okumadın mı!? Çünkü Halife'nin taraftarı İmam Ali'nin başucunda kılıçla beklemiş, biat etmesi hâlinde öldürmekle tehdit etmişlerdir.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, sizlere şaşıyorum. Bu tür sözleri nasıl dile getirebiliyorsunuz? Bunlar ancak Şia'nın avamının ve cahillerinin dile getirebileceği uydurma sözlerdir. Tarihçiler Ali Efendimizin (k.v) halifelik makamına isteyerek ve rağbet ederek biat ettiklerini ısrarla vurgulamaktadırlar. O, Ebu Bekir Efendimizin halifelğe uygun olduğunu ilan etmiştir.

Seyyid Bedrî: Ey münazaracı, sıhah kitapları ve tarih kaynaklarını okumadın mı? Şu kaynaklar bak:

– *Sahih-i Buharî*'nin Hayber Gazvesi babı (c. 3, s. 37).

– *Sahih-i Müslim*, Hz. Peygamber'in "Biz peygamberler miras bırakmayız." sözü babı (c. 5, s. 154).

– *el-İmametü ve's-Siyase* (s. 14).

– Mesudî'nin *Murucu'z-Zeheb* adlı eseri (c. 1, s. 414).

– İbn Asem el-Kufî'nin *el-Futuh* adlı eseri.

– el-Humeydî'nin *el-Cem'u Beyne's-Sahihayn* adlı eseri.

İsmi geçen bilginlerin bütünü İmam Ali'nin ve Haşimoğulları'nın Ebu Bekir'e ancak altı ay sonra biat ettiklerini tahric etmektedirler.

İbn Ebi'l-Hadid Mutezilî ise *Şerhu Nehci'l-Belağa* adlı eserinde Sahihayn'da geçen Aişe'nin şu hadisini tahric eder: "Fatıma, Ebu Bekir'e dargın idi ve ölünceye kadar onunla bu konuda hiçbir şekilde konuşmadı. Vefat edince Ali (a.s) onu geceleyin defin etti ve Ebu Bekir'e de bildirmedii."

Haberde şu ifadeler geçmektedir: "Hz. Fatıma (a.s) altı ay kadar yaşadı sonra vefat etti."

Bir şahıs Zühri'ye "Ali (a.s), altı ay boyunca biat etmedi mi?" diye sordu.

Zühri: "Ali (a.s) biat edinceye kadar Haşimoğulları'ndan hiçbir kimse ona biat etmedi."

İbn Kuteybe, *el-İmame ve's-Siyase* adlı eserinde "Ali b. Ebu Talib Nasıl Biat Etti." başlığı altında şunları söyler:

Ebu Bekir (r.a) Ali'nin (a.s) yanında bulunup da biat etmekten kaçınan bir topluluğu kontrol altına almak istedi. Bu amaçla kendilerine Ömer'i gönderdi. Ömer, Ali'nin (a.s) evinde bulunan bu şahıslara gelerek seslendi. Bunlar dışarı çıkmayı kabul etmediler. Ömer odun isteterek şöyle dedi: "Ömer'in nefisini elinde bulundurana kalem olsun ki ya çıkarsınız veya ben içindekilerle bu evi yakarım."

Kendisine "Ey Ebu Hafs! İçerde Fatıma da var." denilince...⁽¹⁾

1- el-İmame ve's-Siyase, s. 13.

Aynı pasajın birkaç satır sonrasında yazar şöyle der:

Kapıyı çaldılar. Hz. Fatıma onların seslerini işitince olanca sesiyle şöyle haykırdı: Ey babacığım, ey Allah'ın Resulü! Senden sonra İbn Hattab'tan ve İbn Ebu Kuhafe'den nedir şu çektiklerimiz!

Halk Hz. Fatıma'nın ağlama ve figanını duyunca ağlayarak geri döndüler. Geriye beraberindeki birkaç kişiyle Ömer kaldı. İmam Ali'yi dışarı çıkartarak Ebu Bekir'in yanına götürdüler.

Ona "Hadi biat et." dediler.

İmam (a.s) "Biat etmesem ne yapacaksınız?" buyurduğunda Onlar "Bu durumda Allah'a andolsun ki boynunu vururuz." dediler.

Hz. Ali (a.s) "Allah'ın kulu ve Resulullah'ın kardeşini mi öldüreceksiniz?" buyurduğunda Ömer, "Allah'ın kulu olduğun iddiasına gelince evet. Ama Allah Resulü'nün kardeşi olduğun iddiana gelince ise böyle bir şey yok." dedi. Ebu Bekir, bu sözler esnasında sessizce bekliyor, hiçbir şey söylemiyordu.

Ömer, Ebu Bekir'e dönerek; "Bütün bu işleri senin emrinle yapmıyor muyuz?" dedi.

Ebu Bekir de: "Fatıma olduğu müddetçe onu zorlamayacağız." dedi.

Emîrül-Müminin Ali (a.s) Resulullah'ın (s.a.a) kabrine vardı. **"Annem oğlu, bu topluluk beni zayıflattı (hırpalayıp güçsüzleştirdi ve neredeyse beni öldüreceklerdi."**⁽¹⁾ ayetlerini ağlayarak okudu.⁽²⁾

1- A'raf (7), 150.

2- age, agy.

Ey münazaracı kardeş, bu cahiller ve avam halk karşısında oldukça önemli bir sorumluluğa sahıpsin. Çünkü onlar bilgilerini siz aydınlardan ve bilginlerden almaktadırlar. “*Alim bozulacak olursa âlem de bozulur.*” denilmiştir.

Siz kavrayışlı ve aydın gençler, sıhahlarınızı ve tarihî kaynaklarınızı okumalı, taassup sahibi olan seleflerinize ve onların bağlılarına uymamalısınız. Tarih boyunca mazlum Şiîlerden dinlediklerinizi neden tasdik etmiyorsunuz? Şia’nın dile getirdiği ve rivayet ettiği haberlerin bütünü sizin kaynaklarınızındadır. Kaynaklarınıza müracaat et ve insafli bir bakış açısıyla oku. Çünkü sen yarın Allah-u Teâla’nın huzurunda bu delillerden sorumlu olacaksın. Babam ve dedem şöyle şöyle idiler diyemeyeceksin... Din miras yoluyla alınmaz. Din babalarımızdan aldığımız adetler, gelenek ve görenekler değildir. Din ilimdir, fikirdir, mantıktır, kanıt ve beyyinedir.

Üstadınla veya arkasında namaz kıldığın şeyhinle tartışacak olur veya ihtilafa düşecek olursan beyyine, kanıt ve burhana tabi olmalısın. Allah-u Teâla doğru yola ulaştırandır.

Tarihî Vesikalar

Muhaddisler ve tarihçiler tarihte gerçekleşen bu acı hadiseleri bize aktarmaktadırlar. Ey münazaracı, sizin güvenilir ve kriter kabul ettiğiniz bazı tarihî vesikaları sunayım.

Hız. Fatıma’nın (a.s) öfkeleniğini Buharî, *Sahih*’inde “Vefat Edene Kadar Da Onlara Öfkeliydi”⁽¹⁾ şeklinde rivayet etmektedir. Onlardan kasıt, Ebu Bekir ve Ömer’dir. Bir diğeri rivayet ise şöyledir: “Hz. Fatıma onlara öfkeli bir şekilde vefat etti.” şeklinde geçmektedir.

1- Sahih-i Buharî, c. 5, s. 177.

Biz, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) *"Fatıma âlemlerin kadınlarının hanım efendisidir."* hadisine tutunduk.

Şu sonuca da vardık: Hz. Fatıma'nun, itaat etmesi vacip olan zamanının imamı, Ali b. Ebu Talib'tir. O (a.s), bu ümmetin Resul'den sonraki halifesidir. Ey münazaracı, Hz. Fatıma'nun kabrinin nerede olduğu hiç aklına geldi mi?

Bu sorunun cevabını bir Ehlibeyt şairi olan Ezrî'den al:

فلأى الأمور تدفن ليلا / بضعة المصطفى ويعفي ثراها
فمضت وهى أعظم الناس وجرا / فى فم الدهر غصة من جواها
وثوت لا يري بها من قبر / أى قدس يضمه مثاها

Mustafa'nın parçası hangi gerekçelerden dolayı gece defin edilir / de toprağının izi silinir.

O insanların göğsünde taşıdığı yara bakımından en büyüğü olduğu hâlde gitti.

Zamanın ağzında o boşlukta tikanıp kalan bir şey gibi.

Görülmeyen bir kabirde ikamet etti.

Onun barınağı ne tür kudsiyetleri içermektedir acaba?

Ayrıca değerli kardeşim şunu da ekleyeyim. Bunlar Hz. Fatıma'nın hakkını gasp ederek *"Peygamber miras bırakmaz."* hadisini kanıt olarak ileri sürmüşlerdir.

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, affınıza sığınıyorum. Hz. Peygamber (s.a.a) *"Biz peygamberler topluluğu miras bırakmayız. Mirasımız ilim ve hikmettir."* buyurmuyor mu?

Seyyid Bedrî: İlk olarak: Bu hadis sadece Ebu Bekir tarafından rivayet edilen ahad haberdir. Ayrıca Resulullah (s.a.a) *"Benden sonra yalancılar çoğalacaktır. Sözlerimizi Kur'an'a sununuz. Eğer Kur'an'a uygun olduğunu görürseniz onu alınız;*

Kur'an'a muhalif olduğunu görürseniz onu duvara çarpınız.” buyurmaktadır.

Ölçütümüz Kur'an'dır. Kanıt olarak kullanılan bu hadisin Kur'an-ı Kerim'e uygun mu aykırı mı olduğunu görebilmek için ona sunmamız gerekiyor.

Hiz. Zehra (a.s) Ebubekir'e Hitap Ediyor

Allah-u Teâla'nın **“Süleyman Davud'dan miras aldı.”**⁽¹⁾ buyruğunu işitmedin mi?

Eğer bana bu ayette matlup olan mirasın ilim ve hikmet olduğunu söyleyecek olursan Hiz. Zehra'nın Halife Ebu Bekir'e hitap ettiği şu meşhur hutbesindeki sözleri dinle.

“Ey Ebu Kuhafe'nin oğlu, Allah'ın Kitabı'nda senin için babasına varis olur yazılı iken benim için varis olamaz mı yazılı? Çok çirkin bir iş yapıyorsun. Allah'ın Kitabı'nı göz göre göre bir kenara mı itiyorsun?”

Çünkü Kur'an-ı Kerim **“Süleyman Davud'dan miras aldı.”** buyurmaktadır.

Yine Yahya b. Zekeriyya'nın kıssasında **“Taraından bana bir veli (oğul) ver. Ki o bana varis olsun; Yakub hanedanına da varis olsun. Rabbim, onu rızana layık kıl!”**⁽²⁾ buyuruyor mu?

“Allah'ın kitabına göre yakın akrabalar birbirlerine (vâris olmağa) daha uygundur.”⁽³⁾

“Allah size, çocuklarınız hakkında, erkeğe, kadının payının iki misli (miras vermenizi) emreder.”⁽⁴⁾

1- Neml (27), 16.

2- Meryem (19), 5-6.

3- Enfal (8), 75.

4- Nisa (4), 11.

“Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır bırakacaksa anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah’tan korkanlar üzerine bir borçtur.”⁽¹⁾

Hiçbir payımın, babamdan hiçbir mirasımız ve aramızdaki sıla-ı rahmin olmadığını mu iddia ediyorsunuz? Allah-u Teâla babamı dışta tuttuğu bir ayetle mi sizlere özgü kılmıştır?

Yahut da “İki millet ehli birbirlerine varis olamazlar mı?” diyorsunuz. Ben ve babam aynı milletten değil miyiz?

Yahut da sizler Kur’an-ı Kerim’in umumunu ve hususunu babamdan ve amcam oğlundan daha mı iyi biliyorsunuz? “Ey Ebu Bekir, bu eğerli, yularlı ve süslenmiş Fedek deve-sini al da götür! Ama bil ki, mahşere geldiğin gün yaptıklarınla karşılaşacaksın. O öyle güzel bir gündür ki, hâkim Allah ve kefil Hz. Muhammed’dir! O günde batıla uyanlar ziyana uğrarlar; o zaman pişmanlık da hâlinize bir yarar sağlamayacaktır. **“Her bir sözün (hakikatin) gerçekleşeceği bir yer ve zaman vardır.”⁽²⁾**

“Artık yakında zelil edici azabın kime geleceğini ve kalıcı azabın kimi yakalayacağını bileceksiniz.”⁽³⁾

İptal ediciler hüsrana uğrayacak. Pişman olduğunuzda da bu size fayda sağlamayacaktır. **“Her haberin gerçekleşeceği bir zaman vardır. Yakında siz de gerçeği bileceksiniz.”⁽⁴⁾**
“Kendisini rezil edecek azabın kime geleceğini ve sürekli bir azabın kimin başına ineceğini yakında bileceksiniz.”⁽⁵⁾

1- Bakara (2), 180.

2- En’am (6), 67.

3- Hud (11), 39.

4- En’am (6), 67.

5- Hud (11), 39.

Hız. Zehra'nın sözleri cevap olarak sana yetmiyor mu?

Yazar: Saygıdeğer Seyyidim, söz oldukça kuvvetli ve belîğ. Ancak bu hutbenin delili ve senedi nerede!?

Seyyid Bedrî: Hutbenin senedi için İbn Ebi'l-Hadid Mutezili'nin *Şerhu Nehci'l-Belağâ* (c. 4, s. 193) ile İbn Ebu Tayfur'un *Belağatü'n-Nisa* adlı eserlerine bakılabilir.

İmam Ali (a.s), Hutbesinde Fedek'i Zikrediyor

Seyyid Bedrî sözlerine devam ederek şöyle dedi: İbn Ebi'l-Hay did, bize İmam Ali'nin Fedek arazileri münasebetiyle ilgili sözlerini de naklediyor.

İmam Ali (as) şöyle buyuruyor:

“Andolsun Allah'a ki ben dünyanızdan ne bir gümüş, ne bir altın toplayıp biriktirdim ne şu çok ganimetlerden bir mal yığdım ne de üstümdeki yıpranmış elbiseden başka bir elbise aldım. Evet, gökyüzünün gölgelendirdiği şu dünya yüzünden, elimizde bir Fedek vardır; ona da toplumun bir kısmı haris oldu, bir kısmı cömertlik etti; Allah ne de güzel hükmedicidir.

İşte İmam Ali (a.s) “**Allah ne de güzel hükmedicidir.**” buyurmaktadır. Bu cümlenin anlamı şudur: Ben Kıyamet gününde hakkımı onlardan talep edeceğim. Hiçbir nefsin zulüm görmediği ve hükmün Allah-u Teâla'ya ait olduğu gün...

Zehra (a.s), Hakkının Çiğnenmesini Babasına Şikâyet Ediyor

Hız. Fatıma (a.s), Ebu Bekir ve Ömer'e “Allah ve melekleri şahit olsunlar ki siz ikiniz beni gazaplandırdınız ve hoşnut etmediniz. Peygamber'in yanına vardığımda mutlaka sizi ona şikâyet edeceğim.” dedi.

Bu rivayet, İbn Kuteybe'nin *el-İmametü ve's-Siyase* adlı eserinde geçiyor. Kaynağa müracaat etme görevi sana düşüyor. Nitekim kimi tarihçiler Hz. Zehra'nın hayatının son demlelerinde babası Allah Resulü'nün kabrinin başına vardığını, saygınlığının ve hakkının çiğnendiğini ona şikayet ettiğini, "*Ey babacığım, senden sonra bizler mustazaflardan olduk. İnsanlar bize saldırdılar.*" dediğini, sonrasında da kabrin toprağını alıp kokladığını ve şu şiiri inşat ettiğini söylerler:

ماذا علي من شم تربة أحمد / أن لا يشم مدي الزمان غواليا
صبت على مصائب لو أنها / صبت علي الأيام صرن لياليا

"Ahmed'in toprağını koklayanın hali ne mi olur

Ömür boyunca güzel koku koklamamak.

Üzerime öyle musibetler döküldü ki

Gündüzlerin üzerine dökülseydi, kararır da gece olurlardı."

Ömrünün baharında ve genç yaşında gördüğü zulüm ve haksızlıklar içinde vefat etti. Kocasını Ali'ye (a.s) kendisini geceleyin yıkayıp kefenlemesini, seslerin kesildiği ve insanların uyuduğu bir zamanda geceleyin defin etmesini, kendisine zulmeden ve eziyetlerde bulunanların cenazesine katılmamasını vasiyet etti. İmam Ali (as) da onun isteğine uygun davranarak vasiyetini yerine getirdi. Onu kabre gömdüğünde üzerini toprakla örttü. Oldukça hüznüldü. *Yüzünü Resulullah'ın kabrine döndürerek şöyle buyurdu:*

"Benden ve hemen yanı başındaki yerde yatıp bizden erken ayrılan kızından sana selâm olsun ya Resulallah... **Biz Allah'tan geldik, yine O'na döneceğiz.** Artık emanet iade edildi ve rehine (bedenin tutsağı olan ruh) geri alındı. Hüznüme gelince, sonsuzdur; gecelerimi ise uykusuz geçirmekteyim. Allah, senin şu anda bulunduğun yurda

beni de almadıkça bu hüznün yüreğimi terk edecek değildir. Ümmetin nasıl üzerime çullandığını kızın sana anlatacaktır. Nasıl onun haklarını çiğnediklerini de. Ona sor, durumu ondan öğren. Ahde uygun davranılmadı ve kimsenin aklına da sen gelmedin. Selâm ikinize olsun ya Resulallah! Bu bir veda edenin selamıdır, bıkkınlık ve sorumluluktan kaçanın selâmı değil...”

Münazaracı: Yeter... yeter... Allah-u Teâla anne babana merhamet eylesin. Yüreğimi pare pare ettin.

Gözlerim bu mazlumiyete dayanamayarak ağlıyordu. “La havle ve la kuvvete illa billahî'l-aliyyî'l-azim.”

“Allah’tan geldik, O’na döneceğiz.” Allah Resulü’nün ciğer pasesi, âlemlerin hanım efendisi, cennet ehli kadınlarını seyri yidesi, Hasan ve Hüseyin’in annesi, İslam kahramanı İmam Ali’nin (k.v) zevcesi mazlum olarak vefat ediyor. Babasının vefatından sonra birkaç ay ancak yaşayabiliyor... Geceleyin defin ediliyor. Hakkı hem de Halife Ebu Bekir ve Ömer tarafından çiğneniyor. Ne dehşet bir olay, ne korkunç bir şey! Diyalogun en önemli hususu benliğime ve yapıma tesir ediyordu. Oturumu tamamlayamayarak yarıda terk ettim. Saygı değer Seyyid’den özür dileyerek çıktım.

Evde

Seyyid Bedrî’nin evinden ayrıldığımda saat gecenin onuna yaklaşıyordu.

Eve ulaştığımda takatsizdim. Eşim bana: “*Öyle anlaşılıyor ki sen yorgun ve bitkinsin.*” dedi.

Ben kendisine “Ne yorgunluğu...” dedim.

O: “Betin benzin atmış. Sen evden ayrıldığında yüzün daha canlıydı.” dedi.

Ben kendisine: “Doğru söylüyorsun...”

Hız. Fatimatü’z-Zehra’nın mazlumiyeti benim bütün benliğimi kaplamış durumdaydı. Ben bunca mütalaalarım, okuduğum kitaplara, görmüş olduğum üniversite eğitimime rağmen bu musibeti, faciayı ve mazlumiyeti bilmiyordum.

Hakikate Ulaşmak İçin Sahih-i Buharî’ye Müracaat

Seyyid Bedrî’nin “Hz. Fatıma’nın Ebu Bekir ve Ömer’e öfkeli olarak vefat etmiştir.” şeklindeki sözlerinin doğruluğunu tespit edebilmek gayesiyle mütevazı kütüphanemden *Sahih-i Buharî*’yi elime aldım ve baktım. Seyyid’in bana zikrettiği gibi rivayet *Sahih-i Buharî*’nin Kitabü’l-Meğazî’sinin Hayber Gazvesi babında (c. 5, s. 77, Darü’ş-Şa’b) ve Kitabü’l-Cihad ve’s-Siyer’in Humusun Farz oluşu babında (c. 4, s. 42, Darü’l-Fikir) geçmekteydi. Hadis, Aişe’ye dayanmaktaydı. Aişe, Zehra’nın (a.s) Allah Resulü’nün vefatından sonra Ebu Bekir ile konuşmadığını ve vefat edinceye kadar dargın olduğunu açıkça belirtmekteydi. Gördüğüm hadisin üzerinde etraflıca düşünmeye başladım. “Ehlişünnet bilginlerimiz neden bu hakikati açıkça dile getirmemişlerdi. Din, hakikatleri gizlemek için mi yoksa açıkça dile getirmek için mi gelmişti?” diye kendi kendime söyleniyordum. “Allah-u Teâla’dan geldik ve yine O’na döneceğiz.”

Son Buluşma

(Hz. Fatıma’nın Mazlumiyeti İle Kalbimin Nurlanması)

Hız. Zehra’nın mazlumiyetine ilişkin bu olaya vakıf olduktan sonra *Sahih-i Buharî* üzerinde düşündüm. Üç gün sonra bana sunduğu kaynaklardan ve araştırmak için bana vakit ayırmasından ötürü teşekkür etmek gayesiyle Seyyid Bedrî’nin evine gittim.

Seyyid Bedrî bana: “Ey yavrucuğum! Allah şahidim olsun ki ben sana hak Ehlibeyt Mezhebi’ni tebliğ ettim.” dedi. Bana düşen bu oturumlarla sana hak ve hakikatin kanıtlarını ortaya koymaktı. Bu diyaloglardan sonra artık boynunda bir emanet var ve artık kanıtları değerlendirmekle yükümlüsün. Hakkın kendisine aşikâr olup gizlediği kimseye defalarca yâ zıklar olsun. Kendisine hakikat sunulduğu ve ortaya konulduğu hâlde susan, onu savunmayan ve ona davet etmeyen kimseye yazıklar olsun.

Seyyid bana: “Ey yavrucuğum. Ben yaşlıyım. Hem yoruluyorum hem de kalbim dayanamıyor. Yarın Beyrut Amerikan Üniversitesinde kalp ameliyatı olabilmek için yolculuğa çıkma çağım.” dedi.

Öğle vakitlerinde Seyyid Bedrî yolculuğa çıktı. Amerikan Üniversitesi, kalbinin dayanamayacağını ileri sürerek cerrahî operasyon yapmayı reddetti. Sayda Hastanesinde sadece sırtına bir cerrahî operasyon yapılabileceği söylendi. Seyyid bundan sonra da İran’a yolculuğa çıktı.

Bana “Senin Allah katındaki mesuliyetin büyüktür. Bildiğin hak senin için bir emanettir. Sen yarın bu emanetten sorguya çekileceksin.” dedi.

Seyyid Bedrî’ye inşallah emaneti koruyacağıma, incelemeye devam edeceğime dair söz verdim.

“Seyyid’im, senden dua talep ediyorum.” dedim; alnını öperek ona veda ettim. Bir ay sonra Seyyid’in Kutsal Kum şehrinde vefat ettiği haberi bana ulaştı. Kendisine çok ağladım. Cenazesinde bulunamadığımdan ötürü Kum’a yolculuk yaptım. Kabrini ziyaret ederek mukaddes kabrinin başında Fatih Suresi’ni okudum. Bu yolda Rabbime kavuşuncaya kadar Ehlibeyt Mektebi’ne davet edeceğim hususunda yürüyeceğime ve araştırmalarımı sürdüreceğime dair ona söz verdim.

Üçüncü Bölüm

Halep Kadi'l-Kudatı Şeyh Antakî'nin Kitabından Üç Münazarasının Bana Yol Göstermesi

- İlk Münazara: Bir Şîî İle Bir Sünnî'nin Tartıştıkları
Konuyu Şeyh Antakî'ye Taşımaları
- İkinci Münazara: Şeyh Antakî İle Mısır Ezher
Ulemasından Bir Bilgin Arasında Geçen Diyalog
- Üçüncü Münazara: Şeyh Antakî'nin Halep'teki Büyük
Şafîî Bilgini İle Münazarası

İlk Münazara: Bir Şîî İle Bir Sünnî'nin Tartıştıkları Konuyu Şeyh Antakî'ye Taşımaları

Bir Sünnî ile bir Şîî tartıştıkları konuyu sonradan Şia Mezhebi'ni benimseyen Kadı'l-Kudat (Başkadı) Şeyh Antakî'ye taşırlar.

Şeyh Antakî diyor ki: Bir gün Himus ahalisinden, biri Şîî müstebsir, diğeri de delilsiz şekilde konuşan bir Sünnî olmak üzere iki kişi yanıma vardı. Aralarında Ali'nin (a.s) hilafete daha layık olduğu hususunda münakaşa ediyorlardı.

Şîî olanı şöyle dedi: "Benim Ehlisünnet'ten olan şu arkadaşım Ali'nin Allah Resulü'nden sonra fasılasız halife olduğuna dair herhangi bir nassın bulunmadığını söylüyor."

Sünnî olan bana "Bu konuda açık nas var mıdır?" diye sordu.

Ben de "Evet. Hatta sizin kaynaklarınızda ve eserlerinizde açık naslar vardır." diyerek ona adres olarak *Tarih-i Taberî'yi*, İbn Esir'i gösterdim. "En yakın akrabalarını uyar." ayetine bütün tefsirlerden bakmasını söyledim.

İbn Esir'in *el-Kamil fi't-Tarih* adlı eserinden uzunca bir hadis aktardım. İbn Esir'in rivayeti Taberî'nin rivayet etmediği bazı fazlalıkları da içermektedir.

...Hz. Peygamber (s.a.a) "Ey Abdülmuttalib oğulları! Kardeşim, vasım ve benden sonraki halifem olmak üzere bu işte sizden kim bana destekçi olur?" buyurdu. Hazır bulunanların hiçbirisi bu işe yanaşmadı. Sadece Ali (a.s) olumlu cevap verdi.

Bunun üzerine Hazret-i Resulullah (s.a.a), "İşte bu, benim kardeşim, vasim ve benden sonraki halifemdir; onu dinleyip itaat edeceksiniz." dedi.⁽¹⁾

Sonra kendisine: "Ey muhterem! Bundan daha sarıh bir nassı ister misin?" dedim.

O da "Öyleyse ya yaptıkları şey?" dedi.

Ben onun "Öyleyse ya yaptıkları şey" sözünden sahabenin Sakife'de toplanmalarına ve Allah Resulü'nün halifesinin mümin hacirlerden mi ensardan mı olacağı şeklindeki tartışmalarına işaret ettiğini anladım.

Kendisine "Bu gerçekleşen şeydir." dedim.

O da şöyle dedi: Şaşılacak şey doğrusu! İş olup bitmiş. Konuyla ilgili öyle bir söz söyledi ki bu sözü dilime almak istemiyorum.

Sonra da hakikati görerek teşeyyü etti. Hamd ve şükür ederek ayrıldı.

Bazı güvenilir kimseler aracılığıyla bana ulaşan haberlere göre o insanları hak mezhep olan Şialığa davet etmekte ve onun eliyle de birçok kimse Şia Mezhebi'ne geçmektedir. Bu velayet ve beraat nimetinden dolayı Allah-u Teâlâ'ya hamdün-senalar olsun.

İkinci Münazara: Şeyh Antakî İle Ezher Bilginlerinden Birisi Arasında Geçen Münazara

1371 yılının Zilkade ayının yedisiydi. Öğle vakti yaklaşmıştı. Halep eşrafından Üstad Şaban Ebu Resul bana, Ezher Şeyh-

1- Tarih-i Taberî, c. 3, s. 560.

lerinden büyük bir bilgin ve meşhur bir müellifin, sizi ziyaret etmek istediğini, dolayısıyla ne zaman gelmesi gerektiğini haber verdi.

Ben de "Ehlen ve sehlen, bugün buyursun gelsin." dedim.

Ben ikinci namazı sonrasında mecliste olduğum bir esnada o şahıs geldi.

"Kendisine hoş geldiniz." dedim.

O: "Ben sizden Şia Mezhebi'ne geçmenizi ve Sünnî Şafiî Mezhebi'nizi terk etmenizi sağlayan nedeni sormak istedim." dedi.

Ben kendisine nezaket içerisinde şöyle dedim: Oldukça çok gerekçe vardır. Bunlardan bazıları şunlardır.

Ehlisünnet'in dört mezhebinin kendi içinde ihtilafa düştüklerini gördüm, dedikten sonra nedenleri sıraladım. Bu nedenler Şia Mezhebi'ne geçmeme neden oldu.

Devamında şöyle dedim: En önemlisi de Müslümanlar arasındaki en büyük ihtilafın çıkmasına neden olan hilafet-i uzma konusudur. Çünkü Hz. Resul-u A'zam'ın (s.a.a) diğer peygamberler gibi Allah-u Teâla'dan getirdiği şeriatın emirlerini uygulayacak vasiyi atmaksızın ümmetini vasisiz bırakması makul değildir, dedim.

Şeriatı ikame edecek vasi veya vasileri olmayan hiçbir nebi yoktur. Ben de Şia'nın haklı olduğunu anladım. Çünkü onlar Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından önce hatta ta davetinin başlangıcından itibaren Hz. Ali'yi ve 11 evladını vasi olarak atadığına inanmaktadırlar. Şiîler dinlerini bu imamlardan alırlar. Bu vasiler onların inançlarına göre ve kendi özel delillerine göre masumdur. Bu ve benzer gerekçelerden dolayı Şia Mezhebi'ne geçtim. Ayrıca dört mezhebe tutunmamızı vacip

kılacak herhangi bir delile de rastlayamadık. Dahası Ehlibeyt Mezhebi'ne tutunmanın vacipliğini gerektirecek ve Müslümanları sağlam yola iletecek bu deliller karşısında tercihi gerektirecek hiçbir geçerli delil de söz konusu değildir.

Daha sonra kendisine Ehlibeyt Mezhebi'ne tutunmanın vacipliğini açıkça gösteren katî delillerin birçoğunu arz ettim. Nihayet kendisine: "Ey saygı değer Şeyh! Sen erdem sahibi bilginlerdensin. Allah'ın Kitabında ve Resulullah'ın sünnetinde bu dört mezhebe tutunmayı gerektirecek hiçbir delile rastlayabildin mi?" dedim.

O: bu soruma "Asla." dedi.

Ben devamla kendisine "Birçok meselede Ehlisünnet'in dört mezhebinin kendi arasında görüş ayrılığına düştüğünü⁽¹⁾ ve kendilerinin haklı, diğerlerinin haksız olduğuna dair kuvvetli bir delil ve açık bir kanıt ortaya koyamadıklarını bilmiyor musun?" dedim.

Dört mezhebe tutunmanın gerekli olduğunu savunanlar ancak temelden yoksun birkaç neden zikredebilirler. Belirttikleri gerekçelerin ne kitaptan ne de sünnetten bir destekçisi

1- Şafî "Ecnebi bir kadına dokunma abdesti gerektirir." (Kitabü'l-Ümm c. 1, s. 15) Hanefi ise tam tersini söyler. (Bedaiü's-Senayi', c. 1, s. 30) Malikî ise bu konuda ister kasıtlı olsun ister kasıtsız olsun dokunma hâlinde şehvetin gerçekleşmesi durumunda abdestin vacip olacağını söyler. (Malik, *el-Müdevenetü'l-Kübra*, c. 1, s. 13).

Şafî diğer üç mezhebin aksine kişinin zinadan doğma kız çocuğu ile nikahının caiz olduğunu söyler. (Şafî, *el-Ümm*, c. 7, s. 155).

Malik diğer üç mezhebin aksine köpek eti yemenin caiz olduğunu söyler. Şafî tilki ve sırtlan etinin caiz olduğunu söyler. (Hilyetü'l-Ulema, c. 3, s. 407) Kirpi'yi Şafî helal olarak kabul ederken diğerleri haram olarak kabul etmektedirler. (age) Daha birçok çelişki örnek gösterilebilir.

vardır. Bunlar gövdesi yerden koparılmış, o yüzden ayakta durma imkânı olmayan (kötü) bir ağaç gibi değil midir? (!!!)

Örneğin bir Hanefî'ye "Neden diğer mezhepleri değil de Hanefî Mezhebi'ni seçtin? Neden bin yıl önce vefat etmiş olan Ebu Hanife'yi kendine imam seçtin? Neden İmam Malik'i, İmam Şafî'yi veya Ahmed b. Hanbel'i kendine imam olarak seçmedin? Hem de bunların bazı meziyetleri de vardır." diye soracak olursan sana kalbini mutmain edecek bir cevap veremez.

Bu sorulara cevap verememenin sırrı şudur: Belirtilen isimlerden hiçbirisi ne bir nebidir, ne bir peygamberin vasisidir? Ne de kendilerine ilham edilen kimselerdir. Bunların bütünü âlim olarak anılan diğer kişiler gibidirler. Onlar gibisi de çoktur zaten.

Ayrıca bunlar Hz. Peygamber'in ashabından da değildirler. Bir bölümü hatta çoğunluğu belki de bütünü ne Allah Resulü'nü ne sahabeyi idrak edebilmişlerdir. Bu bilginlerden birisinin görüşlerini mezhep edinmek, ona tutunmak ve onun görüşlerine tutunmayı gerekli görmek, yanılma ve hata olasılığı olan bir durumdur. Bunların her birisi birbiriyle çatışan çelişkili görüşlere sahiptirler. Bunu da ne akıl kabul eder ne de burhan. Selim fitrat da böyle bir şeyi tasdike yanaşmaz. Kıyamet gününde hiçbir kimse için Allah-u Teâla üzerinde ne bir kanıt vardır, ne bir kitab ne de bir sünnet. Aksine onlara karşı kesin delil, Allah'a aittir. Hatta bir kimse kıyamet gününde dört mezhepten birisine tutunmayı gerekli gören birisine "hangi delile dayanarak mezhebine tutunmayı gerekli gördün?" şeklinde bir soru soracak olursan şu ayetlerden başka bir cevabının olduğunu göremezsin: "**Oranın varlıklıları: Babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerine uyarız,**

derlerdi.”⁽¹⁾ “Ey Rabbimiz! Biz reislerimize ve büyüklerimize uyduk da onlar bizi yoldan saptırdılar, derler.”⁽²⁾

Allah aşkına ey Şeyh, dört mezhepten birisine tutunmayı sabvunanların kıyamet gününde Vahid ve Kahhar olan Allah-u Teâla'nın huzurunda bir yanıtları var mıdır?

Başını yukarı kaldırarak “Hayır.” dedi.

Ben kendisine “Bu cevap kimseyi mazur kılar mı?” deyince, o “Asla.” dedi.

Devamla kendisine şöyle dedim: Ama biz İtret-i Tahire'nin velayetine tutunanlar ve Caferî fikhî ile amel edenler kıyamet gününde Aziz ve Cebbar olan Allah-u Teâla'nın huzurunda şöyle deriz: “Ey Rabbimiz, sen bize bunu emrettin. Çünkü sen Kitab-ı Kerim’inde ‘Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının.’⁽³⁾ buyurdun.”

Peygamberin Muhammed Mustafa (s.a.a), Müslümanların ittifakı ile “İki ağır emaneti sizlere bırakıyorum: Allah'ın Kitabı ve İtretim. Bu ikisine sınıksız tutundukça asla sapıtmayacaksınız. Bunlar havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır.” buyurdular.⁽⁴⁾

Hız. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular: “Benim Ehlibeýt'imin aranızdaki meseli Nuh'un gemisi gibidir. Kim ona binecek olursa kurtulur. Ondan geride kalacak olursa boğulur.”⁽⁵⁾

1- Zuhruf (43), 23.

2- Ahzab (33), 67.

3- Haşr (59), 7.

4- Sahih-i Müslim, c. 7, s. 122; Taberî, *Zehairu'l-Ukba*, s. 16; Hakim, *el-Müstedrek*, s. 148 ve 532 (Buharî ve Müslim'in şartına göre de sahihtir); Sahih-i Tirmizî, c. 2, s. 208; Kenzü'l-Ummal, c. 7, s. 112.

5- Hakim, *el-Müstedrek*, c. 2 s. 343; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*. Erbain'in 18. ve 25. hadisidir; İsfahanî, *Erbain*, s. 216; es-Savaiku'l-Muhrika, s. 153.

Ayrıca İmam Cafer b. Muhammed Sadık'ın Ehlibeyt'ten olduğu, ilminin babasının ilmi, babasının ilminin ise dedesi Allah Resulü'nün ilmi, Allah Resulü'nün ilminin ise Allah'ın ilminden olduğu noktasında hiç kimse kuşku duyamaz. Buna ilave olarak İmam Sadık'ın (a.s) doğruluğu ve güvenilirliği hususunda bütün Müslümanlar ittifak etmişlerdir. Müslümanların büyük bir bölümü de onun masum ve imam olduğu görüşünü benimserler. Bunlar İmam Sadık'ın, Allah Resulü'nün altıncı vasisi ve insanlar üzerindeki Allah-u Teâlâ'nın hücceti olduğuna, onun tertemiz babalarından hadis rivayet ettiğine, kendi kişisel görüşüyle fetva vermediğine, istihsan ile hareket etmediğine inanırlar. Onun hadisinin babası ve dedesinin hadisi olduğunu söylerler.⁽¹⁾

Çünkü onlar ilmin ve hikmetin membaı, vahyin ve tenzilin madenidir. İmam Sadık'ın mezhebi vahiyden alınmış babasının ve dedesinin mezhebidir. O, vahyin dışına bir bilim dahi çıkmaz.

Cafer b. Muhammed'in ve dedelerinin mezhebine tutunmak, doğruya tutunmak, Kitap ve sünnete sımsıkı sarılmak demektir.

Kendisine sunduğum delilleri dinledikten sonra bana tazim gösterdi, makamımın ululuğunu belirtti ve bana teşekkür etti. Ben de kendisine Şia'nın bütün sahabeyi küçük düşürmediğini, aksine Şia'nın her birisine layık olduğu hakkı verdiğini söyledim. Çünkü sahabenin bir bölümü adil, bir bölümü ada-

1- Kuleynî İmamiyye Şiasının en önemli hadis kaynağıdır. O, *el-Usul mine'l-Kafi* adlı eserinin Kitap ve Hadis Rivayeti babının 14. hadisinde şöyle rivayet eder: "Benim sözüm babamın sözüdür; babamın sözü dedemin sözüdür; dedemin sözü, Hüseyin'in sözüdür. Hüseyin'in sözü Hasan'ın sözüdür; Hasan'ın sözü Emîrül-Müminin'in sözüdür; Emîrül-Müminin'in sözü Resulullah'ın sözüdür; Resulullah'ın sözü Allah Azze ve Celle'nin sözüdür."

let sınırının dışında, bir bölümü âlim, bir bölümü ise cahil, bir bölümü seçkin hayırlı iken diğer bir bölümü ise şerirdir. Sakife olayında neler ihdas ettiğini görmüyor musun?

Peygamberlerini vefat etmiş, yatağında üstü örtülü bir hâlde bıraktılar. Hilafeti ele geçirmek için koştular. Herkes hilafete ulaşmak istiyordu. Hilafetin, ilk önce varanın eline geçirip sahip olacağı bir meta gibi olduğunu düşündüler. Hâlbuki İslam davetinin ilk gününden Allah Resulü'nün ölüm döşeğinde olduğu hastalığa kadar onun açıkça dile getirdiği nasları kendi gözleriyle görmüş ve kulaklarıyla da dinlemişlerdir. Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasiyet etmediği varsayımından hareket etsek dahi Resulullah'ın tekfin ve techiziyle uğraşmak hilafet meselesinden daha önemlidir. Onların yapması gereken Resul'ün şanına uygun hareket etmeleri idi. İnsaf sahibi olsalardı işlerini bitirdikten sonra ailesine taziyet verir ve kendileri de üzülürlerdi. Adalet ve vicdan nerede! Güzel ahlak, doğruluk ve sevgi nerede!?

Yüreği dağlayan olaylardan birisi de elli kişilik bir sahabî grubunun Hz. Resulullah'ın ciğerparesi olan Fatimatü'z-Zehra'nın evine hücum etmeleri, içindekilerle birlikte evi yakmak için odun toplamaya kalkışmalarıdır.

Ömer'e, "Evde Fatıma, Hasan ve Hüseyin." denilince o, "Onlar olsa da." dedi.

Bu olayı Ehlişia'nın icmaı bir yana Sünnî tarihçilerden bir çoğu da zikreder.⁽¹⁾ Facir, salih, tarih eserleri telif edenlerin

1- Bu konuda bk: İbn Kuteybe, *el-İmametü ve's-Siyase; er-Riyadü'n-Nazıra; Mesudî, Murucu'z-Zehab; Belazurî, Ensabü'l-Eşraf; Abdülfettah Abdulkamsud, el-İmam Ali; İbn Ebi'l-Hadid, Şerhu Nehci'l-Belağa*. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kızı Hz. Fâtıma hakkındaki bu acı elem verici olayı bu kaynaklarda görebilirsin.

bütünü Hz. Peygamber'in "Fatıma benden bir parçadır. Ona eziyet eden bana eziyet etmiş olur. Onu gazaplandıran beni gazaplandırmış, beni gazaplandıran ise Allah-u Teâla'yı gazaplandırmış olur. Beni gazaplandıran ise burnu üzere cehennem ateşine sürülür." buyruğunu bilir.

Sahabenin adaleti görüşünün tutarlı olmadığına delalet eden olaylar çoktur. Buharî ve Müslim'de Cabir kanalıyla Allah Resulü'nden aktarılan havuz hadisine bak. Bu hadisten Şia'nın görüşünün doğru olduğunu anlarsın. Sünnetten de görüşlerine delalet eden verilere rastlayıp da sahabenin adaleti görüşünü benimsemeyen kimselerin günahı nedir?

Kendi kendilerini ele vermektedirler. Cemel ve Sıffin savaşları Şiîlerin iddialarını ispatlamaktadır. Kur'an-ı Kerim onlardan birçoğunun kötü sözlerini ortaya koymaktadır. Tevbe Suresi delil olarak bize yeter.

Muaviye'nin, Amr b. As'ın, Mervan, Ziyad, İbn Ziyad ve Muğire b. Şube gibilerinin ihdas ettikleri şeyleri görmez misin?

Şiîler bunları zikretmişlerdir. Tarihçiler de bu cinayeti gerçekleştirenlerin isimlerini de belirtmişlerdir. Cinayet, Ömer'in başkanlığında bir grup tarafından gerçekleştirilmişti. Ancak bu şahıs cenk ve cihad sahasının kahramanı değildi. Bu anlamı Mısır'ın şairi Hafız İbrahim şu sözlerle ifade eder:

وقولة لعلی قالها عمر / أكرم باسمها أعظم بملقيها
حرق دارك لا أبقى عليك بها / إن لم تباع و بنت المصطفى فيها
ما كان غير أبي حفص يفوه بها / أمام فارس عدنان وحامياها!!

"Aklına getir Ömer'in Ali'ye söylediği sözleri/ Dinleyeni aziz bil söyleyeni büyük.

Ali'ye dedi ki: Eğer biat etmezsen evini yakarım ve içeride

kalmana izin veremem. / Şu sözleri söylediğinde Muhammed Mustafa'nın kızı da evdeydi.

Bu sözü Ömer'den başkası söyleyemezdi. / O Arap Adnan oğullarının lideri ve koruyucusu idi."

Bunları her iki grubun kaynaklarından derleyerek oluşturduğumuz *Zelamatü'z-Zehra* adlı eserimizde inceledik. Şeyh Antakî'nin *Li-Maza İhtertu Mezhebe's-Şiati Mezhebe Ehli'l-Beyt* adlı eserine de bakabilirsiniz.

Babasının cennetle müjdelenen on kişiden biri olduğunu iddia ettikleri Ömer b. Sa'd!!

İmam Ali'ye biat eden sonra da biatlerini bozan Aişe ile birlikte imamlarıyla savaştan Talha ve Zübeyr. Bunlar savaşlarda mürüvvet sahibi bir insanın gerçekleştiremeyeceği cürümleri ihdas ettiler. Ah keşke bilebilseydim! Peygamber'in (s.a.a) varlığı onlardan bir çoğunun münafıklığını mı gerektirmekte, ancak Refik-i Ala'ya göçüşü ise bütününe adil oluşunu mu gerektiriyor? Ah bunun bir sebebini bilebilseydim?

Bizler peygamberlikle görevlendirildikten sonra kavminin bütününe adil kılan herhangi bir peygamber şimdiye kadar işitmedik. Aksine durum tam tersinedir. Kitab ve sünnet de bunu böyle açıklamıştır. Ey muhterem kardeşim, sen ne düşünüyorsun.

O cevaben "Haklısın. Belirttiğin gerekçeler ikna edicidir. Allah seni hayırla mükâfatlandırsın." dedi.

Ben de devamla şöyle dedim: Şeyh İbrahim Levkanî el-Maliki'nin *el-Cevheretu fi'l-Akaid* adlı eserinde şöyle geçmektedir:

فتابع الصالح ممن سلفا / وجانب البدعة ممن خلفا

"Selefin salih olanına tabi ol.

Halefin bidat olanından uzaklaş."

O dedi ki: "Eserde belirttiğin şekilde geçmektedir." dedi.

Ben dedim ki: "Lütfen bana söyler misiniz, kendisine uymamız vacip olan selef kimlerdir?. Kendilerine muhalefet etmemiz vacip olan halef kimlerdir?"

O: "Selef, Allah Resulü'nün sahabesidir." dedi.

Ben: "Sahabenin kendi aralarında çatıştıklarını ve aralarında bazı şeyler geçtiğini biliyorsun." dedim.

Bir an duraksadıysa da sonra şöyle dedi: "Bunlar, üç kuşaktır."

Ben kendisine: "Sen verdiğin bu cevapla dört mezhebi bitirdin. Çünkü onlar ilk üç kuşağın dışındadırlar." dedim.

Yine duraksadı. Sonra şöyle devam etti: "Bu soruyla nereye varmak istiyorsun?"

Ben: "Konu oldukça açık. Kendilerine ittiba etmemiz vacip olan kimseler, Allah Resulü'nün nassen ümmete yöneticileri olarak atadığı kimselerdir." dedim.

O: "Kimdir onlar?" deyince

Ben: "Ali b. Ebi Talib, oğulları Hasan ve Hüseyin, sonuncuları Mehdi (a.f) olan İmam Hüseyin'in dokuz oğlu." dedim.

O: "Peki ilk üç halife!?" dedi.

Ben: "Onlar hakkında ihtilaf gerçekleşmiştir. Ümmet onlar üzerinde birleşmemiştir. Onların eleştirilen birtakım amelleri vardır." dedim.

O: "Şaşılacak şey doğrusu. Bu görüş, Şia'nın görüşü değil mi?" deyince

Ben: "Öyle de olsa sorun değil. Sahabe arasında ihtilaf gerçekleşmiş midir gerçekleşmemiş midir?" dedim.

O: "Evet." dedi.

Ben şöyle dedim: “Öyleyse bize düşen görev ümmetin üzere rinde ittifak ettiği şeye tutunmak, ihtilafa düştükleri şeyi bir kenara bırakmaktır. Şia, İslam’ın hem büyük bir grubudur hem de sayıca da fazladır. Bilindiği üzere dünyanın çeşitli yerlerinde bulunmaktadırlar. İçlerinde büyük bilginler, kadri yüce fakihler ve faziletli muhaddisler vardır. Onlar ilk üç halifenin halifeliğini kabul etmemektedirler.. Ancak Ehlisünnet, Emîrül-Müminin’in halifeliğini kabul etmektedir. Buna göre genel olarak Müslümanlar nezdinde Emîrül-Müminin’in halifeliği noktasında icma vardır. İlk üç halifenin hilafeti hakkında ise icma gerçekleşmemiştir.

Emîrül-Müminin Ali’den (a.s) sonra halifelik oğlu Hasan’a (a.s), sonra da İmam Hüseyin’e, sonra da dokuz imama geçmiştir. Sonuncuları Kaimleridir (a.f). Bu konuda sizin kaynaklarınızda çokça nas bulunmaktadır.⁽¹⁾

Ehlibeyt’in faziletine, onların diğerlerinden önde olduğuna, en önemlisi de masumiyetlerine ilişkin kanallarınızdan birçok rivayet aktarılmıştır.

O: “Biz masumiyet görüşünü benimsemiyoruz.” dedi.

Ben: “Bunu biliyorum. Ancak bu sözlerimi tasdik eden delil Şia tarafından ortaya konulmuştur. Seni ikna edecek ve memnun kılacak bir kitabı sunacağım.” dedim.

O: “Eğer ben onların masumiyetine inanacak olursam benimle senin arandaki problem de çözüldür.” dedi.

Kendisine söz konusu eseri sundum. Bu eser Şia’nın büyük müçtehitlerin Allame Hillî’nin *el-Elfeyn* adlı kitabıdır. O kitabı

1- Sahih-i Müslim, c. 3, s. 453, hadis no: 5. Müslim, dokuz kanal ile halifelerin 12 tane olduğunu rivayet etmiştir.

eline aldı ve sayfalarını karıştırıp incelemeye başladı. Onun yüce bir âlim olduğunu takdir ederek kabul etti. Bu büyük eseri çok beğendi.

Sonra da bana: “Biliyor musun senin sayende dört mezhep hakkında kalbime şüphe girdi. Ehlibeyt Mezhebi’ne meyletmeye başladım. Ancak senden beni yeterli düzeyde bilgiyle donatacak bazı Şia kaynaklarını istiyorum.” dedi.

Bana veda ederek, ayağa kalktı ve teşekkürlerini sundu. Veda ederken inancında sarsıntılar geçirdiğini hissedebiliyordum.

Birkaç gün sonra bana Ezher-i Şerif’ten onun teşekkür mektubu geldi. Bu mektupta artık Şia Mezhebi’ne geçtiğini ve Şiî olduğunu haber vermekteydi. Ehlibeyt Mezhebi’ninin haklılığını gösteren bir eser kaleme alacağına dair de bana söz verdi.

Bana ulaştığına göre o günden itibaren -Allah ona selamet versin- bu kitapla meşgul oldu. Allah-u Teâla onu ve bütün Müslümanları dine ve mezhebe hizmet etmesi için kuvvetlendirdi. O, duaları işitendir.

Üçüncü Münazara: Şeyh Antakî’nin Halep’teki Büyük Şafiî Bilgini İle Münazarası

Şeyh Antakî şöyle diyor: Şiî olduğumuz şeklindeki bilgi yayıldıktan sonra Halep şehrinin fazilet ve ilim ile nam salmış büyük ulemasından birisi bana geldi. Saygıyla şu soruyu sordu: Neden kendi mezhebini bırakıp da Şia Mezhebi’ne geçtiniz?

Sizi buna iten etmen nedir? Neye dayandınız?

Ali’nin (a.s) Ebu Bekir’den hilafete daha layık olduğuna dair deliliniz nedir?

Onunla birçok münazaralar gerçekleştirdim. Defalarca aramızda tartışmalar çıktı. Sonunda kanaat getirdi.⁽¹⁾

Bu münazaralar cümlesinden birisi de şuydu: O, benden hilafet konusunda Ebu Bekir'in mi yoksa Ali'nin mi daha haklı olduğunu kendisine açıklamamı istedi.

Ben kendisine "Bu konu oldukça açıktır. Hak hilafet Resulullah'ın vefatından hemen sonra sırasıyla İmam Ali'ye, İmam Hasan Müçteba'ya, Kerbela Şehidi İmam Hüseyin'e, İmam Ali b. Hüseyin Zeynelabidin'e, İmam Muhammed b. Ali el-Bakır'a, Cafer b. Muhammed es-Sadık'a, Musa b. Cafer el-Kâzım'a, İmam Ali b. Musa er-Rıza'ya, Muhammed b. Ali el-Cevad'a, Ali b. Muhammed el-Hadî'ye, İmam Hasan b. Ali el-Askerî'ye, Gaip ve beklenen Hüccebnü'l-Hasan el-Mehdî'ye aittir." dedim.

Şia'nın buna dair delili Kitab-ı Kerim ile her iki grubun Resulullah'tan aktardıkları kesin sünnettir. Ehlisünnet'in kaynakları kanıtlar ve sağlam burhanlarla doludur. Şiiler iddialarını kitaplarınızdan ve teliflerinizden ispat etmektedirler. Ancak sizler Şia'nın kaynaklarına müracaat edip içindekilere vakıf olmaktan yüz çeviriyorsunuz. Bu da bir tür taassuptur.

Kitaptan delile gelince ise Allah-u Teâla'nın "**Sizin dostunuz, ancak Allah'tır, Peygamber'idir ve inananlar, namaz kılanlar ve rükû ederken zekât verenlerdir.**"⁽²⁾ buyruğudur. Bu ayet-i kerime şeksiz şüphesiz Şia'nın icmaı ve Ehlisünnet ulemasının kaleme aldıkları tefsir kaynaklarından çoğuna göre

1- Şeyh Antakî'nin Şia olduktan sonra büyük Şafîi bilginlerinden biriyle Halep'te gerçekleştirdiği münazara. Yazar Şeyh'in birçok büyük Şafîi bilgininin Şia'ya geçtiğini, ancak kavminden ve aşiretinden korkarak ismini açıkça vermekten çekindiğini söylemektedir.

2- Maide (5), 55.

Ali (a.s) hakkında nazil olmuştur. Taberî, Razî, İbn Kesir vd. âlimler, bunlar bu ayetin Ali b. Ebu Talib hakkında nazil olduğunu söylerler.

Allah-u Teâla'nın ümmetlere resuller göndermesinin insanların rızasına bağlı olmadığını her akıl sahibi insan bilir. Vasiyet de aynı şekildedir. O da Allah-u Teâla'dandır. Şûra veya ehl-i hall ve akde bırakılmış değildir. Hele seçimle asla olamaz. Çünkü vesayet dinin rükünlerinden bir rükündür. Allah-u Teâla heva ve hevesleri cezbedecek, herkesi kendisine çekecek yapıda olan dinin rükünlerinden birisini ümmete bırakacak değildir.

Dolayısıyla Hz. Peygamber'in vefatından sonra ilâhî emirleri uygulayacak olan şahsın Allah tarafından nassen belirlenmiş olması gerekiyor. Bu şahısların resullerden gelenleri eksiltmemeli veya arttırmamalıdır. Hatadan da masum olmalıdır. Ayet, Şia'nın üzerinde icma ettiği ve Sünnî müfessirlerin bir çoğunun benimsediği gibi şeksiz şüphesiz rükû hâlindeyken zekât veren Ali'nin (a.s) velayeti hakkında açık bir nastır. Bu durumda Ali'nin velayeti yani Allah Resülü'nden sonraki halifeliği bu ayetle sabittir.

Bunun üzerine o da bana Ebu Bekir'in halifeliğini destekleyen bir kanıt ile karşılık vermek istedi ve şöyle dedi: Ebu Bekir hilafete daha layık idi. Çünkü o çokça mal infak etmiş, Resulullah'a takdim etmiştir. Ayrıca Resulullah'ın hanımı onun kızıdır. Hz. Peygamber'in ölüm döşeginde olduğu dönemde de cemaate imamlık görevini o yerine getirmiştir.

Ben de cevaben şöyle dedim: Mallarını infak etmesine gelince ise bu bir iddiadır ve bunu ispat edecek bir delile ihtiyaç vardır. Zaten bizler de onun böyle bir infakta bulunduğu kabul etmiyoruz.

“Bu kocaman serveti nasıl kazandı ve nereden getirdi?” diye de soruyoruz.

“Ona bunu kim emretti?”

Biz hakkımız olan şu soruyu sana soruyoruz: Ebu Bekir’in bu infakı Mekke’de mi yoksa Medine’de miydi?

Eğer bu infakın Mekke’de gerçekleştiğini söyleyecek olursan Hz. Peygamber (s.a.a) ne bir ordu donatmış ne de bir mescit inşa etmiştir. Ahaliden Müslüman olanlara gelince ise onların Habeşistan’a hicret etmelerini emretmişti. Hz. Peygamber (s.a.a) ve Haşimoğulları’nın hiçbirisinin sadaka alması kendilerine caiz değildir. Ayrıca Hz. Peygamber (s.a.a) rivayet ettikleri gibi Hz. Hatice’nin malından dolayı da zengin idi.⁽¹⁾

Eğer Ebu Bekir’in infakının Medine’de gerçekleştiğini söyleyecek olursan Ebu Bekir Medine’ye hicret ettiğinde 600 dirhem dışında başka hiçbir şeye sahip değildi. Ailesine bazı şeyler bıraktı. Taşınabildiklerini getirdi. Ensara konuk oldu. O ve bütün muhacirler ensara muhtaç idiler. Ayrıca Ebu Bekir tüccar da değildi. Aksine o, insanların alış verişi için toplandıkları pazar günlerinde omzuna attığı kumaşları satan bir manifaturacı, bazen öğrencilere bazı şeyler öğreten bir manifaturacı bazen kapıya ve benzer şeylere ihtiyaç duyanların ihtiyacını gideren bir marangozdu. Kızını Allah Resulü (s.a.a) ile evlendirmesine gelince ise bu eylemi onun Müslümanların işlerini üstlenen bir yönetici olmasını gerektirmemektedir.

1- Muhasımın iddia ettiği gibi Ebu Bekir’in infakı eşit olmamakla birlikte bu meşhur hadise denk değildir. Çünkü mübarek risaletin siresinde bunun herhangi bir eseri de yoktur. İmam Ali’nin kılıcına kıyas edilecek olursa, Ali’nin leyletü’l-mebitte Hz. Peygamber’in yatağında yatışı ve canını ortaya koyması fedakârlığın zirvesini oluşturmaktadır. Bunu düşün ve üzerinde insafıca davran.

Cemaatle namaz kıldırması doğru olsa dahi buradan imamet-i kübra'ya veya hilafet-i uzmaya bir kapı çıkmaz. Cemaate namaz kıldırarak, hilafetten ayrı bir olgudur. Sahabe de yolculukta veya ikamet hâlinde kıldıkları namazlarda cemaatle namaz kılar ve aralarından imam çıkartırlardı. Eğer bu olguyu iddianızın ispatı olarak kabul ederseniz cemaate namaz kıldırarak bir kimsenin hilafeti hak ettiği sonucunu da kabul etmeniz gerekir. Eğer böyle bir olgu halifelğe liyakat için yeterli olsaydı kuşkusuz Ebu Bekir'in kendisi Sakife olayında bunu kendisi için iddia ederdi. Ancak o, Sakife olayında böyle bir iddiada bulunmadı. Böyle bir iddia ancak hadisin ticaret metaı olarak kullanıldığı Muaviye döneminde ortaya çıktı. Ayrıca Ebu Bekir'in cemaate imamlık yaptığını bildiren hadis, sadece kızı Aişe'den aktarılmıştır.

Şu hadisi de unutmayalım. Namaz tekbirini işiten Hz. Peygamber "Cemaate kim imamlık yapıyor?" dedi.

Orada bulunanlar: "Ebu Bekir." dediler.

Hz. Resulullah (s.a.a) "*Beni taşıyın.*" buyurdular. Oradakiler onu -babam annem kendisine feda olsun- başı bağı, ateşli ve hastalıklı hâliyle iki adamın (Ali ve Fazl) arasında Mescide getirdiler. Resulullah (s.a.a) Mescide vardı ve Ebu Bekir'i bu görevden azletti. Bizzat kendisi cemaate imamlık yaptı. Ebu Bekir'in namazını tamamlamasına izin vermedi. Eğer Ebu Bekir'in namazı Peygamber'in (s.a.a) izni ve rızası dâhilinde olsaydı Resulullah'ın (s.a.a) kendisi hasta hâliyle çıkıp cemaate imamlık yapmazdı!

Kardeşlerimize şaşırılmamak elde değil. Delil olamayacak bu şeyleri kanıt olarak kullanmaya çalışmakta, Ali (a.s) hakkında inzâr hadisi gibi sayılamayacak kadar birçok delili de unutmaya ve görmezlikten gelmeye çalışıyorlar.

Allah-u Teâla'nın “En yakın akrabalarını uyar.” emriyle Hz. Peygamber en yakın akrabalarını toplamıştı. Akrabaları o gün yaklaşık olarak kırk kişi idiler. Hz. Peygamber (s.a.a) kendilerine sadece tek bir kişinin doyabileceği bir yemek sundu. Davetlilerin bütünü doyuncaya kadar bu yemekten yediler. Yemeklerini yedikten sonra Hz. Peygamber (s.a.a) “Ey Haşimoğulları! Sizden kim bana bu işimde destek olur.” buyurdu.

Hiç kimse ona cevap vermedi.

Ali (a.s): “Ben ey Allah'ın Resulü, sana destekçi olurum.” dedi.

H.z. Peygamber (s.a.a) bu sözünü üç defa tekrarladı. Her bir defasında Ali (a.s) “Ben ey Allah'ın Resulü.” diyerek cevap verdi.

H.z. Peygamber (s.a.a) Ali'nin boynundan tutarak “*Sen benim vasım, benden sonraki halifemsin. Sizler de ona kulak verin ve itaat edin.*” buyurdu.⁽¹⁾

Ravi der ki: Oradakiler gülmeye ve Ebu Talib'e “Sana oğluna kulak vermeni ve ona itaat etmeni emrediyor.” dediler.

Meşhur Gadir hadisi, Sekaleyn hadisi, Menzilet hadisi, Sefine hadisi, Bab-ı Hıttâ hadisi, “Ben ilmin şehriyim; Ali de kapısımdır.” hadisi, Muahat hadisi, Beraet Suresi'nin tebliği hadisi, kapıların kapatılması hadisi, Hayber kapısının sökülmesi hadisi, Amr b. Abdevudd el-Amirî'nin öldürülmesi hadisi, Resulullah'ın kızı Fatımatü'z-Zehra ile evlenmesi hadisi vd. Bu

1- Tarihçi Corci Zeydan *Tarihü't-Temeddüni'l-İslami* (c.1, s. 21) adlı eserinde bu olayı zikr eder. Üstad Muhammed Hasaneyn Heykel de *Hayatu Muhammed* adlı eserinde (1. Basım s. 4) bunu zikrederse de ikinci baskı da aldığı mallar ve dolarlar karşısında bu cümleyi eserinden atar.

kabilden olan hadisleri bir araya getirip derlemeye kalkışsak ortaya koca koca ciltler çıkar.

Hakkında ittifak bulunan bütün bu rivayetler Ali'nin (a.s) halifeliğini ispatlamıyor; ancak hakkında ihtilaf bulunan ve uydurma olan şu rivayetler Ebu Bekir'in risalet makamına geçmesini ispatlıyor!!!?

Şaşılacak şey doğrusu!

Sonra da bana şöyle dedi: Sizler Ebu Bekir'in halifeliğini onaylamıyor musunuz, deyince ben "Mesele bu değil. Bu konuda bizim aramızda herhangi bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Ancak Ebu Bekir'in mi yoksa Emîrül-Müminin'in mi hilafete daha öncelikli ve daha çok hak sahibi olduğu hususunda münazaaya düşmüşüz." dedim.

İşte asıl tartışılması gereken konu budur. Ümmetin başına sıkıntılar getiren bu büyük olaya bakmamız gerekmektedir. Ümmet, Sakife gününde başlangıçta iki hatta dört gruba ayrıldı. Ensar kendi içinde iki gruba ayrıldı. Bir bölümü iş işten geçtikten sonra Ali'yi (a.s) istiyor, diğer grup ise teslim olmuş ve işi Ebu Bekir'e teslim etmişti.

Muhacirler de aynı şekilde ikiye ayrılmıştı. Bir bölümü Ebu Bekir'i, diğer bir bölümü de Ali'yi (a.s) istemekteydiler. Sonra da 73 fırkaya ayrıldılar. Her bir grup kendisinin dışındaki diğer fırkaları hiçbir hayra ve kanıta sahip olmayan gruplar olarak nitelendirmekteydi. Erken dönem İslam ümmetinin arasında şiddetli bir tartışma vardı. Ümmet o uğursuz günden günümüze kadar kan deryasında yüzmektedir. Bu niza bundan sonra da Allah-u Teâlâ'nın fereci getireceği güne kadar da devam edecektir.

Şia Kur'an'dan, sünnetten ve tarihî verilerden oluşan delillerle inançlarını oluşturmaktadırlar. Şia'nın imametlerine tutun-

dukları hilafetin Ali'ye (a.s) ve 11 oğluna ait olduğunu gösteren kitaplarındaki delillerin yanı sıra görüş ayrılığına dştkleri hasımlarının kitaplarında bulunan Şeylerle de kanıt sunmaktadırlar. Bunların dışında Ali'nin (a.s) faziletini gösteren daha birçok delil sundum. O da dinledi, kanaat getirdi ve yanımızdan çıktığında öyle görünüyordu ki artık ittiba ettiği mezhebinden Şüphe içindeydi. Sunduğumuz delillerden dolayı da bizlere teşekkür ederek ayrıldı. Benden Şia'ya ait bazı kitapları istedi. Ben de kendisine bazı kitapları hediye ettim.

Dördüncü Bölüm

- Yuhanna'nın Dört Mezhep Ulemasıyla Diyalogundan Etkilenişim

Yuhanna'nın Dört Mezhep Ulemasıyla Diyaloğundan Etkilenişim

Dostum, bu diyaloğun metnini sana sunuyorum.

Yuhanna Dört Mezhep Ulemasıyla Birlikte

Allame Seyyid Bedrî apışıp kaldığım ve hakikati araştırdığım dönemde bana resimli bir eser takdim etti. Bana bu eseri dik-katlice okumamı söyledi. Bu diyalog dört mezhep ulemasının nasıl ve niçin teşeyyu ettiğini göstermektedir.

Yuhanna diyor ki: Allah Resulü ile birlikte oldukları belirtilen büyük sahabelerin kendi aralarındaki bu ihtilaflarını görünce durum bana ağır geldi ve hüzne boğuldum. Neredeyse dinim hususunda fitneye düşecektim. Müslüman bilginler arasında gördüğüm ihtilaflar hakkında doğruyu görüp tabi olabilmek için İslam'ın merkezi olan Bağdad'a gitmeye karar verdim. Dört mezhep ulemasıyla bir araya gelince kendilerine: "Ben bir zımmîyim. Allah-u Teâla bana hidayeti bağışladı ve Müslüman oldum. Dinin öğretilerini, İslam'ın şer'î ilkelerini ve hadisi sizden aktarabilmem ve dinimde basiretimi arttırabilmem için sizlere geldim." dedim.

Onların en büyüğü -ki Hanefî idi- "Ey Yuhanna! İslam'ın dört mezhebi vardır. Bunlardan dilediğini seç. Sonra da dilediğin hakkında okumalara başla." dedi.

Ben "Ben aralarında çelişkiler ve çatışmalar gördüm. Bildim ki bunlardan sadece bir tanesi haklıdır. Peygamberinizin üzerinde bulunup hak olduğunu bildiğiniz görüşü benim için seçiniz." dedim.

Hanefî bilgin şöyle dedi: "Peygamberimizin üzerinde olduğunu yakinen bilemiyoruz. Bildiğimiz onun yolu İslamî fırkaların dışında olmadığıdır. Dördümüzden her birisinin batıl olma olasılığı olduğu hâlde kendisinin haklı olduğunu söyler. Diğerlerinin hak olması olası olduğu halde batıl olduğunu söyler. Özetle Ebu Hanife'nin mezhebi mezheplerin en münasibi ve insanlar nezdinde en yücesidir. Ayrıca sünnete mutabık ve akla da muvafıktır. Ümmetin çoğunluğu onun mezhebini taklit etmektedir. Dahası ümmetin sultanları da bu mezhebi taklit etmektedir. Ona sınımsız tutunacak olursan kurtulursun."

Yuhanna dedi ki: Şafîilerin imamı ona haykırdı.

Ben İmam Şafîî ile İmam Ebu Hanife arasında tartışmalı konuların olduğunu sanıyorum.

O da diğerine "Sus konuşmayasica. Vallahi, yalan söyledin ve iftira attın. Sen mezhepler arasında nasıl bir ayrıma gidebiliyorsun. Müçtehidler arasında nasıl bir ayırım yapabiliyorsun? Annen yasına otursun. Ebu Hanife'nin sözlerine ve kişisel görüşleriyle kıyas yaptığına nereden vakıf oldun ki!? O, nas mukabilinde içtihat eden, re'y sahibi olarak tanınan, Allah'ın dininde istihsanı güzel görmesiyle ve hatta onunla amel etmesiyle bilinen birisidir. Öyle ki çürük görüşleri onu şunu söyleyecek duruma getirdi:

Bir kişi Hindistin şehirlerinde bulunduğu bir esnadayken Roma'da bulunan bir kadın ile şer'î bir akit yapacak olsa yıllar sonra hanımının yanına varıp da onun hamile olduğunu ve

yanında koşan çocukların olduğunu görse, hanımına “bunlar kimlerdir?” diye soracak olsa, hanımı da kendisine “senin evlatlarıdır.” diyecek olsa koca da bunun üzerine meseleyi Hanefî kadıya götürecektir. Kadı şu hükmü verir: Bu çocuklar senin sulbündendir. Zahiren ve batınen senin sulbuna mülk haktırlar. Sen ondan, o da senden miras alır. Aranızda miras hükümleri uygulanır.

Adam: “Ben ona hiçbir şekilde yaklaşmadığım hâlde böyle bir şey nasıl olabilir?” dese kadı şöyle der: Belki de sen cünüp olmuşsun ya da senden meni akmıştır. Seninmenin bir parça içinde uçmuş da bu kadının tenasül organına düşmüştür.⁽¹⁾ Bu, Kitap ve sünnete uygun mudur ey Hanefî?

Hanefî olan şöyle dedi: Evet. Bu çocuk ona ilhak edilir. Çünkü bu yatak, o kocaya aittir. Çocuk da akit kanalıyla kocaya ilhak olunur. Çocuğun babaya ilhak olmasında cinsel münasebet şart değildir.

Hz. Peygamber (s.a.a) “Çocuk yatağa aittir; zinakâra da taş vardır.” buyurmuşlardır.

Şafiî ise cinsel münasebet olmaksızın çocuğun yatağa ait olmasını reddeder. Şafiî, kanıt ile Hanefî’ye galip gelmiştir.

Şafiî olan şöyle dedi: Ebu Hanife şöyle demiştir: Bir kadın kocasıyla zifafa girse, bu kadına bir adam âşık olur da Hanefî kadıya müracaat ederek onun huzurunda kendisinin bu kadını kocasıyla zifafa girmeden önce nikah akdiyle aldığını söylese, iki fasığa da rüşvet vererek onların kadının huzurunda yalancı şahitlikte bulunmalarını sağlasa kadı, kadının ilk kocasına zahiren ve batınen haram olduğuna hüküm eder. Böylece kadın ikinci adamın hanımı olur. Hem de o kadın

1- el-Fıkh ale’l-Mezahibi’l-Erbaa, c. 4, s. 14-15.

zahiren ve batinen bu ikinci kocanın zevcesi ve onun helali olmuş olur.⁽¹⁾

Ey insanlar, bu, İslam'ın kaidelerini bilen bir kimsenin mezhebi midir?

Hanefî bilgin şöyle dedi: Senin için hiçbir engel yoktur. Bize göre kadı'nın hükmü zahiren ve batinen geçerlidir. Bu da onun sonucudur. Şafiî bilgin onunla tartışmaya başladı. Kadı'nın zahiren ve batinen hükmünün geçerli olmadığını savunmak amacıyla "Allah'ın indirdikleriyle hükmet."⁽²⁾ buyruğunu okudu. Allah-u Teâla'nın bu buyruğu indirmediğini söyledi.

Şafiî bilgin devamla şöyle dedi: Ebu Hanife şöyle demiştir: Evli bir adam hanımından uzaklaşır da artık kendisinden haber alınamaz, bir kişi de haber vermek için gelerek "kocan ölmüştür. İddet bekle." der; kadın da bu haber üzerine iddet beklese, ardından da başka birisiyle evlenecek olsa, bu evliliğin sonucu olarak da ikinci kocasından çocukları olsa, sonra da ikinci kocası da gaip olsa ve artık kendisinden haber alınamazsa, bundan sonra ilk kocanın hayatta olduğu anlaşılrsa ve ilk koca çıkıp gelse; ikinci evlilikten sonra doğan çocukları ilk kocasının neşebine katılır. Bu ilk koca ikinci kocanın çocuklarının varisleri olabildiği gibi çocuklar da ilk kocaya varis olurlar.⁽³⁾

Ey akıl sahipleri dirayet ve zekâ sahibi birisi böyle bir görüşü kabul edebilir mi?

Hanefî bilgin şöyle dedi: Ebu Hanife'nin bu görüşü Hz. Peygamber'in "Çocuk yatağa aittir; zinakâra da taş vardır." buyruğundan alınmadır. Şafiî bilgin Hanefî bilgin'e karşı ço-

1- Şafiî, *el-Ümm*, c. 5, s. 22-5.

2- Maide (5), 49.

3- el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Erbaa, c. 5, s. 119.

cuğun yatağa ait oluş hükmünün zifaf koşuluyla olduğunu söyleyerek kanıtlandırmaya gitmiş ve onu mağlup etmiştir.

Şafî olan şöyle devam etti: İmamın Ebu Hanife şöyle demektedir: Müslüman bir kadını görüp de kadının huzurunda o kadının kocasının kadını boşadığını söyler; buna dair de iki tane şahit getirir; bu şahitler de yalancı şahitlikte bulunacak olurlarsa kadı kadının boşandığına hükmeder. Kadın artık kocasına haram olur. İddiada bulunan kişi, ve aynı şekilde şahitler de o kadını nikahlayabilirler.⁽¹⁾ O, kadının hükmünün zahiren ve batinen geçerli olduğunu sanmıştır.

Şafî bilgin devamla şöyle dedi: Senin imamın şöyle demektedir: Dört kişi bir adamın zina ettiğine şahadet eder; kişi onların doğru şahitlikte bulduklarını söylerse kendisinden hadd düşer. Eğer onların yalancı şahitlik yaptıklarını söylerse ona hadd lazım gelir ve sabit olur.⁽²⁾ Ey akıl sahipleri, ibret alınız.

Şafî bilgin devamla şöyle dedi: Ebu Hanife şöyle der: Bir çocukla livata yapan kimseye hadd cezası yoktur. Bu şahıs tazir edilir.⁽³⁾

Resulullah (s.a.a) *“Livata yapanı da, kendisine yapılanı da öldürün.”* buyurmaktadır.⁽⁴⁾

Ebu Hanife şöyle der: Bir kişi bir buğdayı gasp ederek öğüb

1- Nitekim Tarih-i Bağdad'ın 133. cildinin 370. sayfasında şöyle geçmektedir: Haris b. Umeyr şöyle dedi: Ebu Hanife'nin şöyle dediğini işittim: İki şahit, kadının huzurunda falanca oğlu filancanın hanımını boşadığına şahadette bulunacak olur ve onların bütünü de bu iki şahidin yalancı şahitlikte bulduklarını bilseler dahi kadı karı ile kocayı birbirinden ayırır. Sonra da iki şahitten birisi onunla karşılaşacak olursa o kadınla evlenme hakkı vardır.

2- el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Erbaa, c. 5, s. 129.

3- age, c. 5, s. 141.

4- el-Müstedrek, c. 4, s. 355; Kenzü'l-Ummal, c. 5, s. 340, hadis no: 13129.

tecek olursa ona sahip olur. O buğdayın sahibi öğütülen şeyi talep etmek ister, gasp edene de ücreti ödemek isterse gasp eden kimsenin bu isteğe olumlu yanıt vermesi vacip olmadığı gibi kaçınma hakkı vardır. Eğer buğday sahibi öldürülecek olursa kanı hederdir. Eğer gasp edilen öldürülecek olursa karşılığında buğday sahibi de öldürülür.⁽¹⁾

Ebu Hanife şöyle der: Bir kişi bin dinar çalır, ardından bin dinar daha çalarak bu ikisini birbirine katacak olursa bütünü nün sahibi olmuş olur ve kendisine bedel lazım gelir.

Ebu Hanife şöyle der: Takvalı âlim bir Müslüman kâfir cahil birisini öldürecek olursa Müslüman olan öldürülür. Oysaki Allah-u Teâla **“Allah, kâfirlerin müminlere karşı üstünlüğünü sağlayan hiç bir yol koymaz.”**⁽²⁾ buyurmaktadır.

Ebu Hanife şöyle der: Bir kişi annesini veya kız kardeşini alacak olur da onlarla bilerek ve kasıtlı olarak cinsel münasebete bulunacak olursa kendisine had lazım gelmez.⁽³⁾

Ebu Hanife şöyle der: Bir kişi annesi veya kız kardeşi olduğunu bile bile annesiyle veya kız kardeşiyle nikâhlanacak olur ve zifafa girerse, kendisine had cezası uygulanmaz. Çünkü akit şüphelidir.⁽⁴⁾

Yine o şöyle der: Bir cünüp nebizen oluşan bir havuzun yanı başında uyusa, uykusunda dönerken havuza düşecek olsa cünüplüğü kalkar ve temiz olur.

Ebu Hanife der ki: Ne abdestte⁽⁵⁾ ne de gusülde⁽⁶⁾ niyet va-

1- el-Fetava'l-Hayriye, c. 2, s. 150.

2- Nisa (4), 141.

3- el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Erbaa, c. 5, s. 123.

4- age, c. 5, s. 124.

5- age, c. 5, s. 63.

6- age, c. 5, s. 117.

ciptir. Oysaki sahih hadiste “Ameller ancak niyetlere göredir.”⁽¹⁾ şeklinde geçer.

Ebu Hanife şöyle der: Fatiha’da besmele vacip değildir⁽²⁾ diyerek besmeleyi Fatiha’dan çıkartır. Hâlbuki Kur’an’ın bir araya getirilmesinden sonra halifeler besmeleyi mushafalara yazmışlardır.

Ebu Hanife şöyle der: Ölü köpeğin derisi soyulur ve dabaklanırsa temiz olur. İçinde su içilebildiği gibi namazda da giyilebilir.⁽³⁾ Halbuki bu söz ayn-ı necis olan bir şeyden yararlanmanın da haramlığına muhaliftir.

Şafîi olan devamla şöyle dedi: Ey Hanefî! Senin mezhebine göre namaz kılmak isteyen bir Müslüman nebizle abdest alabilir. Abdeste ayaklarını yıkama ile başlayıp ellerini yıkamayla sonlandırabilir.⁽⁴⁾ Dabaklanmış ölü köpek derisi giyebilir.⁽⁵⁾ Kuru pisliğe secde edebilir. Hindçe tekbir alabilir. Fatiha’yı İbranice okuyabilir.⁽⁶⁾ Fatiha’dan sonra “Mudhammetani=Bu cennetler koyu yeşildirler.”⁽⁷⁾ ayetini başka bir dilden okuyabilir, sonra rükua gidip, başını kaldırmaksızın secdeye varabilir, iki secdeyi kılıcın keskinliği gibi birbirinden ayırabilir ve selamdan önce kasıtlı olarak yellenebilir. Bütün bu fiilleri içinde barındıran bir namaz sahihtir. Eğer unutarak yellenecek olursa namazı batıl olur.⁽⁸⁾

1- Müsned-i Ahmed, c. 1, s. 25; Hilyetü'l-Evliya, c. 6, s. 342; Beyhakî, *es-Sünenü'l-Kübra*, c. 1, s. 41.

2- el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Erbaa, c. 1, s. 142.

3- age, c. 1, s. 26.

4- age, c. 1, s. 68; el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Hamse, c. 1, s. 37.

5- el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Erbaa, c. 1, s. 26

6- age c. 1, s. 230.

7- Buradaki incelik yabancı bir dilden okunmasının yanı sıra tek bir kelime olmasından kaynaklanmaktadır. çev

8- age, c. 1, s. 307.

Sonra şöyle dedi: Evet bu namaz size göre caizdir. Ey akıl sahipleri, ibret alınınız. Bu tür bir ibadet caiz midir? Yahut da Hz. Peygamber'in (s.a.a) böyle bir ibadeti caiz kıldığını söylemek Allah ve Resul'üne bir iftira değil midir?

Hanefî bilgin kızarmış, öfkeyle dolup taşmıştı.

Cevaben şöyle dedi: Ey Şafiî! Allah-u Teâla ağzını dağıtsın! Sen kimsin Ebu Hanife kim! Senin mezhebin nerede, onun mezhebi nerede! Senin mezhebin Mecusîliğe daha çok layıktır. Çünkü senin mezhebine göre erkeğin zinadan olan kızını ve kız kardeşini nikâhlanması caizdir. Zinadan olan iki kız kardeşi aynı anda bir arada barındırmak caizdir. Zinadan olan annesiyle evlenmesi caizdir. Aynı şekilde zinadan olan halası ve teyzesiyle evlenmesi de caizdir.⁽¹⁾

Allah-u Teâla **“Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz... kızlarınız size haram kılındı.”**⁽²⁾ buyurmaktadır. Bunlar hakiki sıfatlar olup şariatlerle ve dinlerle değişmezler. Ey Şafiî, ey ahmak! Mirastan engellemenin onları bu hakikî sıfatlardan çıkardığını zannetme. Bundan dolayıdır ki ekle kişiye nispet edilir ve “Zinadan olma kızı ve kız kardeşi” denilir. Bu ek, mecaz oluşunu gerektirmemektedir. Nitekim “Nesepten kız kardeşi” deriz. Bu ek, mecaz anlamına gelmez, tafsil ve ayırtılandırma amaçlıdır. Ayette söz konusu edilen haram kılış, lafızların ifade ettiği mecazı da hakikî anlamı da kapsar. Nine icmaen anne kavramının kapsamına girmektedir. Kızın kızı (torun) da böyledir. Bu ikisinin ayetle haram kılındığı hususunda herhangi bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Ey akıl sahipleri ibret alınınız. “Bu Mecusilik değil de nedir? Ey Haricî!”

1- age, c. 5, s. 134.

2- Nisa (4), 23.

Ey Şafî! İmamın insanların satranç oynamasını mubah görmektedir.⁽¹⁾ Hâlbuki Hz. Peygamber (s.a.a) “*Satranççı ancak puta tapanlar severler.*” buyurmaktadır.

Ey Şafî! İmamın insanlara raksı, defi ve kamışı mubah kılmaktadır.⁽²⁾ Allah mezhebini rüsvay kılsın. Senin mezhebinde kişi annesiyle, kız kardeşiyle nikâhlanabilir, satranç oynayıp raks edebilir, def çalabilir. Bu Allah ve Resul’üne iftira atmak değil de nedir? Kalbi kör olanlardan ve hakka karşı gözünü kapayandan başkası bu mezhebi kabul edip ona göre yaşayabilir mi!

Yuhanna dedi ki: Aralarındaki tartışma uzayıp gitti. Hanbelî Şafî’yi, Malikî olan da Hanefî’yi korumaya çalışıyordu. Malikî ile Hanbelî arasında da böyle tartışmalar çıktı. Aralarında çıkan tartışmanın bir bölümünde Hanbelî olan şöyle dedi: Malik dinde öyle bir bidat çıkarmıştır ki Allah-u Teâla bu bidatten dolayı ümmetleri helak etmiştir. O, gençlerle ve kölelerle livata yapmayı mubah görmektedir. Resulullah (s.a.a) sahih bir hadiste şöyle buyurmuşlardır: “*Bir gençle livata yapmanı da kendisine yapılanı da öldürünüz.*”⁽³⁾

1- Şafî, *el-Ümm*, c. 6, s. 208; el-Fıkhu'l-İslami ve Edilletuhu, c. 5, s. 566.

2- el-Fıkhu'l-İslami ve Edilletuhu, c. 7, s. 27.

3- el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Erbaa, c. 5, s. 140.

Allame Zamaşerî *Tefsirü'l-Keşşaf* adlı eserinde (c. 3, s. 301) şöyle demektedir:

“*Benden mezhebimi sorsalar salim kalmam için gizlerim.*”

Hanefî’yim dersen, talayı yani haram şarabı helal biliyorsun diyecekler.

Malikî’yim dersen, köpek etini helal ediyorsun diyecekler.

Şafî’yim dersen, kızıyla evlenmeyi helal sayıyorsun diyecekler.

Hambeli’yim dersen, hulûl-i mezhep ve Mücessimesin diyecekler.

Hadis ehliyim dersen, geçidir, bir şey anlamıyor diyecekler.

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Ben, Malikî'nin şu görüşünü biliyorum. Birisinden bir köle satın alıp da köle ile cinsel münasebette bulunmanın mümkün olmadığını görerek Malikî bir kadıya durumu taşıyacak olursa kadı bu durumun köle için bir kusur olduğunu ve köleyi geri çevirmenin caiz olduğuna hükmedebilir. Ey Malikî! Böyle bir mezhebin olduğu için Allah-u Teâla'dan utanmıyor musun? Kalkmışsın "Benim mezhebim senin mezhebinden daha hayırlıdır." diyorsun.

Senin mezhep imamın köpeklerin etini helal kılıyor. Allah-u Teâla mezhebini ve inancını rüsvay kılsın.

Malikî ona dönerek şöyle haykırdı: Ey Mücessime, ey Hululî, ey fasık sus! Senin mezhebin kınanmaya ve nefret edilmeye daha layıktır. Çünkü İmamın Ahmed b. Hanbel'e göre Allah-u Teâla cisimdir ve arşta oturmaktadır. Ona göre Allah-u Teâla her cuma gecesi dünya semasına mescitlerin satırlarına bıyiksız, kıvrıkcık saçlı, bağları ıslak, inciden yapılmış ayakkabılara sahip ve zaibelere sahip bir merkebin üzerinde genç birisi şeklinde iner.⁽¹⁾

Yuhanna şöyle dedi: Hanbelî, Maliki, Şafiî ve Hanefî bilginler arasında tartışmalar çıktı. Seslerini yükselttiler, birbirlerinin kusurlarını ve ayıplarını ortaya koydular. İş öyle bir hâl aldı

Bu zamanın halkına şaşırıyorum, kimse dillerinden kurtulamıyor.

Zaman beni geri itip bir grup anlamaz cahilleri iş başına getirmiştir.

Cahiller iş başına gelince, mum gibi yanmama yakın ettim.

Ehlisünnet'in büyük bilginlerinden biri olan Zamaşerî'nin kendisini dört mezhepten birisine nispet etmekten utandığını görmekteyiz. 1- el-İmamu's-Sadık ve'l-Mezahibu'l-Erbaa, c. 2, s. 509. Allah-u Teala'nın dünya semasına indiğini (Allah-u Teala bundan münezzektir) rivayet edenler arasında Buharî (*Fi't-Teheccüdi bi'l-Leyl*), İmam Ahmed (*el-Müsned*, c. 1, s. 120 ve 446) ve İmam Tirmizî (c. 1, s. 142) de vardır.

ki orada bulunup da onların söyledikleri sözleri işiten herkes bu duruma üzülererek onları kınadılar.

Ben de kendilerine: “Ağır olun. Vallahi ben sizin itikadınızdan tiksiniyorum. Eğer İslam bu ise bu dine ağıt yakmak gerekir. Ancak sizin için kendisinden başka ilah olmayan Allah’a kasem ederim ki bu konuyu lütfen kapatınız. Çünkü bu davranışlarınızı gören avam halk sizden tiksinti duymaya başladılar.” dedim.

Yuhanna devamında şöyle dedi: Bilginler meclisten kalktılar ve dağıldılar. Bir hafta boyunca sesleri sedaları çıkmadı. Evlerinden de dışarı çıkamadılar. Evlerinden dışarı çıktıklarında ise insanların kınamalarıyla karşılaştılar. Günler sonra barışıp anlaştılar. Mustansırıyye’de toplandılar. Sabahleyin onlarla oturdum. Onlarla karşılıklı görüşüp anlaştım. Aralarında geçen şeylerle ilgili olarak kendilerine şunu söyledim: Mezhebi hakkında münazara etmek için Rafızî ulemasından birisini istiyorum. Onunla da konuşabilmek ve araştırma yapabilmek için içlerinden birisini bize getirebilir misiniz?

Bilginler şöyle dediler: Ey Yuhanna! Rafızîler az bir gruptur. Sayıca az ve muhaliflerinin de çok oluşlarından ötürü Müslümanlar arasında kendilerini ortaya koyamazlar. Nerede kaldı ki bize karşı mezheplerine dair bir kanıt sunsunlar. Onlar grupların en rezili ve sayıca da en az olanıdır. Muhalifleri ise kendilerinden daha çoktur.

Bu sözler karşısında Yuhanna şöyle dedi: Bu onlar için bir övgüdür. Zira Allah-u Teâla şu buyruklarıyla az olanları övüp çok olanları yermektedir:

“Şükredin. Kullarımdan şükreden azdır!”⁽¹⁾

1- Sebe (34), 13.

“Zaten onunla beraber pek azı iman etmişti.”⁽¹⁾

“Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyacak olursan, seni Allah’ın yolundan saptırırlar.”⁽²⁾

“Onların çocuklarını şükredenlerden bulmayacaksın, dedi.”⁽³⁾

“Lâkin insanların çoğu şükretmez.”⁽⁴⁾

“Fakat onların çoğu bilmezler.”⁽⁵⁾

“Fakat insanların çoğu inanmazlar.”⁽⁶⁾

Bunun dışında daha nice ayetler vardır.

Ulema, “Ey Yuhanna! Onların durumu anlatılacak gibi değildir. Çünkü biz onlardan birisini tanıyacak olursak hiç beklemez hemen öldürürüz. Bize göre onlar kâfirdirler. Kanlarını dökmek bizim için helaldir. Bilginlerimizin içinde onların mallarının ve hanımlarının helal olduğuna dair fetva verenler vardır.” dediler.

Yuhanna “Allah-u Ekber! Ne korkunç bir şey! Bunu hak edecek ne yapmışlar ki. Kelime-i şهادeti mi inkâr etmektedirler?” dedi.

Ulema: “Hayır.” dedi.

Yuhanna: “Müslümanların kiblesine mi yönelmiyorlar?”

Ulema: “Hayır.” dedi.

1- Hud (11), 40.

2- En’am (6), 116.

3- A’raf (7), 17.

4- Bakara (2), 243.

5- En’am (6), 116.

6- Ra’d (13), 1.

Yuhanna: “Namaz, oruç, hac, zekât veya cihadı mı inkâr ediyorlar?”

Ulema: “hayır. Aksine namaz kılıyor, oruç tutuyor, zekât veriyor, hacca gidip cihad ediyorlar.” dediler.

Yuhanna: “Haşır, neşir, sırat, mizan ve şefaati mi inkâr ediyorlar?” deyince Ulema: “Hayır. Bunu en güzel şekilde kabul etmektedirler.” dedi.

Yuhanna: “Zinayı, livatayı, içki içmeyi, faizi, zurna çalmayı ve oyun çeşitlerini mi mubah görüyorlar? deyince ulema “Hayır bunlardan kaçındıkları gibi haram olarak da görmektedirler.” dediler.

Yuhanna şöyle dedi: Şaşılacak şey doğrusu! Kelime-i şehadeti getiren, kibleye yönelen, ramazan ayının orucunu tutan, hacca giden, haşır, neşir ve hesabın detaylarını kabul eden bir topluluğun mallarını, kanlarını ve haramlarını nasıl mubah görürsünüz? Hâlbuki Peygamberiniz “Ben, ‘La ilahe illallah, Muhammedun Resulullah.’ deyinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum. Eğer kelime-i şehadeti getirecek olurlarsa benden kanlarını, mallarını ve kadınlarını korumuş olurlar. Ancak bir hak karşılığı söz konusu olursa o başka [örneğin bir cana karşılık olma durumu]. Bunun hesabı ise Allah’a aittir.” buyurmaktadır.⁽¹⁾

Ulema: “Ey Yuhanna! Onlar dinde çeşitli bidatler çıkardılar. Bunlardan bazıları şunlardır: Onlar Ali’nin Allah Resulü’nden sonra insanların en faziletlisi olduğunu iddia etmekte ve onu üç halifeden üstün tutmaktadırlar. İlk Müslümanlar, halifelerin en faziletlisinin Teym’in büyüğü olduğu hakkında icma etmişlerdir.” dediler.

Yuhanna: “Bir kişi Ali Ebu Bekir’den daha hayırlı ve daha fa-

1- Sahih-i Müslim, c. 1 s. 51-53.

ziletlidir diyecek olursa siz onu tekfir mi edersiniz?" dedi.

Ulema: "Evet. Çünkü icmaa muhalefet etmiş olur." dediler.

Yuhanna: "Muhaddislerinizden Hafız Ebu Bekir Ahmed b. Musa b. Mürdeveyh hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu.

Ulema: "O sika bir kişidir; rivayetleri makbuldür..." dediler.

Yuhanna şöyle dedi: İşte şu *el-Menakıb* adlı eser onun telifidir. O bu eserinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) "*Ali beşerin en hayırlı-sıdır. Bunu kabul etmekten kaçınan hakikati inkâr etmiş olur.*" bu-yurduğunu rivayet etmektedir.

O yine bu eserinde şu hadisi de rivayet etmektedir: Huzey-fe'nin kendisine sorduğu soruya Ali (a.s) şöyle cevap vermiştir:

"Ben Peygamber'den sonra bu ümmetin en hayırlısıyım. Bu konuda ancak münafık bir kişi kuşku duyabilir."

Yine o, kitabında Selman kanalıyla Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir:

"Ali b. Ebu Talib, benden sonra geride bıraktıklarımın en hayırlısıdır."

Yine o, kitabında Enes b. Malik'ten şöyle rivayet etmektedir: Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular:

"Kardeşim, vezirim ve benden sonra geriye bıraktıklarımın en hayırlısı Ali b. Ebu Talib'tir."

İmamımız Ahmed b. Hanbel *Müsned'*inde Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Fatıma'ya (a.s) "*Seni ümmetimin ilk Müslümanı, en çok ilme ve en büyük hilme sahip olanıyla evlendirmeme razı olmaz mısın?*" buyurduğunu rivayet etmektedir.⁽¹⁾

1- Müsned-i Ahmed, c. 5, s. 25; Taberanî *el-Mucemu'l-Kebir*, c. 20, s. 229-

Yine *Müsned-i Ahmed b. Hanbel'*de geçen Tair hadisinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) "*Allah'ım, insanların sana en sevimli olanını bana gönder.*"⁽¹⁾ buyurduğu, bunun üzerine Ali b. Ebu Talib'in geldiği rivayet edilmektedir. Bu hadisi bilginlerinizden Neseî ve Tirmizî Sahihlerinde zikretmişlerdir.⁽²⁾

Bilginlerinizden Hatib Harezmi *el-Menakıb* adlı eserinde Muaz b. Cebel'den şöyle rivayet etmektedir: Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuşlardır:

"Ey Ali! Sana nübüvvetle üstün gelirim ve benden sonra da peygamberlik yoktur. Sen de yedi şeyle insanlardan üstünsün. Kureys'ten hiçbir kimse seninle boy ölçüşemez: Sen Allah-u Teâlâ'ya iman edenlerin ilkin. Sen Allah-u Teâlâ'nın emrini ve ahdini en eksiksiz bir şekilde yerine getirensin. Eşitlik üzere taksimi en çok yerine getirensin. Tebaayı en adil bir şekilde gözetensin. Hüküm vermede en basiretli bir şekilde hareket edensin. Kıyamet gününde Allah Azze ve Celle katında meziyet bakımından insanların en yüce olanısın."

Bilginlerinizden *el-Kıfaye* adlı eserin sahibi şöyle der: Bu, âli isnada sahip hasen bir hadistir. Bu hadisi, Hafız Ebu Nuaym *Hilyetü'l-Evliya* adlı eserinde rivayet etmiştir.⁽³⁾

230, hadis no: 538; *Mecmaü'z-Zevaid*, c. 9, s. 102; *Kenzü'l-Ummal*, c. 11, s. 605, hadis no: 32924.

1- Taberanî, *el-Mucemu'l-Kebir*, c. 1, s. 226, hadis no: 730; *Tarih-i Bağdad*, c. 9, s. 369; *Kenzü'l-Ummal*, c. 13, s. 167, hadis no: 3650. Bu hadis için bağımsız bazı eserler telif edilmiştir. Örneğin Hakim Nişaburî'nin (h. 405) *Kıssatü Tayr* gibi. Bu hadisin bazı kaynakları yukarıda geçmişti. Oraya müracaat ediniz.

2- *Sahih-i Tirmizî*, c. 5 s. 595, hadis no: 3721; *Mecmaü'z-Zevaid*, c. 9, s. 126; *el-Müstedrek*, c. 3, s. 130-131; Hatib Tebrizî, *Mişkatü'l-Mesabih*, c. 3, s. 1721, 6085; Neseî, *Hasaisu Emîri'l-Müminin*, s. 34, hadis no: 12.

3- *Kıfaytü't-Talib*, s. 270; *Hilyetü'l-Evliya*, c. 1, s. 65-66.

Yuhanna şöyle dedi: “Bu sahih hadislerin ravileri Müslüman imamlarınızdır. Bu rivayetler Hz. Ali’nin insanların en faziletlisi ve en hayırlısı olduğunu açıkça dile getiriyorsa Rafızîlerin günahları nedir? Ortada günah varsa bu günah âlimlerinize ve hak olmayan şeyleri rivayet edenlere, Allah’a ve Resul’üne iftira edenlere aittir.”

Ulema: “Ey Yuhanna! Bilginler hak olmayan şeyleri rivayet etmedikleri gibi iftira da atmazlar. Ancak bu hadislerin tevil-leri vardır. Bu hadislerin karşısında başka hadisler de bulunmaktadır. “

Yuhanna şöyle dedi: “Bu hadislerin tahsis edilmeye uygun bir yapıda olduğunu gösteren ne tür teviller vardır ki! Bu hadisler Hz. Ali’nin Ebu Bekir’den daha hayırlı olduğu hususunda açık birer nastır. Ancak Ebu Bekir’i beşeriyet sınırının dışına çıkartırsanız o zaman kurtulabilirsiniz.”

Yuhanna devamında şöyle dedi: “Bu hadislerin buna delalet etmediğini kabul edelim. Bana söyler misiniz acaba! Ebu Bekir ve Hz. Ali’den hangisi daha çok cihad etmiştir?”

Onlar: “Ali.” dediler.

Yuhanna şöyle dedi: “Allah-u Teâla şöyle buyurmaktadır: **Allah, malları ve canları ile cihad edenleri, derece bakımından oturanlardan üstün kıldı.**”⁽¹⁾

Ulema: “Ebu Bekir de mücahittir. Bundan dolayı Ali’nin (a.s) Ebu Bekir’den üstün olması gibi bir sonuca varmak zorunlu değildir.” dediler.

Yuhanna: “Az cihad etme çok cihad etmeye kıyas edilirse az cihad etmenin oturma gibi değerlendirildiği görülür. Var-

1- Nisa (4), 95.

sayalım ki durum dediğiniz gibidir. En faziletli ifadenizden neyi murat etmektesiniz?" diye sordu.

Ulema: "En faziletli olmak: Asalet, ilim, züht, şecaat, cömertlik ve kerem gibi kemalleri, yaratımsal ve kazanımsal faziletleri kendisinde toplamaktır." dediler.

Yuhanna "Bu faziletlerin bütünü Ali'de (a.s) diğerlerinden daha beliğ bir şekilde mevcuttur." dedi.

Devamında şöyle dedi: "Asalet şerefine gelince ise o Hz. Peygamber'in amcası oğlu, kızının kocası, iki torununun babasıdır."

İlme gelince ise Hz. Peygamber (s.a.a) "*Ben ilmin şehriyim Ali (a.s) de kapısı.*"⁽¹⁾ buyurmuştur.

Mantıkî açıdan meseleye bakacak olursak kapıdan şehre girmeyen kimsenin şehrin hiçbir şeyinden faydalanamayacağı açıktır. Hz. Peygamber'den (s.a.a) yararlanabilmenin yegâne kanalı, Aliden geçmektedir ki bu da yüce bir mertebedir. Resulullah (s.a.a) "*En iyi hüküm vereriniz, Alidir.*" buyurmaktadır.⁽²⁾ Bütün meseleler ona dayandırılmakta, bütün İslamî gruplar kendilerini ona vardırmaya çalışmakta, her grup onu kendindenmiş gibi göstermeye çalışmaktadırlar. O, faziletlerin reisi, kaynağı ve öncüsüdür. Paklığın tecelli edişidir. Erdemlerde parıldayan her kim varsa bu erdemleri ondan

1- bk. İbn Cerir Taberî, *Müsnedu Aliyyin min Tehzibi'l-Asar*, s. 105 hadis no: 173; el-Müstedrek, c. 3, s. 126; Mecmau'z-Zevaid, c. 9, s. 114; el-Mucemü'l-Kebir, c. 11, s. 65-66, hadis no: 11061; Tarih-i Bağdad, c. 4, s. 348; Kenzü'l-Ummal, c. 11, s. 614, hadis no: 32977 ve 32078; Zehairu'l-Ukba s. 83. Bu hadis için bağımsız telifler de vardır. Örneğin Fethü'l-Melik Ali bu hadisin sıhhati için bir eser telif etmiştir.

2- Tabakat-ı İbn Sa'd, c. 2, s. 135; Zehairu'l-Ukba s. 83; Menakıb-ı Harezmi, s. 81, hadis no: 66; Müsned-i Ahmed, c. 5, s. 113.

almıştır. Onun izini takip etmiştir. Onu kendisine önder edinmiştir. Sizler de biliyorsunuz ki ilimlerin en şerefli, ilm-i ilahîdir. Bu ilmi ilahî, onun kalamından iktibas edilmiş, onş dan nakledilmiş ve onunla başlamıştır.

Mutezile nazar ehlidir. Bu ilmi, insanlar onlardan öğrenmiş ve onların öğrencileridirler. Mutezile'nin lideri Vasıl b. Ata, Ebu Haşim Abdullah b. Muhammed b. Hanefiyye'nin öğrencisidir.⁽¹⁾ Ebu Haşim Abdullah, babası Muhammed Hanefiyye'nin öğrencisidir. O da babası Ali b. Ebu Talib'in öğrencisidir.

Eşarilere gelince ise kendilerini Ebu Ali Cübbâî'nin öğrencisi Ebu'l-Hasan'a nispet ederler. Ebu Ali Cübbâî ise Vasıl b. Ata'nın öğrencisidir.⁽²⁾

İmamiyye ve Zeydiyye'nin İmam Ali'ye nispetleri açıktır.

Fıkıh ilmine gelince o, fıkıh ilminin aslı ve esasıdır. Bütün Müslüman fakihler kendilerini ona nispet ederler.

Malik'e gelince, fıkıh Rabiatü'r-Re'y'den almıştır. O da fıkıh İkt rime'den, o da Abdullah'tan, o da İmam Ali'den (a.s) almıştır.

Ebu Hanife'ye gelince, o fıkıh İmam Sadık'tan almıştır.

Şafî, Malik'in öğrencisidir. Hanbelî de Şafî'nin öğrencisidir.⁽³⁾

Şîi fıkıh bilginlerine gelince ise onların mercilerinin İmam olduğu açıktır. İbn Abbas ve diğerleri gibi sahabenin fakihlerine gelince bunların da İmam Ali'ye dayanmaları açıktır. Ömer'in "Ali mescitte iken sizden kimse fetva vermeye kal-

1- Bu şahıs Abdullah b. Muhammed b. Hanefiyye'dir. Lakabı Ekber, künyesi ise Ebu Haşim'dir. Keysaniyye grubunun lideridir. Hicretin 98. veya 99. yılında ölmüştür. Tenkihu'l-Mekal, c. 2, s. 212.

2- Şerhu Nehci'l-Belağ, c. 1, s. 17.

3- age, c. 1, s. 17-18.

kışmasın.", "Ebu'l-Hasan'ın bulunmadığı güç bir meseleyle Allah beni karşı karşıya bırakmasın..."⁽¹⁾ ve "Ali olmasaydı Ömer helak olurdu."⁽²⁾ sözleri sizlere yeter.

Tirmizî (es-Sahih) ve Beğavî, Ebu Bekir'den şöyle rivayet eder: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular:

"İlmi hususunda Âdem'e; anlayışı hususunda Nuh'a, yumuşak huyluluğu bakımından İbrahim'e, zahitliği hususunda Zekeriya oğlu Yahya'ya, kuvvetli olma bakımından Musa'ya bakmak isteyen kimse Ali b. Ebu Talib'e baksın."⁽³⁾

Beyhaki, kendi isnadıyla Resulullah'tan şöyle rivayet eder:

"İlmi hususunda Âdem'e; takvası hususunda Nuh'a, yumuşak huyluluğu bakımından İbrahim'e, heybeti hususunda Musa'ya, ibadeti hususunda İsa'ya, bakmak isteyen kimse Ali b. Ebu Talib'e baksın."⁽⁴⁾

Beyhaki yine şöyle der:

"O altı aylık hamile iken çocuk dünyaya getiren kadın hakkında fetva veren,⁽⁵⁾ dirhemleri somun sahipleri ara-

1- Menakıb-ı Harezmî, s. 96-7 hadis no: 97-98; Feraiidü's-Sımtayn, c. 1, s. 344-345, hadis no: 266-7.

2- Feyzü'l-Kadir, c. 4, s. 357; Fezailü'l-Hamseti mine's-Sıhahî's-Sitte, c. 2, s. 309; Abdurrahman Şerkavî, c. 1 s. 100-1; İbn Şehraşub, *Menakıb*, c. 2, s. 361.

3- el-Bidayetu ve'n-Nihaye, c. 7 s. 356; Kifayetü't-Talib, s. 121.

4- el-Muvatta, c. 2, s. 842, hadis no: 2; el-Müstedrek, c. 4, s. 375; Fezailü'l-Hamse, c. 2, s. 310.

5- el-İstiab, c. 3, s. 1103; İbn Ebi'l-Hadid, *Şerhu Nehci'l-Belağa*, c. 1 s. 19; Kurtubî, *el-Cami li-Ahkami'l-Kur'an*, c. 16, s. 390. O, olayı şöyle aktarmaktadır: Osman'a altı aylık evli olup çocuk dünyaya getirilen bir hanım getirildi. Ona had vurulması için hüküm vermek istemiş, fakat Ali, ona had vurman gerekmez, demiş. Çünkü yüce Allah: "**Onun taşınması ve süttten kesilmesi de otuz aydır.**" diye buyurmuştur.

sında taksim eden,⁽¹⁾ evladın ikiye ayrılmasını emreden,⁽²⁾ kölenin boynunun vurulması emrini veren, iki baş sahibi hakkında hüküm veren,⁽³⁾ bağilerin hükümlerini açıklayan⁽⁴⁾ ve zina eden kadın hakkında fetva verendir.”⁽⁵⁾

Tefsir ilmi de ilimlerden birisidir. İnsanlar İbn Abbas'ın durumunu bilmektedirler. O, İmam Ali'nin öğrencisi idi. Kendisine “Senin ilmin amcan oğlunun (İmam Ali'nin) ilmine göre ne mesabededir?” diye sorulunca İbn Abbas şöyle cevap vermişti: “Uçsuz bucaksız bir deryanın içindeki bir yağmur katresi gibi.” dedi.⁽⁶⁾

1- el-İstiab, c. 3, s. 1105-6; Fezailu'l-Hamseti mine's-Sihahi's-Sitte, c. 2, s. 302; Zehairu'l-Ukba, s. 84; es-Savaiku'l-Muhrika, s. 77.

2- Menakıb-ı İbn Şehraşub, c. 2, s. 367; el-Fusulu'l-Mie, c. 5, s. 366, hadis no: 15; Kenzü'l-Ummal, c. 3, s. 379; Biharü'l-Envar, c. 40, s. 252; el-Gadir, c. 6, s. 174.

3- Kenzü'l-Ummal, c. 3, s. 379; Biharü'l-Envar, c. 40, s. 257.

4- Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 9, s. 321; Kitabu'l-Ümm, c. 4, s. 233, Babu'l-Hilafeti fi-Kitali Ehli'l-Bağy. Şafii şöyle der: Bağilerin hükmünü Ali'den öğrendik.

5- Ömer b. Hattab'ın yanına hamile bir kadını getirdiler. Kadın zina ettiğini itiraf etti. Ömer de bunun üzerine recmedilmesini emretti. Ali o kadınla karşılaşınca “Bunun suçu nedir?” diye sordu. Oradakiler “Ömer recmedilmesini emretti.” dediler. Ömer kadını geri döndürerek Ömer'e şöyle dedi: “Senin ancak kadın üzerinde bir otoriten var. Rahminde olan çocuk hakkındaki otoriten nereden geliyor ki?”

O, “Bu olay olmuştur.” deyince İmam Ali (a.s.) Resulullah'ın (s.a.a) “Kayıttan ya da hapisten ya da tehdit edildikten sonra itiraf eden kimsenin herhangi ikrarının hiçbir geçerli gerekçesi yoktur. Onu serbest bırak.”

er-Riyadü'n-Nazıra, c. 3, s. 163; Zehairu'l-Ukba, s. 81; Metalibu's-Seul, s. 13; Menakıb-ı Harezmi, s. 48; Fahreddin Razî, *el-Erbain*, s. 466; el-Gadir, c. 6, s. 110.

6- Nehcü'l-Hak ve Keşfü's-Sıdk, s. 238; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 19.

İlim dallarından birisi de tarikat ve hakikat ilmi, bir diğer adla tasavvuf ilmidir. Sizler de biliyorsunuz ki bütün İslam dünyasında bu ilmin ileri gelenleri kendilerini İmam Ali'ye nispet ederler. Bütün tarikatlar kendilerini ona dayandırırılar. Şiblî, Hanbelî, Seriyü's-Sakatî, Bayezid Bestamî ve Ebu Mahfuz Maruf Kerhî ve diğer mutasavvıflar bunu açıkça dile getirmektedirler. Mutasavvıfların şiarlarını oluşturan şu hırkaya delaleti sizler için yeterlidir. Mutasavvıflar bu hırkayı ona nispet ederler ve onun bunun mucidi olduğunu söylerler.⁽¹⁾

Nahv ve Arapça ilmi de ilimlerdenidir. İnsanların geneli onun bu ilmi ilk olarak ortaya attığını ve inşa ettiğini bilirler. Bu ilmin kurallarını Ebu'l-Esved Düelî'ye neredeyse mucize olarak değerlendirecek bir şekilde kapsayıcı kuralları yazdırmıştır. Çünkü beşeriyet kuvvetinin böyle bir şeye gücü yetmez.

Bu özelliklere sahip olan şahıs nerede! İnsanların kendisine "ebben" kelimesini sorunca Allah'ın Kitabı hakkında kişisel görüşümle söz söyleyemem diyen, dedenin mirası hakkında birbiriyle çelişen yüzlerce hüküm veren, "eğer yanlışa düşecek ve sapacak olursam beni doğrultunuz; eğer istikamet üzere durursam bana tabi olunuz." diyen şahıs nerede!⁽²⁾

Akıllı bir kişi böyle bir şahsı "*Beni yitirmeden önce dilediğinizi sorunuz.*"⁽³⁾ "*Semanın yollarını bana sorunuz. Vallahi ben semanın yollarını yerin yollarından daha iyi biliyorum.*", sinesine işaret ederek "*Şurada öyle büyük bir ilim var ki.*" ve "*Perdeler kalksa dahi yakînimde herhangi bir artma meydana gelmez.*" diyen şahısla karşılaştırılabilir mi! Onun en bilgili kişi olduğunu anlar.⁽⁴⁾

1- Nehcü'l-Hak ve Keşfü's-Sıdk, s. 228; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 19.

2- age, agy.

3- age, agy.

4- Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 7, s. 253.

Zühde gelince ise, o zahitlerin seyyididir. Abdalların en üstünü, kuşakların kendisi için bağlandığı, elbiselerin eksiltildiği kimsedir. O asla doymaz, en haşin elbiseleri ve en sert yiyecekleri o yerdi.

Abdullah b. Ebu Rafi şöyle demektedir: Bir bayram günü Ali'nin (a.s) yanına gittim. Yanında kapağı mühürlenmiş bir kap gördüm. Kapın içinde arpa kepeğinden yapılmış ekme kırıntıları vardı. Onu sundu ve yemeye başladı.

Dedim ki: "Ey Müminlerin Emîri! Neden bunu mühürlemişsin? Hâlbuki bu arpa ekmeğidir."

Buyurdu ki: "Çocuklarımın bu ekmeklere tereyağı veya zeytin yağı sürüp bulamalarından ve yemelerinden korktuğum için."⁽¹⁾

Elbiseleri bazen deri ve bazen de hurma lifleri ile bağlanmış olurdu. Ayakkabısı liftendi. En sert elbiseler giyerdi. Eğer yeninin uzun olduğunu görürse onu bıçakla keser ve dikmezdi. Sürekli olarak bileklerinin üstündeydi ki çözgüsü argaçsız olmasın. Katık yiyecek olursa bu katığı tuz ve sirke olurdu. Eğer denk gelirse bundan daha üstünü bazı bitkiler olurdu ve eğer bundan da daha üstünü olursa birazcık deve sütü olurdu. Eti nadiren yer ve şöyle derdi: "*Midelerinizi, hayvan mezarlıklarına çevirmeyiniz.*" Buna rağmen insanların en güçlüsü idi ve eli en kuvvetli olanıydı.⁽²⁾

İbadete gelince ise insanlar gece namazını, zikir ve müstehap namazlara devam etmeyi ondan öğrenmişlerdir. Secdesinin çokluğundan dolayı alnı develerin dizleri gibi olan bir zat hakkında ne söyleyebilirsin ki! Müstehap namazlara öyle

1- age, agy.

2- age, c. 1, s. 26.

önem verirdi ki Sıffin Savaşı'nda leyletu'l-harir'de (Harir Gecesi'nde) iki saf arasında bir seccade yere sermiş, her taraf tan okların havada uçtuğu bir ortamda namazla meşgul olmuştur.

Onun münacat ve dualarına dikkat edecek olursan Allah'ın azamet ve büyüklüğünü, O'nun heybeti karşısındaki tevuunu, izzeti karşısındaki huşuunu, onlarda gizlenmiş ihlası görürsün.

İmam Zeynelabidin (a.s) her gece bin rekât namaz kılar ve şöyle derdi: *"Ali'ninki (a.s) gibi bir ibadete nasıl sahip olabilirim ki!"*⁽¹⁾

Şecaate gelince ise o şecaatin en parlak siması ve parıldayan çehresiydi. Kendisinden öncekileri unutturdu, kendisinden sonra geleceklere de bir alan bırakmadı. Hz. Ali'nin savaşlardaki pozisyonu öyle meşhurdur ki kıyamete kadar misal olarak verilecektir. Cenk meydanından asla firar etmeyen kahraman bir yiğitti. Orduların çokluğundan korkmazdı. Kiminle mübarezeye tutuşmuş ise onu öldürmüştür. Tek bir darbe vurur, ikincisine ihtiyaç kalmazdı.

Hadiste "Vurduğunda ve üstüne çıktığında yararlı. Vurup da enlemesine geldiğinde yararlı." şeklinde geçmektedir. Yine hadiste "Onun darbeleri tek idi." ifadesi geçmektedir.⁽²⁾

Müşrikler onu savaşta gördüklerinde birbirleriyle ahitleşirlerdi. Onun kılıcıyla dinin dayanakları güçlendi, temelleri sağlamlaştı. Melekler onun darbelerinin ve hamlelerinin şidetinden hayrete düştü.

1- Şeyh Müfid, *el-İrşad*, s. 256; İlamü'l-Vera, s. 255; Biharu'l-Envar, c. 46, s. 74, hadis no: 12.

2- Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 30.

Dehşetli Bedir Savaşı'nda Velid b. Utbe, As b. Said, hicretten önce Ebu Bekir ve Talha'yı tek bir ipe bağlayıp onlara işkence eden Nevfel b. Huveylid gibi Kureyş'in ileri gelenlerini öldürdü. Resulullah (s.a.a) "*Hakkında duama icabet eden Allah-u Teâla'ya hamdüsenalar olsun.*" demiştir.⁽¹⁾ Bedir'de öldürülen 70 müşrikin yarısını o çarpışa çarpışa öldürmüştür. Diğer geriye kalan yarısını ise Müslümanlar nişanlayan meleklerle birlikte öldürmüşlerdir.⁽²⁾

Cebrail (a.s) bu savaşta şöyle nida etmiştir:

"Zülfikar gibi kılıç Ali gibi genç yoktur."⁽³⁾

Uhud Savaşı'nda Müslümanlar, Hz. Peygamber'i terk edip hezimete uğrayınca, Resulullah (s.a.a) yere düştü. Müşrikler ona kılıçlar ve mızraklarla vurmaya yeltenince Ali (a.s) yalın kılıçla onu korumak amacıyla karşılarında durdu. Hz. Peygamber (s.a.a) bir ara bayıldı. Ayılıp da kendisine geldikten sonra Ali'ye (a.s) bakarak "*Ey Ali! Müslümanlar ne yaptılar?*" diye sordu.

Hz. Ali (a.s): "*Ahitlerini bozdular ve arkalarını dönüp kaçtılar.*" buyurdu.

Resulullah (s.a.a): "*Bana şunlar yeter.*" buyurdu. Geriye kalanlar onu düşmana karşı korudular. O, gelen her bir bölükle çarpışmaya devam etti. Nihayet Hz. Resulullah (s.a.a) Müslümanların toplanması için nida etti.

Cebrail (a.s): "*İşte kendini siper etmek budur. Ali'nin kendie sini sana feda etmesinin güzelliği karşısında melekler şaşırıp kaldılar.*" buyurdu.

1- Vakıdî, el-Meğazî, c. 1, s. 92.

2- age, c. 1, s. 147 ve 152; Şeyh Müfid, *el-İrşad*, s. 41 ve 43; Şerhu Nehci'l-Belağ, c. 1, s. 30.

3- Vakıdî, el-Meğazî, c. 1, s. 92.

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) “*O bendendir; ben de ondanim.*”⁽¹⁾ buyurdu. Ali’nin (a.s) sebatının ardından, kaçan bazı Müslümanlar geri döndü. Osman da üç gün sonra geri dönenlerden idi. Hz. Peygamber (s.a.a) “*Orada uzunca bir müddet kaldın.*” dedi.⁽²⁾

Hendek Gazvesi’nde müşrikler Allah-u Teâlâ’nın “**Onlar hem yukarıınızdan hem aşağı tarafınızdan (vadinin üstünden ve alt yanından) üzerinize yürüdükleri zaman; gözler yıldığı, yürekler gırtlığa geldiği ve siz Allah hakkında türlü türlü şeyler düşündüğünüz zaman.**”⁽³⁾ buyurduğu gibi Medine’yi kuşatmışlardı.

Amr b. Abdevudd Hendek’i geçerek Müslümanlara hücum etmiş ve mübareze etmesi için adam istemişti. Müslümanlar ona karşı geri durmuş ve Ali (a.s) Resulullah’ın imamesini başına sararak elinde kılıcıyla cenk meydanına çıkmıştı. Ona öyle bir darbe vurmuştu ki bu darbe kıyamet gününe kadar insanların ve cinlerin amellerinin ağırlığına eş değerdir.⁽⁴⁾ O nerede, Ebu Bekir, Ömer ve Osman nerede!

Vakidî’nin *Gazavat’*ına ve Belazurî’nin *Tarih’*ine bakan kimse Resulullah’ın yanındaki cihadını, Ahzab ve Benî Mustalak Sañ vaşlarındaki çektiği sıkıntıyı, Hayber kapısını sökmesini ve bu gazvedeki fedakârlığını görür. Bu konu meşhur olduğundan uzun uzun anlatmaya gerek yoktur.

1- Zehairu’l-Ukba, s. 68; Fezailü’s-Sahabe, c. 2, s. 594, hadis no: 1010; Mecmaü’z-Zevaid, c. 6, s. 114; Nehcü’l-Hak ve Keşfü’s-Sıdk, s. 249.

2- Tarih-i Taberî, c. 2, s. 203; el-Kamil fi’t-Tarih, c. 2, s. 110; es-Siretü’l-Halebiyye, c. 2, s. 227; el-Bidayetü ve’n-Nihaye, c. 4, s. 28; İbn Kesir, *es-Siretü’n-Nebeviyye*, c. 3, s. 55; Şerhu Nehci’l-Belağ’a, c. 15, s. 21; ed-Dürri’l-Mensur, c. 2 s. 89.

3- Ahzab (33), 10.

4- el-Meğazî, c. 2, s. 470-471. Amr b. Abdevudd’u öldürmesi olayı yukarıda geçmişti.

Ebu Bekir Enbarî *el-Emalî* adlı eserinde şöyle der: Ali (a.s) Mescitte Ömer ile birlikte oturuyordu. Çevresinde de insanlar vardı. Bir kişi ayağa kalkarak onu ve nesebini şaşkınlığa ve hayrete varacak şekilde belirtti.

Bunun üzerine Ömer: “Onun gibi birisi için şaşırma. Onun kılıcı olmasaydı din ayakta olmazdı. O, ümmetin en iyi yargıcı, İslam’da önceliğe sahip ve şan sahibidir.” dedi.

Bunun üzerine o şahıs: “Ey Müminlerin Emîri! Sizi onu halife olarak kabul etmekten engelleyen şey nedir?” diye sordu.

Ömer: “Biz yaşının küçüklüğünden, Abdülmuttalip oğullarına sevgisinden ve Tevbe Suresi’ni Mekke’ye tebliğ etmesinden dolayı kendisinin hilafete geçmesini istemedik.” dedi.

İkisinden birisinin ölmesiyle insanların savaştan kurtulması için Muaviye’yi teke tek vuruşmaya davet ettiğinde Amr b. As, Muaviye’ye şöyle dedi: “Adam sana karşı insafılı davrandı.”

Muaviye ona şöyle dedi: “Benimle olduğun süre zarfında bana asla hiç bu şekilde bir kazık atmamıştın! Sen beni hiçbir zaman kimsenin pençesinden kaçamadığı kişiye karşı mı mübarezeye çağırıyorsun? Öyle sanıyorum ki benden sonra Şam’a hükmetmeyi gönlünden geçiriyorsun.”⁽¹⁾

Araplar savaşta onun karşısına çıkmayı bir övünç kaynağı olarak görürlerdi. Onun tarafından öldürülenlerin kabilesi öldürenin Ali (a.s) olmasından ötürü kıvanç duyardı. Bu konudaki sözleri daha açık ve sayılamayacak kadar çoktur.

Ümm-ü Gülsüm, Amr b. Abdevudd hakkında şu mersiyeği söyledi:

1- Şerhu Nehci'l-Belağ, c. 15, s. 21; ed-Dürrü'l-Mensur, c. 1 s. 20 ve c. 8, s. 53.

“Eğer Amr’ın katili başkası olmuş olsaydı
Yaşadığım müddetçe gözyaşı dökerdim
Ancak onun katili kendisiyle kınanacak bir kimse değildir.
Babası kavmin en büyüğü olarak bilinirdi.”⁽¹⁾

Özetle dünyadaki bütün şecaat sahipleri kendilerini ona nispet etmektedirler. Onun ismini haykırarak yeryüzünün doğusunu ve batısını titretirler.

Keremine ve cömertliğine gelince ise günlerce oruç tutardı. Bir defasında orucunu üç güne kadar uzatmıştı. Her gece yiyeceğini dilenciye vermiş, nihayet hakkında Allah-u Teâla İn-san Suresi’ni indirmişti.⁽²⁾

Rükûda yüzüğünü tasadduk etmiş ve hakkında “**Sizin veliniz ancak Allah, O’nun Resulü ve namaz kılan ve rükû hâlinde iken zekât veren müminlerdir.**”⁽³⁾ ayeti nazil olmuştur. Dört dirhem tasaddukta bulunmuş Allah-u Teâla hakkında “**Mal-larını gece ve gündüz, gizli ve açık hayra sarf edenler var ya, onların mükâfatları Allah katındadır. Onlara korku yoktur, üzüntü de çekmezler.**”⁽⁴⁾ ayetini indirmiştir. Özel görüşme⁽⁵⁾ ayetinin nazil olduğu dönemlerde on dirhem tasaddukta bulunmuş,⁽⁶⁾ bu tasadduk sayesinde Allah-u Teâla ümmetin sorumluluğunu hafifletmiştir. O hurmaları sular ve kazandığı ücreti sadaka olarak dağıtırdı. Mihcan ed-Dabbî, Ali’nin (a.s)

1- el-Müstedrek ale’s-Sahihayn, c. 3, s. 33; İbn Sabbağ Malikî, *el-Fusu-lu’l-Mühimme*, s. 62; Şeyh Müfid, *el-İrşad*, c. 1, s. 108; İbn Manzur, *Lisanü’l-Arab*, c. 7, s. 127.

2- Kaynağı yukarıda geçmişti.

3- Maide (5), 55.

4- Bakara (2), 274.

5- Mücadele Suresi. 12 ayeti kastedilmektedir. (çev)

6- Kaynağı yukarıda geçmişti.

düşmanlarından olan Muaviye'ye "Senin huzuruna insanların en cimrisinin yanından geliyorum." deyince o "Yazıklar olsun sana! Eğer yanında bir depo dolusu altın ve bir depo dolusu saman olsa, altın deposunu saman deposundan daha erken ihtiyaç sahiplerine ulaştıracak birisi hakkında nasıl böyle konuşabilirsin?" demiştir.⁽¹⁾

O, "Ey sarılar (altınlar) ve beyazlar (gümüşler), gidin benden başkasını aldatın. Kendini bana mı sunuyorsun, yoksa beni mi arzuluyorsun? Heyhat, heyhat! Seni üç kez boşadım; artık dönmeye imkân yok."⁽²⁾ diyen kimsedir.

Leyletü'l-Mebit'te canından geçercesine fedakârlıkta bulunan ve kendini Peygamber'e feda eden kimsedir. Bundan dolayı hakkında "İnsanlardan öyleleri de var ki, Allah'ın rızasını almak için kendini ve malını feda eder."⁽³⁾ ayeti nazil olmuştur.

Yuhanna dedi ki: Bu sözlere kulak verdiler. İçlerinden hiçbir kimse inkâr edemedi. Nihayet şöyle dediler: Doğru söylüyorsun! Dile getirdiğin hususları biz de kendi kaynaklarımızda okuduk ve imamlarımızdan naklettik. Ancak Allah ve Resulü'nün sevgisi, onların inayetleri bunların bütünü'nün ötesindedir. Belki de Allah-u Teâla Ali'ye (a.s) duyduğu inayetten daha fazlasını Ebu Bekir'e duyarak onu Ali'den (a.s) üstün tutmuş olabilir.

Yuhanna: "Bizler gaybı bilemeyiz. Gaybı ancak Allah-u Teâla bilebilir. Dile getirdiğiniz sözler kupkuru bir zandır. Allah-u Teâla "Kahrolsun o koyu yalancılar."⁽⁴⁾ buyurmaktadır. Bizler

1- Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 22.

2- Nehcü'l-Belağa, 77. Hikmetli Sözler, Subhî Salih tahkikli.

3- Bakara (2), 207.

4- Zariyat (51), 10.

ise belirttiğimiz hususlardan ötürü kanıtlarla Ali'nin (a.s) Ebu Bekir'den daha faziletli olduğuna hükmederiz.

Allah-u Teâla'nın inayeti meselesine gelince ise bu kemallerden kesin delil elde edilebilmektedir. Allah-u Teâla'nın Peygamber'inden sonra neseben insanların en şerefli, hilmen insanların en azametlisi, kalben onların en şecaatlisi, cihad, züht, ibadet, kerem ve vera bakımından ve bunların dışına daki diğer kadim kemaller açısından en ileri düzeyde kıldığı kimseyi Peygamber'den sonraki en hayırlı insan kılmasından daha öte bir inayet mi vardır? İşte asıl inayet budur.

Allah-u Teâla'nın ve Resulü'nün onu sevmesine gelince ise Resulullah (s.a.a) birkaç yerde buna şahadette bulunmuştur. Bunlardan bazıları şunlardır:

İnkâr edilemeyecek bir kanıt, Hayber Savaşı'dır. Zira Hz. Peygamber (s.a.a) *"Sancağı yarın öyle bir adama vereceğim ki Allah ve Resulü onu sever, o da Allah ve Resul'ünü sever."*⁽¹⁾ buyurmuş, sonra da sancağı Ali'ye (a.s) vermiştir.

1- İbn Asakir, *Tercümetü'l-İmam Ali İbn Ebi Talib min Tarihi Dımaşk*, c. 1, s. 205 hadis no: 269 ve s. 157, hadis no: 219 ve 231; Sünen-i Tirmizî, c. 5, s. 596, hadis no: 3724; Feraidü's-Simtayn c. 1, s. 259; Mecmaü'z-Zevaid c. 6, s. 151; Hakim, *el-Müstedrek*, c. 3, s. 38 ve s. 438; Uyunu'l-Eser, c. 2, s. 132; Müsned-i Ahmed İbn Hanbel c. 2, s. 384; Sahih-i Müslim, c. 4, s. 1878, hadis no: 33 (2405); Belazurî, *Ensabü'l-Eşraf*, c. 2, s. 93; Neseî, *el-Hasais*, s. 34, hadis no: 11; İbn Meğazilî, *Menakıb-ı Ali İbn Ebi Talib*, s. 181, hadis no: 216; İbn Sad, *et-Tabakat*, c. 2, s. 110; Yenabiü'l-Mevedde, s. 49; Tabaranî, *el-Mu'cemu's-Sağir*, c. 2, s. 100; Müsned-i Ebi Davud Tayalisî s. 320; Sibt b. Cevzî, *Tezkiretü'l-Havas*, s. 24; Beyhakî, *es-Sünenü'l-Kübra*, c. 9, s. 106 ve 131; Hilyetü'l-Evliya c. 1, s. 62; Cezerî, *Esne'l-Metalib*, s. 62; Sahih-i Buharî c. 5, s. 22; Usdu'l-Gabe, c. 4, s. 21; el-Bidayetü ve'n-Nihaye, c. 4, s. 182; Tarih-i Taberi, c. 3, s. 12; Zehairu'l-Ukba, s. 87; Zehebî, *Tarihu'l-İslam*, c. 2, s. 194; el-Kamil fi't-Tarih, c. 2, s. 149; Murucu'z-Zeheb, c. 3, s. 14; İhkakü'l-Hak, c. 5, s. 400; Fezailu'l-Hamse, c. 2, s. 161.

Aliminiz Harezmi *el-Menakıb* adlı eserinde Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ey Ali! Allah'ın kullarından birisi, Hz. Nuh'un (a.s) kavmi arasında yaşaması kadar bir ömür sürer, Uhud dağı kadar altını olur da bunları Allah yolunda infak eder, ömrü bin defa hac yapacak kadar uzun olur da ayakla bin defa hacc etse, sonra mazlum olarak Safa ile Merve arasında öldürülse senin velayetini kabul etmediği müddetçe ey Ali ne cennetin kokusunu alabilir ne de cennete girebilir."⁽¹⁾

Adı geçen eserde Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

"İnsanlar Ali sevgisi üzere toplanacak olsaydı Allah-u Teâla ateşi yaratmazdı."⁽²⁾

el-Firdevs adlı eserde şöyle geçmektedir:

"Ali (a.s) sevgisi kendisine hiçbir günahın zarar veremeyeceği bir iyiliktir. Ali düşmanlığı ise kendisine hiçbir iyiliğin yarar sağlamayacağı bir günahtır."⁽³⁾

İbn Haleveyh'in kitabında Huzeyfe'den nakledildiğine göre o, Allah Resulü'nün şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Allah-u Teâla'nın eliyle yarattığı yüzüğünün yakut taşı tasadduk etmek isteyip de ona 'ol' deyince olmasını isteyen, Ali b. Ebu Talib'i veli edinsin."

Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'inin ilk cildinde şöyle rivayet edilmektedir: Allah Resulü (s.a.a) Hasan ve Hüseyin'in elinden tutarak şöyle buyurdu:

1- Lisanü'l-Mizan, c. 5, s. 219; Mizanü'l-İtidal, c. 3, s. 597.

2- Harezmi, *el-Menakıb*, s. 67, hadis no: 39; *el-Firdevs*, c. 3, s. 373, hadis no: 5135.

3- *el-Firdevs*, c. 2, s. 143, hadis no: 3725; Harezmi, *el-Menakıb*, s. 75, hadis no: 56.

“Kim beni, bu iki çocuğu, bunların babalarını ve annelerini severse kıyamet günü yüksek derecelerde benimle birlikte olacaktır.”⁽¹⁾

Yuhanna şöyle dedi: “Ey Müslüman bilginler! Bütün bunlara rağmen Allah ve Resul’ünün kendisini sevdiği, onu bu fazih letlere sahip olmayan kimseden daha üstün kıldığı konusunda artık bir şey söylenebilir mi?”

Bilginler: “Ey Yuhanna! Rafıziler, Hz. Peygamber’in (s.a.a) hilafeti Ali’ye (a.s) bıraktığına ve onu nassen atadığını iddia etmektedirler. Bize göre ise Hz. Peygamber (s.a.a) hilafeti hiçbir kimseye bırakmamıştır.”

Yuhanna şöyle dedi: Sizin kitabınızda şöyle bir ayet geçmektedir:

“Birinize ölüm geldiğı zaman, eğer bir hayır bırakacaksa anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah’tan korkanlar üzerine bir borçtur.”⁽²⁾

Buharî’izde geçtiğine göre Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

“Müslüman bir kimsenin başının altında vasiyeti olmaksızın bir gece geçirmesi uygun değildir.”⁽³⁾

Kitabınızda söylediğı sözün gereğini yerine getirmeyen kimse kınanmasına rağmen sizler Peygamberinizin emrettiğı şeyi

1- Müsned-i Ahmed İbn Hanbel, c. 1, s. 77; Sünen-i Tirmizî, c. 5, s. 599, hadis no: 3722; Tarih-i Bağdad, c. 13, s. 288; Kenzü’l-Ummal, c. 13, s. 639, hadis no: 37613.

2- Bakara (2), 180.

3- Sahih-i Buharî, c. 4 s. 2; Sahih-i Müslim, c. 3, s. 1249, hadis no: 1; Sünen-i İbn Mace, c. 2 s. 901, hadis no: 2699.

kendisinin yerine getirmemesini tasdik ediyor musunuz? Kitabınız şöyle buyurmaktadır:

“Siz; insanlara iyiliği emreder de, kendinizi unutur musunuz? Hâlbuki kitabı da okuyorsunuz, hiç aklınızı başınıza almayacak mısınız?”⁽¹⁾

Vallahi eğer Peygamberiniz vasiyet etmeksizin vefat etmişse Rabbinin emrine muhalefet etmiş, kendi kendisinin sözünü yermiş, kendisinden önceki peygamberlerin kendilerinden sonrakine vasiyet etmiş olmaları gibi davranışlarına uymamış olur. Hâlbuki Allah-u Teâla **“Sen de onların yoluna uy.”⁽²⁾** buyurmaktadır. Ancak Resulullah (s.a.a) böyle bir şeyden uzaktır. Siz bunu bilgisizliğinizden ve inadınızdan söylüyorsunuz. İmamınız Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned* adlı eserinde Selman’ın şöyle dediğini rivayet ediyor:

Ben: “Ey Allah’ın Resulü! Vasiniz kimdir?” diye sordum.

Resulullah (s.a.a): “Ey Selman! Kardeşim Musa’nın vasisi kimdi?”

Selman: “Yuşa b. Nun.” dedim.

O: “Benim vasim ve varisim ise Ali b. Ebi Talibtir.” buyurdular.

İbn Meğazilî eş-Şafiî, eserinde kendi isnadıyla Allah Resulü’nden şöyle rivayet etmektedir:

“Her peygamberin bir vasisi ve bir varisi vardır. Benim vasim ve varisim, Ali b. Ebu Talib’tir.”⁽³⁾

En büyük muhaddis ve müfessirlerinizden olan Muhyissünne Beğavî, *Mealimü’t-Tenzil* adlı eserinde **“En yakın akrabala-**

1- Bakara (2), 44.

2- En’am (6), 90.

3- İbn Meğazilî eş-Şafiî, *Menakıb*, s. 200-1, hadis no: 238; Zehairu’l-Ukba, s. 71.

rını uyar.” ayetini tefsir ederken şöyle der: Ali’den (a.s) rivayet edildiğine göre o şöyle der:

“Bu ayet nazil olduğunda Allah Resulü bana Abdülmutalib oğullarını toplamamı emretti. Ben onları topladım. Onlar o gün ya bir kişi fazla veya eksik kırk kişi idiler. Bir koç ve bir kap süt ile ziyafet verip doyurduktan, her birisi yiyeceğini yedikten ve içeceğini içtikten sonra onlara şöyle buyurdu: Ey Muttaliboğulları! Ben sizlere dünyanın ve ahiretin hayrını getirdim. Rabbim bana sizleri şuna davet etmemi emretti. Sizden kim bana destekçi ve benim kardeşim, benden sonra da vasim ve halifem olmak ister?

Hiçbirisinden cevap çıkmadı.

Ali (a.s) diyor ki: Ben bunun için doğrularak “Ben sana icabet ederim ey Allah’ın Resulü.” dedim.

Resulullah (s.a.a) bana “Sen benim kardeşim, vasim ve benden sonraki halifemsin.” dedi. Orada bulunanlara ise “Sizler de onu dinleyin ve ona itaat edin.” buyurdu.

Meclistekiler gülüşmeye ve Ebu Talib’e “Sana oğluna kulak vermeni ve ona itaat etmeni emrediyor.” dediler.⁽¹⁾

Bu rivayeti imamınız Ahmed b. Hanbel (*Müsned’inde*),⁽²⁾ Taberî (*Tarih’inde*)⁽³⁾ ve Harguşî de rivayet etmişlerdir. Eğer bu bir yalan ise sizler imamlarınızın Allah ve Resulü adına yalan sözler rivayet ettiklerine şahitlik yapmış olursunuz. Allah-u Teâla “Kim Allah’a karşı yalan uydurandan daha zalim olabilir?”⁽⁴⁾ “De ki: Allah hakkında yalan uyduranlar...”⁽⁵⁾ bu-

1- Mealimü’t-Tenzil, c. 4, s. 300.

2- Müsned, c. 1, s. 159.

3- Tarih-i Taberî, c. 2, s. 319-321.

4- Hud (11), 18.

5- Yunus (10), 69.

yurmaktadır. Eğer onlar yalan söylemiyorlar ve vakıa da bu ise Rafızîlerin günahı ne? Öyleyse ey Müslüman bilginler Allah-u Teâla'dan sakının.

Peki, Şia'nın iddiasını teşkil eden Gadir haberi hakkında ne diyorsunuz?

İmamlar: "Bilginlerimiz bunun yalan ve iftira olduğu hususunda icma etmişlerdir." dediler.

Yuhanna şöyle dedi: "Allah-u Ekber! İşte imamınız ve muhaddisiniz Ahmed b. Hanbel *el-Müsned* adlı eserinde Berâ b. Azib'ten şöyle rivayet etmektedir:

Bizler bir yolculukta Resulullah (s.a.a) ile birlikteydik. Gadir-i Hum denilen yerde konakladık. "Namaz toplayıcıdır." denilerek bize nida edildi. Bir ağacın altında Resulullah'a gölgelik yapıldı. Allah Resülü öğle namazını kıldıktan sonra Ali'nin (a.s) elini tutarak şöyle buyurdu: "Benim müminlere kendi nefislerinden daha evla olduğumu bilmiyor musunuz?"

Orada bulunanlar: "Evet biliyoruz." dediler.

"Benim her bir mümin için kendi nefisinden daha evla olduğumu bilmiyor musunuz?" buyurdu.

Onlar: "Evet biliyoruz." dediler.

Resulullah Hz. Ali'nin (a.s) elini tutarak koltuk altlarının beyazlığı görülecek bir şekilde kaldırdı ve şöyle buyurdu:

"Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım, ona dost olana dost, düşman olana düşman ol. Ona yardım edene yardım et; yardımsız bırakanı ise rüsvay kıl."

Bu olayın ardından Ömer tebrik etmek kastıyla Ali'ye "Ne mutlu sana, ne mutlu sana, ey Ebu Talib'in oğlu, benim ve her mümin ve müminenin mevlası oldun." demiştir.

Ahmed, bu hadisi *el-Müsned* adlı eserinde başka bir kanalla rivayet etmektedir. Bu haberi Ebu't-Tüfeyl'e isnad etmektedir. Başka bir kanalla da Zeyd b. Erkam'dan rivayet etmektedir.⁽¹⁾ İbn Abdurabbih (*el-İkdü'l-Ferid* adlı eserinde)⁽²⁾, Said b. Vehb ve Sealibî (*Tefsir*'inde) bu hadisi rivayet etmektedir.⁽³⁾

Bu haberi destekleyen hususlardan birisi de **“Bir soran, inecek azabı sordu.”**⁽⁴⁾ ayetinin tefsirine ilişkin tavır ortaya koyan Haris b. Numan el-Fihri'nin akıbetidir.

Bu şahıs, ashâbı ile birlikte bulunan Resulullah'ın (s.a.a) yanına gelerek şöyle demiştir: “Ey Muhammed! Allah'tan bize yegâne ilah olduğuna ve senin O'nun elçisine olduğuna şahadet etmemizi emrettin; bunu kabul ve tasdik ettik. Günde beş vakit namaz kılmamızı emrettin; bunu da kabul ettik. Ramazan ayında oruç tutmamızı ve Kâbe'yi hacetmemizi emrettin; bunları da kabul ettik. Sonra da bütün bunlarla yetinmedin ve amcan oğlunu bizden üstün tuttun. *'Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır.'* dedin. Bu emir senden midir yoksa Allah'tan mıdır?

Hz. Peygamber (s.a.a): “Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a kasem olsun ki bu iş ancak Allah'tandır.” buyurdu.

Numan: “Allah'ım! Eğer Muhammed'in dediği hak ise üzerimize gökten taş yağdır.” diyerek arkasını dönüp gitmeye başladı.

1- Müsned-i Ahmed, c. 2 s. 93 ve c. 4, s. 368, 372 ve 381.

2- İkdü'l-Ferid, c. 5, s. 61.

3- Bu haberi zikredenlerden birisi Haris b. Numan'dır. Feraidü's-Sımtayn, c. 1, s. 82, hadis no: 53; Şeblencî, *Nuru'l-Ebsar*, s. 71, Tarihsiz, es-Saidiyye ve s. 71, el-Osmaniyye basımı; Zerendî Hanefî, *Nazmü'd-Düreri's-Sımtayn*, s. 93; Kunduzî Hanefî, s. 328, tarihsiz, Haydariyye basımı ve s. 274, Tarihsiz İstanbul basımı ve c. 2, s. 99, Tarihsiz Sayda el-İrfan basımı.

4- Mearic (70), 1.

Bineğine yeni ulaşmıştı ki Allah-u Teâla onun başının üstüne bir taş indirdi. Bu taş başından girip oturduğundan çıktı. Haris yere yığılarak öldü.

Bu olay üzerine Mearic Suresi'nin **"Bir soran, inecek azabı sordu."** ayeti nazil oldu.

İmamlarınızın rivayet ettiği bir hadise ilişkin olarak nasıl oluyor da "sahih değildir ve uydurmadır" diyebiliyorsunuz!?

Bilginler şöyle dediler: "Ey Yuhanna! Bunu imamlarımız rivayet etse dahi aklına müracaat ettiğinde ve düşündüğünde şunu görürsün: Resulullah'ın (s.a.a) belirttiğin şekilde Ali b. Ebu Talib'i nassen atamış olduğunu söylemektesin. Bütün sahabenin bunu gizlemek üzere ittifak etmeleri ve gevşeklik göstermeleri, onu bırakıp aşireti sayıca az ve kuvvetçe zayıf olan Teym kabilesinden Ebu Bekir'e yönelmeleri olanaksızdır. Kaldı ki sahabe öyle bir yapıdaydı ki Allah Resülü onlara kendi nefislerini öldürmelerini emretseydi kuşkusuz bunu yaparlardı. Akıllı bir kişi böyle olanaksız olan bir şeyi tasdik eder mi?"

Yuhanna şöyle dedi: "Buna şaşırmayın. Hz. Musa'nın ümmeti Muhammed ümmetinin altı katı büyüklüğündeydi. Hz. Musa (a.s) yerine İsrailoğulları'na bir peygamber olan kardeşi Hz. Harun'u bıraktı. Dahası onlar Hz. Harun'u Hz. Musa'dan daha çok severlerdi. Bütün bunlara rağmen onu terk edip Samiri'ye yöneldiler ve böğüren bir buzağıya ibadet ettiler. Muhammed (s.a.a) ümmetinin onun vefatından sonra vasisinden yüz çevirip kızını Allah Resülü ile evlendirmiş bir yaşlıya yönelmelerine şaşırılmaması gerekir. Belki de Kur'an-ı Kerim'de bu kıssa geçmemiş olsaydı siz tasdik etmezsiniz."

Bilginler şöyle dediler: "Ey Yuhanna! Peki, Ali (a.s) niçin onlarla tartışmaya girişmedi; neden susmayı yeğledi ve onlara niçin itaat etti?"

Yuhanna şöyle dedi: “Kuşkusuz Allah Resulü vefat ettiği zaman Müslümanlar sayıca az idiler. Yemame Savaşı’nda Müseylemetü’l-Kezzab ve tabileri 80.000 kişi idiler. Medine’de Müslümanların arasında da münafıklar vardı. Eğer bir savaş çıkartsaydı Ali b. Ebu Talib’in oğlunu veya kardeşini öldürdüğü herkes ona karşı olurlardı. O gün Hz. Ali’nin kabilesinden ashabından ve nesebinden öldürmediği kimse oldukça az idi. Bunlar Ali’ye karşı dururlardı. Bundan dolayı Ali (a.s) sabretti. Kanıt yollu üzere altı ay boyunca onlara biat etmediği noktasında Ehlisünnet bilginleri arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Ayrıca Ehlisünnet’e göre o kendisinden biat talep edenlere biat etmiş, Rafızîlere göre ise biat etmemiştir. *Tarih-i Taberî* de onun biat etmediğine delalet eden bilgiler vardır. Bu eserde şu bilgi geçmektedir: Abbas fitne çıkacağını görünce Ali’ye (a.s) “Ey kardeşimin oğlu! Biat et.” diye haykırmıştır.⁽¹⁾

Sizler de biliyorsunuz ki hilafet Ali’ye ait olmamış olsaydı böyle bir iddiada bulunmazdı. Eğer haksız bir şekilde böyle bir iddia bulunursa kuşkusuz iptal edilirdi. Sizler Resulullah’ın (s.a.a) “*Ali hak iledir; hak da Ali ile.*” buyurduğunu rivayet etmektedir.⁽²⁾ Böyle bir şahsın hakkı olmadığı bir şeyi iddia etmesi hiç mümkün müdür? Hakkı olmadığı bir şeyi iddia etmesi Peygamberinizi yalancı çıkartması anlamına gelmektedir.

İsrailoğulları’nın peygamberlerine halifesi hususunda muhalefet edip buzağıya ibadet etmelerine ve onu terk edip Samiri’ye yönelmelerine şaşırmanıza gelince ise bunda dakik bir nükte bulunmaktadır. Sizler Peygamberinizin “*Sizler karış karış, adım adım İsrailoğulları’nın izlerini takip edeceksiniz. Öyle*

1- *Tarih-i Taberî*, c. 3, s. 208.

2- Bu haberin tahriri yukarıda geçmişti.

ki onlar bir keler yuvasına girecek olsa sizler de kuşkusuz gireceksiniz." buyurduğunu da rivayet etmekteyiz.⁽¹⁾ Kaynaklarınızı da geçtiğine göre İsrailoğulları halifelik hususunda peygamberlerine muhalefet etmiş, kendilerine atanan halifeyi yüz üstü bırakıp halifelğe elverişli olmayan birisine yönelmiştir.

Bilginler: "Ey Yuhanna! Ebu Bekir'in hilafete elverişli olmadığını sen nereden biliyorsun ki?" dediler.

Yuhanna: "Ben Vallahi, Ebu Bekir'in hilafete elverişli olduğunu göremedim. Ben mutaassıp bir Rafızî de değilim. Ancak İslami kaynaklara baktığımda bilginlerinizin bizlere şunu haber verdiğini gördüm: Allah ve Resulü, Ebu Bekir'in hilafete elverişli olmadığını bildirmişlerdir." dedi.

Bilginler: "Nerede geçiyor." dediler.

Yuhanna şöyle dedi: *Sahih-i Buharî*'nizde⁽²⁾, *el-Cem'u Beyne's-Sıhahı's-Sitte* adlı eserinizde, *Sahih-i Ebi Davud*'da, *Sahih-i Tirmizî*'de⁽³⁾ ve *Müsned-i Ahmed b. Hanbel*'de⁽⁴⁾ geçen bir rivayette gördüm. Bu rivayete göre Allah'ın Resulü (s.a.a) Beraet Suresi'ni Mekke ahalisine tebliğ edilmek üzere Ebu Bekir ile gönderdi. Ebu Bekir Zu'l-Huleyfe'ye ulaşınca Ali'yi (a.s) çağırarak şöyle buyurdu: "*Ebu Bekir'e yetiş ve ondan mektubu al. Onu Mekke ahalisine okut.*" Ali (a.s), Cuhfe'de Ebu Bekir'e ulaştı ve yazıyı ondan aldı.

Ebu Bekir, Hz. Peygamber'e (s.a.a) dönerek: "Ey Allah'ın Reesulü! Benim hakkımda bir şey mi nazil oldu!" diye sordu.

1- Beğavî, *Mealimü't-Tenzil*, c. 4, s. 465; Mecmaü'l-Beyan, c. 10, s. 462. Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

2- Sahih-i Buharî, c. 6 s. 81.

3- Sünen-i Tirmizî, c. 5, s. 256-7, hadis no: 3090 ve 3092 ve c. 3, s. 222, hadis no: 871.

4- Müsned-i Ahmed İbn Hanbel, c. 6 s. 81.

Allah Resulü (s.a.a): “Hayır, fakat Cibril bana geldi ve ‘Bunu sen veya ailenden bir adamdan başkası eda etmeyecek.’ dedi.” buyurdular.

Bu olay bu şekilde olduğuna, Allah Resulü hayatta olduğu dönemde dahi birkaç ayeti eda etme noktasında yetersiz kalan bir şahıs Resulullah’ın vefatından sonra nasıl halifesi olabilir ve onun görevlerini nasıl eda edebilir!

Buradan hareketle Hz. Ali’nin (a.s) Allah Resulü’nün görevini eda etmeye elverişli olduğunu öğrenebiliyoruz.

Ey Müslümanlar! Niçin bu açık hakka karşı gözlerinizi kapaz tıyorsunuz. Niçin bunlara dayanmıyorsunuz? Korkunç şeylerden korkmuyorsunuz?

Haneî bilgin başını önüne doğru eğdi; sonra da kaldırarak şöyle dedi: “Ey Yuhanna! Vallahi sen meseleye insafı bir şekilde bakıyorsun. Sözlerinde haklısın, dahası bu hadisin anlamına şunu da ekleyebilirsin: Allah-u Teâla insanlara Ebu Bekir’in hilafete elverişli olmadığını açıklamak istedi. Bundan dolayı da insanların Ebu Bekir’in bu göreve layık olmadığını ve Ali’nin (a.s) bu makama layık olduğunu anlamaları için Allah Resulü’ne İmam Ali’yi peşinden göndermesini, Ebu Bekir’i bu önemli makamdan azletmesini emretti. Resulullah’a (s.a.a) da: “*Bunu sen veya ailenden bir adamdan başkası eda etmeyecek.*”⁽¹⁾ buyurdu.

Ey Malikî, sen ne diyorsun?

Malikî ise şöyle dedi: Vallahi, Ali’nin (a.s) Ebu Bekir ile hilafeti hakkında altı aylık süre boyunca tartışması meselesi

1- age, c. 3, s. 212; İbn Ebu Şeybe, *el-Musannaf*, s. 84-5, hadis no: 12148; Kenzü’l-Ummal, c. 2, s. 431, hadis no: 4421; el-Bidayetü ve’n-Nihaye, c. 5, s. 37.

zihnimi sürekli kurcalamaktadır. Aynı konuda anlaşmazlığa düşen iki taraftan ancak bir tanesi haklı olmalıdır. Eğer Ebu Bekir'in haklı olduğunu söyleyecek olursak Hz. Resulullah'ın (s.a.a) *“Ali hak iledir; hak da Ali ile.”*⁽¹⁾ buyruğunun içeriğine muhalefet etmiş oluruz. Bu hadis de şeksiz şüphesiz sahih bir hadistir.

Yuhanna daha sonra görüşünü öğrenebilmek için Hanbelî'ye baktı.

Hanbelî bilgin şöyle dedi: Ey ashabımız, ne zamana kadar hakka karşı duyarsız kalacağız! Vallahi, Ebu Bekir ve Ömer İmam Ali'nin (a.s) hakkını gasp etmişlerdir.

Yuhanna şöyle dedi: Topluluk apışıp kalmıştı. Aralarında tartışmalar çoğaldı. Rafızîlerinin haklı olduklarını ifade eden cümleler kullanıyorlardı. Hakka en yakın olanları ise Şafî bilgin idi.

Şafî bilgin şöyle dedi: Sizin Allah Resülü'nün *“Zamanının imamını tanımaksızın ölen kimse ister Yahudî olarak ölsün ister Hıristıyan olarak ölsün.”*⁽²⁾ buyruğu hakkında kuşkuya düştüğünüzü görüyorum. Zamanın imamından murat nedir ve kimdir?

Onlar: *“Zamanımızın imamı, Kur'an'dır. Biz ona uyarız.”* dediler.

Şafî bilgin şöyle karşılık verdi: Yanıldınız. Çünkü Hz. Peygamber (s.a.a) *“İmamlar Kureyş'tendir.”*⁽³⁾ buyurmaktadır.

1- Bu hadisin tahriri geçti.

2- Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

3- Müsned-i Ebi Davud, s. 125, hadis no: 926; Müsned-i Ahmed İbn Hanbel, c. 3 s. 183; el-Musannaf, c. 12, s. 169, hadis no: 12438 ve s. 173, hadis no: 12447; Kenzü'l-Ummal, c. 12, s. 30, hadis no: 33831.

Kur'an için bir şey denilemez.

Onlar: "Öyleyse Peygamber, imamımızdır." dediler.

Şafîî bilgin: "Yanıldınız. Çünkü Ebu Bekir ve Ömer'in Allah Resulü'nü teneshir tahtasının üstünde yıkanmaksızın öylesine bırakması, hilafeti elde etmek için gitmeleri nasıl caiz olabilir şeklinde bir itiraz bilginlerimize yöneltilebilir. Bu tavırları, onların hilafete tamahkâr olduklarının delilidir ve hilafetlerinin sahilliğini yaralayıcıdır.

Bilginlerimiz Hz. Peygamber'in (s.a.a) "*Zamanının imamını tanımaksızın ölen Cahiliyye ölümü üzere ölmüştür.*" sözüne atıfta bulunarak şöyle cevap vermişlerdir: İmamlarını tayin etmeden ve belirlemeden ölmeleri caiz değildi. Hadiste geçen tehditten kurtulmak için derhal imamlarını seçmek için harekete geçtiler. Bu cevaptan da imamın Hz. Peygamber (s.a.a) olmadığını anlayabiliyoruz.

Diğer bilginler, Şafîî olana: "Ey Şafîî, senin imamın kimdir?" dediler.

Şafîî: "Eğer sizin tayfanızdan isem benim herhangi bir imamım yok. Eğer İsna Aşeriyye kabilesinden isem imamım Muhammed b. Hasan'dır." dedi.

Bilginler: "Vallahi bu oldukça uzak bir şey. Nasıl olur da böyle bir kişiyi imam olarak görebiliyorsun? Ne bu kadar uzun yaşamış bir insan var, ne de bu şahsın bizzat kendisi kimse tarafından görülmüştür. Bu oldukça uzak bir şey." dediler.

Şafîî şöyle karşılık verdi: "Deccal kâfirlerdendir. Sizler onun hayatta ve mevcut olduğunu, Mehdî ve Samiri'den daha çok hayatta olduğunu söylüyorsunuz. İblis'in de aynı şekilde varlığını kabul ediyor ve inkâr etmiyorsunuz. İşte Hızır ve işte İsa (a.s), ikisinin de hayatta olduğunu söylüyorsunuz. Bazı

salih ve bedbaht kimselerin uzun ömre sahip olduğuna delalet eden veriler kaynaklarınızda geçmektedir. Kur'an-ı Kerim ise Ashab-ı Kehf'in 309 yıl yemeksizin ve içmeksizin yaşadıklarını söylemektedir. Hz. Muhammed'in zürriyetinden bir kişinin yiyerek ve içerek bu kadar uzun yıllar yaşaması ancak onu gören hiçbir kimsenin olmamasına mı şaşırıyorsunuz? Sizin bu düşüncelerinize şaşırarak gerek!

Yuhanna şöyle dedi: Peygamberiniz "Ümmetim benden sonra 73 fırkaya ayrılacak, bir tanesi kurtulacak, diğer 72 tanesi ise cehennem ateşindedir." Kurtulan fırkanın hangisi olduğunu biliyor musun?

Onlar: Hz. Peygamber'in "Onlar bugün benim ve ashabımın bulunduğu yol üzere yaşayanlardır."⁽¹⁾ buyruğuna göre Ehlişünet ve'l-Cemaat'tir, dediler.

Yuhanna: "Bugün Hz. Peygamber'in yaşadığı yol üzere bulunduğunuzu neye dayanarak söylüyor ve biliyorsunuz?" dedi.

Onlar: "Halef bunu seleften aktarmaktadır." deyince Yuhanna: "Sizin aktarımınıza kim güvenilebilir?" dedi.

Onlar: "Nasıl yani?"

Yuhanna şöyle karşılık verdi: Şu iki gerekçeden dolayı:

İlki; bilginleriniz Ali'nin (a.s) imametine ve en faziletli sahabi oluşuna delalet eden birçok hadis aktarmaktadırlar. Sizler ise bunun yalan olduğunu söylemekte ve âlimlerinizin yalan rüya vaatler aktardığınıza tanıklık etmektesiniz. Bu da yalan olabilir ve sizin için tercih edici hiçbir unsur kalmaz.

1- el-Mucemü's-Sağır, c. 1, s. 256; Kenzül-Ummal, c. 1, s. 210, hadis no: 1055 ve 1057; Mecmaü'z-Zevaid, c. 1, s. 189.

İkincisi; Hz. Peygamber (s.a.a) her gün Mescitte beş vakit namaz kılardı. Onun Fatıha Suresi'nde besmele okuyup okumadığını, vacip olduğuna inanıp inanmadığını, ellerini salı verip salıvermediğini, eğer ellerini bağladıysa göbeğin altında mı üstünde mi bağladığını, saçının üç telini yoksa dörtte birini veya bir bölümünü yoksa bütününü mü mesh ettiğini kim zabtetmiştir? Eğer selefiniz, Allah Resulü'nün gündelik olarak defalarca yerine getirdiği şeyleri tam kayıt altına alamayanlar onun ömründe bir veya iki defa yerine getirdiği şeyleri nasıl kayıt altına alabiliyor! Bu oldukça uzak bir durum. Sizler Ehlisünnet'in Hz. Peygamber'in yaşadığı hâl üzere bulunduğunu söylüyorsunuz. Hâlbuki vakıada ise inanç noktasında birbirleriyle çatışmaktadırlar. Birbiriyle çarışan iki şeyin bir arada bulunması olanaksızdır.

Yuhanna şöyle devam etti: Bütünü başlarını öne eğdiler. Kendi aralarında konuşmaya başladılar ve sesleri yükseldi. Sonra da şöyle dediler: Doğrudur, bizler fırka-i naciyenin hangisi olduğunu bilmiyoruz. Her bir grubumuz kendisinin kurtulan fırka olduğunu, diğerinin ise helak olduğunu söylemektedir. Hâlbuki bu iddiada bulunanların kendilerinin helak olan, diğer grubun ise kurtulan fırka olma olasılığı bulunmaktadır.

Yuhanna: "İşte şu Rafızîler kendilerinin kesin bir şekilde kurtulduklarını, diğerlerinin helake düştüklerini ve sapıttıklarını iddia etmektedirler. Bu konuda da itikatlarının hakka en uygun ve kuşkudan en uzak olmasıyla da delillendirmeye gitmektedirler." dedi.

Bilginler: "Ey Yuhanna! Sözlerine devam et. Vallahi bizler senin hakkı ortaya koymak için mücadele ettiğini bildiğimizden dolayı seni itham etmeyeceğiz." dediler.

Yuhanna şöyle dedi: "Ben Allah-u Teâla'nın kadim olduğu, O'nun dışında hiçbir kadim varlığın bulunmadığı, O'nun var

olduğu, cisim olmadığı, bir mahalde bulunmadığı, hululdan münezzehtir olduğu yönündeki inançları benimsiyorum. Sizin inancınıza göre ise O'nun sekiz tane kadim sıfatı bulunmaktadır. Öyle ki imamınız Fahr-i Razi sizleri kınamakta ve şöyle demektedir: Hıristiyanlar ve Yahudiler Allah-u Teâla'ya iki tane kadim ilah tayin ederek kâfir oldular. Bizim ashabımız ise dokuz tane kadimin olduğuna inanmaktadır.

İmamınız Ahmed b. Hanbel şöyle demektedir: Allah-u Teâla cisimdir ve arş üzerindedir. O bir genç suretinde iner.

Allah aşkına dile getirdiğim şeyler yanlış mıdır?

Onlar: "Hayır." dediler.

Yuhanna şöyle devam etti: "Onların inançları sizin inancınızdan daha hayırlıdır. Şia Allah'ın çirkin bir iş yapmayacağına, vacibe aykırı bir şey gerçekleştirmeyeceğine, fiillerinde zulmün olmadığına inanmaktadır. Onlar Allah'ın takdirine rıza gösterirler. Çünkü onlara göre Allah-u Teâla ancak hayra hükmeder. O'nun fiillerinin bir amaç taşıdığına ve amaçsız olmadığına, herkese gücü oranında sorumluluk yüklediğine, kullarından hiçbir kimseyi saptırmadığına, itaati emrettiğine ve masiyeti nehyettiğine, kulların kendi fiillerinde ihtiyar sahibi olduklarına inanmaktadırlar. Sizler ise çirkin eylemlerin bütününün Allah'tan olduğuna -hâlbuki Allah-u Teâla bundan münezzehtir- varlık sahasında karşılaştığımız inkâr, fasıklık, masiyet, öldürme, hırsızlık ve zinanın bütününün O'nun tarafından yaratıldığına, onlardan bunu isteyip bunları kaderlerine yazdığına ve ihtiyarlarını ellerinden aldığına, sonra da onlara bundan dolayı azap ettiğine inanmaktasınız. Sizler Allah-u Teâla'nın kazasına razı olmamaktasınız. Dahası Allah-u Teâla da kendi kazasına razı olmaz. O kulları saptırmakta, kullar ile ibadet ve iman etme arasına bir engel koymaktadır.

Allah-u Teâla **“Bununla beraber O, kullarının küfrüne razı olmaz. Eğer şükrederseniz sizden bunu kabul eder. Hiçbir günahkâr diğerinin günahını çekmez.”**⁽¹⁾ buyurmaktadır. Sizin inancınız mı daha hayırlı yoksa onların inancı mı! Sizler Kitabı okuduğunuz hâlde akletmiyor musunuz?

Şiîler Allah'ın peygamberlerinin bütün yaşamları boyunca ister vahye taalluk etsin ister başka konularda olsun ister kasıtlı olsun ister hataen olsun küçük ve büyük günahlardan masum olduklarına inanmaktadırlar. Sizler ise peygamberlerin hata edebileceklerine ve unutabileceklerine inanmaktasınız. Resulullah'ın (s.a.a) küfrü gerektirecek bir şekilde Kur'an hakkında yanılığa düştüğüne inanmakta ve şöyle demektesiniz: O, sabah namazında Necm Suresi'nin **“Gördünüz mü o Lat ve Uzza'yı? Ve üçüncüleri olan ötekini, Menat'ı.”** ayetlerini okurken yanılmıştır. Bu apaçık bir küfür ve açık bir şirktir. Hatta bilginlerinizden birisi peygamberlere nispet edilen çeşitli günahları içinde barındıran eser dahi telif etmiş, Şiîler bu esere *Tenzihü'l-Enbiya*⁽²⁾ adlı bir eser yazarak cevap vermişlerdir. Bu iki inançtan hangisi doğruya ve kurtulmaya daha yakındır?

Şia, Allah Resulü'nün kendisinden sonra yerine geçecek kişiyi vasiyet etmeden vefat etmediğine, ümmetini başıboş bırakmadığına ve Allah-u Teâla'nın sözüne muhalefet etmediğine inanmaktadır. Sizler ise ümmetini başıboş bıraktığına, kendisinden sonra yerine geçecek kimseyi vasiyet etmediğine inanmaktasınız. Kitab-ı Keriminizde ve Peygamberinizin hadislerinde vasiyetin vacip olduğunu bildiren hüküm bulunmaktadır. İnancınız Hz. Peygamber'in insanlara emrettiği bir şeyi kendisinin yerine getirmemesini gerektirmektedir. Bu iki inançtan hangisi necata daha çok uygundur?

1- Zümer (39), 7.

2- Bu eser Alemü'l-Hüda Şerif el-Murtaza'ya aittir.

Şia, Allah Resulü'nün Hz. Ali'yi (a.s) nassen hilafete atamasızın vefat etmediğine, ümmetini başıboş bırakmadığına Yevmü'd-Dar'da "*Sen benim kardeşim, vasim ve benden sonraki halifemsin. Sizler ona kulak veriniz ve ona itaat ediniz.*"⁽¹⁾ buyurduğuna inanmaktadır. Sizler bu hadisi naklettiğiniz gibi İmamü'l-Kurra, Taberî, Harguşî ve İbn İshak da nakletmektedir.

Hz. Resulullah (s.a.a) Gadir-i Hum günü "*Ben kimin mevlası isem işte şu Ali de onun mevlasıdır.*" buyurmuş.

Ömer de Ali'ye (a.s) "*Bravo, bravo sana ey Ali, sen benim ve bütün mümin erkeklerin ve hanımların mevlası oldun.*" demiştir. Bunu İmamınız Ahmed b. Hanbel *Müsned'*inde rivayet etmektedir.⁽²⁾

Hz. Peygamber (s.a.a) onun hakkında Selman'a "*Benim vasim ve varisim Ali b. Ebu Talib'tir.*" demiştir. Bu hadisi İmamınız Ahmed b. Hanbel rivayet etmiştir.⁽³⁾

Yine onun hakkında şöyle buyurmuştur: Peygamberler mirac gecesi bana "*Senin nübüvvetin ve Ali b. Ebu Talib'in velayeti üzere gönderildik.*" dediler. Bu hadisi Sealibî *el-Beyan* adlı eserinde rivayet etmiştir. Yine onun hakkında "*O, Allah ve Resul'ünü sever.*" demiştir. Bu hadisi de Buharî ve Müslim rivayet etmiştir.⁽⁴⁾

Allah-u Teâla onun hakkında İnsan Suresi'ni ve "**Sizin veliniz ancak Allah, O'nun Resulü ve namaz kılan ve rükû hâlinde iken zekât veren müminlerdir.**"⁽⁵⁾ ayetlerini indirmiştir. O sa-

1- Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

2- Müsned, c. 4, s. 281.

3- Ahmed İbn Hanbel, Fezailü's-Sahabe, c. 2, s. 615, hadis no: 1052.

4- Sahih-i Müslim, c. 4, s. 1871-3, hadis no: 32 ve 35; Sahih-i Buharî, c. 5, s. 23.

5- Maide (5), 55.

daka ayetinin sahibidir.⁽¹⁾ Onun Amr b. Abdevudd'a vurduğu darbe kıyamet gününe kadar gerçekleştirilen amellerden daha faziletlidir.⁽²⁾ O, Allah Resulü'nün kardeşi, kızının eşi, ilim şehrinin kapısı, muttakilerin imamı, dinin önderi ve abdest organları parıldayan kimselerin komutanıdır.⁽³⁾ O müşkülleri çözen, ağır problemlerin üstesinden gelen zattır. O nass-ı ilahî ile atanan kimsedir. Ondan sonra ise Allah Resulü'nün haklarında "Şu ikisi otursalar da kıyam etseler de imamın dırlar. Babaları ise onlardan daha hayırlıdır." buyurduğu İmam Hasan ve İmam Hüseyin gelmektedir.⁽⁴⁾

Hz. Peygamber (s.a.a) "Hasan ve Hüseyin, cennet ehli gençlerin efendileridir." buyurmuşlardır.⁽⁵⁾ Sonrasında Ali Zeynelabidin ve sonuncuları zamanın imamı el-Hüccet Mehdi olan ve on-

1- Bu ayet şudur: "Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık hayra sarfedenler var ya, onların mükâfatları Allah katındadır. Onlara korku yoktur, üzüntü de çekmezler." Bakara (2), 274. Bu ayetin Hz. Ali (a.s.) hakkında nazil olduğu yukarıda geçmişti.

2- el-Müstedrek, c. 3, s. 32; Tarih-i Bağdad, c. 13, s. 19, 6978; el-Firdevs bi-Me'suri'l-Hitab, c. 3, s. 455, hadis no: 5406.

3- Bu hadis *Feraidü's-Sımtayn'* da (c.1, s. 143, hadis no:105) Abdullah İbn Akim el-Cuhenî'den şöyle rivayet edilmektedir:

Resulullah şöyle buyurmaktadır: "Allah-u Teâla İsra gecesinde Ali hakkında bana şu üç şeyi vasiyet etti: Ali (a.s.) müminlerin seyyidi, muttakilerin imamı ve abdest organları ışıldayan kimselerin komutanıdır."

Biraz farklılıkla bu hadis aynı eserin bir başka yerinde (s. 145, hadis no: 109) geçmektedir, Biharü'l-Envar'da (c. 18, s. 343) ve Sefinetü'l-Bihar'da (c. 1, s. 133) geçmektedir.

4- Kifayetü'l-Eser, s. 38; Biharü'l-Envar, c. 36, s. 289.

5- Müsned-i Ahmed, c. 3 s. 3, hadis no: 62; Sünen-i Tirmizî, c. 5, s. 236, hadis no: 3768; Tarih-i Bağdad, c. 11, s. 90; Kenzü'l-Ummal, c. 12, s. 112, hadis no: 34246.

ları tanımaksızın ölen kimselerin Cahiliyye üzere öleceği ma-
sum imamlar gelmektedir.

Sizler Sıhahlarınızda Cabir b. Semure'den şöyle rivayet et-
mektesiniz: Ben, Resulullah'ın "*Benden sonra 12 emîr olacaktır*."⁽¹⁾ buyurduğunu işittim. O bir sözcük daha söyledi ki onu
işitemedim. *Buharî'nizde* ise Resulullah'ın (s.a.a) "*12 adam in-
sanların yönetimini üstlenmediği müddetçe insanların işleri sona
ermeyecektir.*" buyurduğu geçmektedir.⁽²⁾ Sonra duymadığım
kısık sesle bir sözcük daha söyledi.

Sahih-i Müslim'de ise şu hadis geçmektedir:

"Bu iş kıyamet kopuncaya kadar devam edecektir. Onla-
rın başına bütünü Kureys'ten olan 12 halife geçecektir."⁽³⁾

el-Cem'u Beyne's-Sahihayn ve *Sıhah-ı Sitte*'de ise Resulullah'ın
"*Bu iş bütünü Kureys'ten olan 12 kişi halife olmayıncaya kadar
sona ermeyecektir.*" buyurduğu geçmektedir.⁽⁴⁾

Âliminiz, muhaddisiniz ve sikanız *Kifayetü't-Talib* adlı eserin
yazarı, Enes b. Malik'ten şöyle rivayet etmektedir: Ben, Ebu-
zer, Selman, Zeyd b. Sabit ve Zeyd b. Erkam Hz. Peygam-
ber'in huzurunda idik. O esnada Hasan ve Hüseyin (a.s) içeri
girdiler. Allah Resulü o ikisini öptü. Ebuzer, o ikisi için eğilip
ellerini öptü. Döndü ve bizimle birlikte oturdu.

Biz ona gizlice "Ey Ebuzer! Allah Resulü'nün ashabından
yaşlı bir adamın Benî Haşim'den iki çocuk için ayağa kalkıp,
onlar için eğildiğini ve ellerini öptüğünü gördün mü?" dedik.

1- Bu hadisin tahriri geçti.

2- Sahih-i Buharî, c. 4, s. 218.

3- Sahih-i Müslim, c. 3, s. 1453, hadis no: 10.

4- Sahih-i Müslim, c. 3, s. 1452, hadis no: 5; Müsned-i Ahmed, c. 4, s. 94
ve 96. Bu hadislerin tahrirleri yukarıda geçmişti.

O: "Evet. Eğer sizler bu ikisine ilişkin benim duyduklarımı duymuş olsaydınız yaptıklarımın daha fazlasını yerine getirirdiniz." dedi.

Biz: "Bu ikisi hakkında Allah Resulü'nden ne duydun ki ey Ebuzer!" dedik.

O şöyle dedi: Allah Resulü'nün Ali (a.s) ve bu ikisi için şöyle buyurduğunu işittim:

Vallahi! Bir kişi güçten düşecek kadar namaz kılacak ve oruç tutacak olur da sizi sevmez ve düşmanlarınızdan be-
raet etmezse ne namazı ne de orucu kendisine yarar sağ-
lar. Ey Ali! Hakkınıza uygun davranarak Allah-u Teâla'ya
tevellî eden kimseyi Allah-u Teâla'nın hüsrana uğratma-
ması kulun O'nun üzerindeki hakkıdır.

Ey Ali! Sizi seven ve size sınımsız tutunan kuşkusuz kop-
maz bir kulpa tutunmuştur.

Enes şöyle dedi: Sonra Ebuzer ayağa kalkarak çıktı. Bizler de
Allah Resulü'nün yanına vararak şöyle dedik: Ey Allah'ın Re-
sulü! Ebuzer bize şunları şunları haber verdi.

Resulullah (s.a.a): "*Ebuzer doğru söylemiş. Vallahi kara toprak
Ebuzer'den daha doğru sözlüsünü görmemiştir.*" buyurdu.⁽¹⁾

Hiz. Peygamber (s.a.a) devamında şöyle buyurdu: "Allah-u
Teâla Âdem'i yaratmadan yedi bin yıl önce beni ve Ehlibeyt'ie
mi bir nurdan yarattı. Sonra tertemiz kimselerin sulplerinden
tertemiz rahimlere nakledildik."

1- Mecmaü'z-Zevaid, c. 5, s. 197 ve c. 6, s. 442; Müşkilü'l-Asar, c. 1, s. 224;
Müsned-i Ahmed, c. 2 s. 175 ve 223, Meymeniyye basımı; İbn Adiy,
el-Kamil fi'd-Duaifa, c. 5, s. 1816; el-Bidayetü ve'n-Nihaye, c. 7, s. 165;
Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 8, s. 259.

Ben: “Ey Allah’ın Resulü! Nerede idiniz ve hangi hâl üzere idiniz?” diye sordum.

Allah’ın Resulü: “Bizler Allah’ın arşının altında nurdan bir kalıp içindeydik. Allah-u Teâla’yı tespih ve takdis ediyorduk.” dedi.

Hız. Peygamber (s.a.a) devamında şöyle buyurdu: “Miraca götürüldüm ve Sidretü’l-Münteha’ya ulaştığımda Cebrail beni burada yalnız bıraktı.

Ben: Habibim Cebrail, beni böyle bir makamda yalnız bırakıyor ve benden ayrılıyor musun, deyince o, “Ey Muhammed! Buradan bir adım öteye gitmem caiz değildir. Eğer böyle bir şeye kalkışırsam kanatlarım yanar.” dedi.

Sonra Allah-u Teâla dileyinceye kadar bir nurdan diğer nura hızlıca aktarıldım.

Allah-u Teâla bana şöyle vahyetti: Ey Muhammed! Yeryül zündekilere baktım. Seni onlardan seçerek nebi kıldım. Sonra ikinci defa baktım ve içlerinden Ali’yi (a.s) seçtim. Onu senin vasin, ilminin varisi ve senden sonraki imam kıldım. Sizin sulplarınızdaki tertemiz bir zürriyet ve ilmimin hazinesi olan masum imamları çıkarttım. Eğer onlar olmamış olsaydı ne dünyayı ne ahreti ne cenneti ne de cehennemi yaratırdım. Onları görmeyi ister misin?

Ben de: “Evet.” dedim.

Bana: “Başını kaldır.” diye nida edildi. Başımı kaldırdım bir de baktım ki Ali’nin (a.s), Hasan’ın, Hüseyin’in, Ali b. Hüseyin’in, Muhammed b. Ali’nin, Cafer b. Muhammed’in, Musa b. Cafer’in, Ali b. Musa’nın, Muhammed b. Ali’nin, Ali b. Muhammed’in, Hasan b. Ali’nin ve Hüccet b. Hasan’ın (a.s) nuraları parıldayan bir inci gibi ışıldıyor.

Ben: “Ey Rabbim! Kim bunlar ve Şu kim?” dedim.

Allah-u Teâla: “Bunlar senin sulbundan senden sonraki mu-tahhar imamlardır. Şu da yeryüzü zulüm ve haksızlık da dol-dukdan sonra adalet ve hak ile dolduracak, müminlerin kalbi-ne Şifa verecek olan el-Hüccet’tir.” buyurdu.

Bizler: “Babalarımız ve annelerimiz sana feda olsun ey Al-lah’ın Resulü, çok ilginç sözler söyledin.” dedik.

O (s.a.a): “Bundan daha ilginci ise benden bunu işittikten ve Allah-u Teâla kendilerine hidayeti bağışladıktan sonra ökçe-leri üzere geri dönecek olan ve bunlar hakkında bana eziyet-te bulunan bir topluluğun oluşudur. Allah Şefaati onlara ulaştırmasın.” dedi.⁽¹⁾

Yuhanna Şöyle devam etti: Sizler Allah Resulü’nün vasiyet etmeksizin öldüğüne, kimseyi halifelige atamadığına, Ömer b Hattab’ın Ebu Bekir’i seçtiğine, ona biat ettiğine ve ümme-tin de ona tabi olduğuna, Ebu Bekir’in kendi kendisini Allah Resulü’nün halifesi olarak isimlendirdiğine inanmaktasınız. Hâlbuki hepimiz de biliyorsunuz ki Resulullah (s.a.a) vefat ettiğinde Ebu Bekir ve Ömer onu yıkamaksızın ve kefenle-meksizin bırakmış, Benî Saide Sakifesi’ne gitmişler, hilafet konusunda ensar ile tartışmışlardı. Allah Resulü onu halife tayin etmediği hâlde Ebu Bekir hilafete geçmişti. Hâlbuki o Müslüman olmadan önce 40 yıl putlara tapmıştı.

Allah-u Teâla “**Ahdim zalimlere erişmez.**”⁽²⁾ buyurmaktadır.

O, Fatıma’yı babasından kalan Hayber’deki mirası almasına engel olmuştur.

Hz. Fatıma: “Ey Ebu Bekir! Sen babana varis oluyorsun ama

1- Kifayetü'l-Eser, s. 69-73.

2- Bakara (2), 124.

ben babama varis olamıyorum ha! Kuşkusuz sen iğrenç bir şey yaptın.” demiş ve ona **“Ki o bana varis olsun; Yakub hanedanına da varis olsun.”**⁽¹⁾, **“Süleyman Davud’a varis oldu.”**⁽²⁾ ve **“Allah size, çocuklarınız hakkında, (miras vermenizi) emreder.”** ayetleriyle karşılık vermiştir.

Eğer Ebu Bekir⁽³⁾’in hadisi sahih olmuş olsaydı Ali b. Ebu Talib (a.s) Allah Resulü’nün kılıcına, katırına ve imamesine sarılmaz, Hz. Fatıma’nın vefatından sonra bu konuda Abbas ile Ali (a.s) münazaâ ederdi. Bu hadis biliniyor olsaydı onların böyle bir tutum göstermeleri caiz olmazdı.

Ebu Bekir, Fatıma’ya Fedek arazilerini vermemiş. Hz. Fatıma Fedek’in kendisine ait olduğunu iddia etmiş ve Hz. Peygamber’in (s.a.a) Fedek’i kendisine hediye ettiğini belirtmiştir. Ancak Fatıma cennet ehlinde ve Allah-u Teâla’nın kendilerinden yalan ve diğer kirleri gidermiş olduğu kimselerden olduğu hâlde bu konuda Ebu Bekir’in onun bu sözlerini tasdik etmemiştir. Fatıma (a.s), Hz. Ali ve Hz. Peygamber’in hakkında cennete gireceğini söylediği Ümm-ü Eymen’i şahit göstermişti.

O: “Bir erkek daha getirmelisin veya bir kadın daha bulmalısın.” demiştir.

Ancak aynı Ebu Bekir Peygamber (s.a.a) eşlerinin hücre iddia alarını kabul etmiş, hücreyi sadaka statüsüne koymamıştır. Bütün bu olaylar üzerine Hz. Fatıma Hz. Ali’ye kendisini geleceğin defnetmesini ve Ebu Bekir’in kendisine namaz kıldırmasını şiddetlice vasiyet etmiştir.⁽⁴⁾

1- Meryem (19), 6.

2- Neml (27), 16.

3- Nisa (4), 11.

4- Şerhu Nehci’l-Belağa, c. 16, s. 280-1. Bu hadisin tahriri yukarıda geçmiştir.

Ebu Bekir: "Benden vazgeçin. Ben sizin en hayırlınız değilim. Ali (a.s) de aranızdadır."⁽¹⁾ demiştir.

Eğer o bu sözünde doğru ise Ali b. Ebu Talib'in önüne geçmesi caiz değildir. Eğer yalan söylüyorsa imamete elverişli değildir. Bu söz, imameti ve onu taşımayı feshetmeyi gerektirdiğinden dolayı tevazua da yorumlanamaz.

Ebu Bekir: "Beni rahat bırakmayan bir şeytanım var. Şayet beni kaydırırsa bana doğruyu göstererek yaptırınız."⁽²⁾ demiştir.

Ömer, Ebu Bekir'e yapılan biat hakkında: "Ebu Bekir'e yapılan biat bir oldu bittiydi. Ancak Allah-u Teâla Müslümanları onun şerrinden korudu. Bundan sonra kim aynısını yaparsa onu öldürünüz." demiştir.⁽³⁾ Bu sözlerden Ebu Bekir'e yapılan biatin doğru olmadığı ve benzerini yapanın öldürülmesi gerektiği anlaşılıyor.

Ebu Bekir, Üsame'nin ordusundan geri kalmış, Ali'yi de bu ordunun boyunduruğuna vermeye çalışmıştır. Hâlbuki Hz. Peygamber (s.a.a) Ali'yi (a.s) hiçbir kimsenin emrine vermemiştir.⁽⁴⁾

Hz. Resulullah (s.a.a) kendi döneminde Tevbe Suresi'nin tebliği hariç Ebu Bekir'i bir işi yönetmesi ve yerine getirmesi için atamamıştır. Tevbe Suresi'ni tebliğ etmek için gönderdikten sonra da Allah-u Teâla onu bu görevden azlederek yerine getirme görevini Hz. Ali'ye vermiştir.⁽⁵⁾

1- el-İmametü ve's-Siyase, c. 1, s. 21; Nehcü'l-Hak, s. 264; Şerhu Nehcü'l-Belağa, c. 1, s. 169.

2- age, agy.

3- Sahih-i Buharî, Evli Kadının Zina Edip Hamile Olmasından Dolayı Recmedilmesi babı.

4- Şehristani, *el-Milel ve'n-Nihal*, c. 1, s. 144; Nehcü'l-Belağa, c. 4, s. 96.

5- Bu hadisin tahriri geçmişti.

Ebu Bekir, şer'î hükümleri de bilmemekteydi. Hatta hırsızın sol elini kesmeye kalkışmış, Fūcae Sülemî et-Teymî'yi ateşe atarak cezalandırmak istemiştir.⁽¹⁾ Hâlbuki Hz. Resulullah (s.a.a) "Ateşle cezalandırma ancak ateşin Rabbine özgüdür." bu yurmuştur.⁽²⁾

Kelale hakkında sorulunca bu konuda ne diyeceğini bilememiş ve sonra da şöyle dedi: "Ben kişisel görüşümü söylüyorum. Eğer doğru ise Allah'tan, hata ise Şeytan'dandır."

Bir kadın, kendisine ninenin mirastaki payını sorunca şöyle demiştir: "Ne Allah'ın Kitabında ne de Muhammed'in (s.a.a) sünnetinde herhangi bir şeyle karşılaşmadım. Dön de sorayım." Muğire b. Şube kendisine Hz. Peygamber'in nineye mirastan 1/6 pay verdiğini bildirdi.

Sahabe birçok hüküm hakkında fetva vermektedir.

Ebu Bekir, Halid b. Velid'in Malik b. Nüveyre'yi öldürmesini de öldürdüğü gece iddet beklemeksizin hanımıyla evlenmesini de cezalandırmamış ve bu konu hakkında olumsuz bir şey söylememiştir.

Ebu Bekir, biat etmekten kaçınan Emîrül-Müminin'in evine elçi göndererek evi ateşle dolduracağını ona bildirmiştir.⁽³⁾ Hem de evde Hz. Fatıma, Haşimoğulları'ndan ve diğerlerinden oluşan bir grup bulunduğu hâlde bunu yapmaya kalkışmıştı. Onlar onun bu davranışını kınadılar.

1- el-İmametü ve's-Siyase, c. 1, s. 14.

2- el-Beğavî, Şerhü's-Sünne, c. 12, s. 198; Mecmau'z-Zevaid, c. 6, s. 251; Keşfü'l-Estar, c. 2, s. 211, hadis no: 1538.

3- el-İmametü ve's-Siyase, c. 1, s. 191; Nehcü'l-Hak, s. 27; Şerhu Nehci'l-Belağ, c. 2 s. 56. Ömer evi onlarla birlikte yakmak için kendilerine geldi. Zübeyr kılıça dışarı çıktı. Hz. Fâtıma (a.s.) da ağlayarak ve feryat ederek dışarı çıktı. ...Bunu Ebu Bekir el-Cevherî rivayet etmektedir.

Ebu Bekir'in minberde bulunduğu bir esnada Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin (a.s) gelerek "Bu ceddimizin makamı. Sen buna ehil değilsin." demişlerdi.⁽¹⁾

Ebu Bekir vefat döşegindeyken şu sözleri söyledi: Ah keşke, Hz. Fatıma'nın evini açmayıp bıraksaydım. Ah keşke, Resulullah'a "bu işte Ensar için de bir yol var mı?" diye sorsaydım.

Yine o şöyle demiştir: Benî Saide gölgeliğinde halife seçimi için toplandıgı gün ben bu işi şu iki adamdan birinin boynuna bıraksaydım da o emîr, ben de vezir olsaydım.⁽²⁾

Size göre de geriye halife bırakmak konusunda da o Allah Resulü'ne muhalefet etmiştir. Çünkü o, Ömer'i halife olarak bırakmıştır ki Hz. Peygamber (s.a.a) Hayber Gazvesi hariç onu hiçbir zaman bir işin başına geçirmemiştir. Zaten Hayber Gazvesi'nde de hezimete uğramıştır.

Sadakalar konusunu da onun uhdesine vermiş. Abbas'ın şikâyeti üzerine Hz. Peygamber (s.a.a) tarafından görevden azledilmiştir. Sahabe Ebu Bekir'in Ömer'i atamasını kabul etmemiştir. Hatta Talha "Ömer katı kalpli birisidir." diye şikâyette bulunmuştur.

Ömer'e gelince ise kendisine zina eden hamile bir kadın hakkında recmedilme emrini vermiştir. Ali (a.s) "*Her ne kadar kadın üzerinde bir hakkın varsa da onun karnında taşıdığı bebek hakkında sana bir yol yoktur.*" dedi.

Ömer bu niyetinden vazgeçerek "Ali olmasaydı Ömer helak olurdu." dedi.⁽³⁾

1- Nehcü'l-Hak, s. 272; Usdu'l-Gabe, c. 2, s. 14; es-Savaiku'l-Muhrika, s. 175, Muhammediyye basımı ve s. 105 Mısır Meymeniyye basımı.

2- el-İmametü ve's-Siyase, c. 1, s. 14; Murucu'z-Zeheh, c. 2, s. 301-302; Nehcü'l-Belağa, s. 265.

3- Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

Ömer, Hz. Peygamber'in (s.a.a) de vefatı hakkında kuşkuya düşmüş ve şöyle demiştir: "Muhammed ölmedi ve ölmeyecektir." Nihayet Ebu Bekir kendisine "**Sen de öleceksin, onlar da ölecek.**"⁽¹⁾ ayetini okuyunca "Doğru söyledin. Sanki bu ayeti hiç öncesinde işitmemiştim." dedi.⁽²⁾

Ömer'e zina etmiş deli bir kadın getirilmişti. Ömer recmedilmesini emretmişti. Bunun üzerine Ali (a.s) "*Kalem şu üç kişiden kaldırılmıştır: Kendine gelinceye kadar deliden...*" buyurdu. Ömer bu niyetinden vazgeçerek "Ali olmasaydı Ömer helak olurdu." dedi.⁽³⁾

Ömer irat ettiği bir hutbesinde şöyle dedi: Bir kadının mihrinde aşırıya kaçan kimsenin fazlalığını Müslümanların beytülmaline koyarım.

Bu sözleri işiten bir kadın ona şöyle cevap verdi: Allah-u Teâlâ'nın helal ettiği şeyi nasıl bizden engelleyebilirsin? O, "**Bir eşin yerine başka bir eş almak istediğiniz takdirde, öncekine yüklerle mehir vermiş olsanız bile, bir şey almayın. İftira ederek ve günaha girerek ona verdiğinizizi geri alır mısınız?**"⁽⁴⁾ buyurmaktadır. Bunun üzerine Ömer "Evlerinde oturan bayanlara kadar herkes Ömer'den daha fakihtir." dedi.⁽⁵⁾

Aişe ve Hafsa'dan her birisine 200.00 dirhem verir ve beytülmalinden 200.000 dirhem alırdı. Müslümanlar onun bu davranışını kınayınca "Borç olarak aldım." demek zorunda kalmıştı.⁽⁶⁾

1- Zümer (39), 3.

2- Tarihü'l-Hamis, c. 2, s. 167; Sahih-i Buharî, c. 6 s. 17. Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

3- Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

4- Nisa (4), 20.

5- ed-Dürrü'l-Mensur, c. 2, s. 466; Nehcü'l-Hak, s. 278; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 182 ve c. 12, s. 17.

6- Nehcü'l-Hak, s. 279. Bu eserde 10.000 dirhem olarak geçmektedir.

İmam Hasan ve İmam Hüseyin'in dedeleri Allah Resulü'nden almaları gereken mirası engellediği gibi humuslarını da engellemiştir.⁽¹⁾

Ömer hadle ilgili 70 meselede hükmetti, bağış ve taksimde aşırıya gitti. Mut'atü'n-Nisa ile Mut'atü'l-haccı yasaklayarak şöyle dedi: "Allah Resulü'nün döneminde iki mut'a da helal idi. Ben her ikisini de haram kılıyorum, işleyenleri de cezalandıracağım."⁽²⁾

Hem nassın olduğu konularda hem de olmadığı konularda Hz. Peygamber'e ve Ebu Bekir'e muhalefet etti. Hilafeti altı kişilik bir gruba tevdi etti. Sonra kendi kendisiyle çelişerek onu dört kişiye indirdi, sonra üç kişiye, en sonunda da tek bir kişiye indirgeyerek Abdurrahman b. Avf'ın seçkisine verdi. Hem de onun zayıf ve kusurlu olduğunu dile getirmesine rağmen bunu yaptı. Sonrasında "Eğer Ali ve Osman bir hususta birleşecek olurlar ise görüşleri benimsenir. Eğer üçe üç kalacak olurlar ise Abdurrahman b. Avf'ın içinde bulunduğu görüş geçerlidir. Çünkü Ali (a.s) ile Osman'ın bir görüşte toplanamayacaklarını ve Abdurrahman b. Avf'ın kız kardeşinin oğlu Osman'dan cayamayacağını bilmekteydi. Ayrıca üç gün içinde biat etmekten kaçınanların da boynunun vurulmasını emretti."⁽³⁾

Yine Ömer, Fatıma'nın (a.s) kitabını parçaladı. Hz. Fatıma ile Ebu Bekir arasında tartışmalar sürüp gidince Hz. Fatıma'nın elinde Fedek ve çevresinin kendisine verildiğini gösteren bir resmî belge vardı. Ömer, bu belgenin içeriğini sordu. Hz. Faz

1- Cassas, *Ahkamu'l-Kur'an*, c. 3, s. 61.

2- Nehcü'l-Hak, s. 281; ed-Dürrü'l-Mensur, c. 2, s. 287. Bu hadisin de tahrirci geçmişti.

3- el-İmametü ve's-Siyase, c. 1 s. 28-29; Nehcü'l-Hak, s. 285. Bu hadis de tahrirleriyle birlikte yukarıda geçmişti.

tima kendisine anlatınca Ömer, bu belgeyi elinden alarak parçaladı.⁽¹⁾ Hz. Fatıma ona beddua etti. Ömer Ebu Bekir'in yanına vararak onu bu hususta kınadı. Hayber'i Hz. Fatıma'ya vermeme hususunda anlaşılardı.

Osman b. Affan'a gelince ise valilikleri akrabaları arasında dağıttı. Anne bir kardeşi Velid'i Kufe'ye vali olarak atadı. Velid, Kufe'de iken içki içmiş ve sarhoş bir hâlde insanlara nâmaz kıldırılmıştı.⁽²⁾ Kufe halkı onu kovmuş ve bunun üzerine olaylar çıkmıştı.

Dört kızının eşlerine servetler vermiş. Eşlerinden her birisine Müslümanların beytülmalinden 100.000 miskal altın vermiştir. Mervan'a Afrika'nın humusundan 1.000.000 dirhem vermiştir.⁽³⁾

Osman Müslümanlara karşı kendisi için koruma edinmiş ve kendisini onlardan korumuştur.⁽⁴⁾ Sahabe hakkında da birçok olumsuz ve kötü davranışlar sergilemiş, İbn Mesud'u öldürünceye kadar dövdürtmüş⁽⁵⁾ ve Mushafını yakmıştır.

İbn Mesud, Osman'a eleştirilerde bulunur ve tekfir ederdi.

1- Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 16, s. 274.

2- Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 3, s. 18; Tarihü'l-Hamis, c. 2, s. 255 ve 259; el-Kamil fi't-Tarih, c. 3, s. 52; el-İmametü ve's-Siyase, c. 1, s. 32; Usdu'l-Gabe, c. 5 s. 90; Nehcü'l-Hak, s. 290.

3- Tarihü'l-Hamis, c. 1, s. 26; Tarih-i Taberî, c. 5 s. 49; Tarih-i Yakubî, c. 2, s. 155; İbn Kuteybe, *el-Mearif*, s. 84; Nehcü'l-Hak, s. 293; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 198; Tarihü'l-Hulefa.

4- Nehcü'l-Hak, s. 294; Tarihü'l-Hamis, c. 2, s. 293; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 199; Tarihü'l-Hulefa, s. 164.

5- Nehcü'l-Hak, s. 295; Usdu'l-Gabe, c. 3, s. 259; Tarih-i İbn Kesir, s. 163; Tarihü'l-Hamis, c. 2, s. 268; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 1, s. 198 ve c. 3, s. 40.

Osman, Allah Resulü'nün sahabetisi Ammar'ı o derece dövmüştür ki sonuçta fitk olmuştur.⁽¹⁾

Muaviye'nin isteği ve hevası için Ebuzer'i Şam'dan getirtmiş ve onu Rebeze'ye sürmüştür.⁽²⁾ Hâlbuki Hz. Peygamber (s.a.a) bu üçünü özel sahabileri arasında saymıştı.

Osman, bir Müslüman olan Nevvar'ı öldüren İbn Ömer'e kisası düşürerek uygulamamıştır.

Fasık Velid b. Utbe'ye şarap haddini uygulamak istememiştir. Nihayetinde Hz. Ali (a.s) ona bu haddi uygulamıştır. Öldüy rülünceye kadar sahabe tarafından rüsvay edilmiş, ancak üç gün sonra defnedilebilmiştir. Sahabe onu Haşş-ı Kevkeb⁽³⁾ denilen bir yere defnetmişlerdir.

Bedir ve Uhud Savaşlarına ve Rıdvan Biatine katılmamış ve Müslümanlarla birlikte bulunamamıştır.

Hilafet konusunda Ali (a.s) ile Muaviye arasındaki savaşın gerekçesi olmuştur. Ayrıca iş öyle bir raddeye varmıştır ki Ümeyyeoğulları minberde Ali'ye (a.s) hakaret etmiş, Hz. Hasan'ı zehirlemiş, Hüseyin'i (a.s) şehit etmişlerdir. Ümeyyeoğulları Peygamber evlatlarını ve zürriyetini şehir şehir dolaştırıp teşhir etmişlerdir.⁽⁴⁾ Nihayetinde Haccac, Âl-i Muhammed'den 12.000 kişiyi öldürebilmiştir. Bütün bu olayların nedeni ümmetin imametini ihtiyar ve iradeyle temelli olduğunu savunmalarıdır. Eğer ümmet hilafet konusunda nassa uysaydı ve Ömer b. Hattab da Hz. Peygamber'in "*Bana bir*

1- Tarihü'l-Hamis, c. 2, s. 271; el-İmametü ve's-Siyase, c. 1 s. 32; Şerhu Nehcü'l-Belağa, c. 1, s. 238; Nehcü'l-Hak, s. 296.

2- Tarih-i Yakubî, c. 2, s. 162; el-Kamil fi't-Tarih, c. 3, s. 56; Nehcü'l-Hak, s. 298; Ensabü'l-Eşraf, c. 5, s. 52; Murucu'z-Zehebe, c. 2, s. 339.

3- Yahudilere ait bir bahçe. (çev)

4- Yenabiü'l-Mevedde, 61 bab, s. 350; Mukarrem, *Maktelü'l-Hüseyn*.

okka ve bir kâğıt getirin, size benden sonra asla sapıtmayacağınız bir yazı yazayım."⁽¹⁾ buyruğuna muhalefet etmeseydi bu kadar büyük ihtilaflar ve sapıklıklar gerçekleşmezdi.

Yuhanna şöyle devam etti: Ey din bilginleri! Bunlar kendilerini Rafızî olarak anan kimselerin inançlarıdır. Sizin de inançlarınızı belirttik. Onların bu delillerini işittiniz. Sizler de delillerinizi zikrettiniz.

Allah aşkına eğer biliyorsanız bu konuda şu iki gruptan hangisi daha haklıdır?

Hepsi tek bir ağzıdan şöyle dediler: Allah'a kasem olsun ki Rafızîler hak üzeredirler. Onların sözleri doğrudur. Ancak olanlar oldu ve hak taraftarları sürekli mağlup oldu. Ey Yuhanna! Bizim için şahitlikte bulun ki bizler Âl-i Muhammed'in velayetini kabul ediyor ve onların düşmanlarından beri olduğumuzu ilan ediyoruz. Ancak senden bu durumumuzu gizlemeni istiyoruz. Çünkü insanlar meliklerinin dinleri üzeredirler.

Yuhanna şöyle devam etti: Onların yanından ayrıldığımda delilimin ve inancımın haklılığına yakın etmiştim. Hamd ve lütuf Allah-u Teâla'ya aittir. O kimi hidayete erdirmiş ise o hidayete erişmiştir.

Kurtuluş yolunu talep eden kimselere hidayet olsun diye şu risaleyi kaleme aldım. Bu risaleyi insafıca inceleyen bir kimse doğruyu görür ve bunun sevabını elde eder. Kalbi ve dili mühürlenmiş kimsenin de hidayet bulmasına olanak yoktur. Nitekim Allah-u Teâla "**(Resulüm!) Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin; bilakis, Allah dilediğine hidayet verir ve hidaye-**

1- Bu hadisin tahriri yukarıda geçmişti.

te girecek olanları en iyi O bilir.”⁽¹⁾ buyurmaktadır. Taassup sahiplerinin çoğunluğunun durumu ise şu ayetlerde geçtiği şekildedir.

“Gerçek şu ki, kâfir olanları (azap ile) korkutsan da korkutmasan da onlar için birdir; iman etmezler. Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Onların gözlerine de bir çeşit perde gerilmiştir ve onlar için (dünya ve ahirette) büyük bir azap vardır.”⁽²⁾

Allah’ım! Verdiğin muazzam nimetlerden dolayı Kıyamet gününe kadar sürekli bir şekilde sana hamdeder, Muhamü med Mustafa’ya (s.a.a) ve günahlardan arındırılarak tertemiz kılınan Âl-ine salat ederiz.

1- Kasas (28), 56.

2- Bakara (2), 6-7.

Beşinci Bölüm

- Ehlisünnet Ulemasının ve Aydınlarının Şia Mezhebî'ni Benimseleri

Ehlisünnet Ulemasının ve Aydınlarının Şia Mezhebi'ni Benimseleri

Günümüzde Ehlisünnet'ten Şia'ya geçiş olayları hem benim şaşkınlığımı ve hayretimi arttırdı hem de bu inançsal konular çerçevesinde daha çok beyin jimnastikleri yapmama neden oldu. Bu büyük hicretin ve korkunç dönüşümün nedenini kendi kendime soruyordum. Sünnîlikten Şiîliğe geçiş fenomeni, Sünnî ulemeden ve aydınlardan Şialığa geçen birçok örnek olduğu halde Şiîlikten Sünnîliğe geçen hiçbir kimseye rastlayamadım.

Kendi kendime şöyle dedim: Eğer deliller bu derece ikna edici olmamış olsaydı bu kadar çok geçiş olmaz, bunlar Sünnîliği bırakıp Şia'ya geçmezlerdi. Bunların bütünü konuyla ilgili tecrübelerini kaleme almışlardır. Ehlisünnet'ten Şia Mezhebi'ne geçenlerin bir bölümüne burada ismen değineceğiz.

1- Ezher-i Şerif mezunu, Halep kadılığı yapmış olan Şeyh Halebî. Bu şahsın tam adı Şeyh Muhammed Mer'a el-Emin el-Antakî'dir ve *Limaza İhtertü Mezhebe's-Şia Mezhebe Ehli'l-Beyt* (Ehlibeyt Mezhebi Olan Şia Mezhebini Neden Seçtim) adlı eseri yazmıştır. Kardeşi Şeyh Ahmed Mer'a el-Emin el-Antakî de *Fi Tarikî ile't-Teşeyyüi* adlı eseri kaleme almıştır.

2- Doktor Muhammed et-Ticanî es-Semavî. Altı tane eser kaleme almıştır. Bunlardan bazıları şunlardır: *Sümmehtedeytü* (Ve Hidayete Erdim/Doğruya Doğru), *Li-Ekune Mea's-Sadıkîn*

(Doğrularla Birlikte), *Fes'eulû Ehle'z-Zikri* (Zikir Ehline Sorun), *eş-Şiatü Hüme Ehlü's-Sünneti* (Gerçek Ehlişünnet Şia'dır), *Îrifi'l-Hakka* (Hakkı Tanı), *Küllü'l-Hulul İnde Âli'r-Resul*.

3- Ürdünlü Avukat Ahmed Hüseyin Yakub. Konuyla ilgili çeşitli eserler telif etmiştir. *Mürtekatü'l-Fikri's-Şiû*, *Nazariyyetü Adaleti's-Sahabe*, *el-Muvacehetü Mea Resulillah* gibi. Bunların dışında başka eserleri de vardır.

4- Es'ad Vahid el-Kasım, Filistinli. Lisansını Şehir Mühendisliğinde, doktorasını da İnşaat İdareciliğinde yapmıştır. Ehlişünnet Mezhebi'ndeydi. Şia Mezhebi'ni benimsedi ve bu mezhebe geçti. *Hakikatü's-Şiati'l-İmamiyyeti'l-İsna Aşeriyeye* adlı bir eser kaleme aldı. Bu eser şu an matbudur ve yazar, eserde Şialığa geçiş öyküsünü anlatmaktadır.

5- Salih el-Verdanî. Mısırlı Yazar. Ehlişünnet Mezhebi'ndeydi, hak ve hakikati görerek Şia Mezhebi'ne geçti. Çeşitli eserleri vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

a) *el-Hud'a, Rihletî Mine's-Sünneti ile's-Şia*

b) *Ehlü's-Sünneti Şa'bullahi'l-Muhtar*

c) *Akaidü's-Sünneti ve Akaidü's-Şiati*

d) *Zevacü'l-Mut'ati Helalün İnde Ehli's-Sünneti*

e) *Dirasetün fi Fesadi Akaidi Ehli's-Sünneti*

6- İdris el-Hüseyinî. Ehlişünnet Mezhebi'ndeydi. Şia Mezhebi'ni benimseyerek o mezhebe geçti. Çeşitli matbu eserleri vardır. *Lekad Şeyyeânî el-Hüseyin* ve *el-İntikalü's-Sa'b fi'l-Mezhebi ve'l-Mutakad* adlı eser bunlardandır.

7- Sudanlı Şeyh Mutasım Seyyid Ahmed. *el-Hakikatü'd-Daiyatü* ve *Rihletî Nehve Mezhebi Âli'l-Beyt* adlı matbu eserlerin sahibidir.

8- Ürdünlü Şeyh Mervan Halifat. Yermük Üniversitesinin eş-Şeriatü'l-İslamiyye Fakültesinden mezun olmuştur. *Ve Re-kibtü's-Sefinete* adlı matbu eserin sahibidir.

9- Faslı Seyyid Muhammed el-Küseyrî. *es-Selefiyyetü Beyne Ehli's-Sünneti ve'l-İmamiyyeti* adlı eseri kaleme almıştır.

10- Üstad Said Eyyub el-Mısırî. *Maalimü'l-Fiten* adlı eserin müellifidir. Eser iki büyük ciltten oluşmaktadır. Yüksek kültürüyle, engin bakışıyla ve kuvvetli delillerle hilafet mevzusunu ele almaktadır. Ayrıca *Akidetü'l-Mesihî'd-Deccal fi'l-Edyan* ve *el-İnhirafatü'l-Kübra'l-Kura'z-Zalime fi'l-Kur'ân* adlı eserlerin de sahibidir.

11- Üstad Osman Casım Mar'a el-Mısırî. *eş-Şiatü Fi Mısır* adlı eserin müellifidir. Bu eser tarih sahasına ilişkin eserlerden olup çeşitli faydalı bilgileri içermektedir.

12- Mühendis Üstad Muhammed Abdülhafız el-Mısırî. *Limaza Ene Caferiyyün* adlı eserin yazarıdır.

13- Üstad Musa Salih el-Felekî. *Havatır ve Müşahadetun Haydariyyetun* adlı eserin sahibidir. Bu eser Kahire'de basılmıştır. Eserin önsözünü, kendisi de müteşeyyi olan ve günümüzde Kahire'de Şiî bilgin olarak nam salan Allame Seyyid Hüseyin ed-Darğamî kaleme almıştır.

14- Üstad Said Abdülhamid. Irak'ın A'ne şehrinden olup Şia-i İmamiyye Mezhebi'ne geçmiştir. Çeşitli matbu eserleri vardır. Bunlardan bazıları şunlardır: *Menhecün fi'l-İntimai'l-Mezhebi*, *Hivarün fi'l-Umkı Min Ecli't-Takribi'l-Hakiki*, *İbn Teymiyye ve Ğayruhu*.

15- Üstad Abdülmecid Turab Zemzemî. İsviçre'de Matematik Profesörü ve Cenevre Üniversitesinde gelişim bilimlerinde uzman. Aslen Tunuslu olup şu an İsviçre'ye yerleşmiştir.

el-Harbü'l-İrakiyyeti'l-İraniyye ve Fransız Müslüman düşünür Roger Garaudy tarafından takdimi yapılan *el-İslam ve'l-Kavmiyyat* adlı matbu eserlerin yazarıdır.

16- Allame Seyyid Hüseyin ed-Darğamî. el-Ezher'de önemli bir kariyer etmiş ve Necef'in dinî Üniversitesinde Merhum Seyyid el-Hu'î'nin eliyle Ehlibeyt Ekolüne geçip yapıp, dinî aktivitelerini sürdürmek üzere oradan Kahire'ye döndü.

17- Doktor Züheyr Gazavî. Filistinli olup *el-Müessesetü'd-Diniyye ve'l-Kadiyyetü'l-Filistiniyye* adlı eserin yazarıdır. Belirli bir amacı taşıyan ilmî eleştirel nitelikli makaleleri vardır.

18- Değerli Üstad Fehmî Hüveydî. Mısırlı meşhur yazar ve *İran Mine'd-Dahil* adlı eserin yazarı. Bunun dışında çeşitli makaleleri ve son dönemlerde kaleme almış olduğu eserleri vardır.

19- Filistin İslamî Cihad Hareketinin Genel Sekreteri Merhum Şehid Doktor Fethî Abdülaziz eş-Şikakî. En çetin koşullarda dahi Kahire'de basılan *el-Muhtarü'l-İslami* dergisinin editörlüğünü yapmaktan geri durmuyordu. İtidalli yapısı ve istikamet üzere oluşuyla bilinmekteydi. Defalarca şöyle demiştir: "Bizler 70'li yıllarda işgal altındaki Filistin'de bulunduğumuz dönemlerde Şehid Muhammed Bâkır es-Sadr'ın eserleriyle ve İmam Humeynî'nin fikirleriyle yetiştik."

20- Pakistanlı Merhum Doktor Kelim Sıddıkî. İngiltere'deki İslam Parlamentosunun başkanlığını yapmaktaydı. Şia Mezhebi ve akaidi hususunda birçok açılımı vardı. İtidallik ve düşünce olgunluğu özelliğine sahipti.

21- Üstad Merhum Fethî Rıdvan. İnsan Hakları Arap Düzeninin lideridir. Irak-İran Savaşı'nda Mısır günlük gazetelerinde birçok makale yazmıştır. Tarafgir yazarları mutedil davranmaya, menfaatperest olmamaya, hevalarının ve doların pe-

şinde koşmamaya davet etmiş, el-Ezher Şeyh'inden hakikatleri görebilmesi için İran'ı ziyaret etmesini istemiş ve siyasetin hakikatleri tersyüz ettiğini kendisine söylemiştir.

22- Üstad Muhammed Hasan Muhammed el-Abbasî. *el-Bu'du'd-Düvelî li İğtiyali'l-İmam Bâkir es-Sadr* adlı eserin müellifidir. Bu eser, İslam ile İstikbar arasındaki savaşı anlatmaktadır. Eser 1986 yılında Darü'l-Fethi'l-İslamî tarafından Kahire'de basılmıştır. Dağıtımını Darü'l-Bidaye yapmıştır. Yazar, Mısır'ın Dimyat şehrinde dünyaya gelmiştir. Doğu Dilleri kısmının edebiyat bölümlerinde lisans yapmıştır. *el-İcabetü'l-Muammaka li-Ve'di'l-Fitneti Beyne's-Şiati ve's-Sünnet* adında başka bir telifi de bulunmaktadır.

23- Üstad Doktor Fehmî eş-Şinnavî. Bu şahıs Kahire'nin etkin İslamî remizlerdendir.

24- Doktor Muhammed Mişel Guryb. Başlangıçta Marunî Hıristiyanlarındandı, ancak daha sonra 1978 yılında Müslüman olup Ehlişünnet Mezhebi'ni benimsedi. Şia ve remizlerini destekler mahiyette yazılar kaleme almaya başladı. 1992 yılında Beyrut'ta basılan *İslamiyyü'l-Aklanî* adlı eseri telif etti ve kendisinin *Nehcü'l-Belağa* üzere yetiştğini belirtti.

25- ed-Demirdaş el-Ukalî el-Mısırî. Mısırlı Kadı ve müsteşar. Şuan Kahire'de yaşamakta olup Şiîliğe davet etmektedir.

26- Seyyide Safinaz Kazım. İslamî duyarlılık kalemi ve aydın düşünceleriyle Mısır'da ve Arap âleminde tanınan aydın bir yazardır.

27- Üstad Şeyh Muhammed İsmet Bekr el-Mısırî. *Abdullah İbn Ömer Beyne's-Siyaseti ve'd-Din* adlı eserin yazarıdır. Bu eser 1993 yılında Beyrut'ta basılmıştır. Ayrıca *İlmu Usuli'd-Daveti İlallah* adlı eseri de kaleme almıştır.

28- Saygıdeğer âlim, hatip ve münazaracı Seyyid Ali Bedrî. Müteşeyyi olduktan sonra Ehlibeyt Mezhebi'nin yayılması noktasında büyük bir hizmete sahiptir. Dünyayı dolaşp çeşitli münazaralarda bulunmuştur. *Ahsenü'l-Mevahib fi Hakaiki'l-Mezahib* adlı baskıya verilecek olan büyük bir eseri düzenlemiştir.

29- Sudanlı yazar Abdülmünim Muhammed el-Hasan. *Bi-Nuri Fatıma İhtedeytü* adlı bir eser kaleme almıştır.

30- Şeyh Mahmud Ebu Rayye. Ezherli bilgin ve Mısırlı yazar. Birçok eseri olmakla birlikte bunların arasında başyapıt sayılabilecek olanları *Edvâün Alea's-Sünneti'l-Muhammediyye* ve *Ebu Hüreyre Şeyhü'l-Muzira* adlı eserlerdir.

31- Kenyalı Şeyh Abdullah Nasır. Başlangıçta Vehhabîlerin büyük bilginlerinden olarak kabul edilmekteydi. Sonraları Şîi oldu. Bu sahada birçok esere sahiptir. *eş-Şiatü ve'l-Kur'ân*, *eş-Şiatü ve'l-Hadis*, *eş-Şiatü ve't-Takiyye* ve *eş-Şiatü ve'l-İmamet* bunlardan bazılarıdır.

32- Şeyh Selim el-Bısrî. Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in bilginlerindedir. Hayatında iki defa Ezher-i Şerif'in liderliğini üstlendi. Onunla Şîi bilgin Seyyid Abdülhuseyn Şerefüddin arasında çeşitli diyaloglar gerçekleşti. Bu diyaloglar *el-Müracaat* adlı eserde bir araya getirilerek derlenmiştir. Bu diyalog Şeyh Selim el-Bısrî'nin Şîileşmesine neden olmuştur. O henüz ilk mektupta mutaassibane davranmayarak şöyle demiştir: "Ben sadece aradığını bulmaya çalışan, aradığı da hakikat olan biriyim. Eğer hak meydana çıkıp, haklı olan belli olursa ne âlâ, yoksa ikimiz de şairin aşağıda söylediği gibi kalmaya mahkûmuz: Biz, bizdeki ile kaniyiz; siz de, size ait olanlara razısınız; ama fikirlerimiz ayrı ayrıdır..."

"Arapların şu sözü gibi: Bizler elimizdekiyle, sizler de elinizdekiyle memnunuz. Ancak görüşler farklılık göstermektedir."

Diyaloglar sona erdikten sonra da şöyle demektedir: “Niha-
yet tan ağarıp sabah olduğu, basiret sahibi herkesçe anlaşıldı.
Durum bütün açıklığıyla meydana çıktı. Bizi dinine yönlendi-
ren Allah’a binlerce defa hamd, Resulü Muhammed (s.a.a) ve
Âl-ine (a.s) binlerce selam ve selam olsun.”

33- Büyük Muhaddis, Ayyâşî lakabıyla tanınan Ebü'n-Nefer
Muhammed b. Mesud b. Ayyâş. Şia Mezhebi'ne geçmeden
önce Ehlisünnet'in büyük bilginlerinden idi. Şia'nın büyük
bilginlerinden sayılmaktadır. *Tefsirü'l-Ayyaşî* adında mesur
(hadise dayalı) bir tefsire sahiptir.

Suriye'ye geçelim:

34- Üstad Seyyid Hüseyin er-Reca. Deyr-i Zur'un Hatala kö-
yündendir. Konuyla ilgili olarak *Difaün Min Vahyi'ş-Şeriat
Dimne Daireti's-Sünneti ve'ş-Şia* adlı eseri kaleme almıştır. Bu
eser Beyrut menşeli Müessesetü Seyyideti Zeynebi'l-Hayriy-
ye tarafından 1999 yılında basılmıştır.

35- Abdülmuhsin el-Abdullah es-Seravî. Suriye'nin Haseke
bölgesindedir. Önceleri Haseke Muhafazasının Vakıflar Mü-
diriyetinin divanının reisiydi. Şimdi ise Şam'da Seyyide Zey-
neb mıntkasında dinî ilimler eğitimine devam etmektedir.
el-Kutufu'd-Daniyye fi'l-Mesaili's-Semaniyye adlı basılı büyük
bir fikhî esere sahiptir. Bu eserin dışında da ilmî ve yararlı
çeşitli eserleri vardır.

36- Üstad Yasin el-Ma'yuf el-Bedranî. Suriye'nin Fırat kıyısın-
daki Deyr-i Zur bölgesindedir. Lübnan'da Müessesetü'l-Arif
tarafından basılan *Ya Leyte Kavmî Ya'lemûn* eserinin sahibidir.

Değerli âlim Allame Seyyid Amir el-Hulv, *Vakfetün Mea Ki-
tab Havle'ş-Şiati ve Ma Ya'tekidune* adlı eserinde bize konuyla
ilgili bazı şeyler aktarmaktadır. Ben 1998 yılında kendisiyle

karşılaşmışım. Benim hakikati aradığımı ve istediğimi anlayınca bana o eseri hediye etti. Bu eserde “Zahiretü't-Teşeyyü Ba'zi'l-Ulemai ve'l-Müsakkafın” adlı başlığı okudum. Bu başlıkta yazar kendileriyle buluştuğu, diyalogda bulunduğu bazı Şiîliği benimseyenlerden bahsetmektedir. Ayrıca yazar “Niçin mezhepinizi değiştirdiniz?” şeklindeki soruya verdikleri cevapları da bu başlıkta ele almıştır. Bunlardan bazıları şunlardır:

1- Üstad İbrahim Kerram. Filistinli, İsa b. Meryem el-Mesih Efendimizin beşikte bulunduğu yer olan Beytüllahim'den bir genç.

Seyyid Amir anlatıyor: Onunla 1991 yılında Avusturya'daki meclislerden birisinde karşılaştık. Orada tıp öğrenimi görmektedir.

Bana şunu anlattı: Ben bir ara yığınlarca psikolojik problemle boğuşuyordum. Psikolojik problemlerim birikmiş ve artık dayanılmaz bir hâl almıştı. Nihayet intihar etmeye karar verdim. Bu amaçla kendimi üçüncü kattan aşağıya atmaya karar verdim. Kendimi atmak için pencereyi açtığımda aniden telefonun zili çaldı. Telefonun kulaklığını kaldırdığımda ise şuhud âleminden güzel yüzlü beyaz elbiseler giymiş bir adamı gördüm. Gördüğüm o şahıs bana, “Korkma ve endişelenme.” dedi.

Ben ona, “Sen kimsin?” diye sordum.

O, “Ben Ali b. Ebu Talib.” dedi.

O esnada dizlerimin bağı çözülmüştü. Bundan sonra okuyup araştırmaya başladım. Şehid Muhammed Hüseyin Beheştî'nin Almanca'ya çevrilen eserlerini okudum. Sonra da Ehlibeyt Mezhebî'ne geçtim. Şimdi de Avusturya'da ikamet etmekteyim.

2- Üstad Muhammed Lanse. Avusturyalı bir genç. Finlandiya'da Devlet okullarında öğretmen olarak görev yapmaktadır. İslam'a girmiş, kendisi ve zevcesi Şia Mezhebi'ni benimsemiştir. Hanımı tesettüre girmiştir. İşiyle örtüsü arasında bir tercihte bulunmak zorunda kalmış ve tesettürü tercih ederek görevinden ayrılmıştır. Çocuklarına Ali ve Zeyneb isimlerini vermiştir. Eşiyle ve çocuklarıyla birlikte 1992 yılında Şia Mezhebi'nin esaslarına göre hacca gitmiştir. Avusturyalı Şii Müslümanlarla birlikte "Sada'n-Nahzati'l-İslamiyyeti fi Fiy-na" adlı bir müessese de kurmuşlardır. Bu kuruluşun Finlandiya'da 20 yerde şubesi bulunmaktadır. Şu ana kadar Şiâ Mezhebi'ni benimseyenlerin sayısı 30 erkeğe ve bir kadına ulaşmıştır. Üstad Muhammed Ali Hufman ve Üstad Enes bunlardan bazılarıdır. Bunların tümü Avusturyalıdır. Onlarla birçok defa karşılaşma olanağı buldum. Üstad Muhammed Lanse'ye, niçin İslam dinini ve Şia Mezhebi'ni benimsediğini sordum. Dedi ki: "Bunun en önemli nedeni İmam Humeynî'den şiddetli bir şekilde etkilenmemdir. Bu pir-i fanî, Şah'ın düzenini devirip, bu asırda İslam hükümetini kurmaya muvaffak olmuştur."

3- Üstad Doktor Muhammed el-Muğlî. Cezayirli meşhur düşünür başta *ez-Zahiretü'l-Kur'âniyye* adlı eser olmak üzere birçok eserin yazarı olan Malik b. Nebi'nin amcasının oğludur. Belçika'nın Brüksel Üniversitesinde Sosyoloji dalında hocadır. (Seyyid Amir el-Hulv'den naklen) O şöyle demektedir: "İslamî konferanslardan birisinde kendisiyle karşılaşma imkânı buldum. 1982 yılında Şam'daki evimde kendisini üç gün boyunca ağırladım. Bana Ehlibeyt Mezhebi'ni benimsediğini, Şii olduğunu ve bu mezhebin gereklerine göre yaşadığını söyledi."

Kendisine bunun gerekçesini sorduğumda şu iki nedeni bana söyledi:

a) İmam Humeynîden, onun inkılabî düşüncesinden ve önceki düzeni yıkıp enkazları üzerine kurduğu İslamî hükümlere dayalı İnkılabından oldukça etkilenmesi

b) Ehlibeyt İmamlarından aktarılan dualar.

Örnek olarak şu duaların isimlerini verdi: Kumeyl Duası, Ramazan ayının bütün gecelerinde okunan İftitah Duası, İmam Ali'nin Sabah Duası, İmam Zeynelabidin'in Sahife-i Seccadiye'deki duaları vb. Bu duaların diğer İslamî mezheplerde örnekleri bulunmamaktadır.

4- Üstad Doktor Abdülkerim Basil. Fransa'nın Paris kentindedir. Onunla 1981 yılında gerçekleştirilen İslamî bir konferansta karşılaştım. O da Hıristiyanlığı bırakıp İslam dinine geçen ve Ehlibeyt Mezhebi'ni benimseyenlerdendir. Bana -ki hayat hikâyesini bizimle birlikte olan Tunuslu bir genç kaleme alma görevini üstlenmişti- şunları anlattı: "Paris'te Şialardan oluşan bir grup bulunmaktadır. Her yıl İmam Hüseyin'in (a.s) Aşurasını yâd etmekteyiz. Onun şahadet kıssasını Fransızca okumaktayız. Ayrıca şer'î hükümleri öğrenebilmek için mukallidi olduğumuz İmam Humeynî'nin *Tahrirü'l-Vesile* adlı eserini Fransızcaya çevirdik.

5- Üstad Doktor Abdülhalim Harbirt. Fransa'nın Lyon Üniversitesinde Öğretim görevlisi. Onunla 1982 yılında gerçekleştirilen İslamî bir konferansta karşılaştım. Bana İmamiyye (Şia) Mezhebi'nin ilkeleri çerçevesinde İslam dinini benimsediğini, İslam'ı benimsediğinden dolayı hanımının ve evlatlarının kendisiyle ilişkilerini kestiğini, birtakım ailevî sıkıntılar ve problemlerle karşılaştığını, ancak bütün bunlara sabır ve sebat gösterdiğini söyledi. Ehlibeyt İmamlarının kabirlerini ziyaret ettiğinde anlatılamaz bir duygu yoğunluğu yaşadığını, bu mukaddes zatlara ve tertemiz ruhlara cezp olduğunu da vurguladı.

6- Üstad Muhammed Fatih Ziyaüddin el-Abıdî el-Mekkî. Sudanlı. Ehlisünnet Mezhebi'ni bırakarak Şia Mezhebi'ne geçmiştir. Seyyid Amir şöyle demektedir: Ben Onunla 1994 ve 1995 yıllarında Birleşik Arap Emirlikleri Devleti'nde iki defa karşılaştım. Ramazan ayında meclislerimize katılırdı. Kendisinden deneyimlerini ve Ehlibeyt Mezhebi'ne geçiş nedenini içeren bir şeyler yazmasını talep ettim. Bizim için uzunca bir makale kaleme aldı. O makaleden bazı önemli hususları iktibas edeceğiz:

a) Anne annesi Hz. Muhammed ve Âl'ine eksiksiz bir şekilde salavat getirirmesini emreder, Ehlibeyt'i özellikle de Hz. Fatıma, İmam Hasan ve İmam Hüseyin'i çok severdi. Gördüğüm kadarıyla Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ten idi.

b) Okul öğretmeni de dinî eğitiminde önemli bir role sahipti. Öğretmeni bir derste şunları demişti: "İmam Ali (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) mübarek bedenini yıkamayla meşgulken, sahabe onun gelişini beklemeyip Benî Saide Sakifesinde hilafete kimin geçeceğini seçmişler ve İmam Ali'nin (a.s) seçim konusundaki hakkını vermemişlerdir. Böylece biat etme işlemi tamamlanmış ve halife de seçilmiştir."

Öğretmenin bu sözleri onun dünyasında İmam Ali'nin mazlumiyetine ilişkin bir algı oluşturmuş ve ona karşı özel bir ilgili ve sevgi duymaya başlamıştır.

c) Dedesi bir Malikî fakih, cuma hatibi ve imamı, mahkemenin kadısıydı. Hz. Peygamber'e (s.a.a) ve Ehlibeytine sevgi duyan kimselerden, Ehlibeyt'i sahabeye üstün tutanlardandı. Bu da aynı şekilde düşüncesinde iz bırakmıştır.

d) Yazar şöyle diyor: Günlerden bir gün Abudabî'de basılan *Menarü'l-İslam* adlı dinî bir mecmuayı karıştırıyordum. Mısırlı meşhur yazar Doktor Taha Hüseyin'in şu sözlerini esas alarak

sert bir dille eleştiriyordu: “İslam Dinî asla hükümet için elverişli değildir. Çünkü eğer hükümete elverişli olsaydı Arap ve İslam Devletleri İslam Şeriatıyla hükmederlerdi. Eğer hükümete elverişli ise o zaman Şia bu konuda haklıdır. Çünkü şer’î hâkim olarak gördükleri veliyy-i fakihi, yani insanların en fakihinin ve en bilgininin devleti yönetmesini de içine katarak imamet ve vasiyetin sürekliliği görüşünü benimserler.”

Bu görüş ister Müslüman olsun ister Müslüman olmasın milyonlarca okuyucunun saygıyla okuyup üzerinden gelişi güzel geçtiği bir görüştür. Bana göre ise bu görüş, zincirin kayıp halkasıdır. Bu yüzden İmam Humeynî’nin inkılabı bende yeni ufuklar açtı. İslam İnkılabının korunmasına yönelik de ilahî inayet kâmil bir mucize şeklinde tecelli etti. Bu kâmil mucize kuvvetli bir delil oldu. Yine Tabes bölgesinde Amerikan uçakları yandı ve harap oldu. İşte ben gerçeği bundan sonra kavradım.

e) Çeşitli eserler okuyarak kendisini donatmış ve okumuş Şiî bir gençle karşılaştı. Bundan sonra da Şiî olduğunu ve Ehlibeyt Mezhebi’ne geçtiğini ilan etti.

7- Sudanlı avukat Abdülmünim Hasan. Darü’l-Maruf Yayınevi tarafından basılan *Bi-Nuri Fatıma İhtedeytü* adlı bir eseri kaleme almıştır.

Yine Suriye’den:

8- Şeyh Amir el-Hutayta. Deyrû’z-Zur’dan. Albu Kemal beldesinin Ebu Hammam köyünden. 1965 yılında dünyaya gelmiştir. Şeyh Haznevî’nin Medresesinde (Kamışlı, Telmaruf) on yıl kadar öğrenim görmüştür.

Şeyh Haznevî’nin medresesinden mezun oldu.

Daha sonra Doktor İbrahim Muhammed Hasan’ın Haseke’deki Medresesinden diploma aldı.

Oradan da İslamî öğrenimini tamamlamak için Ezher Üniversitesi'ne geçiş yaptı. (Külliyetü'ş-Şeriatî'l-İslamiyye, 1994 yılında Üniversite öğrenimini tamamladı.)

Orada yüksek derecelerle diplomasını aldı. Karşılaştırmalı fıkıh sahasında masterini tamamladı. Master konusu şudur: el-Fıkhü'l-Mukarın li'l-Mezahibi'l-İslamiyye Haki'd-Delil ve Dati'd-Delil Ale'l-Mezahibi'l-Erbaa. Oradan da Pakistan Karaçi Üniversitesine geçti.

Şu an doktorasını hazırlamaktadır. Doktorası, "el-Fıkh Ale'l-Mezahibi'l-Hams" üzerinedir. Geçen yıl kendisiyle evimde görüşme fırsatı buldum. Kaleme aldığım *Hivar ve Münakaşatü Kitabi Aişete Ümmi'l-Müminin* adlı eserdeki bazı meseleleri tartışmak üzere beni ziyaret etti. Bu kitabımız Doktor el-Butî'ye reddiyedir.

Konunun çeşitli yönleri bizi kendisine çekmektedir. Kendisine, "Ne zaman Şiî oldun ve Ehlibeyt Mektebine tâbi olduğunu ilan ettin?" diye sorunca bana Şiî oluşunun nedenlerini şöyle sıraladı:

a) Ezher'deyken okuduğum el-Müracaat adlı eser.

b) Seyyid Murtaza el-Askerî'nin *Mealimü'l-Medreseteyn* adlı eseri.

c) *el-Gadir* adlı eser. Özellikle de Aşere-i Mübeşşere konusu.

Bu gerekçeler ve nedenler Şiî olduğumu ilan etmeme neden oldu. Bu arada sizin *er-Reddü Ale'l-Butî* adlı eserinizde Buharî'den aktardığınız kuvvetli delillerin de etkisi oldu.

Ben kendisine, Ezher'de kendisiyle birlikte olup da öğrenim gören ve Şiî oluşunu ilan eden Suriyeli bilginlerin olup olmadığını sordum. Bu soruma olumlu yanıt vererek bazılarının isimlerini şöylece sıraladı:

1- Şeyh Muhammed el-Cüneyd. Kürt'tür ve Amude köyle-rindendir. Şimdi Pakistan'da masterini hazırlamaktadır. (Şîi olduğunu ilan etmiştir.)

2- Şeyh Hasan Osman. Kamuşlı'ya ait meraların bulunduğu bölgedendir. Şîi olduğunu ilan etmiştir.

3- Şeyh Hasan Hammud es-Salih. Ebu Kemal mıntıkasındandır. Lisans öğrenimini üstün dereceyle almıştır. Şimdi yüksek lisans yapmaktadır. Uzmanlık alanı Usul-u Fıkıh'tır. O da Şîi olduğunu ilan etmiştir.

4- Şeyh Ahmed el-Kirman. Aynülarab'tandır. Şimdilik diploma bölümünde yüksek öğrenim görmektedir. Şîi olduğunu ilan etmiştir.

(Elimde bilginleri ve aydınları konu edinen sadece bu konuya ayrılmış bir eser bulunmaktadır. Bu eser Ehlibeyt Mezhebî'ne geçişlerini ilan eden ve geçiş gerekçelerini ele alan bir eserdir.)

5- Büyük Allame Şeyh Muhammed Said el-Urfî. Deyr-i Zur bölgesindedir. Şam'daki Arap dili topluluğunun bir üyesidir. Bu sahaya özel çeşitli telifleri vardır.

6- Allame Şeyh el-Urfî'nin büyük oğlu Haydar el-Urfî. Bu şahıs da Deyr-ı Zur Şialarının ileri gelen simalarındandır.

7- Amude bölgesindeki bir mescidin merhum imamı da var. Bu şahsın da Şia hakkında bir eseri bulunmaktadır.

8- Şeyh Hüseyin el-Hadir. Deyr-ı Zur'un Hatala köyündendir. O da Şîi olduğunu ilan etmiştir.

Örnekler çoktur. Bir örnek, bir kanıt ve bir delil olsun diye biz sadece bu kadarıyla yetiniyoruz. Allah Tevfik ve inayet nasip ederse böyle bir eseri kaleme alma düşüncem var. Eserin konusu, "Teşeyyü Fenomeni" veya "Teşeyyü Geleceğin İnan-cı" olacaktır.

Altıncı Bölüm

- Ümeyyeci Siyasetin Tahrif Ettiği Hadislerin
Kurbanı İdim

Ümeyyeci Siyasetin Tahrif Ettiği Hadislerin Kurbanı İdim

Bilginlerle ve özellikle de Seyyid Bedrî ile buluşmalarım, Şia Mezhebî'ne geçiş yapan Sünnî bilginlerin ve aydınların durumlarını okuyuşum, Seyyid Bedrî'nin bana takdim ettiği Yuhanna ile dört mezhep bilginini arasındaki diyalogları içeren eseri incelemem bende büyük bir etki bıraktı. Bu eserler dört mezhep arasındaki onanmaz çelişkileri bana gösterdi. Bütün bunlardan ve davetçi Bedrî ile gerçekleştirdiğim diyaloglardan sonra sahih İslamî metodu seçtiğimi ilan ettim. Bu sahih metot aklî münakaşaya, delile, burhana, Kur'ân'a ve sünnete dayanmaktadır. Araştırmanın, analiz etmenin, okumanın ve ulaşmanın başlangıcı burasıydı. Nihayetinde Ehlibeyt'e bağlandığımı, onları dost edinip düşmanlarından beri olduğumu ilan ettim. Onların hattında yürümek, çetin bir hatta yürümek demektir. Çünkü onlarla savaşan, çarpışan, hilafet konusunda onlara düşmanlık eden ve onlardan hilafeti gasp eden kimseleri ortaya koymak demektir. Nitekim İmam Ali'nin (a.s) kendisi de açıkça şöyle buyurmuştur:

"Andolsun Allah'a, Ebu Kuhafe'nin oğlu, onu (hilafeti) bir gömlek gibi giyindi; oysa daha iyi bilirdi o, ben hilâfete nispetle değirmen taşının mili gibiydim; hilâfet benim çevremde dönerdi; sel benden akardı; hiçbir kuş, uçtuğum yere uçamazdı..." "

Muaviye dirhem ve dinarla satın aldığı hadis ravilerinden oluşturduğu büyük bir ordu ile bu uğursuz rolünü yerine getirdi. Bu raviler ölçütleri tersyüz ettiler ve İmam Ali (a.s) ile ilgili nazil olan hadislerin mukabilinde halifeler (Ebu Bekir, Ömer ve Osman) hakkında hadisler uydurdular. Amaç, nev zuhur hilafetini savunabilmek için temelsiz ve çürük mazeh retler üzerine bir şeyler ortaya koyabilmektir. Şimdi siz değerli okuyuculara, hakkı Hz. Ali'den (a.s) alıp Ebu Bekir'e ve diğer halifelere tahsis eden Muaviye'nin uygulamalarından bazı örnekler sunacağım.

Bazı Deliller ve Örnekler

İlk olarak: Muaviye yönetimindeki Ümeyye siyaseti *“Hasan ve Hüseyin cennet ehli gençlerin efendileridir.”* hadisini değiştirmiş ve bu hadisin karşısında, *“Ebu Bekir ve Ömer cennet ehli yaşlıların efendileridir.”* hadisini uydurmuşlardır. Oysa bütün Müslümanlar bilmektedir ki cennette yaşlılık yoktur. Sizlere şu nükteyi zikredeyim:

Yaşlı bir kadın Hz. Resulullah'a (s.a.a) gelerek şöyle dedi: *“Ey Allah'ın Resülü! Ben hacca gittim; oruç tutmakta, namaz kılmakta ve zekâtımı da vermekteyim. Yaşlı bir kadın olduğum halde cennete girebilir miyim?”*

Hz. Resulullah (s.a.a) cevaben şöyle buyurdu: *“Cennete yaşlılar giremez.”*

Bunu duyan yaşlı kadın ağlayarak ve dövünerek geri döndü. İmam Ali'ye (a.s) uğrayarak aynı soruyu ona da sordu. İmam Ali (a.s), *“Evet, sen yaşlı olarak cennete giremeyeceksin. Aksine sen bir genç kız olarak cennete gireceksin.”* buyurdu.

İkinci olarak: *“Ali'nin bana oranla konumu Harun'un Musa'ya konumu gibidir. Ancak benden sonra peygamber yoktur.”* buy-

ruğunun karşısında Buharî'nin Ebu Bekir hakkında rivayet ettiği "Eğer Rabbimin dışında yer ehlinden bir dost edinecek olsaydım kuşkusuz Ebu Bekir'i halil edinirdim." şeklindeki hadisi uydurmuşlardır. Hadisin ilk kısmı, İmam Ali (a.s) hakkında buyrulan Menzilet Hadisine mukabil olarak uydurulmuştur.

Yukarıdaki uydurma hadisin "Ebu Bekir'in kapısı hariç mes-cide açılan hiçbir kapı kalmasın." şeklindeki ikinci bölümü de (Hadisin orijialinde geçen "havha" sözcüğü küçük kapı veya duvardaki bir oyuktur.) şu meşhur ve mütevatir olan "Ali'nin kapısı hariç bütün kapıları kapatın." hadisine mukabil olarak uydurmuşlardır.

Üçüncü olarak: "Ben ilmin şehriyim, Ali de kapısı." şeklindeki meşhur ve mütevatir hadise mukabil olarak Halife Ömer hakkında, "Ben adaletin şehriyim, Ömer de kapısı." Halife Osman hakkında ise, "Ben hâyânın şehriyim, Osman de kapısı." hadislerini uydurmuşlardır.

Dördüncü olarak: İmam Ali (a.s) için kullanılan diğer lakapları da ondan çalarak halifeler için kullanmaya başladılar. Örneğin Ebu Bekir için "Sıddık", Ömer için "Faruk" lakaplarını kullanmışlardır. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

"Sıddık-ı Ekber benim, Faruk-ı Azam benim. Benden başkasına bunu kullanan kimse yalancı ve iftiracıdır."

Bu konunun hakikatini öğrenmek isteyen, *er-Reddü Ale'l-Butî fi Kitabihi Aişe* adlı eserimizdeki Sünnî kaynaklara müracaat etsin.⁽¹⁾

Beşinci olarak: Emevîlerin iğrenç siyaseti İslam ümmeti-

1- Değerli okuyucumuz Butî'ye reddiye için kaleme aldığımız *Hivaron ve Münakaşatün Havle Kitabi's-Seyyideti Aişe* esere bakabilirsiniz.

ni çökertmek ve sahih İslam düşüncesinin öğretilerini silmek için büyük tedbirler aldı. Zira ümmet günümüze kadar doğruyu yanlıştan ayıramayacak bir şekilde yitklik içinde yaşamaktadır. Onlar bütün sıhahların naklettiği, Sekaleyn (Kur'ân-ı Kerim'e ve Ehlibeyt-i Nebi'ye tutunma) hadisi şeklindeki meşhur ve mütevatir hadisi ortadan kaldırmaya çalışmışlardır. İtret/Ehlibeyt ise Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hasan ve Hüseyin'dir.

Zeyd b. Erkam kanalıyla nakledilen Sekaleyn Hadisinin metni şöyledir:

"Zannederim ki yakında ben Rabbimin huzuruna davet edileceğim. Ben de bu davete icabet edeceğim. Ben size biri diğerinden daha büyük olan iki ağır emanet bıraktım. Allah'ın kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim. Benden sonra bana nasıl halef olacağınıza bir bakınız. Bu ikisi havuz başında bana varıncaya kadar birbirlerinden asla ayrılmayacaklardır."

Bu hadis meşhur ve mütevatir olup Müslim, Tirmizî vb. tarafından nakledilmiştir. Bu hadisin mukabilinde Ümeyye Oğulları, İmam Malik'in *Muvatta'*ında naklettiği hadisi uydurmuşlardır.

İmam Malik şöyle rivayet etmektedir: Bize Malik'ten tahdis etti. Kendisine de Hz. Resulullah'tan (s.a.a) ulaştı ki Hz. Resulullah (s.a.a), "Size iki şey bırakıyorum. Bunlara sınıksız bağlandığınız sürece, asla doğru yoldan sapmayacaksınız. Bunlar, Allah'ın kitabı ve Peygamberinin sünnetidir." buyurmuştur. ⁽¹⁾

1- İmam Malik, el-Muvatta, c. 2, s. 899, Tahkik: Muhammed Fuad Abdülbakî.

İlk olarak: Bu hadis, hafızların Ehlisünnet ve'l-Cemaat'ın cerh ve tadil ulemasının itiraf ettiği gibi mürseldir.

İkinci olarak: Bu hadis hakikatleri tersyüz etmek ve tahrif etmek için yanlış bir bilgidен oluşmuştur. Özellikle de Kur'ân'a ve İtret'e tutunmayı merkeze alan Sakaleyn hadisini zayi etmektedir.

Üçüncü olarak: Bu tahrifin amacı ve gayesi nedir?

Cevap: Ehlibeyt'in zikrini söndürmek ve avamı o dönemde halifelere ittiba etmeye yöneltmek

Dördüncü olarak: Burada kendiliğinden ortaya şu önemli soru çıkmaktadır: Hz. Resulullah'ın vefatından sonra Sünnet-i Nebeviyye nereden ve kimlerden alınacak? Halifelerden mi, Ehlibeyt'ten mi alınacak?

Kuşkusuz Sekaleyn Hhadisinin getirdiği öğretiler silikleşecek olursa ümmet bir boşluğa düşecek, varlığını bir dalalet ve sapkınlık içinde devam ettirecektir. Bu uydurma hadis ümmetin halifelere müracaat etmesini zorunlu olarak ortaya koymaktadır.

Çoğu kimse Allah Resülü'nün (s.a.a), "Benden sonra sünnetime ve hidayete erdirilmiş Raşid Halifelerimin sünnetine azı dişlerinizle sımsıkı sarılınz." şeklindeki hadisini nereye koyacağız türünde sorular soracaklardır. Ben ise bu soranlara şu cevabı veriyorum: Bu hadiste geçen Hülefa-i Raşidin ifadesinden kasıt Ehlibeyt İmamları ve Peygamber'in İtretidir. Üç halife değil.

Eğer Hulefa-i Raşidin'den murat ilk üç halife olmuş olsaydı kuşkusuz bu hadis meşhur ve mütevatir olan, şer'î sorumluluk yükleyen, ittibatı farz olan kimseleri ortaya koyan Sekaleyn Hadisi ile çelişirdi.

Sonuç olarak: Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti şeklindeki hadis Sekaleyn Hadisine mukabil olarak uydurulmuştur. Sünnet-i Nebeviyye, Ehlibeyt'ten alınanlarla sınırlıdır. Çünkü ehl-i beyt (ev halkı), evde olanı daha iyi bilir.

Diğer bazı örnekler; "Ashabım yıldızlar gibidir." ve "Ashabım yıldızlar gibidir; hangisine uyacak olursanız hidayete erişirsiniz." hadisleridir. Bu hadisler neyin ve kimin karşısında uydurulmuştur?

İlk olarak: Hafızların ve Ehli-sünnet ve'l-Cemaatin cerh ve tadil âlimlerinin itiraf ettiği gibi bu hadis de aslı astarı olmayan uydurma hadislerdendir.

İkinci olarak: Bu hadis meşhur ve mütevatir olan "*Yıldızlar gök ehli için amandır; Ehlibeytim de ümmetim için amandır.*"⁽¹⁾ hadisi karşılığında uydurulmuştur. Ayrıca bu hadis Hz. Peygamber'in (s.a.a), "*Ehlibeytim yıldızlar gibidir. Hangisine uyacak olursanız hidayete erişirsiniz.*" hadisine mukabil olarak uydurulmuştur.

Yine Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

Yıldızlar yer ehli için boğulmaya karşı bir amandır; Ehlibeytim de ümmetim için ihtilaflara karşı bir amandır. Bir kabile Ehlibeytime muhabbeti terk edecek olursa ihtilafa düşer ve Şeytan'ın hizbinden olur.⁽²⁾

"Ashabım yıldızlar gibidir; hangisine uyacak olursanız hidayete erişirsiniz." hadisi hakkında araştırma ve incelemeden sonra şunları dile getirebiliriz:

İlk olarak: Bu hadisin isnat zincirinde Hamza Nasibî ve Hâris b. Gassin bulunmaktadır.

1- Müstedrekü'l-Hakim, c. 3, s. 149

2- age, agy.

İlk ravi yalancılıkla itham edilmiş olup hadisleri birkaç kuruşa dahi eş değer değildir. Rivayet ettiği hadislerin bütünü uydurmadır. Buharî'nin şeyhleri nezdinde bu ravi münkerül-hadistir (hadisleri kabul edilmez).

İkinci olarak: Bu şahıs meçhuldür. Ehlisünnet'in cerh ve tadil imamlarının açıkça belirttiği gibi kim olduğu bilinmemektedir. Hafız Zehebî onun hakkında şunları söyler: "İbn Main, Hamza'nın nasibî olduğunu ve bir fülus değerinde dahi olmadığını belirtir."⁽¹⁾

Darekutnî, "Metruktür." ve İbn Adiy, "Rivayetlerinin geneli uydurmadır." der.

İbn Hacer el-Askalanî ise kendi eserinde şunları kaydeder: "Hâris b. Gassin... İbn Abdülber Kitabü'l-İlm'de onun meçhul olduğunu belirtir."⁽²⁾

Zehebî ve İbn Hacer'e göre uydurma olan, katî icma ile, özellikle de yukarıda geçen hadisle çatışan böyle uydurma haber hakkında neler düşünüyor sunuz?

Ayrıca Buharî'de geçen "Sizden öncekilerin sünnetlerine karış ve karış uyacaksınız." şeklindeki Ehlisünnet ve Şia'nın sabitliği ve sahihliği hakkında icma ettiği hadisle de çatışmaktadır. "Ashabım yıldızlar gibidir." hadisinin iptalı ve kriterden düşürülmesi noktasında bu delillendirme yeterlidir. Bu açıklamaların bütünü hadisin senedine ilişkin değerlendirmelerdir.

Hadisin delaletine gelince:

İlk olarak: "İktedeytüm/uyacak olursanız" lafzıyla hitap edilen hem ashabı hem de ashabın dışındaki kimseler ise bu batıldır. Çünkü fasih bir Arap ashabını ve ashabı dışındaki

1- Hafız Zehebî, *Mizanü'l-İtidal*, c. 1, s. 284.

2- Lisanü'l-Mizan, c. 2, s. 156.

diğer insanları birlikte kapsayacak bir şekilde "aşhabım" ifadesini kullanmaz. Zira diğerleri ashaptan değildir. Fesahata uymayan bir şeyi Arabın mutlak olarak en fasihi ve en belîği kabul edilen Allah Resulü'ne bir Müslüman nasıl nispet edebilir! Bu batıl olunca diğeri de batıl olur. Eğer "iktedeytüm/uyacak olursanız" lafzıyla hitap edilen muhataplar ashabın dışındakiler ise yine batıldır. Çünkü o gün bu hitabın muhatapları ashaptan başkaları değildi.

İkinci olarak: Hem Ehlisünnet'in hem de Şia'nın Usul-i Fıkıh bilginlerinin nezdinde muzaf cem-i münker (isim tamlamasında tamlayan olan belirsiz çoğul kelime) genelliği ifaa de eder. Hadiste geçen ashab sözcüğü "mütেকellim ya"sına (ben) muzaf olan nekire/belirsiz çoğul bir sözcüktür. Bu da şu anlama gelmektedir: Ashabımın bütünü kendilerine uyulan yıldızlar gibidir. Ashabımın cahilinin sözüne uyan da bilgisinin sözüne uyup bir davranışı terk eden de hidayete ermiş olur. Buna göre muktedi Osman b. Affan'ın katillerine uysa da ve ona yardım etmeyerek oturacak olsa da hidayete ermiş olur. Her iki durumda da hakka tâbi olmuş olur. Aynı şekilde Ammar b. Yasir'in katillerine uyan ve öldürme eylemine girişen Muaviye ile birlikte bulunan da hidayete erişmiş olur.

Bu esasa göre birbirine zıt iki şeyle amel etmenin caiz olduğunu söylemek ve aynı meselede hidayet ve dalaletin birleştiğini kabul etmek zorundasınız. Bunun da batıl olduğu gayet açıktır. Nitekim Allah-u Teâla, "**Artık haktan sonra sapıklıktan başka ne var?**"⁽¹⁾ buyurmaktadır.

Üçüncü olarak: Mihenge -ki bu Allah'ın Kitabıdır- vurduğumuzda da "Ashabım yıldızlar gibidir." hadisinin Kur'ân'ın nassıyla çatıştığını görmekteyiz.

1- Yûnus, 32.

Ehlibeyt İmamları şöyle derler:

Hadisimizi Kur'ân'a sununuz. Eğer Kur'ân'a uygun ise alınız; eğer aykırıysa onu duvara vurunuz.

Bu hadisi Kur'ân-ı Kerim'in şu naslarına sunalım:

Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür ya da öldürülürse, gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz?⁽¹⁾

Allah seni affetti. Fakat doğru söyleyenler sana iyice belli olup, sen yalancıları bilinceye kadar onlara niçin izin verdin?⁽²⁾

Bu ikinci ayet, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabının arasında yalancıların bulunduğunu açıkça belirtmektedir. Yüce Allah'ın buyruğuna muhalif olan bütün sözler, duvara vurulması gereken yaldızlı birer sözdür.

Dördüncü olarak: Ayrıca şunu da kabul etmeniz gerekmektedir: Eğer bir şahıs Siffin Savaşında sabahdan öğleye kadar Muaviye ile birlikte Hz. Ali'ye karşı savaşacak olur, sonra da bundan cayarak İmam Ali'nin (a.s) safına geçerek öğleden akşama kadar Muaviye ile savaşacak olursa her iki durumda da hak ve hidayete uymuş olur. Ali'nin (a.s) safında da Muaviye'nin safında da öldürülecek olursa cennettir. Halife Osman b. Affan'ın kıssasında da aynı durum söz konusudur. Bu görüş bir dine bağlı olan veya akli olan kimsenin kabul edebileceği bir görüş değildir. Çünkü Allah-u Teâla, **"Artık haktan sonra sapıklıktan başka ne var? O halde nasıl (sapıklığa) döndürülüyorsunuz?"**⁽³⁾ buyurmaktadır. Bu mutlak hükmü sizin

1- Âl-i İmrân, 144.

2- Tevbe, 43.

3- Yûnus, 32.

sınırlandırmanızı mümkün kılacak bir şey de yoktur. Çünkü ayetin mutlaklığının genelliğine muhalif olduğundan atılması gerekmektedir. Zira yalandır, temelsizdir ve aslı bulunmamaktadır.

Kuranî Deliller, “Ashabım Yıldızlar Gibidir.” Hadisinin Atılmasını Gerektirmektedir

Eğer okuyucu sahih haberleri inceleyecek ve üzerinde düşünecek olursa şu hususu görecektir: Birçok sahabî, Allah Resulü'ne (s.a.a) vahyin inişini gerektirecek kınamayı ve azapla tehdit edilmeyi icap ettiren büyük günahlar işlemişlerdir. Bu tehdit ve kınamaların nedeni, onların sahih olan ve doğru olan şeye aykırı davranmalarındır.

Şu olay da bu kategoriye girmektedir: Ümmü'l-Müminin Aişe ve Safvan b. Ata, Benî Mustalak Gazvesi'nde gecikmişlerdi. Sahabe düşünmeksizin acele ederek onun Ümmü'l-Müminin Aişe ile münasebette bulunduğunu söylediler ve Kur'an-ı Kerim'in de Nur Suresi'nde belirttiği gibi açık bir iftira işlediler.

(Peygamber'in eşine) bu ağır iftirayı uyduranlar şüphesiz sizin içinizden bir gruptur. Bunu kendiniz için bir kötülük sanmayın; aksine o, sizin için bir iyiliktir. Onlardan her bir kişiye, günah olarak ne işlemişse (onun karşılığı ceza) vardır. Onlardan (elebaşlık yapıp) bu günahın büyüklüğünü yüklenen kimse için de çok büyük bir azap vardır.⁽¹⁾

Şu olay da bu kategoriye girmektedir: Hz. Resulullah (s.a.a) Cuma Günü minberde hutbe vermekteyken Kureys'e ait bir kervan Şam'dan gelmişti. Beraberlerinde davul çalan bir kişi

1- Nûr, 11.

de vardı. Bu şahıs İslam'ın haram kıldığı şeyi kullanmaktaydı. Resulullah'ı (s.a.a) minberde öyle ayakta durur bir halde bıraktılar, oyuna ve eğlenceye doğru hareket ederek onu terk edip dağıldılar. Onun öğütlerinden yararlanmayı istemedikleri gibi Resul'ün okuyacağı Kur'an ayetlerini de dinlemek istemediler. Nihayet onlar hakkında **“Onlar bir ticaret veya bir eğlence gördükleri zaman seni ayakta bırakıp ona doğru yöneldiler. De ki: Allah'ın yanındaki, eğlenceden de ticaretten de hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır.”**⁽¹⁾ ayeti nazil oldu.⁽²⁾

Şu olay da bu kategoriye girmektedir: Sahabe toplanarak Allah Resulü'ne (s.a.a) gelmiş ve ondan kendilerine Allah'ın dışında ibadet edecekleri bir ağaç talep etmişlerdi de Allah'ın Resulü şöyle buyurmuştu:

Allahu ekber! Nefsim elinde olana yemin olsun ki, sizler de Musa'nın kavminin, **“Onların nasıl tanrıları varsa sen de bize böyle bir tanrı yap.”**⁽³⁾ dedikleri gibi söylediniz.

Suyutî (*ed-Dürrü'l-Mensur* adlı tefsirinde) ve Ehlisünnet'in diğer müfessirleri bu olayı aktarmışlardır.⁽⁴⁾

1- Cuma, 11.

2- Suyutî *ed-Dürrü'l-Mensur*, c. 6, s. 221; el-Hâzin, c. 7, s. 79; el-Beğavî, Tefsir, Hâzin tefsirinin hamisinde; Beyzavî, c. 5, s. 122. Bunların dışında Ehlisünnet'in diğer müfessirleri de bu olayı tahric etmişlerdir. Buharî bu hadisi Sahih'inin üçüncü cildinde Cuma Suresi'nin “İza raev ticareten” ayetinin tefsiri babında Cabir b. Abdullah'tan şöyle tahric eder: “Biz bir ara Hz. Peygamber'le birlikte namaz kılıyorduk. Bu sırada bir yiyecek kervanı çıkageldi. Herkes ona dönüp gitti. Peygamber'in etrafında sadece on iki kişi kalmıştı. Bunun üzerine şu ayet indi.”

3- A'râf, 138.

4- Suyutî, *ed-Dürrü'l-Mensur*, c. 3, s. 114.

Şu olay da bu kategoriye girmektedir: "Peygamber (s.a.a) Hu-
neyn Savaşının ganimetlerinin taksiminde kalplerini islam'a
ısrındırmak için bazı kimselere ganimetten fazlaca vermeyi
tercih etmişti. Sahabe, 'Bu taksimat yüce Allah'ın rızası göze-
tilerek yapılan bir taksimat değildir.' demişlerdi." Bu hadisi,
Buharî (Taif Gazvesi babında) ve Ehlisünnet'in diğer muhad-
disleri (kendi eserlerinde) tahriç etmişlerdir.⁽¹⁾

Onların bir bölümü de batınen inanmadıkları halde Allah
Resulü'ne (s.a.a) inanıyor gibi görünmeye çalışmışlardır. Na-
maz kılıyor, zekât veriyor, Allah yolunda infakta bulunuyor
gibi görünmeye çalışanlar, Allah'ın Kitabında geçtiği üzere
cihatta hazır bulunmaya çalışıyor gibi görünenler vardı. Ki-
tab-ı Kerim nifak görünümünde olanları zikretmektedir. Al-
lah-u Teâla şöyle buyurmaktadır:

**Şüphesiz münafıklar Allah'a oyun etmeye kalkışıyorlar;
hâlbuki Allah onların oyunlarını başlarına çevirmektedir.
Onlar namaza kalktıkları zaman üşenerek kalkarlar,
insanlara gösteriş yaparlar, Allah'ı da pek az hatıra ge-
tirirler.**⁽²⁾

Allah-u Teâla münafıklar hakkında şöyle buyurmaktadır:

**Onların harcamalarının kabul edilmesini engelleyen,
onların Allah ve Resul'ünü inkâr etmeleri, namaza an-
cak üşenerek gelmeleri ve istemeyerek harcamalarından
başka bir şey değildir.**⁽³⁾

Yine Tevbe Suresi'nde onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

**Çevrenizdeki bedevî Araplardan ve Medine halkından
birtakım münafıklar vardır ki, münafıklıkta maharet**

1- Sahih-i Buharî, Taif Gazvesi babı, c. 3, s. 48.

2- Nisâ, 142.

3- Tevbe, 54.

kazanmışlardır. Sen onları bilmezsin, biz biliriz onları. Onlara iki kez azap edeceğiz, sonra da onlar büyük bir azaba itileceklerdir.⁽¹⁾

Mearic Suresi'nde onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

(Resulüm!) O kâfirlere ne oluyor ki, sana doğru koşuyorlar? Bölük bölük sağından ve solundan(gelip etrafını sarıyorlar) Onlardan her biri nimet cennetine sokulacağını mı umuyor? Hayır, (hiç ummasınlar!) Şüphesiz biz onları, kendilerinin de bildikleri şeyden yarattık (fakat ibret almadılar, imana gelmediler).⁽²⁾

Münafıklar Allah Resülü'nü (s.a.a) sağını ve solunu kuşatmışlardı. Bu davranışlarıyla Müminlere karşı kötü izlenim oluşturmamak istiyorlardı. Allah-u Teâla münafıklarını isimlerini vermedi. Dilersen Suyutî'nin tahrîc ettiği hadislerle bakabilirsin.⁽³⁾

Muhammed Suresi'nde onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

Biz dileseydik onları sana gösterirdik de, sen onları yüzlerinden tanırdın. Andolsun ki sen onları konuşma tarzlarından tanırsın. Allah işlediklerinizi bilir.⁽⁴⁾

Münafikun Suresi'nde onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider, konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Onlar sanki duvara dayanmış kütükler gibidir. Her gürültüyü kendi aleyhlerine sanırlar. Düşman onlardır. Onlardan sakın. Allah onların canlarını alsın. Nasıl bu hale geliyorlar?⁽⁵⁾

1- Tevbe, 101.

2- Meâric, 36-40.

3- Suyutî, ed-Dürrü'l-Mensur, c. 6, s. 266.

4- Muhammed, 30.

5- Münafikun, 4.

Enfal Suresi'nde onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

Yeryüzünde ağır basıncaya (küfrün belini kırıncaya) kadar, hiçbir peygambere esirleri bulunması yaraşmaz. Siz geçici dünya malını istiyorsunuz, hâlbuki Allah (sizin için) ahireti istiyor. Allah güçlüdür, hikmet sahibidir.⁽¹⁾

Tevbe Suresi'nde onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

Onların yanına döndüğünüz zaman size, kendilerinden (onları cezalandırmaktan) vazgeçmeniz için Allah adına and içecekler. Artık onlardan yüz çevirin. Çünkü onlar murdardır. Kazanmakta olduklarına (kötü işlerine) karşılık ceza olarak varacakları yer cehennemdir.⁽²⁾

Bu ayette Allah-u Teâla, Resul'üne (s.a.a) hitap ederek onlardan bir grubun davranışlarını açıklayarak onların nifaklarından yüz çevirmelerini emretmiştir.

“Ashabım yıldızlar gibidir.” hadisinin temelden yoksun olduğunu göstermek için Kur'ânî delillere arz ettikten sonra ben ardından derim ki: Ey Müslümanlar! Okuduğumuz bu ayetlere, sunduğumuz sahih hadislerle konu olan bu kimselerin bütünü sahabedendir ve sahabe isminin kapsamına girmektedir. Bunlar farklı tabakalarda olsalar da Resulullah'ın (s.a.a) sahabesi nispetini almışlardır. Bir bölümü hataen yanılmış, bir bölümü kasten hata yapmış, bir bölümü ise açıkça sapıklık ve nifaklık üzere yaşamışlardır. Bunların bütünü de Hz. Peygamber'i (s.a.a) gördüklerinden, onunla oturduklarından, huzurunda bulduklarından Resulullah'ın (s.a.a) sahabesi ismini almaktadırlar. Akl-ı selim sahibi olan bir kimse bu yolla onları savunamaz veya sahabî kavramını başkalarına tahsis edemez. Nitekim arkadaşlıkta bulunmuş olmayı, Pey-

1- Enfâl, 67.

2- Tevbe, 95.

gamber'i görmüşlüğü, onunla birlikte oturmuşluğu onların doğruluğuna ilmî bir delil ve mantıkî bir kanıt olarak ileri süremez. Hem de kendi gözleriyle bu ayetleri ve sahih rivayetleri gördükten sonra bunları sahabenin hata ve dalaletten masumiyetlerini gerektiren bir husus olarak da sunamaz.

Bütün bunlardan sonra Müslüman kardeşlerimizden bu ayet ve rivayetlere muhatap olan kimseleri bizlere açıklamalarını istiyoruz. Eğer muhatap olanlar sahabe değil ise onları konu alan bu ayetlerin ve rivayetlerin sözcüklerinin tevili nasıl olacaktır. Bu ayetlerde ve rivayetlerde kendilerine hitap edilen kimseler Hz. Peygamber'in (s.a.a) sahabeleridir. Bu rivayetlerin sahabelerin dışındakilere yorumlanması nasıl mümkün olabilir. Hatta Havuz Hadisi ve *"Sizler karış karış, sizden öncekilerin izlerini takip edeceksiniz."* hadisinde olduğu gibi bazı rivayetlerde Hz. Peygamber (s.a.a) açıkça sahabe neslini muhatap almış ve diğer kuşakları dışta bırakmıştır. Bu hadisler nasıl yorumlanacaktır?

Sahih-i Buharî Sahabenin Adaleti Nazariyesini Yıkıyor

Ümeyye Devletinin sahte bilgiye dayalı siyaseti sağladı. Ancak Allah-u Teâla'nın fazlıyla ve Ehlibeyt'in nuruyla sapık yönetimin ipliklerini ortaya koymaya başladık. Ne söylediğini bilmeyen ahmak siyaset şu hadisle kendi kendisini ele verdi: *"Ashabım yıldızlar gibidir."*

Bu hadisin ardından sahabenin adaleti nazariyesi diye bir teori icat ettiler. Ancak İmam Buharî'nin bu nazariyenin eksikliğini açıkça ortaya koyduğu ve kökünden yıktığı Hz. Peygamber'in (s.a.a) hadisini gözden kaçırdılar:

Kıyamet gününde ashabımdan bazı kimseler develerin sudan engellenişleri gibi havzumdan engelleneceklerdir.

Ben bunun üzerine, “*Ya Rabbim! Onlar ashabımdır, ashabımdır.*” dediğimde, “Senden sonra onların neler ihdas ettiğini bilmiyorsun.” denilir bana. Alınıp sol tarafa götürürler. Ben de bunun üzerine, “*Öyleyse uzak olsunlar!*” derim.⁽¹⁾

Son olarak sahabenin içinde Ebu Süfyan, oğulları Muaviye ve Yezid gibi baskıyla İslam’a girenlerin ve içlerinden basiret sahibi olmayanların, içki içenlerin, fık-u fucur işleyenlerin, Ammar b. Yasir, Hicr b. Adiy gibi Allah’ın haram kıldığı canı öldürenlerin, İmam Hasan’ı zehirletenlerin, Cemel Fitnesini gerçekleştirenlerin, İmam Ali (a.s) ile savaşa girişenlerin, birbiriyle savaşanların, Ebu Zer’i Rebeze çölüne sürerek ölümüne neden olanların, Kur’ân-ı Kerim’in açıkça belirttiği gibi münafıkların olduğunu bildiği halde insanın bütün sahabenin itidallığıne hükmetmesi itidalden değildir.

Dine ve Resullerin Efendisinin mukaddesatına karşı gayretkeş olan bütün Müslümanlar Hz. Peygamber’in (s.a.a) ashabına bu tür bir mukaddesiyet veren bir görüşe kulak vermeden imtina eder. Dileyen kızarsın, dileyen ise sararsın. Bizler Sekaleyn Hadisinin açıkça ifade ettiği gibi Allah’ın Kitabının ve İtretine emanet bıraktığı Peygamberinin sünnetinin sınırlarını aşmayız.

Aşere-i Mübeşşere Hadisinin Münakaşası

Ben derim ki:

İlk olarak: Bu hadis İmam Neseî’nin Hasais’inde sahih isnat ile Allah Resulü (s.a.a) ile İmam Ali (a.s) arasında geçen konuşma ile çatışmaktadır. Bu hadise göre İmam Ali (a.s) Ree sulullah’ın (s.a.a) sözüne dayanarak şöyle buyurur:

1- Sahih-i Buharî, c. 8, s. 87; Yenabiü'l-Mevedde, c. 1, s. 122.

Ben Nakisin, Kasıtın ve Marıkın ile savaşmakla emrolundum.

Nakisun: Talha, Zübeyr ve Aişe'dir. İmam Ali (a.s) bunlarla savaşmakla emrolunmuştur. Ali (a.s) hak üzeredir, bunlar ise batıl üzeredir.

İkinci olarak: Hz. Resulullah'ın Zübeyr'e buyurduğu "*Sen onunla haksız olduğun halde savaşacaksın.*" hadisiyle de çatışmaktadır. Bu hadise göre Zübeyr, Aşere-i Mübeşşerenin dışında kalmaktadır.

Üçüncü olarak: İmam Abdülkadir et-Temimî'nin bu konuya özgü olarak bize aktardığı bilgi şöyledir: Malik, Şafiî, Ebu Hanife, Evzaî ve mütekellimlerin büyük çoğunluğunun da aralarında olduğu hadis ve re'y ehlinden oluşan Iraklı ve Hicazlı bilginler İmam Ali'nin (a.s) Sıffin ehli ile savaşında haklı olduğunda icma etmişlerdir. Nitekim Cemel ehli ile savaşında da haklı olan tarafın İmam Ali (a.s) olduğu, onunla savaşanların bağı ve zalim oldukları noktasında icma etmişlerdir. Ancak bilginler onları bağlilikleri nedeniyle tekfir etmemişlerdir.

Dördüncü olarak: Aşere-i Mübeşşere hadisi Zeyd b. Erkam'ın Allah Resulü'nden (s.a.a) rivayet ettiği şu hadisle de çatışmaktadır:

Allah Resulü Ali'ye (a.s), "*Ben sizinle savaşanlarla savaşırım; sizinle barışanlarla barışıırım.*" buyurdu. Cemel Savaşında Ali (a.s) ile savaşanlar Aşere-i Mübeşşere'den olan Talha, Zübeyr ve diğerleridir. Buna göre belirtilen isimler nasıl Aşere-i Mübeşşereden olabiliyor?

Beşinci olarak: Buharî'nin Sahihinde rivayet ettiği şu hadisle de çatışmaktadır:

Ey Fatıma! Allah-u Teâla senin gazaba gelmenle gazap eder, senin hoşnutluğunla razı olur.

Fatıma'ya eziyet eden bana eziyet etmiş olur; bana eziyet eden de Allah-u Teâla'ya eziyet etmiş olur.⁽¹⁾

Buharî'nin de açıkça belirttiği gibi Hz. Fatıma (a.s) Ebu Bekir ve Ömer'e kızgın olarak vefat ettiğine göre bunların kesin cennetlik olduğuna ve cennetle müjdelendiklerine nasıl emin olabiliyoruz? Önemli olan, ömrü güzel bir şekilde sonlandılabilmektedir.

Altıncı olarak: Aşere-i Mübeşşere hadisini rivayet eden Said b. Zeyd b. Nüfeyl'dir ki, bu şahıs hadiste gösterilen on kişiden birisidir. Sizler de biliyorsunuz ki, İslam'da tezkiyesi sabit olan bir kimsenin tezkiyesi (temiz olduğunu söylemesi) ile o kimsenin tezkiyesi sabit olmaz. Nitekim bir şeyde pay sahibi olan kimsenin kendisi lehinde şahadette bulunması şer'î açıdan asla makbul değildir. Kur'an-ı Kerim de şöyle buyurmaktadır:

Bunun için kendinizi temize çıkarmayın. Çünkü O, kötülükten sakınanı daha iyi bilir.⁽²⁾

Yedinci olarak: Bu haber ahad haber türündendir ve bir kişinin rivayetidir. Bu şahıs da Said'dir ve rivayeti de makbul değildir, merduttur. Böyle bir haberle Allah-u Teâla katındaki hakka ilişkin bir kesinlik elde edilemez.

Sekizinci olarak: Akıl, yapısı itibariyle masiyet işlemesi, günahlara yakalanması mümkün olan, kendisi de hatalardan (ilahî güç tarafından) korunmayan ve kötü fiilleri işlemesi muhal olmayan kimsenin -yakının ikna etmesi neticesinde cennete girmesinin ve cehennem ateşinden güvende olması

1- Sahih-i Buharî, hadis no: 3092: "Fatıma vefat ettiğinde onlara dargın idi." Diğer rivayete göre ise: "Ebu Bekir'e dargın idi. Vefat edinceye kadar da bu dargınlığı sürmüştü."

2- Necm, 32.

nın gerektiğine [söz konusu hadis gereği] kesin hükmeder. Çünkü masum olmamasına rağmen kesin cennetlik olduğuna inanılması halinde bu şahıs, tabiatının davet ettiği şehvetleri, eğilimleri ve şer'î olmayan şeyleri aktif olarak işler. Zira böyle bir şey bu durumda olan bir kimse için azaptan daha güzeldir. O, akıbetinin güzel olduğu yönünde verilen habere güvenerek ve her hâlükârda sevap alacağına kesin kanaat getirerek istediği gibi davranır.

Dokuzuncu olarak: Hayatını güzel bir şekilde sonlandıracağı meçhul olan bir kimse için böyle kesin bir hükmün Hz. Resulullah (s.a.a) tarafından söylenmiş olması aklen olanaksızdır. Ali b. Ebu Talib (a.s) dışında diğerleri için masumiyet sabit değildir. İmam Ali'nin (a.s) masumiyeti ise sabittir.

Onuncu olarak: Eğer bu hadis sahih ise Halife Osman'ın kendisini muhasara edenlere karşı bu hadisi kanıt olarak ileri sürmemesine ne dersin? Kanını helal saymaya kalkışıp kendisini kuşatanlara karşı böyle bir hadisi kanıt olarak ileri sürmekten onu ne engellemişt ki kullanmadı!? Cennet ehlinin kanının dökülmesinin haram oluşu, İslam dininin zarurî hükümlerindedir.

Değerli okuyucu, hadisin uydurma olduğunu ve Ali Şia'sının cennetle müjdelendiği hadisinin mukabilinde uydurulmuş olduğunu sana ispatlayacağız.

Ehlisünnet'e göre Aşere-i Mübeşşere (cennetle müjdelenen on kişi) şunlardır: Ebubekir, Ömer, Osman, Ali (a.s), Talha, Zübeyr, Sa'd b. Ebi Vakkas, Said b. Zeyd, Abdurrahman b. Avf ve Ebu Ubeyde b. Cerrah.

Aşere-i Mübeşşere (cennetle müjdelenen on kişi) hadisi *er-Rıyadü'n-Nadıra fi'l-Menakıbi'l-Aşıra* adlı eserde geçmekte olup Ebuzer'den aktarılmıştır.

Ebuzer'den aktarıldığına göre o şöyle demiştir: Allah Resülü

Aişe'nin evine girerek şöyle buyurdu: "Ey Aişe! Sana bir müjde vermiyeyim mi?"

Aişe: "Ver ey Allah'ın Resulü!"

Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Baban cennettedir ve dostu İbrahim'dir (a.s); Ömer cennettedir ve dostu Nuh'tur. Osman cennettedir ve dostu benim. Ali (a.s) cennettedir ve dostu Yahya b. Zekeriyya'dır. Talha cennettedir ve dostu Davud'dur. Zübeyr cennettedir ve dostu İsmail'dir. Sa'd b. Ebi Vakkas cennettedir ve dostu Süleyman'dır. Said b. Zeyd cennettedir ve dostu Musa b. İmran'dır. Abdurrahman b. Avf cennettedir ve dostu İsa b. Meryem'dir. Ebu Ubeyde b. Cerrah cennettedir ve dostu İdris'tir.⁽¹⁾

Biz bu hadisi *el-Aşeretü'l-Mübeşşerune İle'l-Cenne* adlı eserden aldık.

Bu eserin Ehlisünnet'ten olduğu ve *Beşaretü'l-Mustafa li Şiati'l-Murtaza* adlı eserin mukabilinde telif edildiği bilinmektedir. Buna göre cennetle müjdelenen on kişi hadisi İmam Ali (a.s) Şia'sının cennetle müjdelendiklerini bildiren hadisin karşısında uydurulmuş rivayetlerdendir. Hem Ehlisünnet hem de Şia tarafından aktarılan Nebevî hadis İmam Ali'nin (a.s) Şialarının cennetle müjdelendikleri hususunda açıktı.

İbn Hacer *es-Savaiku'l-Muhrika* adlı eserinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu aktarır:

Ey Ali! Şüphesiz sen ve senin Şiaların, Allah'tan razı olup O da sizden razı olduğu halde, Allah'ın huzuruna geleceksiniz. Düşmanın ise dargın, başları yukarıya doğru kalkık oldukları halde Allah'ın huzuruna geleceklerdir.⁽²⁾

1- Abdüllatif Aşur, *el-Aşeretü'l-Mübeşşerune İle'l-Cenne*.

2- *es-Savaiku'l-Muhrika*, s. 182, yeni basım.

İbn Asakir'in *Tarih-u Dımaşk* adlı eserinde Ali b. Ebu Talib'in hayatında geçen "*Sen ve Şiaların cennettedir.*"⁽¹⁾ şeklindeki hak dis de bunlardandır. Yine Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ali'ye (a.s) bakarak, "*Bu ve Şiaları Kıyamet Gününde kurtulacak olanlardır.*" buyurduğu geçmektedir.⁽²⁾

Konunun özeti şudur: Aşere-i Mübeşşere hadisi "Benî İsrail'in nakipleri", "Onlar Ehl-i Beyt-i Nübüvvettir ve hayırlı İmamlardır" şeklindeki hadislerde geçen 12 sayısını içeren hadislerin karşılığında uydurulmuştur. Cennetle müjdelenen on iki kişi, Allah-u Teâla'nın kendilerinden kiri gidererek tertemiz kıldığı kimselerdir. Nitekim Allah-u Teâla buyurmaktadır:

Ey Ehlibeyt! Allah sadece sizden günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.⁽³⁾

Onlar, Allah-u Teâla'nın, kendilerini sevmeyi farz kıldığı, risaletin tebliğine karşılık kıldığı kimselerdir.

Yine şöyle buyurmaktadır:

De ki: Sizden, tebliğime karşılık bir ücret istemiyorum, istediğim, ancak yakınlarıma sevgidir.⁽⁴⁾

Yani: De ki ey Muhammed! Tebliğ ettiğim risalete karşılık ücret olarak ancak yakınlarıma sevgi istiyorum. Bunlar da sözleriyle ve davranışlarıyla cennetle müjdelenmiş olan imamlardır.

Meydan okuyorum! Tarih kitaplarında ve Sıahlarda Ehlibeyt İmamlarından birisinin bir defa dahi olsa yanılığısıyla karşılaşan gelsin tartışalım! Eğer insanlar Ali (a.s) ve Ehlibeyt sevgisinde toplanabilselerdi kuşkusuz Allah-u Teâla ateşi ya-

1- İbn Asakir, *Tarih-u Dımaşk*, c. 2, s. 345.

2- age, c. 3, s. 348.

3- Ahzâb, 33.

4- Şûrâ, 23.

ratmazdı. Hz. Ali (a.s) Kâbe'nin içinde dünyaya gelmiştir. Ne ondan önce ne de ondan sonra hiçbir kimse Kâbe'de dünyaya gelmemiş ve gelmeyecektir de.

İbn Abbas, onun hakkında şöyle der:

Eğer ağaçlar kalem, denizler de mürekkep olsa, insanlar ve cinler Emîrül-Müminin Ali'nin (a.s) faziletlerini sayıp yazmaya kalkışsalar onun faziletlerini sayamazlar.

Bu Konu Özelinde Yararlanılacak Kaynaklar

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'e göre uydurma hadislere vâkıf olmak isteyen şu kaynaklara müracaat edebilir:

- 1- Büyük âlim el-Makdisî, *Tezkiretü'l-Mevzuat*
- 2- Hafız ez-Zehebî, *Mizanü'l-İtidal*
- 3- Firuzabadî eş-Şafî, *Sifrü's-Saadet*
- 4- Hatîb el-Bağdadî, *Tarih-u Bağdad*
- 5- Ebu'l-Ferec b.Cevzî, *el-Mevzuat*
- 6- Şeyh Celalüddin Suyutî, *el-Leali'l-Masnua Fi'l-Ehadisi'l-Mevzua*
- 7- Hafız Şevkanî, *el-Fevaidü'l-Mecmuatü Fi'l-Ehadisi'l-Mevzua*
- 8- Büyük bilginlerden Hut el-Beyrutî'nin bu konu hakkında bir eseri bulunmaktadır.

Bu büyük bilginler, rivayet edilen bu hadislerin ve haberlerin zayıf oluşlarını şu iki gerekçeye bağlamışlardır:

- a) Ya isnat zinciri zayıftır. Çünkü rivayetin isnat kanalındayalancılıkla ve hadis uydurmakla itham edilen raviler vardır.
- b) Aklî kurallara ve Kur'ân ayetlerine uygun değildir.

Çünkü Hz. Peygamber (s.a.a), *“Benden sonra yalancılar çoğalacaktır.”* buyurmaktadır:

Sözlerimizi Kur’ân’a arz edin. Eğer Kur’ân-ı Kerim’e uygun ise alınız; yok eğer Kur’ân’a aykırı ise o yaldızlı bir sözdür. Onu duvara çarpınız.

Yedinci Bölüm

- Benimle Şiilik Arasındaki Şayialar
- Şayiaların Kendilerini Etkilediği Kalem Sahiplerine Örnek
- Şayiaların Kendilerini Etkilemediği Kalem Sahiplerine Örnek
- Şayialara Hedef Olanlar
- Şayialara Hedef Olan Kimselere Çağdaş Örnekler
- Abdullah b. Sebe Şayiasına Reddiye
- Hz. Resulullah'ın Hadisleri Hakikatleri Açıkça Ortaya Çıkardığı Halde Neden İbn Sebe'ye Sarılmışlardır
- Son Şayia: Hak Üzere Olsun Dahi Şiî İle Cidale Girişme

Benimle Şiilik Arasındaki Şayialar

İlk Şayia: Şiiler Namazın Sonunda Üç Defa, “Cebrail Vahyi Şaşırdı.” Derler

Bende etki bırakan, Şia kaynaklarını okumama engel olan iftiralardan birisi “Şiiler namazın sonunda üç defa ‘Cebrail vahyi şaşırdı.’ derler.” sözüdür. Nihayet bir gün bilginlerimizden birisine sorduğumda bana şöyle dedi: “Şu Şiilerden sakın. Çünkü onlar namazın sonunda üç defa ‘Cebrail vahyi şaşırdı.’ derler. Risaletin Hz. Ali’ye indiğini, ancak Cebrail’in vahyi şaşırdığını ve Hz. Muhammed’e indirdiğini söylerler.”

Araştırma ve incelemelerimde Şia’nın bu tür iftiralardan ve iddialardan hakikaten beri olduğunu, namazın sonunda üç defa Allah-u Ekber dendiğini gördüm. Dahası bu sözleriyle Resulullah’a (s.a.a) uymaktadırlar. Çünkü birden fazla tekbir getirmek sünnettir. Resulullah (s.a.a) kıldığı bütün namazların sonunda üç defa tekbir getirirdi. Bunu bizim en güvenilir saydığımız Sahih kaynak rivayet etmektedir.

Müslim kendi isnadıyla İbn Abbas’tan kendi isnadıyla şöyle rivayet etmektedir: Bizler Allah Resülü’nün namazının sona erdiğini tekbirlerden anlardık.⁽¹⁾

Esanın bölümlerinin ilki de tekbirdir; Allah-u Ekber. Niyetten sonra da Allah-u Ekber zikrini söyleriz. Bir hayvan kurban

1- Sahih-i Müslim, c. 1, s. 219.

edilip boğazlanırken de Bismillahi Allah-u Ekber denilir. Düğün yemeklerinde, cenazelerde, görülen şaşılacak olaylarda hep tekbir getirilir. Kadı, kendisine kapalı olan bir meseleyi açıklığa kavuşturduktan sonra karara bağlayacağı zaman tek-bir getirir.

Allah-u Teâla Ankebût Suresi'nde kendi kendisini "Ekber" sıfatıyla nitelendirmektedir:

Muhakkak ki namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıko-yar. Allah'ı anmak elbette (ibadetlerin) en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir.⁽¹⁾

Ey Şia'ya (Allah onları bağışlasın) iftira atan müfteriler, Allah-u Teâla'dan da mı utanmıyorsunuz?

Lübnan Arap Mescidi Burcu'l-Beracine'de Cemaat İmamı Şeyh İsmail Arnasî İle Aramızda Geçen Bir Diyalog

Bir defasında Burcu'l-Beracine mıntikasında Arap Mescidi-nin önündeydim. Akşam namazı için ezan okundu. Ben de o esnada yoldan geçiyordum. Akşam namazını eda etmek için mescide girdim. Namazı kıldıktan sonra Şeyh'e selam verip, Allah kabul etsin diyerek musafaha ettim.

Ben: Şeyhim, bir sorum var.

Şeyh: Buyurunuz ey yavruçuğum.

Ben: Şeyhim, Şia ve Şiîler hakkında görüşünüz nedir? Ben on-lardan birisini ziyaret ettim de.

Şeyh: Ey yavruçuğum, nerelisin?

1- Ankebût, 45.

Ben: Suriyeliyim, dedim.

Şeyh, Suriyeli olduğuma tam kanaat getirdikten sonra bana şöyle dedi: Şu Şîilerden sakın. Ben 40 yılı aşkındır, Burcu'l-Beracine muntıkasında yaşıyorum. Hiçbir zaman onlarla sohbet etmediğim gibi onların hiçbir kaynağını da okumadım. Ayrıca onlar namazın sonunda üç defa "Cebrail vahyi şaşırdı." derler.

Ben hemen yanımda taşıdığım namaz kitabını çıkararak kendisine "Buyurunuz, ey Şeyh! Şu namaz kitabı, içinde dediğiniz türden hiçbir ifade geçmiyor." dedim.

Şeyh: Onu benden uzak tut, onu benden uzaklaştır. Dokunmak istemiyorum. Ey yavrucuğum onlar takiyye ederler. Onların ibadetleri gizlidir.

Ben: Saygıdeğer Şeyh, takiyye bu tür şeylerde kullanılmaz, ancak...

Şeyh sözlerimi bitirmeme müsaade etmeden yüksek bir sesle "Onu camiden çıkartın, onu camiden çıkartın; çünkü o bir rafızîdir." diye bağırmaya başladı.

Ben de hızlıca oradan ayrıldım. Uzun boylu iki genç peşime takıldıysa da Allah-u Teâla'ya hamdüsenalar olsun ki diyalogdan kaçınan bu inatçı mütaassıp şeyhten kurtuldum.

Ve diyorum ki: Ey müfteriler, Allah-u Teâla'dan korkunuz. Sizler bu ve benzeri konulara ek olarak bir günah yükleniyorsunuz. Kötülük yaparken aslında sizler Şia'ya iyilik yapıyorunuz. Bu ve benzeri örnekler insanları gerçekleri öğrenmeye itmektedir.

İkinci Şayia: Şîilerle Konuşma

Hakikati araştırmaya başladığım dönemlerdi. O dönemlerde

köyümüzün imamı bana şöyle demişti: “Şiîlerin dilleri sihir gibidir. Onlarla oturmaktan ve diyaloga girmekten kesinlikle kaçın. Sana der ki Buharî’ye, Müslim’e, Tirmizî’ye ve Tarihlere müracaat et. Bu sözlerden sonra bir şeyler oluşur.”

Ben: “Ey yüce şeyhim, bizler hak üzereyse niçin Şiîlerle diyaloga girmekten kaçınalım? Şiîlerin açıklamalarının doğru mu yanlış mı olduğunu görebilmek için neden Buharî, Müslim ve Tarihlere müracaat etmekten kaçınalım? Onlarla diyalogdan neden korkalım? Bu tavır bizim kusurlu var ve Şia’nın haklı olduğu izlenimini verir. Elimizde Kur’ân, hadis kaynakları ve isnatlar var. Bize düşen görev en güzel bir şekilde ve deliller çerçevesinde onlarla konuşmaktır. Nitekim Allah-u Teâla, ‘Eğer doğru sözlülerden iseniz kanıtınızı sununuz.’ buyurmaktadır. Biz hak, onlar da dalalet üzere iseler şer’î görevimiz onları doğruya iletmeye çalışmaktır. Aksi takdirde onlarla diyaloga geçmekten korkmak...”

Şeyh: “Eğer Şia olmak istiyorsan git Şiî ol ey kardeşim! Benim senle hiçbir alakam yok.” diyerek benden ayrıldı ve yüzünü benden çevirdi. Bundan sonra da bana hiç selam vermedi. Sanki günah işlemiştim. Diyaloga ve ilmî münazaraya yanaşmayan bu mutaassıp şeyh ve benzerlerinin İslam’da en büyük yıkıma neden olduklarını gördüm.

Şia’nın aleyhindeki bu yalancı iddialar ve şayialar şeyhin nefsinde etkiler bırakmıştı. Şöyle ki: Köyde gerçekleştirilen oturumlardan birisinde münakaşalar yayıldı. Şeyh insanları benden uzaklaştırdı ve düşüncelerime karşı dikkatli olmalarını istedi. İnsanların önünde akıl almaz bir şekilde bana saldırdı. Bana “Siz Şiîler Kur’ân-ı Kerim’in tahrif edildiğine inanmakta, takiyye ile hareket etmekte ve ezanda ‘Eşhedü Enne Aliyyen Veliyullah’ sözünü söylemektесiniz. Mutaanın helal olduğuna inanmakta ve namazın sonunda ‘Cebrail

vahyi şaşırıldı' demek, sahabeye hakaret etmekte, hakikatlere gözlerinizi yummakta, sapkınlıkları yaymaktasınız."

Bundan daha tehlikelisi, daha dehşetli ve daha da acısı, "Şia'yla ilişkiye geçme, haklı olsan dahi onunla ilmî münazaralarda bulunmayı terk et." şeklindeki sözleriydi.

Oturum boyunca beraberinde Muhibbüddin et-Taberî'nin *el-Hututu'l-Arîza* adlı küçük bir kitapçığını yanında taşımıştı. Bu kiralık kalem Şia'ya karşı olup Vahhabî yazarların liderlerindendir. Bu mutaassıp şeyh dinî inançlarını, yayılmak istenen şayialar üzerine kurmuştu. Allah-u Teâla'nın hakkında herhangi bir delil indirmediği şayialar üzerine bina etmişti.

Ben kendisine, "Ey kardeşim! Şu kitabı al, oku ve eleştirdiğin noktaları belirt." dedim ve kendisine bazı eserler sundum. (Mısırlı Müteşeyyi Şeyh Salih el-Verdanî'nin *Havle Zevaci'l-Mutati Helalün fi Kutubi's-Sünneti* eserinin yanında takiyye ve takiyye etmenin caizliğine ilişkin bir de kitapçık sundum.)

Ayrıca Seyyid Murtaza er-Razevî'nin *el-Burhan Ela Adami Tahrişi'l-Kur'ân*, Şia'ya karşı bazı iddiaların ve düzmece şayiaların ele aldığını Seyyid Mehdî es-Süveyc'in *Mietü Meseletin Mühimmetin Havle's-Sünneti ve's-Şiati* adlı eserlerini takdim ettim. Bu sonuncusu özellikle okumaya ve dağıtılmaya değer bir eserdir.

Tarih boyunca hakka ve batıla davet eden davetçilerin bulunduğu da vurguladım.

Şia'nın karşısında duran, bu şayiaların ve yalanların bir bölümünün doğruluğuna inanarak onlarla amansız bir savaşa girişen birçok Ehlisünnet aydını ve bilgini vardır. Ey değerli okuyucu, bu şayiaların kurbanı olan bu mezhebin hakikatine muttali olmayan ve incelemeyenlere yönelik bir örnek vereceğim sana. Bunların bir bölümü kalem sahibi olup, araştır-

ma ehli olduklarını ve bildiklerini iddia etmektedirler. Bunlar kendilerini araştırmanın gerektirdiği külfetle yükümlü tutmaz, vehimli düşüncelerin ve batıl sapıkça şeylerin sürüklediği noktaları kaleme alırlar.

Şayiaların Kendilerini Etkilediği Kalem Sahiplerinden Örnekler

- 1- İbn Hazm el-Endülüsi / Endülüs
- 2- İbn Hacer el-Heysemî / Mekke
- 3- İbn Teymiyye / Necd
- 4- Abdurrahman b. Haldun / Endülüs
- 5- Muhammed Kürd Ali eş-Şamî / Suriye
- 6- Musa Carullah et-Türkistanî / Rusya
- 7- Muhammed Şükrî el-Alusî / Irak
- 8- Muhammed Sabit el-Mısırî / Mısır
- 9- Abdurrezzak el-Hassan / Irak
- 10- Abdullah el-Kasimî / Ürdün
- 11- Muhibbüddin el-Hatib / Mısır
- 12- Muhammed Abdüsettar et-Tolstoy / Pakistan
- 13- Takiyyüddin en-Nebhanî / Ürdün
- 14- Muhammed Merduh el-Kürdistanî / İran
- 15- Ahmed Emin el-Mısırî / Mısır
- 16- Muhammed Hüseyin ez-Zehebî / Mısır
- 17- Muhammed Ebu Zehra / Mısır

- 18- Abdülhamid Taha Hamide / Mısır
- 19- İbrahim el-Cebahan / Hicaz
- 20- Abdullah Muhammed el-Garib / Mısır
- 21- Muhammed Malullah el-Bahreynî / Bahreyn
- 22- İhsan İlahî Zahir / Pakistan
- 23- Ahmed Muhammed et-Türkmanî / Cezayir
- 24- Ebu'l-Hasan en-Nedvî / Hindistan
- 25- Said Havva / Suriye
- 26- Abdülmunim en-Nemr Mısırî
- 27- Ali Salus Mısırî
- 28- Musa el-Musevî / Irak
- 29- Muhammed eş-Şakra Mısırî
- 30- Ebu Bekir el-Cezairî / Cezayir
- 31- Doktor Muhammed Abid el-Cabirî

Araştırma külfetine girmeyip iddiaların ve şayiaların kurbanı olan kalem sahiplerine bu kadar örnek vermekle yetinelim.

Değerli okuyucu, sana araştırma zahmetine giren, Şia'ya karşı insaflı davranan, onları savunan hatta büyük bir bölümü Şiîliğe geçen -ki kendim de bunlardanım- Ehlisünnet'in âkil ve kalem erbabından bir liste sunacağım. Bu kitabın ilk bölümlerinde "Ehlisünnet Ulemasının ve Aydınlarının Şia Mezhebi'ni Benimseleri" başlığında sunmuştum.

Şayiaların Kendilerini Etkilemediği Kalem Sahiplerinden Örnekler

Şia'ya karşı insafli davrananlar:

- 1- Şeyh Mahmud Şeltut / el-Ezher'in eski şeyhi
- 2- Şeyh Selim el-Bısrî / el-Ezherin eski şeyhi
- 3- Şeyh Abdülmecid Selim / el-Ezher şeyhi
- 4- Şeyh Ahmed Hasan el-Bakurî / Mısır
- 5- Şeyh Muhammed Muhammed el-Medenî / Mısır
- 6- Şeyh Mahmud Ebu Rayye / Mısır
- 7- Üstad Abdülfettah Abdülmaksud / Mısır
- 8- Üstad Abdülkerim el-Hatib / Mısır
- 9- Şeyh Abdülaziz İsa / Mısır
- 10- Doktor Hamid Hafnî Davud / Mısır
- 11- Şeyh Muhammed el-Gazzalî / el-Ezher Şeyhi

Allah, inanıp iyi işler yapanları mükâfatlandırmak için (her şeyi açık bir kitapta tespit etmiştir). Onlar için büyük bir mağfiret ve güzel bir rızık vardır.⁽¹⁾

Birçok yazarın doğru olmaktan uzak kimi iğrenç kusurlarla ithamlarına ve Şiîliğe nispet ettikleri bazı iğrenç şeylere verilen cevaplardan hakikatin izhar ettiğini ve hakkın tahakkuk ettiğini gördüm. Çünkü hakka karşı susan kimse de dilsiz şeytandır. Şunu da belirtmemiz gerekmektedir: "La ilahe il-Allah, Muhammedün Resulullah" diyen bir Müslümana sal-

1-Sebe, 4.

dırmak bizim âdetimiz değildir. Ancak bir inancı, mezhebi ve düşünceyi savunmak şeklindeki ihtiyacın baş göstermesi durumu müstesnadır. (Kastımız; meşru tartışma, delilleri ve kesin kanıtları merkeze alarak gerçekleştirilen akla dayalı tartışmadır.) Akla dayalı diyalogun çağdaş örneklerini görmek isteyenler aşağıdaki kaynaklara bakabilirler.

Okunmaya Değer Kaynaklar

- a) *el-Müracaat*. Ezher Şeyhi ile Şia bilginlerinden birisi arasında gerçekleştirilen akla dayalı münazara
- b) *el-Fusulu'l-Mühimme*.
- c) Seyyid Şerefüddin el-Musavî el-Amilî, *en-Nassü ve'l-İctihad*.
- d) Seyyid Murtaza el-Askerî, *Mealimü'l-Medreseteyn*.
- e) Muhammed Hüseyin Kaşifü'l-Gıta, *Aslü's-Şiati ve Usuluha*.
- f) Şeyh Muhammed Hasan el-Muzaffer, *Delailü's-Sıdk*.
- g) Allame Eminî, *el-Gadir*.
- h) Seyyid Abdullah el-Gurayfî, *et-Teşeyyü*.

Şayialara Hedef Olanlar

Genellikle bu şayialar ve ithamlar toplumda sıradan olmayan şahıslar için kullanılır. Gazetelerde ve dergilerde hiçbir gün sıradan bir şahsa saldırıldığını göremezsin. İnsanlar arasında sosyal bir statüye sahip olmayan bir insanı karşılıklarına alarak fetva yayınlandığını göremezsin... Herhangi bir fonksiyonu ve rolü olmayan kimselere ilişkin şayiaların ve iddiaların dil-lerde dolaştığı ve dillere pelesenk edildiği görülmez.

İddialar ve şayialarda şahısların bir bölümü hedef alınır.

Tarih boyunca ithamlar ve şayiaların hedefine konular şü iki gruptur:

İlk grup: Donanımlı insanlar. Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa'nın (s.a.a) risaleti alınları çatlatırcasına anlattığı ve ümmetine risaleti tebliğ ettiği dönemde kavmi onu delilikle, büyülenmiş olmakla itham etti. Ona toptan bir savaş açtı. Onu değerden düşürecek her türlü vesileye başvurdu. Hz. Resulullah (s.a.a) Yüce Yaratıcı'nın koruması altında olduğundan O'nun karşısında aciz kaldı.

Bu şahıslardan birisi de Hz. Ali (a.s) Efendimizdir. O da çok şiddetli şayialarla ve komplolarla karşılaştı.

Lanetli Yezid'in hükümeti döneminde insanlar, Ehlibeyt'i ümmeti saptıran din dışı kişiler olarak itham ettiler.

Muaviye ise şöyle dedi: "Ben dişi deveyi erkek deveden ayırt edemeyen bir grubu yanıma alarak Ali (a.s) ile savaşıyorum." Tıkırında giden, tam işleyen ve zihinleri yönlendiren bir bilgi kirliliği vardı.

Bunlardan birisi de Ehlibeyt-i Nübüvvet'e karşı kurulan komplolardır. Neden acaba!?

Çünkü Ehlibeyt (a.s) hak risaletin taşıyıcılarıdır. Şöyle ki Ehlibeyt'in tarihine müracaat edildiğinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) 'Biz Ehlibeyt ya zehirlenerek şehit edilimiz yahut da öldürülerek şehit edilimiz' sözünün tecelli ettiği ve bütününün şehit edildiklerini görürüz. Neden acaba! Çünkü bütün zaman ve zeminlerin hak kafilesinin yolcuları böyle bir durumla karşılaşmışlardır.

Şimdi siz değerli okuyucuya bazı örnekler vereceğim:

Şayialara Hedef Olan Kimselere Çağdaş Örnekler:

1- Meşhur Doktor Harfî (m. 1578-1657). Donanımı ve insan bedenindeki demevîliğin rolünü keşfetmesini sağlayan üstün başarısının dışında -nazariyesini birçok kanutlarla desteklemesine rağmen- teşhir ve itham edilmesini gerektirecek hiçbir günahı yoktu. Ancak bu başarısı, kıskançların ve onunla çağdaş olan muhafazakâr doktorların kendisine saldırmalarına, onu itham etmelerine ve nazariyesini kırk yıl boyunca beyinsizlik olarak suçlamalarına engel olmadı... Sonraki dönemlerde ilmî nazariyesi, modern tıbbın dayanağı oldu.

2- Meşhur mucit Galileo (m. 1564-1642). Rönesans'ın fikir babalarından birisi olarak kabul edilir. İlmî donanımı ve hariikulade zekâsı meşhur bilimsel görüşler ileri sürmesine ve keşiflerde bulunmasına neden olmuştur. O da sürgün edilmiş, bağlanmış, teftiş mahkemesinin önünde aforoz edilmiştir. Bütün Katolik kiliselerinin yöneticileri onun kitaplarını okumayı yasaklamış, aleyhinde tekfir fetvaları sadır etmişlerdir.

Kısacası âlim, hatip, yazar ve idareci kim olursa olsun bütün başarılı ve donanım sahibi insanlar bu sıkıntıya maruz kalmışlardır. Donanımlarının ve başarılarının vergilerini ithamlarla, şayialarla ve çeşitli eziyetlere göğüs germekle ödemişlerdir.

Hız. Yusuf'un çocukken suçu ne idi ki kardeşleri ona karşı birleşmiş ve onu kuyunun derinliklerine atmışlar, babasının sevgisinden ve gözetiminden mahrum bırakmışlardır?

Onun güzellikten, edebinden ve babası Yakub'un sevgisinden başka bir suçu mu var ki!

Nitekim Kur'ân-ı Kerim şu sözlerle bize olayı aktarıyor:

Andolsun ki Yusuf ve kardeşlerinde, (almak) isteyenler için ibretler vardır. (Kardeşleri) dediler ki: Yusuf'la

kardeşi (Bünyamin) babamıza bizden daha sevgilidir. Hâlbuki biz kalabalık bir cemaatiz. Şüphesiz ki babamız apaçık bir yanlışlık içindedir. (Aralarında dediler ki:) Yusuf'u öldürün veya onu (uzak) bir yere atın ki babanızın teveccühü yalnız size kalsın! Ondan sonra da (tevbe ederek) salih kimseler olursunuz! Onlardan biri: Yusuf'u öldürmeyin, eğer mutlaka yapacaksınız onu kuyunun dibine atın da geçen kervanlardan biri onu alsın (götürsün), dedi.⁽¹⁾

İkinci grup: Islahatçılar. Bunlar milletlerinin acılarını hissedenden, içinde buldukları toplumların bozukluklarından ve sapmalarından rahatsız olan kimselerdir. Islah sorumluluğunu yerine getirmek için kendilerini feda eden insanlardır.

Bu mücadele ve savaşta, tağutlar ve müfsitler islah ve devrim sancağını yükseltip taşıyan kimselere karşı şayia ve itham silahlarını kullanmak suretiyle teşhir yöntemine başvururlar.

Değerli okuyucu şu mülahazaları incelemesini istiyoruz:

İlk mülahaza: Peygamberlerin çektiği sıkıntılar.

İkinci mülahaza: Delilik ithamı.

Üçüncü mülahaza: Sihir töhmeti.

Dördüncü mülahaza: Yalancılık ithamı.

Beşinci mülahaza: Ahlakî töhmetler.

Altıncı mülahaza: Suiistimal töhmeti.⁽²⁾

Buradan hareketle sahih İslam metoduna, yani Ehlibeyt Mez-

1- Yûsuf, 7-10.

2- Bu bölüm Şeyh Hasan es-Saffar'ın "Karşıt Unsurlarla Nasıl Mücadele Edeceğiz?" adlı risalesinden alınmıştır.

hebi'ne yönelik bu şayiaların nedenlerini elde edebiliyoruz. Tarih boyunca Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra İmam Ali'nin (a.s) halifeliği, hakkının gasp edilmesi, elim mazlumiyeti ve eşi Fatımatü'z-Zehra'nın (a.s) hakkı ve mirası gasp edilecek şekilde mazlumiyeti meselelerinde insanlardan hakikatler gizlenmiş ve şayialar peşi sıra devam etmiş tir. Oysa Hz. Fatıma Allah Resulü'nün (s.a.a) ashabi olarak adlandırılan kimseler içerisinde ona herkesten daha yakındı. Evlatlarının mazlumiyetinde de aynı durum söz konusudur. İmam Hasan'ın (a.s) Muaviye tarafından zehirlenmesi, İmam Hüseyin'in (a.s) öldürülmesi, boynunun koparılması, başının Irak'tan Şam'a götürülmesi gibi mazlumiyetler! Ne tür bir mazlumiyet!! O Hüseyin ki insaniyet, mürüvvet, keramet ve İslamî izzetin temiz alnı onda toplanmıştır.

Eyvah, nasıl da rüsvaylıklar! Abbasîler döneminde gerçekleştirilen toplu katliamlar!...

İş öyle bir raddeye vardı ki, Allah Resulü'nün (s.a.a) vefatından sonra Ali'yi (a.s) sevdiğini ilan eden herkes ya dövülüyor ya da dili kesilerek cezalandırılıyordu. Hucr b. Adiy ve Meysem-i Temmar gibilerinin boyunları kopartılıyor, Ebuzer el-Gifarî ise Rebeze çölüne sürülüyordu.

Ehli Beyt Mezhebi peşi sıra koğuşturmalar geçiriyor, şayialar ve iftiralara maruz kalıyordu. Muaviye hilafete geçince İmam Ali ve Ehlibeyt (a.s) aleyhindeki bu komplolara mazeret üretmek için tehlikeli şayiaları yayan kalem sahiplerinden oluşan bir ordu edildi. Bu çirkin tehlikelerin en büyüğü binlerce kurbana neden olmuştur ki bu, Abdullah b. Sebe masalının yayılmasıdır.

Bu şayia niçin uyduruldu ve bu şayianın nedeni ve boyutları nelerdi?

Bunun arkasındaki neden nedir?

Bu çetin koşulda İmam Ali'ye (a.s) karşı neden böyle bir komploya girildi? Bunu icat eden ve bulan kimsenin hedefi nedir?

Bu meseleyi ve bu şayiayı savunan kalemler çoğalmıştı. Bu mücadele hâlâ da devam etmektedir. Ümmet arasındaki ihtilaf günümüze kadar da gelmiştir. Bu şayiayı savunanların ve varlığına mazeret üretenlerin bir bölümü temelsiz delillerle hareket etmektedirler. Bir bölümü ise esası olmayan yalan masallarla ispat etmeye çalışmaktadırlar.

Abdullah b. Sebe Masalına Reddiye

Şia'nın birçok hasmı ve düşmanı Abdullah b. Sebe masalı çerçevesinde kalem oynatmışlardır. Şia Mezhebi'ni vasiyete dayandırarak terviç edenin bu kişi olduğunu, aslında vasiyetin orjin olarak Yahudilikten alındığını söylemişlerdir. Dolayısıyla Şiîliğin Yahudi menşeli, kaynağının da bu şahıs olduğunu belirtmişlerdir. İnsanları kışkırtan ve Osman'ın başına üşüştürerek öldürmelerine neden olan, tecrübesiyle fitne çıkartan ve kargaşa yaratmak için sahabenin büyük bir bölümünü saptıran şahsın İbn Sebe olduğunu belirtmişlerdir. Ehlisünnet'in kadim ve modern dönemlerin kiralık kalem sahiplerinden birtakım mütefekkir ve aydın bu tür şeyleri ileri sürerler.

Değerli okuyucu için doğru cevap olarak şöyle derim:

Şia'nın hasımları tarafından ortaya konulan bütün bu yaygaralar ve yalanlar hakkın üstünü örtmek amacına dayanmaktadır. Ancak bu rivayetin ve yalan şayanın kaynağı esasında şu iki önemli noktaya dayanmaktadır:

Birinci nokta: Seyf b. Ömer. Teracim kaynakları onun tercü-

me-i hâli çerçevesinde şu bilgileri verirler:

İbn Hibban der ki: "Seyf b. Ömer mevzu hadisler rivayet eder."

Teracim bilginleri şöyle derler: "O, hadis uydurur. Zındıklıkla itham edilmiştir."

Nitekim Hâkim Nisaburî onun hakkında şöyle der: "Seyf zındıklıkla itham edilmiştir. Rivayetleri kriter olarak alınmaz."

İbn Main ise, "Seyf, hadisleri zayıf olan birisidir ve kendisinde hayır yoktur." der.

es-Sünen sahibi Neseî ise, "Seyf zayıftır." der.

Suyutî onun hakkında, "Hadis uydurucusudur." der.

Muhammed b. Tahir b. Ali el-Hindî ise, "Seyf b. Ömer metruktur. Hadis uyduruculuğu ve zındıklıkla itham edilmiştir. O çokça hadis uydururdu." der.⁽¹⁾

İkinci nokta: Taberî'nin zabtına göre Seriy b. Yahya. Bu şahıs sıkı olan Seriy b. Yahya ile karıştırılmamalıdır. Çünkü sıkı olan Seriy b. Yahya, Taberî'den daha önce yaşamıştır. Taberî hicretin 224 yılında dünyaya gelmişken bu Seriy h. 197 yılında vefat etmiştir. İkisinin arasında 57 yıl fark vardır. Raviler arasında onun dışında Seriy b. Yahya yoktur. Bundan dolayı cerh ve tadil bilginleri Taberî'nin kendisinden rivayet ettiği ikisi de yalancı olan şu iki Seriy'den birisi olduğunu varsayarlar:

a) Seriy b. İsmail el-Hemedanî el-Kufî.

b) Seriy b. Asım el-Hemedanî. Bu şahıs Bağdat'ta yaşamış olup 258 yılında vefat etmiştir. İbn Cerir Taberî, onu görmüş

1- İbn Hacer, *Tehzibü't-Tehzib*, c. 4, s. 295. Doktor el-Vailî Hüviyyetü't-Teşeyyü (s.130) adlı eserinde ondan nakleder.

ve 30 yılı aşkın bir şekilde aynı dönemde yaşamışlardır. Bu ikisinden her birisini hadis ehli yalancılıkla ve hadis uyduruculuğuyla itham etmektedirler. *Tehzibü't-Tehzib'in*, *Mizanü'l-İ'tidal'in*, *Tezkiretü'l-Mevzuat* ve *Lisanü'l-Mizan'ın* müellifleri ve diğer cerh ve tadil âlimlerinin bütünü bu ikisini hadis uyduruculuğu ile itham etmişlerdir.

Eleştirmenler Taberî'nin 701 hadisini tenkit etmişlerdir. Bu hadisler üç halife dönemiyle alakalıdır. Bu hadislerin bütünü'nün isnatlarında Seriy el-Kezzab ve meçhul olan Şuayb bulunmaktadır. Bunlar da bu rivayetleri zındıklıkla itham edilen hadis uydurucusu Seyf'den almışlardır.

Bu rivayetlerden birisi Abdullah b. Sebe hakkındadır. Rivayetinin senesinde Şuayb ve Seyf b. Ömer vardır. Saha ile eser kaleme alanların bütünü Taberî'ye muhtaçtırlar. Bunu ondan aktarmışlar ve ona dayanmışlardır. Abdullah b. Sebe, hakikati bulunmayan uydurulmuş vehmî bir şahsiyettir.

Doktor Taha Hüseyin *Sebeyye Masalı* adlı bir eser telif eder. Bu eserinde ilk olarak İbn Sebe'ye ait bir tasvir sunar. Sonra da dakik bir analizin ardından bu nazariyeyi paramparça eder. Abdullah b. Sebe'nin Şia'nın hasımları tarafından kurgulanmış vehmî bir şahsiyet olduğunu ortaya koyar. Görüşlerini aşağıdaki hususlarla destekler:

a) Tarihçilerden ve sıkı/güvenilir kişilerden hiçbirisi, ne Abdullah b. Sebe kıssasına işaret etmiş ne de onunla ilgili bir şey aktarmışlardır.

b) Bu konudaki yegâne kaynak, Seyf b. Ömer'dir ki, bu şahıs da yalan söylediği bilinen ve hadis uyduruculuğu kesin olan birisidir.

c) Abdullah b. Sebe'ye isnat edilen şeyler sıradan bir bireyin takatinin üstünde olup mucize kategorisinde değerlendiril-

lecek türdendir. Ayrıca bilgiler Müslümanların Abdullah b. Sebe tarafından kandırılmış olmalarını, onun isteklerine amade olmalarını, dahası onun hedefleri doğrultusunda emirlerini itiraz etmeksizin yerine getirmelerini gerektirmektedir. Bu da ahmaklık ve beyinsizliğin son noktasıdır.

d) Osman'ın ve valilerinin onun hakkında suskun kalmalarını açıklayan ikna edici bir yorumun bulunmayışı. Hâlbuki onun dışında Osman'a muhalif olarak Osman'a vuran Muhammed b. Ebu Hüzeyfe, Muhammed b. Ebu Bekir, Ammar vb. kimse-ler hakkında bilgiler mevcuttur.

e) İbn Sebe'nin ve cemaatinin izine ne Sıffin vakasında ne de Nehrevan Savaşında rastlanmaktadır. Taha Hüseyin meseleyi şöyle bağlar: "Abdullah b. Sebe Şia karşıtlarının Şia'ya karşı oluşturdukları gerçek bir hüviyeti olmayan hayalî bir şahıstır."⁽¹⁾

Ben satılık kalem sahiplerine diyorum ki; vasilik hadisleri İbn Sebe'nin uydurmalarından değildir. Aksine Ehlisünnet kaynaklarında geçmektedir. Bu rivayetlerin bir bölümünü zikre-deceğiz.

İbn Meğazilî eş-Şafiî'nin rivayet ettiği şu hadis bunlardandır:

Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular:

Her nebının bir vasisi ve varisi vardır. Benim vasim ve vârisim Ali b. Ebu Talib'tir.⁽²⁾

Tarihu Dımaşk adlı eserde şöyle geçmektedir: Hz. Resulullah (s.a.a) Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

Sen ve Şiaların cennettedir.⁽³⁾

1- Taha Hüseyin, *el-Fitnetü'l-Kübra*, İbn Sebe Bölümü, İbn Sevda başlığı, c. 1, s. 131.

2- İbn Meğazilî, *el-Menakıb*, s. 200.

3- İbn Asakir, *Tarihu Dımaşk*, c. 2, s. 345.

Yine Hz. Peygamber (s.a.a) İmam Ali'ye (a.s) bakarak şöyle buyurdu:

Kıyamet gününde asıl kurtulacak olan bu ve Şialarıdır.⁽¹⁾

Hafız Haskanî, **“İşte onlar kurtulacak olanlardır.”**⁽²⁾ ayetinin tefsirinde Ebu Bekir Muammerî'den, o da kendi isnadıyla İsa'dan, o da kendi isnadıyla Abdullah b. Muhammed b. Ömer b. Ali'den, o da babasından, o da kendi babasından, o da Ali b. Ebu Talib'ten şöyle rivayet etmektedir:

Selman bana rivayet ederek şöyle buyurdu: “Ey Ebu'l-Hasan! Benim Allah Resulü'nün (s.a.a) yanında bulunduğum ve senin de geldiğin her bir olayda Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: *Ey Selman! Şu ve hizbi asıl kurtulacak olanlardır.*”⁽³⁾

Başka bir hadiste Allah Resulü (s.a.a) kendisinden sonraki vasinin kim olduğunu şöyle açıklar:

Ey Ali! Eğer ben peygamberlerin sonuncusu olmasaydım kuşkusuz sen nübüvvet konusunda benim ortağım olurdun. Sen nebi değilsen de bir peygamberin vasisi ve vârisisin. Dahası sen vasilerin efendisi ve muttakilerin imamısın.⁽⁴⁾

Bir başka hadiste Ebu Hüreyre Selman'dan şöyle rivayet eder: Ben “Ey Allah'ın Resulü, vasin kimdir?” diye sordum. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Benim vasim ve sırrımın yeri, benden sonra geriye bıraktığım en hayırlı insan Ali b. Ebu Talib'tir.⁽⁵⁾

1- Age. c. 2, s. 348.

2- Bakara, 5.

3- Şevahidü't-Tenzil, c. 1, s. 69.

4- Yenabiü'l-Mevedde, c. 1, s. 78

5- Hafız el-Bedahşî, Miftahü'n-Necat, s. 94; Kenzü'l-Ummal, c. 6, s. 143

Ümm-ü Seleme'den rivayet edilen uzun bir hadiste şu ifadeler geçmektedir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Allah-u Teâla her ümmete bir peygamber ve her peygambere de bir vasi seçti. Ben bu ümmetin peygamberiyim; Ali de Ehlibeytim olan İtretime ve benden sonraki ümmetime vasimdir.⁽¹⁾

Bir başka hadiste ise şöyle geçmektedir: Ali b. Hüseyin'den, o Hüseyin b. Ali'den, o Ali b. Ebu Talib'ten, o da Allah Resulü'nden (s.a.a) rivayetine göre Allah Resulü şöyle buyurdu:

Cebrail iki kanatını yayararak bana geldi. Kanatlarının birisinde "La ilahe illallah, Muhammedün Resulüllah", diğerrinde ise "La ilahe illallah, Aliyyün Veliyullah" yazılıydı.⁽²⁾

Mısırlı müteşeyyî araştırmacı Said Eyyub'un şu sözleri de Abdullah b. Sebe hakikatını ortaya koymaktadır: Abdullah b. Sebe neden acaba Şamlı Müslümanların birliğini parçalamadı?

Hikâyelerin ve kıssaların çıkardığı sesin Ümeyye Oğullarının başa geçtiği döneme kadar devam ettiği noktasında herhangi bir kuşku bulunmamaktadır. Bunların hâkimiyetinin hüküm sürdüğü yerlerde insanlar evlerinde, odalarda ve mescitlerde Emîrül-Müminin'e hakaret ederlerdi.

Eğer İbn Sebe Şam ehli tarafından biliniyor olsaydı onu çığkartırlardı. Sonraki dönemlerde düzene karşı bir tehlike oluşturan Hucr b. Adiy'i öldüren Muaviye neden böyle bir şahsı öldürmesin!?

Ümmetin başına çöreklenen Muaviye neden bu şahıs hakkında bir kovuşturmaya gitmiyor?

1- el-Harezmi, el-Menakıb, s. 90

2- age, agy.

O, Hucr ve Amr b. Hamık el-Huzaî gibi bütün muarızları kovuşturmaktaydı. Amr'ın başını kesip eşine hediye etmişti. İslam'da başı kesilip hediye edilen ilk kişi bu şahıstır.⁽¹⁾

Doktor Ahmed Subhî'nin İbn Sebe Hakkındaki Sözleri

Tarihçilerin ve mezhepler tarihi hakkında eser yazanların İbn Sebe'nin rolüne ilişkin yazdıkları aslında Taha Hüseyin'in zikrettiklerinin dışında başka bir nedene dayanıyor: İslam tarihinde Osman'ın öldürülmesi, Cemel Savaşı gibi büyük siyasî olaylar gerçekleşmiştir. Bu olaylara sahabenin büyükleri ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşi de katılmıştır. Bütünü ayrı ayrı fırkalara ayrılmışlar ve birbirleriyle savaşmışlardır. Bu olayların bütünü, siyasî tarihi ve İslam tarihinin müptela olduğu bu sıkıntıları araştıran bir Müslümanın vicdanında şaşkınlıklar oluşturmaktadır. Bu olayları gerçekleştirenler Resulullah (s.a.a) ile birlikte savaşa katılan ve İslam'ın esaslarının ortaya konulmasına katkı sağlayan büyük sahabîler denilen kimselerdir. Bu büyük olayların mesuliyetinin birisinin boynuna atılması gerekmektedir. Bunların bütünüdür sorumluluğunun Resulullah (s.a.a) ile birlikte güzel bir imtihan veren büyük sahabîlerin boyunlarına atılması makul değildir. Bu sorumluluk Abdullah b. Sebe'nin boynuna yüklenmelidir. Bu şahıs Osman'ın öldürülmesine neden olan fitneyi çıkartan kişidir. O, Ali, Talha ve Zübeyr'in gafil olduğu bir anda Cemel Savaşında iki orduyu birbiriyle vuruşmak için teşvik eden kişidir.

Düşünsel tarihe gelince ise, İslam inancının bölünmesinin en büyük sorumluluğu Şia'nın ortaya çıkmasına bağlanmıştır. İşte bu, fırkaların ve mezhepler tarihi sahasında kalem oynatanların büyük bir abartısıdır. Özellikle de Seleflerin

1- Said Eyyub, Mealimü'l-Fiten, c. 1, s. 489.

ve tarihçilerin İbn Sebe'nin gerçekleştirdiği rol konusundaki açıklamaları daha ileri boyutlardadır. İslam'a bu kadar müdahalelerin olması ve oynanması tuhaf değil mi acaba? Sahabe-nin büyükleri henüz hayattayken İslam'ın siyasî tarihinin tahrik edilmesi ve tamamlanmış olan İslam akaidi ile oynanması normal bir şey midir?⁽¹⁾

Hız. Resulullah'ın Hadisleri Hakikatleri Açıkça Ortaya Çıkardığı Halde Neden İbn Sebe'ye Sarılmışlardır?

Ey uyanık okuyucu! Resulullah'ın (s.a.a) hadisleri bizlere kendisinden sonra fitnelerin çıkacağını, şayiaların ve yalanların yayılacağını açıkça göstermiyor mu?

Doktor Ahmed Subhî'nin analizinde geçen şu ifadeler ne kadar da isabetlidir:

İslam tarihi Talha, Zübeyr ve Peygamber'in (s.a.a) eşi Aişe'nin de aralarında bulunduğu sahabenin büyüklerinin katıldığı büyük belalara müptela olmuştur. Ancak bu olayların sorumluluğunu ve vebalını bunların boynuna atmak kolay değildir. Bundan dolayı bu sahabîlerin günahlarını üstlensin diye bir gülyabanîyi andıran İbn Sebe meselesini icat ettiler.

Doktorun açıklamalarında değinmediği İbn Sebe masalını rezil rüsvay kılan açık nebevî nasları da buna ekleyelim. Bunların bir bölümünü zikrederim.

1- Muvaffak b. Ahmed Harezmî, Zadan'dan, onun da Ali'den (r.a) rivayetine göre İmam (a.s) şöyle buyurmaktadır:

1 Nazariyyetü'l-İmame, s. 29

Bu ümmet yetmiş üç fırkaya ayrılacak. Bu fırkaların yetmiş ikisi cehennemlik, bir fırkası ise cennetlidir. Bu cennetlik fırka, yüce Allah'ın, hakkında, **“Yarattıklarımız içinde hak aracılığı ile (insanları) doğru yola ileten ve hakka uygun adil hükümler veren bir grup vardır.”**⁽¹⁾ buyurduğu fırkadır. Yani ben, sevenlerim ve uyanlarım.⁽²⁾

İmam Cafer Sadık'tan (a.s), o da babaları kanalıyla İmam Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmektedir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Ey Ali! Senin ümmetim içindeki misalin İsa b. Meryem'in misali gibidir. Onun kavmi onun hakkında üç fırkaya ayrılmıştı: Bir bölümü mümin idi ki, bunlar Havariler idi. Bir bölümü ona düşmanlık beslemekteydi ki, bunlar da Yahudilerdi. Bir bölümü ise Allah'ın dininden sapanlar idi ki, bunlar da Hıristiyandı. Ümmetim de senin hakkında üç fırkaya ayrılacaktır. Bir bölüm sana tâbi olacak, seni sevecek olanlardır ki, bunlar müminlerdir. Bir bölümü sana düşmanlık besleyecek olanlardır ki, bunlar da Nakisun (ahitlerini bozanlar), fasıklar ve Marıklar (dinden çıkanlar)dır. Bir bölümü de senin hakkında aşırıya kaçacaklardır ki, bunlar da sapıtanlardır. Ey Ali! Sen ve bağluların cennette, senin düşmanların ve senin hakkında aşırıya kaçanlar ise cehennem ateşindedir.⁽³⁾

Bu hadiste Allah'ın Resülü (s.a.a), Ali'ye (a.s) düşmanlık besleyenlere odaklanmıştır ki bu fiilen de gerçekleşmiştir. Nakisun: Talha, Zübeyr ve Peygamber'in (s.a.a) eşi Aişe'dir. Marikun: İmam Ali'ye (a.s) karşı çıkan Haricîlerdir. Fasıklar ise -ki başka bir hadiste Kasitun olarak geçmektedir- Muaviye ve yandaşlarıdır.

1- A'râf, 181.

2- Hanefî el-Kunduzî, Yenabiü'l-Mevedde, c. 1, s. 109.

3- age, agy.

Başka bir hadiste ise şöyle geçmektedir: Hafız Neseî sahih bir isnar ile *el-Hasais* adlı eserinde İmam Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmektedir:

Ben Nakisûn, Kasitûn ve Marikûn ile savaşmakla emrolundum.

Başka bir hadiste ise Hafız b. Hacer el-Askalanî İmam'dan rivayet etmektedir. Ebu'l-Kasım er-Rafî İmam Şafiî'nin mezhebinin muharririnin ifadeleri şöyledir: "Cemel, Sıffin ve Nehrevan ehlinin bağı/zalim olduğu sabittir."⁽¹⁾

Hafız, Rafî'nin sözünün ardından şu eklemelerde bulunur: Dediği gibidir. "*Ben Nakisun, Kasitun ve Marikun ile savaşmakla emr olundum.*" sözü de buna delalet etmektedir.⁽²⁾

Çağdaş Ehlisünnet bilginlerinden Abdullah Hererî şöyle der:

Kimi muhaddislerin ıstılah kitaplarında geçen "Sahabenin bütünü adildir." şeklindeki sözün anlamının onların bütünü'nün büyük günahlardan masum olduğu anlamına geldiğini zanneden kimse yoktur. Bu ifadeden böyle bir anlam çıkarmak oldukça uzak bir olasılıktır. Çünkü onların bir bölümü Resulullah'ın (s.a.a), "*Benden sonra boynunuzu vuran kâfirler durumuna dönüşmeyin.*" buyruğunu işiştir.⁽³⁾

Bir diğer hadis de şudur:

Resulullah (s.a.a) Zübeyr'e "*Sen onunla haksız olduğun halde çarpışacaksın.*" şeklindeki sözleri Hz. Ali ile savaşmadan önce söylemiştir.

1- İbn Hacer el-Askalanî, et-Telhis, c. 4, s. 449.

2- Neseî (Hasais'inde) Bezzar, et-Taberanî, bunu rivayet eder. Beyrut'taki Habeşlerin şeyhi Şeyh Abdullah el-Hererî Makalatü's-Seniyye adlı eserinden naklen.

3- Şeyh Abdullah el-Hererî, Makalatü's-Seniyye, s. 208.

Bu hadisi Hâkim *el-Müstedrek* adlı eserinde rivayet etmiştir.

İmam Abdülkahir et-Temimî, *el-İmame* adlı eserinde şöyle der:

Malik, Şafiî, Ebu Hanife, Evzaî ve mütekellimlerin büyük çoğunluğunun da aralarında olduğu hadis ve re'y ehlin-den oluşan Iraklı ve Hicazlı bilginler Siffin Savaşı'nda haklı olan tarafın İmam Ali (a.s) olduğunda icma etmişlerdir. Nitekim Cemel Ehli ile savaşında da haklı olan tarafın İmam Ali (a.s) olduğu, onunla savaşanların bağı ve zalim oldukları noktasında da icma vardır. Ancak bilginler onunla savaşanları bağıliklerine rağmen tekfir etmezler.

Aziz okuyucu! Ehlisünnet ve Şia'nın icma ettikleri Talha, Zübeyr ve Aişe'nin konumunu düşüren, onların Nakisûn olduğunu belirten bu hadislerin, İmam Ali (a.s) ile giriştikleri savaşta onların haksız, İmam Ali'nin (a.s) de haklı olduğu yönündeki ümmetin icmai ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sözleri şeklinde sunduğum bu veriler gerçeği göstermektedir.

Resulullah (s.a.a) açıkça onların bağı olduklarını belirttiği halde bu meselede İbn Sebe'nin rolü nedir ve nerededir?

Bağıliklerine dair kesin ve açık delillerden kaçıyoruz ve güناه keçisi olarak bütün suçu hayalî bir şahsiyetin üzerine yı-kıyoruz.

Bunların bütünü... Talha, Zübeyr ve Hz. Peygamber'in eşi Aişe'nin onurunu korumak için bahaneler ileri sürmek içindir. Niçin gerçeklerle yüzleşmiyoruz? Çelişkiler, tevelliler ve mazeretler içinde yaşamayı kendimize yeterli görüyoruz.

Muaviye b. Ebu Süfyan'ın, Ammar b. Yasir'i (r.a) şehit etmesine mazeretler üretiyor, hurafeye dayalı sözlerle yaşamımıza devam ediyoruz! "Efendimiz Muaviye, Efendimiz Ammar'ı öldürdü. Katil de maktul de cennettir." Bizim hurafeler, şa-yialar ve masallar üzere bir yaşam sürmemizi mi istiyorsunuz?

Muaviye'nin içtihat edip de hataya düştüğünü söylememizi mi istiyorsunuz? Şer'î içtihadın gerekçesi nerede!? *Sahih-i Buharî*'de geçen Hz. Peygamber'in (s.a.a), "*Ey Ammar! Seni azgın bir topluluk şehit edilecektir. O, onları cennete, onlar da onu cehenneme davet eder.*" buyruğu açıktır.

Azgın topluluk Muaviye b. Ebu Süfyan'da temessül etmektedir.

Muaviye bu hadisi işitip de Ammar'ın kendileri tarafından öldürüldüğünü öğrenince Amr b. As'a, "*Ey Amr! Ammar bizim tarafımızdan öldürüldü. Bu meseleden beni sıyracak bir hâl çaresi düşündün mü?*"

Amr b. As cevaben şöyle dedi: "*Biz deriz ki Ammar'ı öldüren, onu savaş meydanına getirendir.*"

Şaşılacak şey doğrusu! Allah ve Resul'üne atılan yalan!

Aişe özeline gelince: Onun İmam karşısında takındığı tavır, İblis'in küfründen daha meşhurdur. O, Cemel Savaşının komutanlığını yapmış, kanlar dökmüş, Ali'ye (a.s) duyduğu kinden dolayı Müslümanların kanlarının akmasına ve yok olmalarına neden olmuştur. Hâlbuki Hz. Peygamber (s.a.a) onu uarmış ve kendisinin Ali ile girişeceği savaşta haksız olacağını kendisine haber vermiştir.

Hanımlarının hazır bulunduğu bir ortamda kendisine şöyle demiştir:

Ah keşke bilebilseydim, sizden kim Hav'eb köpeklerinin kendisine havlayacağı deve sahibi olacak, beni geri döndürün, diyecek ve sırtına vurulacaktır!

Ardından, "*Ey Hümeýra! Sakın bu sen olmayasın!*" buyurdu.

Bir çok kaynakta ise Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğu geçmektedir:

Ey Hümeyra! Hav'eb köpeklerinin sana havladığını ve Ali ile zalim bir pozisyondayken çatıştığını görür gibiyim.⁽¹⁾

*Sahih-i Buhari'*nin Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hanımlarının Evlerinin Babı bölümünde⁽²⁾ tahric ettiği bir hadisten anlaşıldığına göre, Hz. Peygamber (s.a.a) ashabına bütün fitnelerin kökünün onun yaşadığı ev olduğuna dair bir uyarıda ve tembihte bulunmuştur.

Hz. Peygamber (s.a.a) ayağa kalkarak Aişe'nin oturduğu eve işaret ederek üç defa şöyle demiştir:

İşte fitne şuradadır. Şeytan'ın boynuzunun doğacağı yer şurasıdır.

*Sahih-i Müslim'*de ise ibare şu şekildedir: Resulullah (s.a.a) Aişe'nin evinden çıkarak şöyle buyurdu:

Küfür şuradandır. Şeytan'ın boynuzu şuradan doğacaktır.⁽³⁾

Aişe, Resulullah'ın gömleğini taşır ve şöyle derdi:

Ey insanlar! Resulullah'ın gömleği eskimeden sünneti eskidi. Na'sel'i öldürün. Kuşkusuz o kâfir olmuştur.⁽⁴⁾

O, Yahudî bir şahsın lakabı olan Na'sel lakabını Osman'a ver-

1- İbn Esir, el-Kâmil, c. 3, s. 210; Musannefü Abdirrezzak, c. 11, s. 365; es-Siretü'l-Halebiyye, c. 3, s. 285; Futuhu İbn A'sem, c. 2, s. 287; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 6, s. 217; el-İkdü'l-Ferid, c. 4, s. 316; Müstedrekü'l-Hâkim, c. 3, s. 119; Ensabü'l-Eşraf'ın tahkikinde Tercümetü'l-İmam, s. 224.

2- Sahih-i Buhari, Hz. Peygamber'in Eşlerinin Evleri Hakkında aktarılan rivayetler babı, c. 4, s. 64

3- Sahih-i Müslim, c. 8, s. 181

4- Tarihü't-Taberî, c. 4, s. 477; İbn Esir, el-Kamil, c. 3, s. 87; Futuhu İbn A'sem, c. 2, s. 355; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 6, s. 77; Nihayetü İbn Esir, c. 4, s. 156.

miştir. Bütün bunlara rağmen kim kalkıp da, Sebeiyye şayi-
ası veya Sebeiyye fitnessi doğrudur, diyebilir. Bir atasözünde
de denildiği gibi, ağacın kurdu kendindedir. Peki niçin?!
Ali'nin (a.s) onlarla giriştiği savaşta haklılığını neden savun-
mayalım?!

Sözlerimi İmam Ali'nin (a.s) mihrapta şehit edildiğinde Ai-
şe'nin şükür secdesine kapandığını söyleyerek bitireyim.⁽¹⁾

Talha, Zübeyr ve Aişe konusunda ve Cemel Savaşı hakkında
daha etraflıca bilgiye ulaşmak isteyen Doktor el-Butî'ye red-
diye olarak kaleme aldığımız *Hivarün ve Münakaşatün Havle
Kitabi's-Seyyideti Aişe* adlı eserimize bakabilir.

Son Şayia: Haklı Dahi Olsan Şia İle Tartışma

Allah-u Teâla Nahl Suresi'nde şöyle buyurmaktadır:

**(Resulüm!) Sen, Rabbinin yoluna hikmet ve güzel öğüt-
le çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et!⁽²⁾**

Ayette geçen “ ve cadilhum” ifadesindeki kelime “cedel”den
gelmektedir. Cedel ise kanıtla kanıt ile, delile delile ile muka-
belede bulunmak demektir.

Cedelin yasaklanması hususuna gelince; Kur'ân-ı Kerim'de
birkaç yerde geçmektedir. Bunlardan bir tanesi Bakara Su-
resi'nde geçmektedir: **“Hacda cedel yoktur.”** Bilginler ayetin
bu bölümünü **“Hacda hiçbir şekilde tartışma yoktur. Bugün
yaptığın veya yarın ya da bundan sonra yapacağın, haccından
daha güzeldir...”** olarak tefsir etmişlerdir.

1- Ayşe'nin İmam Ali'nin (a.s) şehit edildiğini öğrendiğinde secdeye kae
panışı için bk. Mekatilü't-Talibiyyin, s. 55.

2- Nahl, 125.

Hadis-i Nebevî'ye gelince, hem Ehli-sünnet kanalından hem de Şia kanalından şu hadis aktarılmıştır: “Kendisine cedel verilip de sapmayan bir topluluk yoktur.” Öyle anlaşılıyor ki bu hadiste kastedilen cedel batıl cedeldir. Mümin Suresi’nde Allah-u Teâla şöyle buyurmaktadır:

Allah’ın delilleri hakkında, ancak kâfir olanlar çekişirler, onların, şehirlerde dönüp dolaşmaları aldatmasını seni.⁽¹⁾

Yine aynı surede şöyle buyurmaktadır:

Allah’ın ayetleri hakkında, kendilerine hiçbir kesin delil gelmemişken çekişmeye girişenlerin gönüllerinde, ancak ulaşmalarına imkân olmayan bir büyülenme duygusu var.⁽²⁾

Çünkü kendi nefesine kibri izafe etmektedir ki bu da sapıklıktır ve inat üzere ısrardır. Burada kastedilen anlam şudur: “Giriştiğin mücadelede sen haklı, hasmın da batıl üzere olsa dahi cidalı terk et.” Tabii bu durum kanıtların ortaya konulması için geçerlidir. Bu ifade onunla mücadeleyi terk et anlamına gelmemektedir. Aksine kanıtlara dayanarak onunla mücadele et, anlamına gelmektedir. Eğer muhatabın kibir ve inadında ısrar edecek olursa sen “onlarla mücadele et” emrinin kapsamının gerektirdiği sorumluluğu yerine getirmişsin.

Cidalin yasaklanması, “Nefislerine hıyanet edip duranlar tarafından mücadeleye kalkışma.”⁽³⁾ ve “İnsanlardan öylesi de var ki, bilgisi olmadığı halde Allah hakkında münâkaşaya girişir ve her azgın şeytanın peşine düşer.”⁽⁴⁾ ayetlerinde de geçmektedir.

1- Mu’min, 4.

2- Mu’min, 56.

3- Nisâ, 107.

4- Hac, 3.

Buna göre geliniz en güzel şekilde cidalde bulunalım. En güzel bir şekilde mücadele etme öncelikle biz Müslümanlar arasında uygulanmalıdır. Bu içimizden birisinin kardeşini şirkle itham etmesi gibi en kötü bir şekilde cidal etme kapı sını açma anlamına gelmemektedir. Bir grup Müslüman Hz. Peygamber'in Ravza-i Mutahharasını öpen hacıların birçoğunu "şirkdir, şirkdir, şirkdir" diyerek engellemekte ve asa ile onlara vurmaktadırlar. Örnek olarak bazı şaşkınların bazı liderlere karşı ortaya koydukları bazı tavırları zikretmekle yetineceğim.

Zarif Bir Diyalog

Ebu Hanife, Behlul b. Amr ismini duymuş ve bir ara ona uğramıştı.

Ona şöyle dedi: "Cafer b. Muhammed es-Sadık'ın (a.s) dile getirdiği üç tane mesele vardır ki, bu konudaki sözleri beni çok şaşırtmaktadır. Ayetler Allah-u Teâla'nın her şeyin faili olduğuna delalet ettiği halde o, kulların fiillerini kullara dayandırmaktadır."

"Yine o, hiçbir kimsenin dünyada da ahirette de Allah-u Teâla'yı göremeyeceğini söylemektedir. Görülemeyen bir mevcut var mıdır ki!? Bu düpedüz bir çelişkidir."

"O, Şeytan'ın ateşten yaratıldığını ve ateşle azap göreceğini söylemektedir. Bir şey kendi türüyle nasıl azap görür?!"

Behlül hemen eline bir taş alarak Ebu Hanife'nin başına vurdu ve onun başını yaradı.

Ebu Hanife de kadıya giderek onu şikâyet etti. Kadı da her ikisini huzura getirtti.

Behlül'e, "Sen mi vurdun?" diye sordu.

Behlül, Kadıya “Evet.” cevabını verdi ve şöyle devam etti: “Ey Kadı! Bu adam Cafer b. Muhammed’in üç meselede yanlışa düştüğünü söylemektedir. Ben de ona bir cevap vermek istedim.”

“İlki: Ebu Hanife gerçekleşen fiillerin bütününün failinin ancak Allah olduğunu iddia etmektedir. Bu darbe Allah’tandır. Benim ne kusurum var?”

“İkinci olarak: Var olan her mevcudatın görülmesi gerektiğini söylemektedir. Başında bir acı bulunmaktadır. Ancak hiçbir kimse bu acıyı görememektedir. Beyaz mıdır siyah mıdır bilemiyor.”

“Üçüncü olarak: O bir şeyin cinsiyle azap göremeyeceğini söylemektedir. Kendisi de topraktan yaratılmıştır. Taş da topraktır. Cinsiyle nasıl da azap görmektedir?”

Kadı ve Ebu Hanife ona ne cevap vereceklerini bilemediler.

Daha Zarif Bir Diyalog

Son olarak ve faydanın genel tarafından görülebilmesi için değerli okuyucuya şu diyalogun sunulmasının uygun olacağını düşünmekteyim. Şeyh Kutbuddin Ebu’l-Hasan Sa’d b. Hibetullah er-Ravendî’nin (h. 573) *el-Haraic ve el-Ceraih* adlı eserinde aktardığına göre Ebu Hanife ile Fazzal b. Hüseyin b. Fazzal el-Kufî arasında şöyle bir diyalog geçer:

O şöyle der: İmam Hüseyin (a.s) kardeşi İmam Hasan’ı dedesinin yanına defnetmek istiyordu. Mervan b. Hakem Ümeyye Oğullarından bir grubu da yanına alarak geldi ve şöyle dediler:

“Osman Medine’nin en uzak noktasına defnedilecek de Hasan (a.s) Peygamber’in (s.a.a) yanı başında defnedilecek ha! Bu kesinlikle gerçekleşmeyecek!”

Aişe de katırın üzerinde oraya ulaşarak şöyle dedi: "Size ne oluyor ki, evime sevmediğim kimseyi almaya çalışıyorsunuz!?"

İbn Abbas, Mervan'a dedi ki: "Ayrılın! Dostumuzu gömmek istemiyoruz. Çünkü o, cediti Resulullah'ın (s.a.a) hürmetini daha iyi bilir ve daha iyi anlar. Hem de onun saygınlığına halel getirmez. Ayrıl. Dostumuzun vasiyet ettiği üzere onu Baki Kabristanına defin edeceğiz."

Sonra da Aişe'ye dönerek, "Ne çirkin bir şey! Bir gün devenin üzerinde, bir gün de katırın üzerinde." dedi.

Bir diğer rivayette ise şöyle geçmektedir: "Bir gün deveye binmişsin, bir gün de katıra! Eğer yaşayacak olursan galiba file bineceksin."

Şair Hüseyin b. Haccac el-Bağdadî şöyle bir şiir inşad eder:

Ey Ebu Bekir'in kızı, ne o oldu ne de sen

1/72'si sana aittir. Sen bütününe hükmettin.

Deveye bin⁽¹⁾ ve katıra bin.⁽²⁾ Eğer yaşayacak olursan file bin.

Ravendî şöyle der: "1/72'si sana aittir." sözü Fazzal b. Hüseyin b. Fazzal el-Kufî'nin Ebu Hanife ile münazarasında geçmektedir:

Fazzal: "Ey İman edenler! Peygamber'in evine size izin verilmeksizin girmeyin." ayeti neshedilmiş midir, edilmemiş midir?

Ebu Hanife: Mensuh değildir/Neshedilmemiştir.

Fazzal: Allah Resulü'nden sonraki en hayırlı şahıs Ebu Bekir mi yoksa Ali b. Ebu Talib mi?

1- Deveye binişine işaret etmektedir.

2- İmam Hasan'ın (a.s) ceditinin yanına defnedilmesine engel olduğu katıra binişine işaret etmektedir.

Ebu Hanife: Şu ikisinin Resulullah'ın yanı başında yattığını bilmiyor musun? O ikisinin faziletlerine dair bundan daha açık hangi kanıtı istiyorsun!?

Fazzal kendisine: Eğer bu ikisi hakları olmayan bir yerde kendilerinin defnedilmelerini vasiyet etmişler ise kuşkusuz zulmetmişlerdir. Yok eğer kendilerine ait olan bu yeri Allah Resülü'ne bağışlamışlar ve sonralarında da bu hibelerinden dönmüşler ve ahitlerini bozmuşlar ise bu da kötüdür. "Ey İman edenler! Peygamber'in evine size izin verilmeksizin girmeyin." ayetinin mensuh olmadığını ıkrar ettin.

Ebu Hanife: Burası ne ona aittir ne de diğer ikisine. Ancak Aişe ve Hafsa'nın hakkı göz önüne alınarak oraya defnedilmişlerdir. Aişe ve Hafsa bu hücreyi hak etmişlerdir. Onlar da kızlarının hakkına binaen buraya gömülmeyi hak etmişlerdir.

Fazzal: Sen de biliyorsun ki Peygamber (s.a.a) vefat ettiğinde dokuz hanımı vardı. Fatıma'nın hayatta olmasından dolayı hanımlarının her birisi kalan mirasın sekiz de birlik bölümünde hakka sahip idiler. Buna göre hanımlarından her birisine 1/72 pay düşmekteydi. Sonra 1/72'ye baktık. Bir de baktık ki bu hanımların her birisi kalan mirasın her bir bölümünde ortak olmaları gerekiyor. Peki bu iki adam nasıl olur da bundan daha fazlasını hak edebiliyor? Nasıl oluyor da Aişe ve Hafsa Allah Resülü'ne vâris olabiliyor, ancak kızı Fatıma vâris olamıyor ve mirastan mahrum ediliyor? Birçok açıdan bu noktada açık çelişki bulunmaktadır.

Ebu Hanife cevaben şöyle dedi: Uzaklaştırın onu benden. O pis bir Rafizî'dir.⁽¹⁾

1- el-Haraic ve'l-Ceraih, s. 24; Bahrü'l-Mearif, s. 144.

İşte cedel böyledir. Kanıtla kanıtla karşılık vermek. Bu şayia ise delilden kaçmaktan başka bir şey değildir.

Verilecek hiçbir cevapları olmayan muhaliflerin uyguladıkları yöntem diğerlerini Rafızîlik ile itham etmektir. Bu topluluğun uyguladıkları siyaset tevellere, mazeretlere, şayialara dayanmaktadır.

Kiralık adamlar hakikatlerin üstünü örttüler. Üzüntüden vefat edinceye kadar Resulullah'ın (s.a.a) ciğerparesi Hz. Fatıma'yı (a.s) bütün şerî ve toplumsal haklarından engellediler.

Ümmü Seleme İle Aişe Arasında Geçen Diyalogun

Dikkatimi Celp Edişi

Ümmü Seleme, Aişe'ye şöyle dedi: Resulullah'ın (s.a.a), *"Ali hayatımda da ölümümde benim halifemdir. Ona isyan eden bana isyan etmiş olur."* buyruğunu işittim. Ey Aişe! Sen buna şahit oldun mu, olmadın mı!?

Aişe: Evet.

Ümmü Seleme: Öyleyse Allah'tan kork ey Aişe! Allah-u Teâla'nın ve Resulü'nün sakındırdığı şeyden sakın. Hav'eb köpeklerinin kendisine uluyacağı kişi olma.

Ümmü Seleme'nin bu hatırlatma ve nasihatinin ardından Aişe ona karşı öfke dolu bir şekilde huzurundan çıktı.⁽¹⁾

İmam Ali (a.s) ile savaşmak için yola koyulduğunu gören Ümmü Seleme onunla asla konuşmayacağına dair yemin etti. Aişe Cemel Savaşından dönüp de Ümmü Seleme'nin huzuruna varınca, "Selam sana ey Müminlerin annesi!" diyerek selam verdi.

1- el-Futuh, c. 2, s. 283; Şerhu Nehci'l-Belağa, c. 6, s. 217; el-Miyarü'l-Muvazene, s. 29.

Ümmü Seleme: Ey duvar! Seni nehyetmedim mi, sana söylemedim mi!?

Bunun üzerine Aişe şöyle dedi: Allah-u Teâla'dan bağışlanma diliyor ve O'na tövbe ediyorum. Ey Müminlerin annesi, benimle konuşmuyor musun?

Ümmü Seleme: Ey duvar! Seni nehyetmedim mi, sana söylemedim mi!?

Ümmü Seleme vefat edinceye kadar onunla konuşmadı.⁽¹⁾

Aişe'nin Vâris Olması İle Fatıma'nın (a.s) Mirastan Mahrum Edilmesi Arasında Bir Mukayese

Aişe mirasını talep eder. Peygamber'in (s.a.a) hanımları beşerî cibiliyyet ve örfe göre miraslarını isterler.

Ancak Aişe, Hz. Zehra'nın vefatından sonra bu hadisi unuttur. Hak ve beşerî fitrata döner. Peygamber'den kalan mirasını almak için Osman'ın kapısını çalar.

Şerik b. Abdullah merfu olarak (rivayet zincirine yer vermeden) naklettiği bir hadiste şöyle der:

Osman, Müminlerin Annelerine Ömer'in verdiği atıyyeden kısıntıya gitmişti. Aişe ve Hafsa, Osman'a gelerek Ömer'in verdiği payı niçin kısıtığını sorarlar.

Osman cevaben şöyle der: Hayır, vallahi, kanaatimce bu size ait değildir.

O ikisi ona derler ki: Allah Resülü'nün geriye bıraktığı mirastan payımızı bize ver.

Aişe ve Hafsa bu sözleri söylerken Osman dayanmış ve otu-

1- Beyhakî, el-Mehasin ve'l-Mesavi, s. 297-8.

ruyordu. Ali b. Ebu Talib (a.s) onun yanındaydı ve o da oturuyordu.

Dedi ki: Bugün Fatıma, amcası oğlunun kim olduğunu bilecek. Sizler Ebu Bekir'in huzurunda şahadette bulunmadınız mı? Dahası şahadette oluşan eksikliği giderebilmek için küçük ihtiyacıyla temizlenen bir bedevî olan Malik b. Hüveyris'i de bu şahadetinize ortak etmediniz mi? Peygamber'in (s.a.a) "Biz Peygamberler topluluğu miras bırakmayız. Bizim bıraktığımız şeyler sadakadır." buyurduğunu söylediniz. Eğer sizler hak üzere şahitlikte bulduysanız ben sizin şahitliğinizi geçerli saydım. Eğer batıl üzere şahitlikte bulduysanız Allah-u Teâlâ'nın, meleklerin ve bütün insanların laneti batıl üzere şahitlikte bulunan kimsenin üzerine olsun.

Aişe ve Hafsa, Osman'a şöyle dediler: Ey Na'sel! Vallahi, Allah Resulü, seni Yahudî Na'sel'e benzetti.

O da cevaben, "**Allah, inkâr edenlere, Nuh'un karısı ile Lût'un karısını misal verdi.**"⁽¹⁾ ayetini okudu.

Ebu Davud ve İbn Mace, Amir'den, o da Sa'd'dan şöyle rivayet etmektedir:

Ben Mekke'nin fetih yılı (Mekke'de) ölüme yaklaştığım dercede hastalandım. Resulullah (s.a.a) hastalığım dolayısıyla bana uğradı. Ben de kendisine şöyle dedim: "Ey Allah'ın Resulü! Şüphesiz benim çok malım var ve bir kızımdan başka mirasçım yoktur. Ben malımın üçte ikisini sadaka olarak vasiyyet edebilir miyim?" Resulullah (s.a.a), "Hayır." buyurdu. Ben, "Yarısı (vasiyyet olabilir mi)?" dedim.

Resulullah (s.a.a), "Hayır." buyurdu.

1-Tahrîm, 10.

Ben, "Peki üçte biri (olabilir mi)?" diye sordum.

Resulullah (s.a.a), "Üçte bir (kâfidir), üçte bir de çoktur. (Çünkü) senin mirasçılarını zengin bırakman, onları halka ellerini açıp dilenecek derecede fakir bırakmadan hayırlıdır." buyurdu.

Resulullah (s.a.a) bunu emrettiği, kızınının karşılaşacağı zulüm ve baskıyı da bildiği halde nasıl kızını öylesine bırakır? Hz. Zehra (a.s), irad ettiği hutbesinde Ebu Bekir'in iddiasını delillerle ve muhkem ayetlerle çürütmüştür.

O bu hutbesinde şöyle der:

Ey Ebu Kuhafe'nin oğlu! Allah'ın Kitabında senin babana vâris olabileceğin ve benim babama vâris olamayacağım mı geçiyor? Allah'ın Kitabını terk etmeyi mi kastediyorsunuz ve bilerek mi Allah'ın kitabını arkanıza attınız? Allah-u Teâla Kuran-ı Kerim'de, "**Süleyman, Davud'a mirasçı oldu.**" diye buyurmuyor mu?

Yine Zekeriyya'nın haberleri arasında, "Bana kendi katından bir yardımcı armağan et. Bana mirasçı olsun. Rabbim onun razı olunanlardan kıl." ayeti bulunmuyor mu? Allah-u Teâla, "**Akrabalar miras konusunda Allah'ın Kitabına göre birbirlerine önceliklidir.**", keza "**Çocuklarınız konusunda Allah, erkeğe iki bayanın hissesi kadar tavsiye eder.**" buyurmaktadır.

Yine O, "Ve sizden birbirinize ölüm gelip çattığı zaman, eğer geriye bir hayır bırakmışsa anaya, babaya ve yakın akrabaya bilinen bir tarzda vasiyette bulunması, Allah' a karşı gelmekten sakınanlara bir hak olarak size farz kılındı." diye buyurmuyor mu?

Bu sözler üzerine Aişe ve Hafsa Osman'ın yanından çıkıp ayrıldılar.⁽¹⁾

1- Fazl b. Şazan, *el-İzah*, s. 258-268.

Osman'ın bu sözleri Aişe ve Hafsa'nın üzerinde yıldırım etkisi yapmıştı. Çünkü hakkın ayetlerini taşımakta ve o ikisinin yalan dolan ile Zehra'yı babasının mirasını almaktan engelleyerek mazlumiyetini açıklamaktaydı.

Zehra (a.s) Mirası Talep Etmektedir

Ehlisünnet'in dayanaklarına göre Aişe de Hz. Peygamber'in (s.a.a) diğer hanımları da hiçbir şeye sahip olamıyor. Bu hakikat hilafetten sonraki içine düşülen en açık şeydir.

Ebu Bekir hilafeti ele geçirince Hz. Peygamber'in (s.a.a) mallarını müsadere etti. Hz. Zehra'nın Peygamber'in yaşamında kendisine bağışladığı malları almasına engel oldu. Ondan Fedek'i alarak işçilerini çıkardı.

Hz. Zehra onun yanına vararak, babasından kalan mirası, Allah-u Teâlâ'nın Medine'de kendilerine bağışladığı fey'i, Hayber ve Fedek humuslarından kalanı talep etti.

Buharî'nin ve diğer büyük hadis imamlarının tahric ettiği göre Ebu Bekir'in bu isteğe karşılığı şöyle oldu:

Ebu Bekir dedi ki:

Şüphesiz ki Resulullah (s.a.a) şöyle dedi: "Bize mirasçı olunmaz! Bıraktığımız sadakadır. Ancak Muhammed'in Âl'ı bu maldan yer!" buyurmuştur. Vallahi ben, Resulullah'ın sadakasından hiçbir şeyi, Resulullah zamanındaki durumundan değiştiremem! Bir şey hakkında Resulullah'ın (s.a.a) uygulaması ne ise onunla amel ederim!

Özetle Ebu Bekir, Hz. Fatıma'ya bir şey vermekten çekindi. Hz. Fatıma da bu hususta Ebu Bekir'e gücendi ve kendisini terk etti. Vefat edinceye kadar da onunla konuşmadı. Hz. Fatıma, Resulullah'tan (s.a.a) sonra altı ay yaşadı. Vefat ettiği va-

kit kocası İmam Ali (a.s) onu geceleyin defnetti. Onun vefatını Ebu Bekir'e bildirmemi.⁽¹⁾

Bir diğeri rivayette ise Ebu Bekir şöyle der:

Ben Resulullah'ın, "Peygamber'e vâris olunmaz." buyurduğunu işittim.⁽²⁾

Bir üçüncüsünde ise şöyle dedi:

Allah Resulü bana şöyle buyurdu: "Allah, Peygamber hayatta olduğu müddetçe onu doyurur. Ruhunu kabzedince rızkı da kaldırılır."⁽³⁾

Bir dördüncü rivayette ise şöyle geçmektedir: Ebu Bekir dedi ki:

Ben Allah Resulü'nün şöyle buyurduğunu işittim: "Bu ancak Allah'ın ben hayatta olduğum müddetçe bana yedirdiği bir rızıktır. Öyleyse Müslümanlar arasındadır."⁽⁴⁾

Dünya kadınlarının hanım efendisi, Ebu Bekir'in söylediği bu hadisi kabul etmedi. Çünkü bu hadis Kur'ân'a, peygamberlerin uygulamalarına ve ilk insanlardan itibaren uygulanan beşerî örf'e aykırıdır. Rahmet Peygamber'i (s.a.a) Ehlibeyt'inin başına gelecekleri bildiği halde onları insanlara el avuç açacak bir şekilde getirmekten uzaktır. Kendisi bir dostunu malının yarısını sadaka olarak dağıtmayı yasaklayacak, beri taraftan Ehlibeyt'ini mirastan mahrum edecek, olur şey mi bu!

Hz. Fatıma (a.s) devamla şöyle buyurdu:

Acaba Allah sizlere miras ayetinde bir özellik tanımış da

1- Sahih-i Buharî, c. 5, s. 177 ve c. 8, s. 185; Sahih-ü Müslim, c. 3, s. 1280;

Sünenü'l-Beyhakî, c. 6, s. 30.

2- Şerhu Nehci'l-Belağ, c. 16, s. 219.

3- age, c. 16, s. 223.

4- Futuhu'l-Buldan, s. 38.

yalnız babamı mı dışta tutmuştur? Yoksa sizler, “Ayrı ayrı dinlere mensup olan kişiler birbirlerinden miras alamazlar mı?” diyorsunuz ve bu yüzden bana miras hakkı tanıyamıyorsunuz? Acaba ben ve babam aynı dine bağlı değil miyiz? Yoksa sizler Kur’ân’ın husus ve umumunu benim babam ve amcam oğlundan daha mı iyi bildiğinizi iddia ediyorsunuz?

Ey Ebu Bekir! Bu eğerli, yularlı ve süslenmiş Fedek devesini al da götür! Ama bil ki, mahşere geldiğin gün yaptıklarınla karşılaşacaksın. O öyle güzel bir gündür ki, hâkim Allah ve kefil Hz. Muhammed’dir! O günde batıla uyanlar ziyana uğrarlar; o zaman pişmanlık da hâlinize bir yarar sağlamayacaktır. **“Her bir sözün (hakikatin) gerçekleşeği bir yer ve zaman vardır.”**⁽¹⁾

“Artık yakında zelil edici azabın kime geleceğini ve kalıcı azabın kimi yakalayacağını bileceksiniz.”^{(2)“(3)}

Bu kesin beyan ve açık belagat karşısında insan hayretlere düşmektedir. Zira Hz. Zehra (a.s) Halife’nin kaçaçağı açık bir kapı bırakmamıştır. İlkönce peygamberlerin, ardından da insanların miras bırakabileceklerini delillendirmiştir. Hz. Zehra’nın (a.s) delil olarak kullandığı bu ayetlerin bütünü geneldir. Miras bırakmamanın diğer insanları dışta bırakarak Hz. Peygamber’e (a.s) özel olması nasıl mümkün olabiliyor ki!

Konuyla ilgili tek bir hadis vardır ki, onu da sadece Ebu Bekir rivayet ettiğinden dolayı itham edilmiştir. Bu hadis gariptir.

1- En’âm, 67.

2- Hûd, 39.

3- Ebu Bekir’e yönelik olan bu hutbe için bkz Belağatü’n-Nisa, s. 14; Alâmü’n-Nisa, c. 3, s. 1208; şerhu Nehci’l-Belağa c. 16. s. 211. Ayrıca bu hutbeyi Tabersî *el-İhticac* adlı eserinde tahriç etmiştir.

Çünkü meşhur olan şudur ki, mirasın olumsuzluğuna ilişkin hadisi sadece Ebu Bekir rivayet etmiştir.

Ayrıca, “Biz peygamberler miras bırakmayız.” hadisi Kur’ân-ı Kerim’e ve beşerî örfeye aykırıdır. Ebu Bekir’in Hz. Zehra’yı mirasından mahrum bırakması da bu şekildedir. Bu eylem Kur’ân’a ve beşerî doğal sünnete de aykırıdır. Hz. Fatıma ona kızmış, onunla ilişkiyi kesmiş, kendisini ziyaret etmek istediği zaman huzuruna girmesine engel olmuştur. Vefat edinceye kadar dargınlığı sürmüş, geceleyin defin edilmesini ve kendisine onun namaz kılmamasını vasiyet etmiştir.

Hz. Fatıma (a.s) yukarıda da geçtiği üzere her namazdan sonra ona beddua ederdi.

Hz. Zehra’nın (a.s) mirastan bu engellenmesinin birtakım siyasi gerekçeleri vardı. Sonraki dönemlerde kocası için hilafeti talep etmesinin önüne geçmek için mirasını vermemiştir. Zira dün miras konusunda tasdik ettiği kişiyi sonraki gün halifelik iddiasında tekzip etmesi halife açısından mümkün değildi.

Sekizinci Bölüm

- Değişim ve Geçişin Nedenleri, Ehlisünnet Bilginlerinin Tahrif Ettiği Hadislerden Görebildiklerim
- Dar Hadisi veya İnzar Hadisi
- Sekaleyn Hadisi
- Halifeler 12 Tanedir Hadisi
- Fırka-ı Naciye Hadisi
- Sefine Hadisi
- “Benim Gibi Yaşamak İsteyen” Hadisi

İlk Hadis: Dar/Ev veya İnzar Hadisi

Hız. Peygamber'in (s.a.a), "İşte şu Ali, kardeşim, vezirim, vasım ve benden sonraki halifemdir." buyruğu.

Bu hadisi Ehlisünnet ve Şia'nın birçok hadis hafızı, hadis imamları, Şia'nın Siyer ve Tarih sahalarında kalem oynatan bilgileri bu rivayeti sıhahlarında ve müsnedlerinde rivayet etmiş, sahih olduğunu ve birçok ravi tarafından rivayet edildiğini itiraf etmişlerdir. İslam ümmetinin tarihçileri ve diğer ilim sahalarının bilgileri bu rivayeti bütünüyle kabul etmişlerdir. Ancak nazar ve yorumda bulunma silahını kullanmışlardır. Çünkü bu hadis, raviler arasında hiçbir belirsizliği olmayacak bir şekilde zuhur etmiştir. Tarih sayfalarında müsellemler bir hakikat olarak sunulmaktadır.

Bu hadis, risaletin sahibinin (s.a.a) dilinden henüz davetin başlangıç döneminde dökülmüştür.

Taberî'nin Ebu Humeyd'den rivayetine göre hadisin metni şöyledir:

O şöyle der: Bize Ebu Humeyd söyledi: Dedi ki, bize Seleme rivayet etti, dedi ki, bana (*el-Meğazi* Sahibi) Muhammed b. İshak Abdulğaffar b. Kasım'dan, o Minhal b. Amr'dan, o Abdullah b. Hâris b. Nevfel b. Hâris b. Abdulmuttalib'den, o Abdullah b. Abbas'tan, o da Ali b. Ebu Talib'den (a.s) naklen rivayet etti ve dedi ki:

“**Yakın akrabalarını uyar.**”⁽¹⁾ ayeti nazil olunca, Resulullah (s.a.a) beni çağırды ve şöyle buyurdu: “Ey Ali! Yüce Allah’ın, en yakın hısımlarımı uyarmamı emir buyurması bana çok ağır geldi, bana kaygı verdi. Biliyorum ki, ben ne zaman kavmime bu işi anlatmaya kalksam, muhakkak, hoşuma gitmeyen bir şeyle karşılaşacağım. Bunun üzerine, bir müddet sustum. Cebrail (a.s) bana geldi de, ‘Ey Muhammed (s.a.a), eğer sen Yüce Rabbinin sana emrettiği şeyi yapmayacak olursan, Rabbin sana azap edecektir!’ dedi. Ey Ali (a.s)! Bize, bir sa (dört kocaman avuç dolduracak kadar) yemek yap ve üzerine de koyun budundan et koy! Bize bir kap da süt hazırla! Sonra, Abdulmuttalib oğullarını benim için topla! Onlarla bir konuşayım ve emrolduğum şeyi kendilerine ulaştırayım.”

Resulullah’ın (s.a.a) bana emrettiği şeyi yaptım. Abdulmuttalib oğulları Resulullah’ın (s.a.a) yanına toplandılar. Onlar, o gün, kırk kişi idiler. Yahut kırk kişiden ya bir eksik ya da bir fazla idiler. Resulullah’ın (s.a.a) bütün amcaları, Ebu Talib, Hamza, Abbas ve Ebu Leheb de gelenler içinde bulunuyordu. Abdulmuttalib oğulları yanına toplandıkları zaman Resulullah (s.a.a) beni çağırды. Onlar için yaptığım yemeği getirmemi emretti. Yaptığım yemeği yere bırakınca Resulullah (s.a.a), etten bir parça alarak dişleriyle parçaladı ve parçalarını kabın çeşitli yerlerine bıraktıktan sonra onlara “Allah’ın adıyla alınız.” dedi. Hazır bulunanlar, doyuncaya kadar yedi. Fakat ben kapta, onların ellerinin uzandıkları yerlerdeki izlerden başka bir şey görmüyordum. Ali’nin (a.s) nefsinin kudret elinde tutan Allah’a yemin ederim ki, onların tümünün önüne koyduğum yemeği, tek bir kişi yiyebilirdi. Daha sonra ben de süt kabını alıp geldim. Hepsisi de kanuncaya kadar içtiler. Allah’a yemin ederim, bir kişi tek başına onun kadarını

1-Şuarâ, 214.

içip bitirebilirdi. Resulullah (s.a.a), onlarla konuşmak isteyince, Ebu Leheb ondan önce davranarak “Sizin adamınız sizleri ne de müthiş büyüledi!” deyince, Resulullah (s.a.a), kendileriyle konuşmadan dağıldılar.

Daha sonra Resulullah (s.a.a), bana “Yarın, bir daha çağırırısın ey Ali, o malum adam, senin işittiğin şekilde benden önce davranıp konuşmaya başladı, onlar da ben konuşmadan dağılıverdiler.” deyip şöyle devam etti: “Şu yaptığın gibi bir daha bizlere yemek hazırla, sonra da onları yanıma toplayıver.”

Yemeği yapıp sonra da onları Peygamber (s.a.a) için topladım. Resulullah (s.a.a) yemeği getirmem için beni çağırdı. Yemeği getirip Resulullah’ın (s.a.a) önüne koydum. Resulullah (s.a.a) geçen akşam yaptığı gibi yaptı. Hepsi ondan doyuncaya kadar yediler. Resulullah (s.a.a), “Onlara süt de içir.” buyurdu. Kendilerine içi süt dolu kabı getirdim. O kaptan da hepsi kanıncaya kadar süt içtiler.

Daha sonra Resulullah (s.a.a) söze başlayarak şöyle dedi: “Ey Abdulmuttalib oğulları, Allah’a yemin ederim ki, ben hiçbir Arap gencinin size getirdiğimden daha değerli bir şeyi kavmine getirmiş olduğunu bilmiyorum. Ben sizlere dünyanın da, ahiretin de hayrını getirmiş bulunuyorum. Yüce Allah da bana, sizleri bu hayra çağırmamı emretmiştir. Bu işte sizden kim bana iman eder, bu görevimde bana destekçi olur? Böylece kardeşim, vasim ve benden sonra ailem hakkında halifem olur.” Hazır bulunanların hiçbirisi bu işe yanaşmadı.

Ben doğrudum... “Ey Allah’ın Peygamberi! Allah-u Teâlâ’nın seni gönderdiği bu işte ben senin yardımcın ve destekçin olacağım.” dedim. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a), ellerimden tutup -aralarında yaşça en küçük, gözleri hepsinden çapaklı, karnı hepsinden büyük, bacakları

tümünden ince olduğum halde- “İşte bu, benim kardeşim, vasım ve benden sonra aranızdaki halifemdir; onu dinleyip itaat edeceksiniz.” dedi. Bundan sonra orada bulunanlar gülüşerek kalkıp gittiler. Giderken de Ebu Talib’e, “Oğlunun dediklerini dinleyip itaat etmen için sana emir verdi.” diyorlardı.⁽¹⁾

Allame Eminî *el-Gadir* adlı eserinde bu hadisi zikrettikten sonra şöyle der:

Bu şekliyle hadisi Mutezilî mütekellim Ebu Cafer el-İskafî (h. 240) *Nakzü'l-Usmaniyye* adlı eserinde tahriç etmekte ve şöyle demektedir: “Sahih haberde tahriç olunmuştur.”⁽²⁾

Bu hadisi Fakih Burhanüddin *Enbaiü Nücebai'l-Enba*'da (s.44-8), İbn Esir *el-Kâmil*'inde (s.24), Ebu'l-Fida İmadüddin ed-Dımaşkî Tarihinde (c.1, s.116), Şihabüddin el-Hafacî *Şerhü's-Şifa'*sında (c.3, s.137) rivayet eder ve hadisin sonunu keserek şöyle der: “Bu hadisi Beyhakî *ed-Delail*'inde zikreder. Diğerleri sahih isnat ile rivayet etmişlerdir.

Alaüddin el-Hâzin kendi tefsirinde (s.390), Hafız Suyutî *Cem'ü'l-Cevami'*de (c.6, s.392'de tertibine göre Taberî'den nakleder. 397. sayfada diğer altı hafızdan Ebu İshak, İbn Cerir, İbn Ebu Hatem, İbn Murdeveyh, Ebu Nuaym ve Beyhakî'den rivayet eder.) hadisi rivayet eder.

Bu hadisi ayrıca İbn Ebi'l-Hadid, *Şerhu Nehci'l-Belağ'a*sında (c.3, s.254), Corcî Zeydan *Tarihü't-Temeddüni'l-İslamî*sinde (c.1, s.31) ve Muhammed Hasaneyn Heykel *Hayatu Muhammed* (s.104) adlı eserinin birinci baskısında zikreder.

1- Tarihü't-Taberî, c. 3, s. 560.

2- el-Gadir, c. 2, s. 279. Müellif der ki: Bk. İbn Ebu'l-Hadid, *Şerhu Nehci'l-Belağ'a*, c. 3, s. 263.

Bunların bütününün senedi sahihtir. Senette sadece Ebu Mer-
yem Abdülğaffar b. Kasım tenkit edilmiştir. Cerh ve tadil
bilginlerinin bir bölümü onu zayıf sayar. Bu zayıf saymanın
yegâne gerekçesi onun Şia oluşudur. İbn Ukde onu över ve
hakkında güzel ifadeler kullanır. Nitekim *Lisanü'l-Mizan* (c.4,
s.43) adlı eserde geçtiği üzere övgüde aşırı ifadelerde bulunur.
İsmi geçen hafızlar -ki bu şahıslar hadis üstatlarıdır ve hadis
sahasının imamlarıdır- ondan hadis aktarırlar. Bunlar aynı
zamanda cerh ve tadil, hadisi kabul etme ve hadisten yüz çe-
virme sahasının mercileridir. Bunlardan hiçbirisi isnatta Ebu
Meryem'in bulunmasından dolayı hadisi zayıf sayarak veya
tevriyeli ifadeler kullanarak atmamışlardır. Delailü'n-Nübü-
vvet ve Hasaisü'n-Nebeviyye sahasında onun rivayetlerini
kanıt olarak kullanmışlardır.

Bildiğin gibi Ebu Cafer el-İskafî ve Şihabüddin el-Hafacî bu
rivayeti sahih olarak kabul ederler. Suyutî de *Cem'ü'l-Ceva-
mi'*de (c.6, s.392) tertibine göre İbn Cerir Taberî'nin hadisi sa-
hih olarak kabul ettiğini belirtir. İlerde de geleceği üzere isnat
zincirindeki bütün ravilerin sıkı olduğu hadisin bir başka se-
nedi de vardır. Hadisin o varyantını İmam Ahmed *Müsned'*in-
de (c.1, s.111) tahriç eder. İsnat zincirindeki bütün raviler sa-
hih hadisin ricalıdır. Hakkında hiçbir söz söylenemeyecek
kişilerdir. Söz konusu kişiler şunlardır: Şerik, A'meş, Minhal
ve Ubad.

Hadisin uydurma olduğuna dair İbn Teymiyye'nin saçmala-
masına şaşırılmamak gerek. O, inatçı bir mutaassıptır. Müsel-
lem olan hakikatleri inkâr etmek, zaruriyatlardan yüz çevir-
mek, onun âdetleri arasındadır. Bu konudaki tahakkümü de
bilinmektedir. Araştırmacılar onun şu yapısını bilmektedir-
ler: Ona göre bir hadisin sahihliğinin ölçütü İtret-i Tahire'nin
faziletlerini içermemesidir.

Allame Eminî daha sonra hadisin ikinci suretini tahriç ederek hadisi nakleden kaynakları verir ve şöyle der: Bu hadisi İmam Ahmed *Müsned'*inde (c.1, s.159) sıkı olan Affan b. Müslim'den (tercüme-i hâli için bk. c.1, s.86), o Ebu Avane'den (tercüme-i hâli için bk. c.1, s.78), o Osman b. Muğire'den, o sıkı olan Ebu Sadık Müslim el-Kufî'den, o sıkı olan Rabia b. Naciz et-Tabî el-Kufî'den, o da Emîrül-Müminin'den (a.s) tahriç eder.

Bu sened ve metni Taberî *Tarih'*inde (c.1, s.217) ve Hafız en-Neseî'de *el-Hasais'*inde (s.18) tahriç eder.

Genc-i eş-Şafî *el-Kifaye'*sinde (s.89) İbn Ebi'l-Hadid *Şerhu Nehci'l-Belağ'a*da (c.3, s.255) Hafız Suyutî tertibine göre *Cem'ül-Cevami'*de (c.6, s.408) tahriç eder.

Hadisin üçüncü sureti İmam Emîrül-Müminin'den rivayet edilmektedir. İmam (a.s) şöyle der: **“En yakın akrabalarını uyar.”** ayeti nazil olunca Abdülmuttalib oğullarını davet etti... Hadisin geri kalanını nakleder.

Sonrasında şöyle der: Bu hadisi Hafız İbn Mürdeveyh kendi isnadıyla tahriç eder. Suyutî bu hadisi ondan *Cem'ül-Cevami* adlı eserinde nakleder. *Kenzü'l-Ummal*'da bu hadis geçmektedir. (c.6, s.401)

Allame Eminî hadisin dördüncü suretini de nakleder. Hadisin baş bölümünü aktardıktan sonra şöyle der:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: “Ey Abdülmuttalib oğulları! Allah-u Teâlâ beni genelde bütün insanlığa, özelde ise size peygamber olarak göndererek şöyle buyurdu: **‘En yakın akrabalarını uyar.’** Ben sizi, dile kolay gelen, mizanda ağır basan şu iki kelimeye davet ediyorum: Allah'tan başka ilahın olmadığına ve benim de Allah'ın Resülü olduğuma tanıklık etmenize. Bu işte sizden kim bana icabet eder, bu görevi yerine getirmemde bana destekçi olursa kardeşim, vasim, varisim ve benden sonra halifem olur.”

Hazır bulunanların hiçbirisi bu işe yanaşmadı. Bunun üzerine Ali (a.s) doğrularak şöyle buyurdu: “Ben ey Allah’ın Peygamberi!” Bunun üzerine Resulullah (s.a.a), “Otur.” dedi. Sözüünü ikinci defa tekrarladı. Meclistekiler sustular. Ali (a.s) kalkarak, “Ben ey Allah’ın Peygamberi!” dedi.

Sözüünü üçüncü defa tekrarladı. Onlardan hiçbirisi cevap vermedi. Ali doğrularak, “Ben ey Allah’ın Peygamberi!” dedi. Resulullah (s.a.a), ‘Otur, sen benim kardeşim, vezirim, vasim, vârisim ve benden sonra halifemsin.” dedi.

Bu hadisi İbn Ebi Hatem ve Yakubî tahriç etmişler. İbn Teymiyye de *Minhacü’s-Sünnet* (c.4, s.80) adlı eserinde bu ikisinden nakleder. Ondan da Halebî, *es-Sire’* sinde (c.1, s.304) nakleder.

Allame Eminî devamında şöyle der: Hadisin beşinci sureti Kays ve Muaviye’nin hadisinde geçmektedir. Bu hadis, büa yük Tabîî Sadık el-Hilalî’nin kitabında Kays’tan rivayetleri arasında bulunmaktadır.

Allame Eminî devamında şöyle der: Hadisin altıncı suretini Ebu İshak es-Salebî (h. 427) *el-Keşf ve’l-Beyan* adlı tefsirinde (c.1, s.101) tahriç eder.

Bu hadisi müsned olarak, bu isnad ve metinle Gencü’ş-Şafîî *el-Kifaye* (s. 89) adlı eserinde tahriç eder.

Allame Eminî devamında şöyle der: Hadisin yedinci suretini Ebu İshak es-Salebî *el-Keşf ve’l-Beyan* adlı tefsirinde (c.1, s.101) Ebu Rafî’den tahriç eder. Bu hadisi Abdülmesih el-Antakî el-Mısrî el-Mesihî *el-Aleviyyetü’l-Mübareke* (s.76) adlı eserinde rivayet eder. Hadisin son bölümünde, “Kim bu işte bana icabet eder?” ifadeleri geçer. Hadisi nazm olarak sunar. Hadis için bk. Allame Eminî’nin *el-Gadir* (s.284) adlı eserine bakınız.

Büyük İmam İslam’ın tahkik erbabı Seyyid Abdülhuseyin Şe-

refüddin (r.a) *el-Muracaat* adlı eserinde şöyle der: “Bu hadisi (yani yukarıda geçen Dar/Ev Hadisini) sosyolog Muhammed Hüseyin Heykel el-Mısırî *Hayatu Muhammed* adlı eserinin ilk baskısında kaydetmektedir. Ancak ikinci ve üçüncü baskısında hadisi zikretmemektedir.”

Ben derim ki: Bu hadisin ispatı çerçevesinde büyük gürültüler çıkmıştır. Emîrül-Müminin’in (a.s) halife bırakılması çerçevesinde bu hadis oldukça açıktır. Bu hadisin kaynaklarının (*es-Siyasetü'l-Mısriyyetü*) dergisinde yayınlandığında gürültüler gerçekleştiğinde... h. 1350 yılının Zilkade ayının 12.'sinde basılan (*es-Siyasetü'l-Mısriyyetü*) dergisinin 2751. sayının ekinin 5. sayfasının ikinci sütununa müracaat et, olayın detayını görürsün. 2785. sayının dördüncü döneminin ekinin 6. sayısına baktığında bu hadisin şu kaynaklarda geçtiğini görürsün: Müslim'in *Sahih'i*, Abdullah b. Ahmed'in *Ziyadatü'l-Müsned'i*, İbn Hacer el-Heysemî'nin *Mecmaü'z-Zevaid'i*, İbn Kuteybe'nin *Uyunu'l-Ahbar'ı*, İbn Abdürabbih'in *İkdü'l-Ferid'i*, Amr b. Bahr el-Cahız'ın risalesi (Haşim Oğullarından) ve Salebî'nin tefsiri.

Ben derim ki: İngiliz yazar Circis de bu hadisi *Mekaletün fi'l-İslam* adlı eserinde nakletmektedir. Bu eseri Arapçaya çeviren kendisini Haşim el-Arabî olarak tanıtan birisidir.

Hadisi eserin çevirisinin altıncı baskısında görebilirsin.

Bu hadis o derece meşhurdur ki Fransızca, İngilizce ve Almanca gibi yabancı dillerde kaleme alınan kaynaklarda da görülmektedir. Tomas Karl *el-Abtal/Kahramanlar* adlı eserinde hadisi özetleyerek sunar.

Ben derim ki: Bu hadiste Allah Resulü'nden sonra Ali b. Ebu Talib'in halife olması gerektiğine dair açık bir delalet ve kesin bir hüccet bulunmaktadır. Çünkü Hz. Peygamber (s.a.a) bu emri davetinin henüz ilk döneminde söylemiş, onu kendisine

vezir etmek istemiştir. Üç defasında da odada bulunanlardan hiçbir kimse onun bu çağrısına teveccüh etmemiş, sadece her bir defasında Ali (a.s) ayağa kalkarak, “Ben ey Allah’ın Resulü!” demiştir.

Sonuncusunda Hz. Resulullah (s.a.a), “*Sen benim kardeşim, vezirim, vasim ve benden sonraki halifemsin. Öyleyse Ona kulak verin ve itaat edin.*”⁽¹⁾ diye buyurmuştur.

1- Değerli okuyucu, saa-na bu mübarek hadisi rivayet eden Ehlisünnet’in diğer bilginlerinin kaynaklarını sunacağım. Bunlardan bazıları şunlardır: Müsned-i Ahmed, c. 1, s. 111 ve s. 330; Hâkim, el-Müstedrek, c. 3, s. 123; et-Taberî, Tefsir, c. 19, s. 68; ondan da İhkaku’l-Hak, c. 3, s. 560; Salebî, Tefsir, s. 75 (Abdullah eş-Şafii’nin Menakıb’ında geçtiği üzere); Taberî, Tarihü’l-Müluk, c. 2, s. 62; Harguşî, Şerefü’n-Nebiy, s. 70; İbn Hasneveyh, Dürrü Bahri’l-Menakıb, s. 39 (el-yazma); Sibt İbn Cevzî, et-Tezkire, s. 44; Muhibbuddin et-Taberî, er-Riyadün-Nadira, s. 68; Feraidü’s-Sımtayn, c. 1, s. 85; Zerendî, Nazmü Düreri’s-Sımtayn, s. 82; İbn Sa’d, et-Tabakatü’l-Kübra, c. 1, s. 187; Ebu’l-Fida, Tefsir (Fethü’l-Beyan adlı tefsirin hamşisinde), c. 7, s. 193; İbn Ebu Bekir, Mecmau’z-Zevaid, c. 8, s. 302 ve c. 9, s. 113; Müttaki el-Hindî, Mün-tahabü Kenzi’l-Ummal, c. 5, s. 41 (el-Müsned’in hamşisinde); Burhanüddin el-Halebî, İnsanü’l-Uyuni’l-Meşhur bi’s-Sireti’l-Halebiyye, c. 1, s. 286; Kunduzî, Yenabiü’l-Mevedde, s. 105; ondan da İhkaku’l-Hak aktarmıştır, c. 4, s. 60-70; Hâzin, Tefsir, c. 5, s. 105; el-Beğavî, Mealimü’t-Tenzil, c. 5, s. 105; Amir Tüsterî, Ercehü’l-Metalib, s. 230; Neseî, el-Hasais, s. 18; Hanefî, Hayatü’s-Sahabe, c. 1, s. 18 ve 155; Haskanî, Şevahidü’t-Tenzil, c. 1, s. 20; ondan da İhkaku’l-Hak aktarmıştır, c. 14, s. 420-3; Müttaki el-Hindî, Kenzü’l-Ummal, c.15, s. 100; İbn Verd, c. 1, s. 138; Ebu’l-Fida, es-Siretü’n-Nebeviyye, c.1, s. 459, ondan da İhkaku’l-Hak alıntılanmıştır, c. 15, s. 144-9 ve s. 193-5, 207, 280, 505-7; ondan İbn Ebi’l-Hadid, Şerhu Nehci’l-Belağa adlı eserinde alıntılanmıştır, c. 3, s. 255; İbn Asakir, Tarih-u Dımaşk, Tercümetü İmam Ali, c. 1, s. 4-83; Ebu’l-Ferec, el-Vefa bi-Ahvali’l-Mustafa, c. 1, s. 2779; ez-Zebidî, İthafü’s-Sadeti’l-Müttakin, s. 244; ondan da el-Ensarî, Muhtasarü Tarihi Dımaşk adlı eserinde rivayet etmiştir, c. 17, s. 120; Muhammed

Ey özgür insaf sahibi okuyucu! Allah Resulü'nden (s.a.a) sonraki halifenin Ali (a.s) olmasına dair bundan daha açık bir delil var mıdır?

Ey Müslümanlar! Ehlisünnet kaynaklarında hilafetin Hz. Resulullah'tan (s.a.a) hemen sonrası için olduğuna dair açık nas bulunduğu halde bunca taassup nedendir? Bu hilafeti ertelemek delile ihtiyaç duymaktadır.

İkinci Olarak: Sekaleyn Hadisi

Hz. Peygamber'in (a.s) *"Aranızda iki ağır emanet bırakıyorum; Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim. Bu ikisine sımsıkı tutduğunuz müddetçe benden sonra asla sapıtmazsınız."* buyruğudur.

Bu hadis-i şerif o derece meşhurdur ki kaynak listesi sunmaya gerek yoktur. Bu hadisi hem Ehlisünnet hem de Şia rivayet etmiş, her iki fırka da doğruluğunu kabul etmiş, normal-seçkin bütün halk bunu bilmiş, hatta küçük-büyük, âlim-cahil herkes ezberlemiştir. Meclislerde okunmakta, dillerde dolaşmaktadır. Nihayetinde tevatür sınırını neredeyse aşmış durumdadır.

Ancak şu var ki raviler bu hadis-i şerifin nassı hakkında çokça ihtilafa düşmüşlerdir. Gerçi bu ihtilaflar hadisin vermek istediği mesajı değiştirmemekte, sapkın tevellere yol açmamaktadır. Hadisin mantukunun gerekliliğinden kaçış için bir vesile bırakmamaktadır.

el-Mekkî, el-Gurar ve'd-Dürer, s. 124; Ebu Nuaym, Fî Ma Nezele MiE ne'l-Kur'âni Fî Aliyyin, Tahriç Muhammed Bâkır el-Mahmudî, s. 155; ondan da İhkaku'l-Hak alıntılanmıştır, c. 20, s. 119-130 ve s. 224, 231, 238 ve 381; Tehzibü'l-Asar ve Tafsilü'l-Meanî adlı eserde Şafiî'den rivayet etmiştir, c. 1, s. 57; el-Cürcanî, el-Kâmil fî'r-Rical, c. 2, s. 588.

Hadisin metninde görülen bu farklılıklar Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bu hadis-i şerifin muhtevasını anlam ve amacı gözeterek farklı yerlerde söylediğine tanıklık etmektedir. Nitekim bu hadisin ravilerinin birden fazla oluşu, geliş kanallarının çeşitliliği bize bu yerlerin farklı farklı olduğunu haber vermektedir. Bu yerlerden bazıları:

Veda Haccı, insanların toplandığı Arefe Günü, Gadir Hutbesi günü, ümmetine vasiyet ettiği ölüm döşeğindeyken.⁽¹⁾

Ey kavrayışlı okuyucu! Ehlisünnet'in eski ve yeni dönem imamlarından bu hadisi Sıhahlarında, Sünenlerinde, Müsnedlerinde, tefsirlerinde, siyerlerinde, tarihlerinde, lügatlarında vb. çeşitli isnat zincirleriyle ve farklı kanallarla tahriç edenlerin bir bölümünü sunacağız. Bunu yapmamızın gerekçesi, hadisi daha bir açık hâle getirmek, hadise tam bir güven oluşturmak ve bir yarar sağlamaktır..

İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde Ebu Said el-Hudrî kanalıyla Hz. Peygamber'den (s.a.a) rivayet ettiğine göre Allah Resülü (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Yakında davet edilecek ve ben de O'na icabet edeceğim. Ancak aranızda iki ağır yük bırakıyorum: Birincisi Allah'ın Kitabıdır. O, gökten yeryüzüne uzatılmış iptir. Diğeri de İtretim olan Ehlibeyt'imdir. Latif ve habir olan Allah-u Teâla bu ikisinin Havuz başında bana varıncaya kadar birbirlerinden ayrılmayacaklarını haber verdi. Bakın bakalım onlar hakkında bana nasıl halefler olacaksınız?⁽²⁾

1- Müellif der ki: Şeyh Muhammed Hüseyin el-Muzaffer'in es-Sekaleyn adlı eserinde zikrettiğimiz hususları görür ve yeterliliği sağlayan şeyî den daha fazlasını görürsün.

Ben derim ki: Hz. Peygamber (s.a.a) bu hadisi Taiif'ten ayrıldıktan sonra Hîf Mescidinde de söylemiştir.

2- Müsned, c. 3, s. 17.

Yine aynı kaynakta Ebu Said el-Hudrî'den iki hadis daha aktarır.⁽¹⁾

Yine aynı eserde Zeyd b. Erkam'dan bir hadis aktarır.⁽²⁾

Sahih-i Müslim'de ise Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğu geçmektedir:

Ben size iki ağır emanet bırakıyorum. Bunların birincisi, Allah'ın Kitabıdır, onda mutlak hidayet ve nur vardır, Allah'ın Kitabına tutununuz ve ona sarılınız.

Ardından Allah'ın Kitabına teşvik ederek gönülleri ona yöneltti. Sonra da şöyle buyurdu:

(Diğeri de) Ehlibeytimdir. Ehlibeytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!.. Ehlibeytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!.. Ehlibeytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!..⁽³⁾

Müttaki el-Hindî *Kenzü'l-Ummal* adlı eserinde *Sahih-i Müslim*'in yukarıda geçen hadise anlamca yakın olan bir rivayete aktarır.⁽⁴⁾

Sahih-i Tirmizî'de Cabir b. Abdullah el-Ensarî'den şu rivayet aktarılmaktadır:

Resulullah'ı (s.a.a) hacda Arefe günü Kasva isimli devesine binmiş hutbe verirken gördüm şöyle diyordu: "Ey İnsanlar! Size iki şey bırakıyorum; onlara uyarmanız asla sapıtmazsınız, Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim."⁽⁵⁾

Tirmizî bu hadisi sunduktan sonra şöyle der: "Bu babda Ebu

1- age, c. 3, s. 26 ve s. 59.

2- age, c. 4, s. 367.

3- Sahih-i Müslim, c. 2, s. 238.

4- Kenzü'l-Ummal, c. 7, s. 112.

5- Sahihü't-Tirmizî, c. 2, s. 308.

Zer, Ebu Said, Zeyd b. Erkam ve Huzeyfe b. Esed'den de rivayet vardır.”

Yine aynı eserde Tirmizî, Zeyd b. Erkam'dan şöyle rivayet eder: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular:

Aranızda sımsıkı tutduğukça benden sonra asla sapmayacağınız iki ağır emanet bırakıyorum: Bu şeylerin biri diğerinden büyüktür. Birincisi Allah'ın Kitabıdır. Gökten yeryüzüne uzatılmış iptir. Diğeri de İtretim olan Ehlibeyt'indir. Bunlar Havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır. Bakın bakalım onlar hakkında bana nasıl halefler olacaksınız?

Tirmizî hadisi sunduktan sonra “Hadis hasendir.” der.

Bu hadisi Taberî *Zehairü'l-Ukba* adlı eserinde tahrîc eder.⁽¹⁾

Ayrıca bu hadisi Hâkim *el-Müstedrek* adlı eserinde Zeyd b. Erkam'dan şöyle rivayet eder: Peygamber (s.a.a) Veda Haccında şöyle buyurdu:

Aranızda iki ağır emanet bırakıyorum: Bu şeylerin biri diğerinden büyüktür. Allah'ın Kitabı ve İtretim. Bakın bakalım onlar hakkında bana nasıl halefler olacaksınız? Bunlar Havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır.⁽²⁾

Hâkim bu hadisi aynı eserinin iki yerinde daha zikreder⁽³⁾ ve şöyle der: “Bu hadis Buharî ve Müslim'in şartlarına göre sahihtir.”

Zehebî de bu hadisi *Telhisü'l-Müstedrek* adlı eserinde kaydeder.

1- *Zehairü'l-Ukba*, s. 16.

2- *el-Müstedrek*, c. 3, s. 109.

3- *age*, c. 3, s. 148 ve 532.

Kunduzî el-Hanefî Sekaleyn hadisini *Yenabiü'l-Meveddet* adlı eserinde çeşitli kanallardan zikreder.⁽¹⁾

Kunduzî eserin bir başka yerinde İmam Rıza'dan (a.s) İtret-i Tahire (Ehlibeyt) hakkında şöyle rivayet eder:

Resulullah (s.a.a) onlar hakkında şöyle buyurdu: "Aranızda iki ağır emaneti halefim olarak bırakıyorum: Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim. Bilin, bu ikisi havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır. Bakın bakalım onlar hakkında bana nasıl halefler olacaksınız? Ey insanlar! Onlara öğretmeye kalkışmayınız. Çünkü onlar sizlerden daha bilgilidirler."

İbn Hacer, *Savaiku'l-Muhrika* adlı eserinde Sekaleyn Hadisini çeşitli kanallardan aktarır. 11. bapta bu hadislerin geliş kanalının çokluğunu belirttikten sonra şöyle der:

Ve bil ki, Peygamber'in (s.a.a) onlara sarılmamız hakkında buyurduğu hadis-i şerifin birçok tarikleri olup, yirmi küsur sahabîden rivayet edilmiş ve mezkûr hadise dair birçok geliş kanallarının açıklaması geniş olarak bu eserimizin On Birinci Şüphe bölümünde geçmişlerdir. O geliş kanallarının bir bölümünde Resulullah'ın (s.a.a) bu hadis-i şerifini Veda Haccını yaparken Arafat'ta, bazısında Medine-i Münevvere'de hasta olup hücresi sahabe cemaatiyle dolu iken, bazısında ise Gadir-i Hum mevkiinde, diğer bazısında bu eserimizde geçtiği üzere Taif'ten dönüp hutbe okurken buyurduğu rivayet edilmiştir. Ancak Kur'ân-ı Kerim ile Ehlibeyt'in yüce şanlarına halkça önem verilmesi için Resulullah'ın (s.a.a), adları geçen çeşitli mevkilerde ve daha başka yerlerde halka tekrar bu hadisleri buyurduğu ihtimaline bir engel bulunmadığından

1- Yenabü'l-Mevedde, s. 25.

bu konuda rivayet edilen çeşitli anlamlardaki hadislerin aralarında çelişki yoktur.⁽¹⁾

Yakubî'nin Tarihinde ise Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğu geçmektedir:

Ey insanlar! Ben sizden önce (Kevser) havuzun başına gideceğim, siz orada benim yanıma geleceksiniz. O havuzun başında bana vardığınızda sizlere Sekaleyn hakkında soracağım. Benden sonra Sekaleyn hakkında nasıl davranacağınıza bakın.

Halktan birisi, "Ya Resulullah, Sekaleyn nedir?" diye sordu.

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Değerli büyük emanet Allah'ın Kitabıdır; bir tarafı Allah'ın elindedir, diğer tarafı ise sizin elinizdedir. Ona sınıksız sarılın, sapmayın. Değerli küçük emanet ise Ehlibeyt'imdir.⁽²⁾

Bunların dışında değinilmesi hâlinde sözü uzatacak olan nice rivayetler bulunmaktadır. Örneğin Taberî'nin *Zehairü'l-Ukba* (s.16), Darımî'nin *Sünen* (c.2, s.432), Neseî'nin *el-Hasais* (s.30), Genci-i Şafî'nin *Kifayetü't-Talib* (s.11) adlı eserlerinde de bu rivayet zikredilir.

Genci-i Şafî, *Kifayetü't-Talib* adlı eserinde "Hum Adıyla İsimlendirilen Suyun Başında Verdiği Hutbenin Sahihliğinin Beyanı" şeklinde bab başlığını atar ve hadisi naklettikten sonra, "Bu hadisi Müslim *Sahih*'inde tahrîç etmiştir." der.

Ayrıca bu hadisi Ebu Davud ve İbn Mace kitaplarında, Ebu Nuaym el-İsfahanî *Hilye*'sinde (c.1, s.355), İbn Esir el-Cezerî *Üsdü'l-Gabe*'sinde (c.2, s.12 ve c.3, s.147), İbn Abdurabbih *el-İk-*

1- es-Savaiku'l-Muhrika, s. 150, Mektebetü'l-Kahire.

2- Tarih-i Yakubî, c. 2, s. 93.

dü'l-Ferid adlı eserinde (c.2, s.346 ve 158) Veda Haccı'nda Verdiği Hutbe bölümünde zikrederler.

İbn Cevzî *Tezkiretü'l-Havass* adlı eserinin (s.332) 12. Babında dedesinin sözünü naklettikten sonra şöyle der: "Bu hadisi Ebu Davud ve Tirmizî Sünenlerinde zikrederler. Rezin *el-Cem'ü Beyne's-Sıhah* adlı eserinde bu hadisi zikreder. Şaşılacak olan nokta şudur ki, Müslim'in *Sahih*'inde Zeyd b. Erkam'dan aktardığı rivayeti dedem nasıl görememiş."

Halebî eş-Şafiî, *İnsanü'l-Uyun* adlı eserinde (c.3, s.308) bu hadisi rivayet eder.

Salebî, *el-Keşf ve'l-Beyan* adlı eserinde İtisam ("**Sımsıkı Allah'ın ipine sarılın**") ve Sekalan⁽¹⁾ ayetlerinin tefsirinde zikreder. Fahrüddin er-Razî (c.3, s.18) ve Nişaburî (c.1, s.349) tefsirlerinde İtisam ayetini tefsir ederken bu rivayeti de zikrederler.

Hâzin kendi tefsirinde (c.1, s.257) İtisam, Meveddet (c.4, s.94) ve Sekalan (c.4, s.212) ayetlerinin tefsirinde zikreder. İbn Kesir ed-Dımaşkî hem *Tefsirü'l-Kur'âni'l-Azim* adlı tefsirinde hem de *el-Bidayetü ve'n-Nihaye* adlı tarih eserinde bu hadisi zikreder. O, Meveddet (c.4, s.113) ve Tathir (c.3, s.485) ayetlerini tefsir ederken, Tarihinde de Gadir Hadisi başlığının altında bu rivayete değinir. İbn Ebi'l-Hadid de *Şerhu Nehci'l-Belağa* (c.6, s.130) adlı eserinde İtret sözcüğünün anlamına ilişkin bölümde bu hadisi zikreder.

Şeblencî *Nuru'l-Ebsar* (s. 99), İbn Sabbağ el-Malikî *Fusulu'l-Mühimme* (s.25) adlı eserlerinde bu hadisi zikrederler. Hamvinî *Feraidü's-Sımtayn* adlı eserinde bu hadisi Said b. Cübeyr ve İbn Abbas'tan nakleder. Beğavî eş-Şafiî, *Mesabihü's-Sünnet*

1- Sekalan ayeti Rahman Suresi'nin 31. ayetidir: "Ey insan ve cin! Sizin de hesabınızı ele alacağız."

(c.2, s.205-6) adlı eserinde bu hadisi zikreder.

İmam Şerefüddin *el-Müracaat* adlı eserinde şöyle der:

“İki paha biçilmez emanet” hadisine bağlı kalmanın farz olduğuna hükmeden sahih hadisler mütevatirdir. Yirmiden fazla sahabeden nakledilmiş hadisler birbirini desteklemektedir. Peygamber (s.a.a) bu sözleri çeşitli yerlerde tekrar etmiştir. Bir defa duyduğunuz gibi Gadir-i Hum Günü, bir defa da Taif’ten dönerken, bir kere de Medine’de minberinde, bir kez de mübarek odasında hasta iken; odanın ashapla dolu olduğu bir anda der ki: “Ey insanlar! Ben aniden ruhum kabzolunup gidebilirim. Size daha önce de söylemiştim; size Allah’ın Kitab’ını ve Ehlibeyt’imi bırakıyorum” Sonra Ali’nin (a.s) elini tutup yukarı kaldırarak, “İşte Ali Kur’ân ile beraberdir. Kur’ân da Ali ile beraberdir; Havuzun başında yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmazlar.” buyurdu.⁽¹⁾

Sonra şöyle der: “Bu hadisi Taberanî, Nebhanî’nin *Erbainu’l-Erbain* adlı eserinde, Suyutî de *İhyaü’l-Meyyit* adlı eserinde tahriç eder.

Siz de biliyorsunuz ki Hz. Peygamber’in (s.a.a) hutbesi o gün bu kelimelerle sınırlı değildi. Bize hitap etti diye aktaran kimsenin aktardıklarıyla yetinilemez. Ancak siyaset nice muhaddislerin dillerini bağlamış, yazarların kalemlerini tutsak almıştır. Bununla birlikte bu sözler şu denizden bir katredir. Allah-u Teâla’ya hamdüsenaalar olsun ki, bu kadarı ihtiyacı karşılayacak ve giderecek türdendir.

Bu kadarı bile Hz. Emîrül-Müminin (a.s) ve 11 İmam oğlunun halifeliğine açıkça delalet etmektedir. Çünkü Hz. Peygamber (s.a.a) onları Kitab-ı Mübin ile birlikte yâd etmiştir.

1- el-Müracaat, s. 42.

Kur'ân-ı Kerim davetin başlangıcından Kıyametin kopuşuna kadar şeksiz şüphesiz İslam Ümmetinin ilk kaynağıdır. O (s.a.a) Kitab-ı Aziz gibi ikisini bu konuda halifesi kılmıştır. Kitab ve İtret'in havuz başında kendisine varıncaya kadar ayrılmayacaklarını, sapmamanın koşulu olarak ikisine tutunmayı belirtmiştir. Bu ikisinden sapanın helak olup uçuruma yuvarlanacağını belirtmiştir. Bundan ötürü de Ehlibeyt'ini Allah-u Teâlâ'nın muciz Kitabıyla birlikte zikretmiştir. Ümmete de ikisine birlikte tutunmayı emretmiştir. Birisini bırakıp, diğere tutunmak caiz değildir.

Buna göre bütün mükellefler Sekaleyn'in her bir ögesine birlikte tutunmalıdırlar. Ne İtret'i dışta bırakarak Kitab'a tutunmak ne de İtret'in kaynağı olan Kitab'ı dışta bırakarak İtret'e tutunmak caizdir. Bu ikisine birlikte tutunulmalıdır. Dahası aslında bu iki kulp tek bir kulptur. Tutunan kimse için ikisini birbirinden ayırt etmek mümkün değildir. Ancak şu kadar var ki İtret, susan Kitab'ın konuşan dilidir. Onların kanalını dışta bırakarak sadece Kitab'a tutunmaya gücümüz yetmez. Çünkü Kitab'taki şeylerin bilinmesi içindeki sırları çıkartmak demektir. Muhkemi müteşabihinden, nasihi mensuhundan vd. ayırt etme olanağı sunar. Bunlar da ancak İtret-i Tahire'nin beyanı ve izahıyla sağlıklı olabilir.

İkisine birlikte tutunmak büyük bir paya sahip olmak demektir. İkisine birlikte tutunan kişinin şeksiz şüphesiz kurtulacağı ümit edilir. İkisine veya ikisinden birisinden yüz çevirmek helak ve hüsrandır. Böyle bir tutum sergileyen insan kurtulamaz da. Çünkü Mukaddes Şeriat sahibi ikisine birlikte tutunmayı teşvik etmiştir. Resul-u Azam (s.a.a) ne abes bir şeyi emreder ne de abes olmayan bir şeyi yasaklar. Çünkü o (s.a.a) heva ve hevesinden konuşmaz, konuşması salt vahiydir.⁽¹⁾

1- Necm Suresi'nin 3. ve 4. ayetlerine işaret etmektedir.

Kesin olan şudur ki, cehennem ateşinden kurtulmak ve ebedî nimetler elde etmek gibi büyük bir başarıya erişebilmek ancak Allah'ın Kitabına ve İtret-i Tahire'ye tutunmakla mümkündür.

İmam Şerefüddin *el-Müracaat* adlı eserinin 43. sayfasında şöyle der:

Hz. Peygamber'in (s.a.a), "*Size, sınıksız tutundukça asla sapıtmayacağınız iki ağır emanet bırakıyorum; Allah'ın Kitabı ve İtretim.*" buyruğundan anlaşılan, her ikisine beraber tutunmayanın dalaletle düşeceğiğidir. Bunu Taberanî'nin tahrir ettiği hadis teyit ediyor: "*Her ikisinin önüne geçmeyin helak olursunuz, onların gerisinde kalmayın, helak olursunuz; onlara -Ehlibeyt'e- bir şey öğretmeye kalkmayın, zira onlar sizden daha bilgilidirler.*" İbn Hacer diyor ki: "*Onların önüne geçmeyin helak olursunuz, gerilerinde de kalmayın yine helak olursunuz; onlara bir şey öğretmeye kalkışmayın zira onlar sizden daha bilgilidirler.*" sözleri, onlardan biri yüksek rütbelere ve dinî vazifelere layık görülürse, bu onların başkalarından üstün olduklarına delalet eder.⁽¹⁾

1- Allame Şerefüddin, İbn Hacer'ın bu sözlerine şu notu düşer: *İbn Hacer'in es-Savaik*'inde Peygamber'in Vasiyeti babındaki şu hadise bakın ve ona sorun; neden acaba usul-u dinde Eş'arî'yi, füruda ise dört mezhep sahibini onlara tercih etmiştir? Ve sorun!... Neden Haricilerden İmran b. Hattan gibileri hadiste, Mücessime ve Mürchie'den olan Mukatil b. Süleyman'ı tefsirde, ahlak ve nefis tezkiyesinde Maruf ve benzerlerini öne geçirmiş, halifelik ve niyabette Peygamber'in (s.a.a) kardeşi ve vasisini geriye itip başkalarını ilersine aldığı ve hatta kelerin çocuklarını neden Peygamber'in (s.a.a) çocuklarından üstün tuttuğunu sorun... Peki, bahsettiğimiz mertebeye ve vazifelerde Hz. Peygamber (s.a.a) soyuna yüz çevirip, onlara muhalif kimselerin peşinden giden bir şahıs acaba "Sakaleyn" Hadisine ve kurtuluş gemisi Ehlibeyt'e ne dereceye kadar bağlı kaldığı söylenebilir!

Ben derim ki: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bu ikisini Sekaleyn diye isimlendirmesinin nedeni bunların öneminden ve kadirlerinin yüceliğinden kaynaklanmaktadır. Şöyle ki, dilde büyük ve önemli olan şeyler için "sıkl" sözcüğü kullanılır. Çünkü bu ikisine tutunmak ve bu tutunmada sürekliliği sağlamak kolay değildir. Yahut da Allah-u Teâla'nın bu ikisinin gerekli kıldığı haklarıyla amel etmek oldukça ağırdır. Nitekim Ehlisünnet'in büyük ulemasından bir grup bu anlamı açıkça zikretmişlerdir. *es-Savaik*'in Hz. Peygamber'in (s.a.a) Vasiyeti bölümünde bu konuya değinen İbn Hacer ve Suyutî bunlardandır. Bu da hilafet ve imametın onlara özgü olduğuna delalet eder.

"Allah'ın Kitabının gereğini yerine getirdiler. Ancak o suskundur. Bunlar ise Kitab-ı Natık'tır." şeklindeki hüküm bu hadisten alınır.⁽¹⁾

Üçüncü Olarak: Halifeler 12 Tanedir Hadisi

Halifelerinin adedine delalet eden ve isimlerini zikreden hadisler Hz. Resulullah'tan (s.a.a) aktarılmıştır:

1- *Sahih-i Buharî*'de. İmam Buharî kendi senediyle Cabir b. Semüre'den şöyle rivayet etmektedir:

Ben Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: "On

1- Ben derim ki: Bu hadisin özel bir konumu ve önemli bir hususiyetinin olduğu, Resulullah'ın (s.a.a) çeşitli yerlerde söylenmesinden anlaşılır. Bizler okuyucunun bu hadisin kesin olduğunu görebilmesi için elimizden geldiğince bu hadisin ravilerini ve kaynaklarını Ehlisünnet eserlerinden araştırıp ortaya koyduk. Bu hadisi rivayet eden sahâbiler ve Tâbiîn şunlardır:

İmam Ali (a.s): Bu hadisi Hamvinî Feraidü's-Sımtayn (c.1, s. 147, hadis no: 441) ve Kunduzî, Yenabiü'l-Mevedde (s.34, 39 ve 116) adlı eserlerinde çeşitli kanallardan aktarırlar.

iki emir olacak.” Ardından Peygamber işitmediğim birşey söyledi. Babam şöyle dedi: Resulullah (s.a.a) buyurdu ki: “Hepsi de Kureyş’tendir.”⁽¹⁾

2- İmam Buharî, eserinin bir başka yerinde kendi senediyle Cabir b. Semüre’den şöyle rivayet etmektedir:

Ben Resulullah’ın şöyle buyurduğunu işittim: “Bu din, on iki halife var oldukça aziz olacak ve ayakta duracaktır.”⁽²⁾

3- *Müsnedü’l-İmam Ahmed b. Hanbel’de* rivayet edilen Abdullah b. Mesud hadisi. İmam Ahmed kendi senediyle Mesruk’tan şöyle rivayet etmektedir:

Bizler bir gece Abdullah b. Mesud’un yanında oturmuş-tuk ve o bize Kur’ân okumaktaydı. Birisi ona, “Ey Ebu Abdurrahman! Resulullah’a bu ümmete kaç kişinin ha-life olacağınızı sordunuz mu?” diye sorunca İbn Mesud, “Bana öyle birşey sordun ki, Irak’a geldiğimden beri kim-se bana bunun hakkında birşey sormamıştı.” dedikten sonra “Evet, biz Resulullah’a bunu sorduğumuzda, ‘İsra-iloğullarının nakipleri sayısınca on iki kişi (halife olacaktır).’ diye cevap verdi.”

İmam Ahmed, bu hadisi Cabir b. Semüre’den 34 kanalla aktarır.⁽³⁾

4- Hâkim en-Nisaburî *el-Müstedrek* adlı eserinde kendi isnadıyla Avn b. Ebu Cuhayfe’den, o da babası Ebu Cuhayfe’den şöyle rivayet etmektedir:

Ben amcamla birlikte Hz. Peygamber’in huzurunda idim.

1- Sahih-i Buharî, c. 9, s. 729, hadis no: 2034 ve Kitabü’l-Ahkâm, 1148. bab.

2- Age. c. 3, s. 1452-3, hadis no: 1821-2, Kitabü’l-İmare, İnsanların Ku-reyş’e Tâbi Olması babı.

3- Müsnedü’l-İmam, c. 1, s. 398.

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: “Bu ümmet 12 halife bulunduğ u müddetçe salah üzere devam edecektir.” Sonra kısık sesle bir söz söyledi. Ben önümde bulunan amcama, “Ey amca ne dedi?” diye sorunca dedi ki: “Ey yavrucuğ um! ‘Bütünü Kureyş’tendir.’ dedi.”⁽¹⁾

5- *Kenzü'l-Ummal*. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

Bu ümmet için yönetici 12 halife olacaktır. Onları rüsvay kılmaya çalış an onlara zarar veremez. Bütünü de Kureyş’tendir.⁽²⁾

[Ehlibeyt kanalından:]

1- İmam Cafer Sadık (a.s), babaları kanalıyla dedesi Hz. Resulullah’tan (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir:

Benden sonra imamlar 12 tanedir. İlki Ali, sonuncusu ise Kaim’dır. Onlar benim halifelerim ve vasilerimdir.

2- İmam Rıza’dan (a.s), o da babaları kanalıyla Resulullah’tan (s.a.a) merfuan şöyle rivayet edilmektedir:

Dinime sımsıkı tutunmak ve kurtuluş gemisine binmek isteyen, Ali b. Ebu Talib’e uysun. O, ümmetime ben hayattayken de vefatımdan sonra da benim vasim ve halifemdir.

3- Cabir b. Abdullah el-Ensari’dan rivayet edildiğ ine göre o şöyle demiştir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Ali, İslam’daki öncelik bakımından onların en önde geleni ve ilim bakımından en çok bilgiye sahip olanıdır... O benden sonraki imam ve halifedir.

4- Mevlamız ve İmamımız Emîrül-Müminin’den (a.s), o da

1- el-Müstedrek, c. 3, s. 618.

2- *Kenzü'l-Ummal*, c. 6, s. 201.

Allah Resulü'nden (s.a.a) şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

Ey Ali! Sen benim vasım, çocuklarımın babası ve hayatım-
da da ölümünden sonra da benim halifemsin. Senin em-
rin benim emrim ve nehyin de benim nehyimdir.

5- İmam Hasan Askerî (a.s) babaları kanalıyla Allah Resulü'n-
den merfuan şöyle rivayet etmiştir:

Ey İbn Mesud! Ali b. Ebu Talib benden sonra imamınız ve
sizin üzerinizdeki halifemdir.

6- İbn Abbas, Allah Resulünden şöyle buyurduğunu rivayet
etmiştir:

Ey Ali! Sen ümmetime halifemsin.

7- Mevlamız ve İmamımız Emîrül-Müminin Ali'den (a.s) ri-
vayet edildiğine göre şöyle buyurmuştur:

Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ey Ali! Sen benim va-
sim, vezirim, varisim ve çocuklarımın babasısın."

8- Selman-i Farisî'den şöyle dediği rivayet edilmiştir:

Allah Resulü'nün (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: Ey
Muhacir ve Ensar topluluğu! Size tutundukça benden
sonra asla sapıtmayacağınız bir şeyi göstermeyeyim mi?

Onlar, "Göster ey Allah'ın Resulü!" dediler. Bunun üzeri-
ne şöyle buyurdu:

"İşte şu Ali benim vasım, vezirim, vârisim, halifem ve si-
zin imamınızdır. Onu beni sevdiğiniz gibi seviniz. Ona,
bana ikram ettiğiniz gibi ikram ediniz. Bu açıklamayı yap-
mamı Cebrail bana emretti."

Ben Derim ki: 12 imam ve halifeden kastın kimler olduğu
hususunda oynamalar ve dejenere etme çabaları vardır. Bu

çabalar, batıla, dalalet ve zorbalığa taassupla bağlanan kimseler tarafından gerçekleştirilmiştir. Evet, bu çabalar batılın imamlarına tutunarak basiretleri körelmiş, kıskançlık ve nefretten dolayı basiretleri kapanmış kimseler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Birinci Çaba

Sünen-i Tirmizî'nin şerhinde İbn Arabî'den şöyle rivayet edilmektedir:

Resulullah'tan (s.a.a) sonra gelecek olan 12 ulu'l-emr ve imam bize şunlar olsa gerektir: Bize göre Allah Resülü'nden sonra 12 emir vardır. Biz bu on iki emiri şunlar olarak bulduk: Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Hasan, Muaviye, Yezid, Yezid oğlu Muaviye, Mervan, Mervan oğlu Abdülmelik, Velid, Süleyman, Ömer b. Abdülaziz, Abdülmelik oğlu Yezid, Mervan oğlu Muhammed'in oğlu Mervan, Seffah... Bu isimlerden 12 tanesini ayıracak olursak sonuncusu Süleyman olmuş olur. Eğer gerçek anlamda Resulullah'ın halifelerini belirleyecek olursak ortaya beş tane çıkar: Dört Halife ve Ömer b. Abdülaziz. Ben bu hadisin anlamını çözemedim.

İkinci Çaba

Suyutî'den rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir:

12 imam şöyle bulunmuştur: Dört Halife, Hasan, Muaviye, İbn Zübeyr, Ömer b. Abdülaziz. Bunlar sekiz kişi. Bunlara şu dört kişi de eklenebilir: Abbasî halifelerinden Mehdî de Emevîlerin Ömer b. Abdülaziz'i gibidir. Zahir-i Abbasî'yi de adaletinden dolayı ekleyebiliriz. Geriye çıkması beklenen iki kişi kalıyor. O iki kişiden birisi Ehlibeyt'ten olan Mehdî'dir.

Üçüncü Çaba

Fethü'l-Barî'den şöyle aktarılmaktadır:

Galip zanna göre Hz. Peygamber (s.a.a) kendisinden sonra gerçekleşecek olan fitnelerin gerçekleşmesi şeklindeki acaip olayları haber vermiştir. Buna göre insanlar bir vaktte 12 emire bağlanacaklardır. Eğer bunun dışında başka bir şeyi murat edecek olsaydı kuşkusuz şöyle derdi: Benden sonra 12 emir olacak şöyle şöyle yapacaklar. Buna haberde değinmediğine göre biz de Resulullah'ın muradının aynı zamanda hüküm sürecek olan 12 yönetici olduğunu anlıyoruz.⁽¹⁾

Dördüncü Çaba

İbn Hacer *Fethü'l-Bârî* adlı eserde şöyle dediği rivayet edilir:

Bu hadisten muradın Kıyamet gününe kadar İslam tarihi boyunca hakla amel edecek olan 12 kişinin çıkacağı olduğu söylenmiştir. Gerçi bu 12 kişinin yönetimleri peşpeşe gelmeyecektir.

Bunu Müsedded'in *Müsnedü'l-Kebir*'inde Ebu'l-Hald'den rivayet ettiği şu hadis de desteklemektedir: "Bu ümmet bütünü hidayetle ve hak din ile amel eden 12 halife çıkmadığı müddetçe helak olmayacaktır. Bunlardan 2 tanesi Ehlibeyt-i Muhammed'dendir."

Beşinci Çaba

Tirmizî'nin kitabına haşiyeye düşen bazı kimselerden nakledilmiştir ki:

12 rakamı kendisinden sonra Ümeyye Oğulları halifele-

1- Fethü'l-Bârî, c. 16, s. 338.

rinden sahabeye işaret etmektedir. Hadis övgü üzere değil, saltanatın istikameti üzere duruşunu haber vermektedir. Bunlar şu kimselerdir: Yezid b. Muaviye, Muaviye b. Yezid, Abdülmelik, Velid... Mervan b. Muhammed. İbn Zübeyr sahabeden olduğundan dolayı dışta kalmaktadır. Mervan b. Hakem de kendisine İbn Zübeyr'den sonra biat edildiğinden ve gasıp konumuna geçtiğinden dolayı dışta kalmaktadır.

Altıncı Çaba

Beyhakî'den şöyle dediği rivayet deilmektedir:

Söz konusu hadiste kullanılan sığfata binaen, bu sayıda halife, Abdülmelik Mervan'ın torunu Velid b. Yezid'e kadar işbaşına geçmiş olanlardır. Çünkü Velid'den sonra ortalık karışmış ve Abbasîler Devleti kuruluncaya kadar her tarafta anarşi hüküm sürmüştür. Ancak, söz konusu halifelerin özellikleri nazara alınmaksızın bu kargaşa döneminden sonra başa geçen halifeler de göz önünde bulundurulursa sayıları, hadiste geçen 12 sayısından daha fazla olacaktır.

Yedinci Çaba

İbn Cevzî'den rivayet edildiğine göre o şöyle der:

Bu hadiste geçen *"sonra da kargaşa ve hercümerç hüküm sürecektir."* buyruğundan maksat, Deccal'in hurucu ve benzeri gibi kıyametin yaklaştığına delâlet eden ahir zaman fitne ve alametleridir.

İbn Kesir'den de şöyle dediği rivayet edilir:

Bu hadisin yorumu konusunda Beyhakî'nin öne sürmüştüğü ve Resulullah'ın (s.a.a) art arda gelen halifeleri olarak buyrulan zevatın hakkında yergi ve tehdit bulunan fasık Velid b. Yezid b. Abdülmelik'e kadar sırasıyla hali-

felik tahtına oturan halifeler olduğu yolunda bu görüşü destekleyen bazı âlimlerin görüşü çok su götürür. Velid b. Yezid b. Abdulmelik'e kadar art arda hilafete geçen halifelerin sayısı 12'den fazladır. Çünkü: Evvela Hulefa-i Raşidin, yani Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali'nin hilafette buldukları bir gerçek, böylece 4 halife oluyor. Sonra da Hasan b. Ali (a.s) halife oldu; çünkü İmam Ali kendisinden sonra halife olarak ona biat edilmesi vasiyetinde bulunmuştu, bu nedenle de Irak halkı İmam Hasan'a (a.s) biat etti... Nihayet onunla Muaviye barıştı ve Muaviye halife oldu. Muaviye'den sonra oğlu Yezid, ondan sonra da Yezid'in oğlu Muaviye, ardından sırasıyla Mervan b. Hakem, onun oğlu Abdulmelik b. Mervan, Velid b. Abdulmelik, Süleyman b. Abdulmelik, Ömer b. Abdülaziz, Yezid b. Abdulmelik (Metnin orjinalinde Velid geçmektedir. Ancak doğrusu Yezid b. Abdülmelik olmalıdır.), Abdulmelik'in oğlu Hişam halife oldu ki buraya kadar 15 kişi olmaktadır. Daha sonra Velid b. Yezid b. Abdulmelik ve eğer Abdulmelik'ten önce iktidarda bulunmuş olan Zübeyir oğlu Abdullah'ı da sayacak olursak bu rakam 16 olacaktır. Bu halifelerin art arda 12'ye kadar sayılması halinde ise sıra Ömer b. Abdülaziz'e gelmeden 12 rakamı tamamlanmakta ve o zaman da neticede mesela Muaviye oğlu Yezid pekâlâ "Peygamber'in hak halifeleri"nden sayılabiliyorken, bütün hadis imamlarının saygı ve övgüyle andığı ve çoğu yerde Hulefa-i Raşidin'e denk sayılan halkın, adaletinde icmâ ettiği, hilafeti dönemi en adaletli dönem bilinen ve hatta bu özelliği Rafizîler tarafından da itiraf edilen Ömer b. Abdülaziz bu grubun dışında bırakılarak Hz. Peygamber'in (s.a.a) hadis-i şerifinde buyurmuş olduğu halifeler grubunun içine dâhil edilememektedir! Ne var ki Beyhakî, "Biz sadece hakkında ümmetin icma etmiş olduğu halifeleri tanıyoruz." diyecek olsa bile yukarıdaki ifadeleriyle yine çelişecek ve bu durumda Hz.

Ali'yle oğlu Hasan'ın bu halifeler listesinden çıkarılması gerekecektir; çünkü Şam halkının tamamı bu iki halifeyi halife olarak tanımış ve onlara biatte bulunmuş değildi.

İbn Kesir devamında şöyle der:

Bazı âlimler Muaviye'yle onun oğlu Yezid'i ve Yezid'in oğlu Muaviye'yi de bu gruba katmakta, ama Mervan b. Hakem ile Zübeyir oğlu Abdullah'ı bu gruba katmayarak "Ümmetin tamamı onlara biat etmiş değildi, muhalifleri de vardı." demektedirler. Bu durumda sadece şu halifelerin Resulullah'ın (s.a.a) hak halifeleri olduğunu söylemek gerekir: Ebu Bekir, Ömer, Osman, Muaviye, Yezid, Abdulmelik b. Mervan, Velid b. Süleyman, Ömer b. Abdülaziz, Yezid ve Hişâm! Buraya kadar on kişi oluyor; bunlardan sonra, fasık ve ahlaksız bir adam olan Velid b. Yezid b. Abdulmelik gelmektedir ki, Ebu Talib oğlu Ali ile onun oğlu Hasan'ın (a.s) bu gruba dâhil olmaması gerekir; bu da Ehlisünnet ve hatta Şia ulemasının görüşüne aykırıdır.

Görüldüğü gibi bütün bu çabalar hakikatin üstünü örtmeye ve karartmaya yöneliktir. Bu çabaların bütünü 12 kişiden kastedilen kişileri zihinlerden uzaklaştırma amacına dayanmaktadır.

Ey değerli okuyucu, bizler şimdi Allah'ın yardımıyla Mevlamız ve Efendimiz Hz. Resulullah'tan (s.a.a) aktarılan 12 halifeden muradın ne olduğunu açıklayan hadisleri sana sunacağız.

O ki hidayete onun yanında karşılaşılır. Ona sığınan güvende olur, tutunan kurtulur. Ona uyan hidayete erişir. Ey İbn Semüre! Ona teslim olan ve onu veli edinen esenlik içinde olur. Onu reddedip ona düşman olan helak olur. Ey İbn Semüre! Ali bendendir, ruhu benim ruhumdandır, tiyneti de benim tiynetimdir. O benim kardeşimdir, ben de onun kardeşiyim. O benim kızım, öncekilerin ve sonrakilerin dünya kadınlarının hanım efendisi Fatma'nın

eşidir. Onda ümmetimin iki imamı,⁽¹⁾ cennet ehli gençlerin iki efendisi Hasan ve Hüseyin, Hüseyin'in soyundan gelecek olan dokuz imam vardır. Onların dokuzuncusu yeryüzü zulüm ve zorbalıkla dolduktan sonra adalet ve hakkaniyet ile dolduracak olan ümmetimin Kaim'idir.

On İki İmamın İmametlerini Ortaya Koyan Nas

On İki İmamın isimlerini açıkça bildiren birtakım hadisler vardır:

1- Hanefî el-Kunduzî'nin *Yenabü'l-Mevdeddet* (94. Bab) adlı eserinde *el-Menakıb*'tan, o da kendi rivayet zinciriyle Cabir b. Abdullah'tan şöyle rivayet etmektedir:

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: Ey Cabir! Benim vasilem ve benden sonra Müslümanların imamlarına gelince ilkleri Ali'dir. Sırasıyla şunlar gelecektir: Hasan, Hüseyin, Ali b. Hüseyin, Muhammed b. Ali. Bâkır lakabıyla bilinir. Sen onu göreceksin. Onunla karşılaşacak olursan benim selamımı ona ilet. Cafer b. Muhammed, Musa b. Cafer, Ali b. Musa, Muhammed b. Ali, Ali b. Muhammed, Hasan b. Ali ve ismi ismimle, künyesi de künyemle aynı olan Kaim Muhammed b. Hasan. Allah-u Teâla onun elleriyle yeryüzünün doğularını ve batılarını fethedecektir. Bu şahsın dostlarından bir gaybeti olacaktır. Onun imametine ancak Allah-u Teâla'nın kalbini imanla sınıdığı kimse sabit kalabilir.

2- Hamvinî, *Feraidü's-Sımtayn* adlı eserinde kendi isnadıyla İbn Abbas'tan Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

Benim vasim Ali b. Ebu Talib'tir. Ondan sonra Hasan ve

1- Kaynakta şöyle geçer: "Ümmetimin imamı olan iki oğlu."

Hüseyin gelecektir. Hüseyin'den sonra da onun sulbundan dokuz imam gelecektir.

Resulullah (s.a.a) devamında şöyle buyurdu:

Hüseyin'den sonra oğlu Ali gelecektir. Ali vefat ettikten sonra oğlu Muhammed, o da vefat ettikten sonra oğlu Cafer geçecektir. Cafer vefat ettikten sonra oğlu Musa, Musa vefat ettikten sonra oğlu Ali, Ali vefat ettikten sonra oğlu Muhammed, Muhammed vefat ettikten sonra oğlu Ali, Ali vefat ettikten sonra oğlu Hasan, Hasan vefat ettikten sonra da oğlu el-Hüccet Muhammed el-Mehdî imam olacaktır. İşte böylece 12 imam olacaktır.

3- Hanefî el-Kunduzî, *Yenabiü'l-Mevedde* adlı eserinde *el-Menakıb*'tan, o da kendi senediyle Cabir el-Ensarî'den şöyle rivayet etmektedir:

Cüde b. Cünade Peygamber'in (s.a.a) huzuruna girdi ve birtakım meseleler sordu. Sonra da, "Ey Allah'ın Resülü! Bana senden sonra kendilerine tutunacağım vasilerini haber ver." diye sordu.

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "*Benim vasilerim 12 kişidir.*"

Cabir, "Ey Allah'ın Resülü! İsimlerini bana söyle." dedi. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Onların ilki vasilerin efendisi imamların babası Ali'dir. Sonra iki oğlu İmam Hasan ve Hüseyin'dir. Onlara sımsıkı tutun. Cahillerin cehaleti seni aldatmasın."

İbn Cünade dedi ki: "Hüseyin'den sonra kimdir?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Hüseyin'den sonra oğlu Ali'dir. Ali'nin lakabı Zeynü'l-Abidin'dir. Ali'den sonra oğlu Muhammed'dir ki lakabı da el-Bâkır'dır. Muhammed'den sonra oğlu Cafer'dir ki lakabı es-Sadık'tır. Cafer'den sonra oğlu Musa'dır, lakabı da el-Kazım'dır. Mu-

sa'dan sonra oğlu Ali'dir ki lakabı er-Rıza'dır. Ali'den sonra oğlu Muhammed'dir, lakapları et-Taki ve ez-Zeki'dir. Muhammed'den sonra oğlu Ali'dir, lakapları en-Naki ve el-Hadi'dir. Ali'den sonra oğlu Hasan'dır ki lakabı el-Askeri'dir. Hasan'dan sonra da oğlu Muhammed'dir. Lakabı el-Mehdi, el-Kaim ve el-Hüccet'tir."

4- Ebu'l-Kasım el-Hazzar Kifayetü'l-Eser adlı eserinde kendi isnadıyla Hüseyin b. Ali'den şöyle rivayet etmektedir: Resullullah (s.a.a) Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

Ben müminlere kendi nefislerinden daha evlayım.

Sonra sen ey Ali, müminlere kendi nefislerinden daha evlasın.

Senden sonra Hasan müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Hüseyin müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Ali müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Muhammed müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Cafer müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Musa müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Ali müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Muhammed müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Ali müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Hasan müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Ondan sonra Hüccet İbni'l-Hasan müminlere kendi nefislerinden daha evladır.

Bunlar iyilerin imamları olup hak ile birlikte, hak da onlar ile birlikte.

Dördüncü Olarak: Fırka-i Naciye Hadisi

Delillerin, kanıtların, diyalogların, Ali b. Ebu Talib'ten (a.s) gelen hikmetli sözlerin ve eşi Hz. Zehra-i Betül'ün (a.s) insanlara sunduğu kanıtlandırmalarının, dahası Allah'ın Kitabından ve babası Allah Resulü'nün (s.a.a) sözlerinden kanıtlar sunuşunun, Allah-u Teâla'nın hakkında herhangi bir kanıt ortaya koymadığı yalan şayiaları ve batıl iftiraları açığa koyuşunun, benimle hakikate ulaşma arasında bir perde olan ve beni saptıran bu hadislerin açığa çıkmasının, Sekaleyn, Dar ve 12 Halife hadislerini öğrenmemim ardından geriye bu yolculuğun sonucu olacak şu önemli soru kalmıştı: Fırka-i Naciye kimdir? Çünkü Şairin de belirttiği gibi:

Herkes Leyla'ya ulaştığını iddia ediyor

Ama Leyla bunlardan hiçbirisini kabul etmiyor.

İslamî grupların bütünü Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra yapılara, meşreplere ve mezheplere bölündüler. Her bir fırka kendisinin Fırka-i Naciye olduğunu ve bağlılarının da kurtulan kimseler olduklarını iddia etmekteydi. Her bir fırkanın elinde hadis sanatından fen vardı. Diğer fırkalara karşı kullanılan hadisler vardı. Mihnet büyüdü ve batıl yayıldı. İn-

sanlar şaşkınlık içinde bocalıyor, hakkı göremiyorlardı. “Elini çıkardığında neredeyse hiçbir şey göremiyordu” şeklinde ki sözün betimlediği gibiydi. Ancak hak da batıl da açıktır. Hakka ulaşmak isteyen, yol ne kadar uzun olsa da bu yolu kat ederek hakka ulaşmalıdır. Ancak sıkıntı nedir, problem nerede gizlidir? Kişinin efendilere ve büyüklere ibadetten, din hesabınca şahsiyetleri kutsamaktan dolayı hakikati araştırmaktan kaçmasında yatmaktadır. Ecdadı ve babaları taklit etmekte... Bütün düşünce mirasından soyutlanmak gerekmektedir. Zira zikredilen şeylerin bütününden soyutlanmak, Kur’ân’a, Sünnet-i Nebeviyye’ye ve Resulullah’tan (s.a.a) aktarılan sahih eserlere tutunmak hakkı idrak etme sonucunu doğurur. Her talibin ve her rağbet edicinin rağbetinin içinde bulunduğu arzuya ulaşmak gerekmektedir.

Bütün bunlardan sonra şu hayret verici soruya ulaşıyoruz: Fırka-i Naciye kimdir?

Ümmetin İhtilafa Düşeceğine Yönelik Hadisler

Bu hadisin lafızları ve metinleri:

İlki: Tirmizî (hadisin metni ona aittir), Ebu Davud, İbn Mace, Hâkim, Ahmed b. Hanbel, Darimî, İbn Hibban, İbn Abu Asım, Suyutî ve diğerleri Ebu Hüreyre’den Resulullah’ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet ederler:

Yahudiler yetmiş bir, Hristiyanlar da yetmiş iki fırkaya ayrıldılar. Benim ümmetim ise yetmiş üç fırkaya ayrılmaktadır.⁽¹⁾

1- Sünenü’t-Tirmizî, c. 5, s. 25, hadis no: 2640. Tirmizî, “Ebu Hüreyre hadisi hasen ve sahihtir.” der. Sünen-i Ebi Davud, c. 4, s. 197, hadis no: 4596; Sünen-i İbn Mace, c. 2, s. 1321; Sahih-i İbn Hibban, c. 8, s. 258, hadis no: 6696; el-Camiü’s-Sağir, c. 1, s. 184, hadis no: 1233.

İkincisi: Tirmizî, Hâkim ve diğerleri Abdullah b. Amr'dan tahric ettiklerine göre o şöyle demiştir: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

İsrail Oğullarına gelen her şey pabucun pabuca denklığı gibi benim ümmetimin de başına gelecektir. (Ayakkabının ayakkabıya eşitliği gibi aynı durumda olacaklardır.) Hatta onlardan açıkça annesine yaklaşan bir kimse olsa ümmetimden de böyle yapanlar çıkacaktır. İsrail Oğulları yetmiş iki millete ayrılmışlardı. Ümmetim ise yetmiş üç millete ayrılacaktır. Bunlardan biri hariç hepsi cehennemde olacaktır.

Ashap, "O millet kimdir?" diye sorunca Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Benim ve ashabımın yolu üzere bulunanlardır.⁽¹⁾

Hâkim'e göre hadisin son bölümü şöyledir:

Bugün benim ve ashabımın üzerinde bulunduğu yoldur.

Her bir fırka kendisinin hak ve Fırka-i Naciye olduğunu iddia etmektedir. Araştırma yaparken insaf ehli olmalıyız.

Değerli okuyucu, kendilerinin Fırka-i Naciye olduklarına dair Ehlisünnet'in delillendirmelerinden iki tanesine örnek vereceğim. Böylece onların nasıl yarar sağlamayan ve fayda vermeyen şeylere tutunduklarını göreceğiz:

İlki: Ehlisünnet'in büyük bilginlerinden el-İcî *el-Mevakıf* adlı eserinde şöyle der:

Allah Resulü'nün (s.a.a), hakkında, "*Benim ve ashabımın üzerinde bulunduğu fırka.*" buyurduğu istisna edilen fırka-

1- Sünenü't-Tirmizî, c. 5, s. 26, hadis no: 2641; Şerhü's-Sünnet, c. 1, s. 213; el-Müstedrek, c. 1, s. 128.

ya gelince bunlar Eş'arîler, muhaddislerin selefi, Ehli-sünnet ve'l-Cemaat ve bunların mezhebidir.

Sonra da Ehli-sünnet'in akaidini açıklar.⁽¹⁾

Bu delilin temelsiz ve çürük olduğu açıktır. Ayrıca Eş'arîler, Ehl-i Sünnet ve İcî'nin zikrettiği Ehl-i Hadis bir fırkadan fazeldir.⁽²⁾ Çünkü Sefarinî'nin de *Levamiü'l-Envari'l-Behiyye* adlı eserinde dediğine göre⁽³⁾ Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat şu üç fırka kadır:

a) Eseriyye: İmamları Ahmed b. Hanbel'dir.

b- Eş'ariyye: İmamları Ebu'l-Hasan el-Eş'arî'dir.

c- Matüridiyye: İmamları Ebu Mansur el-Matüridî'dir.

Buna göre Ehli-sünnet tek bir fırka değil, üç fırkadır.

Hiz. Peygamber'in (s.a.a) buyruğunda geçen ise tek bir fırkadır. Bu tek bir kurtulan fırka ise birden fazla olmaya aykırıdır. Ehli-sünnet birbiriyle de ihtilaf hâlinindedir. Bir bölümü Eş'arî, bir bölümü Ahmed b. Hanbel'in bağlıları olan Eserî ve bir bölümü ise Matüridî'dir.

Ayrıca el-İcî'nin *el-Mevakıf* adlı eserinde belirttiği Ehli-sünnet ve'l-Cemaat'ın inançları içinde batıl şeyler de bulunmaktadır. Bunlardan birisi de onun şu sözüdür: "Allah-u Teâla Kıyamet gününde müminler tarafından görülecektir." Oysa bu inanç Aziz Kitab'ın, "Gözler O'nu göremez; hâlbuki O, gözleri gö-

1- el-Mevakıf, s. 429-430.

2- Sefarinî, *Levamiü'l-Envari'l-Behiyye*, c. 1, s. 73.

3- Sefarinî, *Levamiü'l-Envari'l-Behiyye*, c. 1, s. 414 Şeyh Ali Âl-i Muh-sin'in *Mesailu Hilafiyetun Hare Fiha Ehlü's-Sünnet* adlı eserinden naklen.

rür. O, eşyayı pek iyi bilen, her şeyden haberdar olandır.”⁽¹⁾, “Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve sizin hakikaten huzuru-muza geri getirilmeyeceğinizi mi sandınız?”⁽²⁾ ve “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.”⁽³⁾ buyruklarına da aykırıdır.

Bunların bütünü delile dayanmayan, sonucu olmayan sözlerdir. Ehlisünnet üç fırkadan fazladır, tek bir fırka değildir.

İmam Buharî *Sahih*'inde Hz. Peygamber'in (s.a.a), “*Ümmetimden her zaman hak üzere bir topluluk bulunacaktır.*” buyruğunu bir bab başlığı olarak tahriç eder.⁽⁴⁾

Resulullah (s.a.a) zannî deliller ile değil, kanıtlar, burhanlar ve kesin deliller ile hak üzere bulunmalarını istiyor. Tâbi ols mamız gereken şeyler karinelerdir. Ehlisünnet, Eş'arî'nin yaşadığı dönemde üç fırka idi, mezheplerin neşet ettiği dönemlerde ise on mezhepten fazladır. Günümüzde ise dört mezhep vardır ve bu mezhepler günümüzde varlığını sürdürmektedir. Bu dört mezhep arasında da çatışma ve birbirini bitirme uğraşısı vardır.

Şia-i İmamiyye-i İsna Aşeriyye ise tek bir fırkadır. Hadisin bu grubun masumiyetine delaleti açıktır. Şöyle ki, hadis sürekli olarak hak üzere bulunan bir grubun olduğunu söylüyor. Hak üzere zahir olan sürekli isabet etmiştir. Sürekli isabet eden ise sürekli masumdur. Bu durumda bu grup masum olmuş olur. Kıyasın küçük öncülü de büyük öncülü de ke-sindir. Çünkü masum olmamış olsaydı ya hataen veya kasten

1- En'âm, 103.

2- Mu'minûn, 115.

3- Mu'minûn, 56.

4- Sahih-i Buharî, c. 4, s. 174, "Ümmetimden Her Zaman Hak Üzere Bir Topluluk Bulunacaktır" babı.

mutlaka hakka muhalefet ederdi. Hakka muhalif olan şeyden mutlak olarak hak çıkmaz. Bu grup mutlak olarak hak üzere sürekli bulunduğuna göre masumiyeti de sabittir. Biz icma bulunduğundan dolayı Ehlibeyt İmamlarının dışında kimsenin masum olduğu görüşünü benimsemiyoruz. Bu ilk husus.

İkinci olarak; insanların bu İmamlardan birisine müracaat etmesinin farz olduğuna işaret eden ne Kur'ân'dan ne de sünnetten bir delile rastlayabildik. Bunlardan birisinin Hz. Peygamber (s.a.a) döneminde varlığını sabit kılan bir şeye de rastlayamadığımız ve bu bilginler de nübüvvet döneminde herhangi bir varlığa sahip olmadıklarına göre bu hadisin onlara yorumlanması nasıl mümkün olabilir!? İbn Hallikan'ın *Vefeyatü'l-Ayan* (c.2, s.163) adlı eserinde kaydettiğine göre Ebu Hanife hicretin 80. yılında dünyaya gelmiş, 150. yılında da veyfat etmiştir.

O eserinde (c.1, s.429) şöyle der:

İmam Malik hicretin 95. yılında dünyaya gelmiş, 179. yılında da vefat etmiştir. İmam Şafiî hicretin 150. yılında dünyaya gelmiş, 204. yılında da vefat etmiştir. İmam Ahmed b. Hanbel ise hicretin 163. yılında dünyaya gelmiş, 241. yılında da vefat etmiştir.

Allah'ın Kitabında ve Peygamberinin sünnetinde Müslümanların dinlerinin hükümlerini bu dört imamdan birisinden almalarının gerekliliğini hissettiren bir şey bulduysanız bize delil getirin.

Üçüncü olarak; Hz. Peygamber (s.a.a) bize şunu haber vermektedir: Ümmetin kurtuluşu ancak şu iki şeye tutunmaya bağlıdır: Allah'ın Kitabı ve İtret. (Yani 12 halife.) Bu 12 Halifenin bütünü Hz. Peygamber'in İtretindedir. Hz. Peygamber (s.a.a), "Size sımsıkı tutundukça benden sonra asla sapıtmayacağınız iki ağır emanet bırakıyorum: Allah'ın Kitabı ve İtretim olan

Ehlibeytim. Bunlar Havuz başında bana varıncaya kadar asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır.” buyurmaktadır.⁽¹⁾

Dördüncü olarak; 12 Halife Hadisi bölümüne bakabilirsiniz.

Beşinci olarak; Ebu Bekir'in halifeliği Halife Ömer'in de itiraf ettiği gibi bir oldu bittiydi. Nitekim İmam Buharî *Sahih'*inde, “Evli Kadının Zina Edip Hamile Kalmasından Dolayı Recmedilmesi” babında Ömer'in şöyle dediğini rivayet eder:

Ebu Bekir'e yapılan biat bir oldu bittiydi. Ancak Allah-u Teâla onun şerrinden korudu...⁽²⁾

Şöyle ki Halife Ömer, Ebu Bekir tarafından atanmıştı.

Ebu Bekir'e yapılan biat bir oldu bitti olduğuna göre Ömer'in tayini de Allah-u Teâla'nın şerrinden koruduğu bir oldu bittinin ürünü ve sonucudur. Akıl sahiplerinin itirafıyla deliller onların halifeliklerinin batıllığını ispat etmektedir. Onların itirafları da kanıttır. Nitekim Usul-i Fıkıh âlimleri “Akıl sahiplerinin kendi aleyhlerindeki itirafları kanıttır.” demişlerdir.

Ebu Bekir ve Ömer'in halifeliği batıl olduğuna göre kaçınılmaz olarak Ehlisünnet Mezhebi'nin batıllığı da kesindir. Bu da onları Fırka-i Naciye kapsamının dışına çıkartır.

Altıncı olarak; Ehlisünnet'in rivayet ettiği hadisler Şia'nın kurtuluşunu açıkça dile getirmektedir. Hâlbuki kurtulanların kendileri olduğuna delalet eden hadisleri kaynaklarında rivayet etmemektedirler.

Hz. Peygamber'den (s.a.a) rivayet ettikleri “*Ali ve Şiası Kıyamet gününde asıl kurtulacak olanlardır.*” hadisi bunlardandır.

1- Seklaleyn Hadisinin kaynaklarına müracaat et.

2- Sahih-i Buharî, c. 4, s. 119, Evli Kadının Zina Edip Hamile Kalmasından Dolayı Recmedilmesi babı.

Suyutî *ed-Dürri'l-Mensur*'unda, Şevkanî *Fethü'l-Kadir*'inde İbn Asakir'den şöyle rivayet etmektedirler: Cabir b. Abdullah'tan rivayet edildiğine göre O şöyle der:

Bizler Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda bulunuyorduk. Ali (a.s) o esnada Resulullah'ın huzuruna vardı. Peygamber (s.a.a), *"Nefsîm kudret elinde olan Allah'a kasem olsun ki, bu ve Şiaları Kıyamet gününde asıl kurtulacak olanlardır."* buyurdu.

"İman edip, salih amel işleyenler ise; işte bunlar, yaratılanların en hayırlılarıdır."⁽¹⁾ ayeti onun hakkında nazil olmuştur.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabıyla İmam Ali karşılaştıklarında onun için, *"Yaratılanların en hayırlısı geldi."* derlerdi.⁽²⁾

İbn Abbas'tan şöyle dediği rivayet edilmiştir:

"İman edip, salih amel işleyenler ise; işte bunlar, yaratılanların en hayırlılarıdır." ayeti nazil olunca Peygamber (s.a.a) Ali'ye, *"Sen ve Şiaların Kıyamet gününde razı olursunuz ve razı olunanlardır."* buyurdu.⁽³⁾

İmam Ali'nin (a.s) de şöyle buyurduğu nakledilir:

Resulullah (s.a.a) bana şöyle buyurdu: *"Allah-u Teâlâ'nın 'İman edip, salih amel işleyenler ise; işte bunlar, yaratılanların en hayırlılarıdır.'* buyruğunu işitmedin mi? Sen ve Şialarınla benim ve sizin buluşma yerimiz Havuzdur. Ümmetler hesaba çekilmek için geldiklerinde sizler organları ışıldayan kimseler olarak çağrılacaksınız."⁽⁴⁾

1- Beyyine, 7.

2- *ed-Dürri'l-Mensur*, c. 8, s. 589; Şevkanî, *Fethü'l-Kadir*, Beyyine Sure-si'nin 7. ayetinin tefsiri.

3- *ed-Dürri'l-Mensur*, c. 8, s. 589; Şevkanî, *Fethü'l-Kadir*, Beyyine Sure-si'nin 7. ayetinin tefsiri.

4- Age., İbn Mürdeveyh.

Taberî bu ayetin tefsirinde şöyle der:

Muhammed b. Ali'den şöyle rivayet edilmektedir. **"İşte bunlar, yaratılanların en hayırlılarıdır."** ayeti hakkında Allah Resulü (s.a.a), "Ey Ali, onlar sen ve Şia'ndır." buyurdu.⁽¹⁾

Yine Hz. Peygamber'den (s.a.a) rivayet edildiğine göre şöyle buyurmuştur:

Ey Ali! Şüphesiz sen ve sana tâbi olanlar, Allah'tan razı olup, O da sizden razı olduğu halde, Allah'ın huzuruna geleceksiniz. Düşmanın ise dargın, başları yukarıya doğru kalkık oldukları halde Allah'ın huzuruna geleceklerdir.⁽²⁾

Hz. Peygamber (s.a.a) İmam Ali'ye (a.s) şöyle buyurmuştur:

Ey Ali! Şüphesiz sen ve senin Şiaların Havzun başında bana varacaksınız.⁽³⁾

Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Ey Ali! Şüphesiz sen ve senin Şiaların cennettedir.⁽⁴⁾

Yine Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Cennete ilk girecek olan şu dört gruptur: Sen, Hasan, Hüseyin ve sulbunuzdaki çocuklarınız (İmamlar). Zürriyetlerimizden ardından eşlerimiz. Sağlarımız ve sollarımızın arkasından da Şialarımız.⁽⁵⁾

1- Tefsirü't-Taberî, c. 30, s. 171.

2- Mecmaü'z-Zevaid, c. 9, s. 131; Taberanî, Mucemü'l-Kebir, c. 1, s. 219, hadis no: 948; es-Savaiku'l-Muhrika, c. 2, s. 449.

3- Mecmaü'z-Zevaid, c. 9, s. 131; Taberanî, Mucemü'l-Kebir, c. 1, s. 219, hadis no: 950.

4- Tarih-u Bağdad, c. 12, s. 289 ve 358; Hilyetü'l-Evliya, c. 4, s. 329; Faza-ilü's-Sahabe, c. 2, s. 655, hadis no: 1115.

5- Mecmaü'z-Zevaid, c. 9, s. 131; Fazailü's-Sahabe, c. 2, s. 624, hadis no:1068

İmam Cafer Sadık (a.s) babaları kanalıyla İmam Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmektedir:

Senin ümmetim arasındaki misalin, İsa b. Meryem'in misali gibidir. Zira onun kavmi üç fırka oldu: Bir fırka Havariler olan müminler, bir fırka Yahudi olan düşmanlar, bir fırka da onun hakkında haddi aşmış da dinden çıkan gulat. Ümmetim de senin hakkında üç fırka olacaklar: Bir fırka sana tâbi olan ve seni seven müminler, bir fırka ahdi ve biati bozmuş fasık olan düşmanların, bir fırka da sapık olan ve senin hakkında haddi aşmış ifratçılar. Ya Ali! Sen ve Şiaların cennettesiniz; düşmanların ve senin hakkında haddi aşmışlar ise cehennem ateşindedir.⁽¹⁾

Bu rivayet, Fırka-i Naciye'nin Ali b. Ebu Talib'in (a.s) bağlıları ve Şiaları olduğunu açıkça dile getirmektedir. Bundan dolayı Abdülkadir el-Bağdadî'nin "Fırka-i Naciye sadece Ehlisünnet ve'l-Cemaattir." şeklindeki açıklamalarına dair bir alan ve gerçeklik bulunmamaktadır. "Benim ve ashabımın üzerinde bulunduğu" sözünde geçen ashaptan murada gelince, bunlar Allah Resulü'nün (s.a.a) çizgisi üzere sonraki yaşamlarını sürdüren Ebuzer, Selman, Mikdad vb. gibi sahabîlerdir. Ehlisünnet ve'l-Cemaat bu tarz yüce sahabîleri pek de paralellik göstermemektedirler. Biz deriz ki, görebilediğimiz kadarıyla bu sahabîlere muvafık düşen taife sadece Şia-i İmamiyye'dir.

Diğer bütün fırkaları akidevî olarak Mutezile'ye Mutezile isminin verilmesine sebep olan beş ilke çerçevesinde değerlendirecek olursak Eş'arîlerin bu ilkelerin bütününde onlara muhalefet ettiğini görürüz.

Mutezile'nin asılları şunlardır:

1 Hanefî el-Kunduzî, Yenabiü'l-Mevdedet, c. 1, s. 109

1- Tevhid: Yani Allah-u Teâla zatiyla ve sıfatlarıyla birdir. Sıfatları zatının aynısıdır.

2- Adalet: İnsanın iradesi elindedir, cebir altında değildir.

3- el-Menziletü beyne'l-menziletayn: Yani büyük günah işleyen, mümin ile kâfir arasında bir mertebededir.

4- el-Va'dü ve'l-void: Allah-u Teâla iyiliklere sevap vaat etmişse bunları gerçekleştirir.

5- Emr-i bi'l-maruf ve nehyi ani'l-münker: İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak.

Eş'arîler bu beş şeyde Mutezile'ye muhalefet ederek şöyle derler: Allah-u Teâla'nın sıfatları zatından ayrıdır ve zatına bir ektir. İnsan özgür iradeye sahip değildir. Allah-u Teâla'nın vadinde de tehditlerinde de sözünde durması vacip değildir. O'nun iyi bir kişiyi cezalandırma ve günahkâr bir kişiyi mükâfatlandırma hakkı bulunmaktadır. Çünkü O'na hiçbir şey vacip değildir. O'ndan gerçekleşen hiçbir eylem de çirkin değildir. Büyük günah işleyen bir kişi mümin ile kâfir arasında bir konumda bulunmamaktadır. Cehennem ateşinde de ebedî olarak kalacak değildir. İyiliği emretmek ve kötülüğü nehyetmek akıl tarafından değil, ayet veya rivayet kanalıyla vaciptir.

Şia; tevhit ve adalet konusunda Mutezile ile müttefiktir. Geriye kalan üç meselede ise onlara muhaliftir. Onlar büyük günah işleyen bir kişi ile iyiliği emretmek ve kötülüğü nehyetme konularında Eş'arîler ile aynı görüşü benimserler. Vaat ve void konusunda ise hem Mutezile'den hem de Eş'arîlerden ayrılırlar. Şöyle ki, vadettiği müjdeyi yerine getireceği görüşünü benimserken, tehdit ettiği şeyleri yerine getirmesinin üzerine gerekli olmadığı görüşündedirler. Onun, günahkârı affetme hakkı vardır. Diğer taraftan aklın da hükmettiği gibi

iyilikte bulunan bir kişiye verdiği söze aykırı davranma hakkı bulunmamaktadır.

Fırka-i Naciye İmamiyye Şiasıdır. Çünkü o Usul-u Din ve Furu-u Din konusunda tek bir fırkadır. Hz. Peygamber'in (s.a.a), "*Biri hariç bütünü cehennem ateşindedir.*" sözünde geçen cemaat, yegâne Şia-i İmamiyye'ye uygun düşmektedir.

Allame Bahranî *Gayetü'l-Meram* adlı eserinde İbn Şehraşub'tan, o da Ebu Talib el-Herevî'den, Sünnî kanalla -kendi isnadıyla Alkame'den ve Ebu Eyyub'tan- rivayet ettiğine göre şöyle der:

"Elif. Lâm. Mîm. İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece 'İman ettik' demeleriyle bırakılabileceklerini mi sandılar?"⁽¹⁾

Resulullah (s.a.a) Ammar'a şöyle buyurmuştur: "Benden sonra şerler oluşacak. Öyle ki insanlar kendi aralarında kılıç çekecek, birbirlerini öldürecek, birbirlerinden teberrî edeceklerdir. Eğer bunu göreceksen sana sağımdaki Ali b. Ebu Talib'e tutunman yeterli gelecektir. Ey Ammar! Eğer Ali bir vadiye, diğer insanlar ise başka bir vadiye girecek olurlar ise, sen Ali'nin girdiği vadiye gir ve diğer insanları bırak. Çünkü o seni sapıklığa sevk etmez ve hidayetten de çıkarmaz. Ey Ammar! Ali'ye itaat bana itaattir, bana itaat ise Allah-u Teâla'ya itaattir."⁽²⁾

Mezkur ayetin tefsirinde geçen bu hadis-i şerif Müslümanların Ali b. Ebu Talib'e tâbi olarak Şiası olmaları gerektiğine açıkça delalet etmektedir.

Son olarak; bu İslamî mezhepler İslamî risalet döneminin ta-

1- Ankebût, 1-2.

2- Hamvinî, Feraidü's-Sımtayn, c. 1, s. 178; Gayetü'l-Meram, s. 403.

mamlanmasından sonra oluşmuşlardır. Bu açıdan bakılacak olsa dahi hakkın bu İslamî grupların dışında ve bunlardan önce neşet etmiş olması gerekmektedir. Çünkü Kıyamet gününe kadar hak üzere bir taifenin bulunması gerektiği açıktır. Aksi takdirde ümmetin bütünü mezheplerin neşet ettiği zamana kadar sapıklık üzere bulunmuş olacaktırlar. Bu da ittifakla batıldır.

Fırka-i Naciye Konusunda Tercih Edici Unsurlar

1- Değerli okuyucunun bu mesele üzerinde etraflıca düşünmesi tercih edici hususlardandır. Oldukça önemli olan bir fenomen vardır ki o da şudur: Bu son asırda Ehlisünnet ulemasının ve aydınlarının Şia oluşu fenomeni... Neden acaba!

Ben bu olgunun karşıtına rastlayamadım. Binlerce genç, bilgin, aydın ve düşünür Şia olmakta... Şia'ya yönelmekte... Ancak aksi bir durumla karşılaşamadım. Şiî bir bilginin veya düşünürün ya da aydınının Şia Mezhebi'ni terk edip Ehlisünnet'e geçtiğini göremedik. Ehlisünnet'in bilginleri ve aydınlarının Şia'ya geçiş fenomeni beni bu konuyu kaleme alma itti. Bunun için *el-İttıla* adlı esere bak.

2- *“Ümmetimden hak üzere bulunan bir grubun olması.”* (Buhari'nin rivayet ettiği gibi.)

Günümüzde şöyle bir soru soralım: Her gün Siyonistlere karşı duran kimlerdir? İmam Humeyni'nin (k.s) öncülüğünde İran'da kıyam bayrağını ve İslam Sancağını yükselten grup kimlerdir?

3- Şiî bilginler, sürekli bir şekilde diğer mezhep sahiplerini ve bilginlerini kanıt, delil ve burhana dayalı münazaraya, açık diyaloga, hak cidale davet etmişlerdir ve hâlâ da davet etmekte tedirler. Genelde kanıtlarını sunduklarından ve kullandıkları

rından ötürü münazaraların sonunda diğerlerine karşı üstün gelirler. Bu konuda münazaraları içeren birçok eseri kaleme almışlardır. Dilersen şu kaynaklara bakabilirsin:

1- Şeyh Tabersî, *el-İhticac*.

2- Allame Eminî, *el-Gadir*.

3- Şeyh Muzaffer, *Dellailü's-Sıdk*.

4- Seyyid Şerefüddin, *el-Müracaat*.

5- Seyyid Murtaza, *el-Fusulu'l-Muhtare*.

6- İmam Şirazî, *Peşaver Geceşleri*.

7- Mukatil b. Atiyye, *Bağdat Âlimleri Konferansı*.

Şîi bilginler mezhepler çerçevesinde sürekli olarak diğerlerini münazaraya davet etmektedirler. Kur'ân ve sünnetteki delillere odaklanarak en haklı olan grubun kendileri olduklarına güvenmektedirler.

Faidenin tamamlanması için size büyük Allame Şamlı Muh-sin el-Emin ile Şamlı Sünnî bir bilgin arasında geçen zarif bir diyalogu sunmak istiyorum.

Büyük Sünnî bilgin, Şîi Seyyid'e şöyle dedi:

Eğer bu mezhebin İmam Cafer Sadık'a ait olduğunu bilseyğ dim ona geçerdim. Ancak bu kesinliğe ulaşacağımız bir bilgi kaynağı yoktur. Çünkü Şîilerin mezhepleri hususundaki bu nispetleri doğru değildir.

Seyyid cevaben şöyle dedi:

— Her insanın mezhebi bağlılarıyla bilinir ve o mezhep bağ-lılarından alınır. Biz Resulullah'ın (s.a.a) mezhebini Müslür manlardan öğrendik. Ebu Hanife'nin mezhebini ondan nak-

leden ve ona bağı olan Hanefilerden öğrendik. İmam Şafiî, İmam Ahmed ve İmam Malik'in mezhebinde de aynı durum söz konusudur. Buna göre İmam Cafer Sadık'ın (a.s) mezhebini de bağlularından öğrenmeliyiz.

Sünnî bilgin:

– Bu iki fırkanın dışında başka birisinin hükmü gereklidir.

Seyyid:

– Öyleyse Yahudî ve Hıristiyanları hakem edelim.

Sünnî:

– Bunu nasıl söylersin?

Seyyid:

– Bunu sen söyledin, ben değil.

Sünnî bilgin apışıp kaldı ve sustu.

Fırka-i naciyenin İmam Cafer Sadık'ın (a.s) şahsında temessül eden Şia Mezhebi olduğuna dair bir diğer diyalog da şöyledir:

Tarihin bize rivayet ettiği, Hanefî Mezhebi'nin sahibi Ebu Hanife ile İmam Cafer Sadık (a.s) arasında geçen diyaloga kulak ver.

Ebu Hanife, İmam Sadık'ın (a.s) huzuruna vardı.

İmam (a.s) kendisine:

– Ey Ebu Hanife, sen Irak ehlinin müftüsüsün, değil mi?

– Evet, dedi.

İmam:

– Neye göre fetva veriyorsun?

— Allah'ın Kitabına göre.

İmam:

— Allah'ın Kitabını, nâsîhini, mensuhunu, muhkemini, müteşâbihini biliyor musun, diye sordu.

— Evet, dedi.

İmam:

— **“Ve bunlar arasında yürümeyi konaklara ayırdık. Oralarda geceleri, gündüzleri korkusuzca gezin dolaşın, dedik.”**⁽¹⁾ ayetinde geçen yerin neresi olduğunu bana anlat, dedi.

Ebu Hanife:

— Mekke ile Medine arasında, dedi.

İmam Cafer Sadık (a.s) mecliste oturanlara dönerek şöyle buyurdu:

— Allah adına yemin ederek söylemenizi istiyorum. Sizler Mekke ile Medine arasında yolculuk yaptığınızda öldürülmekten ve mallarınızın çalınmasından emniyet içinde olabiliyor musunuz?

Onlar:

— Allaha andolsun ki evet, dediler.

İmam, Ebu Hanife'ye dönerek:

— Yazıklar olsun sana ey Ebu Hanife! Allah-u Teâla ancak hakkı söyler, buyurdu.

İmam (a.s) daha sonra, **“Oraya giren emniyette olur.”** ayetini okuyarak ayette geçen yerin neresi olduğunu sordu.

1-Sebe, 18.

Ebu Hanife:

– Allah-u Teâla'nın evidir, dedi.

İmam Cafer Sadık (a.s) yanında oturanlara dönerek şöyle buyurdu:

– Allah aşkına söyleyiniz! Sizler Abdullah b. ez-Zübeyr ile Said b. Cübeyr'in Kâbe'ye girip de ölümden emniyette olma dıklarını biliyor musunuz?

– Allah andolsun ki evet, dediler.

İmam:

– Yazıklar olsun sana ey Ebu Hanife! Allah-u Teâla ancak hakkı söyler, buyurdu.

Ebu Hanife şöyle dedi:

– Benim Allah'ın Kitabına ilişkin bilgim yoktur. Ben kıyas sahibiyim.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

– Eğer kıyas ehliysen kıyasına bak bakayım; öldürme mi daha büyük, zina mı?

Ebu Hanife:

– Öldürme.

İmam Cafer Sadık (a.s):

–O halde neden Allah Teala katilin ispatı için iki şahit, zinanın ispatı için ise dört şahit istemiştir?

İmam (a.s) devamında:

– Acaba namaz mı daha önemlidir, yoksa oruç mu, diye sordu.

— Namaz, dedi.

— Senin kıyasına göre adetli kadının âdet döneminde kaçire dığı namazları kaza etmesi, oruçları kaza etmemesi gerekir. Hâlbuki Allah-u Teâla namazın kazasını değil de orucun kazasını farz kılmıştır.

Ardından İmam Cafer Sadık (a.s):

— İdrar mı daha necistir yoksa meni mi, diye sordu.

Ebu Hanife:

— İdrar, dedi.

İmam Sadık (a.s):

— Senin kıyasına göre, meni yerine idrardan dolayı gusül abî desti gerekir. Hâlbuki Allah-u Teâla idrardan dolayı değil de meniden dolayı gusül abdestini vacip kılmıştır.

Ebu Hanife:

— Ben hadler (hakkında bilgi) sahibiyim, dedi.

Bunun üzerine İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurdu:

— Sana göre sağlam gözü çıkartılan âmâ birisine, eli veya ayakları kesilmiş olan birisine nasıl had uygulanmalıdır?

Ebu Hanife:

— Ben rey sahibiyim, dedi.

İmam (a.s):

— Şu olay hakkında düşüncen nedir? Bir kişinin kölesi olur, aynı gecede hem kendisi hem de kölesi evlenir, bu evlilikten sonra yolculuğa çıkar, aynı evde iki hanımı barındırır, bu iki hanım iki erkek çocuk dünyaya getirir, yaşadıkları ev de bunların üzerine yıkılır, bu iki hanım altta kalarak ölür ve geriye

de iki çocuk bırakacak olurlar ise hangisi malikin, hangisi kölenin çocuğudur? Hangisi vâris/miras alan, hangisi mevrustur/miras bırakandır?

Ebu Hanife:

— Ben ancak peygamberler tarihi sahasında âlim bir kişiyim, dedi.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

— Öyleyse bana Allah-u Teâla'nın Musa ile Harun'u Musa'ya davete gönderirken kendilerine buyurduğu, **“Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar.”**⁽¹⁾ sözünü açıkla. Burada geçen “lealle (umulur ki)” sözcüğünden kuşku anlamı anlaşılmakta mıdır?

Ebu Hanife:

— Evet, kuşku vardır, dedi.

İmam (a.s):

— Yani bu kuşku Allah'tandır, ha! Çünkü belki sözcüğünü kullanan Allah-u Teâla'dır, deyince Ebu Hanife, bilemiyorum, dedi.

İmam Cafer Sadık (a.s) kendisine:

— Ey Ebu Hanife, kıyasa başvurma! Zira kıyasa ilk başvuran İblis'tir, dedi. İblis, “Beni ateşten, onu ise topraktan yarattın.” dedi. O ateş ile toprağı birbirine kıyas etti. Eğer Âdem'in sahip olduğu nübüvvet nurunu bin tane ateşe kıyas etseydi kuşkusuz iki nur arasındaki fazileti ve iki nurdan birisinin diğerinden daha katışıksız olduğunu görürdü. Ey Ebu Hanife! Sen Kitab'a vâris olan kimselerden olmadığın halde Kitab ile fetva

1- Tâhâ, 44.

veriyorsun. İlk kıyasa başvuran İblis olduğu halde kendinin kıyas sahibi olduğunu iddia ediyorsun. İslam Dini kıyas üzere açıklanmış değildir. Rey sahibi olduğunu iddia ediyorsun. Allah Resulü'nden (s.a.a) gelen rey doğru, bunun dışındaki reyler ise hatadır. Çünkü Allah-u Teâla **“Onların arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hükmet.”** buyuruyor. Allah-u Teâla bunu Peygamber'den başkasına söylemiyor. Kendinin had sahibi olduğunu söylüyorsun. Kendisine ayet indirilen kimsenin hadlere ilişkin bilgisi senin bilginden daha önceliklidir. Allah Resulü'nün oğlunun huzuruna girdiğinde, **“Ona bir şey sorma.”** denilmemiş olsaydı ben sana bir şey sormazdım. Eğer iyi bir kıyasçı isen bu olayları kıyas et bakayım.

Ebu Hanife cevaben şöyle dedi:

— Bu meclisten sonra Allah'ın dini hakkında rey ve kıyasa dayanarak konuşmayacağım.

İmam Cafer Sadık (a.s):

— Asla! Başkanlık sevgisi senden öncekileri terk etmediği gibi seni de terk edecek değildir, buyurdu.

Ey Akıl sahipleri ibret alınız! Ey akıl sahipleri ibret alınız!

Sefine Hadisi

Hız. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Benim Ehlibeitimizin sizin içinizdeki konumu, Nuh'un gemisinin kavmi içindeki konumu gibidir. Ona binen kurtulur, ondan geri duran ise boğulur.⁽¹⁾

Ehlibeitimizin sizin içinizdeki konumu İsrail Oğullarının

1- Hâkim, el-Müstedrek, c. 2, s. 448 ve c. 3, s. 150; Zehebî, et-Telhis; es-Sas vaiku'l-Muhrika, s. 184, 234; Taberanî, el-Mucemû's-Sağir, c. 1, s. 139.

içindeki Hıttâ kapısı gibidir. O kapıdan giren kimsenin günahları bağışlanır.⁽¹⁾

Onların Hz. Nuh'un gemisine benzetilmesinden maksat şudur: Dinî algılayışta onlara sığınan, dinin usulunu ve furuunu kutlu Ehlibeyt İmamlarından alan, cehennem azabından kurtulur. Onlardan geri duran ise, Nuh Tufanında Allah'ın azabından korunmak için dağa sığınan kimseye benzemektedir. Ne var ki, dağa sığınan kimse tufanda boğulup helak olurken, Ehlibeyt gemisine binmeyen -Allah korusun- cehennem ateşinde helak olacaktır.

Ehlibeyt İmamlarının Hıttâ kapısına benzetilmesine gelince, Allah-u Teâla bu kapıyı celaline ilişkin bir tevazu ve hükmüne karşı bir boyun eğişin fenomeni kılmıştır. Ehlibeyt'in Hıttâ kapısına benzetilmesinin gerekçesi de bu boyun eğiştir. Bu boyun eğiş, kulun bağışlanması için bir vesiledir. Benzetme yönü budur.

İbn Hacer bu ve benzeri hadisleri sunduktan sonra şöyle der:

Yukarda geçen hadiste Ehlibeytin Nuh'un (a.s) gemisine benzetilmesine gelince: Bize eylediği nimetinin şükürü olarak, Ehlibeytini sevip yücelten ve onlardan âlim olanların hidayet yolunu takip eden bir kimse, onlara karşı yapılan muhalefet karanlığından kurtulacaktır. O yoldan geri kalan kimse ise Peygamber'in (s.a.a) bize eylediği hizmetinin inkârı denizinde boğulacaktır ve azgınlık çölünde helak olacaktır.

Devamında şöyle der:

Yine beyanımızda geçtiği üzere, Peygamber (s.a.a), Ehlibeytini Hz. Musa (a.s) zamanında Allah Teala'nın Benî İsrail'e tahsis eylediği af kapısına benzetmiştir. Allah Tea-

1- Heysemî, Mecmaü'z-Zevaid, c. 9, s. 168.

la'nın Benî İsrail'in Eriha veya Beytü'l-Mukaddes'in kapısından tevazu ve af dilemek kaydıyla girmelerini günahlarının affına sebep eylediği gibi, -yakında kitabımızda geleceği üzere- Ehlibeyt'in sevgisini de bu ümmetin yaptığı günahların affına bir vasıta kılmıştır.

Ben derim ki: Şaşılacak olan nokta şudur ki Ehlişünnet Uleması ya meseleyi karıştırmış, ya hakkı gizlemeye çalışmış ya da Ehlibeyt'ten kastın kimler olduğunu anlayamamışlardır. Onların ekserisi Sahih-i Müslim ve diğer sıhahlar gibi muteber sıhahlarında geçen Ehlibeyt'in kimler olduğunu açıklayan, beş kişiye özgü olduğunu açıkça belirten hadislerle aykırı davranarak Hz. Peygamber'in hanımlarını Ehlibeyt kapsamına katmakta ve onların da Ehlibeyt'ten olduğunu kabul etmektedirler. Bu beş kişi Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin (a.s)

“Benim Yaşadığım Gibi Yaşamak İsteyen Kimse” Hadisi

Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

Kim benim gibi yaşamak, benim gibi ölmek ve Rabbimin diktiği Adn cennetine girmek istiyorsa, benden sonra Ali'yi veli edinsin, onun dostları ile dost olsun. Benden sonra, benim Ehlibeytime uysun. Çünkü gerçekten onlardır benim İtretim. Onlar benim tıynetimden yaratılmışlardır, benim anlayış ve ilmimden beslenmişlerdir. O halde benim ümmetimden olup da onların faziletlerini yalanlayanlara ve onlar hakkında benim yakınlık bağımı gözetmeyenlere yazıklar olsun! Allah-u Teâla benim şefaatiimi onlara nail etmesin!⁽¹⁾

1- Hilyetü'l-Evliya, c. 1, s. 98; Yenabiü'l-Mevedde, s. 149; el-Müstedrek,

Ben derim ki: Bu hadis bütün açıklığıyla, tevil ve mazeret kabul etmeyen yapısıyla Müslümanlar için hiçbir seçki alanı bırakmamaktadır. Aksine bütün kanıtların önünü kesmektedir. Eğer Ali'yi veli olarak kabul etmez, İtret-i Resul olan Ehlibeyt'e uymazlarsa Resulullah'ın (s.a.a) şefaatinde mahrum olacaklardır.

Bilginler bu apaçık hadisin ifadelerinden kurtulabilmek için mazeretler ileri sürmeye çalışmışlar ve tevil silahına sarılmışlardır. Ya "mevla" kelimesini tevil etmeye ya da sözcüğe yardımcı veya seven anlamı vermeye çalışmışlardır. Bir bölümü bu nasların üstünü örtmeye, nasları değiştirmeye yeltenmişlerdir. Her ne kadar güneşin nurunu engellemeye çalışmışlarsa da Allah-u Teâla bu inatçılara ve taassup ehline rağmen nurunu tamamlamayı dilemiştir.

c. 3, s. 128; Taberanî, el-Camiü's-Sağır ve el-İsabet; Kenzü'l-Ummal, c. 6, s. 155; Tarih-i İbn Asakir, c. 2, s. 95; Harezmi, el-Menakıb, s. 234

Dokuzuncu Bölüm

Şiîliğimi İlan Etmemi Sağlayan Hadiseler

- Beşer Tarihinde Benzeri Olmayan Bir Hadise
(Perşembe Günü Musibeti)
- Üsame Seriyyesinde Sahabe
- Hudeybiye Sulhunda Sahabe
- Düzmece Şûra Olayı

ŞİİLİĞİMİ İLAN ETMEMİ SAĞLAYAN HADİSELER

Beşer Tarihinde Eşi Olmayan Hadise (Perşembe Günü Musibeti)

Olayın konusu şudur: Sahabe Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından üç gün önce onun evinde toplanmıştı. Resulullah (s.a.a) kendilerini sapıklık yolundan hidayet yoluna iletecek bir name yazması için kendilerinden bir kürek ve bir okka istedi. Ancak onlar kendi aralarında ihtilafa düştüler. Bir bölümü Allah Resulü'nün (s.a.a) emrine muhalefet etti ve onu sayıklamakla suçladı. Bunun üzerine Allah Resulü (s.a.a) öfkelenildi ve bir şey yazmadan onları evinden çıkardı.

Olayın detayı şöyledir: İbn Abbas şöyle der:

Perşembe günü, o perşembe günü neydi? O gün Resullah'ın (s.a.a) hastalığı ve ağrıları artmıştı. Şöyle buyurdu: *"Geliniz size benden sonra asla sapıtmayacağımız bir yazı yazayım."*

Ömer, "Resulullah acıların tesiri altındadır. Elinizde de Kur'ân vardır. Bize Allah'ın Kitabı yeter." dedi.

Orada bulunanlar ihtilafa düştüler ve tartışmaya başladılar. Onlardan kimisi, "Resulullah'ın istediklerini hazır eyleyin; sizlere bir yazı yazsın ki, ondan sonra sapıklığa düşmeyesiniz." dedi.

Bir bölümü ise Ömer'in sözlerini tekrarladı.

Ses ve gürültü Peygamber'in (s.a.a) huzurunda çoğalınca, "Kalkın, gidin benim yanımdan." dedi.

İbn Abbas şöyle diyordu:

Ah ne büyük musibettir o günün musibeti ki, Resulullah'ın yazmak istediği vasiyetine engel oldular!⁽¹⁾

Bu olay kesindir ve hakkında kuşku bulunmamaktadır. Bu olayı hem Ehlisünnet hem de Şia aktarmıştır. Bu hadis, görüp de vâkıf olan kimse için bağlayıcı bir kanıtlılık özelliğine sahiptir. Özellikle bu olayı Ehlisünnet'e göre Kur'ân-ı Kerim'den sonra en doğru kaynak olarak kabul edilen *Sahih-i Buharî*'de okuyup da Halife Ömer b. Hattab'ın Allah Resulü'nün (s.a.a) emrine nasıl karşı çıkabildiğini görünce hayretler içinde kaldım.

Burada şu soru ortaya çıkıyor: Ömer b. Hattab nasıl oluyor da Allah Resulü'nün emrine muhalefet edebiliyor? Bu acıklı ve elem verici hadise Resulullah'ı (s.a.a) o derece öfkelenmiştir ki, onları kendi huzurundan kovmuştur! Bu olay, Ümmetin deryası İbn Abbas'ı gözyaşları çakıl taşlarını ıslatıncaya kadar ağlatabilmiştir! O, bu günü en büyük musibet olarak isimlendirmiştir. Bu hadisede seslerini yükselterek, -Allah korusun- Resulullah'ın hezeyan ve sayıkladığını söyleyerek sınırları aştılar. Ayrıca çokça gürültü yaptılar ve tartıştılar. Hazret'in huzurunda bir karmaşa koptu. Bunu düşün değerli okuyucu!

Üsâme'nin Seriyesinde Sahabe

Bu kıssanın özeti şudur: Hz. Peygamber (s.a.a) Romalılarla gaza etmesi için vefatından iki gün önce bir ordu hazırladı.

1- Sahih-i Buharî, c. 3, Hastanın Yanımdan Kalkın Demesi babı; Sahih-i Müslim, c. 5, s. 75, Kitabü'l-Vasiyyet'in son bölümünde; Müsned-i İmam Ahmed, c. 1, s. 255 ve c. 5, s. 116; Tarih-i Taberî, c. 3, s. 192; el-Kâmil fi't-Tarih, c. 2, s. 320.

Bu seriyenin başına o gün 18 yaşında olan Üsame b. Zeyd b. Hârîse'yi geçirdi. Ebu Bekir, Ömer ve Ebu Ubeyde gibi Mu'hammed hacir'in ve Ensar'ın ileri gelenlerini ve meşhur sahabîlerin büyüklerini de bu seriyeeye asker olarak kattı. Topluluğun bir bölümü Üsame'nin komutanlığını eleştiri konusu ederek şöyle dediler: "Kasıklarında tüy bitmeyen bir genç nasıl bizim başımıza emir olarak atanır!"

Bunlar daha öncesinde onun babasının emirliğini de eleştiri konusu etmişler, bu konuda ileri geri konuşmuşlar ve çokça eleştiride bulunmuşlardı. Nihayet Resulullah (s.a.a) onlardan duyduğu eleştiri ve tenkitlerden dolayı oldukça öfkelenmişti. Sonunda Peygamber (s.a.a) başı bir bezle bağlı haldeyken, şiddetli takatsizlikten dolayı iki kişinin arasında ayakları yerde sürüyerek çıkıp gitmiştir. Minbere çıkmış, Allah'a hamdusenadan sonra şöyle buyurmuştu:

Ey insanlar! Üsame'nin komutanlığı ile ilgili içinizden bazı kimselerden bana ulaşan birtakım sözler de ne oluyor! Şimdi Üsame'yi komutan yapmama itiraz ettiğiniz gibi, daha önce de babasını komutan yapmama itiraz etmişsiniz. Allah'a yemin ederim ki o, komutanlığa layık biriydi. Ondan sonra da oğlu buna layıktır.⁽¹⁾

Bu sözlerin ardından onları hemen hareket etmeye teşvik ediyor ve şöyle diyordu:

Üsame'nin ordusunu donatın! Üsame'nin ordusunu hemen gönderin.

Bunları diyor ve bunu sık sık tekrarlıyordu. Ancak Peygamber'in (s.a.a) bu kadar ısrarına rağmen onlar hâlâ ağır davra-

1- Tabakat-ı İbn Sa'd, c. 2, s. 190; Siretü'l-Halebiyye, c. 3, s. 207; Tarih-i Taberî, c. 3, s. 226, el-Kâmil fi't-Tarih, c. 2, s. 317.

nyorlardı. Ordu Curuf'taydı ve neredeyse orduyu göndermeyeceklerdi.

Ben derim ki: Bu tür karşı çıkışlar Resul-i Ekrem'in (s.a.a) hakkına ilişkindir. O müminlere karşı oldukça şefkatli ve merhametlidir. Bu isyanın ve bu cüretin geçerli ve makbul bir değişiminin olabileceğinin kimse için geçerli sayılabilecek bir nedeninin olduğunu düşünemiyorum.

Hem Ehlisünnet hem de Şia'nın rivayet ettiği bu olayları nasıl yalanlayabilirim ki! Bu olayı İbn Sa'd'ın *Tabakat*'ından, *Sire-i Halebiyye*'den ve tarih kitaplarından okuduğumda aklımı başımdan alıp götüren bu olaya karşı ne bir mazeret ne de geçerli bir neden bulamadım.

Nasıl olmasın ki! Ben araştırmaya başlarken bu araştırmamda insafı olacağıma ve doğruyu söyleyeceğime dair Üstad Seyyid Ali Bedrî'ye söz vermişim. Nitekim Resulullah (s.a.a), "Aleyhinde olsa dahi hakkı söyle; acı olsa dahi hakkı söyle." buyurmaktadır. Bu konunun doğru yargısı şudur: Sahabe, heva ve hevesinden konuşmayan, konuşması sadece vahiy olan Allah Resulü'nün emrine muhalefet etmişler. Allah-u Teâla'nın, "Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının. Allah'tan korkun."⁽¹⁾ buyruğunu nereye koyacağız? Sahabenin bu tutumuna ilişkin hangi geçerli mazereti ileri sürebiliriz? Onları mazur sayabilecek mazeret nedir?

Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resulüne karşı gelirse apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.⁽²⁾

1- Haşr, 7.

2- Ahzâb, 36.

Sahabeyi savunabilmek için, kendimi ikna edecek teviller ve mazeretler bulabilmek için çokça uğraştım ve okumalar yaptım. Ancak bulamadım.

Peki çözüm nedir? Doğru çözüm Allah-u Teâla'nın şu muhkem buyruğuna uymaktır:

De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.⁽¹⁾

Kendilerini takdis ettiğim şu sahabenin Perşembe günü Peygamberimizi öfkelenmesine oldukça şaşırılmışım. Bu Perşembe günü nasıl bir gündür ki Hz. Resulullah'ı (s.a.a) hezeyan ve sayıklamakla itham etmişler ve "Bize Allah'ın Kitabı yeter." demişlerdi.

Doktor Muhammed Ticanî es-Semavî *Ve Hidayete Erdim* (Doğruya Doğru) adlı eserinde şunu bize aktarmaktadır:

Bu olayı dikkatle incelediğimizde, ikinci halifenin bu olayda en önemli unsurlardan olduğunu ve bu muhalefette merkez noktada yer aldığını görürüz. Çünkü o, Resulullah'ın (s.a.a) vefatından hemen sonra, Halife Ebu Bekr'e giderek ondan Üsame'yi komutanlıktan azledip, yerine bir başkasını geçirmesini istedi.

Ama Ebu Bekir dedi ki: "Ey Hattab'ın oğlu, annen yasına otursun! Resulullah'ın tayin ettiğini benim kaldırmamı mı istiyorsun?" Peki, Ömer, Ebu Bekir'in anladığı bu gerçeği anlamaktan aciz miydi? Veya burada tarihçilerin gözlerinden kaçan veyahut Ömer'in şahsiyetine gölge düşürmemek için bilerek gizlemek istedikleri gizli bir yön mü vardır? Nitekim Ömer'in söylemiş olduğu "sayıklıyor" anlamına gelen "yehcuru" kelimesini kaldırıp yerine

1- Âl-i İmrân, 31.

“ağrısı ona galip gelmiş” kelimesini koyarak söz konusu hedefe hizmet etmek istemişlerdir.⁽¹⁾

İşte ben şu sahabîlere şaşırıyorum!

Ümmetin Peygamberi Hz. Muhammed’e (s.a.a) karşı nasıl da cüretli davranıyorlar!? Ey okuyucu, etraflıca düşün ve kaynaklara müracaat et. Dilersen kendin de bulabilirsin.

Hudeybiye Barışında Sahabe

Bu hadisenin özeti şudur: Resulullah (s.a.a) hicretin altıncı yılında 1400 kişilik sahabesiyle birlikte umre ibadetini yerine getirmek ister. Kılıçlarını kınlarına koymalarını emreder. O ve ashabi Zül-Huleyfe denilen mevkide ihrama girerler. Kendilerinin savaşçı olarak değil de umre etmek gayesiyle geldiklerinin Kureyş tarafından anlaşılması için de kurbanlıklarını da beraberlerinde getirirler. Ancak Kureyş büyükleri, Arab’ın, Muhammed’in (s.a.a) Mekke’ye zorla girdiği ve şevketlerini kırdığı şeklinde bir algıya kapılmasından korkarlar. Bu nedenle Resulullah’a (s.a.a) başkanlığını Süheyl b. Amr b. Abdevudd el-Amirî’nin yaptığı bir heyeti gönderirler ve ondan bu defalık geri dönmesini talep ederler. Önümüzdeki yıl Mekke’yi kendilerine üç günlüğüne tahsis edeceklerini belirtirler. Hz. Resulullah’a (s.a.a) katı şartlar ileri sürerler. Ancak Allah Resülü (s.a.a) Rabbinden aldığı vahye göre maslahat gereğince bu şartları kabul eder.

Ne var ki sahabenin bir bölümü Peygamber’in (s.a.a) bu tasarrufundan hoşnut olmaz. Oldukça şiddetli bir şekilde karşı çıkar.

1- Doktor Ticanî es-Semavî, Ve Hidayete Erdim, s. 102; Tabakat-ı İbn Sa’d, c. 2, s. 190; Tarih-i Taberî, c. 3, s. 226

Ömer b. Hattab, Allah Resulü'ne gelerek şöyle der:

— Sen Allah'ın hak peygamberi değil misin?

Allah Resulü:

— Elbette ki hak peygamberiyim, buyurur.

Ömer:

— Bizler hak, düşmanlarımız da batıl üzere değil midir?

Allah Resulü:

— Öyledir.

— Peki niçin dinimiz hususunda bu aşâğılık şartları kabul ediyorsunuz?

— Ben Allah'ın Resulüyüm ve ona isyan etmem. O benim yardımcımdır.

— Sen bize Kâbe'ye gidip tavaf edeceğimizi söylemiyor muydun?

Allah Resulü:

— Evet, söylüyordum. Ama ben sana bu yıl gideceğimizi haber verdim mi?

Ömer:

— Hayır.

Allah Resulü (s.a.a):

— Öyleyse tekrar söylüyorum: Kâbe'ye gidecek ve onu tavaf edeceksin.

Ömer daha sonra Ebu Bekir'e gelerek şöyle dedi:

— Ey Ebu Bekir! Bu zat, Allah'ın hak peygamberi değil midir?

Ebu Bekir:

– Evet, o, Allah'ın hak peygamberidir.

Ömer, Allah Resulü'ne (s.a.a) sorduğu soruların aynısını Ebu Bekir'e de sordu.

Ebu Bekir de şöyle diyerek aynı cevapları verdi:

– Ey adam! O, Allah'ın Resulüdür. Rabbine isyan etmez. Allah, onun yar ve yardımcısıdır! Sen, onun emrine itaat et!

Resulullah (s.a.a) sulh anlaşmasını imzaladıktan sonra ashabına şöyle dedi:

Artık kalkınız, kurbanlarınızı kesip sonra başlarınızı traş ediniz.

Allah'a andolsun ki hiçbirisi kalkmadı. Hz. Resulullah (s.a.a) emrini üç defa tekrarlamak zorunda kaldı. Kimsenin emrini yerine getirmediğini görünce çadırına girdi. Çadırından çıkarak hiç kimseyle konuşmadı. Kendi elleriyle devesini kesti. Berberini çağırarak, başını traş ettirdi. Bunu gören sahabe de kalkarak kurbanlıklarını boğazladılar. Birbirlerinin başlarını traş ettiler. Neredeyse birbirlerini öldüreceklerdi.⁽¹⁾

Hudeybiye kıssasının özeti budur. Kıssa hakkında Şia ile Ehlisünnet ittifak etmişlerdir. Taberî, İbn Esir, İbn Sa'd gibi tarihçiler ile Buharî ve Müslim gibi muhaddisler bu olayı zikretmişlerdir.

Bu olay, üzerinde biraz durmayı hak etmektedir.

Acaba Halife Ömer b. Hattab, Allah Resulü'nün (s.a.a) verdiği

1- Bu kıssayı tarih ve şiyer sahipleri tahric etmişlerdir. Buharî bu olayı Sahih'inin Kitabü'ş-Şurut'unda "Cihatta Şartlar" babında tahric etmiştir. c. 2, s. 122.

hüküm karşısında nefsinde bir sıkıntı duymadan teslim olabilmiş miydi? Yoksa Allah Resulü'nün (s.a.a) emri karşısında bir tereddüt mü geçirmekteydi? Resulullah (s.a.a) kendisine cevap verdikten sonra emre teslimiyet gösterebilmiş miydi? Özellikle de "Sen Allah'ın hak peygamberi değil misin?", "Sen bize söylememiş miydin?..." sözleri ne anlama gelmektedir?

Allah-u Ekber. Sübhanellah. Okuduklarıma inanamıyordum. Sahabe işi bu raddeye vardırılmış mıydı!

Eğer bu kıssayı sadece Şia kaynakları rivayet etmiş olsaydı kesinlikle uydurmadır derdim. Ancak bu kıssayı hem Ehli-sünnet hem de Şia rivayet etmiştir. Ne bahane bulacağız şimdi!? Ömer efendimizin Resulullah'a (s.a.a) karşı bu cüretkâr tutumuna çıkış olabilecek bir bahane, mazeret ve bahane aradım, durdum. Çünkü onun bu cüretli davranışı geriye kalan diğer sahabeyi de Hz. Peygamber'in (s.a.a) emrini yerine getirmeme noktasında cesaretlendirmişti.

Biliyorum ki, onun hak resul olduğuna dair kanıtlar ve mucizeleri müşahede etmelerine rağmen nasıl oluyor da ona karşı bu kadar cüretkâr davranabiliyorlardı!

Dahası; Halife Ömer'in kendisi dile getirmek istemediği davranışlar sergilediğini itiraf etmektedir. Onun daima şu sözleri tekrarladığı kaynaklarda geçmektedir: "Dile getirdiğim sözlerden dolayı oruç tutuyor, sadaka veriyor, namaz kılıyor ve köle azat ediyordum..." Bu meselede aktarılanlar... Hakikat ancak bir o kadar da şaşılacak ve garip şeyler.

Düzmece Şûra Olayı

Şûra ve Benî Saide Sakifesi

Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat esas noktaya ve şer'î gerçekliğe dayanmıştır. Şûra nazariyesini ortaya atarak Ebu Bekir'in

halifeliğine hükmetmiştir. Onun Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Müslümanların halifesi olarak atanması gibi. Değerli okuyucu, bu nazariyenin dışsal tatbiki olan Şûra ve Sakife olayını sana sunacağım. Bu nazariyenin gereğince hareket edip etmediklerini görebilmek için delillerini sunacak ve analiz edeceğiz.

Taberî'nin Tarihinde Sakife

Taberî bu hadiseyi *Tarih'*inde etraflıca zikreder. Biz ondan ihtiyaç duyulduğu kadarını aktaracağız: Hz. Resulullah'ın Ehlibeyti onun cenazesini yıkamakla meşgul iken Ensar onun cenazesini terk ederek Benî Saide Sakifesinde toplanmıştı.

Bu amaçla şöyle dediler: "Muhammed'den sonra bu işi biz üstlenmeliyiz." Hasta olan Sa'd'ı dahi o hâliyle onların yanına çıkarttılar.

Sa'd, Allah-u Teâla'ya hamdüsena ettikten sonra Ensar'ın dindeki önceliğini, faziletini ve izzetli duruşlarını zikretti.

Sonrasında şöyle dedi: "Bu işe bütün insanlardan önce siz el atmalısınız."

Orada bulunanların bütünü, "Görüşünde haklısın ve sözlerin doğrudur. Senin sözünden çıkmayız. Bu işte seni başımıza yönetici seçiyoruz." diyerek icabet ettiler. Sonra da kendi aralarında bunu tekrarladılar.

Kureyşli Muhacirler şöyle dediler: "Bizler Muhacir ve Allah Resulü'nün ilk sahabîleriyiz. Bizler onun aşireti ve velileriyiz. Bu konuda hangi şeye dayanarak bizimle tartışıyorsunuz?"

Ensar'dan bir grup şöyle dedi: "Bizden bir emir, sizden bir emir."

Sa'd b. Ubade, "İşte bu ilk gevşekliktir." dedi.

Ebu Bekir ve Ömer, Ensar'ın durumunu işitince Ebu Ubeyde b. el-Cerrah ile birlikte hızlıca Sakife'ye doğru harekete geçtiler. Useyd b. Hudayr, Uveym b. Saide ve Aclan Oğullarından Asım b. Adıyy'i de beraberlerinde götürdüler. Ebu Bekir-Ömer'i konuşmaktan engelledikten sonra- konuşmaya başladı: Allah-u Teâla'ya hamdüsena ettikten, Muhacirlerin bütün Araplardan önce Allah Resulü'nün tasdik etmedeki önceliğini dile getirdi. Sonra da şöyle dedi:

Şunlar yeryüzünde Allah-u Teâla'ya ilk ibadet eden ve Resulullah'a (s.a.a) ilk iman eden kimselerdir. Şunlar Allah Resulü'nün velisi ve aşiretidir. Ondan sonra bu işe insanlar içinde en layık olanlar da bunlardır. Bu konuda ancak zalim olan kimseler onlarla tartışabilir.

Ebu Bekir devamında Ensar'ın faziletine de değinerek şöyle dedi:

İlk Muhacirlerden sonra bize göre sizin konumunuzda bulunan kimse yoktur. Bundan dolayı bizler emirler, sizler ise vezirlersiniz.

Habbab b. Münzir kalkarak şöyle dedi:

Ey Ensar topluluğu, kendi işinize kendiniz sahip çıkınız. İnsanlar sizin gölgenizde bulunuyor. Size karşı gelmeye ve görüşünüzün dışına çıkmaya hiçbir kimse cüret edemez. O bakımdan sizler ihtilafa düşmeyiniz. Aksi takdirde işleriniz bozulur. Eğer bunlar işittiğiniz gibi yüz çevirecekler ise o halde bizden bir emir olsun, onlardan da bir emir olsun.

Bunun üzerine Ömer dedi ki:

Heyhat! Çünkü hiçbir dönemde iki kişi birlikte yönetici olmamıştır. Allah'a yemin ederim ki, Araplar, Peygamberleri sizden başkasından olduğu halde sizi başa geçirip

emir olmanıza asla razı olmaz. Fakat buna rağmen Araplar peygamberliğin kendilerinden olduğu kimselerin eline yönetimini vermekten imtina etmez. Bu konuda bizim delilimiz açık ve diğerlerinin kanıtlarını çürütücüdür. Biz Muhammed'in (s.a.a) yakınları ve aşireti olduğumuz halde onun sahip olduğu yönetim otoritesi konusunda bizimle ancak batılı üstlenen ya da günaha yeltenen veya helak çukuruna yuvarlanan kimse çekişmeye girebilir.

Bunun üzerine Habbab b. Münzir şunları söyledi:

Ey Ensar topluluğu, ellerinize sahip olunuz. Ve bu adamın ve arkadaşlarının sözlerine kulak asmayınız! Aksi takdirde bu işteki payınız gider. Eğer onlardan talep ettiğiniz şeyi size vermekten kaçınırlarsa onları buradan dışarı çıkartırsınız ve onların başına geçersiniz. Allah'a yemin ederim ki, sizler bu işe onlardan daha çok hak sahibisiniz. Gerçek şu ki, bu dine boyun eğmeyen insanlar sizin kılıçlarınız sayesinde boyun eğmiştir. Ben bu işin yolunu, yordamını çok iyi bilirim. Ben aslanın, inine alışmış olduğu gibi, bu işlere de alışkınım. Allah'a yemin ederim ki, sizler arzu ederseniz bu işi başına da gönderebiliriz.

Bunun üzerine Ömer, "O takdirde Allah seni öldürecektir." deyince, bu sefer Habab, "Bilakis seni öldürecektir." diye cevap verdi.

Ebu Übeyde dedi ki:

Ey Ensar topluluğu, sizler ilk yardım edenlersiniz. İlk değiştirenler de olmayınız.

Bunun üzerine Ensar'dan Nu'man b. Beşir'in babası Beşir b. Sa'd el-Hazrecî ayağa kalkarak şunları söyledi:

Ey Ensar topluluğu, Allah'a yemin ederim gerçek şu ki, bizler müşriklere karşı yapılan cihatta bir üstünlüğe ve dinde bir önceliğe sahip isek de bundan ancak Rabbimizin

rızasını, Peygamberimizin itaatini ve kendimiz için hayırlı işler yapmayı murat etmiştik. Bunları insanlara karşı bir üstünlük aracı olarak kullanmamamız ve bunlarla dünyalık talep etmememiz gerekir. Biliyorsunuz ki, Muhammed (s.a.a) Kureyş'tendir. Onun kavminden olanlar ona daha yakındır. Allah'a yemin ederim bu işte onlara karşı geldiğimi Allah görmeyecektir, Allah'tan korkunuz ve onlarla bu konuda anlaşmazlığa düşmeyiniz.

Bunun üzerine Ebu Bekir şunları söyledi:

İşte Ömer, işte Ebu Ubeyde, bunlardan hangisine isterse-
niz biat edin.

Fakat Ömer ile Ebu Ubeyde dediler ki:

Allah'a yemin ederiz ki, bu konuda biz senin başına emîr
olmayız.

Abdurrahman b. Avf kalkıp şöyle dedi:

Ey Ensar cemaati! Siz, fazilet ve üstünlük davasındasınız
ama, içinizde Ebu Bekir, Ömer ve Ali gibi bir kimse yok-
tur!

Münzir b. Erkam ona cevaben dedi ki:

Andığın zatların fazilet ve üstünlüğünü inkâr etmiyoruz.

Onların içinden biri ise şöyle dedi:

Bu işi o, yani Ali b. Ebu Talib istemiş olsaydı, ona hiç kim-
se itiraz etmezdi.

Bunun üzerine Ensar veya Ensardan bazıları dediler ki:

Biz Ali'den (a.s) başkasına biat etmeyiz.

Ömer der ki:

Gürültüler çoğalıp da sesler yükselince ihtilafların baş

göstermesinden korktum. "Uzat elini ey Ebu Bekir! Biat edeyim sana." dedim.

Ömer ve Ebu Ubeyde, Ebu Bekir'e biat etmek için hareket ettiklerinde, Beşir b. Sa'd onlardan önce davranarak biat etti.

Habab b. Münzir ona dedi ki:

Ey Beşir! Senin bu yaptığın akrabalığa yakışmaz. Sen bunu amcanın oğlunun emîrliğini kıskandığın için yaptın!

Beşir b. Sa'd:

Hayır! Vallahi ben Allah'ın Kureyşlilere bahşettiği bir hak üzerinde onlarla çekişmemi hoş bulmadım.

Beşir b. Sa'd'ın işi Kureyş'e bıraktığını, Kureyş'in davet ettiği şeyi, Hazrec'in de Sa'd b. Ubade'nin başkanlığını talep ettiğini gören Evsliler -içlerinde Akabe Biat temsilcilerinden Useyd b. Hudayr da bulunmaktaydı- birbirlerine dediler ki:

Vallahi, Hazrecliler üzerinize bir kere hâkim olacak olurlarsa, bu fazileti kendilerine temelli tahsis eder ve sizi ondan mahrum ederler. Kalkın, Ebu Bekir'e biat edin.

Ardından da kalkıp biat ettiler.

Sa'd b. Ubade ve Hazreçliler, bunu kabule yanaşmadılar.

İnsanlar dört bir yandan Ebu Bekir'e biat etmeye başladı. Az kalsın Sa'd b. Ubade'yi çiğneyeceklerdi!

Sa'd b. Ubade'nin adamlarından birisi, 'Sa'd'ı ayaklarınızın altında ezmemeye dikkat edin." dedi.

Ömer, "Öldürün onu, Allah canını alsın." dedi. Sonra da onun başı ucuna gelerek, "Vücudunda sağlam bir organın kalmayacak bir şekilde ayaklarımın altında seni çiğnemek istiyorum." dedi. Kays b. Sa'd, Ömer'in sakalından tutarak şöy-

le dedi: "Vallahi babamın başından bir kıl eksiltecek olursan, ağzında sağlam bir dişin kalmaz."

Ebu Bekir, "Sakin ol ey Ömer! Böyle bir durumda yumuşaklık göstermek daha etkilidir." dedi.

Bunun üzerine Ömer, Kays'tan yüz çevirdi.

Sa'd şöyle dedi:

Vallahi eğer hasta olmayıp ayağa kalkabilseydim, Medine sokaklarında öyle kükrerdim ki, korkudan sen ve arkadaşların saklanacak bir köşe arardınız. Bu durumda vallahi seni düne kadar elleri altında olduğun kimselerin yanına gönderirdim; onların efendisi olamazdın! Sonra kendi arkadaşlarına dönerek, "Beni buradan uzaklaştırın!" dedi. Dostları onun bu isteğini yerine getirerek evine götürdüler.⁽¹⁾

Ben derim ki: Bu olay ne bir açıklamaya ne de bir dipnota ihtiyaç duymaktadır. Olay başlı başına Ebu Bekir'in hilafete geçiş niteliğini ortaya koymaktadır.

Diyalog ve aklî uzlaşmaya dayalı şûra bu olayın neresinde söz konusu!?

Acaba bu şûra Sakife'de mi yoksa Medine'nin dışında bir ekinde mi gerçekleşmiştir?

Böyle bir işin görüleceği en uygun yer Allah Resulü'nün mes-cidi iken neden acaba Medine dışında gerçekleşmektedir? Hem de Allah Resulü'nün bedeni henüz defnedilmemiş iken!

Ebu Bekir ve Ömer neden acaba Allah Resulü'nün tekfin, teçb hiz, yıkanma ve defninde bulunmadılar? Acaba inkılabın yorucu işleriyle mi meşgul idiler?⁽²⁾

1- Tarih-i Taberî, c. 2, s. 455-460, Kahire, h. 1385.

2- Kenzü'l-Ummal, c. 3, s. 140. Ebu Bekir ve Ömer'in definde bulduklarına dair bir veriye rastlayamazsın.

Hız. Peygamber'in (s.a.a) hanımı Aişe şöyle demektedir:

Biz Resulullah'ın (s.a.a) defnedildiğini, ancak çarşamba gecesi gece yarısı duyduğumuz kürek seslerinden anladık.⁽¹⁾

Acaba bu işi şûra olarak adlandırabilecek bir kişi var mıdır?

Sa'd'ın, "Öyleyse bu işe bütün insanlardan önce siz el atmalısınız." sözlerine orada bulunanların bütünü, "Görüşünde haklısın ve sözlerin yerindedir. Biz bu görüşümüzden caymayacağız." cevaplarına, Ömer'in "Biz Muhammed'in (s.a.a) yakınları ve aşireti olduğumuz halde onun sahip olduğu yönetim otoritesi konusunda bizimle kim çekişmeye girebilir!" sözüne Habbab'ın, "Ey Ensar topluluğu, ellerinize sahip olunuz. Ve bu adamın ve arkadaşlarının sözlerine kulak asmayınız! Aksi takdirde bu işteki payınız gider..." sözlerine gelince:

İki taraftan da aktarılan bu sözlerin bütünü orada bulunan topluluğun sultayı ele geçirmek istediğini ortaya koymaktadır.

Bu keskin sözlere ek olarak Ömer'in, Sa'd b. Ubade'ye söylediği, "Öldürün onu. Allah canını alsın!" sözler ile Habbab'a söylediği "Allah seni katletsin!" sözleri de eklemek gerekömektedir.

Kays b. Sa'd'ın Ömer'in sakalından tutarak söylediği şu sözler: "Vallahi babamın başından bir kıl eksiltecek olursan, ağzında sağlam bir dişin kalmaz."

Ey Müslümanlar! Bütün bunlar acaba şûra düzleminde söyleülebilecek sözler midir?

1- Siretü İbn Hişam, c. 4, s. 344; Tarihü't-Taberî, c. 2, s. 452-5, dördüncü basım; Tarih-i İbn Kesir, c. 5, s. 270; İbn Esir, el-Üsdü'l-Gabe, c. 1, s. 34; Tabakatü İbn Sa'd, c. 2, s. 78; Tarihü'l-Hamis, c. 1, s. 191; Tarihü'z-Zehbî, c. 1, s. 327; Müdsned-i Ahmed İbn Hanbel, c. 6, s. 62.

Ali (a.s) Sakife'de Bulunmadı

Neden acaba! Çünkü o Peygamberinin ve öğretmenin va-siyetine uygun olarak kâinatın efendisinin ve resullerin hates-minin defni ile meşgul idi. Zira Peygamberi (s.a.a) kendisine, *“Sen beni yıkayacak ve sen beni kefenleyeceksin. Beni toprağa sen gömecek, üzerime namazı sen kılacaksın.”* buyurmuştu.

O bu nedenle hilafet veya liderlik meselesine önem vermedi. Hem de bu konuda şu sözleri dedi:

Şu hilafetiniz benim nazarımda bir keçinin yellenmesin-den veya bir çekirgenin ağzındaki yaprağa eş değer dahi değildir.

Kendisi ve ashabından bir grup evinde kaldı. Bu sadette Ebu Bekir Cevherî, İmam Ali'nin (a.s) kanıtlandırması çerçevesin-de şöyle der:

Ali (a.s), *“Ben Allah'ın kulu ve Resulullah'ın (s.a.a) kardeşi-yim.”* dedi! Nihayet onu Ebu Bekir'in yanına götürerek, *“Ebu Bekir'e biat et.”* dediler. Bunun üzerine Ali (a.s) şöyle dedi: *“Ben bu işe sizlerden daha layığım. Ben size biat etmem; aksine sizin bana biat etmeniz gerekiyor. Siz hilafeti Resulul-lah'ın akrabaları ve yakınları olmanız bahanesiyle Ensar'dan aldınız; onlar da bu deliliniz gereğince onu size bıraktılar. Ben de sizin Ensar'a getirmiş olduğunuz delili getiriyorum. O hâlde eğer nefsî heveslerinize uymuyorsanız ve eğer Allah'tan korku-yorsanız, bizim hakkımızda insaflı davranın; Ensar'ın hükümeti sizin hakkınız olarak gördüğümüz gibi, siz de hükümeti bizim hakkı-mız olarak kabul edin; aksi durumda bile bize karşı yaptığınız bu zulmün vebali sizin üzerinizdir.”*

Ömer, *“Biat etmeden kurtulamazsın.”* dedi. Ali ise, *“Ey Ömer!”* dedi, *“Sağdığın bu sütün yarısı sana ulaşacaktır. Ebu Bekir'in hükümetinin temellerini bugün sağlamlaştırdı*

ki, yarın onu sana bıraksın. Vallahi ne seni dinlerim ve ne de ona uyarım.”⁽¹⁾

Birkaç kanalla Ali’ye (a.s) karşı üstün gelmeye çalıştılar. Bu amaç çerçevesinde bir gece Abbas’ı harekete geçirmeye çalıştılar ve kendilerince şöyle dediler: “Ona da bu işten kendisine ve evlatlarına kalacak şekilde bir pay verin. Böylece onun Ali b. Ebu Talib ile olan bağını koparmış olursunuz. Bu da Ali b. Ebu Talib’e karşı sizin için bir kanıt olmuş olur.”⁽²⁾

Abbas onlara şu cevabı verdi:

Bana hilafetten bir pay vereceğini belirtiyorsun. Eğer hilafet müminlerin kesin hakkıysa, senin onda hükmetmeye hakkın yoktur. Yok, eğer hilafet bizim hakkımızsa, biz onun bir kısmını almaya razı olmayız. Şimdi beni iyi dinle; sakın ol ve ileri gitme. Resulullah (s.a.a) öyle bir ağaçtandır ki, biz o ağacın dallarıyız. Siz ise o ağacın komşusu sayılırsınız.⁽³⁾

Bu üslubun başarılı olmadığını görünce baskı üslubuna başu vurdular.

Ömer b. Hattab şöyle dedi:

Allah-u Teâla, Peygamberini kendisine çağdıktan sonra Ali, Zübeyir ve beraberindekilerin bizden ayrıldıklarını, bize muhalif olarak Fatıma’nın evinde toplandıklarını bildirdiler.⁽⁴⁾

1- İbn Ebi’l-Hadid, Şerhu Nehci’l-Belağa, c. 2, s. 2-5.

2- İbn Kuteybe, el-İmametü ve’s-Siyasetü, c. 1, s. 14; Tarih-i Yakubî, c. 2, s. 124-5.

3- Tarih-i Yakubî, c. 2, s. 124.

4- Müsnedü Ahmed İbn Hanbel, c. 1, s. 55; Tarih-i Taberî, c. 2, s. 466; Tarih-i İbn Kesir, c. 5, s. 246; Tarih-i İbn Esîr, c. 2, s. 124;

Ebu Bekir, onları Fatıma'nın evinden çıkarsın diye kendilerine Ömer b. Hattab'ı göndererek şöyle dedi: "Eğer biat etmekten kaçınacak olurlarsa onları öldür."

Ömer eline bir meşale alarak beraberindekilerle Fatıma'nın (s.a) evine doğru yola koyuldu. O, Fatıma'nın evini, içindekilerle birlikte yakmak istiyordu. Hz. Fatıma (s.a) Ömer'in karşısına çıkarak ona hitaben, "Ey Hattab'ın oğlu! Evimizi yakmaya mı geldin?" dedi.

Ömer, "Evet!" dedi, "Ya da ümmetin kabul ettiğini kabul edersiniz."⁽¹⁾

Belazurî, *Ensabu'l-Eşraf* adlı kitabında bunu şöyle nakleder:

Fatıma, Ömer'i kapıda karşılayarak, "Ey Hattab'ın oğlu! Beni evimin içinde yakmaya mı geldin?" dedi. Ömer, "Evet!.." dedi.⁽²⁾

Tarihçiler Ebu Bekir'in emriyle Hz. Fatıma'nın (s.a) evine saldıranların şunlar olduğunu kaydederler:

1- Ömer b. Hattab	2- Halid b. Velid
3- Abdurrahman b. Avf	4- Sabit b. Kays b.Şemmas
5- Ziyad b. Lübeyd	6- Muhammed b. Mesleme
7- Zeyd b. Sabit	8- Seleme b. Selamet b. Vaks
9- Seleme b. Eslem	10- Useyd b. Huzeyr

Yakubî kendi *Tarih'*inde şöyle kaydeder:

1- İbn Abdurabbih, *el-İkdü'l-Ferid*, c. 3, s. 64; *Tarih-i Ebu'l-Fida*, c. 1, s. 156.
2- Belazurî, *Ensabu'l-Eşraf*, c. 1, s. 586; *Kenzü'l-Ummal*, c. 3, s. 140; *er-Riyazu'n-Nazira*, c. 1, s. 167.

Onlar bir grupla Ali'nin evine saldırdılar... Ali'nin kılıcı kırılınca Ali'nin evine girme cüreti buldular!(¹)

Taberî şöyle der:

Ömer b. Hattab; Talha, Zübeyir ve Muhacirlerden bir grubunun sığınmış olduğu Ali'nin evine saldırdı. Zübeyir kılıcını çekerek ona karşı koymak istedi. Fakat tam o sırada ayağı kayarak kılıç elinden yere düştü. Bunun üzerine eve saldıranlar toplanarak onu yakaladılar.(²)

Hz. Fatıma, İmam Ali ve Zübeyir'e nasıl davranıldığını görünce evinin kapısında durarak Ebu Bekir'e şöyle dedi:

Ey Ebu Bekir! Ne kadar çabuk Resulullah'ın (s.a.a) ailesine karşı hile yapmaya başladın! Vallahi hayatta olduğum müddetçe Ömer ile konuşmayacağım.(³)

Bu olayın yanı sıra mirastan mahrum edilişi ve diğer bazı gerekçelerin de etkisiyle Hz. Fatıma, Ebu Bekir'e öfkelenmiş ve darıldı. Vefat edinceye kadar da kendisiyle konuşmadı. Fatıma, Resulullah'tan (s.a.a) sonra altı ay yaşadı. Ölümünden sonra da eşi İmam Ali, Ebu Bekir'e haber vermeden gizlice cenaze namazını kılıp onu toprağa verdi.

Ebu Bekir onun cenazesinde bulunamadı.

Diğer bir rivayette ise Hz. Fatıma kendisine şöyle der:

Allah'a andolsun ki, kıldığım bütün namazların ardından sana beddua edeceğim.(⁴)

Bundan dolayıdır ki Ebu Bekir ölüm döşeginde diyordu ki:

1- Tarih-i Yakubî, c. 2, s. 126.

2- Tarih-i Taberî, c. 2, s. 443-66; Akkad, Abkariyyetü Ömer, s. 173.

3- İbn Ebi'l-Hadid, Şerhu Nehci'l-Belağat, c. 1, s. 142 ve c. 2, s. 2-5.

4- İbn Kuteybe, el-İmametü ve's-Siyasetü, c. 1, s. 25.

Dünyada üç şey dışında hiçbir şeye üzülmeyim; keşke bu üçünü yapmasaydım: ...Yaptığım şeylere gelince: Keşke Resulullah'ın kızı Fatıma'nın kapısını, bana karşı savaşa hazırlanmak için kapanmış olsaydı bile, açıp adamları içeri saldırtmasaydım.⁽¹⁾

Yakubî, Ebu Bekir'in bu alandaki sözünü kendi *Tarih*'inde şöyle kaydeder:

Keşke Resulullah'ın kızı Fatıma'nın kapısını, bana karşı savaşa hazırlanmak için kapanmış olsaydı bile, açıp adamları içeri saldırtmasaydım.⁽²⁾

Mısırlı şair Hafız İbrahim bu olayı şiirinde şöyle kaydeder:

Ali'ye bir şey söyledi Ömer / Bunu söyleyen de, duyan da saygıya layıktır:

Eğer biat etmezsen, Mustafa'nın kızı içinde olduğu halde / Yakarım evini, o evden kimse sağ kurtulamaz.

Adnan savaşçılarının önderi karşısında bu sözü / Hafsa'nın babasından (Ömer'den) başkası söyleyemez.⁽³⁾

Hilafetin galebe ile başladığının, baskı, tehdit ve öldürme ile sona erişinin kanalı işte böyledir... Allah aşkına bu şimdi şûra mıdır?

1- *Tarihü't-Taberî*, c. 2, s. 619; *Mesudî, Murucu'z-Zeheb*, c. 1, s. 414; İbn Abdurabbih, *el-İkdü'l-Ferid*, c. 3, s. 569; *Tarih-i Zehebî*, c. 1, s. 388; *el-İmametü ve's-Siyase*, c. 1, s. 18; *Kenzü'l-Ummal*, c. 3, s. 135.

2- *Tarih-ü Yakubî*, c. 2, s. 115

3- *Divan-ü Hafız İbrahim*, Mısır baskısı.

Onuncu Bölüm

- Halife Ömer Şûra'nın Hakikatini Ortaya Koyuyor
- Ömer b. Hattab'ın İbn Abbas İle Diyalogu Şûra'nın Şiarının Hakikatini Gözler Önüne Seriyor
- İkmal Ayeti Şûra Şiarıyla Çatışmaktadır

Halife Ömer Şûra'nın Hakikatini Ortaya Koyuyor

İmam Buharî bize *Sahih'*inde şöyle rivayet etmektedir:

Asıl unsur, Halife Ömer b. Hattab'ın şu eylemidir: O, Sahabenin gözü ve kulağı önünde şöyle demiştir: "Ebu Bekir'e yapılan biat bir oldu bittiydi. Ancak Allah-u Teâla onun şerrinden korudu... Kim ki Müslümanların istişaresi olmaksızın bir emîre biat ederse onun biati yoktur, o emîre biat edenin de biati yoktur. Biat eden de, biat edilen de ölüme namzettir." dedi.⁽¹⁾

Değerli okuyucu, diyorum ki: Ebu Bekir'in halifeliği Müslümanlara danışılmaksızın, üzerinde kafa yorulmaksızın ve bir oldu bittiyle gerçekleştiğine göre hükümete Halife Ömer'in geçmesi nasıl doğru olabilir! Hiçbir Müslümana danışılmadan Halife Ebu Bekir'in nassıyla Ömer halife olmuştur.⁽²⁾

Ömer b. Hattab'ın İbn Abbas İle Diyalogu Şûra Şiarının Hakikatini Ortaya Koyuyor

İbn Abbas şöyle anlatır:

Ömer kendi halifeliği döneminde bana şöyle dedi:

1- Sahih-i Buharî, c. 4, s. 119, Evli Kadının Zina Edip Hamile Kalmasından Dolayı Recmedilmesi babı.

2- Doktor Butî'nin Meselelerine Bir Bakış, Hişam Âl-ı Katit, s. 66.

– Ey İbn Abbas! Peygamber’den (s.a.a) sonra kavminizin sizi bu işten alıkoymasının nasıl olduğunu biliyor musun?

Ben ona cevap vermekten hoşlanmadım ve dedim ki:

– Ben bilmesem de Emîru’l-Müminin daha iyi bilir.

Ömer:

– Bu insanlar Haşimoğulları’nda peygamberliğin ve hilafetin bir arada olmasını istememiştir. Öyle olsaydı, siz kavminize karşı bir hayli övünüp dururdunuz. Onun için Kureyş kendisi için emîrlere tayin etti ve Allah da onları bu konuda muvaffak kıldı.

Bunun üzerine ona şöyle dedim:

– Ey müminlerin emîri! Eğer kızmayacak olursan bana müsaade et, bu konuda bazı şeyler söyleyeyim.

– Buyur, söyle, dedi.

Dedim ki:

– “Kureyş kendisi için emîrlere tayin etti ve bu konuda isabet edip başarıya ulaştı.” sözünüze gelince, gerçekten Kureyş Yüce Allah’ın kendisi için seçtiği yönden bunu kendisi için seçip tayin etmiş olsaydı onlara karşı çıkılmaz ve kıskançlık da duyulmazdı. Yine Kureyş’in peygamberlik ve hilafetin bizde toplanmasını istememeleri sözünüze gelince, Allah-u Teâla bir kavmi şöyle vasıflandırmıştır: **“Böyledir; çünkü onlar Allah’ın indirdiğinden hoşlanmadılar, Allah da amellerini heder etti.”**

Bunun üzerine Ömer şöyle dedi:

– Heyhat! İbn Abbas, gerçekten ben senin hakkında bazı şeyler işitmiştim. Eğer onları sana söyleyecek olursam sana karşı muhabbetim azalır diye korkuyordum.

— Nedir bunlar? diye sordum. Şayet bunlar doğru olan şeyler olsaydı, benim senin indindeki makamım ve değerim azalmazdı ve eğer bunlar batıl şeyler ise o zaman da bunları gidermek gerekir.

O zaman Ömer şöyle dedi:

— Senin, bu görevi Kureyş'in bir kıskançlık ve zulüm sonucu bizden aldıklarını söylediğini işittim.

Dedim ki:

— Ey müminlerin emîri! “Bu işi zulmen aldılar” demene baksarsak bu söz cahil ve halim kimseler için gayet apaçıktır. “Bu işi kıskançlıklarından dolayı aldılar” sözüne gelince ise, gereğekten Âdemoğlu kıskançtır ve biz de kıskançların neslinden geldik.

Ömer, şöyle karşılık verdi:

— Heyhat, heyhat ey İbn Abbas! Vallahi, hâlâ siz Haşim Oğullarının kalpleri kıskançlıkla doludur ve bu devam ediyor.

Ben de:

— Yavaş ol, Allah'ın kalplerini tamamen kirlerden arındırdığı ve kendilerini tertemiz kıldığı bir topluluk için nasıl bu ifadeleri kullanabiliyorsun? dedim.⁽¹⁾

İkmal Ayeti, Şûra Şiarıyla Çatışmaktadır

Şûra konusunda müminler arasında gerçekleşen şeyler ya Allah Resulü'nün (s.a.a) dinindedir yahut da değildir. Dinî

1- el-Kâmil fi't-Tarih, c. 3, s. 24; Şerhu Nehci'l-Bellağa, c. 3, s. 107. Nite7 kim Ebu'l-Fazl Ahmed b. Ebu Tahir, Tarih-i Bağdad'da tahriç etmiştir; c. 2, s. 97

açıdan sen de biliyorsun ki Allah-u Teâla'nın Resul'üne indirildiği din kemale erdirilmiştir.

Allah-u Teâla muhkem Kitabında şöyle der: Bugün sizin dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'a razı oldum.⁽¹⁾

Dinin ikmale erdirilmesi vahiy alamayan kimselerin şûrasına ihtiyaç duymaz. Şûra ancak şöyle tutarlı olabilir: Hz. Peygamber'in vefatından ve vahiy kesildikten sonra Sakife ehlinin birisi vahyin nazil olduğunu söyleyebilirse şûra geçerli olan bilir. Bu söz bir Müslümanın söyleyebileceği bir söz değildir.

Allah Resulü'nün (s.a.a) dininde şûraya konu olabilecek bir şey bulunmadığına göre kendi nefesine uyararak bir yola tâbi olan ve Allah Resulü'nün yolunun dışında başka bir yolu benimseyen kimse övgüyü hak etmemektedir. Çünkü Allah-u Teâla'ya ve Resul'üne karşı isyan etmiştir. Böyle bir uygulama ile kişi müçtehit de olmaz.

Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Peygamber'e karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola giderse, onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; o ne kötü bir yerdir.⁽²⁾

Şunu bil ki ey kardeşim! Müminlerin yolu bu ümmetin Nebisinin ve Resulünün yoludur. Hz. Peygamber'in (s.a.a) yolu, Allah-u Teâla'nın eksiksiz ve kâmil bir şekilde indirdiği dindir. Hz. Peygamber'in vefatından sonra Sakife'de gerçekleşen olaylar dinden bir bölüm değildir. Onlar hakkında dile getirilen övgüler, Allah-u Teâla'nın Resulüne indirdiklerini tatbik ettikleri şeylerle sınırlıdır. Allah Resulü'nün dininde çıkardıkları bidatler ile övgüyü hak etmemektedirler.

1- Mâide, 3.

2- Nisâ, 115.

Konuyu Şu cmlerle sonlandırıyorum: İddia ettiğiniz Şu Şûra nerede?

Aklıma İmam Ali'ye (a.s) Şûra hususunda nispet edilen Şu Şiir geldi:

EĞer hilafeti Őurayla elde ettiysen, Bu nasıl bir Őuraydı ki oy verenler orda değildi.

EĞer muhalifine Peygamber'e yakınlığını delil getirdiysen, Başkası Peygamber'e daha evla ve daha yakındır.

On Birinci Bölüm

Ali'ye (a.s) Uymayı Farz Kılan Naslar ve Delillerden Bazıları

- Ben İlmin Şehriyim; Ali (a.s) De Kapısı
- Ali (a.s) Varlıkların ve Beşerin En Hayırlısı; Bunu Kabul Etmekten Kaçınan Kafir Olur.
- Ey Ali! Senin Bana Göre Konumun Harun'un Musa'ya Göre Konumu Gibidir
- Muaviye İle Muhammed b. Ebu Bekir Arasındaki Mektuplaşmalar Hilafet Gerçeğini Ortaya Koyuyor
- Kalbimi Darmadağın Edip Ardından İstikrar Bulmasını Sağlayan Şikşikiye Hutbesi İle Hakikati Tanıdım
- Şikşikiyye Hutbesi
- Ezher Şeyhi Mahmud Şeltut'un Ehlisünnet'ten Şia'ya Geçişe Cevaz Veren Fetvası

ALİ'YE UYMAYI FARZ KILAN NASLAR VE DELİLLERDEN BAZILARI

İmam Ali'ye (a.s) uymamı sağlayan delil ve hadislerin bir bölümünü Ehlisünnet'in Sıhahları, siyer ve tarih kitapları tahriç etmiştir. Sadece Ehlisünnet kaynaklarında mutemet olarak kabul edilen hadisleri temel olarak kabul ettim. Bu delillerden bazıları şunlardır:

“Ben İlmin Şehriyim, Ali De Kapısı” Hadisi⁽¹⁾

Bu meşhur hadis dahi tek başına İmam Ali'ye uymak noktasında kesin bir kanıt olarak yeterlidir. Şöyle ki, insan cahil birisine değil de âlim birisine uyar.

Allah-u Teâla, **“Acaba hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”** buyurmaktadır.

Değerli okuyucum, insanın cahil birisine değil de âlim birisine ne uyması gerekliliği bilinen bir husustur. Çünkü cahil, hidayeti hak etmeye ve ilmi talep etmeye çalışır.

Tarih ve Sıhah kaynakları bize İmam Ali'nin (a.s) sahabenin en bilgini ve hiçbirisine ihtiyaç duymadığı, sahabenin bütününün ona ihtiyaç duyduğu çerçevesinde birtakım veriler aktarmaktadırlar.

1- el-İstiab, c. 1, s. 39; Menakıbü'l-Harezmi, s. 48; er-Rıyadü'n-Nazıra, c. 2, s. 194.

Siyer ve tarih kaynaklarına göz attığımızda Halife Ebu Bekir'in birçok meselede İmam Ali'ye (a.s) müracaat ettiğini ve "Ebu'l-Hasan'ın bulunmadığı güç bir meseleyle Allah beni karşı karşıya getirmesin!" ve İkinci Halife Ömer'in de sürekli bir şekilde, "Ali olmasaydı Ömer helak olurdu." sözünü söylediklerini görürüz.

Ümmetin deryası İbn Abbas şöyle der:

Benim ve Muhammed'in (s.a.a) ashabının bilgisi Ali'nin (a.s) ilmine nazaran yedi deryaya göre bir katre gibidir.⁽¹⁾

İmam Ali'nin (a.s) kendisi de şöyle buyuruyor:

Sorun bana, beni kaybetmeden. Kıyamet gününe kadar gerçekleşecek olan her ne şeyden soracak olursanız kuşkusuz size onu haber veririm. Allah'ın kitabından bana sorun; hiç şüphesiz ben her ayetin gece mi yoksa gündüz mü, sahrada mı yoksa dağda mı indiğini biliyorum.⁽²⁾

Ali (a.s) böyle bir konuma sahip iken Ebu Bekir, "Fakiheten ve ebben. Metaen lekum ve li-en'âmikum. (**Meyveler ve otlaklar. Sizler ve hayvanlarınız için.**)"⁽³⁾ ayetlerinde geçen "ebb" kelimesinin anlamı kendisine sorulduğunda şöyle diyordu:

Eğer Allah'ın Kitabı hakkında bilmediğim bir şey söyleyecek olursam, hangi gök beni altında barındırır ve hangi yer beni üstünde taşır!

Halife Ömer ise bütün çıplaklığıyla şöyle diyordu:

-
- 1- Ümmet, Hz. Peygamber'den sonra Ali'nin sahabenin en bilgisi ve en faziletlisi olduğu noktasında icma etmiştir. bk. el-İstiab, c. 3, s. 38-45.
 - 2- Muhib et-Taberî, er-Rıyazü'n-Nazıra, c. 2, s. 198; Suyutî, Tarihü'l-Hulefa, s. 124; el-İtkan, c. 2, s. 319; Fethü'l-Barî, c. 8, s. 485; Tehzibü't-Tehzib, c. 7, s. 338.
 - 3- Abese, 31-32.

Cariyelere varıncaya kadar bütün insanlar Ömer'den daha fakihlerdir.

Allah'ın Kitabı hakkında soru soranı azarlar ve kan akıtıncaya kadar döverdi, "Ey iman edenler! Size açıklanınca üzüleceğiniz birtakım şeyleri sormayınız."⁽¹⁾ ayetini okurdu.

Kendisine "kelale" ile ilgili sorulan soruyu da bilememişti.

Taberî kendi tefsirinde Ömer'den şöyle rivayet eder:

Kelaleyi bilmem benim için Şam'ın köşklerine sahip olmamdan daha sevimlidir.

Beş Kişinin Zina Etmesi Meselesi

Bir kadınla zina eden beş adamı getirdiler. Böyle bir eylemi gerçekleştirdikleri de sabit olunca Ömer tümünün recmedilşmesini emretti. Bunlar hakkında hükmü uygulamaya başladılar. İmam Ali (a.s) yolda onlarla karşılaşınca geri dönmelerini emrederek onlarla birlikte Halife'nin huzuruna vardı.

İmam Ali (a.s) Halife'ye, "Bunların bütününün recm edilmesini sen mi emrettin?" diye sorunca, "Evet. Çünkü zina suçları sabit olmuştur. Günah birdir. Dolayısıyla hepsine tek hüküm verilmelidir." dedi.

Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Bunların herbirisinin arkadaşlarından ayrılan bir özellikleri vardır."

Ömer: Öyleyse onlar hakkında Allah'ın hükmüyle hükmet. Zira ben Allah Resulü'nün şöyle buyurduğunu işittim: *Ali en bilginiz ve en iyi yargıçlık yapanınızdır.*"

Ali (a.s) şöyle hüküm verdi: İlkinin boynunun vurulmasını,

1-Mâide, 101.

ikincisinin recmedilmesini, üçüncüsüne had, dördüncüsüne haddin yarısını, sonuncusuna da tazir cezasının uygulanmasını emretti.

Ömer bu hükme şaşırarak ve garipseyerek şöyle dedi: “Ey Ebu’l-Hasan bu nasıl hüküm böyle!”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurdu:

İlki zımmî idi ve bir Müslüman hanımla zina etmişti. Zimetinden çıktı. İkincisi evliydi, bundan dolayı da kendisini recmettik. Üçüncüsü yoksul bir evliydi. Ona da had uyguladık. Dördüncüsü evliydi, ona yarım had uygulanır. Sonuncusu ise deli idi, ona da tazir cezası verdik.

Bunun üzerine Ömer, “Ali olmasaydı Ömer helak olurdu. Ebu’l-Hasan’ın bulunmadığı bir ümmetin içinde yaşamak istemem.” dedi.⁽¹⁾

Zina Eden Hamile Kadın Meselesi

Rivayet edildiğine göre hamile bir kadın zina ettiğini ikrar etmişti. Ömer o kadının recmedilmesini emretti. İmam Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Her ne kadar kadın üzerinde otoriten varsa da karnındaki çocuk üzerinde bir otoriten bulunmamaktadır.”

Bunun üzerine Ömer kadını recmetmekten vazgeçti.⁽²⁾

1- Humaydî bu rivayeti el-Cem’u Beyne’s-Sahihayn adlı eserinin Ömer b. Hattab adlı bölümünde nakleder.

2- Bu olayı Gencî Şafîî Kifayetü’t-Talib adlı eserinde 59. Meselenin son9 larında naklederek şöyle der: Rivayet edildiğine göre Ömer altı aylık hamileyken çocuk dünyaya getiren bir kadının recmedilmesini emretti. Bu emir İmam Ali’ye (a.s) iletilince İmam kadını recmetmekten sakındırdı ve şöyle buyurdu: “Hamilelik müddetinin asgarisi altı aydır.” Onlar Ali’nin (a.s) bu sözlerini kabule yanaşmadılar.

Zina Eden Mecnun Kadın

Buharî kendi Sahih’inde “Deli Erkek ve Kadın Recmedilmez Babı” başlığında çeşitli kanallardan şu hadisi rivayet eder:

Ömer’e, zina yapmış bir kadın getirildi. Ömer recmedilmesini emretti. Bunun üzerine kadını recmetmek için alıp götürdüler. İmam Ali (a.s) onları görünce, “Bunun hâli nedir?” diye sordu.

Kendisine durumu haber verince İmam (a.s) o kadını salıvererek Ömer’in yanına geldi.

Ömer kendisine, “Kadını niçin salıverdiniz?” diye sorduğunda İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Bu biçare kadın falanca kabilenin bunağıdır. Bilirsin ki, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Kalem üç kişiden kaldırılmıştır: Buluğa erinceye kadar çocuktan, uyanınca-ya kadar uyuyandan, şifa buluncaya kadar bunamıştan.”

Bunun üzerine Ömer, “Ali olmasaydı Ömer helak olurdu.” demiştir.⁽¹⁾

Bütün bu kesin kanıtlara ve delillere rağmen, ey okuyucu, âlim birisine uyulmayacağını kim söyleyebilir?

Ali (a.s) cevaben şöyle buyurdu: “Bu Allah-u Teala’nın Kitabında geçmektedir. Allah-u Teala, **‘Hamileliği ve süttten kesilmesi otuz aydır.’** buyurmaktadır. Bebeğin süt emme müddeti hakkında ise, **‘Analar, emzirme zamanını tamamlamak isterlerse tam iki yıl, çocuklarına süt verirler.’** buyurmaktadır. Bu iki ayetin bir araya getirilmesinden, hamilelik müddetinin asgarisinin altı ay olduğu ortaya çıkmaktadır.”

Bunun üzerine Ömer, “Ali olmasaydı Ömer helak olurdu.” dedi.

1- Bu kıssayı İbn Ebi'l-Hadid, Şerhu Nehci'l-Belağ'a da rivayet etmektedir; c. 12, s. 205, Darü'l-Kütübü'l-Arabî.

Muaviye'nin İmam Ali'nin İlmını İkrar Etmesi

Zihnime bazı düşünceler geldi ve ben bunu şiire dökmek istedim:

Düşmanların dahi şahadette bulunduğu faziletler!

Fazilet odur ki, düşmanlar şahadette buluna.

İbn Ebi'l-Hadid, *Şerhu Nehci'l-Belağa* adlı eserinde ve İbn Hacer de Mısır Meymene matbaası basımlı *es-Savaiku'l-Muhrika* adlı eserinde (s.107) şöyle nakleder:

Birisi Muaviye'den bir soru sordu. Muaviye, ona, "Bunu Ali'den sor. Çünkü o daha bilgilidir." dedi.

Adam Muaviye'ye, "Ey müminlerin emîri! Bana vereceğin cevap, onun vereceği cevaptan daha sevimlidir." deyince, Muaviye, "Kötü bir şey söyledin. Gerçekten öyle bir kimseyi küçük gördün ki, Resulullah, onu ilimle övüp değerlendirdi. Yemin ederim ki, Resulullah, ona hitap ederek, 'Senin bana yakınlığın, Harun'un Musa'ya yakınlığı rütbesindedir. Şu kadar ki, benden sonra peygamber yoktur.' buyurdu. Ömer, bir mesele için müşkül durumda kaldığı vakit, Ali'den istifade ederdi." dedi.⁽¹⁾

İbn Hacer şöyle der:

Ahmed'in tahriç ettiği bu haberi diğerleri de tahriç etmişlerdir.

en-Nihaye adlı eserde ise İmam Ali'nin en faziletli ve en bilgili oluşunun sahabe, tâbiîn, mütekaddimun/önceki ve müteahhirun/sonraki ulema gibi bütün katmanlarını içinde barındıran ümmet için sabit bir hakikat olduğu belirtilir. Öyle ki İbn Ebi'l-Hadid *Şerhu Nehci'l-Belağa* adlı eserinin önsözünde de şöyle der:

1- es-Savaiku'l-Muhrika, s. 107.

Hamd O Allah'adır ki, faziletliyi daha faziletlinin önüne geçirdi.

Bu tabir bütün insanlarda şaşkınlık oluşturmaktadır. Özellikle de İbn Ebi'l-Hadid gibi büyük bir insanda. Çünkü o faziletli olan bir şahsı en faziletli bir insana hikmet ve akıl lügatine göre takdim etmektedir. Kavrayış ve idrak sahibi hiçbir insan bunu kabul edemezken, nerede kaldı ki, **“Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”**⁽¹⁾ ve **“De ki: Ortak koştuklarınızdan hakka iletecek olan var mı? De ki: Hakka Allah iletir. Öyle ise hakka ileten mi uyulmaya daha lâyıktır, yoksa hidayet verilmedikçe kendi kendine hidayete eremeyen mi? Size ne oluyor? Nasıl (böyle yanlış) hükmediyorsunuz?”**⁽²⁾ diyen Allah-u Teâla kabul eylesin!

Hz. Peygamber (s.a.a) Müslümanlara ilmi İmam Ali'den (a.s) almalarını ve kendisinden sonra ona müracaat etmelerini emretti. O, *“İlmi talep eden kimsenin kapıya gelmesi gerekir.”* veya *“kapıya gelsin.”* diyordu. Hz. Peygamber'in (s.a.a) ümmete müracaat adresi ve ilmin kendisinden alınması gerektiğini söylediği kişi mi hilafete ve imamete daha müstahaktır, yoksa onun dışında diğer kişiler mi uyulmaya daha müstahaktır?

“Ali (a.s) Beşerin ve Varlıkların En Hayırlısıdır, Bunu Kabul Etmekten Kaçınan Kâfir Olmuştur” Hadisi

İmamü'l-Haremeyn Abdullah Muhammed b. Yusuf b. Muhammed el-Kureşî el-Gencî eş-Şaffî (h. 658) *Kifayetü't-Talib fi Menakıbı Emîri'l-Müminin Ali b. Ebi Talib (a.s)* adlı eserinde

1- Zümer, 9.

2- Yûnus, 35.

muttasıl senediyle Cabir b. Abdullah Ensarî'den şöyle tahric etmektedir:

Resulullah'ın (s.a.a) huzurundaydık. Ali (a.s) bize doğru geldi. Peygamber, "*Kardeşim Ali yanınıza geldi.*" buyurdu. Sonra Kâbe'ye doğru yöneldi, Ali'nin elini tutup şöyle buyurdu: "*Canım elinde olana andolsun ki, bu Ali ve Şiaları kıyamet günü kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.*" Resulullah (s.a.a) daha sonra şöyle buyurdu: "*Ali hepinizden daha önce iman etti. O, Allah'ın ahbine en vefalı olanınız, halkın arasında en adiliniz, en güzel eşit taksim edeniniz ve Allah katında makamı en yüce olanınızdır.*"

Bu esnada, "**İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır.**"⁽¹⁾ ayeti nazil oldu. Artık o zamandan itibaren Ali (a.s) bir toplulukta görüldüğünde, Peygamber'in (s.a.a) ashabı, "Yaratıkların en hayırlısı geldi." diyorlardı.⁽²⁾

Gencî Şafîî devamında şöyle der:

Şam'ın Muhaddisi, *Tarih-i İbn Asakir* adlı eserinde çeşitli kanallardan aynen bu şekilde rivayet eder. Irak'ın muhaddisi ve tarihçisi -ben öyle zannediyorum ki *Tarihü'l-Bağdadî*'nin sahibi Hatib el-Bağdadî'yi kastetmektedir- bunu Zirr'den O da Abdullah b. Ali'den rivayet etmektedir. O şöyle der: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "*Ali'nin insanların en hayırlısı olduğunu söylemeyen kâfir olmuş olur.*"

Huzeyfe'den aktarılan bir diğer rivayette ise o şöyle der: Ben Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim: "*Ali*

1-Beyyine, 7.

2- Allame İmamü'l-Haremeyn Müftiyyü'l-Irakıyyin Muhaddisü'ş-Şam ve Sadrü'l-Huffaz Ebu Abdullah Muhammed b. Yusuf b. Muhammed el-Kureşî el-Gencî eş-Şafîî (h. 658), Kifayetü't-Talib fi Menakıbı Emîri'l-Müminin Ali b. Ebu Talib (a.s), 68. Bölüm, s. 118-199.

insanların en hayırlısıdır. Bunu kabul etmekten kaçınan kâfir olur."

Hafız ed-Dımaşkî, *Tarih'*inde Hatib el-Hafız'dan böyle rivayet ettikten sonra Cabir'in rivayetine şu eklemeyi yapar: Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ali insanların en hayırlısıdır. Bundan kaçınan kâfir olur."

Şam'ın Muhaddisinin Salim'den, onun da Cabir'den rivayetine göre o şöyle der: Ali (a.s) hakkında sorulunca o şöyle dedi: "Şu yaratılmışların en hayırlısıdır. Ona ancak kâfir olan bir kimse buğz eder."

Ata'nın rivayetinde ise o şöyle der: Ben Ümmü'l-Müminin Aişe'ye Ali (a.s) hakkında sorunca o şöyle dedi: "Şu (Ali) beşerin en hayırlısıdır. Bunda ancak kâfir bir kimse kuşkuya düşebilir."

Allame Gencî şöyle der:

Hafız İbn Asakir, *Tarih'*inin 5. cildinin İmam Ali'nin tercüme-i hâl bölümünde şöyle der: "Çünkü onun kitabı 150 cilt kadardır. Üç cildi İmam Ali'nin (a.s) menkıbelerine ayrılmıştır."

**"Ben Kimin Mevlası İsem Ali De Onun Mevlasıdır.
Allah'ım! Ona Dost Olana Dost; Düşman Olana
Düşman Ol. Ona Yardım Edene Yardım Et. Yardımsız
Bırakanı Da Rüsvey Kıl. Nereye Dönecek Olursa
Olsun Hakkı Onunla Birlikte Kıl." Hadisi**

Tek başına bu hadis dahi hilafet ve imamet noktasında başe kasını onun önüne geçirmeye çalışan kimseyi reddetmektedir. Bu hadis Gadir-i Hum olayından sonra İmam Ali'nin (a.s) Müslümanların halifeliği makamına atandığı noktasında açıktır. Acaba hiçbir Müslüman Allah Resulü'nün o sıcakta

hatip olarak durduğu Gadir-i Hum hadisesinde, “Benim müminlere kendi nefislerinden daha evla olduğuma şahitlik etmez misiniz?” dediğini orada bulunan topluluğun, “Evet ey Allah’ın Resulü, şahitlik ederiz.” dediklerini buna karşılık onun da, “Ben kimin mevlası isem işte şu Ali de onun mevlasıdır.” buyruğunu dile getirdiğini inkâr edebilir mi? Bu nas Ali’nin (a.s) ümmete halife seçildiği noktasında açıktır. Adil ve insaf sahibi bir kişi hadisin ancak bu anlamını kabul edebilir. Aklıma bu anlamda Pavlus Selame’nin şu şiiri geldi:

Ali’nin minik şiası deme
Her insaflıda şiilik vardır.⁽¹⁾

Bu hadisi kimileri neden tevil etmeye ve asıl anlamından uzaklaştırmaya çalışıyor? Böyle bir tavır hakkı hafif görme ve alaydan başka bir şey değildir.

Büyüklerinin ve efendilerinin saygınlığını korumak için nasları tevil eden bu kimseler ne ile tefsir ediyorlar? Sizin en üstün sahabîler olarak kabul ettiğiniz kimselerin -ki bunlar Ebu Bekir ve Ömer’dir- itirafları beyan ve kanıt olarak yeter. Hz. Resulullah (s.a.a) Gadir-i Hum günü Ali’yi (a.s) hilafete atayınca ilk halife ilerleyerek şöyle dedi:

Tebrikler ey Ebu Talib’in oğlu! Sen bütün mümin erkeklerin ve hanımların mevlası oldun.

Onun ardından ikinci halife ilerleyerek İmam Ali’ye hitaben şöyle dedi:

Bravo, bravo sana ey Ebu Talib’in oğlu! Sen bütün mümin erkeklerin ve hanımların mevlası oldun.

1- Pavlos Selame şair, müfekkiri ve Hıristiyan. Yevmü’l-Gadir adında basılı matbu bir divanı vardır. Beyrut’ta eş-Şirketü’l-Müttehide tarafından bastırılmıştır.

Bütün bunlardan sonra neden acaba hak gizlenilmeye çalışılıyor? Hakkı gizleyene yazıklar olsun! Mazeret üreten ve bahane ileri sürenlere yazıklar olsun! Ellerin yazdıklarından dolayı yazıklar olsun onlara!

Onlardan bir grup bile bile hakkı gizliyorlardı.⁽¹⁾⁽²⁾

“Ey Ali! Senin Bana Göre Konumun Harun’un Musa’ya Göre Konumu Gibidir. Ancak Benden Sonra Peygamber Yoktur.” Hadisi

Bu hadisi Buharî (*es-Sahih*), İmam Ahmed (*Müsned*), Hafız Zehebî’nin de aralarında bulunduğu bütün kaynaklar ve siyer eserleri rivayet etmektedir. Hatta yukarıda geçtiği üzere en şiddetli düşmanlarından olan Muaviye dahi bu Menzilet Hadisini kabul etmekte, bu hadisin Ali’ye (a.s) ait bir hususiyet, vezirlik, vasilik ve hilafet makamlarının İmam Ali’ye ait olduğunu itiraf etmektedir. Şîi davetçi Allame Bedrî ile diyaloglarım bölümünde bu makamların Ali’ye (a.s) ait olduğunu belirtmiştim. O, beni şaşkınlığa uğratan ve hakkı görmemi sağlayan bu makamlar kavramının genel olduğunu bana anlattığında... Hakikatin itirafı, konu daha bir açıklığa kavuşması ve belirginleşmesi için değerli okuyucu sana Muaviye ile Muhammed b. Ebu Bekir arasındaki geçen bazı mektuplaşmaları aktaracağım.

1- Bakara, 146.

2- Gadir-i Hum hadisini 116 meşhur sahabi rivayet etmiştir.

Gadir hadisini ve detaylarını öğrenmek isteyen Seyyid Abdülhuseyin Şerefüddin’in el-Müracaat ve Allame Eminî’nin 10 ciltlik el-Ğadir adlı eserlerine müracaat etsin.

Muaviye İle Muhammed b. Ebu Bekir Arasındaki Mektuplaşmalar Hilafetin Hakikatini Ortaya Koyuyor

Muhammed b. Ebu Bekir, Muaviye'ye şöyle dedi:

Gördüğüm kadarıyla sen kendini İmam Ali'den üstün sayıyorsun. Ama ben seni de, bütün güzelliklerin kaynağı olan İmam Ali'yi de tanıyorum. O, insanlar arasında niyeti en sadık, zürriyeti en faziletli olandı. Evlatları, eşi ve amcasının oğlu herkesten üstün kimselerdi. Kardeşi Mute Savaşı'nda kahramanlık göstermiş, amcası Uhud Savaşı'nda şehitlerin efendisi unvanını almıştı. Babası, her zaman Resulullah'ı ve ailesini savunurdu.

Sana gelince; sen, melun oğlu melunsun! Sen ve baban her zaman Allah'ın dininde fitne çıkarıyor, Allah'ın nurunu söndürmeye çalışıyor, insanları bu iş için topluyor, bunun için para harcıyor ve Arap kabilelerini tahrik ediyordunuz. Baban bu sünnet üzere öldü, sen de aynı işleri yürütmek üzere onun yerine geçtin.⁽¹⁾

Muaviye'nin Muhammed b. Ebu Bekir'e Cevabî Mektubu (Özetle)

Muaviye b. Sahr'dan babasına benzemeyen Muhammed b. Ebu Bekir'e:

O, Muhammed b. Ebu Bekir'in mektubundan şöyle bahsediyordu:

Mektupta Ebu Talib'in oğlunun üstünlüğünden, Peygamber'le olan geçmişinden, akrabalık bağından ve korku anında her zaman Peygamber'in yanında oluşundan söz

1- Mesudî, Murucu'z-Zeheb, c. 3, s. 14-6 ve c. 3, s. 21, Beyrut, Müessesetü'l-Alemî basımı, 1991.

etmişsin. Kendin için değil de başkalarının fazileti için bana deliller sunmuşsun. Bu faziletleri senden esirgeyip de başkalarına veren Allah'a şükürler olsun.

Biz ve baban Peygamberimiz hayattayken Ebu Talib'in oğlunun hakkını kendimiz için istiyorduk. Onun bizden üstün olduğunu da biliyorduk. Allah dinini tamamlayıp muzaffer kıldıktan ve onunla vaadini yerine getirdikten sonra Peygamberini yanına aldı. Baban da Faruk da onun hakkını çalan ilk kişilerdir. Onun emrine muhalefet ettiler ve bu yolda işbirliği yaptılar. Sonra Ali'yi kendilerine biat etmeye çağırdılar. O da zorluk çıkardı ve ayak diretti. Onlar onun hakkında planlar çizdiler ve ona büyük sıkıntılar yaşatmaya karar verdiler. Sonra Ali o ikisi ile anlaştı ve biat etti. O ikisine teslim oldu. Allah ruhlarını kabzedinceye kadar işlerine onu ortak kılmadıkları gibi sırlarına da muttali kılmadılar.

Baban ortamı hazırladı ve mülkünü bina etti. Eğer bizim yaptığımız iş doğru ise bilesin ki, bunu ilk olarak ortaya koyan baban idi. Bizler de onun ortaklarıyız. Eğer daha önce baban böyle yapmış olmasaydı bizler Ebu Talib'in oğluna muhalefet etmezdik. Onun emri altında olurduk. Ancak biz, babanın böyle yaptığını gördük. Sonra da onun yolunu izledik. Eğer bir eleştirin varsa, önce babanı eleştir veyahut da bizimle uğraşma. Sapkınlıktan sonra pişmanlık duyup tövbe edene selam olsun.⁽¹⁾

Bu iki mektup üzerinde etraflıca düşünen bir kimse işin hakikatini, nasıl sonuçlandığını ve insanların İmam Ali'nin (a.s) hilafetini nasıl gasp ettiklerini anlar. Menzilet Hadisi bütün çıplaklığıyla Hz. Ali'nin (a.s) Hz. Peygamber'e (s.a.a) göre konumunu, onun halifeliğini ve Muaviye'nin bu hadi-

1- age. c. 3, s. 21, Tahkik: Muhammed Muhyiddin, Darü'l-Marifet, Beyrut.

si itiraf ettiğini açıklıyor. Çünkü fazilet odur ki, düşman tae rafından tanıklık edile. Muaviye'nin Hz. Peygamber (s.a.a) nezdindeki Ali (a.s) konumunu itiraf etmesi de bu türden- dir. Nitekim İbn Hacer es-Savaiku'l-Muhrika adlı eserinde şöyle nakletmektedir:

Birisi Muaviye'ye bir soru sordu. Muaviye ona, "Bunu Ali'den sor. Çünkü o daha bilgilidir." dedi.

Adam Muaviye'ye, "Ey müminlerin emîri! Bana vereceğin cevap, onun vereceği cevaptan daha sevimlidir." deyince, Muaviye, "Kötü bir şey söyledin. Gerçekten öyle bir kimseyi küçük gördün ki, Resulullah (s.a.a), onu ilimle övüp değerlendirdi. Yemin ederim ki, Resulullah ona hitap ederek, "*Senin bana yakınlığım, Harun'un Musa'ya yakınlığı rütbesindedir. Şu kadar ki, benden sonra peygamber yoktur.*" buyurdu. Ömer, bir mesele için müşkül durumda kaldığı vakit, Ali'den istifade ederdi." dedi.⁽¹⁾

Bu hadisin tekrarı kitapta ihtiyaç duyulduğu içindir. Ali'nin halifeliği hususunda naslardan ve delillerden bu kadarlıkla yetiniyoruz. Çünkü deliller oldukça çok olduğundan bütünü- nü bu kitapta sunmak gücümüzün dışındadır. Bütün delille- rin sunulabilmesi için birkaç cilt gereklidir. Müracaat etmek, pekiştirmek, detaylı bilgi sahibi olmak, Ali b. Ebu Talib'in fa- ziletlerinin daha fazlasını öğrenmek, onun halifeliğini ispat eden nasları öğrenmek isteyenler için Allame Hillî'nin *el-El- feyn* adlı eserine işaret ederek geçmek istiyorum. Allame Hillî bu eserinde İmam Ali'nin (a.s) halifeliğine dair bin delil, onun dışındakilerin halifeliğinin batıllığını gösteren bin delil sun- maktadır. Bu eser okumaya değer bir eserdir. Benim açımdan ise ey Ali, senin deryandan bir katre aldım. Ey Seyyidim ve ey Mevlam, senden özür diliyorum.

1- es-Savaiku'l-Muhrika, 81. Bab, s. 107.

İbn Abbas'ın şu sözlerini tekrarlıyorum:

Eğer ağaçlar kalem denizler de mürekkep olsa, insanlar ve cinler Emîrül-Müminin Ali'nin (a.s) faziletlerini sayıp yazmaya kalkışsalar onun faziletlerini sayamazlardı.

Şıkşıkkiye Hutbesi

Andolsun Allah'a falanca, onu bir gömlek gibi giyindi;⁽¹⁾ oysa daha iyi bilirdi o, ben hilafete nispetle değirmen taşının mili gibiydim; hilâfet benim çevremde dönerdi; sel benden akardı; hiçbir kuş, uçtuğum yere uçamazdı. Hilâfetle arama bir perde çektim; onu koltuğumdan silkip attım. Düşündüm; kesilmiş elimle hamle mi edeyim; yoksa bu kapkaranlık körlüğe sabır mı edeyim? Hem de öylesine bir körlük ki, ihtiyarları tamamıyla yıpratır, çocuğu kocaltır, inanan da Rabbine ulaşınca dek bu zulmette zahmet çeker. Gördüm ki, sabretmek daha doğru; sabrettim; ettim ama gözümde diken vardı, boğazımda kemik; mirasımın yağmalandığını görüyordum... Nihayet ilki yolunu bulup gitti. Kendisinden sonra falancaya verdi.

Sonra A'sa'nın şu beyitini okudu:

“Bugün deveye binmişim; yolculuk zahmetine düşmüşüm. / Cabir'in kardeşi Hayyan ile bulduğum günle bugün kıyaslanır mı hiç?”

Ne de şaşılacak şey ki, yaşarken halkın kendisini bırakmasını teklif ederdi; ölümünden sonra yerine öbürünün geçmesini sağladı! Bu iki kişi hilafeti, devenin iki memesi gibi aralarında paylaştılar. O, hilafeti düz ve düzgün olmayan bir yere attı; sözü sertti, insanı yaralardı. Onunla

1- Falancadan kasıt Halife Ebu Bekir'dir. Kendisine ait olmayan bir gömleği giyindi. O ve ashabi kendisine ait olmayan halifeliliği gasp etmişlerdi.

buluşup görüşeni incitirdi. Meselelerde şüphesi çoktu. Özür getirmesinin sayısı yoktu. Onunla konuşan, arkadaşlık eden, serkeş bir deveye binmişe benzerdi; burnuna geçen yularını çekse burnu yırtılır, yaralanırdı; biraksa üstündekini helak olma çukuruna götürür, atardı. Allah-u Teâla'nın bekasına andolsun ki, halk, onun zamanında ne edeceğini şaşırırdı; yoldan çıktı; renkten renge boyandı; oradan oraya yedi durdu. Uzun bir zaman, çetin mihnetlere düştüm; sabrettim. Derken o da yoluna düzüldü; halifeliği bir topluluğa bıraktı ki ben de bunlardan biriyim sanıldı. Allah'ım, sana sığınırım; ne de danışma topluluğuydu bu! Onlardan benim hakkımda, birincisiyle ne vakit bir şüpheyeye düşen oldu ki, bu çeşit kişilere katıldım ben?⁽¹⁾ Fakat inerlerken onlarla indim; uçarlarken onlarla uçtum; inişte, yokuşta onlarla beraber oldum. İçlerinden biri, hasedinden gerçekten saptı; öbürü, damadı olduğundan ona uydu, benden yüz çevirdi; öbürleri de öyle işler ettiler ki anmak bile çirkin. Derken kavmin üçüncüsü kalktı; hem de bir halde ki iki yanı da yelle dolmuştu; işi gücü, yediğini çıkaracak yerle yiyeceği yer arasında gidip gelmekti. Onunla beraber babasının oğulları da işe giriştiler; Allah malını ilkbaharda devenin otları, çayırı-çimeni yiyip sömürmesi gibi yediler, sömürdüler. Sonunda onun da ipi çözüldü; hareketi tezce yaralanıp öldürülmesine sebep oldu, karnının dolgunluğu onu bu hâle getirdi; işini tamamladı gitti. Derken, halkın benim etrafıma, sırtlanın boynundaki kıllar gibi üşüşmesi kadar beni üzen bir şey olmadı; her yıldan, birbiri ardınca çevreme üşüştüler; bir derecede ki kalabalıktan Hasan ile Hüseyin, ayaklar altında kalacaktı neredeyse. Koyunların

1- Acaba Ali (a.s) Osman, Talha, Zübeyir, Abdurrahman b. Avf ve Sa'd b. Ebu Vakkas gibileriyle bir tutulabilir veya kıyas edilebilir mi? Ümmete şaşırılmamak elde değil.

ağıla üşüşmesi gibi çevreme toplandılar; bu hengâmede elbisem bile yırtılmıştı.

Ama işi elimle aldıktan sonra bir bölük, biatten döndü; ahdini bozdu. Öbür bölük ok yaydan fırlar gibi fırladı, inancından vazgeçti; öbürleri de itaatten çıktı; sanki onlar, her türlü noksan sıfatlardan münezze Allah'ın, **“İşte ahiret yurdu; biz onu, yeryüzünde yücelik ve bozgunculuk dilemeyenlere veririz ve sonuç çekinenleridir.”**⁽¹⁾ buyurduğunu duymamışlardı. Evet, andolsun Allah'a, elbette duyular da, ezberlediler de; fakat dünya, gözlerine bezenmiş bir şekilde göründü, onun bezentisi hoş geldi onlara.

Ama şunu da bilin ki, andolsun tohumu yarana, insanı yaratana, bu topluluk, biat için toplanmasaydı, Allah'ın, zalimin doyup zulmetmemesi, mazlumun aç kalmaması hakkında bilginlerden aldığı ahdüpeyman olmasaydı hilâfet devesinin yularını sırtına atardım; ümmetin sonuncusunu, ilkinin kâsesiyle suvarır giderdim. Siz de anlamışsınızdır ki şu dünyanızın değeri, bir dişi keçinin aksırığundan ya da bir çekirgenin ördüğü yapraktan değersizdir bence.⁽²⁾

1-Kasas, 83.

2- Şıksıkiyye adıyla meşhur olan İmam Ali'nin (a.s) bu hutbesini İbn Ebi'l-Hadid el-Mutezilî nakletmiş ve bütün *Nehcü'l-Belağa* şerhlerinden tanıtmıştır. Bu hutbenin Şerif er-Razî'ye ait olup, İmam Ali'ye (a.s) ait olmadığını söyleyerek senedi hakkında kuşku oluşturmaya çalışanlar veya ileri geri konuşanlar vardır.

Meşhur Şıksıkiyye Hutbesinin senedi:

İbn Haşşab bu hutbenin senedini Şerif er-Razî'nin viladetinden 200 yıl önce nakletmiştir. İbn Ebi'l-Hadid der ki: Ben bu hutbeyi Bağdat Mutezilisenin İmamı Şeyhimiz Ebu'l-Kasım el-Belhî'nin tasniflerinde gördüm. Bu, Şerif er-Razî'nin dünyaya gelmesinden uzun bir müddet önce el-Muktedir'in dönemindeydi.

Ezher Şeyhinin Ehl-i Sünnetten Şia'ya Geçişi Caiz Kılan Fetvası

Şeyh Mahmud Şeltut'un fetvasının metni:

Büyük Üstad Ezher Üniversitesi'nin Şeyhi Mahmud Şeltut'un Şia-i İmamiyye Mezhebi'ne göre ibadet etmenin caizliğini gösteren fetvasıdır.

Şeyh'e soruldu:

Bazı Müslümanlar bir kimsenin ibadetlerini ve alışverişlerini şer'i açıdan doğru bir şekilde yerine getirebilmesi için meşhur dört mezhepten birine uyması gerektiğine inanıyorlar. Ancak İmamiye Şiası veya Zeydiye mezheplerinin adı bu dört mezhep arasında zikredilmemektedir. Size göre bu iki mezhepten birine uymanın şer'i açıdan bir sakıncası var mıdır?

Şeyh cevap verdi:

Cafer b. Kubbe *el-İnsaf* adlı eserinde bu hutbeyi nakletmektedir. Ebu Cafer, Şeyh Ebu'l-Kasım el-Belhî'nin öğrencilerindedir. O da Razi'nin dünyaya gelmesinden önce yaşamıştır.

Hakîm ve muhakkık olan İbn Meysem el-Bahrânî *Şerhu Nehci'l-Belağ*a adlı eserinde bu hutbe hakkında şöyle der: "Ben bu hutbeyi *el-İnsaf* adlı eserde gördüm. O da Şerif er-Razi'nin viladetinden önce yaşamıştır."

Ezher Şeyhi Mısır Diyarının Müftüsü Şeyh Muhammed Abduh da bu hutbenin İmam Ali'ye (a.s) ait olduğunu itiraf etmiştir.

Ehlisünnet ve Şia'nın 40'tan fazla âlimi *Nehcü'l-Belağ*'ı şerh etmişler ve Şikşikiyye Hutbesinin İmam Ali'nin (a.s) kelimelerinden olduğunu anlamışlardır.

Şeyh Muhammed Abduh şöyle der: "Şerif er-Razî ve diğerlerinin böyle bir uslubu olabilir. Ancak biz Şerif er-Razî'nin mektuplarına vâkıf olduk ve onun nesir üslubunu bilmekteyiz. "

1- İslam dini, bağlarını belli bazı mezheplere uymaya mecbur etmemiştir. Her Müslüman doğru bir şekilde nakledilmiş ve ahkâmları kendi kitaplarında yazılı olan herhangi bir mezhebe uyabilir. Söz konusu dört mezhepten birine mensup olan bir Müslüman bu dört mezhep dışında başka bir mezhebe geçebilir.

2- Caferî Mezhebi olarak bilinen İmamiye Mezhebi'ne uymak, diğer Ehlisünnet mezheplerine uymak gibi şer'i açıdan caizdir.

Dolayısıyla Müslümanlar söz konusu mezhep hakkındaki yersiz taassuplarından vazgeçerek bu hakikati anlamalıdır. Zira Allah'ın dini herhangi bir fırkanın tekelinde değildir. Bütün mezhep kurucuları müçtehitler ve içtihatları ilahî dergâhın indinde kabul edilecektir. Müçtehit olmayan kimseler herhangi bir mezhebe uyup o mezhebin fıkhiyla amel edebilir. Bu hususta ibadetler ve muameleler arasında hiçbir fark yoktur.

Ezher Şeyhinin mektubu:

Büyük Üstad Darü't-Takrib Beyne'l-Mezahib Kurumunun Genel Sekreteri Sayın Muhammed Takî el-Qummî
es-Selamu Aleyküm ve Rahmetullahi ve Berekatuhu

İmdi; Sizlerle birlikte kurduğumuz ve büyük paya sahip olduğunuz Darü't-Takrib Beyne'l-Mezahib Müessesesinin kayıtlarında korunmasını ümit ederek Şia-i İmamiye Mezhebi'ne uyararak ibadet etmenin caizliğine ilişkin verdiğiniz fetvadandan dolayı tarafınıza imzama taşıyan bir mektup göndermek beni bahtiyar kılacaktır. Allah-u Teâla bizleri bu kuruluşun mesajının gerçekleşmesi hususunda muvaffak kılsın! es-Selamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Ezher Üniversitesinin Rektörü

VE SONU MİSKTİR

Kitabımızı sonlandırırken, değerli okuyucuların dikkatlerini ihtilafli bir meseleye çekmek istiyorum. Bir mesele hakkında iki grup görüş ayrılığına düşecek olursa üçüncü bir gruba başvururlar. Sünnî ile Şîilerin görüş ayrılığına düştükleri koa nularda başvuracakları merci kimdir? Hıristiyanları mı hakem olarak tanıyacaktırlar? Bizim açımızdan bir sorun bulunmamaktadır... Beyrut'taki Mısırlı Sünnî bir âlimin yanına gittim ve ona *el-Müracaat* adlı eseri sordum.

Bana:

— Bu eser hayalidir, dedi.

Ben kendisine şöyle dedim:

— Saygıdeğer Efendim! Varsayalım ki, Seyyid Şerefüddin mevcut olmayan Şîi bir âlim ve Ezher Şeyhi Şeyh Selim el-Bısrî ise somut varlıkları olmayan bir âlim olmuş olsunlar. Acaba *el-Müracaat* adlı eserde geçen deliller de hayalî midir?

Şeyh:

— Delillerden neyi kastediyorsun?

Ben:

— Şîi âlimin Sekaleyn Hadisinde belirttiği, "Aranızda sımsıkı sarıldığınız müddetçe asla sapıtmayacağınız iki şey bırakıyoel rum size: Allah'ın Kitabı ve İtretim olan Ehlibeytim."

— Bu hadis uydurmadır. Hadisin sahih olan şekli şöyledir:
“Allah’ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti.”

Ben:

— Saygıdeğer Şeyhim Sahih-i Müslim, Tirmizî ve İmam Ahmed’in Müsned’i hakkında ne dersin? dedim.

Şeyh:

— Bu kaynaklar sahihtir ve herhangi bir sıkıntısı da yoktur. Bu eserlerdeki bütün hadisleri kabul ediyorum.

— Yanınızda Sahih-i Müslim mevcut mudur?

— Neden acaba?

— Çünkü bu hadis Sahih-i Müslim’de mevcuttur, deyince Şeyh şaşır kaldı. Ben de kendisine veda ettim.

Şimdi ben Şeyh’e ve üçüncü bir grubu hakem olarak kabul etmek isteyen herkese diyorum ki, bizim bir problemimiz yoktur. Geliniz Hıristiyan düşünür ve şair Pavlos Selame’yi hakem olarak kabul edelim. Onun eş-Şirketü’l-Âlemiyye’l-tü’l-Müttehide tarafından basılan *Yevmü’l-Gadir* adlı divanında beni oldukça etkileyen Ehlibeyt adlı bir kasidesi vardır.

Taha şöyle buyurdu: “Benden sonra aranızda bıraktım Allah’ın Kitabını ve Ehlibeytimi.” İstedti şöyle diyerek:

“Benim için İtretim olan Ehlibeytimi gözetiniz

Parmak uçlarını seven avucu korur

Allah-u Teâla beş tanesini bir abanın altında topladı

Onlar ancak fasıllı bedenlerdir.

Ali bendendir; Harun’un konumu gibi

Musa nezdinde. Ancak nübüvvet tatil edilmiştir.

O ilim şehrimin kapısıdır.
O yeryüzü şerefliyelerinin en muttakisi, ayakkabı giyendir.”
Peygamber secde etmeye çalıştığında
Hüseyin binerdi. Ne güzel binendir.
Ona karşı bağı bir topluluk cinayet işleyecektir.
O toplulukta ancak yalancı ve hilekâr vardır.
Yazık Ammar’a seni kılıç alacak
Zulümle. İnen kazaya sabret.
Nerede olursan ol, Hizbullah
Rabbinin dışındaki evren zail olur.
İnsanlar bir vadide yürüyecek olsa, Ali
Başka bir vadide bulunsa, akıllının yoluna uy.
Onun görüşü semanın hikmeti ve hakkın kaynağıdır
En katıksız sulara iner.
O ikisini öfkelenirmeyin diyor Allah’ın Resulü
Ben fûru için kefil olan asılım

Ehlibeyt dostu şair Pavlos Selame şöyle der:

Ey evrenlerin ilahı! Ali’ye şefkatli duygular beslerim
Beni bedbaht olarak azabın sonu üzere öldürme
Sen bana Ali’nin övülmesini ilham ettin
Kavrayışım, Ali’ye karşı beyanın ranalığını üstlenir
Emîr’i (Ali’yi) ve Ehlibeyt’i seçti
Kalbim. Onu İsevîliğe tercih ettim

İşte bu şekilde Ahmed'in damadı arttı
Seçkinliği. Zamanın boyutlarının doluluğunu
O tarihin övünç kaynağıdır, hiçbir boy övüncü
İddia edemez. Ve onu veli olarak seçer.
Onun zikri gecelerin sessizlikleri soyutlansa da
Sabahın yarıcılığını fısıldayarak yarar
Ali'nin değersiz Şiası deme!
Her insafli kişide Şialık vardır.

Ehlibeyt Mezhebî'nin hak olduğunu anlamamdan sonra, Ezher'den mezun olduktan sonra Şiî oluşunu ilan eden ve teca rübelerini *Li-maza ihtartü Mezhebe'ş-Şiati Mezhebe Ehli'l-Beyt* adlı eserde kaleme alan Saygıdeğer Allame Şeyh el-Halebî tarafından inşad edilen kasideyi tekrarlamaktan kendimi alamıyordum. Bu eser Şeyh Muhammed Merî el-Antakî'ye aittir. Kendisi Halep'te Kadi'l-Kudat (Başkadı) idi.

O şöyle der:

Neden acaba Âl-i Taha'nın mezhebini seçtim de
Onun velayetini kabul etmekle yakınlarla mücadeleye giriştim?
Babalarımın ve ehlimin diyarında dönüp dolandım
Yaşam olarak. Refahla dolu idi.
Çünkü ben hakkı nassen görmüştüm.
Beytin Rabbine kasem olsun ki, onun dışındakine ülfet etmedi.
Sekaleyn'e tutunmakla. Elde etti.

Başını ve sonunu onunla kurtardı
Kıymet bakımından yaratılanların en büyüğü oldu
Vela noktasında da en seçkini oldu
Bilgimden sonra ayıplanmaya kulak asmam
Allah hak için onu seçti
Dünyada şu işe aldırış etmem ki
Nefis hidayetine tam ulaşmış ve elde etmişse
Mezhebimdir Teşeyyü ki, bu bir övünçtür
Hakikati talep eden ve ona binmek isteyen kimse için
Ferim ise katışıksız bir inci olan Ali'dendir.
Zaman onun hakkında ganimete konmuştur
Kıyamet gününde bir birey kurtulur mu ki acaba?
Âl-i Taha'nın mezhebinin dışında başka bir yol üzere yürüyen kimse?

DUA

Ebu Hamza Sumalı'den Aktarılan İmam Zeynelabidin'in Duasından Bir Bölüm

Allah'ım! Muhammed'e ve Âl'ine salat eyle!

Allah'ım! Ecelim yaklaşmış olur da amelim beni sana yakınlılaştırmamış olursa, (bu durumda) günahımı itiraf edişiminin katında mazeretime vesika olarak sunuyorum.

Allah'ım! Eğer affedecek olursan, affetmeye senden layık kim var ki? Ve eğer azaplandırırsan, hükümde senden daha adil kim olabilir ki? Allah'ım! Bu dünyada garipliğime, ölüm anında kederime, kabirde yalnızlığımı ve (mezar) lahidinde vahşetime merhamet et. Hesap vermek için huzuruna vardığımda zelliliğime acı. İnsanların bilmediği günahlarımı bağışla. Her zaman kusurlarımı ört. Ölüm döşeğine düştüğümde, dostlar başıma toplanıp beni sağa, sola hareket ettirdiklerinde bana merhamet et. Gusül için yatırılıp salih komşularım tarafından sağa, sola çevrildiğimde bana lütufta bulun (beni bağışla) ve cenazem, akrabalarım tarafından taşındığında, bana merhamet et. Bu dünyadan ayrıldığımda ve senin huzuruna varmak için tek başıma kabre koyduğumda bana ihsan buyur. Yeni evimde (kabirde), yalnızlığımı acı; böylece senden başkasıyla ünsiyet kurmamamı sağla.

Ey Mevla'm! Beni kendi başıma bırakacak olursan helak olurum. Ey Mevla'm! Hatalarımı bağışlamadığın takdirde kime sığınayım? Ölüm döşeğinde senin inayetine ulaşamadığım takdirde kime yakarayım? Kederimi gidermediğin takdirde kime iltica edeyim? Ey Mevla'm! Senden başka kimsem yok benim. Eğer sen bana merhamet etmezsen, kim bana merhamet eder? Yoksulluk günümde, senin lütuf ve ihsanın beni kapsamına almazsa, kimin lütuf ve ihsanını ümit edeyim? Ecelim yetiştiğinde, günahlarımın affı için hangi kapıyı çalayım?

Ey Mevla'm! Sadece sana ümit ettiğim hâlde beni azabına duçar etme.

Allah'ım ve Mevla'm! Andolsun izzet ve celaline; eğer beni günahlarımdan dolayı hesaba çekecek olursan, ben de senin affını öne sürerim. Eğer beni cimriliğimden dolayı hesaba çekecek olursan, ben de senin keremine sığınırım. Eğer beni ateşe atarsan, ben de cehennem ehline kendimin tevhid ehlerinden olduğunu söylerim.

Allah'ım! Eğer beni cehenneme atacak olursan, bundan düşmanın sevinir. Ve eğer beni cennete götürürsen, bundan Peygamber'in hoşnut olur. Allah'a andolsun, Peygamber'inin hoşnutluğunun, düşmanınının sevincinden sana daha sevimli olduğunu biliyorum.

Güney Lübnan'daki İslamî Direniş Duamız

İmam Zeynelabidin (a.s) genelde bütün Müslümanlara, özelde ise sınır boylarında görev yapanlara yönelik dua ediyordu.

Biz bu duamızı Filistin'deki, Güney Irak'taki ve Güney Lübnan'daki Müslümanların, İslam âleminin zafer kazanması için Allah-u Teâla'ya yöneltiyoruz. Özellikle de İslamî direniş için yapıyoruz:

Allah'ım, Muhammed ve Âl'ine salat eyle ve izzetinle Müslümanların sınırlarını sarp ve sağlam kıl; gücünle bekçilerini kuvvetlendir ve kereminden bağışlarını bol et. Allah'ım, Muhammed ve Âl'ine salat eyle ve onların sayısını çoğalt, silahlarını keskinleştir, etraflarını koru, dört bir yanlarını kuşatarak düşmanın onlara ulaşmasına engel ol, topluluklarını birleştir, onları azıksız bırakma; yiyeceklerini sen üzerine al; nusretinle onları destekle, sabırla onlara yardım et ve düşmanların hilelerine karşı onların gözlerini aç. Allah'ım, onlara tanımadıklarını tanı, bilmediklerini öğret ve görmediklerini göster. Hiç kuşkusuz sen, büyük nimetler sahibi, övgüye layık, başlatan, geri döndüren ve dilediğini yaparsın.

Bağışını ve affını uman

Hişam Âl-i Katit el-Meserravî

Şu Birkaç Satırlık Nazmı Değerli Kardeşim Üstad Hişam Âl-İ Katit'e İthaf Ediyorum:

Hişam! Bir genç olman övünç kaynağı olarak sana yeter
Hem aşikâre hem de kalben hakikati talep eden⁽¹⁾
Hak yolunda görmen onu. İnşat etmen
Âl-i Beyt'in sevgisiyle ihsan ve lütufları
Onlara karşı çekingenliğini üzerinden atınca arttırdın
Yumuşaklık göstermedin alınları çatlatırcasına hakkı sav-
vundun ve anlattın
Meseleleri Butî'ye açıklamana sevindim
Vakfe adlı eserinde.⁽²⁾ Çekinmedin ve alçaltmadın
Diyaloglarında münakaşa açığa çıktı
Yolların virajlarındaki çürüklükleri keşfettin
İşte bunlar senin ortaya koyduğun kuvvetli şeylerdir
Tarih her zaman bunları anlatacaktır.
Allah hakka yardım eden kimseye lütfuyla yardım eder.
Onu fitnelerin şaşırtmasından korur.

Şeyh Cafer el-Hilalî

İran- Kum 1/2/1998

1- Şair bu mısraında Yazar'ın bu eserini kastetmektedir.

2- Hişam Âl-i Katit'in *Vakfetün Mee'd-Dukturi'l-Butî fi Mesailihi* adlı eserine işaret etmektedir.

KAYNAKÇA

Kur'ân-ı Kerim

- 1- Allame Kurtubî, *el-Cami li-Ahkami'l-Kur'ân*
- 2- Celaleddin Suyutî, *ed-Dürrü'l-Mensur*
- 3- Fahreddin Razî, *Mefatihü'l-Gayb*
- 4- İbn Kesir ed-Dımaşkî, *Tefsiru İbn Kesir*
- 5- Salebî, *Tefsirü Salebî*
- 6- Zamahşerî, *Tefsirü'l-Keşşaf*

Hadis

- 7- Ahmed b. Hanbel, *Müsned*
- 8 -İmam Malik, *el-Muvatta*
- 9 -Muhammed bin İsmail Buharî, *Sahih-i Buharî*
- 10- *Sahih-i İbn Hibban*
- 11 -*Sahih-i Müslim*
- 12- *Sahih-i Neseî*
- 13- *Sahih-i Tirmizî*
- 14- *Sünen-i Beyhakî*
- 15- *Sünen-i Ebî Davud*
- 16- *Sünen-i İbn Mace*

Tarih ve Siyer

- 17- Diyarbekrî, *Tarihü'l-Hamîs*
- 18- *el-Kâmil fi't-Tarih*
- 19- *es-Siretü'l-Halebiyye*
- 20- İbn Abdurabbih, *el-İkdü'l-Ferid*
- 21- İbn Kesir, *el-Bidayetu ve'n-Nihaye*
- 22- *Murucu'z-Zehab*
- 23- *Siretu İbn Hişam*
- 24- *Tarih-i Ebi'l-Fida*
- 25- *Tarih-i İbn Asakir*
- 26- *Tarih-i Taberî*
- 27- *Tarih-i Yakubî*

Fıkıh

- 28- Abdurrahmen Cezerî, *el-Fıkhu Ale'l-Mezahibi'l-Erbaa*
- 29- Esed Haydar, *el-İmamu's-Sadık ve'l-Mezahibi'l-Erbaa*
- 30- Şeyh Muhammed Cevad Muğniye, *el-Fıkhu ale'l-Mezahibi'l-Hamse*
- 31- Şeyh Muhammed Cevad Muğniye, *Fıkhu'l-İmam Caferi's- Sadık (a.s)*

Çeşitli Konular

- 32- Abbas Mahmud Akkad, *Abkariyyetu Ömer*
- 33- Abdurrahman Şerkavî, *Ali İmamü'l-Müttakin (a.s)*
- 34- Abdüllatif Aşur, *el-Aşeretü'l-Mübeşşerune İle'l-Cenneti*

- 35- Ahmed Subhî, *Nazariyetü'l-İmame*
- 36- Allame Eminî, *el-Gadir*
- 37- Cafer Hilalî, *Kaside*
- 38- Divan-ı Hafız İbrahim
- 39- Doktor Ahmed Vailî, *Hüviyetü't-Teşeyyü*
- 40- Doktor Muhammed Ticanî es-Semavî, *Sümmehtedeytü*
- 41- Doktor Taha Hüseyin, *el-Fitnetü'l-Kübra*
- 42- Ebu Bekir Şihabüddin ed-Dımaşkî, *Reşfetü's-Sadî*
- 43- Ebu Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*
- 44- Ebu'l-Ferec İsfahanî, *Mekatilü't-Talibiyyin*
- 45- el-İcî, *el-Mevakif*
- 46- Hanefî el-Kunduzî, *Yenabiü'l-Mevedde*
- 47- Harezmi, *el-Menakıb*
- 48- Hatîb Bağdadî, *Tarih-i Bağdad*
- 49- Heytemî, *Mecmaü'z-Zevaid*
- 50- Hişam Âl-i Katit, *Hivarun ve Munakaşetun Havle Kitabi Aişe*
- 51- Hişam Âl-i Katit, *Muhakemetu Şeyhi'l-Ezher et-Tantavî*
- 52- Hişam Âl-i Katit, *Vakfetün Mea'd-Dukturî'l-Butî fi Mesailih*
- 53- İbn Ebi'l-Hadid el-Mutezilî, *Şerhu Nehci'l-Belağa*
- 54- İbn Esir, *Usdu'l-Gabe*
- 55- İbn Hacer el-Askalanî, *el-İsabe*
- 56- İbn Kuteybe, *el-İmametü ve's-Siyase*
- 57- İbn Meğazilî, *Menakıbu Ali b. Ebî Talib*
- 58- İbn Sabbağ el-Malikî, *el-Fusulu'l-Mühimme*

- 59- İbrahim Muhammed Cevad, *Kaside*
- 60- İmam Cüveynî, *Feraidü's-Sımtayn*
- 61- Kazvinî, *Münazaratün Akaidiyyetün Beyne's-Şiati ve'l-Ehli's-Sünnet*
- 62- Lütfullah Safî Gulbayganî, *el-Hututu'l-Ariza*
- 63- Mühibbüddin Taberî, *er-Riyadü'n-Nazıra*
- 64- Said Eyyub, *Mealimü'l-Fiten*
- 65- Seyyid Abdülhuseyn Şerefüddin, *el-Müracaat*
- 66- Seyyid Amir Huluv, *Vakfetün Maa Kitabi Havle's-Şiati ve Ma Ya'tekidûn*
- 67- Seyyid Murtaza Razevî, *el-Burhan Ala Ademi Tahrifi'l-Kur'ân*
- 68- Sultanü'l-Vaizin Şirazî, *Leyali Bişaver (Peşaver Geceleri)*
- 69- Şair Pavlos Selame, *Divanu'l-Gadir*
- 70- Şeyh Abbas Kummî, *Mefatihü'l-Cinan*
- 71- Şeyh Abdullah el-Harerî el-Habeşî, *el-Mekalatü's-Seniyye fi Keşfi Dalalati İbn Teymiyye*
- 72- Şeyh Ali Âl-i Muhsin, *Mesailün Hare Fiha Ehlu's-Sünnet*
- 73- Şeyh Ali Bemyanî, *Hilafetü'l-İmam Ali (a.s)*
- 74- Şeyh Hasan Saffar, *Keyfe Nükavimu'l-İlam el-Muzadd*
- 75- Şeyh Muhammed Merî el-Antakî, *Li-maza İhterhü Mezhebe's-Şiati Mezhebe Ehli'l-Beyt Aleyhimüsselam*
- 76- Şeyh Mutasım Seyyid Ahmed, *el-Hakikatü'd-Daiah*
- 77- Vakıdî, *el-Meğazî*

Müteşeyyi Yazarların Eserleri

- 78- Abdülmuhsin el-Abdullah es-Seravî, *el-Kutufu'd-Daniyyetü fi'l-Mesaili's-Semaniyye*

- 79- Allame el-Bedrî, *Ahsenü'l-Mevahib fi Hekaiki'l-Mezahib*
- 80- Avukat Ahmed Hüseyin Yakub, *el-Muvacehetü Mea Resulillah*
- 81- Doktor Esad Vahid el-Kasım, *Hakikatü'ş-Şiati'l-İmamiyyeti'l-İsna Aşeriyye*
- 82- Doktor Ferec Fevde, *el-Hakikatü'l-Gaibe*
- 83- Doktor Merhum Fethî Abdülaziz eş-Şikakî, *el-İmamü'l-Humeynî*
- 84- Doktor Muhammed Miyşal Garib, *İslamiyyü'l-Aklanî*
- 85- Doktor Muhammed Ticanî es-Semavî, *Summ'htedeytu*
- 86- Doktor Züheyr Gazavî, *el-Müessesetü'd-Diniyye ve'l-Kadiyyetü'l-Filistiniyye*
- 87- Mühendis Abdülhafız el-Mısrî, *Li-ma Ene Caferiyyün*
- 88- Salih el-Verdanî, *el-Hudatü (Rihletü mine's-Sünneti ile'ş-Şia)*
- 89- Seyyid Hüseyin er-Reca, *Difaün Min Vahyi'ş-Şeriat Dımn Dai-reti's-Sünneti ve'ş-Şiati*
- 90- Seyyid Yasin Mayuf el-Bedranî, *Ya Leyte Kavmî Yalemun*
- 91- Şeyh Mahmud Ebu Rayye, *Edvaün Ale's-Sünneti'l-Muhammediyye*
- 92- Şeyh Mervan Halifat, *Ve Rekibtü's-Sefinete*
- 93- Üstad Abdülmecid Turab Zemzemî, *el-Harbü'l-İrakiyyeti'l-İraniyye*
- 94- Üstad Abdülmunim el-Hasan, *Bi-Nnuri Fatimete İhtedeytü*
- 95- Üstad Fehmî el-Hüveydî, *İran Mine'd-Dâhil*
- 96- Üstad İdris Hüseyinî, *Le-kad Şeyyeani'l-Hüseyin*
- 97- Üstad Muhammed Hasan Muhammed el-Abbasî, *el-Bahrü'd-Düvelî li İğtiyali'l-İmam Muhammed Bâkır es-Sadr*

98- Üstad Osman Casım el-Merî, *eş-Şiatü fi Mısır*

99- Üstad Saib Abdülhamiyd, *Menhecün fi'l-İntimai'l-Mezheb*

100- Üstad Şeyh Muhammed İsmet Bekir el-Mısırî, *Abdullah İbn
Ömer Beyne's-Siyaseti ve'd-Din*

İÇİNDEKİLER

Hişam'ın Diyalogu.....	6
İthaf	9
Önsöz	11

BİRİNCİ BÖLÜM / 19

İlk Diyaloglar.....	21
Doktor Abdülfettah İle Buluşma.....	26
Ali b. Ebu Talib'in Şûra Olayına İlişkin Sözleri	48
Sorgulama, Kuşku ve Şaşkınlığın Başlaması	54
Bir Rastlantı.....	56
Şeyh Huveydî'nin İşaret Ettiği Ali'nin Üstünlüğünü Gösteren Cahız'ın Risalesi	58
Sorgulama Sürüyor	66

İKİNCİ BÖLÜM / 79

Davetçi Büyük Şîî Bilgin Allame Bedrî İle İlk Buluşma	81
İkinci Buluşma	86

Üçüncü Buluşma	88
Çoğunluk Hakkının Ölçütü Değildir	89
Emîrül-Müminin Ali (a.s), Yedi Peygamberden Örnek Taşımaktadır	90
Hz. Muhammed (s.a.a) İle Ona Uyan Hz. İmam Ali (a.s) Arasında Karşılaştırmalar	97
Şıkkıyye Hutbesi Şerif Razi'nin Veladetinden Önce Kaynaklarda Kayıtlıdır	102
Dördüncü Buluşma.....	103
Sahabenin Allah Resulü'ne Muhalefetlerinden Örnekler	105
Sohbet (Sahabîlik) Fazilet Değildir	110
Açıklanması Gereken Hakikatler.....	111
Beşinci Buluşma	117
Hilafeti En Çok Hak Edenin Ebubekir Olduğunu İspatlayan Naslar Hakkında Münazara	118
Ebubekir'in Namaz Kıldırması Hadisinin Doğru Yorumu.....	120
Hz. Peygamber'in Hastalığında Ebubekir	120
Size Göre İyi ve Fasıkh Kişinin Arkasında Kılınan Namaz Caizdir	124
"Ebubekir'in Kapısı" Hadisi Hakkında Bir Münazara.....	125
Menzilet Hadisi ve Hz. Harun'un Hz. Musa Nezdindeki Konuları	128
İmam Ali (a.s) Bütün Peygamberlerin Faziletlerini Kendisinde Toplamıştır.....	131

Ali'nin (a.s) Peygamberlerle Mukayesesi	133
Altıncı Buluşma	136
Ömer İle İbn Abbas Arasındaki Diyalog, Hakikatin Üstündeki Perdeyi Kaldırıyor	137
Her Yasak Caziptir	140
Yedinci Buluşma.....	141
Müçtehid Hastanesindeki Yarım Saatlik Diyalog	142
Ebubekir'in Halifeliği Konusunda İcma Söz Konusu Değildir.....	144
Ehlibeyt'in Ebubekir'in Halifeliğine Muhalefeti	147
Sekizinci Buluşma	149
Dokuzuncu Buluşma	149
Delillerin Münakaşası ve Eleştirisi	149
Tarihî Vesikalar	157
Hz. Zehra (a.s) Ebubekir'e Hitap Ediyor	159
İmam Ali (a.s), Hutbesinde Fedek'i Zikrediyor.....	161
Zehra (a.s), Hakkının Çiğnenmesini Babasına Şikâyet Ediyor.....	161
Evde.....	163
Hakikate Ulaşmak İçin Sahih-i Buharî'ye Müracaat.....	164
Son Buluşma	164
(Hz. Fatıma'nın Mazlumiyeti İle Kalbimin Nurlanması).....	164

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / 167

Halep Kadî'l-Kudatî Şeyh Antakî'nin Kitabından Üç Münazarasının Bana Yol Göstermesi	167
İlk Münazara: Bir Şîî İle Bir Sünnî'nin Tartıştıkları Konuyu Şeyh Antakî'ye Taşımaları	169
İkinci Münazara: Şeyh Antakî İle Ezher Bilginlerinden Birisi Arasında Geçen Münazara	170
Üçüncü Münazara: Şeyh Antakî'nin Halep'teki Büyük Şafîî Bilgini İle Münazarası	181

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM / 189

Yuhanna'nın Dört Mezhep Ulemasıyla Diyalogundan Etkilenişim	191
Yuhanna Dört Mezhep Ulemasıyla Birlikte	191

BEŞİNCİ BÖLÜM / 253

Ehlisünnet Ulemasının ve Aydınlarının Şîa Mezhebi'ni Benimseleri.....	255
---	-----

ALTINCI BÖLÜM / 269

Ümeyyeci Siyasetin Tahrif Ettiği Hadislerin Kurbanı İdim	271
Bazı Deliller ve Örnekler	272
Kuranî Deliller, "Ashabım Yıldızlar Gibidir." Hadisinin Atılmasını Gerektirmektedir	280
Sahih-i Buharî Sahabenin Adaleti Nazariyesini Yıkıyor	285
Aşere-i Mübeşşere Hadisinin Münakaşası.....	286

Bu Konu Özelinde Yararlanılacak Kaynaklar 292

YEDİNCİ BÖLÜM / 295

Benimle Şiilik Arasındaki Şayialar 297

İlk Şayia: Şiiler Namazın Sonunda Üç Defa, "Cebrail
Vahyi Şaşırdı." Derler 297

Lübnan Arap Mescidi Burcu'l-Beracine'de Cemaat İmamı
Şeyh İsmail Arnasî İle Aramızda Geçen Bir Diyalog 298

İkinci Şayia: Şiilerle Konuşma 299

Şayiaların Kendilerini Etkilediği Kalem
Sahiplerinden Örnekler 302

Şayiaların Kendilerini Etkilemediği Kalem
Sahiplerinden Örnekler 304

Okunmaya Değer Kaynaklar 305

Şayialara Hedef Olanlar 305

Şayialara Hedef Olan Kimselere Çağdaş Örnekler: 307

Abdullah b. Sebe Masalına Reddiye 310

Doktor Ahmed Subhî'nin İbn Sebe Hakkındaki Sözleri 316

Hz. Resulullah'ın Hadisleri Hakikatleri Açıkça Ortaya
Çıkardığı Halde Neden İbn Sebe'ye Sarılmışlardır? 317

Son Şayia: Haklı Dahi Olsan Şia İle Tartışma 323

Zarif Bir Diyalog 325

Daha Zarif Bir Diyalog 326

Ümmü Seleme İle Aişe Arasında Geçen Diyalogun
Dikkatimi Celp Edişi 329

Aişe'nin Vâris Olması İle Fatıma'nın (a.s) Mirastan Mahrum Edilmesi Arasında Bir Mukayese	330
Zehra (a.s) Mirası Talep Etmektedir	333

SEKİZİNCİ BÖLÜM / 337

İlk Hadis: Dar/Ev veya İnzar Hadisi	339
İkinci Olarak: Sekaleyn Hadisi.....	348
Üçüncü Olarak: Halifeler 12 Tanedir Hadisi.....	358
Birinci Çaba.....	362
İkinci Çaba.....	362
Üçüncü Çaba.....	363
Dördüncü Çaba	363
Beşinci Çaba	363
Altıncı Çaba.....	364
Yedinci Çaba	364
On İki İmamın İmametlerini Ortaya Koyan Nas.....	367
Dördüncü Olarak: Fırka-i Naciye Hadisi	370
Ümmetin İhtilafa Düşeceğine Yönelik Hadisler.....	371
Fırka-i Naciye Konusunda Tercih Edici Unsurlar	382
Sefine Hadisi.....	389
“Benim Yaşadığım Gibi Yaşamak İsteyen Kimse” Hadisi.....	391

DOKUZUNCU BÖLÜM / 393

Şiiliğimi İlan Etmemi Sağlayan Hadiseler.....	395
Beşer Tarihinde Eşî Olmayan Hadise (Perşembe Günü Musibeti).....	395
Üsame'nin Seriiyyesinde Sahabe	396
Hudeybiye Barişında Sahabe	400
Düzmece Şûra Olayı.....	403
Şûra ve Benî Saide Sakifesi	403
Taberî'nin Tarihinde Sakife.....	404
Ali (a.s) Sakife'de Bulunmadı	411

ONUNCU BÖLÜM / 417

Halife Ömer Şûra'nın Hakikatini Ortaya Koyuyor.....	419
Ömer b. Hattab'ın İbn Abbas İle Diyalogu Şûra Şiarının Hakikatini Ortaya Koyuyor.....	419
İkmal Ayeti, Şûra Şiarıyla Çatışmaktadır	421

ON BİRİNCİ BÖLÜM / 425

Ali'ye Uymayı Farz Kılan Naslar ve Delillerden Bazıları	427
“Ben İlmin Şehriyim, Ali De Kapısı” Hadisi.....	427
Beş Kişinin Zina Etmesi Meselesi	429
Zina Eden Hamile Kadın Meselesi	430
Zina Eden Mecnun Kadın.....	431

Muaviye'nin İmam Ali'nin İlmini İkrar Etmesi.....	432
“Ali (a.s) Beşerin ve Varlıkların En Hayırlısıdır, Bunu Kabul Etmekten Kaçınan Kâfir Olmuştur” Hadisi	433
“Ben Kimin Mevlası İsem Ali De Onun Mevlasıdır. Allah'ım! Ona Dost Olana Dost; Düşman Olana Düşman Ol. Ona Yardım Edene Yardım Et. Yardımsız Bırakanı Da Rüsvey Kıl. Nereye Dönecek Olursa Olsun Hakkı Onunla Birlikte Kıl.” Hadisi	435
“Ey Ali! Senin Bana Göre Konumun Harun'un Musa'ya Göre Konumu Gibidir. Ancak Benden Sonra Peygamber Yoktur.” Hadisi.....	437
Muaviye İle Muhammed b. Ebu Bekir Arasındaki Mektuplaşmalar Hilafetin Hakikatini Ortaya Koyuyor	438
Muaviye'nin Muhammed b. Ebu Bekir'e Cevabî Mektubu (Özetle)	438
Şıkşıkıyye Hutbesi	441
Ezher Şeyhinin Ehl-i Sünnetten Şia'ya Geçişİ Caiz Kılan Fetvası.....	444
Ve Sonu Misktir	447
Dua.....	453
Ebu Hamza Sumalî'den Aktarılan İmam Zeynelabidin'in Duasından Bir Bölüm	453
Güney Lübnan'daki İslamî Direnişe Duamız	455
Şu Birkaç Satırlık Nazmı Değerli Kardeşim Üstad Hişam Âl-İ Katî'e İthaf Ediyorum:	456

Kaynakça.....	457
Kur'ân-ı Kerim	457
Hadis	457
Tarih ve Siyer	458
Fıkıh	458
Çeşitli Konular	458
Müteşeyyi Yazarların Eserleri	460

